Mario Puzo

Kmotr

díl I

V pozadí každého velkého majetku je zložin
BALZAC

kapitola 1

Amerigo Bonasera seděl v síni 3. newyorského trestního soudu a čekal na spravedlnost; na pomstu mužům, kteří tak surově ublížili jeho dceři a kteří se ji pokusili zneuctít.

Soudce, mohutný chlapík hrozivého vzrůstu, si vysoukal rukávy černého taláru, jako by se chystal fyzicky potrestat ty. dva mladíky, co stáli před jeho křeslem. Z obličeje. mu čišel mráz důstojného pohrdání. Jenže v tom všem bylo cosi falešného; Amerigo Bonasera to sice cítil, ale stále ještě nepochopil.

„Chovali jste se jako nejhorší zvrhlíci!“ osopil se na ně soudce přísně. Ano, ano, pomyslel si Amerigo Bonasera. Zvířata. Zvířata. Oba mladíci s lesklými, krátce přistřiženými vlasy a vymydlenými pohlednými obličeji vyladěnými do zkroušené kajícnosti pokorně sklopili hlavy.

Soudce pokračoval: „Chovali jste se jako šelmy v džungli a jediné vaše štěstí je, že jste to nešťastné děvče pohlavně nezneužili, jinak bych vás dal za mříže na dvacet let!“ Soudce se odmlčel, očima pod výrazným hustým obočím úkosem mrkl po kysele se tvářícím Amerigu Bonaserovi a pak sklonil hlavu k hromádce úředních dobrozdání ležící před ním. Zamračil se a pokrčil rameny, jako by tu nezbývalo než dát se jimi přesvědčit i proti své nejlepší vůli. Pak pokračoval. „Avšak vzhledem k vašemu mládí, k vaší dosavadní beztrestnosti, dále s ohledem na vaše bezúhonné rodiny a také proto, že zákon ve svém majestátu nevyhledává pomstu, odsuzuji vás tímto k trestu odnětí svobody na dobu tří let. Výkon trestu se podmínečně odkládá.“

Jen díky čtyřiceti letům profesionálního truchlení dokázal Amerigo Bonasera nedat najevo pocit hlubokého zklamání a zášti. Jeho mladá krásná dcera dosud leží v nemocnici se sdrátovanou čelistí a tihle dva animales z toho vyváznou? Vždyť to celé byla fraška! Bonasera hleděl na šťastné rodiče, jak obklopili své drahé synáčky. Ach, jak jen jsou teď šťastni, jak se všichni usmívají!

Bonasera ucítil, že mu v hrdle stoupá černá, trpce hořká žluč a prodírá se mu pevně stisknutými zuby. Vytáhl bílý plátěný kapesník a přitiskl si ho ke rtům. Tak tam stál, když oba mladíci volně procházeli uličkou, sebevědomí, s chladnýma očima a úsměvem na rtech, aniž mu věnovali sebemenší pohled. Nechal je projít kolem sebe bez jediného slova, jen si tiskl čistotou vonící kapesník k ústům.

Teď ho míjeli rodiče těch animales, dva muži a dvě ženy jeho věku, jenže mnohem američtěji oblečení. Zahanbeně na něho pohlédli, ale přesto jim v očích plála zvláštní, vítězná zpupnost.

Bonasera se neovládl, vyklonil se do uličky a chraptivým hlasem vykřikl: „Budete plakat tak, jako pláču já! Však vás přinutím k pláči tak, jako vaše děti přinutily k pláči mě!“ Kapesník teď tiskl k očím. Obhájci obžalovaných uzavírající průvod popohnali své klienty a stmelili je v těsný hlouček, do něhož zahrnuli i oba mladíky, kteří vykročili zpátky uličkou, jako by hodlali ochránit rodiče. Vtom rychle přiskočil rozložitý soudní sluha a zablokoval východ řady, kde Bonasera stál. Ale nebylo to zapotřebí.

Po všechny ty roky, co Amerigo Bonasera žil v Americe, spoléhal se na zákon a pořádek. A z obojího těžil. Ale teď, i když měl mozek zkalený nenávisti a i když mu v lebce bušily divoké představy o tom, jak si koupí revolver a ty dva mladíky zabije, obrátil se k své stále nic nechápající manželce a vysvětlil ji: „Zesměšnili nás.“ Odmlčel se a pak, bez ohledu na to, co ho to bude stát, rozhodl : „Budeme muset padnout na kolena před donem Corleonem a požádat ho, aby nám dopomohl ke spravedlnosti.“

V přepychově zařízeném apartmá jednoho losangelského hotelu se Johnny Fontane ze žárlivosti opil jako nějaký obyčejný manžel. Natažen na rudé pohovce nasával skotskou rovnou z láhve, kterou držel v ruce, a její chuť splachoval tím, že si máčel ústa v míse z křišťálového skla naplněné kostkami ledu a vodou. Byly čtyři hodiny ráno a Johnny v duchu spřádal opilé představy o tom, jak svou manželku, tu běhnu, zavraždi, jen co přijde domů. Pokud ovšem domů přijde. Bylo už příliš pozdě na to, aby zatelefonoval první manželce a zeptal se ji na děti, a nebylo mu ani po chuti zavolat některého ze svých přátel zrovna teď když to s jeho kariérou šlo z kopce. Bývaly časy, kdy by jim takové zavoláni ve čtyři hodiny ráno udělalo radost, ba i

polichotilo, jenže teď je nudil. Dokonce se dokázal i v duchu pousmát, když si vzpomněl, jak v dobách, kdy jeho hvězda stoupala, starosti Johnnyho Fontana budily živý zájem dokonce u některých z nejslavnějších amerických filmových hereček.

Právě si zase lokl z láhve a vtom konečně zaslechl manželčin klíč ve dveřích, ale pil dál, dokud nevešla dovnitř a nezastavila se před nim. Připadala mu překrásná, s tváři jako anděl, s hlubokýma fialkovýma očima a útlým, křehkým, ale dokonale utvářeným tělem. Na plátně byla její krása ještě výraznější a oduševnělejší. Do obličeje Margot Ashtonove bylo zamilováno sto miliónů mužů na celém světě. A platili za to, aby ho mohli vidět na plátně.

„Kde jsi k čertu byla?“ osopil se na ni Johnny Fontane.

„Za mužskýma.“ prohlásila.

Margot podcenila jeho opilost. Johnny přeskočil stolek s láhvemi a chytil ji za krk. Jak se však octl v blízkosti toho kouzelného obličeje a těch krásných fialkových oči, zlost ho přešla a byl opět bezmocný. Jenže Margot posměšně zkřivila ústa, a to neměla, neboť spatřila. jak se rozmáchl pěstí. Vykřikla: „Johnny, ne do obličeje, vždyť natáčím!“

A rozesmála se. Johnny ji udeřil do žaludku, a ona upadla na podlahu. Svalil se na ni. Jak zalapala po dechu, ucítil její voňavý dech. Tloukl ji do paží a svalnatých stehen hedvábně hladkých, opálených nohou. Tloukl ji, jako kdysi tloukl ukoptěná menší děcka, když ještě byl mladým rváčem v newyorské asfaltové džungli. Byl to bolestný výprask, nezanechával ovšem žádné trvalé zohyzdění v podobě vytlučených zubů či přeraženého nosu.

Netloukl ji ovšem dost tvrdě. Nedokázal to. A ona se mu vysmívala. Roztažena na podlaze, brokátové večerní šaty vyhrnuté vysoko na stehnech, popichovala ho mezi jednotlivými výbuchy smíchu: „Tak pojď přece, jen mě pojď pomilovat! Tak si dej říct, stejně ti jde jen o to!“

Johnny Fontane se vztyčil. Nenáviděl tu ženskou na podlaze, ale její krása byla kouzelným štítem. Margot se odvalila stranou a pružně jako baletka se vymrštila na nohy přímo před něj. Pak začala kolem něho poskakovat jako děcko a výsměšně prozpěvovala: „Johnny mi nikdy neublíží, Johnny mi nikdy neublíží.“ Nato posmutněle, s hlubokou něhou řekla „Ty ubohý, hloupoučký trumbero, vždyť jsi mě tloukl jako nějaký cucák. Ach Johnny, věčně zůstaneš jen přitroublým, romantickým Taliánem; a milovat dovedeš taky jen jako cucák. A stále si myslíš, že milování je opravdu jako ty tvé slaďáky, co jsi zpívával.“ Zavrtěla hlavou a dodala: „Ubožáčku Johnny. Sbohem, Johnny.“ Odešla do ložnice a Johnny zaslechl, jak otočila klíčem v zámku.

Johnny seděl na podlaze s obličejem v dlaních. Přemohlo ho smutné, ponižující zoufalství. A pak ho houževnatost, kterou získal v mládí na horké newyorské dlažbě a která mu pomohla přežit hollywoodskou džungli, přiměla zvednout sluchátko a dát si zavolat vůz, aby ho odvezl na letiště. Pouze jeden člověk ho dokáže zachránit. Vrátí se do New Yorku. Vráti se k jedinému člověku, jehož moc a moudrost potřebuje a na jehož lásku se stále ještě spoléhá. K svému padrinu donu Corleonovi.

Pekař Nazorine, nakypělý a rozpraskaný jako jeho velké italské bochníky, ještě celý zamoučený, se mračil na manželku, na vdavekchtivou dceru Katherinu a tovaryše Enza. Enzo už byl převlečen do zajateckého stejnokroje s páskou se zelenými písmeny na rukávě a byl celý vyplašený, že kvůli tomuhle výstupu dorazí pozdě zpět na Governer's Island. Jako jeden z mnoha tisíců italských válečných zajatců, dostávajících denně propustky, aby mohli pracovat v americkém hospodářství, žil v neustálém strachu, že mu toto povolení bude odňato. Pro něho tedy byl tenhle malý komediální výstup, který se tu odehrával, vážnou záležitosti.

Nazorine se na něho obořil : „Nezneuctils mou rodinu? Nedaroval jsi mý dceři malej suvenýr, aby na tebe mohla vzpomínat, teď když už válka skončila a ty dobře víš, že tě Amerika kopne do zadku a pošle zpátky do tý tvý zavšivený sicilský vesnice plný hnoje?“

Enzo, neveliký, ale ramenatý mládenec, si položil ruku na srdce a téměř se slzami v očích, ale duchapřítomně prohlásil: „Padrone, přísahám u Panenky Marie, že jsem nikdy nezneužil vaši laskavosti! Vaši dceru miluju s veškerou úctou. A s veškerou úctou vás prosím o její ruku. Vím, že na to nemám právo, ale jestli mě pošlou zpátky do Itálie, pak už se nikdy nebudu moct vrátit do Ameriky. A nikdy se nebudu moct oženit s Katherinou.“

Nazorinova manželka Filomena šla na kořen věci. „Přestaňte s těmihle hloupostmi!“ obrátila se na tělnatého manžela. „Víš přece, co musíš udělat. Enzo se nevrátí do tábora; pošleš ho k našim bratrancům na Long Island, ať ho tam schovají!“

Katheríne plakala. Byla to dost kyprá, prostá dívka; na horním rtu ji rašil jemný knírek. Tak pohledného manžela, jako je Enzo, už nikdy neseženе, a nikdy už, nenalezne jiného muže, který by se uměl dotýkat

tajných míst jejího těla s tak uctivou láskou. „Odjedu a budu žít v Itálii!“, křikla na otce. „Jestli tu Enza nenecháš, uteču!“

Nazorine se na ni pronikavě zahleděl. Tahle jeho dcera má čerta v těle; beztoho si už všiml, jak se vždycky přitiskla vystrčenou zadnici na Enza, kdykoli se tovaryš tlačil kolem ní k pultu, aby tam naplnil koše teplými bochníky z pece. Nepodnikne-li patřičné kroky, octne se horký bochník toho mladého pacholka v její peci, bleskla Nazorinovi hlavou necudná myšlenka. Enzo musí zůstat v Americe a stát se americkým občanem. A takovouhle věc dokáže zařídit pouze jediný člověk. Don Corleone.

Tihle všichni a mnoho dalších obdrželi ryté pozvánky na svatbu slečny Constanzie Corleonové, která se konala poslední srpnovou sobotu roku 1945. Nevěstin otec don Vito Corleone nikdy nezapomínal na staré přátele a sousedy, i když teď sám žil v prostorném domě na Long Islandu. Tam se také měla konat hostina a po ní slavnost až do večera. Nebylo pochyb, že to bude významná událost. Válka s Japonskem právě skončila, takže nikomu nebude kalit oslavu vtíravý strach o syny bojující v armádě. Svatba byla právě tím, co lidé potřebovali, aby mohli dát průchod radosti.

A tak onoho sobotního dopoledne přijížděli přátelé dona Corleona z New Yorku, aby mu projevili úctu. jako svatební dary přinášeli nažloutlé obálky nacpané penězi, nikoli šeky. V každé obálce byla navštívenka, z níž vyplývala dárcova totožnost i stupeň jeho úcty k padrinovi. Úcty vskutku zasloužené.

Don Vito Corleone byl mužem, na kterého se všichni obraceli o pomoc, a on nikdy nikoho nezklamal. Nedával plané sliby, ani se zbaběle nevymlouval, že má ruce svázány silami ve světě mnohem mocnějšími, než je on sám. Nebylo třeba, aby prosebník byl jeho přítelem, ani nebylo důležité, že nemá peníze, kterými by se mu odměnil. Nutné bylo pouze jedno. Aby prosebník sám osobně prohlásil, že je jeho přítelem. A pak donu Corleonovi, lhostejno jak chudý či vlivný je prosebník, přirostly jeho starosti k srdci. A nic ho nemohlo odvrátit od toho, aby jeho strasti vyřešil. A odměna ? Přátelství, úctu vyjadřující titulování „donn“ a občas vřelejší oslovení „padrino“, kmotře. A snad i nějaký prostý dárek, jen jako projev úcty, nikdy z vypočítavosti - demižon domácího vína nebo košík kořeněných tarallů upečených výhradně k ozdobě donovy štědrovečerní tabule. Bylo samozřejmě a pouze projevem dobrých mravů, aby prosebník prohlásil, že je jeho dlužníkem a že don Corleone má právo kdykoli se na něho obrátit, aby si dal splatit dluh nějakou drobnou úsluhou.

A teď, v tento významný den, den dceřiny svatby, stál don Vito Corleone ve dveřích svého domu v Long Beach a vítal své hosty; všechny znal a všem důvěřoval. Mnozí z nich vděčili za svůj úspěch v životě jemu a protože při této rodinné příležitosti necítili zábrany, bez ostychu ho oslovovali „padrino“. Dokonce i obsluhující personál patřil k jeho přátelům. Barman byl starý kamarád a jeho svatebním darem byly všechny lihoviny a vlastní odborná a zručná služba. Číšníci byli přátelé donových synů. Jídlo na zahradních stolech připravila donova manželka a její přítelkyně, a mladé nevěstiny kamarádky vyzdobily rozlehlou zahradu pestrými girlandami.

Don Corleone přivítal každého - bohatého či chudého, mocného či bezvýznamného - se stejným projevem vřelé náklonnosti. K nikomu se nechoval přezíravě. To už měl v povaze. A hosté projevovali tak hlučné nadšení nad tím, jak dobře vypadá ve smokingu, až by se neinformovaný pozorovatel mohl i domnívat, že don sám je šťastným ženichem.

Ve dveřích s ním stáli dva z jeho tří synů. Na staršího, pokřtěného Santino, nazývaného však všemi kromě otce Sonny, hleděli starší Italové úkosem; ale mladší k němu vzhlíželi s obdivem. Sonny Corleone byl na první generaci Američanů italského původu vysoký, téměř metr osmdesát, a jeho kučeravé, husté vlasy ho činily ještě větším. Měl kupidovský obličej hrubších, ale pravidelných rysů a vykrojené smyslné rty; brada s dolíčkem uprostřed působila dokonce chlípně. Postavu měl mohutnou jako býk a bylo všeobecně známo, že ho příroda vybavila tak štědře, až se jeho zmučená žena bála manželského lože stejně silně, jako se kdysi nevěřící děsili skřipce. Šeptalo se o něm, že v mládí, když navštěvoval vykřičené domy, prý i ty nejotrlejší a nejstatečnější kněžky lásky požadovaly dvojnásobné ceny.

Na svatební hostině si některé mladé ženy širokých boků a širokých úst měřily Sonnyho chladně vyzývavým zrakem. Jenže právě v tento den marnily čas. Sonny Corleone měl přes přítomnost své ženy a tří malých dětí určité záměry se sestřinou první družičkou, Lucy Manciniovou. Tato mladá dívka právě seděla u zahradního stolku v dlouhých růžových šatech, s květinovou čelenkou v lesklých černých vlasech, a byla si toho plně vědoma. Flirtovala totiž se Sonnym už po celý minulý týden při zkouškách a dopoledne u oltáře mu stiskla ruku. Víc už dívka udělat nemůže!

Nezáleželo jí na tom, že z něho nikdy nebude významný muž, jakým se stal jeho otec. Sonny byl silný, odvážný, štědrý a srdce prý měl široké. Chyběla mu otcova pokora, zato měl unáhlenou, výbušnou povahu, která ho vedla k mylným úsudkům. I když byl otci značnou oporou v jeho podniku, přece jen mnozí pochybovali, že se stane jeho dědicem.

Druhý syn, Frederico, nazývaný Fred, Fredo nebo Freddie, byl dítětem, o jaké každý Ital prosí v modlitbách všechny svaté. Poslušný, oddaný, vždy otci k službám. Ve svých třiceti žil ještě s rodiči. Byl malé, statné postavy, nehezký, se stejnou kupidovskou hlavou jako ostatní členové rodiny, s přilbou kučeravých vlasů nad kulatým obličejem a smyslně vykrojenými rty. Jenže u Freda nebyly rty smyslné, nýbrž tvrdé jako žula. Měl sklon k mrzoutství, ale otci byl oporou, nikdy mu neodporoval, nikdy ho neuváděl do rozpaků pletkami se ženskými. Přes všechny tyto ctnosti postrádal onen osobni magnetismus, onu živočišnou sílu, tak nezbytné pro někoho, kdo má vést druhé, a ani se s ním nepočítalo, že by zdědil rodinný podnik.

Třetí syn, Michael Corleone, nestál spolu s otcem a dvěma bratry ve dveřích, nýbrž seděl u stolu v nejodlehlejším koutě zahrady. Jenže ani tam neunikl pozornosti rodinných přátel.

Michael byl donovým nejmladším synem a jediným z děti, které odmítlo podřídit se otcovu vedení. Neměl onu masitou, kupidovskou tvář ostatních sourozenců, a jeho vlasy, černé jako havran, byly spíše rovné než kučeravé. Měl světlou, olivově hnědou pleť, jaká by u dívky byla pokládána za krásnou. Byl to chlapec hezkého, i když trochu zjemnělého zjevu. Don si dokonce kdysi dělal starosti, jak to vlastně je s mužností nejmladšiho syna. starosti pominuly, když Michael dosáhl sedmnácti let.

Teď seděl nejmladší syn u stolu v nejzazším koutě zahrady, aby tak dal najevo úmyslný odstup od otce i rodiny. Vedle sebe měl tu americkou dívku, o níž už sice každý slyšel, avšak kterou dodnes nikdo nespatřil. Michael se pochopitelně zachoval jak se sluší a patří a každému na svatbě ji představil, tedy i rodině. Nevyvolala dobrý dojem. Byla příliš hubená, příliš světlovlasá, obličej měla na ženu příliš výrazně inteligentní a na svobodnou dívku vystupovala příliš nenuceně. Také její jméno znělo jejich sluchu cize; říkala si Kay Adamsová. I kdyby jim byla řekla, že se její rodina usídlila v Americe před dvěma sty lety a její jméno je zcela běžné, stejně by jen byli pokrčili rameny.

Všichni hosté si všimli, že don třetímu synovi nevěnuje zvláštní pozornost. Před válkou byl Michael jeho oblíbencem a nesporným dědicem. Po velkém otci zdědil onu klidnou sílu, inteligenci i vrozený instinkt jednat tak, že lidem nezbývalo nic jiného než si ho vážit. Sotva však vypukla druhá světová válka, přihlásil se Michael dobrovolně k námořní pěchotě. Učinil tak přes výslovný otcův zákaz.

Don Corleone ani netoužil, ani nehodlal připustit, aby se syn dal zabít ve službách mocnosti, která mu byla cizí. Podplatil doktory, učinil různá tajná opatření. Na příslušné kroky byla vydána značná částka peněz. Jenže Michaelovi bylo jednadvacet let a jeho odhodláním nemohlo nic otřást. Narukoval a bojoval v Tichém oceánu. stal se kapitánem a dostal řadu vyznamenání. V roce 1944 otiskl časopis Life jeho obrázek s fotografiemi jeho hrdinských činů. Jakýsi přítel ukázal výtisk časopisu donu Corleonovi (vlastní rodina se toho neodvážila); don opovržlivě zabručel a řekl: „A tyhle zázraky dělá pro cizáky!“

Když byl začátkem roku 1945 Michael propuštěn z armády, aby se zotavil ze zranění, které ho učinilo neschopným další služby, neměl sebemenší tušení, že toto propuštění zařídil otec. Několik týdnů pobyl doma a pak, aniž se s kýmkoli poradit, se zapsal na Dartmouthskou univerzitu v Hannoveru ve státě New Hampshire a opustil tak otcův dům. Vrátil se teprve na sestřinu svatbu, aby jim ukázal svou nastávající, tu nanicovatou americkou chuděrku.

Michael bavil Kay Adamsovou historkami o některých zajimavějších svatebčanech. Připadalo mu zábavné, že shledává tyhle lidi exotickými, a jako vždycky byl okouzlen jejím náruživým zájmem o všechno, co pro ni bylo nové a co dosud neznala. Její pozornost nakonec zaujala skupinka mužů, postávajících kolem dřevěného sudu s domácím vínem. Byli to Amerigo Bonasera, pekař Nazorine, Anthony Coppola a Luca Brasi. S vrozeným, bystrým postřehem poznamenala, že jí tihle čtyři muži nepřipadají příliš šťastní. Michael se usmál. „Ne, taky nejsou,“ odpověděl. „Čekají, až je otec přijme. Chtějí ho požádat o laskavost.“ A bylo opravdu vidět, jak všichni čtyři dona neustále sledují očima.

Zatímco tam don Corleone stál a vítal hosty, zastavila na druhé straně vydlážděného náměstíčka černá limuzína, chevroletka. Dva muži na předních sedadlech vytáhli ze saka notýsky a zcela nepokrytě si poznamenávali čísla ostatních vozů, zaparkovaných po obou stranách vozovky. Sonny se obrátil k otci a řekl: „Tamti chlapi naproti jsou určitě policajti.“

Don Corleone pokrčil rameny. „Ta vozovka mi neříká pane. Můžou si tam dělat, co chtějí.“

Sonnyho masitý, smyslný obličej zrudl zlostí. „Všiváci jedni, nic jím není svatý“ Sešel ze schodů a šel přes vozovku k místu, kde byla zaparkovaná černá limuzína. Vztekle vrazil obličej těsně k obličeji řidiče, ten však ani nemrkl, jen rozevřel náprsní tašku a ukázal zelenou legitimaci. Sonny odstoupil bez jediného slova. Odplivl si tak. aby slina dopadla na zadní dvířka limuzíny, a odešel. Doufal, že řidič vystoupí z vozu a požene se za ním, ale nic se nestalo. Když došel ke schodům, řekl otci: „Ti chlapi jsou z FBI. Poznamenávají si čísla všech aut. Lumpové!“

Don Corleone věděl, kdo to je. Svým nejbližším a nejdůvěrnějším přátelům dal vzkázat. aby přijeli na svatbu v cizích autech. A byť nesouhlasil se synovým pošetilým výbuchem vzteku, přece jen splnil tenhle výstup jistý účel. Přesvědčí ty vetřelce, že s jejich přítomností nepočítali a nepřipravili se na ni. Takže don Corleone se vůbec nezlobil. Už dávno pochopil, že společnost uštědřuje urážky, které je třeba snášet; přitom ho utěšovalo vědomí, že na tomhle světě vždycky nastane chvíle, kdy se i ten nejponižovanější člověk, pokud má oči neustále otevřené, může pomstit dokonce těm nejmocnějším. Právě tohle vědomí pomohlo donovi udržet si pokoru, jíž se u něho všichni přátelé tolik obdivovali.

Teď však začala v zahradě za domem vyhrávat čtyřčlenná kapela. Všichni hosté již tedy dorazili. Don Corleone zahnal vetřelce z mysli a odvedl oba syny na svatební hostinu.

V rozlehlé zahradě už bylo několik set hostů; někteří tančili na dřevěném pódiu, vyzdobeném květinami, jiní seděli u dlouhých stolů vrchovatě obložených kořeněnými jídly a čtyřlitrovými džbány tmavého, domácího vína. Nevěsta Connie Corleonová seděla v plné slávě se ženichem, první družičkou, ostatními družičkami a družbami u zvláštního vyvýšené ho stolu. Byla to pravá venkovská scenérie v tradičním italském stylu. Neodpovídalo to právě nevěstině vkusu, ale Connie souhlasila s „taliánskou“ svatbou, aby alespoň v tom vyhověla otci, když už ho zklamala volbou manžela.

Ženich, Carlo Rizzi, nebyl čistokrevný Sicilan; jeho matka, od níž podědil plavé vlasy a modré oči, pocházela ze severní Itálie. Oba rodiče žili v Nevadě a Carlo ten stát opustil pro jakousi menší oplétačku se zákonem. V New Yorku se setkal se Sonnym Corleonem a tak se seznámil s jeho sestrou. Don Corleone pochopitelně vyslal spolehlivé přátele do Nevady a ti vyšetřili, že Carlova oplétačka s policií záležela v mladistvé nerozvážnosti s bouchačkou, nic vážného; dala se snadno vymazat z trestního rejstříku, aby mladík měl čisté jméno. Přátelé se vrátili rovněž s podrobnými informacemi o legálním hazardu v Nevadě; ty dona velmi zaujaly a od té doby o nich uvažoval. Patřilo k donově velikosti, že dokázal těžit ze všeho.

Connie Corleonová nebyla nijak zvlášť hezká; byla hubená, nervózní a za nějakou dobu po svatbě se z ní určitě stane hašteřivá ženská. Jenže dnes, přetvořená bílými svatebními šaty a panenskou nedočkavostí, zářila tak, až byla téměř krásná. Pod dřevěným stolem se opírala rukou o ženichovo svalnaté stehno a našpulenými ústy, prohnutými jako Erotův luk, mu poslala vzdušný polibek.

Pokládala ho za neuvěřitelně pohledného. V mládí pracoval Carlo Rizzi na čerstvém pouštním vzduchu jako nádeník. Teď mu mohutné paže a ramena vydouvaly smoking. Vyhříval se v nevěstiných zbožňujících očích a naléval jí pohár vínem. Byl k ní vybraně dvorný, jako by oba byli herci v nějaké divadelní hře. Ale pohled mu stále zalétal k velké hedvábné kabelce, kterou měla zavěšenou přes pravé rameno a která teď byla naditá obálkami s penězi. Kolik toho tam může být? Deset tisíc? Dvacet tisíc? Carlo Rizzi se usmál. Tohle je teprve začátek. Koneckonců se přiženil do královské rodiny. Tak ať se o něho postarají!

Tu hedvábnou kabelku obhlížel z davu hostů také upravený mládenec s ulízanou fretčí hlavou. Pouze ze zvyku přemýšlel Paulie Gatto o tom, jakým způsobem by se mu podařilo tuhle tučnou peněženku ukořistit. Ten nápad ho pobavil. Uvědomoval si ovšem, že je to jalové, neškodné snění, jako když malé děti sní o tom, jak zničí tank bambitkou. Díval se, jak jeho šéf, tlustý, asi čtyřicetiletý Peter Clemenza, vytáčí s mladými dívkami na dřevěném pódiu venkovskou bujnou tarantellu. Clemenza, mimořádně vysoký a mimořádně mohutný chlapík, tančil s tvrdým břichem nestydatě vrážejícím do prsou mladších, drobnějších žen tak lehce a dovedně, až mu všichni hosté tleskali. Starší ženy ho chytaly za paže, aby si zatancoval i s nimi. Mladší muži uctivě vyklidili parket a tleskali do taktu s prudkým brnkáním mandolíny. Kdy ž se Clemenza nakonec zhroutil do křesla, přinesl mu Paulie Gatto sklenici ledové ho temně rudého vína a vlastním hedvábným kapesníkem mu otřel zpocené jupiterské č elo. Clemenza hltavě pil a přitom funěl jako mrož. Místo aby Pauliemu poděkoval, utrousil stručně: „Nestarej se o to, jak kdo tancuje, ale dělej svou povinnost. Projdi se kolem dokola a obhlédni, jestli je všechno v pořádku.“ Paulie vklouzl do davu.

Kapela udělala přestávku, aby se občerstvila. Mládenec jménem Nino Valenti uchopil odloženou mandolínu, levou nohu postavil na židli a spustil necudnou sicilskou milostnou písničku. Měl hezký obličej, sice poněkud opuchlý ustavičným pitím, a i teď měl už trochu v hlavě. Jazykem laskal oplzlý text a kroutil očima. Ženy ječely nadšením a muži vykřikovali poslední slova každé sloky spolu se zpěvákem.

Don Corleone, jehož přísné mravy byly všeobecně známy, se taktně vytratil do domu, ačkoli jeho statná manželka radostně ječela s ostatním. Sotva to Sonny postřehl, protlačil se k nevěstině stolu a usedl Vedle mladé Lucy Manciniové, první družič ky. Byli v bezpečí. Sonnyho žena byla v kuchyni a dohlížela na poslední přípravy před podáním svatebního dortu. Sonny zašeptal dívce do ucha několik slov; vzápětí vstala. Sonny počkal několik minut a pak se jakoby nic vydal za ní; jak procházel zástupem, zastavoval se u jednotlivých hostů na kus řeči.

Všechny oči je sledovaly. První družička, zcela zamerikanizovaná třemi lety na univerzitě, byla zralá dívka, která už měla svou „pověst“. Při zkouškách na svatební obřady flirtovala se Sonnym vyzývavě žertovným způsobem, který pokládala za přípustný, protože Sonny byl družbou a jejím partnerem na svatbě.

Teď, pozdvihnuvši růžové dlouhé šaty nad zem, vešla do domu, na tváři falešně nevinný úsměv, a svižně vyběhla po schodech vzhůru do koupelny. Tam setrvala několik okamž iků, a když vyšla, stál už Sonny na horním odpočívadle a kývl na ni, aby šla nahoru.

Za zavřeným oknem „kanceláře“ dona Corleona, poněkud zvýšeného rohovitého pokoje, pozoroval Thomas Hagen svatební veselí ve vyzdobené zahradě. Stěny za ním byly oblo ženy právnickými knihami. Hagen byl donovým právním zástupcem a úřadujícím consigliorim čili poradcem, a jako takový zaujímal v rodinném podniku nejvýznamnější subalterní postavení. V této místnosti již rozřešili on a don řadu složitých případů. Když zahlédl, jak padrino opouští slavnost a vchází do domu, ihned pochopil, že svatba nesvatba, určitě ho dnes čeká nějaká práce. Don jistě sem k němu zajde. Pak si Hagen všiml, že Sonny cosi zašeptal Lucy Manciniové do ucha, a byl svědkem jejich malé komedie, jak ji Sonny následoval do domu. Hagen se zazubil a hlavou mu problesklo, zda o tom má informovat dona; usoudil, že nikoli. Přistoupil k psacímu stolu a vzal z něho rukou psaný seznam lidí, kterým se dostalo povolení navštívit dona Corleona soukromě. Když don vešel do místnosti, podal mu Hagen listinu. Don Corleone přikývl a řekl: „Bonaseru nech až na konec.“

Hagen vyšel zasklenými dveřmi do zahrady a zamířil rovnou k místu, kde prosebníci přešlapovali u soudku s vínem. Kývl na pekaře, podsaditého Nazorina.

Don Corleone přivítal pekaře objetím. V Itálii si spolu hrávali jako děti a jejich přátelství neochablo. Každé velikonoce dostával don Corleone domů čerstvě upečené tvarohové koláče z kynutého bílého těsta, velké jako kola náklaďáku. O vánocích a narozeninách členů rodiny projevoval Nazorine svou úctu bohatě zdobenými šlehačkovými dorty. A po všechny roky, ať tučné či hubené, Nazorine ochotně platil příspěvky odborovému svazu pekařů, který don zorganizoval, ještě když byl zelenáč. Nikdy za to nic nežádal, jedině za války možnost kupovat na černém trhu přídělové lístky na cukr. Teď se mu naskytla příležitost, aby se přihlásil o práva, jež mu jako oddanému příteli příslušejí, a don Corleone se upřímně těšil, že bude moci jeho prosbě vyhovět.

Don nabídl pekařovi doutník Di Nobili a sklenici žluté stregy a položil mu ruku na rameno, aby mu dodal odvahy. Byl to projev donovy lidskosti. Z vlastní trpké zkušenosti věděl, kolik odvahy jen musí člověk sebrat, chce-li někoho požádat o laskavost.

Pekař mu vylíčil příběh své dcery a Enza. Hodný italský mládenec ze Sicílie, zajatý americkou armádou, odvezený do Spojených států jako válečný zajatec a denně uvolňovaný z tábora, aby mohl pomáhat našemu válečnému úsilí! Mezi počestným Enzem a jeho pečlivě ochraňovanou Katherine vzklíčila láska, jenže teď, když válka skončila, budou toho chudáka repatriovat do Itálie a Nazorinově dceři zaručeně pukne srdce žalem. Těmto dvěma nešťastníkům může pomoci pouze padrino Corleone. Je jejich poslední nadějí.

Don přecházel s Nazorinem po místnosti ruku na pekařově rameni, a pln účasti souhlasně přikyvoval, aby mu dodával odvahu. Když pekař domluvil, don Corleone se na něho usmál a řekl: „Milý příteli, hoď všechny starosti za hlavu!“ A pak mu velmi podrobně vysvětlil, co všechno musí udělat. Musí se podat žádost poslanci příslušného volebního obvodu. Ten navrhne zvláštní zákon, na jehož podkladě se Enzo bude smět stát občanem Spojených států. Kongres ten zákon určitě schválí. Tuhle výsadu si totiž ti lotři prokazují navzájem. Don Corleone upozornil, že to bude něco stát; současná cena je dva tisíce dolarů. On, don Corleone, zaručuje, že to dobře dopadne, a přijme peníze. Souhlasí jeho přítel?

Pekař důrazně přikývl. Nečekal, že by se mu tak velké služby dostalo zadarmo. To se rozumělo samo sebou. Takové zvláštní zákonné opatření Kongresu nepřijde levně. Nazorine děkoval téměř se slzami v očích. Don Corleone ho doprovodil ke dveřím a ujistil ho, že mu pošle do pekárny spolehlivé lidi, aby zařídili všechny podrobnosti a sehnali všechny potřebné doklady. Pekař ho objal a vytratil se do zahrady.

Hagen se na dona usmál. „Pro Nazorina to je dobrá investice. Zeť a levný celoživotní pomocník v pekařství a to všechno za pouhé dva tisíce dolary!“ Odmlčel se. „Komu to mám svěřit?“

Don Corleone zadumaně svraštil čelo. „Ne tomu našemu paisanu. Svěř to tomu židovi v sousedním obvodu. A postarej se o změnu adres jejich bytů. Řekl bych, že teď po válce takových případů přibude; měli bychom mít ve Washingtonu další lidi, aby ten příval zvládli a zabránili zvýšení cen.“ Hagen si poznamenal do bloku: „Ne poslanec Luteca. Zkusit Fischera.“

Další muž, jehož Hagen přivedl, byl celkem jednoduchý případ. Jmenoval se Anthony Coppola a s jeho otcem pracoval don Corleone v mládí v železničních depech. Coppola potřeboval pět set dolarů, aby si mohl otevřít pizzerii; musel dát zálohu na zařízeni a speciální pec. Z důvodů, o nichž není třeba se zmiňovat, nemohl dostat v bance úvěr. Don sáhl do kapsy a vytáhl svazek bankovek. Nestačily. Zazubil se a obrátil se na Hagena: „Půjč mi sto dolarů, vrátím ti je v pondělí, až půjdu do banky.“ Prosebník namítl, že čtyři sta dolarů plně postačí, ale don Corleone mu poklepal na rameno a omluvně vysvětlil: „Tahle nóbl svatba mě připravila téměř o všechny hotové peníze.“ Pak vzal bankovky, které mu Hagen podal, a spolu s vlastním svazkem je dal Anthonymu Coppolovi.

Hagen sledoval transakci s tichým obdivem. Don vždycky hlásal, že když je člověk štědrý, pak musí vůči druhému tuto štědrost projevit osobně. Jak lichotivé musí být pro takového Anthonyho Coppolu, že člověk jako don si vypůjčí peníze, aby je mohl půjčit jemu. Ne že by snad Coppola nevěděl, že don je milionář, jenže kolik milionářů je ochotno se i jen trochu obtěžovat kvůli nějakému chudému příteli?

Don tázavě pozdvihl hlavu. Hagen řekl: „Luca Brasi vás chce navštívit. Není ovšem na seznamu. Je mu totiž jasné, že vám nemůže osobně pogratulovat na veřejnosti."

Poprvé dal don najevo nelibost. Odpověď byla vyhýbavá. „Je to třeba?" zeptal se.

Hagen pokrčil rameny. „Vyznáte se v něm líp než já. Je vám ostatně velmi vděčen, že jste ho pozval na svatbu. S tím vůbec nepočítal. Myslím, že vám chce projevit svou vděčnost osobně."

Don Corleone přikývl a pokynul, aby k němu Luku Brasiho přivedli. Venku v zahradě překvapil Kay Adamsovou výraz zarputilé zuřivosti, otištěný do obličeje Luky Brasiho. Zeptala se na něho. Michael přivedl Kay na svatbu proto, aby pomalu a snad i bez příliš velkého otřesu pochopila pravdu o jeho otci. Až dosud totiž zřejmě pokládala dona pouze za poněkud nepoctivého obchodníka. Michael se tedy rozhodl, že část pravdy jí alespoň poví nepřímo. Vysvětlil jí, že Luca Brasi je jedním z nejobávanějších mužů podsvětí amerického Východu. Vyniká prý zejména tím, že je schopen provést vraždu zcela sám, bez společníků, což téměř automaticky znemožňuje silám zákona ho odhalit a usvědčit. Michael se ušklíbl a dodal: „Nevím, jestli tohle všechno je pravda. Vím jenom, že je tak trochu otcovým přítelem."

Kay začala poprvé trochu chápat. Poněkud nevěřícně se zeptala: „Snad nechceš naznačit, že takovýhle člověk pracuje pro tvého otce?"

Ať ho vezme čert, pomyslil si Michael. A vyrukoval s pravdou: „Před necelými patnácti lety se chtěli jacísi lidé zmocnit otcova podniku na dovoz olivového oleje. Pokusili se otce zavraždit a málem se jim to podařilo. Luca Brasi se do nich pustil. Tvrdí se, že za dva týdny prý zabil šest lidí a tím se ta proslulá válka o olivový olej skončila." Usmál se, jako by to byl žert. Kay se otřásla. „Chceš tím říct, že tvého otce postřelili gangsteři?"

„Před patnácti lety," odpověděl Michael. „Od té doby je pokoj." Zalekl se, že zašel příliš daleko.

„Pokoušíš se mě vylekat," řekla Kay. „Zřejmě nechceš, abych si tě vzala." Usmála se na něho a štouchla ho loktem do žeber. „Moc chytře sis to vymyslel!"

Teď se na ni usmál Michael. „Byl bych rád, kdyby sis to nechala projít hlavou," řekl.

„Opravdu zabil šest lidí?"

„Tak se to alespoň tvrdilo v novinách. Nikdo mu to nikdy nedokázal. Ale šuška se ještě o něčem, co mi zatím nikdo nevyzradil. Je to prý něco tak hrozného, že ani otec o tom nechce mluvit. Tom Hagen ví, oč jde, a ani on mi to neřekne. Jednou jsem si ho dobíral. Zeptal jsem se ho: „Kdy budu dost starý, abych se mohl dozvědět tu historku o Lukovi?" A Tom mi řekl: „Až ti bude sto!"„ Michael se napil vína. „To asi bude historka! A ten Luca je ale chlapík!"

Luca Brasi byl opravdu člověk, který by vyděsil i samého ďábla v pekle. Měl malou, zavalitou postavu a mohutnou lebku; jeho přítomnost vysílala signály věštící nebezpečí. Jeho tvář nesla neměnnou masku zavilosti. Měl hnědé oči bez tepla této barvy, s odstínem skoro mrtvolným. Rty působily spíše neživotně než krutě; byly úzké, vláčné a bezkrevné jako telecí maso.

Brasi byl pověstný svým násilnictvím a jeho oddanost donu Corleonovi byla legendární. Byl jedním z mohutných pilířů, které podpíraly budovu donovy moci. Lidé jeho druhu byli vzácní. Luca Brasi se nebál policie, nebál se společnosti, nebál se Boha, nebál se pekla, nebál se svých bližních a nemiloval je. Ale rozhodl se, dobrovolně se uvolil bát se a milovat dona Corleona. Přiveden před dona strnul hrůzu nahánějící Brasi úctou. Vykoktal ze sebe květnaté blahopřání a vyslovil upřímnou naději, že Conniino prvorozené dítě bude mužského rodu. Pak odevzdal donovi obálku napěchovanou bankovkami jako svatební dar novomanželům.

Tak o tohle mu šlo. Hagen si povšiml změny v donově chování. Don uvítal Brasiho jako vladař poddaného, který mu prokázal obrovskou službu - nijak důvěrně, ale s královskou úctou. Každým gestem, každým slovem dával don Corleone Luku Brasimu najevo, že si ho váží. Ani na okamžik neprojevil překvapení nad tím, že svatební dar odevzdává jemu osobně. Chápal to.

Peněz v obálce bylo zřejmě mnohem více, než kolik dal kdokoli jiný. Brasi strávil mnoho hodin uvažováním o výši částky a porovnával v duchu, kolik toho asi mohou nabídnout ostatní hosté. Chtěl být nejštědřejším, aby dokázal, že si dona Corleona váží ze všech nejvíc, a proto také odevzdal obálku donovi osobně; tuto beztaktnost přešel don vlastním květnatým poděkováním. Hagen si všiml, jak Lukova tvář pozbyla zavilého výrazu a nafoukla se pýchou a radostí. Než Brasi vyšel dveřmi, které mu Hagen otevřel, políbil donovi ruku. Prozíravý Hagen obdařil Brasiho přátelským úsměvem, na který mu podsaditý chlapík odpověděl zdvořilým roztažením vláčných bledých rtů.

Když se za ním zavřely dveře, don Corleone si úlevou slabě oddychl. Ten Brasi je jediným člověkem na světě, který ho dokáže znervóznit! Je jako přírodní živel, který se vlastně nedá ničím ovládnout; musí se s ním jednat opatrně jako s dynamitem. Don pokrčil rameny. I dynamit se konečně dá dovést v případě potřeby k výbuchu tak, aby nenatropil škodu. Tázavě pohlédl na Hagena. „Už zbývá jenom Bonasera?“

Hagen přikývl. Don Corleone zamyšleně svraštil čelo a pak řekl: „Než ho přivedeš, řekni Santinovi, aby sem přišel. Ať se přiučí.“

Hagen horlivě hledal venku na zahradě Sonnyho. Požádal čekajícího Bonaseru o chvíli strpení a zašel k Michaelovi a jeho přítelkyni. „Viděl jsi tu někde Sonnyho?“ zeptal se. Michael zavrtěl hlavou. Zatraceně, pomyslil si Hagen, bude z toho pěkný průšvih. Manželka, rodina té holky - z toho může být pohroma! Znepokojeně spěchal ke dveřím, jimiž viděl téměř před půlhodinou Sonnyho zmizet.

Když si Kay Adamsová všimla, jak Hagen vchází do domu, otázala se Michaela. „Kdo je to? Představils mi ho jako svého bratra, ale jmenuje se jinak a rozhodně nevypadá italsky.“

„Tom žil u nás v rodině od svých dvanácti let,“ vysvětlil jí Michael. „Rodiče mu zemřeli a on se potuloval po ulicích s nějakou ošklivou oční infekcí. Jednou večer ho Sonny přivedl domů a prostě u nás zůstal. Žil s námi až do té doby, než se oženil.“

Kay se nadchla. „To je opravdu romantické.“ prohlásila. „Tvůj otec je určitě velice dobrosrdečný člověk. Jen tak někoho adoptovat, když měl tolik vlastních dětí!“

Michael se ani nenamáhal zdůraznit, že italští přistěhovalci pokládají čtyři děti za malou rodinu. Řekl jenom: „Tom nebyl adoptován. Prostě s námi žil.“

„Ach tak,“ podivila se Kay. „Proč jste ho neadoptovali?“

Michael se zasmál. „Protože otec prohlásil, že změna jména by byla od Toma projevem neúcty. Neúcty k vlastním rodičům.“

Pak spatřili, jak Hagen zavedl Sonnyho francouzskými dveřmi do donovy kanceláře a nato zakýval prstem na Ameriga Bonaseru. „Proč v takový den, jako je dnešek, obtěžují tvého otce obchodními záležitostmi?“ podivila se Kay.

Michael se znovu zasmál. „Protože vědí, že podle tradice nesmí Sicilan ve svatební den své dcery odmítnout žádnou žádost. A takovouhle příležitost si žádný Sicilan nedá nikdy ujít!“

Lucy Manciniová nadzvihla lem růžových šatů a vyběhla po schodech nahoru. Sonnyho masitý smyslný obličej, od vína i žádostivosti rudě naběhlý, ji sice vystrašil, ale celý týden ho přece právě za tímto cílem sváděla. Při oněch dvou milostných aférkách na univerzitě necítila nic a ani jedna z nich netrvala déle než týden. Druhý milenec zamumlal při hádce cosi o tom, že je „tam dole příliš velká“. Lucy pochopila a až do konce ročníku odmítala všechna pozvání na schůzky.

Když se v létě konaly přípravy na svatbu její nejlepší přítelkyně Connie Corleonové, vyslechla Lucy různé šeptem vyprávěné historky o Sonnym. Jednoho nedělního odpoledne se Sonnyho manželka Sandra v kuchyni Corleonových bez zábran rozpovídala. Sandra byla prostá, dobromyslná žena; narodila se v Itálii, ale ještě jako dítě ji odvezli do Ameriky. Měla silnou postavu, velká prsa a za pět let manželství přivedla na svět tři děti. Sandra a druhé ženy škádlily Connii líčením útrap manželského lože. „Kristepane!“ zachichotala se Sandra, „když jsem poprvé spatřila Sonnyho a uvědomila si, co mě čeká, zaječela jsem, jako když mě na nože berou. Že by mě po prvním roce bylo zrovna dobře po těle, to tedy říct nemůžu. A když jsem se doslechla, že Sonny chodí za jinýma, šla jsem do kostela a rozžala tam svíčku.“

Všechny se smály, ale Lucy se rozechvěla po celém těle.

Teď, jak běžela vzhůru po schodech vstříc Sonnymu, prošlehl jí tělem mocný záblesk touhy. Na odpočívadle ji Sonny popadl za ruku a táhl ji za sebou chodbou do jedné z prázdných ložnic. Když za nimi zavřel dveře, podlomila se jí kolena. Ucítila Sonnyho ústa na svých, rty mu čpěly trpkou příchutí spáleného tabáku. Otevřela ústa. Současně vnímala, jak jí sáhl rukou pod šaty, zaslechla, jak hedvábí zašustělo, a na nahém těle ucítila jeho horkou ruku. Oběma pažemi ho objala kolem krku a přitiskla se k němu. A pak poprvé v životě ucítila opravdovou, mučivou, vrcholnou rozkoš.

Snad by se ani nebyli od sebe odtrhli, vtom však zaslechli lehké zaklepání na dveře. Sonny se rychle upravil a opřel se o dveře, aby nikdo nemohl vejít. I Lucy si uhladila šaty; oči se jí leskly. Pak zaslechli velmi tichý hlas Toma Hagena. „Sonny, jsi tam uvnitř?“

Sonny vydechl úlevou. Mrkl na Lucy. „Jo. Co se děje, Tome?“

Stále tichým hlasem mu Tom oznámil: „Don chce, abys k němu přišel do kanceláře. Hned.“ Pak zaslechli jeho kroky, jak odcházel. Sonny počkal několik vteřin, tvrdě políbil Lucy na rty a vzápětí vyklouzl ze dveří za Hagenem.

Lucy se učesala. Zkontrolovala si šaty a zapnula si podvazky. Tělo jí žhnulo, rty měla napuchlé a rozbolavělé. Vyšla ze dveří, ani se nezastavila v koupelně a sešla rovnou po schodech ven do zahrady.

Usedla na své místo u svatebního stolu vedle Connie, která dotčeně zvolala: „Kde jsi byla, Lucy? Vypadáš, jako bys měla v hlavě! Teď už tady zůstaň!“

Plavovlasý ženich nalil Lucy pohár vína a chápavě se pousmál. Lucy to bylo jedno. Pozdvihla pohár s temně rudým vínem k rozpraskaným rtům a napila se. Tělo se jí chvělo. Jak pila, očima nad okrajem poháru dychtivě hledala Sonnyho. Nikoho jiného si nepřála vidět. Potutelně zašeptala Connii do ucha: „Ještě několik hodin a taky pochopíš, oč vlastně jde!“ Connie se zachichotala. Lucy sepjala naoko vážně ruce na stole se zrádně vítězným pohledem, jako by byla připravila nevěstu o nějaký poklad.

Amerigo Bonasera vešel za Hagenem do rohového pokoje a zastihl tam dona Corleona sedícího za mohutným psacím stolem. Sonny Corleone stál u okna a vyhlížel ven do zahrady. Poprvé tohoto odpoledne se don choval upjatě. Návštěvníka neobjal, ani mu nepodal ruku. pobledlý majitel pohřebního ústavu vděčil za pozvání na svatbu tomu, že jeho manželka a donova žena byly důvěrnými přítelkyněmi. Amerigo Bonasera sám byl u dona Corleona ve velké nemilosti.

Bonasera uvedl svou žádost nepřímo a obratně. „Jistě omluvíte mou dceru, kmotřenku vaší manželky, že nepřišla sama a nevzdala tak svou úctu vaší rodině. Je totiž stále ještě v nemocnici.“ Pohlédl úkosem na Sonnyho Corleona a Toma Hagena, aby dal najevo, že nechce před nimi dále mluvit. Jenže don byl nemilosrdný.

„Všichni víme, co vaši dceru postihlo,“ řekl. „Jestli jí můžu nějakým způsobem pomoci, klidně mi to povězte. Koneckonců je má manželka její kmotrou. Na tuto poctu jsem nikdy nezapomněl.“ Byla to výčitka. Majitel pohřebního ústavu nikdy neoslovoval dona Corleona jako „padrina“, kmotra, jak žádal mrav.

Bonasera zpopelavěl a otázal se přímo: „Mohu si s vámi promluvit mezi čtyřma očima?“

Don Corleone zavrtěl hlavou. „Věřím těmhle dvěma mužům jako sám sobě. Oba jsou mou pravou rukou. Nemůžu je urazit tím, že bych je poslal pryč.“

Majitel pohřebního ústavu na okamžik zavřel oči a pak spustil. Měl tichý hlas, jakým utěšoval truchlící pozůstalé. „Svou dceru jsem vychoval po americku. Věřím v Ameriku. Amerika mi poskytla bohatství. Dal jsem své dceři všechnu volnost, ale vštípil jsem jí, že nikdy nesmí zneuctít svou rodinu. Našla si chlapce, nikoli Itala. Chodila s ním do kina. Vracela se domů pozdě. On však nikdy nepřišel navštívit rodiče. Snášel jsem to všechno bez námitek, je to má chyba. Před dvěma měsíci ji vyvezl autem na výlet. Měl s sebou přítele. Dali jí pít whisky a pak se jí pokusili zneužít. Ubránila se jim. Zachránila si čest. Tak ji ztloukli. Jako zvíře. Když jsem za ní přišel do nemocnice, měla obě oči podlité krví, přeražený nos a zlomenou čelist. Museli ji sdrátovat. Plakala bolestí. „Tatínku, tatínku, proč to udělali? Proč mi to udělali?“ A já jsem se rozplakal.“ Bonasera už nemohl mluvit dále; rozplakal se sám, i když se mu hlas vzrušením ani nezachvěl.

Don Corleone mu jako by proti vlastní vůli projevil posunkem soucit a Bonasera pokračoval hlasem protepleným lidským utrpením: „Proč jsem plakal? Byla světlem mého života, milující dcerou. Krásná dívka. Důvěřovala lidem a teď jim nikdy důvěřovat nebude. Už nikdy nebude krásná.“ Třásl se a popelavá tvář mu temně naběhla nehezkou červení.

„Jako dobrý Američan jsem šel na polici. Ty dva chlapce zatkli. Byli postaveni před soud. Soudce je odsoudil na tři roky do vězení, jenže ten trest jim uložil podmínečně. Ještě ten samý den je pustil na svobodu. Stál jsem v soudní síni jako hlupák a ti lotři se mi smáli. A tehdy jsem řekl své ženě: Musíme jít k donu Corleonovi a požádat ho, aby nám dopomohl k spravedlnosti!“

Don sklonil hlavu, aby tak projevil úctu před jeho zármutkem. Když však promluvil, čišela mu ze slov mrazivě uražená důstojnost. „Proč jste šel na policii? Proč jste nepřišel ke mně hned zpočátku?“

Bonasera skoro neslyšně zamumlal: „Co ode mě chcete? Povězte mi, co si přejete. Ale udělejte, o co vás prosím!“ Jeho slova zněla téměř nestoudně.

Don Corleone promluvil vážným hlasem: „A oč vám jde?“

Bonasera mrkl po Hagenovi a Sonnym a zavrtěl hlavou. Don, stále ještě sedící za Hagenovým psacím stolem, se nachýlil k majiteli pohřebního ústavu. Bonasera zaváhal, pak se sám naklonil a přiložil rty tak těsně k donovu chlupatému uchu, až se ho dotýkaly. Don Corleone naslouchal jako kněz ve zpovědnici, pohled upřený do dáli, nezúčastněný, odtažitý. Zůstali tak dlouhou chvíli, dokud Bonasera nepřestal šeptat a nenapřímil se.

Don k němu vážně vzhlédl. Bonasera, obličej celý zrudlý, na něho upíral oči bez jediného mrknutí.

Nakonec don pravil: „To udělat nemůžu. Dáváte se moc strhnout.“

Bonasera hlasitě a jasně prohlásil: „Zaplatím vám každou částku, o jakou si řeknete.“ jak to Hagen uslyšel, trhl nervózně hlavou. Sonny se otočil od okna, aby konečně na vlastní oči viděl, co se v pokoji děje, zkřížil přitom paže a sarkasticky se usmál.

Don Corleone se za stolem vztyčil. Na obličeji měl stále ještě lhostejný výraz, ale z hlasu mu čišel hrobový chlad. „My dva se už známe mnoho let,“ pravil k majiteli pohřebního ústavu. „Ale do dnešního dne

jste mě nikdy nepřišel žádat o radu nebo o pomoc. Už si ani nevzpomínám, kdy jste mě naposled pozval do svého domu na kávu, ačkoli má žena je kmotrou vašeho jediného dítěte. Buďme k sobě upřímní. Pohrdal jste mým přátelstvím. Bál jste se být něčím zavázaný.“

Bonasera zamumlal: „Nechtěl jsem se dostat do nepříjemností.“

Don pozdvihl ruku. „Ne! Tohle neříkejte! Amerika vám připadala jako ráj. Měl jste dobrý obchod, dobře jste vydělával a svět jste pokládal za neškodné místo, které vám poskytuje, po čem vaše srdce touží. Nikdy jste se neobklopil hradbou opravdových přátel. Koneckonců proč? Policie vás chránila, byly tu soudy a vám ani vašim nejbližším nemohlo nic ublížit! Dona Corleona jste nepotřeboval. Prosím. Ranilo to mé city, jenomže já nejsem člověk, který by vnucoval své přátelství těm, kdo si ho neváží - těm, kdo si myslí, že nic neznamenám.“ Don se odmlčel a zdvořile, ironicky se na majitele pohřebního ústavu pousmál. „A teď přijdete ke mně a řeknete: „Done Corleone, dopomozte mi ke spravedlnosti!“ A nežádáte to nijak uctivě. Nenabízíte mi své přátelství. Přijdete do mého domu v den svatby mé dcery a požádáte mě, abych vraždil, a řeknete -“ a teď don opovržlivě napodobil Bonaserův hlas - „Zaplatím vám každou částku, o jakou si řeknete!“ Ne, ne, nejsem uražen, ale co jsem vám kdy udělal, že se ke mně chováte s takovou neúctou?“

V Bonaserově výkřiku se zrcadlil všechen jeho bol a strach: „Amerika byla ke mně dobrá. Chtěl jsem jí být dobrým občanem. Chtěl jsem, aby z mé dcery byla Američanka.“

Don sepjal ruce s výrazem posměšného souhlasu. „Správně jste to řekl. Moc pěkně. Pak si ale nemůžete na nic stěžovat. Soudce rozhodl. Amerika rozhodla. Až půjdete navštívit dceru do nemocnice, doneste jí květiny a bonboniéru. To ji utěší. A buďte spokojený. Koneckonců, tohle není nic vážného, ti hoši byli mladí, trochu rozjaření, a jeden z nich je synem vlivného politika. Ne, můj drahý Amerigo, byl jste vždycky poctivec. Musím uznat, že čestnému slovu Ameriga Bonasery bych věřil víc než slovu kohokoli jiného, i když jste pohrdl mým přátelstvím. Dejte mi tedy své slovo, že na ten šílený nápad zapomenete. Není to americké. Odpusťte. Zapomeňte. Život je plný pohrom.“

Krutá, pohrdavá ironie, s níž bylo toto všechno řečeno, i ovládaný donův hněv změnily ubohého majitele pohřebního ústavu v hromádku roztřesené huspeniny; přece však znovu statečně prohlásil: „Prosím vás, dopomozte mi ke spravedlnosti.“

Don Corleone ho stručně odbyl: „Spravedlnost vám poskytl soud.“ Bonasera zatvrzele zavrtěl hlavou. „Ne. Soud poskytl spravedlnost těm mládencům, neposkytl ji mně.“

Don ohodnotil toto jemné rozlišení souhlasným přikývnutím a pak se otázal: „A jaká je vaše spravedlnost?“

„Oko za oko,“ odpověděl Bonasera.

„Žádal jste víc,“ namítl don. „Vaše dcera žije.“

Bonasera řekl váhavě: „Ať trpí, jako trpí ona.“ Don vyčkával, co ještě řekne. Bonasera sebral zbytek odvahy a otázal se: „Kolik vám mám zaplatit?“ Znělo to jako zoufalé zakvílení.

Don Corleone se k němu otočil zády. Byla to výzva k odchodu. Bonasera se nepohnul.

Nakonec don Corleone povzdychl jako dobrosrdečný člověk, který se nedokáže věčně zlobit na chybujícího přítele, a obrátil se zpět k majiteli pohřebního ústavu, zsinalému jako kterákoli z jeho mrtvol. Laskavě, trpělivě mu domlouval: „Proč se bojíte projevit oddanost napřed mně? Obrátíte se na soud a dlouhé měsíce čekáte. Vydáváte peníze na advokáty, kteří velmi dobře vědí, že vás napálí. Přijmete rozsudek od soudce, který je prodejný jako ta nejhorší pouliční děvka. Když jste před mnoha lety potřeboval peníze, obrátil jste se na banky, platil lichvářský úrok a s kloboukem v ruce čekal jako žebrák, zatímco vás očenichávali a strkali vám nosy až do zadku, aby se ujistili, že jim půjčku budete moci splatit.“ Don se odmlčel a hlas mu zpřísněl.

„Kdybyste ale byl přišel za mnou, moje peněženka by bývala vaše. Kdybyste přišel požádat o spravedlnost mě, tak by li lotři, co vám zničili dceru, prolévali hořké slzy už dnes. Kdyby si nějakou nešťastnou náhodou udělal počestný člověk jako vy z někoho nepřítele, pak by se stal i mým nepřítelem -“ don pozdvihl paži a prst namířil na Bonaseru - „a pak, to mi věřte, by se vás báli!“

Bonasera sklopil hlavu a přiškrceným hlasem zašeptal: „Buďte mým přítelem. Přijímám.“

Don Corleone mu položil ruku na rameno. „Dobře,“ pravil, „dostane se vám vaší spravedlnosti. Jednoho dne, a ten den třeba ani nikdy nenastane, vás vyzvu, abyste mi na oplátku prokázal službu vy. Do onoho dne pokládejte tuto spravedlnost za dar mé ženy, kmotry vaší dcery.“

Když se za vděčným majitelem pohřebního ústavu zavřely dveře, obrátil se don Corleone k Hagenovi a řekl: „Svěř tuhle záležitost Clemenzovi a pověz mu, aby vybral zaručeně spolehlivé lidi, takové, co se nedají strhnout pachem krve. Koneckonců přece nejsme vrahové, ať už si o tom ten funebrák ve svém popleteném mozku představuje co chce.“ Tu si všiml, jak jeho prvorozený, mužný syn hledí oknem do zahrady na společnost. Je to marné, pomyslil si don Corleone. Nebude-li se Santino i nadále chtít dát poučovat, nebude

nikdy moci vést rodinný podnik, nebude se nikdy moci stát donem. Bude třeba najít někoho jiného. A to brzy. Není přece nesmrtelný!

Ze zahrady se ozvalo veselé volání, až všichni tři sebou trhli. Sonny se přitiskl k oknu. To, co spatřil, ho přimělo, aby se s radostným úsvěmem na obličeji rozběhl ke dveřím „Je tu Johnny, přijel na svatbu. Co jsem vám říkal?“ Hagen přistoupil k oknu. „Ano opravdu, je to váš kmotřenec,“ oznámil donu Corleonovi. „Mám ho sem přivést?“

„Ne,“ řekl don. „Ať si ho lidé užijí. Však přijde, až se mu zachce.“ Usmál se na Hagena. „Neříkal jsem ti to? Je to hodný kmotřenec.“

Hagenem projel osten žárlivosti. Suše prohodil: „Naposledy tu byl asi před dvěma roky. Zřejmě má zase nějaké potíže a chce na vás, abyste mu pomohl.“

„A řekni, na koho jiného by se měl obrátit než na svého kmotra!“ podivil se don Corleone.

První, kdo spatřil Johnnyho Fontana vejít do zahrady, byla Connie. Zapomněla na důstojnost, jaká náleží nevěstě, vykřikla: „Johnnýýýý!“ a vlétla mu do náruče. Johnny ji k sobě přitiskl, políbil ji na ústa, objal ji paží kolem ramen a nepustil ji, ani když k němu začali přibíhat ostatní hosté, aby ho přivítali. Všichni byli jeho přátelé, lidé, s nimiž vyrůstal v Západní čtvrti. Potom ho Connie odtáhla k novopečenému manželovi. Johnny pobaveně konstatoval, že se mladý blonďák tváří trochu kysele, protože už přestal být hvězdou dne. Zapnul proto naplno své osobní kouzlo, potřásl ženichovi rukou a připil mu pohárem vína.

Z pódia se ozval známý hlas. „A co kdybys nám takhle něco zazpíval, Johnny?“ ohlédl se a spatřil, jak se na něho shora usmívá Nino Valenti. Johnny vyskočil na pódium a bouřlivě Nina objal. Do té doby, než Johnny začal sklízet slávu a zpívat v rozhlase, byli nerozlučnými přáteli; spolu zpívali, spolu chodili za děvčaty. Když potom Johnny odejel do Hollywoodu filmovat, občas Ninovi zatelefonoval, aby si popovídali, a sliboval mu, že mu opatří místo zpěváka v nočním podniku. Ale nikdy to neudělal. A teď, sotva uviděl Nina a jeho veselý, posměšný, opilý úšklebek, okamžitě se v něm probudila všechna dřívější náklonnost.

Nino začal brnkat na mandolínu. Johnny mu položil ruku na rameno. „Tahle je pro nevěstu,“ řekl a podupávaje spustil necudný sicilský milostný popěvek. Při jeho zpěvu kroutil Nino sugestivně tělem. Nevěsta se zapýřila pýchou a zástup hostů se rozbouřil nadšením. Ještě než písnička skončila, všichni už podupávali do taktu a hlaholili kluzký, dvojsmyslný refrén, kterým končila každá sloka. A na konci nepřestali tleskat, dokud si Johnny neodkašlal, aby zazpíval další písničku.

Všichni byli na něho pyšní. Byl jedním z nich a stal se slavným zpěvákem, filmovou hvězdou, a nejobletovanější ženy světa byly jeho milenkami. p přesto projevil úctu k svému padrinovi a překlenul vzdálenost tří tisíc mil jen proto, aby se zúčastnil svatby. Stále ještě miloval staré přátele jako Nina Valentiho. Mnoho z přítomných vidělo Johnnyho a Nina zpívat spolu, když ještě byli chlapci a kdy ještě nikoho ani ve snu nenapadlo, že Johnny Fontane dosáhne vrcholků slávy a bude držet v dlaních srdce padesáti miliónů žen.

Johnny se shýbl a vyzdvihl nevěstu na pódium, takže Connie stála mezi ním a Ninem. Oba muži si sedli na bobek tvářemi proti sobě a Nino zabrnkal na mandolínu několik drsných akordů. Byl to jejich starý výstup, předstíraný souboj a dvoření, při němž jim hlasy sloužily za kordy, jak střídavě vykřikovali refrén. Johnny neobyčejně ohleduplně a přátelsky dbal, aby Ninův hlas přehlušil jeho vlastní, aby mu Nino vzal nevěstu z náruče a spustil poslední vítěznou sloku, zatímco jeho vlastní hlas zmlkl. Svatebčané se bouřlivě roztleskali a nakonec se všichni tři na pódiu navzájem objali. Hosté prosili o přídavek.

Jediný don Corleone, stojící ve dveřích domu, cítil, že tu něco není v pořádku. Nedal na sobě nic znát, aby se snad někoho z hostů nedotkl, a vesele zvolal: „Můj kmotřenec sem jel celých tři tisíce mil, aby mi prokázal úctu, a nikdo nepomyslí na to, svlažit mu hrdlo?“ Vzápětí vztahovaly desítky paží k Johnnymu plné poháry vína. Ten si z nich usrkl a rozeběhl se k padrinovi, aby ho objal. Přitom mu něco zašeptal do ucha. Don Corleone ho odvedl do domu.

Když Johnny vešel do místnosti, podal mu Hagen ruku. Johnny ji stiskl. „Jak se máš, Tome?“ řekl, ale bez obvyklého osobního kouzla, pramenícího z nelíčeně vřelého vztahu k lidem. Hagena ten chlad trochu zamrzel, ale opanoval se. Byla to jedna z cen, které musel platit za to, že je donovým děvčetem pro všechno.

Johnny řekl donovi: „Když jsem dostal pozvání na svatbu, řekl jsem si: „Můj kmotr se už na mě přestal zlobit!“ Po tom svém rozvodu jsem ti pětkrát telefonoval a pokaždé mi Tom řekl, že jsi mimo dům, nebo že máš práci. Z toho jsem věděl, že se hněváš.“

Don Corleone naléval do sklenic z lahve naplněné žlutavou stregou. „To všechno už je za námi. Tak. Můžu pro tebe ještě něco udělat? Anebo už jsi tak slavný a tak bohatý, že už mou pomoc nepotřebuješ?“

Johnny polkl pálivou nažloutlou tekutinu a napřáhl sklenku, aby mu ji znovu naplnili. S předstíranou bezstarostností řekl: „Nejsem bohatý, padrino. Jde to se mnou z kopce. Měl jsi pravdu. Nikdy jsem neměl opustit ženu a děti kvůli té couře, co jsem se s ní oženil. Vůbec ti nemám za zlé, že ses na mě rozhněval.“

Don pokrčil rameny. „Měl jsem o tebe starost, to je všechno; jsi přece můj kmotřenec.“

Johnny přecházel sem a tam po místnosti. „Úplně jsem se do té rajdy zbláznil. Největší filmová hvězda Hollywoodu. Vypadá jako anděl. A víš, co dělá, když dotočí film? Jestli ji maskér dobře líčil, dovolí mu, aby se s ní vyspal. Jestli s ní kameraman natočil záběry, kde vypadá zvlášť dobře, přivede si ho do šatny a pomiluje se s ním. Prostě s kdekým. Rozdává své tělo jako spropitné právě tak, jako já mince, co nosím v kapse. je to prostě děvka zplozená pro peklo.“

Don Corleone ho úsečně přerušil: „Jak se daří tvé rodině?“

Johnny povzdechl. „Postaral jsem se o ně. Po rozvodu jsem dal Ginny a dětem víc, než mi soud nařídil. Jednou týdně je navštěvuju. Chybějí mi. Někdy mám dokonce pocit, že se zblázním.“ Znovu se napil. „A teď se mi moje druhá žena vysmívá. Nedokáže pochopit, že žárlím. Říká mi, že jsem staromódní Talián, a dělá si legraci z mého zpěvu. Než jsem odjel, pořádně jsem ji zmlátil, ale ne do obličeje, protože zrovna filmuje. Tloukl jsem ji jako malý kluk do rukou a do nohou a ona se jen chechtala.“ Johnny si zapálil cigaretu. „Takže mi, padrino, zrovna teď připadá, že život nestojí vůbec za nic.“

Don Corleone mu jen řekl: „Od těch potíží ti pomoct nemohu.“ Odmlčel se a pak se otázal: „A co se ti stalo s hlasem?“

Johnnymu se vytratilo z obličeje všechno sebevědomí, všechen sebejistý půvab. Hlasem téměř zlomeným řekl: „Padrino, já už nedokážu zpívat, něco se stalo s mým hrdlem, lékaři nevědí co.“ Hagen a don na něho překvapeně pohlédli, Johnnym přece hned tak něco nehnulo. Fontane pokračoval: „Ty moje dva filmy vynesly spoustu peněz. Byl jsem velká filmová hvězda. A teď mě vyhazujou. Šéf filmové společnosti mě odjakživa nenáviděl a teď se mě chce zbavit.“

Don Corleone stál před svým kmotřencem a zachmuřeně se ho zeptal: „A proč té ten chlap nemá rád?“

„Kdysi jsem zpíval písně pro různé liberální organizace, víš, všechny ty věci, co ti u mně vždycky vadily. No, vadilo to i Jacku Woltzovi. Prohlásil mě za komunistu, jenže lidé na to nedali. Pak jsem mu přebral holku, na kterou si dělal zálusk sám. Bylo to jen jedno vyspání a ona přišla za mnou sama. Co jsem k čertu mohl dělat? A teď mě vyhazuje moje druhá žena, ta děvka. A Ginny a děti mě zpátky k sobě nevezmou, když se k nim nepřiplazím po kolenou. A zpívat už taky nedokážu. Padrino, co k čertu mám dělat?“

Obličej dona Corleona zchladl a zmizel z něho poslední zákmit soucitu. Opovržlivě řekl: „Můžeš začít tím, že se budeš chovat jako muž!“ Vtom se mu tvář zkřivila hněvem. Zvolal: „JAKO MUŽ!“ Natáhl se přes psací stůl a gestem současně vášnivým i láskyplným popadl Johnnyho za vlasy. „Kriste na nebesích, je to možné, že jsi tak dlouho žil vedle mě a není z tebe nic lepšího než tohle! Hollywoodský finocchio, který fňuká a prosí o soucit? Který ječí jako ženská - ‚Co mám dělat? Co mám dělat?'„

Donovo výsměšné napodobení bylo tak zdařilé a tak nečekané, že se Hagen i Johnny rozesmáli. Dona Corleona to potěšilo. Na chvíli zauvažoval, jak moc mu vlastně tenhle kmotřenec přirostl k srdci. Jak by asi byli jeho tři synové zareagovali na takové vyhubování? Santino by byl dotčen a několik týdnů by trucoval. Fredo by se vylekal. Michael by se na něho chladně usmál a odešel z domu, aby se tam po dlouhé měsíce neukázal. Ale Johnny, ach, jaký je to hodný chlapec už se usmívá, jde do sebe, pochopil, co tím jeho kmotr ve skutečnosti sleduje.

Don Corleone pokračoval: „Přebral jsi ženskou svému šéfovi, člověku mocnějšímu než ty, a pak si naříkáš, že ti nechce pomoct. Co je tohle za nesmysl? Opustil jsi rodinu, nechal děti bez otce, aby ses oženil s děvkou, a pak fňukáš, že tě nevítají zpátky s otevřenou náručí. Tu děvku neuhodíš do obličeje, protože právě natáčí film, a pak se divíš, že se ti vysmívá. Žil jsi jako hlupák a jako s hlupákem to také s tebou dopadá.“

Don Corleone se odmlčel a pak se trpělivě otázal: „Chceš radu?“

Johnny pokrčil rameny. „Nemůžu se znovu s Ginny oženit, rozhodně ne tak, jak ona by si to představovala. Musím karbanu, musím pít, musím chodit s kamarády na flámy. Krásné ženské se mi věší na paty a já jim nikdy nedokážu odolat. A když jsem se pak vracíval k Ginny, připadal jsem si jako padouch. Kristepane, stejnou kalvárií už podruhé projít nemůžu!“

Don Corleone jen zřídkakdy dával najevo podrážděnost. „Neříkal jsem ti, aby ses znovu oženil. Dělej, co chceš. Je správné, že se chceš chovat k svým dětem jako otec. Muž, který svým dětem není otcem, nikdy nemůže být opravdovým mužem. Jenže pak musíš dosáhnout, aby se s tebou jejich matka usmířila. Proč bys je nemohl navštěvovat každý den? Proč bys nemohl žít ve stejném domě? Proč bys nemohl žít svůj život přesně tak, jak si ho přeješ žít?“

Johnny se usmál. „Padrino, ne všechny ženy jsou jako ty staré italské manželky. Na něco takového Ginny nepřistoupí.“

A don se mu začal vysmívat: „Protože ses choval jako finocchio. Dal jsi jí víc, než soud určil. Tu druhou jsi neuhodil do obličeje, protože právě natáčí film. Dovoluješ ženským, aby ti diktovaly, co máš dělat, a přitom jim něco takového na tomhle světě nepřísluší, i když jistě budou světicemi v nebi, až my muži se budeme smažit v pekle. Poslyš, všechny ty roky té bedlivě sleduji, to víš.“ Donův hlas zvážněl. „Jsi dobrý

kmotřenec, prokazuješ mi všechnu patřičnou úctu. Jenže jak se chováš k ostatním starým přátelům? Jeden rok se kamarádíš s tímhle, příští rok s oním. Ten italský chlapec, co byl tak legrační ve filmech, měl smůlu, a ty už ses s ním nikdy nesetkal, protože jsi byl slavnější. A jak je to s tvým starým kamarádem, co jsi s ním chodil do školy, co jsi s ním zpíval, s Ninem? Ze zklamání se dal na pití, ale nikdy si nepostěžuje. Jezdí s náklaďákem, dře se jako mezek, a o víkendech za pár dolarů zpívá. Nikdy proti tobě slůvko neřekne. Nemohl bys mu trochu pomoct? Proč ne? Vždyť hezky zpívá?“

Johnny odpověděl hlasem plným unavené odevzdanosti: „Padrino, on prostě nemá dost nadání. Je O. K., ale není to žádná bomba.“

Don Corleone přivřel víčka, až málem zavřel oči, a pak řekl: „A ty, kmotřenče, ty už teď také nemáš dost nadání. Mám ti sehnat místo na tom náklaďáku spolu s Ninem?“ Když Johnny neodpověděl, don pokračoval. „Přátelství je nade všechno. Přátelství je víc než nadání. Je co víc než vláda. Skoro se rovná rodině. Nikdy na to nezapomeň. Kdyby ses byl obklopil hradbou přátel, nemusel bys mě prosit o pomoc. A teď mi pověz, proč nemůžeš zpívat? Na zahradě jsi přece zpíval hezky. Tak hezky jako Nino.“

Hagen a Johnny se tomu jemnému rýpnutí pousmáli. Teď bylo na Johnnym, aby projevil shovívavou trpělivost. „Můj hlas je slabý. Zazpívám jednu dvě písničky a pak už nedokážu zpívat celé hodiny či dokonce dny. Při zkouškách nebo nahrávání to už prostě nejde. Můj hlas je slabý, nějak mi vypověděl službu.“

„Máš tedy potíže s ženskými a máš nemocný hlas. A teď mi pověz o potížích, co máš s tím hollywoodským pezzem da novanta, který ti nechce dát práci.“ Don už tedy šel přímo na věc.

„Je větší než kterýkoli z vašich pezzů da novanta,“ řekl Johnny. „Patří mu studio. Je prezidentovým poradcem pro filmovou válečnou propagandu. Právě před měsícem koupil filmová práva na nejlepší román roku. Je to bestseller. A hlavní postava v něm je chlapík, který jako by mi z oka vypadl. Vůbec bych ani nemusel hrát, stačilo by, kdybych se choval normálně. A ani bych nemusel zpívat. Dokonce bych mohl vyhrát Oscara. Všichni vědí, že je to role pro mě jak šitá, a byl bych zase slavný. Jako herec. Jenže ten lotr Jack Woltz mě chce potopit, nechce mi tu roli svěřit. Nabídl jsem mu, že to zahraju zadarmo, za minimální honorář, ale on to přesto stále odmítá. Vzkázal mi, že by snad o tom byl ochoten uvažovat pouze pod jednou podmínkou: kdybych přišel za ním do kanceláře studia a tam ho políbil na holý zadek.“

Takový nesmyslný nápad odbyl don Corleone mávnutím ruky. Mezi rozumnými lidmi se obchodní problémy dají vždycky vyřešit. Poklepl kmotřenci na rameno. „Ztratil jsi kuráž. Namlouváš si, že nikomu na tobě nezáleží. A hodně jsi zhubl. Moc piješ, co? Nemůžeš spát a bereš prášky, viď?“ A s výrazem nesouhlasu potřásl hlavou.

„A teď chci, aby ses řídil mými příkazy,“ pokračoval. „Chci, abys jeden měsíc zůstal v mém domě. Chci, abys pořádně jedl, odpočíval a spal. Chci, abys mi dělal společníka, tvoje společnost mě těší a třeba se od svého padrina přiučíš něco o světě, co by ti mohlo pomoct i ve velkém Hollywoodu. Ale žádné zpívání, žádné pití, žádné ženské. Za měsíc se můžeš do Hollywoodu vrátit a ten pezzo da novanta, to velké zvíře ti dá tu roli, kterou chceš. Platí?“

Johnny přece jen nemohl tak úplně uvěřit, že by don měl takovou moc. Jenže jeho padrino nikdy neprohlásil, že by se to či ono dalo udělat, kdyby to nemohl dokázat. „Ten chlapík je osobním přítelem J. Edgara Hoovera,“ upozornil Johnny. „Na něho si člověk nemůže ani houknout.“

„Je to obchodník,“ odbyl ho don. „Udělám mu nabídku, jakou nebude moci odmítnout.“

„Je už moc pozdě,“ namítl Johnny. „Všechny smlouvy už byly podepsány a za týden se začne natáčet. Je to docela nemožné.“

Don Corleone řekl: „Běž, vrať se mezi svatebčany. Tví přátelé na tebe čekají. Nech všechno na mně.“ A vystrčil Johnnyho ze dveří.

Hagen si sedl k psacímu stolu a dělal si poznámky. Don si zhluboka vzdychl a zeptal se: „Ještě něco?“

„Solloza už nemůžeme nechat dál čekat. Tenhle týden ho budete muset přijmout.“ Hagen držel pero nad kalendářem.

Don pokrčil rameny. „Teď, když už je po svatbě, jak uznáš za vhodné.“

Z toho vyčetl Hagen dvě věci. Předně to nejdůležitější, že totiž odpověď Virgilu Sollozovi bude záporná. A za druhé, že don Corleone se nechtěl vyjádřit před dceřinou svatbou jenom proto, že, jak byl zřejmě přesvědčen, jeho záporná odpověď vyvolá nesnáze.

Hagen se opatrně otázal: „Mám vzkázat Clemenzovi, aby ubytoval několik svých lidí tady v domě?“

Don netrpělivě řekl: „K čemu? Neodpověděl jsem před svatbou, protože v tak významný den nemá být na obloze ani jediný mráček, a to ani v dálce. A také jsem se chtěl napřed dozvědět, o čem si přeje mluvit. To už teď víme. To, co nám chce navrhnout, je infamitá.“

„Odmítnete tedy?“ zeptal se Hagen. Když don přikývl, Hagen dodal: „Podle mého bychom si o tom měli pohovořit všichni, celá famiglia - a teprve pak byste měl odpovědět.“

Don se pousmál. „Myslíš? Dobrá, pohovoříme si o tom. Po tvém návratu z Kalifornie. Chci totiž, abys tam už zítra byl a vyřídil tu Johnnyho záležitost. Navštiv toho filmového penza da novanta. A Sollozzovi vyřiď, že ho přijmu, jen co se vrátíš z Kalifornie. Máme ještě něco?“

Hagen řekl vážným hlasem: „Volali z nemocnice. Consigliori Abbandando umírá, do rána nevydrží. Už vzkázali rodině, aby přišli a čekali.“

Hagen zastával funkci cortsiglioriho už celý rok, od té doby, co rakovina upoutala Genka Abbandanda na nemocniční lůžko. Nyní doufal, že mu don oznámí, že toto postavení bude definitivně jeho. Vyhlídky nebyly ovšem příznivé. Tak vysoké místo se tradičně svěřovalo výhradně tomu, jehož oba rodiče byli italského původu. Vždyť už jen prozatímní obsazení této funkce jeho osobou vyvolalo nepříjemnosti. A navíc mu bylo třicet pět let, není prý tedy dostatečně starý, aby už získal zkušenosti a mazanost nezbytné pro úspěšného consiglioriho.

Jenže don ho nepovzbudil. Jen se zeptal: „Kdy odjede má dcera s ženichem?“

Hagen pohlédl na náramkové hodinky. „Za několik minut rozkrojí svatební dort a za půl hodiny nato odjedou.“ To mu něco připomnělo. „Ten váš nový zeť. Svěříme mu něco významného, v rámci famiglie?“

Překvapilo ho, s jakou prudkostí don odpověděl: „Nikdy!“ Don udeřil plochou dlaní na psací stůl. „Nikdy. Svěř mu něco, aby si tím vydělal na živobytí, na slušné živobytí. Ale nikdy mu nic nevyzraď o tom, co famiglia podniká. Informuj ostatní, Sonnyho, Freda, Clemenzu.“

Don se odmlčel. „Vyřiď mým synům, všem třem, že mě doprovodí do nemocnice navštívit toho chudáka Genka. Přeji si, aby mu projevili poslední úctu. Řekni Freddiemu, aby vzal velký vůz, a zeptej se Johnnyho, jestli by nechtěl jet s námi. Udělal by mi tím radost.“ Spatřil, jak na něho Hagen upřel tázavý pohled. „Chci, abys do Kalifornie odletěl už zítra večer. Na návštěvu u Genka nebudeš mít čas. Ale počkej tady, dokud se nevrátím z nemocnice a nepohovořím si s tebou. Ano?“

„Ano,“ souhlasil Hagen. „V kolik hodin má Freddie předjet?“

„Až hosté odjedou, Genco na mě počká.“

„Telefonoval senátor,“ oznámil Hagen. „Omlouval se, že se nedostavil osobně, ale vy prý to pochopíte. Měl zřejmě na mysli ty dva tajné z FBI, co si na druhé straně ulice zapisují čísla aut. Ale svůj dar sem poslal zvláštním poslem.“

Don přikývl. Nepokládal za nutné poznamenat, že sám varoval senátora, aby nechodil. „Poslal pěkný dar?“

Hagen vyloudil na tváři výraz uznalého obdivu, nečekaně italský na německo irských rysech. „Staré stříbro, velmi cenné. Novomanželé to budou moct prodat nejmíň za tisícovku. Senátor strávil moc času, aby sehnal přesně to pravé. Pro tyhle lidi je něco takového mnohem důležitější než cena.“

Don Corleone nezastíral radost nad tím, že významný muž, jako je senátor, mu prokázal tak hlubokou úctu. Senátor byl stejně jako Luca Brasi jedním ze základních kamenů v donově mocenské struktuře a svým darem obnovil slib věrnosti i on.

Jak se Johnny Fontane objevil v zahradě, Kay Adamsová ho okamžitě poznala. Byla opravdu překvapena. „Nikdy jsi mi neřekl, že se vaše rodina zná s Johnnym Fontanem,“ řekla. „Teď už nepochybuji, že se za tebe provdám.“

„Chceš se s ním seznámit?“ otázal se jí Michael.

„Teď ne,“ řekla Kay. Vzdychla si. „Celé tři roky jsem do něho byla zamilovaná. Jezdívala jsem do New Yorku, kdykoli zpíval v Capitolu, a ječela jsem, jako by mě na nože brali! Byl prostě báječný!“

„Představím tě trochu později,“ řekl Michael.

Když Johnny dozpíval a zmizel v domě s donem Corleonem, prohodila Kay pobaveně: „Chceš mi snad tvrdit, že tak slavná filmová hvězda jako Johnny Fontane musí prosit tvého otce o nějakou laskavost?“

„Je otcovým kmotřencem,“ poučil ji Michael. „A možná že nebýt mého otce, ani by z něj dnes slavná filmová hvězda nebyla!“

Kay se vesela rozesmála. „To zní jako další zajímavý příběh.“

Michael zavrtěl hlavou. „Tenhle ti nemohu vyprávět.“

„Proč? Na mě se můžeš spolehnout,“ ujistila ho.

A tak jí ho vyprávěl. Vyprávěl jí ho bez sebemenšího zlehčování, bez sebemenšího nádechu pýchy. Vyprávěl jí ho bez jakéhokoliv vysvětlování, až na zmínku, že před osmi lety byl jeho otec vznětlivější, a protože šlo o věc týkající se jeho kmotřence, pokládal ji za věc osobní cti.

Příběh nebyl příliš dlouhý. Před osmi lety dosáhl Johnny Fontane neobyčejného úspěchu, když zpíval s oblíbeným tanečním orchestrem. Stal se jedním z předních rozhlasových zpěváku. Bohužel podepsal kapelníkovi Lesovi Halleymu, známé osobnosti v showbusinessu, pětiletou smlouvu na výhradní

vystupování. Něco takového je v této branži obvyklé. Les Halley teď mohl Johnnyho dávat k dispozici jiným orchestrům a většinu honorářů shrábnout sám.

Don Corleone se vyjednávání ujal osobně. Lesovi Halleymu nabídl dvacet tisíc dolarů jako odstupné za zrušení smlouvy s Johnnym. Halley odmítl a navrhl, že bude inkasovat pouze padesát procent Johnnyho honorářů. Dona Corleona to pobavilo. Snížil nabídku z dvaceti tisíc na deset tisíc. Kapelník, který zřejmě znal ze světa pouze svůj milovaný showbusiness, vůbec nepochopil význam toho snížení a odmítl je.

Příštího dne se don Corleone vypravil znovu za kapelníkem. Vzal s sebou dva své nejlepší přátele, consiglioriho Genka Abbandanda a Luku Brasiho. V nepřítomnosti jakýchkoli dalších svědků přesvědčil don Corleone Lesa Halleyho, aby podepsal doklad, že se vzdává všech práv na jakékoli služby, jež by mu Johnny Fontane mohl poskytovat, a to po proplacení ověřeného šeku na částku deseti tisíc dolarů. Toho dosáhl don Corleone tím, že kapelníkovi přiložil k hlavě pistoli a se smrtelnou vážností ho ujistil, že přesně za jednu minutu se na papíře octne buď jeho podpis, nebo jeho mozek. Les Halley podepsal. Don Corleone strčil pistoli do kapsy a předal kapelníkovi ověřený šek.

Ostatní už každý znal. Johnny Fontane se stal největší zpěváckou senzací země. Vystupoval v hollywoodských muzikálech, které vynesly studiu obrovské jmění. Jeho gramofonové desky přinášely miliónové zisky. Pak se rozvedl s manželkou, láskou z mládí, a opustil své dvě děti, aby se oženil s nejkrásnější plavovláskou ze světa filmu. Brzy zjistil, že jeho žena je děvka. Pil, holdoval hazardu, běhal za jinými ženami. Ztratil hlas a nedokázal už zpívat. Jeho desky se přestaly prodávat. Studio s ním neobnovilo smlouvu. A proto se teď vrátil k svému padrinovi.

Kay řekla zamyšleně: „Poslyš, nežárlíš ty vlastně na otce? Co jsem o něm od tebe slyšela, tak pokaždé někomu prokázal nějakou laskavost. Musí to být dobrák od kosti!“ Čtverácky se pousmála. „Jeho metody nejsou ovšem právě v souladu se zákony!“

Michael povzdychl. „Navenek to tak asi nejspíš vypadá, ale dovol, abych ti řekl ještě něco. Jistě jsi četla o těch polárních cestovatelích, kteří cestou k severnímu pólu nechávali za sebou roztroušené skrýše s potravinami? Jen tak pro případ, že by je někdy mohli potřebovat? Právě tohle jsou otcovy laskavosti. Jednoho dne se dostaví k nim všem do jejich domů a pak ať jen zkusí mu nevyhovět!“

Byl už téměř soumrak, než donesli svatební dort a než ho svatebčané vychválili a snědli. Nazorine ho upekl sám a dovedně ho ozdobil tak opojně chutnými šlehačkovými ozdobami, že je nevěsta ještě předtím, než s plavovlasým ženichem vyrazila na svatební cestu, chtivě z dortu odtrhávala. Don zdvořile urychloval odjezd hostů a přitom si povšiml, že černou limuzínu s tajnými už nebylo vidět.

Nakonec zůstal jako jediný vůz na vozovce před domem dlouhý černý cadillac s Freddiem u volantu. Don se rychle a přes svůj věk i rozložitost mrštně spustil na přední sedadlo. Sonny Michael a Johnny Fontane si sedli dozadu. Don Corleone se otočil na Michaela: „Dostane se ta tvá dívka sama dobře do města?“

Michael přikývl. „Tom slíbil, že se o to postará.“ Don Carleone spokojeně pokýval hlavou nad Hagenovou pohotovostí.

Benzín byl stále ještě na příděl a na dálnici do Manhattanu bylo málo aut. Za necelou hodinu vjel cadillac do ulice, kde stála Francouzská nemocnice. Za jízdy se don Carleone zeptal nejmladšího syna, zda mu to ve škole dobře jde. Michael přikývl. Pak se ozval Sonny ze zadního sedadla: „Johnny říká, že mu to tam v Hollywoodu vyžehlíš. Mám se tam vypravit a pomoct?“

Don Corleone ho odbyl: „Tom tam odletí už zítra večer. Žádnou pomoc potřebovat nebude, to není nic komplikovaného.“

Sonny se zasmál: „Johnny si myslí, že se ti to nepodaří zařídit. Proto jsem si říkal, že bys třeba mohl chtít, abych tam zajel já.“

Don Corleone otočil hlavu. „Proč o mně pochybuješ?“ zeptal se Johnnyho. „Cožpak snad tvůj padrino někdy neudělal to, co slíbil, že udělá? Bral mě snad někdy někdo na lehkou váhu?“

Johnny se nervózně omlouval: „Padrino, ten chlapík, co šéfuje tomu studiu, je opravdový stoprocentní pezzo da novanta. Nic na něj neplatí, dokonce ani peníze ne. Má rozsáhlé styky. A nenávidí mě. Prostě si neumím představit, jak bys to dokázal zvrátit.“

Don prohlásil vlídně pobaveným hlasem: „Říkám ti: dostaneš to.“ Pak štouchl loktem do Michaela. „Přece nezklameme mého kmotřence, co, Michaeli?“

Michael, který o otci nikdy nezapochyboval, zavrtěl hlavou.

Když šli k vchodu do nemocnice, položil don Corleone ruku Michaelovi na paži a zadržel ho, až je všichni ostatní předešli. „Až dokončíš univerzitu, přijď za mnou, promluvíme si,“ řekl.

Michael neodpověděl. Don Corleone podrážděně zabručel: „Vždyť tě znám. Nebudu na tobě žádat nic, s čím bys nesouhlasil. Tohle bude něco zcela zvláštního. Zatím si jdi svou cestou, koneckonců jsi přece muž. Ale až dostuduješ, přijď za mnou, jak se na syna patří.“

Rodina Genka Abbandanda, manželka a tři dcery oblečené v černém, se na nemocniční chodbě s bíle vydlaždičkovanou podlahou k sobě choulily jako hejno načechraných vran. Sotva spatřily vystupovat dona Corleona z výtahu, jako by z těch bílých dlaždiček k němu přímo vzlétly, hledajíce u něho instinktivně ochranu. Matka vyhlížela jako černě oděný majestát, dcery byly tlusté a ošklivé. Paní Abbandandová lehce políbila dona Corleana na tvář a vzlykajíc zakvílela: „Ach, jaký jste to jen světec přijdete sem v den svatby své dcery!

Don Corleone projev díků odmítl. „Nejsem snad povinován úctou k takovému příteli, k příteli, který mi byl dvacet let pravou rukou?“ Jak okamžitě poznal, nastávající vdova si ještě neuvědomovala, že manžel tuto noc zemře. Genco Abbandando umíral v téhle nemocnici na rakovinu už téměř celý rok a manželka si navykla pokládat jeho smrtelnou chorobu za skoro běžnou součást života. Dnes večer to prostě byla jen další krize. Žvatlala dále. „Jděte dovnitř za manželem. Chudáček, chtěl přijít na svatbu, aby vám projevil svou úctu, ale lékař to nedovolil. Potom řekl že vy ho jistě v ten slavný den přijdete navštívit, jenže jsem to nepokládala za možné. Ach ano, muži vědí mnohem líp než my ženy, co je přátelství. Běžte dovnitř, bude přešťastný.“

Z Genkova soukromého pokoje vyšel lékař s ošetřovatelkou. Byl to mladý muž s vážnou tváří a výrazem člověka zrozeného k tomu, aby po celý život rozkazoval, tedy s výrazem někoho, kdo je po celý život nesmírně bohatý. Jedna z dcer se ho bojácně zeptala: „Pane doktore, smíme ho teď navštívit?“

Doktor Kennedy se podrážděně rozhlédl po početné skupině. Cožpak si ti lidé neuvědomují, že ten člověk v pokoji umírá v trýznivých bolestech? Oč lépe by bylo, kdyby ho všichni nechali zemřít v klidu! „Pouze nejbližší příbuzní,“ prohlásil vybroušeně zdvořilým hlasem. Překvapilo ho, když se manželka a dcery obrátily k menšímu, rozložitému muži ve špatně padnoucím smokinku, jako by čekaly na jeho rozhodnutí.

Rozložitý muž promluvil. Z hlasu mu jen velmi nepatrně zaznával italský přízvuk. „Vážený pane doktore, je pravda, že umírá?“

„Ano,“ přitakal dr. Kennedy.

„Pak vy tu už nic nezmůžete,“ pokračoval don Corleone. „To břemeno převezmeme my. My mu budeme dodávat útěchu. My mu zatlačíme oči. My ho pohřbíme a popláčeme si při pohřbu a potom se budeme starat o jeho manželku a dcery.“ Když paní Abbandandová vyslechla tato nepřikrášlená slova, která jí zjevila pravdu, rozplakala se.

Dr. Kennedy pokrčil rameny. Těmhle venkovanům něco vysvětlovat je nad lidské síly. Současně však vycítil v mužových poznámkách jistou drsnou pravdu. Jeho úloha skončila. S nezměněně vybranou zdvořilostí tedy řekl: „Račte, prosím, počkat, až vás sestra zavede dovnitř. Musí ještě provést s pacientem některá nezbytná opatření.“ A s vlajícím bílým pláštěm se od nich vzdálil k druhému konci chodby.

Ošetřovatelka se vrátila do pokoje a ostatní čekali. Konečně znovu vyšla a přidržela jim dveře, aby vešli. Zašeptala: „Je v deliriu, má horečku a bolesti. A můžete tam zůstat jen několik minut, kromě manželky.“ Jak Johnny Fontane prošel kolem ní, poznala ho a vytřeštila oči. Johnny jí poděkoval lehkým pousmáním a ošetřovatelka na něho upřela vyzývavý pohled. Johnny si ji v duchu zaregistroval pro strýčka Příhodu a vešel za ostatními do pokoje nemocného.

Genco Abbandando měl za sebou dlouhý závod se smrtí a nyní, poražen, ležel vyčerpán na vysoko vystlané posteli. Byl úplně zpustošený - pouhá kost a kůže - a jeho kdysi husté černé vlasy zřídly v nevzhledné řídké chumáče. Don Corleone ho vesele oslovil: „Genco, drahý příteli, přivedl jsem ti své syny, aby ti prokázali úctu. Podívej se, je tu i Johnny, přijel až z Hollywoodu.“

Umírající vděčně pozdvihl horečnaté oči k donovi. Nechal mladíky, aby mu svými pevnými dlaněmi stiskli na kost vyzáblou ruku. Manželka a dcery se rozestavěly podél postele, každá ho políbila a po řadě mu uchopily volnou ruku do dlaní.

Také don starému příteli potřásl rukou. Aby mu dodal mysli, řekl: „Pospěš si, zotav se a pak si spolu vyjedeme do Itálie do naší staré vesnice. A tam si před krámem s vínem zahrajeme boccie, jako kdysi naši otcové.“ Umírající zavrtěl hlavou. Posunkem naznačil mladíkům a rodině, aby se vzdálili od lože, a druhou kostnatou rukou se pevně držel dona. Pokusil se promluvit. Don k němu sklonil hlavu a posadil se na židli. Genco Abbandando se rozpovídal o jejich dětství. Pak se mu do očí vloudil lstivý výraz. Něco zašeptal. Don se sklonil níž. Ostatní v pokoji s překvapením postřehli, jak donovi stékají po tváři slzy, zatímco vrtěl hlavou. Třesoucí se hlas sílil, až naplnil pokoj. S trýznivým, nadlidským úsilím pozdvihl Abbandando hlavu s nevidoucíma očima z polštáře a napřáhl kostnatý prst směrem k donovi. „Padrino, padrino,“ zvolal dutým hlasem, „zachraň mě před smrtí, snažně tě prosím. Maso mi hoří na kostech a cítím, jak mi mozek,užírají červi. Padrino, vyleč mě, máš takovou moc, osuš slzy mý nebohý ženy! V Corleone jsme si jako děti spolu hrávali a teď mě necháš umřít, když se pro svý hříchy bojím pekla?“

Don mlčel. Abbandando pokračoval: „Dnes je svatební den tvý dcery, nemůžeš mě odmítnout.“

Don promluvil tichým, vážným hlasem, aby přemohl rouhavé delirium. „Můj starý příteli, takovou moc nemám. Kdybych ji měl, byl bych milosrdnější než Bůh, to mi věř. Ale neboj se smrti a neboj se pekla. Dám za tvou duši sloužit mši každý večer a každé jitro. Tvá žena a tvé děti se za tebe budou modlit. Jak jen tě Bůh bude moct potrestat, když tady bude tolik proseb o milost?“

Na vyzáblém obličeji se objevil lstivý, odpudivý výraz. Abbandando se poťouchle otázal: „Takže všechno je už zařízený?“

Don mu odpověděl chladným hlasem, v němž nebylo útěchy:

„Rouháš se. Smiř se s osudem.“

Abbandando klesl zpět na polštář. Zoufalý zákmit naděje mu zmizel z očí. Ošetřovatelka se vrátila do pokoje a začala všechny velmi věcně vykazovat z místnosti. Don vstal, ale Abbandando k němu napřáhl paži. „Padrino, zůstaň tu se mnou a pomoz mi přivítat smrt. Třeba se lekne, až tě u mě uvidí, a nechá mě na pokoji. Nebo jí něco zašeptáš, přimluvíš se za mě, co?“ Umírající mrkl na dona, jako by si ho dobíral, ale ne vážně. „Koneckonců jste přece pokrevní příbuzní!“ Pak, jako by se lekl, že dona urazil, pevně mu sevřel ruku. „Zůstaň u mě, dovol mi držet tvou ruku. Však my tu potvoru přelstíme, jako jsme už přelstili jiný. Padrino, nezraď mě.“

Don pokynul ostatním, aby opustili pokoj. Odešli. Pak uchopil zvadlou ruku Genca Abbandanda do svých širokých dlaní. A zatímco spolu čekali na smrt laskavě, povzbudivě utěšoval přítele, jako by skutečně mohl vyrvat život Genca Abbandanda ze spárů tohoto nejodpornějšího a nejzločinnějšího nepřítele člověka.

Pro Connii skončil svatební den dobře. Carlo Rizri splnil manželskou povinnost dovedně a rázně, povzbuzen obsahem nevěstiny kabelky s peněžitými dary, které přesáhly částku dvaceti tisíc dolary. Panenství se ovšem nevěsta vzdala mnohem ochotněji než kabelky. Kvůli té ji musel uhodit do tváře, až měla modřinu na oku.

Lucy Manciniová čekala doma, kdy ji Sonny Corleone zavolá; byla si jista, že ji požádá o schůzku. Nakonec mu sama zatelefonovala, a když se na druhém konci drátu ozval ženský hlas, zavěsila. Nemohla ovšem tušit, že si téměř všichni svatebčané povšimli, jak se ona a Sonny na osudnou půlhodinku vytratili, a už se rozšířily drby, že Santino našel další obět. Že „obsloužil“ družičku vlastní sestry.

Amerigo Bonasera prožil noc plnou můr. Ve snech viděl dona Corleona, jak v čepici se štítkem, v montérkách a tlustých rukavicích vykládá z auta před jeho pohřebním ústavem prostřílené mrtvoly a vykřikuje. „Nezapomeň, Amerigo, nikomu ani slovo, a rychle je pohřbi!“ Ve spánku tak dlouho hlasitě sténal, až jím manželka zacloumala, aby se probudil. „Co jsi to za mužského,“ postěžovala si, „jestli máš po svatbě noční můry!“

Kay Adamsovou dovezli do jejího newyorského hotelu Paulie Gatto a Clemenza. Jeli velkým, luxusním vozem, za volantem byl Gatto, Clemenzo seděl na zadním sedadle a Kay posadili dopředu vedle řidiče. Oba chlapíci jí připadali tak trochu exotičtí. Mluvili brooklynským nářečím, jako ve filmu, a chovali se k ní s přehnanou dvorností. Cestou s oběma muži nenuceně rozprávěla a překvapilo ji, s jakou láskou a úctou hovoří o Michaelovi. Ten se ji totiž snažil ujistit, že je v otcově světě naprostým cizincem. Jenže teď ji Clemenza svým sípavým, hrdelním hlasem přesvědčoval, že ustarej pán“ považuje Mika za nejlepšího ze synů, za toho, který určitě zdědí vedení rodinného podniku.

„A co je to za podnik?“ zeptala se Kay co nejpřirozeněji.

Paulie Gatto po ní rychle mrkl, jak otočil volantem. Za ní se ozval Clemenzo překvapeným hlasem: „Copak vám to Mike neřekl Pan Corleone je největším dovozcem italskýho olivovýho oleje ve Spojenejch státech. Teď, když válka skončila, z toho kouká obrovskej kšeft. Starej pán bude potřebovat tak šikovnýho kluka, jako je Mike!“

Po příjezdu k hotelu trval Clemenzo na tom, že ji doprovodí až k recepci. Na její námitky prostě prohlásil: „Šéf mi řekl, že ručím za to, abyste se v pořádku dostala domů. To musím udělat.“

Když dostala klíč od pokoje, doprovodil ji ke zdviži a počkal, až nastoupí. Zakývala mu, usmála se na něj a překvapilo ji, jak upřímně potěšeným úsměvem jí odpověděl. Ještě že ho nespatřila, jak se vrací k recepčnímu a táže se ho: „Pod jakým jménem je tu zapsaná?“

Recepční uštědřil Clemenzovi chladný pohled. Ten mu přisunul přes pult stočenou bankovku kterou už měl připravenou v ruce, recepční ji vzal a okamžitě odpověděl: „Pan Michael Corleone s manželkou.“ Zpátky v autě prohlásil Paulie Gatto: „Hezká kost.“

Clemenza zabručel. „Mike s ní spí. A třeba jsou opravdu svoji. Přijeď pro mě časně ráno, přikázal Pauliemu. „Hagen má pro nás nějakou práci, co se musí hnedka udělat.“

Teprve v neděli pozdě v noci mohl Tom Hagen políbit manželku na rozloučenou a odjet na letiště. Letenku do Los Angeles dostal bez potíží; měl totiž legitimaci,zajišťující mu přednostní právo na místo (dar z vděčnosti od jednoho generála z Pentagonu).

Pro Hagena to byl rušný, ale uspokojivý den. Genco Abbandando zemřel ve tři hodiny ráno, a když se don Corleone vrátil z nemocnice, oznámil Hagenovi, že nyní je již oficiálně novým consigliorim famiglie. To znamenalo, že Hagen určitě zbohatne, nemluvě o moci.

Don tím porušil prastarou tradici. Consigliorim byl vždy plnokrevný Sicilan a skutečnost, že Hagen vyrostl jako člen donovy rodiny, na této tradici neměla nic měnit. Jedině Sicilan, odchovaný v tradicích ometty, zákona mlčení, mohl být pověřen takovým klíčovým postavením, jako je consigliori.

Hlavu famíglie, dona Corleona, který určoval politiku, oddělovaly od operační skupiny lidí, kteří donovy příkazy prakticky vykonávali, tři mezivrstvy, vlastně jakési nárazníky. Tak zůstával vrchol pyramidy nezjistitelný. Pokud ovšem se consigliori nestal zrádcem. Onoho nedělního rána dal don Corleone výslovné příkazy, jak má být naloženo s oněmi dvěma mladíky, kteří ztloukli dceru Ameriga Bonasery. Ty příkazy ovšem dal Hagenovi mezi čtyřma očima. Později téhož dne instruoval Hagen Clemenzu; také mezi čtyřma očima, bez svědků. Nato Clemenza uložil Pauliemu Gattovi, aby příkaz provedl. Paulie Gatto teď zajistí nutné lidi a vykoná, co bylo nařízeno. Paulie Gatto a jeho muži ani nebudou vědět, proč se takový úkol má provést a kdo ho vlastně jako první přikázal. Aby don mohl být do věci zapleten, musel by se každý článek řetězu stát zrádcem, a ačkoli k něčemu takovému dosud ještě nikdy nedošlo, podobná možnost vždycky existovala. Lék proti takové možnosti byl rovněž znám. Stačilo, aby zmizel pouze jeden článek řetězu.

Consigliori měl také za úkol to, co vyplývalo z jeho titulu. Byl poradcem svého dona, jeho pravou rukou, jeho pomocným mozkem. Byl i jeho nejbližším společníkem a nejbližším přítelem. Při významných cestách řídil donův vůz, při poradách opouštěl místnost, aby donovi obstaral občerstvení, kávu, sendviče, čerstvé doutníky. Musel znát všechno, co zná don, či téměř všechno, všechny buňky moci. Byl vlastně jediným člověkem na světě, který by mohl dona svrhnout z trůnu a úplně ho zničit. Jenže dosud žádný consigliori svého dona nezradil, alespoň pokud sahala paměť kterékoli z mocných sicilských rodin, jež se usadily v Americe. Něco takového by nemělo budoucnost. A každý consigliori věděl, že bude-li věrný, získá bohatství, moc i úctu. A jestli ho stihne neštěstí, bude o jeho ženu a děti postaráno a pečováno, jako kdyby byl živ či na svobodě. Bude-li věrný.

V některých záležitostech musel consigliori jednat za svého dona otevřenějším způsobem, a přesto nesměl svého šéfa kompromitovat. A právě v takové záležitosti letěl Hagen do Kalifornie. Uvědomoval si, že jeho kariéra consiglioriho bude silně ovlivněna úspěchem či neúspěchem tohoto poslání. Podle norem rodinného podniku bylo celkem podružné, dostane-li Johnny Fontane vytouženou roli v tom válečném filmu či nikoli. Mnohem důležitější byla schůzka s Virgilem Sollozzem, kterou Hagen sjednal na příští pátek. Hagen ovšem věděl, že pro dona jsou obě stejně důležité, a tím byl tento problém pro každého dobrého consiglioriho vyřešen.

Letadlo otřásalo beztoho již nervózními Hagenovými útrobami, a aby je uklidnil, objednal si u letušky martini. Don i Johnny ho informovali o charakteru toho filmového producenta, Jacka Woltze. Ze všeho, co mu Johnny pověděl, bylo Hagenovi jasné, že se mu vůbec nemůže podařit Woltze přemluvit. Současně však ani v nejmenším nepochyboval, že don dodrží slib který dal Johnnymu. Jeho vlastní úlohou bude vyjednávat a navázat kontakt.

Hagen se opřel dozadu o opěradlo a v duchu probíral všechny informace, které toho dne získal. Jack Woltz byl jedním ze tří nejvýznamnějších filmových producentů v Hollywoodu a současně majitelem vlastního studia; měl výhradní smlouvy s několika desítkami filmových hvězd. Byl členem filmové sekce poradního sboru prezidenta Spojených států pro vojenské zpravodajství, což prostě znamenalo, že pomáhal vyrábět filmy pro válečnou propagandu. Jednou večeřel v Bílém domě, jednou hostil ve svém hollywoodském domě ředitele FBI J. Edgara Hoovera. Nic z toho ovšem nebylo tak významné, jak by se navenek mohlo zdát. To všechno byly čistě úřední vztahy. Woltz osobně neměl žádný politický vliv, zejména proto; že byl krajním reakcionářem, ale částečně i proto, že trpěl velikašstvím a rád bezohledně vykonával moc; aniž se ohlížel na skutečnost, že si tím vydupává ze země celé legie osobních nepřátel.

Hagen si vzdychl. Jacka Woltze nepůjde nijak „osedlat“. Otevřel aktovku a pokusil se vyřídit několik písemností, byl však příliš unaven. Objednal si další martini a zamyslel se nad svým životem. Neměl, čeho by litoval, naopak, připadalo mu, že mu přálo neobyčejně štěstí. Dráha, kterou si před deseti lety vybral, ať už ho k tomu vedlo cokoli, se ukázala pro něho jako nejsprávnější. Měl úspěch, byl natolik šťastný, jak jen dospělý člověk mohl rozumně očekávat, a život mu připadal zajímavý.

Tomu Hagenovi bylo třicet pět let; měl vysokou postavu, krátce přistřižené vlasy, byl velmi štíhlý a vypadal nenápadně. Vystudoval práva, jenže pro rodinný podnik Corleonových nevykonával běžnou právní agendu, ačkoli po složení advokátských zkoušek pracoval tři roky v advokátní kanceláři.

Když mu bylo jedenáct, skamarádil se s jedenáctiletým Sonnym Corleonem. V té době Hagenova matka oslepla a brzy poté zemřela. Hagenův otec, už beztak těžký alkoholik, se stal notorikem. Ten těžce pracující tesař neudělal v životě nic nepoctivého. Jeho alkoholismus však zničil rodinu a nakonec zabil i jeho samého. Tom osiřel, potuloval se po ulicích a přespával v domech pod schody. Jeho mladší sestru umístili v sirotčinci, ale ve dvacátých letech se sociální úřady nestaraly o případy dvanáctiletých kluků, kteří byli natolik nevděční, že prchali před jejich dobročinností. Hagen také onemocněl oční infekcí. Sousedé si šeptali, že ji chytil či zdědil od matky a že se tedy od něho mohou nakazit i jiní. Každý se mu vyhýbal. Sonny Corleone, dobrosrdečný a rozhodný chlapec, přivedl kamaráda domů a naléhal, aby ho rodiče vzali k sobě. Tom dostal talíř horkých špaget s mastnou, hustou rajskou omáčkou, na jejíž chut nikdy v životě nezapomněl, a pak mu dali kovovou skládací postel, aby se na ní vyspal.

Zcela přirozeně, aniž se o věci ztratilo jediné slůvko nebo se o ní nějak diskutovalo, dovolil don Corleone, aby chlapec zůstal v jeho domě. Sám ho odvedl k očnímu lékaři a postaral se, aby mu infekci vyléčil. Pak ho poslal na střední školu a na právnickou fakultu. V tom všem si počínal nikoli jako otec, nýbrž spíš jako pěstoun. Neprojevoval chlapci lásku, ale kupodivu s ním zacházel zdvořileji než s vlastními syny a nevnucoval mu rodičovskou vůli. Chlapec se sám rozhodl jít po střední škole na práva. Zaslechl, jak se jednou don Corleone vyjádřil: „Advokát s aktovkou dokáže toho nakrást víc než stovka chlapů s revolvery.“ Sonny a Freddie však k otcově velké nelibosti trvali na tom, že do rodinného podniku vstoupí hned po složení závěrečných zkoušek na střední škole. Jediný Michael šel na přípravku a den po útoku na Pearl Harbour se přihlásil k námořní pěchotě.

Po složení advokátských zkoušek se Hagen oženil a založil vlastní rodinu. Jeho nevěstou byla mladá italská dívka z New Jersey, graduovaná vysokoškolačka, což tehdy bylo vzácné. Po svatbě, která se pochopitelně konala v domě dona Corleona, nabídl don Hagenovi, že ho podpoří v čemkoli, co bude chtít podniknout, že mu bude posílat klienty, zařídí mu kancelář, uvede ho do obchodu s nemovitostmi.

Tom Hagen sklopil hlavu a řekl donovi. „Chtěl bych pracovat pro vás.“ Dona to překvapilo, ale i potěšilo. „Víš, kdo jsem?“ zeptal se ho.

Hagen přikývl. Rozsah donovy moci vlastně neznal, tehdy ještě ne.

A neznal ji ani během těch deseti let, které následovaly, dokud se po onemocnění Genka Abbandanda nestal úřadujícím consigliorim. Přesto přikývl a pohlédl mu přímo do očí. „Chtěl bych pracovat pro vás jako vaši synové,“ řekl; myslel tím s naprostou věrností a bezvýhradným podvolením se donovu rodičovskému majestátu. S pochopením, které již tehdy napomáhalo vytvářet legendu o jeho velikosti, projevil don mladému muži první důkaz otcovské lásky od chvíle, kdy ho přijal do rodiny. Krátce ho objal a od té doby s ním zacházel skoro jako s vlastním dítětem, i když mu občas říkával: „Tome, nikdy nezapomeň na rodiče!“ jako by to připomínal stejně sobě i jemu.

Nepřicházelo ovšem v úvahu, že by Hagen mohl zapomenout. Jeho matka byla téměř slabomyslná špindíra, tak sužovaná chudokrevností, že ani k dětem nemohla cítit nějakou lásku a také ji nepředstírala. Otce Hagen nenáviděl. Matčino oslepnutí před smrtí ho vyděsilo a oční infekci, která ho postihla, pokládal za ránu osudu. Byl si jist, že oslepne. Otcova smrt ovlivnila mysl jedenáctiletého Toma neobvyklým způsobem. Chlapec se potuloval po ulicích jako zvíře čekající na smrt až do onoho osudného dne, kdy ho Sonny našel spícího pod schodištěm a přivedl ho k sobě domů. Co se stalo potom, byl hotový zázrak. Ale ještě mnoho let trpěl Hagen nočními můrami - zdálo se mu, že osleplý klepá před sebou bílou holí a žebrá na ulicích, následován houfem dětí, rovněž klepajících bílými hůlčičkami. Ale některé ráno, když se probudil, měl v onom prvním vědomém okamžiku tak pevně před očima obličej dona Corleona, že se cítil v bezpečí.

Don však trval na tom, aby i při svých povinnostech v rodinném podniku vykonával ještě tři roky všeobecnou advokátní praxi. Tato zkušenost se později projevila jako neocenitelná a rozptýlila v Hagenově mysli poslední pochybnosti o tom, zdá má pro dona Corleona pracovat. Další dva roky pracoval u jedné z nejpřednějších advokátních kanceláří specializovaných na trestní případy, v které měl don jistý vliv. Každému bylo jasné, že má pro tohle odvětví práva nos; osvědčil se výborně, a když pak začal v rodinném podniku pracovat naplno, nemohl mu don Corleone v následujících šesti letech vytknout ani to nejmenší.

Když byl jmenován úřadujícím consigliorim, vyjadřovaly se ostatní mocné sicilské famiglie o Corleonových opovržlivě jako o „irském gangu“. Hagena to bavilo. Uvědomil si ovšem také, že nikdy nemůže počítat s tím, že by se po donovi mohl stát hlavou rodinného podniku. Byl však spokojen. Tak vysoko nikdy nemířil, taková ctižádost by byla projevem „neúcty“ k jeho dobrodinci i dobrodincově pokrevným příbuzným.

Byla ještě tma, když letadlo přistálo v Los Angeles. Hagen se ubytoval v hotelu, osprchoval se, oholil a vyčkal, až se nad městem rozední. Objednal si snídani a noviny do pokoje a odpočíval, dokud nenastal čas

odjet na schůzku s Jackem Woltzem, kterou měl umluvenou na desátou hodinu. Schůzka se dala překvapivě snadno zařídit.

Den předtím zatelefonoval Hagen nejmocnějšímu chlapíkovi ve filmovém odborovém svazu, jakémusi Billu Goffovi. Podle donových instrukcí požádal Goffa, aby mu na příští den sjednal schůzku s Jackem Woltzem a naznačil, že nebude-li Hagen s výsledkem rozhovoru spokojen, mohlo by ve studiu dojít ke stávce zaměstnanců. Hodinu nato Goff zatelefonoval Hagenovi, že schůzka bude v deset hodin dopoledne. Woltz vzal zprávu o případné stávce na vědomí, nezdálo se však, že by na něho byla nějak zvlášť zapůsobila, sdělil Goff. Nato dodal: „Kdyby snad k tomu mělo opravdu dojít, musel bych si s donem promluvit sám."

„Jestli to bude třeba, don vás zavolá," ujistil ho Hagen. Tím se vyhnul jakýmkoli slibům. Nijak ho neudivilo, že Goff tak ochotně vyhověl donovu přání. Prakticky sice nesahala rodinná říše za hranice newyorské oblasti, ale když k ní don Corleone kladl základy, začal tím, že pomáhal odborářským předákům. A mnozí z nich mu přátelské služby dosud nesplatili.

Schůzka o desáté hodině byla ovšem špatným znamením. Bude totiž na seznamu návštěvníků první a nebude tedy pozván na oběd. Znamenalo to, že mu Woltz nepřikládá velkou váhu. Goff mu zřejmě dost nepohrozil; nejspíš proto, že sám od něho bral pravidelné úplatky. A to, že se donovi dařilo držet se v ústraní, mělo pro rodinný podnik leckdy nevýhodu - jeho jméno totiž nezasvěceným nic neříkalo.

Hagenova analýza byla správná. Woltz ho nechal půl hodiny čekat. Hagenovi to nevadilo. Přijímací pokoj byl velmi přepychově a útulně zařízen a na švestkově modré pohovce naproti němu sedělo nejkrásnější dítě, jaké kdy Hagen viděl. Dívence nemohlo být víc než jedenáct dvanáct let, byla však oblečena jako dospělá žena ve velmi drahých, ale prostých šatech. Měla neuvěřitelně zlaté vlasy, velké hluboké temně modré oči a svěží malinově rudá ústa. Doprovázela ji jakási žena, zřejmě matka, která se neustále pokoušela upřeným pohledem plným arogance, za který by jí nejraději uštědřil políček, dát Hagenovi najevo své opovržení. Dítě anděl a matka dračice, pomyslel si Hagen, spláceje matce její povýšený pohled.

Konečně pro něho přišla vybraně oblečená, ale obtloustlá žena středních let a odvedla ho řadou kanceláří do soukromé úřadovny filmového producenta. Krása místnosti i lidí v nich pracujících na Hagena zapůsobila. Usmál se. Byli to samí koumáci, kteří se pokoušeli dostat k filmu tím, že přijali úřednická místa - a většina z nich bude v těchto kancelářích pracovat do konce života nebo alespoň do té doby, než se smíří s porážkou a vrátí se do rodných městeček.

Jack Woltz byl vysoký muž mohutné postavy s velkým břichem, téměř ukrytým pod dokonale ušitým oblekem. Hagen znal jeho životní příběh. Jako desetiletý válel Woltz prázdné pivní sudy a tlačil káry ve Východní čtvrti. Ve dvaceti pomáhal otci prohánět v jejich podniku krejčovské dělníky. Ve třiceti opustil New York a přesunul se na Západ, investoval tam peníze do kukátkových automatů a stal se průkopníkem hraných filmů. Ve čtyřiceti osmi letech byl největším filmovým magnátem v Hollywoodu; stále ještě se vyjadřoval drsně, byl nenasytným milencem, zuřivým vlkem pustošícím bezmocné stádo mladých hvězdiček. V padesáti se úplně změnil. Začal brát hodiny výslovnosti, od anglického komorníka se naučil správnému oblékání a od anglického majordoma společenskému chování. Po smrti první ženy se oženil se slavnou, krásnou herečkou, která nerada hrála. Teď, když mu bylo šedesát, sbíral obrazy starých mistrů, byl členem prezidentova poradního sboru a založil mnohamiliónovou nadaci na podporu filmového umění, nesoucí jeho jméno. Dcera se mu provdala za anglického lorda, syn se oženil s italskou princeznou.

Woltzovou poslední vášní, jak ochotně referoval každý filmový novinář v Americe, byla vlastní dostihová stáj, na kterou v posledním roce vynaložil deset miliónů dolarů. Vyvolal senzaci, když koupil slavného anglického závodního koně za neuvěřitelnou cenu šesti set tisíc dolarů a pak oznámil, že tohoto neporaženého favorita stahuje z dostihů a použije ho na chov výhradně pro svou stáj.

Hagena přivítal zdvořile a jeho pohledná, stejnoměrně opálená a přepečlivě oholená tvář se stáhla v úšklebek, který měl být úsměvem. Navzdory všem vynaloženým penězům a veškeré práci nejschopnějších odborníků byl jeho věk na něm už vidět; svaly na obličeji jako by měl posešívané dohromady. Ale v jeho pohybech se projevovala neobyčejná vitalita a v obličeji mu tkvěl stejný výraz jako donu Corleonovi - výraz člověka, který zcela ovládá svět, v němž žije.

Hagen šel rovnou k věci. Řekl, že je emisarem jednoho z přátel Johnnyho Fontana. Že tento přítel je velmi vlivný a že by panu Woltzovi byl zavázán vděčností a nehynoucím přátelstvím, kdyby by mu pan Woltz prokázal malou laskavost. Touto malou laskavostí by bylo dát Johnnymu Fontanovi hlavní úlohu v novém válečném filmu, s jehož natáčením studio hodlá příští týden začít.

Zbrázděná tvář zůstala nehybná, zdvořilá. „Jaké laskavosti mi váš přítel může prokázat?" zeptal se Woltz. Z hlasu mu zazněl jen nepatrný záchvěv povýšenosti.

Hagen tuto povýšenost ignoroval. Vysvětlil: Hrozí vám nějaké potíže se zaměstnanci. Máte slavného filmového herce, který vašemu studiu vydělá spoustu peněz, jenže teď právě přesedlal z marihuany na

heroin. Můj přítel vám zaručí, že ten herec už žádný heroin nesežene. A vyskytnou-li se v příštích létech nějaké jiné maličkosti, postačí mi zatelefonovat a vaše problémy budou vyřešeny.“

Jack Woltz to vše poslouchal jako dětské chvástání. Pak se otázal chraptivým hlasem, úmyslně zdůrazňujícím předměstský přízvuk: „To mi teda jako vyhrožujete?“

Hagen odměřeně odpověděl: „Ani trochu. Přišel jsem za vámi, abych vás požádal o službu pro svého přítele. A snažil jsem se vám objasnit, že tím nic nemůžete ztratit.“

Téměř jako na rozkaz se Woltzův obličej stáhl v zlostný škleb. Ústa se mu zkřivila a husté obočí, načerno obarvené, se mu nad blýskajícíma se očima svraštilo v tlustou čáru. Naklonil se k Hagenovi přes psací stůl. „Tak dobře, vy uhlazenej parchante, já to teda vám i vašemu šéfovi, ať už je to kdokoli, řeknu na rovinu. Johnny Fontane tu úlohu nikdy nedostane. A je mi fuk, kolik taliánskejch mafiánskejch vošoustů se na mě vyhrne!“ Opřel se zpátky. „A ještě jednu radu pro vás, přítelíčku. J. Edgar Hoover - jistě jste o něm slyšel,“ usmál se ironicky, „je můj osobní přítel. Jestli mu oznámím, že jsem se stál obětí nátlaku, pak vy, chlápkové, nevyjdete z údivu, do se na vás sesype!“

Hagen trpělivě naslouchal. Od muže Woltzova postavení čekal něco lepšího. Jak se mohl tak hloupě jednající člověk vyšvihnout až do čela podniku, který má cenu několika set miliónů? Tohle stojí za úvahu, už také proto, že don hledá nové možnosti, kam investovat peníze, a jestliže nejvyšší mozky tohohle průmyslu jsou takhle tupé, pak by film mohl být zrovna to pravé! Nadávky mu nevadily ani trochu. Umění vyjednávat se Hagen naučil od samého dona. „Nikdy se nerozčil,“ poučil ho don. „Nikdy nevyhrožuj! Přesvědčuj!“ Slovo „přesvědčit“ znělo mnohem líp v italštině - ragionare, uvádět důvody. Umění bylo nevšímat si urážek a výhrůžek; nastavit druhou tvář. Hagen jednou viděl, jak don seděl osm hodin u stolu, vyjednával, polykal urážky a snažil se přemluvit notoricky známého velikášského gangstera, aby změnil své metody. Po osmi hodinách rozhodil don Corleone bezmocně paže, prohlásil ostatním mužům, sedícím kolem stolu: „Tenhle člověk se prostě nedá přesvědčit!“ a vzápětí vyšel z konferenční místnosti. Chlapík vzkázal donovi, aby se vrátil do pokoje. Dohody bylo dosaženo, jenže dva měsíce nato toho člověka zastřelili v jeho oblíbeném holičství.

A tak Hagen začal znova, zcela normálním hlasem. „Podívejte se na mou navštívenku,“ řekl. „Jsem právník. Myslíte si, že bych riskoval? Vyslovil jsem jedinou výhrůžku? Vezměte, prosím, na vědomí, že jsem ochoten přijmout jakoukoli podmínku, kterou si položíte, jen aby Johnny Fontane tu roli dostal. Řekl bych, že za tak malou službu jsem vám toho už nabídl dost. Za službu, kterou byste měl prokázat ve vlastním zájmu. Podle toho, co mi Johnny řekl, uznáváte sám, že je to úloha šitá mu přímo na tělo. A dovolte mi dodat, že nebýt tomu tak, nikdy bychom o tuto službu nežádali. A pokud snad máte obavy o investované peníze, klient je ochoten ten film financovat sám. Ještě mi dovolte, abych se zcela jasně vyjádřil. Chápeme, že vaše ne, pokud je řeknete, platí. Nikdo vás k ničemu nutit nemůže, ani se o to nepokouší. Chtěl bych také dodat, že o vašem přátelství s panem Hooverem víme a rovněž proto si vás můj šéf váží. Právě tento váš vztah velmi oceňuje.“

Woltz si pohrával s obrovským perem s červeným brkem. Zmínka o penězích podnítila jeho zájem a přestal si pohrávat. Povýšeně prohlásil: „Ten film je rozpočtován na pět miliónů.“

Hagen tiše hvízdl, aby ukázal, jak to na něho zapůsobilo. Pak jen tak mimochodem prohodil: „Můj šéf má mnoho přátel, co jsou s ním zajedno.“ Zdálo se, že Woltz snad už konečně přestal brát věc na lehkou váhu. Zahleděl se na Hagenovu navštívenku. „V životě jsem o vás neslyšel,“ podotkl. „Znám snad všechny významné newyorské advokáty, ale kdo k čertu jste vůbec vy?“

„Mám jednu z takových solidních advokátních kanceláří specializovaných na velké koncerny,“ prohlásil Hagen věcně. „Ale zastupuji vlastně pouze tuto jedinou firmu.“ Pak vstal. „Nebudu vás už déle zdržovat.“ Napřáhl ruku a Woltz mu jí potřásl. Hagen poodešel ke dvéřím a ještě se znovu obrátil k Woltzovi. „Pokud vím, máte co dělat se spoustou lidí, kteří se snaží vypadat důležitěji, než tomu je ve skutečnosti. V mém případě je opak pravdou. Co takhle si mě ověřit u našeho společného přítele? A jestli si to rozmyslíte, zatelefonujte mi do hotelu.“ Odmlčel se. „Snad vám to, co nyní řeknu, bude připadat jako rouhání, ale můj klient dokáže pro vás udělat ledacos, co by bylo i nad síly pana Hoovera!“ Woltz přimhouřil oči. jak vidět, začalo už i filmovému producentovi svítat. „Mimochodem, vašim filmům se velice obdivuji,“ dodal Hagen tím nejlichotivějším hlasem, na jaký se zmohl. „Doufám, že v tomhle ušlechtilém díle budete moci pokračovat. Naše vlast to potřebuje.“

Na sklonku odpoledne zatelefonovala Hagenovi producentova sekretářka, že za hodinu pro něho přijede auto, aby ho odvezlo na večeři do venkovského sídla pana Woltze. Upozornila ho, že jízda potrvá asi tři hodiny, ale že v autě je bar a něco k zakousnutí. Hagen věděl, že Woltz už tam odcestoval svým soukromým letadlem, a v duchu se podivil, proč nebyl pozván, aby letěl s ním. Sekretářčin zdvořilý hlas dodal: „Pan Woltz vám navrhuje, abyste si vzal své věci s sebou; ráno vás potom řidič odveze na letiště.“

„Zařídím se podle toho," řekl Hagen. I tohle stálo za úvahu. Jak jen Woltz ví, že poletí ranním letadlem do New Yorku? Na chvíli se zadumal. Nejpravděpodobněji se to dá vysvětlit tím, že Woltz na něho nasadil soukromé detektivy, aby získal co nejvíc informací. Teď už tedy Woltz určitě ví, že zastupuje dona, což znamená, že už něco o donovi ví, a to zase znamená, že už je ochoten zabývat se tou věcí vážně. Třeba se s tím přece jen dá něco udělat, pomyslil si Hagen. A třeba je Woltz ještě mnohem chytřejší, než se dopoledne zdálo.

Sídlo Jacka Woltze vypadalo jako nepravděpodobná filmová dekorace; jižanská plantážnická rezidence, rozlehlý pozemek, lemovaný jezdeckou cestou z těžké, černé ornice, stáje a pastvina pro stádo koní. Živé ploty, květinové záhony a trávníky byly stejně pečlivě přistřiženy jako nehty filmové hvězdy.

Woltz přivítal Hagena na zasklené klimatizované verandě. Producent byl oblečen sportovně - modrá hedvábná rozhalenka, světlehnědé kalhoty a měkké kožené sandály. Od tohoto pestrobarevného, kvalitního oblečení se výrazně odrážela jeho zbrázděná, drsná tvář. Podal Hagenovi neobyčejně velkou sklenici martini a z připraveného podnosu si vzal jednu pro sebe. Působil přátelštěji než dopoledne. Objal Hagena kolem ramen a řekl: „Do večeře máme ještě trochu času, pojďme se podívat na mé koně." Cestou ke stájím pravil: „Informoval jsem se na vás, Tome; měl jste mi říct, že vaším šéfem je Corleone. Považoval jsem vás jenom za nějakého třetiřadého příživníka, kterého mi Johnny poslal, aby mě oblafl. A já nikoho neblafuju. Ne že bych si chtěl dělat nepřátele, to mi nikdy nesedělo. Ale teď si s tím nedělejte hlavu. O obchodech si můžeme pohovořit po večeři."

Woltz se kupodivu projevil jako opravdu pozorný hostitel. Vysvětloval své nové metody, svá vylepšení, o nichž doufal, že jeho stáj učiní nejúspěšnější stájí Ameriky. Všechna stavení byla ohnivzdorná, dokonale hygienicky zařízená a střežená skupinou soukromých detektivů, sestavenou zvlášť k tomuto účelu. Nakonec ho Woltz přivedl ke stání, kde na přední přepážce byla připevněna mimořádné velká bronzová plaketa se jménem „Chartum".

I v nezkušených Hagenových očích bylo zvíře ve stání krásný exemplář. Chartumova srst byla černá jako uhel až na bílou, kosočtvercovou skvrnu na mohutném čele. Hnědě velké oči se leskly jako zlatá jablka, černá srst pokrývající tuhé tělo byla jako z hedvábí. Woltz prohlásil s dětinskou pýchou: „Nejsenzačnější dostihový kůň na světě. Koupil jsem ho minulý rok v Anglii za šest set tisíc. O co, že ani ruští carové za jednoho koně tolik nezaplatili! Jenže já ho na dostihy nenasadím, bude mi sloužit na plemeno. Vybuduju tady největší dostihovou stáj, jakou tahle země kdy viděla." Pohladil koně po hřívě a tiše na něho zavolal: „Chartume, Chartume!" Z hlasu zaznívala opravdová láska a kůň zareagoval. Woltz pravil Hagenovi: „Víte, já jsem opravdu dobrý jezdec, a to jsem poprvé vsedl na koně, když mi bylo padesát!" Zasmál se. „Třeba některou z mých babiček znásilnil v Rusku nějaký kozák a já mám v žilách jeho krev." Zašimral Chartuma na břiše a s upřímným obdivem řekl: „Podívejte se na jeho svaly. Kdybych já je tak měl!"

Nato se vrátili do rezidence na večeři. Obsluhovali při ní tři číšníci pod dohledem majordoma, ubrus a ubrousky byly protkány zlatem a příbory byly stříbrné, ale jídlo nebylo nijak zvláštní. Woltz žil zřejmě sám a právě tak bylo zřejmé, že mu na jídle nezáleží. Hagen vyčkal, až si oba zapálili velké havanské doutníky, a teprve pak se zeptal Woltze: „Tak dostane Johnny tu úlohu, nebo ne?"

„Nemůžu," odvětil Woltz, „nemůžu dát Johnnymu tuhle úlohu, i kdybych chtěl. Smlouvy pro všechny účinkující už jsou podepsány a příští týden se začne natáčet. Žádným způsobem to už nemůžu zařídit."

Hagen řekl netrpělivě: „Pane Woltzi, vyjednává-li člověk s nejvyšším šéfem, pak to má výhodu, že taková výmluva se nedá uplatnit! Vy můžete udělat, co si zamanete! Nevěříte, že můj klient může splnit své sliby? Woltz řekl chladně: „Věřím, že budu mít potíže se zaměstnanci. Ten ničema Goff mi kvůli tomu telefonoval, a podle toho, jakým způsobem se mnou mluvil, nikdo by nevěřil, že mu ročně podstrkuju sto tisíc. A věřím, že dokážete zajistit, aby se ten můj narkomanský. svalovec už nedostal k heroinu. Jenže mně na tom nezáleží a své filmy si můžu financovat sám. A to jen proto, že toho parchanta Fontana nenávidím. Vyřiďte svému šéfovi, že tohle je jediná služba, kterou mu prokázat nemůžu, ale ať to se mnou znovu zkusí s něčím jiným. S čímkoli."

Hagen si pomyslil, tak proč jsi mě vytáhl až sem, ty potměšilý lumpe! Ten chlap má jistě něco za lubem. Odměřeně řekl: „Myslím, že neodhadujete správně situaci. Pan Corleone je kmotrem Johnnyho Fontana. To je velmi blízký, velmi posvátný náboženský vztah." Při zmínce o náboženství sklonil Woltz uctivě hlavu. Hagen pokračoval: „Mezi Italy existuje žertovné rčení, že svět je natolik krutý, že každý člověk musí mít dva otce, aby se o něho starali, a proto mají kmotry. Poté, co Johnnymu zemřel otec, cítí pan Corleone ještě větší odpovědnost. A na to, aby se na vás obrátil s něčím jiným, je pan Corleone příliš citlivý. Nikdy nepožádá o druhou službu tam, kde byl odmrštěn s první."

Woltz pokrčil rameny. „Je mi líto. Odpověď zní přesto stále ne. Ale když jste tady, kolik mě to tedy bude stát, aby se zamezilo těm potížím se zaměstnanci? Platím hned. V hotovosti."

Tohle vyřešilo Hagenovi hádanku, proč mu Woltz věnoval tolik času, když už se jednou rozhodl, že Johnnymu tu úlohu nesvěří. Na téhle schůzce se jeho odmítnutí už nedalo zvrátit. Woltz se cítil bezpečný; moc dona Corleona mu nenaháněla strach. A Woltz se při svých nejvyšších poIitických stycích, při své známosti se šéfem FBI, při svém obrovském osobním jmění a absolutní moci ve filmovém průmyslu opravdu nemusel cítit donem Corleonem ohrožen. Každému inteligentnímu člověku, i Hagenovi, muselo připadat, že Woltz své postavení správně odhadl. Pokud je ochoten se smířit se ztrátami, které s sebou ponesou zaměstnanecké nepokoje, pak s ním don nehne. V téhle jeho rovnici je však přece jenom jedna chyba. Don Corleone slíbil svému kmotřenci, že tu roli dostane, a pokud Hagen věděl, tak don v takovýchto záležitostech vždycky dodrží slovo. proto klidně řekl: „ Vy mě schválně nechcete pochopit. Snažíte se udělat ze mě spoluviníka při vydírání. Pan Corleone slibuje, že se za vás při těch zaměstnaneckých potížích přimluví, a to na důkaz přátelství za to, ze vy se přimluvíte za jeho klienta. Prostě přátelská výměna vlivu, nic víc. Jenže vy mě neberete vážně. Osobně se domnívám, že je to chyba.“

Woltz, jako by byl jenom čekal na takovou příležitost, dal se unést vztekem. „Už tomu teda dokonale rozumím,“ vybuchl. „To je typický styl mafie, co? Samé hebké, sladké řečičky, a ve skutečnosti mi vlastně vyhrožujete! Tak já vám to tedy řeknu na rovinu! Johnny Fontane tu roli nikdy nedostane, a přitom je pro ni jako stvořený! Udělala by z něho velkou filmovou hvězdu. Ale nikdy ji nedostane, protože já toho parchanta nenávidím a postarám se o to, aby se ve filmu dostal na černou listinu. A taky vám povím proč. Zničil mi totiž jednu z mých nejcennějších chráněnek. Po celých pět let jsem tu holku nechal školit a dával jí hodiny tance, zpěvu a herectví. Stálo mě to statisíce dolarů. Chtěl jsem z ní udělat filmovou hvězdu. A abych vám dokázal, že nejsem necita, že tu nejde jen o dolary a centy, tak budu ještě upřímnější. Ta holka byla krásná a byl to ten nejskvělejší kus, co jsem kdy měl, a kolik jsem jich jen měl z celého světa! Ta když si vzala člověka do parády, tak byl úplně vyřízený. A pak si přijde Johnny s tím svým olejovým hlasem a taliánským šarmem a ona uteče! Všechno zahodila, jen aby mě zesměšnila. A člověk v mém postavení, pane Hagene, si nemůže dovolit vypadat směšně. Musím se Johnnymu pomstít!“

Poprvé se Woltzovi podařilo Hagena ohromit. Bylo mu nepochopitelné, že dospělý zámožný člověk může připustit, aby mu takové malichernosti ovlivnily úsudek v obchodní záležitosti a navíc v tak významné. V Hagenově světě, v Corleonově světě neměly v obchodních záležitostech tělesná láska a sexuální moc ženy tu nejmenší váhu. Byly to soukromé věci, ovšem s výhradou záležitostí manželských, či rodinné pohany. Hagen se rozhodl, že podnikne poslední pokus.

„Máte pravdu, pane Woltzi. Je však křivda, kterou jste utrpěl, opravdu tak důležitá? Snad jste nepochopil, jak důležitá je tahle opravdu malá laskavost pro mého klienta. Pan Corleone držel maličkého Johnnyho v náručí při křtu. Po smrti Johnnyho otce se pan Corleone ujal rodičovských povinností a „padrinem“, kmotrem, ho ve skutečnosti nazývá mnoho, mnoho lidí, a ti všichni si přejí vyjadřovat mu vždycky úctu a vděčnost za pomoc, kterou jim kdy poskytl. Pan Corleone nikdy nenechává své přátele na holičkách!“

Woltz prudce vstal. „Už jsem toho slyšel víc než dost. Mně žádný gangster příkazy dávat nebude, takovým lidem dávám příkazy já! Kdybych zdvihl tohle sluchátko, strávíte noc ve vězení. A jestli se ten mafiánský vošoust pokusí o nějaké násilí, pak zjistí, že nejsem žádný kapelník. Jo, i tuhle historku znám! Víte, ten váš pan Corleone by pak nikdy nepochopil, co se na něho sesypalo. I kdybych měl použít svého vlivu, co mám v Bílém domě!“

Pitomý, pitomý parchant! Jak jen se z něho k čertu mohl stát pezzo da novanta, podivil se Hagen. Poradce prezidenta, šéf největšího filmového studia na světě! A ten chlap bere z toho, co se mu řeklo, na vědomí jenom tu sentimentální šlupku. Vůbec mu nedošlo, oč vlastně jde!

„Děkuji vám za pohoštění a příjemný večer,“ řekl Hagen. „Mohl byste mě dát odvézt na letiště? Nezůstanu tu přes noc.“ Chladně se na Woltze usmál. „Pan Corleone je člověk, který trvá na tom, aby se mu špatné zprávy tlumočily ihned.“

Zatímco Hagen čekal v osvětlené kolonádě rezidence na vůz, zahlédl dvě ženy jak právě nastupují do dlouhé limuzíny, už dříve zaparkované na cestě. Byly to ta krásná mladičká plavovlasá dívenka a její matka, které dopoledne viděl ve Woltzově kanceláři. Jenže nyní jako by dívčina jemně vykrojená ústa byla rozplizlá a jakoby rozmazána do hrubé, růžové skvrny. Temně modré oči potaženy mlhou, a jak scházela po schodech dolů k otevřenému vozu, motaly se jí dlouhé nohy jako zmrzačenému hříběti. Matka dceru podpírala, a jak jí pomáhala do auta, syčela jí do ucha příkazy. Pak na okamžik otočila hlavu, letmo pohlédla na Hagena a ten spatřil v jejích očích palčivý, dravčí výraz triumfu. Pak i ona zmizela v limuzíně.

Tak proto ho v Los Angeles neposadili do letadla, pochopil Hagen. Dívka s matkou sem letěly s filmovým producentem. Tím získal Woltz dostatek času, aby si před večeří odpočal a s tím děckem si pohrál. A v takovém světě chce Johnny žít? Tak mnoho štěstí, Johnny, i vám, pane Woltzi!

Paulie Gatto nenáviděl rychlovky, zvlášť když vyžadovaly násilí. Rád si všechno předem naplánoval. A něco takového jako dneska, třebas to byla vlastně hračka, se mohlo zvrtnout ve vážnou věc, kdyby někdo šlápl vedle. Jak teď popíjel pivo, rozhlédl se kolem, aby si ověřil, kam to mezitím ti dva mladí smradí u barového pultu s těmi dvěma kurvičkami dotáhli.

Paulie Gatto znal o těch dvou frajerech všechno, co bylo třeba znát. Jmenovali se Jerry Wagner a Kevin Moonan. Oběma bylo kolem dvaceti, byli y pohlední, hnědovlasí, vysocí; statní. Oba měli za dva týdny odjet z New Yorku zpátky na univerzitu, oba měli politicky vlivné otce a to jim spolu s kolejní studijní kvalifikací až dosud napomáhalo k tomu, že nebyli odvedeni. Oba také měli podmíněný trest za napadení dcery Ameriga Bonasery. Všiví parchanti, pomyslil si Paulie Gatto. Vyhýbají se odvodu, proti zákazu chlastají ve zkušební lhůtě po půlnoci ve výčepu, běhají za lehkými holkami. Všiváci! Paulie Gatto se sice sám také vyhnul odvodu, protože jeho lékař předložil odvodní komisi doklady, z nichž vyplývalo, že pacient, mužského pohlaví, běloch, věk šestadvacet let, svobodný, byl vzhledem k duševnímu stavu léčen elektrickými šoky. Papíry byly ovšem falešné, ale Paulie Gatto byl přesvědčen, že si své zproštění z vojenské služby zasloužil. Zařídil mu to Clemenza poté, co si Gato vysloužil ostruhy v rodinném podniku.

Právě Clemenza ho upozornil, že tahle práce musí být rychle provedena ještě předtím, než se oba chlápci vrátí na univerzitu. Proč k čertu se to musí provést v New Yorku, divil se Gatto. Proč ten Clemenza vždycky dává navíc podrobné příkazy, místo aby jenom dal úkol? A jestli teď s těma dvěma smrady vyjdou taky ty dvě děsný rajdy, tak je další noc v čudu.

Vtom zaslechl, jak se jedna z holek rozesmála a říká: „Ty ses zbláznil, Jerry! Do žádnýho auta s tebou nepůjdu. Nechci skončit v nemocnici jako ta ubohá holka!“ Z hlasu jí znělo zadostiučinění plné škodolibosti. Gattovi to stačilo. Dopil pivo a vyšel ven do tmavé ulice. Skvělé. Bylo po půlnoci. Jen v jediném výčepu se ještě svítilo. Ostatní krámy byly zavřené. O hlídkový vůz místního policejního okrsku se už postaral Clemenza. Neprojede tudy dříve, dokud nedostane zprávu rádiem, a pak bude přijíždět pomalu.

Gatto se opřel o čtyřdvířkový chevrolet. Na zadním sedadle seděli dva muži; skoro je nebylo vidět, ačkoli to byli vazouni. Paulie řekl: „Dejte se do nich, hned jak vypadnou z lokálu.“

Stále byl přesvědčen, že to všechno bylo sjednáno moc narychlo. Clemenza jim dal policejní fotky těch dvou pásků a tip, kam chodí každý večer pít a balit lehké holky. Paulie naverboval dva vazouny z famiglie a ty všiváky jim ukázal. Také je řádně instruoval. Žádné rány přes temeno či vzadu na lebku; rozhodně nesmí dojít ani k náhodnému usmrcení. Jinak si mohou dělat, co se jim zlíbí. Dostali jen jednu výstrahu: „Jestli ti smradi vyjdou z nemocnice dříve než za měsíc, tak se vy oba zase vrátíte k svejm nákladňákům!“

Oba vazouni vystoupili z vozu. Byli to bývalí boxeři, kteří to nikdy nedotáhli dále než do malých klubů; Sonny jim svěřil vymáhání lichvářských úroků z poskytnutých půjček, a tak jim umožnil slušné živobytí. Pochopitelně dychtili po tom, aby mohli projevit vděčnost.

Když Jerry Wagner a Kevin Moonan vyšli z výčepu, byli jako stvořeni k tomu, co je čekalo. Dobírání holek ve výčepu popudilo jejich mladickou domýšlivost. Paulie Gatto, opírající se o blatník svého auta, na ně zavolal s výsměšným smíchem: „Tak co, Casanovové, ty ženské vám ale daly košem, že jo?“

Mladíci se na něho nadšeně vrhli. Paulie Gatto jim připadal jako dokonalý hromosvod pro příkoří, jehož se jim dostalo. Vyzáblý obličej, hubený a navíc vejtaha. Dychtivě po něm skočili; než se však nadáli, sevřeli jim paže oba muži, kteří je chytili zezadu. Současně si už Paulie Gatto navlékl na pravou ruku speciálně vyrobenou soupravu rváčských prstenů, vybavených jedenapůlmilimetrovými hroty. Měl to správně načasované, třikrát týdně chodil cvičit. Toho všiváka Wagnera praštil rovnou do nosu. Chlapík, co Wagnera svíral, ho pozdvihl ze země a Paulie švihl paží a zasadil mu úder do nastavených slabin. Wagner se sesypal a vazoun ho pustil na zem. To všechno netrvalo déle než šest vteřin.

Oba teď obrátili pozornost ke Kevinu Moonanovi, který se pokusil volat o pomoc. Muž držící ho zezadu ho stačil zkrotit jednou svalnatou paží. Druhou ho chytil kolem krku, aby nemohl ani hlesnout.

Paulie Gatto skočil do vozu a nastartoval motor. Oba vazouni zatím roztloukali Moonana na kaši. Konali to s úděsnou rozvahou, jako by měli spoustu času, Nezasazovali mu spršky ran, nýbrž ho bili v pravidelném, pomalém sledu, který jim umožňoval uplatňovat plnou váhu jejich silných těl. Při dopadu každého úderu mlaskavě praskala kůže. Gatto mrkl po Moonanově obličeji. Byl k nerozpoznání. Pak nechali oba muži Moonana ležet na chodníku a obrátili pozornost k Wagnerovi. Kdosi vyšel z výčepu a oba muži si teď museli počínat rychleji. Srazili Wagnera na kolena. Jeden z nich ho popadl za paži, zkroutil ji a pak ho kopl do páteře. Ozval se praskavý zvuk a Wagnerův zoufalý výkřik způsobil, že se otevřela okna v celé ulici. Oba muži si teď museli pospíšit. Jeden z nich sevřel oběma rukama Wagnerovu hlavu jako do svěráku a zdvihl ho vzhůru. Druhý mu vrazil mohutnou pěst do nastaveného cíle. Z výčepu vybíhali další lidé, ale nikdo se nepokusil zasáhnout. Paulie Gatto vykřikl: „Jedem, to stačí!“ Oba muži naskočili do auta a Paulie odfrčel. Někdo jistě ten vůz popíše a zapamatuje si číslo, ale na tom nezáleželo. Bylo to ukradené kalifornské číslo a v New Yorku bylo sto tisíc černých sedanů značky Chevrolet.

kapitola 2

Ve čtvrtek ráno zajel Hagen do své advokátní kanceláře ve městě. Měl v úmyslu vyřídit všechny resty, aby před páteční schůzkou s Virgilem Sollozzem měl čistý stůl. Schůzka byla příliš důležitá, a proto požádal dona, aby mu vyhradil celý večer a mohli se tak důkladně připravit na návrh, který, jak věděli, Sollozzo podá rodinnému podniku. Hagen se chtěl zbavit i nejběžnějších záležitostí, aby na přípravnou schůzku s donem mohl přijít s čistou hlavou.

Don zřejmě nebyl překvapen, když ho v úterý pozdě večer po návratu z Kalifornie Hagen informoval o výsledcích jednání s Woltzem. Musel mu líčit všechno do nejmenších podrobností, a když mu pověděl o krásné dívence a její matce don se znechuceně ušklíbl. Zabrumlal: „lnfamitá," výraz svého nejhlubšího odporu. Nakonec se Hagena zeptal: „Má ten chlap vůbec břink?"

Hagen se zadumal, co tím vlastně má don na mysli. Za ta léta zjistil, že donovy názory se tak podstatně liší od názorů ostatních lidí, že i jeho slova mívají jiný význam. Má Woltz charakter? Má pevnou vůli? Tu určitě má, jenže na to se don neptal. Má filmový producent odvahu se nedat napálit? Je ochoten smířit se s těžkou finanční ztrátou, kterou by mu způsobil odklad natáčení filmů a skandál spojený s tím, že by jeho slavného filmového herce odhalili jako člověka propadlého heroinu? I tady zněla odpověď ano. Jenže ani tohle neměl don na mysli. Nakonec si Hagen tu otázku přece jen správně v duchu vyložil. Vypadá Jack Woltz vůbec na to, že by kvůli nějaké zásadě, pro otázku cti, jen aby se pomstil, riskoval všechno, že by se vystavil nebezpečí, že o všechno přijde?

Hagen se usmál. Pouze zřídka si dona dobíral, jenže tentokráte neodolal pokušení. „Ptáte se, jestli je Sicilan?" Don potěšeně přikývl a dal tím najevo, že mu vtipná poznámka i správnost odhadu zalichotily. „Ne," ujistil ho Hagen.

To stačilo. Don se tím problémem obíral až do příštího dne. Ve středu odpoledne si zavolal Hagena k sobě a dal mu příkazy. Hagen je vyřizoval až do večera; vyvolaly v něm hluboký obdiv. Už ani trochu nepochyboval, že don problém rozřešil a že ho Woltz dnes dopoledne zavolá a oznámí mu, že Johnny Fontane bude hrát v jeho novém válečném filmu hlavní úlohu.

V tu chvíli zazvonil telefon, byl to však Amerigo Bonasera Hlas majitele pohřebního ústavu se zalykal vděčností. Požádal Hagena, aby dona ujistil o jeho nehynoucím přátelství. Nechť se don na něho kdykoli obrátí. On, Amerigo Bonasera, rád položí život za padrina, ať ho ochraňují všichni svatí. Hagen ho ujistil, že vzkaz donovi vyřídí.

Daily News věnoval polovinu stránky fotografiím Jerryho Wagnera a Kevina Moonana, jak leží na ulici. Záběry vyvolávaly žádoucí hrůzný dojem; bylo na nich vidět dvě skoro na kaši rozmlácená lidská těla. Jakýmsi zázrakem, psal Daily News, byli oba dosud naživu; poleží si však několik měsíců v nemocnici a budou potřebovat plastickou chirurgii. Hagen si poznamenal, že musí říci Clemenzovi, aby něco udělal pro Paulieho Gatta. Zřejmě se vyzná v řemesle.

Další tři hodiny Hagen rychle a zkušeně shrnoval hlášení o příjmech z donovy realitní kanceláře, z jeho podniku na dovoz olivového oleje a jeho stavební firmy. Ani jeden z těchto podniků nešel zrovna nejlépe, ale teď po skončení války začnou jistě výborně prosperovat. Téměř už zapomněl na problém Johnnyho Fontana, když mu sekretářka oznámila, že volá Kalifornie. Jak zdvihl sluchátko a řekl: „Tady Hagen," projel jím vzrušující záchvěv předtuchy.

Hlas, který zazněl ve sluchátku, byl nenávistí a vztekem změněn k nepoznání. „Vy parchante jeden!" vykřikl Woltz. „Všecky vás strčím za mříže na sto let! Do posledního haléře se vydám, abych se vám dostal na kobylku! A toho Johnnyho Fontana dám vykleštit, slyšíte mě, vy svině taliánská!"

Hagen mu sladce odvětil: „jsem napůl Ir, napůl Němec!" Nastala dlouhá odmlka, a když pak zaznělo cvaknutí, jak Woltz zavěsil, Hagen se pousmál. Woltz nevyslovil ani jedinou výhrůžku proti donu Corleonovi osobně. Genialita se vyplácí.

Jack Woltz spal vždycky sám. Měl lůžko velké, že by stačilo pro deset lidí, a ložnici rozlehlou, že by se v ní dala natáčet plesová scéna, ale od smrti první manželky před deseti léty spal sám. To ovšem neznamenalo, že by s ženami skoncoval. Přes svůj věk byl fyzicky zdatný chlap, jenže teď už ho dokázaly vzrušit pouze velmi mladé dívenky a navíc se přesvědčil, že na víc než na těch několik hodin zvečera už žár jeho těla a trpělivost nestačí.

Onoho čtvrtečního rána se z neznámého důvodu probudil záhy. V šerosvitném rozbřesku vypadala jeho ložnice jako zamlžená louka. Dole u nohou lůžka zahlédl jakýsi povědomý předmět, a tak se ztěžka vzepřel

na loktech, aby lépe viděl. Podobalo se to koňské hlavě. Woltz, stále ještě omámen spánkem, natáhl paži a rozsvítil noční lampičku.

To, co spatřil, jím tak otřáslo, že se mu udělalo nevolno. Bylo mu, jako by ho do prsou udeřil perlík; srdce se mu divoce rozbušilo, žaludek se mu zdvihl a Woltz se vyzvracel na vysoký, světlý koberec.

Z hustého koláče zpečené krve trčela hedvábně černá hlava velkého Chartuma, odříznutá od trupu. Bílé, tenké šlachy byly obnaženy, chřípí bylo pokryto pěnou a oči, velké jako jablka, které se předtím leskly jako zlato, byly zality mrtvou, sraženou krví, takže měly plesnivou barvu hnijícího ovoce. Woltze se zmocnila čistě živočišná hrůza a právě tato hrůza ho přiměla, aby křikl na služebnictvo a zatelefonoval Hagenovi a zcela nepříčetně mu vyhrožoval. Jeho bezhlavé řádění vyděsilo majordoma a ten přivolal Woltzova osobního lékaře a potom zástupce ve studiu. Jenže Woltz se vzpamatoval dřív, než dorazili.

Byl do hloubi duše otřesen. Co to jen je za člověka, který dokáže zničit koně v ceně šesti set tisíc dolarů? A to bez jediného slova výstrahy! Bez nějakého vyjednávání, kterým by se ten čin, ten rozkaz byl dal odvolat? Taková bezohlednost, taková naprostá nevšímavost k jakýmkoli hodnotám svědčí o tom, že jde o člověka, který pokládá sebe sama za tvůrce zákonů, ba dokonce za Boha! O člověka, který takové přesvědčení dokázal podepřít mocí a lstivostí, proti níž byli strážce jeho stájí zcela bezmocní. To už se Woltz mezitím dozvěděl, že kůň byl zřejmě napřed silně dopován a pak mu někdo v naprostém klidu sekyrou oddělil obrovskou trojhrannou hlavu od trupu. Noční hlídači tvrdili, že nic neslyšeli. Woltzovi to připadalo nemožné. Však je přiměje, aby vyrukovali s pravdou. Byli podplacení, ale on je už přinutí prozradit, kdo to byl.

Woltz nebyl hloupý, byl jen neobyčejně samolibý. Žil v mylném názoru, ze moc, jíž v tomto světě vládne, je silnější než moc dona Corleona. Muselo se mu tedy dostat důkazu, že tomu tak není. A on tohle poselství pochopil - že přes všechno bohatství, přes všechny styky s prezidentem Spojených států, přes údajné přátelství s ředitelem FBI ho nějaký obskurní dovozce italského olivového oleje může dát zabít. Ano, vlastně by ho určitě dal zabít. A to proto, že by nedal Johnnymu Fontanovi filmovou roli, po níž touží. Neuvěřitelné! Lidé přece nemají právo takhle jednat! Co by to bylo za svět, kdyby lidé takhle jednali? Šílenství! Člověk by pak přece vůbec nemohl svobodně nakládat se svými penězi, s podniky které vlastní, s mocí, na jejímž podkladě rozkazuje! To by bylo desetkrát horší než nějaká diktatura! Něco takového je třeba smést s povrchu země! Tohle se nikdy nesmí připustit.

Woltz požádal lékaře, aby mu dal slabý uklidňující prostředek. Pomohlo mu to; opět se ovládal a mohl rozumně uvažovat. Nejvíce ho šokovala samozřejmost, s níž ten chlap Corleone nařídil zabít světoznámého koně v ceně šesti set tisíc dolarů. A to je asi jenom začátek. Woltz se zachvěl. Zamyslel se nad tím, jaký život si to vlastně vybudoval. Je bohatý. Stačí zakývat prstem, slíbit smlouvu a může mít ty nejkrásnější ženy světa. Přijímají ho králové a královny. Žije tak dokonalým životem, jaký jen mohou peníze a moc zabezpečit. Bylo šílenství tohle všechno riskovat jenom kvůli nějakému rozmaru. Třeba by se mu mohlo podařit dostat se Corleonovi na kobylku! Jenže jaký už může být podle zákona trest za zabití závodního koně? Hystericky se uchechtl a lékař i sluhové na něho nervózně vrhli úzkostlivý pohled. Pak si uvědomil ještě něco. Celá Kalifornie by se mu vysmála, že mu někdo tak vyzývavým způsobem dal najevo, jak opovrhuje jeho mocí. To rozhodlo. To a představa, že by ho třeba ani nezabili. Že třeba mají pro něho v záloze něco rafinovanějšího a bolestivějšího. Woltz vydal příslušné příkazy. Štáb nejbližších spolupracovníků se dal do práce. Služebnictvo a lékař museli odpřisáhnout, že všechno podrží v tajnosti, jinak by jim hrozilo věčné nepřátelství studia a Woltze osobně. Pro tisk byla vydána zpráva, že závodní kůň Chartum zahynul na následky choroby, kterou si přivodil při přepravě z Anglie. Zdechlinu dal Woltz zahrabat na tajném místě někde na usedlosti. Za šest hodin nato zatelefonoval producent Johnnymu Fontanovi a sdělil mu, že se má příští pondělí dostavit k natáčení.

Téhož dne večer se Hagen vydal do donova domu, aby mu předložil materiál pro páteční schůzku s Virgilem Sollozzem. Don přizval i nejstaršího syna a Sonny, s masitou smyslnou tváří pobledlou únavou, usrkával vodu ze sklenice. Zřejmě má ještě stále v práci tu družičku, pomyslil si Hagen. Další starost!

Don Corleone se uvelebil v křesle a bafal svůj oblíbený doutník Di Nobili. Hagen měl v kanceláři neustále po ruce krabici této značky. Už se pokusil přimět dona, aby přešel na havanské doutníky, jenže don tvrdil, že ho škrábou v krku.

„Víme všechno, co je třeba?“ zeptal se don.

Hagen rozevřel blok, ve kterém měl své poznámky. Nijak ho nemohly inkriminovat; byly to jen šifrované připomínky, které měly zaručit, že určitě neopomene žádnou důležitou podrobnost. „Sollozzo nás přijde požádat o pomoc,“ řekl. „Požádá famiglii, aby dala k dispozici alespoň jeden milión dolarů a přislíbila určitou ochranu před zákonem. Za to máme dostat podíl na celé akci, nikdo ale neví, jak velký. Za Sollozza ručí famiglia Tattagliů, která se zřejmě na téhle akci podílí. Jde o narkotika. Sollozzo má společníky v

Turecku, kde pěstují mák. Ten se odtamtud dopravuje na Sicílii. Bez potíží. Na Sicílii vlastní Sollozzo továrnu; kde mák zpracovávají na heroin. Z bezpečnostních důvodů tam lze kdykoli ihned přejít od výroby heroinu na výrobu morfia a znovu pak morfium zpracovat zpět na heroin. Všechno ale svědčí o tom, že ta sicilská továrna je ve všech ohledech bezpečná. Jediná potíž spočívá v dovozu zboží do Spojených států a pak v distribuci. A také v sehnání počátečního kapitálu. Milión dolarů v hotovosti neroste na stromech."

Hagen postřehl, jak se don Corleone pohrdavě ušklíbl. Starý pán nesnášel při obchodních jednáních zbytečné okolky. Hagen rychle pokračoval:

„Sollozzovi se říká Turek. Ze dvou důvodů. Žil hodně dlouho v Turecku a prý tam má tureckou ženu a děti. Za druhé prý umí velmi rychle zacházet s nožem, anebo tomu tak bylo kdysi, dokud byl mladý. Ale jen tehdy, když jde o obchod a když má nějaký oprávněný důvod ke stížnosti. Je to velice zdatný člověk a nikomu nepodléhá. Byl už trestán; jeden trest si odseděl v Itálii, druhý ve Spojených státech, a úřady ho znají jako obchodníka narkotiky. To by pro nás mohla být výhoda. Znamená to, že nikdy nemůže svědčit výměnou za beztrestnost, pokládali by ho totiž tak jako tak za hlavního viníka, a navíc má popsaný trestní rejstřík. Kromě toho má americkou manželku a tři děti a je dobrým otcem rodiny. Klidně bude čelit každé obžalobě, jen když bude vědět, že je o jeho rodinu postaráno."

Don bafal z doutníku a řekl: „Santino, co ty si myslíš?"

Hagen věděl, s čím Sonny vyrukuje. Sonnyho mrzelo, že musí dona poslouchat. Toužil po tom, aby se mohl sám pustit do něčeho pořádného. A tohle by bylo pro něho jako stvořené!

Sonny si pořádně lokl skotské. „V tomhle bílým prášku je spousta peněz," řekl. „Mohlo by to ale být taky nebezpečný. Někdo by se mohl octnout na dvacet let v kriminále. Kdybychom se vyhnuli konečný fázi tý operace a omezili se jen na ochranu a financování, nebylo by to k zahození.

Hagen po něm pochvalně mrkl. Rozehrál to dobře. Držel se logického a pro něho tedy nejvýhodnějšího kursu.

Don dále bafal z doutníku. „A co si o tom myslíš ty Tome?"

Hagen se rozhodl, že bude docela upřímný. Došel k názoru, že don Sollozzův návrh odmítne. Ale co bylo horší - byl přesvědčený, že don - a něco takového zažil jenom málokdy - tu věc nedomyslil do konce. Že nehledí dost daleko kupředu.

„Tak ven s tím, Tome," povzbudil ho don. „Ani sicilský consigliori nemusí pokaždé souhlasit se svým šéfem!" Všichni se rozesmáli.

„Podle mého byste měl říct ano," pravil Hagen. „Všechna pro přece znáte. Jenže nejdůležitější je tohle. V narkotikách se dá vydělat mnohem víc peněz než v čemkoli jiném. Jestli do toho nepůjdeme my, půjde do toho někdo jiný, třeba Tattagliovci. Z peněz, které by z toho vytřískali, budou získávat stále větší policejní i politickou moc. Jejich famiglia se stane silnější než naše. A nakonec se do nás pustí, aby nás připravili o to, co máme. Je to jako mezi státy. Jestli oni zbrojí, musíme zbrojit i my. Jestli se stanou hospodářsky silnějšími, stanou se pro nás hrozbou. My máme hazardní hry a máme odbory a to je zrovna teď to nejlepší, co lze mít. Jenže já si myslím, že narkotika jsou věc budoucnosti. Myslím, že bychom měli mít podíl na téhle akci - jinak riskujeme všechno, co máme. Ne zrovna teď, ale třeba za takových deset let."

Na dona to zřejmě silně zapůsobilo. Zabafal z doutníku a zamumlal: „To je ovšem to nejdůležitější." Povzdychl a vstal. „Kdy se musím zítra s tím pohanem setkat?"

Hagen řekl s nadějí v hlase: „Přijde sem ráno v deset hodin." Třeba na to don ještě přistoupí.

„Chci, abyste tu se mnou byli oba," řekl don. Protáhl se a uchopil syna za paži. „Santino, dnes v noci se vyspi, vypadáš jako strašidlo. Šetři se, věčně mladý nebudeš."

Sonny, povzbuzen projevem otcovského zájmu, položil donovi otázku, kterou se Hagen položit neodvážil. „Táto, jaká bude tvoje odpověď?"

Don Corleone se usmál. „Jak to mám vědět, když ještě neznám výši podílu a ostatní podrobnosti? A kromě toho si musím promyslet ty rady, co jste mi dnes dali. Víte přece oba, že nepatřím k lidem, kteří se unáhlují." Jak vycházel ze dveří, prohodil jakoby mimochodem k Hagenovi: „Máš ve svých poznámkách, že se ten Turek před válkou živil z prostituce? Tak, jako to famiglia Tattagliových dělá teď. Zapiš si to, než to zapomeneš!" Z hlasu zněl nepatrný nádech posměchu a Hagen zrudl. Nezmínil se o tom vědomě; navenek proto, že to nemělo žádný význam, ale ve skutečnosti z obavy, aby předem nepříznivě neovlivnil donovo rozhodování. V otázkách sexu byl totiž don neobyčejně úzkoprsý.

Virgil „Turek" Sollozzo byl rozložitý snědý muž střední postavy, který mohl být. opravdu považován za Turka. Měl zakřivený nos a kruté černé oči. Dokonce ho obestíral i jistý nádech důstojnosti.

U dveří ho přivítal Sonny a odvedl ho do kanceláře, kde čekali Hagen a don. Hagen usoudil, že kromě Luky Brasiho tak nebezpečně vypadající muže ještě nespatřil.

Všichni si zdvořile potřásli rukama. Pokud se mě don někdy zeptá, jestli má tenhle člověk břink, pak mu musím přitakat, pomyslil si Hagen. Ještě nikdy neviděl v někom tolik koncentrované síly, dokonce ani ne v donovi; navíc dnes don nepůsobil právě nejlépe. Jak hosta přivítal, choval se až příliš prostě, až příliš jako venkovan.

Sollozzo šel rovnou k věci. Jde o narkotika. Všechno je připraveno. Z jistých makových polí v Turecku má smluvně zajištěno každoročně určité množství. Ve Francii má naprosto bezpečnou továrnu na výrobu morfia, na Sicílií má naprosto bezpečnou továrnu na zpracování morfia na heroin. Pašování do obou států je poměrně tak hladké, jak jen to u takových věcí jde. Dovoz do Spojených států by byl spojen asi s pětiprocentní ztrátou, protože FBI je nepodplatitelná, jak přece oba vědí. Ovšem výdělky by byly obrovské a riziko žádné.

„Tak proč přicházíte ke mně?“ zeptal se don zdvořile. „Čím jsem si zasloužil vaši velkomyslnost?“

Sollozzova tmavá tvář se ani nepohnula. „Potřebuju dva milióny dolarů na ruku,“ řekl. „A zrovna tak nutně potřebuju člověka, který má vlivné přátele na významných místech. V průběhu příštích let budou někteří z mých kurýrů jistě dopadeni. Tomu se nedá zabránit. Všichni budou mít čisté trestní rejstříky, za to ručím. Soudce bude proto logicky udělovat mírné tresty. Potřebuju přítele, který mi může zaručit, že mí lidé nestráví v kriminále víc než jeden nebo dva roky, když se dostanou do maléru. Pak budou mlčet. Jestli by ale dostali deset nebo dvacet let, kdo ví? Svět je plný slabochů. Třeba promluví a ohrozí mnohem důležitější lidi. Bez právní ochrany to nepůjde. Jak jsem se doslechl, done Corleone, máte v kapse tolik soudců, kolik má čistič bot mincí.“

Don Corleone na tuhle poklonu ani nezareagoval. „Kolik procent pro mou famiglii?“ zeptal se.

Sollozovi se zablýsklo v očích. „Padesát procent.“ Odmlčel se a hlasem, který málem zněl jako pohlazení, řekl: „Za první rok by váš podíl dělal takové tři nebo čtyři milióny dolarů. Později by stoupl.“

„A jaký podíl bude mít famiglia Tattagliů?“ zeptal se don Corleone.

Sollozzo poprvé zjevně znervózněl. „Dostanou jistou částku z mého podílu. Při těch operacích potřebuju určitou pomoc.“

„Já tedy,“ řekl don Corleone, „dostanu padesát procent za pouhé financování a právní ochranu. S operacemi coby takovými si starost dělat nemusím, pokud tomu rozumím, že?“

Sollozzo přikývl. „Jestli jsou dva milióny na ruku podle vás „pouhé financování“, pak vám blahopřeji, done Corleone.“

Don odvětil klidně: „Souhlasil jsem s naším setkáním z úcty k Tattagliům a protože jsem se doslechl, že jste seriózní člověk, ke kterému je třeba také se chovat s úctou. Jsem nucen váš návrh odmítnout, ale je mou povinností sdělit vám své důvody. Zisky v tomhle vašem obchodu jsou obrovské, ale taková jsou i rizika. Kdybych se zúčastnil vašeho podniku, mohl bych poškodit své ostatní zájmy. Pravda, mám mnoho, mnoho přátel v politickém životě, ale nebyli by mi tolik nakloněni, kdyby předmětem mého obchodu byly drogy a ne hazardní hry. Domnívají se totiž, že hazard je něco jako alkohol, neškodná neřest, a narkotika pokládají za špinavý obchod. Ne, neprotestujte. Tlumočím vám jejich představy, ne svoje. Nic mi do toho není, jak se kdo živí. A vám jen říkám, že tenhle váš projekt je příliš riskantní. Posledních deset let si žijí všichni členové mé famiglie dobře, bez rizika, v bezpečí. Nemůžu být chamtivý a ohrozit tím je nebo jejich existenci.“

Jediným znakem Sollozzova zklamání bylo rychlé zatěkání pohledu pokojem, jako by doufal, že Hagen nebo Sonny se za něho postaví. Pak řekl: „Dělá vám starosti záruka za vaše dva milióny?“

Don se chladně usmál. „Ne.“

Sollozzo udělal další pokus. „Famiglia Tattagliů se vám zaručí i za vaši investici. „

A právě v tu chvíli se Sonny dopustil neodpustitelné chyby v úsudku i taktice. Dychtivě vyhrkl: „Famiglia Tattagliů nám tedy chce zaručit návratnost naší investice, aniž by si chtěla cokoli srazit z našeho podílu?“

Tenhle faux pas vyrazil Hagenovi dech. Spatřil, jak don ztuhl a vrhl zlostný pohled na nejstaršího syna; ten strnul v nechápavém úleku. Sollozzovi se opět zablýsklo v očích, jenže tentokráte uspokojením. Objevil trhlinu v donově pevnosti. Don promluvil odmítavým tónem. „Mladí lidé jsou chamtiví. A dnešní mládež se neumí chovat. Skáčou do řeči starším. Do všeho se pletou. Já ovšem chovám k vlastním dětem sentimentální slabost a zhýčkal jsem je, jak vidíte. Pane Sollozzo, moje odmítnutí je konečné. Ještě mi dovolte říct, že vám osobně přeji ve vašem podnikání mnoho štěstí. Není v rozporu s mým. Lituji, že jsem vás musel zklamat.“

Sollozzo se uklonil, potřásl donovi rukou a dal se Hagenem vyprovodit ven k autu. Při loučení s Hagenem se mu nedalo z tváře vyčíst ani to nejmenší.

Když se Hagen vrátil do místnosti, zeptal se ho don Corleone: „Jak ti ten chlapík připadal?“

„Je to Sicilan,“ odvětil Hagen štiplavě.

Don zamyšleně přikývl. Pak se obrátil k synovi a vlídně pravil: „Santino, nikdy nepřipusť, abys komukoli mimo rámec famiglie dal možnost poznat, co si myslíš. Nikdy nikomu nevyjev, co máš za lubem. Mám

pocit, že ti z toho jančení s tou mladou holkou jen měkne mozek. Nech toho a věnuj pozornost obchodu. A teď mi jdi z očí.“

Hagen spatřil na Sonnyho obličeji výraz překvapení, které se při otcově výčitce změnilo ve zlost. Opravdu se domníval, že otec nic neví o jeho posledních záletech, podivil se Hagen. A opravdu nechápe, jak nebezpečné chyby se před chvílí dopustil? Jestliže tomu tak je, pak by Hagen nikdy nechtěl být consigliorim dona Santina Corleona!

Don Corleone vyčkal, až Sonny opustí místnost. Pak klesl zpátky do koženého křesla a prudkým posunkem naznačil Hagenovi, aby mu dal napít. Hagen mu nalil sklenici anýzovky. Don k němu vzhlédl. „Vzkaž Luku Brasimu, ať ke mně přijde,“ řekl.

Tři měsíce nato se Hagen ve své kanceláři v městě snažil co nejrychleji vyřídit spisy, aby mohl dříve odejít a obstarat nákup vánočních dárků pro manželku a děti. Vyrušil ho Jonny Fontane, překypující v telefonu dobrou náladou. Film byl dotočen, nesestříhaný materiál (co to ksakru vlastně je, pomyslil si Hagen), který každodenně po natočení viděl v promítačce, je senzační. Posílá donovi dárek k vánocům, který mu vyrazí dech, a přivezl by ho nejraději sám, ale musí na tom filmu dotáhnout ještě několik maličkostí a zůstává tedy v Hollywoodu. Hagen se snažil nedat najevo netrpělivost. Na něho osobní kouzlo Johnnyho Fontana nikdy nepůsobilo. Ale zvědavost v něm probudil. „Co je to?“ zeptal se. Johnny Fontane se zasmál a odpověděl: „To ti nemůžu říct, to je totiž na dárku to nejlepší!“ Hagen okamžitě ztratil veškerý zájem a nakonec se mu podařilo rozhovor zdvořile ukončit.

Deset minut nato mu sdělila sekretářka, že na telefonu je Connie a chce s ním mluvit. Hagen vzdychl. Jako mladá dívka bývala Connie milá, ale jako vdaná žena je otravná. Pořád si stěžuje na manžela. Neustále jezdí na dva až tři dny domů za matkou. A z Carla Rizziho se začíná klubat lump. Zabezpečili ho pěkným malým podničkem a on ho vede od deseti k pěti. Navíc pije, běhá za ženskými, hraje hazardní hry a občas ztluče manželku. Rodině se s tím Connie nesvěřila, ale Hagenovi to řekla. Jakou novou pohromu mu asi chce teď oznámit, podivil se Hagen.

Zdálo se však, že vánoce jí náladu povznesly. Jen se chtěla zeptat Hagena, co by si její otec opravdu přál dostat k vánocům. A co Sonny a Fred a Mike? Co daruje matce, to už ví. Hagen navrhl několik věcí, ale Connie je všechny zavrhla jako hloupé. Nakonec zavěsila.

Když telefon zazvonil potřetí, hodil Hagen spisy zpět do košíku. K čertu s prací! Odejde. Nicméně ho ani nenapadlo dát se zapřít. Když mu sekretářka oznámila, že ho volá Michael Corleone, s radostí zdvihl sluchátko. „Tome,“ řekl Michael, „zítra přijedu s Kay do města. Chci tátovi sdělit ještě před vánocemi něco důležitého. Bude zítra večer doma?“

„Určitě,“ ujistil ho Hagen. „Dříve než po vánocích z New Yorku neodjede. Můžu pro tebe něco udělat?“

Michael byl právě tak nesdílný jako jeho otec. „Ne,“ řekl. „O vánocích se nejspíš stejně sejdeme; všichni přece přijedou ven do Long Beache, že?“

„Máš pravdu,“ pravil Hagen. Pobavilo ho, jak Mike bez jakýchkoli dalších formalit zavěsil.

Pak uložil sekretářce, aby zatelefonovala manželce a oznámila jí, že se trochu zpozdí, ale ať pro něj připraví večeři. Vyšel z domu a rázně vykročil směrem k Macyho obchodnímu domu. Někdo mu zastoupil cestu. S překvapením shledal, že to je Sollozzo.

Sollozzo ho uchopil za paži a klidným hlasem řekl: „Nemějte strach, chci s vámi jen promluvit.“ U auta, zaparkovaného před chodníkem, se náhle otevřela dvířka. Sollozzo ho důrazně vyzval: „Nastupte, chci si s vámi promluvit.“

Hagen se mu vytrhl. Vylekán dosud nebyl, jen naštván. „Nemám čas,“ prohlásil. V tom okamžiku k němu zezadu přistoupili dva muži. Hagen pojednou cítil, jak se mu podlamují kolena. Sollozzo mu tiše řekl: „Nastupte do vozu. Kdybych vás chtěl zabít, tak už byste byl mrtvý. Důvěřujte mi.“

Hagen nastoupil do vozu bez sebemenší stopy důvěry.

Michael Hagenovi zalhal. Byl už v New Yorku a telefonoval mu z pokoje v hotelu Pennsylvania, vzdáleném necelých deset bloků. Když zavěsil, vyndala Kay Adamsová cigaretu z úst a řekla: „Miku, jsi ty ale dokonalý lhář!“

Michael k ní usedl na postel. „To všechno kvůli tobě, miláčku; kdybych našim oznámil, že jsem v městě, museli bychom tam hned naklusat. A pak bychom si nemohli vyjít na večeři, nemohli bychom jít do divadla, nemohli bychom dnes v noci spolu spát. To by v otcově domě nešlo, dokud nejsme svoji,“ Objal ji a lehce políbil na rty. Ústa měla sladká a Michael ji jemně zvrátil na postel. Kay zavřela oči v očekávání, že se s ní pomiluje, a Michaela zaplavil pocit nesmírného štěstí. Válku strávil v bojích na Pacifiku a tam na těch všivých ostrovech snil o dívce, jako je Kay Adamsová. O kráse, jako je její. O krásném, křehkém těle s

mléčně bílou pletí, rozněcujícím se vášní. Kay otevřela oči, přitáhla si jeho hlavu a políbila ho. Milovali se tak dlouho, dokud nenastal čas odejít na večeři a do divadla.

Po večeři šli kolem jasně ozářených obchodních domů, kde bylo plno nakupujících, a Michael se jí zeptal: „Co chceš k vánocům?“

Kay se k němu přitiskla. „Jenom tebe. Nebude tvůj otec mít nic proti mně?“

Michael ji laskavě upozornil: „O to tu přece nejde. Nebudou mít tví rodiče něco proti mně?“

Kay pokrčila rameny. „Mně je to jedno.“

Michael řekl: „Dokonce jsem uvažoval o tom, dát si soudně změnit jméno, jenže kdyby se něco semlelo, stejně to nepomůže. Víš určitě, že chceš být Corleonová?“ Tohle bylo jen napůl žertem.

Ano,“ odvětila bez úsměvu. Přitiskli se k sobě. Rozhodli se, že budou mít svatbu ve vánočním týdnu, tichý civilní obřad na radnici pouze s dvěma přáteli jako svědky. Ale Michael trval na tom, že to otci musí předem oznámit. Vysvětlil jí, že nebude vůbec nic namítat, pokud mu to nezatají. Kay pochybovala. Svým rodičům to totiž bude moci oznámit až po svatbě. Pochopitelně si budou myslet, že jsem v jiném stavu,“ řekla. Michael se zazubil. „Moji rodiče taky.“

Ani jeden z nich se však nezmínil o tom, že Michael bude muset přetnout pouta, která ho až dosud pevně spojovala s rodinou. Oba si ovšem uvědomovali, že to Michael do jisté míry už stejně učinil, a právě proto si kvůli tomu připadali provinile. Chtěli dostudovat, navzájem se navštěvovat o víkendech a trávit spolu letní prázdniny. Připadalo jim to jako život plný štěstí.

Hra, na kterou šli, byl muzikál Kolotoč a během sentimentálního příběhu o chvastounském zloději na sebe vrhali pobavené úsměvy. Když vyšli z divadla, ochladilo se. Kay se k němu přitulila a prohodila: „Až budeme svoji, budeš mě bít a pak mi na usmířenou ukradneš hvězdu?“

Michael se rozesmál. „Stanu se profesorem matematiky.“ Pak se jí zeptal: „Chceš ještě něco sníst, než se vrátíme do hotelu?“

Kay zavrtěla hlavou. Významně na něho pohlédla. Její dychtivost po milování ho jako vždycky dojala. Usmál se na ni a políbili se na studené ulici.

Michael měl hlad a rozhodl se, že si dá do pokoje poslat chlebíčky.

V hotelové hale postrčil Michael Kay ke kiosku s novinami a požádal ji: „Kup večerník, já zatím vyzvednu klíč.“ Musel čekat v krátké frontě; bylo sice už po válce, ale hotel měl stále ještě nedostatek pracovních sil. když Michaelovi podali klíč od pokoje, netrpělivě se rozhlédl po Kay. Stála před novinovým kioskem a vytřeštěně zírala do večerníku, který držela v ruce. Michael k ní vykročil. Kay k němu vzhlédla. Oči měla plné slzí. „Ach, Miku,“ vyhrkla. „Ach, Miku.“ Michael jí vzal noviny z rukou. První, co spatřil byla fotografie otce, jak leží na ulici, hlavu v kaluži krve. Na obrubníku seděl muž a plakal jako děcko. Byl to jeho bratr Freddie. Michael cítil, jak mu tělo tuhne v led. Žádný zármutek, žádný strach, jen chladný vztek. „Běž nahoru do pokoje?“ vyzval Kay. Musel ji však uchopit za paži a odvést do výtahu. Mlčky vyjeli nahoru. V pokoji si Michael sedl na postel a rozevřel noviny. Titulky hlásaly: ATENTÁT NA VITA CORLEONA. ÚDAJNÝ ŠÉF GANGSTERŮ TĚŽCE ZRANĚN. OPERACE ZA POČETNÉ POLICEJNÍ ASISTENCE. OBAVA Z KRVAVÉ VÁLKY MEZI GANGY.

Michael cítil, jak mu nohy vypovídají službu. Řekl Kay: „Není mrtev, ti lotři ho nezabili.“ Pak si znovu přečetl zprávu. Otec byl postřelen v pět hodin odpoledne; byl tedy v blízkosti smrti po celou tu dobu, kdy se milovali s Kay, kdy večeřeli, kdy se tak dobře bavili v divadle. Z pocitu viny se Michaelovi udělalo nevolno.

Kay se zeptala: „Pojedeme rovnou do nemocnice?“

Michael zavrtěl hlavou. „Napřed musím zavolat domů. Ti, co tohle spáchali, jsou šílenci, a teď, když táta zůstal naživu, budou bez sebe vzteky. Kdo k čertu může vědět, čeho se dopustí teď?“

Oba telefony v longbeachském domě byly obsazeny a trvalo téměř dvacet minut, než se Michael dovolal. Ozval se mu Sonnyho hlas: „Haló?“

„Sonny, to jsem já,“ ohlásil se Michael.

Ze Sonnyho hlasu zaslechl úlevu. „Kristepane, chlapče, tys nám dal zabrat! Kde ksakru jsi? Poslal jsem nějaký lidi do toho tvýho zapadákova, aby se poohlídli, co se s tebou děje.“

„Jak se daří otci? Jak těžce je raněn?“

„Dost zle. Střelili ho pětkrát. Jenže on něco vydrží.“ Sonnymu se zachvěl hlas hrdostí. „Lékaři říkají, že se z toho dostane. Poslyš, chlapče, mám plný ruce práce, nemám čas na řeči. Kde jsi?“

„V New Yorku. Copak ti Tom neřekl, že k vám zajedu?“

Sonny trochu ztišil hlas. „Toma unesli. Proto jsem si kvůli tobě dělal starosti. Jeho žena je tady. Neví o tom a ani o tom nevědí poldové. Nechci. aby to věděli. Ti lotři, co tohle spískali, musejí být šílenci. Prosím tě, přijeď rovnou sem a drž jazyk za zuby! Ano?“

„Víš, čí je to práce?“

„Jasně. A jakmile se mi tady ohlásí Luca Brasi, naseká z nich fašírku. Stále ještě máme všechny trumfy v ruce!“

„Za hodinu tam jsem. Taxíkem.“ A zavěsil. Noviny jsou v prodeji už celé tři hodiny. V rozhlase už o tom musely být zprávy. Nepřichází téměř v úvahu, že by se to Luca ještě nebyl dozvěděl. Michael usilovně přemýšlel nad otázkou! Kde je Luca Brasi? Stejnou otázku si právě kladl i Hagen. A stejná otázka vrtala hlavou Sonnymu tam venku, v Long Beachi.

Ve tři čtvrti na pět onoho odpoledne skončil don Corleone kontrolu dokladů, které mu předložil ředitel jeho firmy na dovoz olivového oleje. Oblékl si sako a kotníky klepl Freddieho po hlavě, aby ho přiměl vystrčit nos z odpoledních novin. „Řekni Gattovi, ať přijede s vozem z parkoviště,“ přikázal. „Za několik minut budu hotov a můžeme jet domů.“

Freddie zabručel: „Musím pro něj zajít sám. Paulie dnes ráno onemocněl. Zase má chřipku.“

Don Corleone chvilku zamyšleně hleděl před sebe. „To je tenhle měsíc už potřetí. Asi bys měl na tuhle práci sehnat někoho zdravějšího. Řekni to Tomovi.“

Fred namítl: „Paulie je dobrý kluk. Když řekne, že je nemocný, tak je nemocný. A mně nevadí, jestli musím zajít pro vůz.“ A odešel z kanceláře. Don Corleone sledoval z okna, jak přechází Devátou třídu a míří k parkovišti. Pak přikročil k telefonu a zavolal Hagenovu kancelář, ale nikdo se nehlásil. Nato zavolal domů do Long Beache, ale ani tam se nikdo neozýval. Podrážděně vyhlédl z okna. Auto už stálo u chodníku před domem. Freddie se opíral o blatník a se skříženými pažemi pozoroval vánoční ruch na ulici. Don Corleone si zapnul sako, ředitel mu pomohl do svrchníku, don Corleone mu nabručeně poděkoval, vyšel ze dveří a sešel po schodišti dolů.

Venku na ulici se v tento časně zimní den už začalo šeřit. Freddie se ledabyle opíral o blatník velkého buicku. Sotva spatřil otce vycházet z domu, vstoupil Freddie do vozovky, obešel vůz k dvířkám, za nimiž bylo místo pro řidiče, a nastoupil. Don Corleone se už chystal nastoupit z chodníku do vozu, vtom zaváhal a vrátil se nazpátek k dlouhému otevřenému stánku s ovocem nedaleko rohu. Nedávno si tohle navykl, miloval totiž velké pozdní plody, žluté hrušky a pomeranče, zářící v zelených bedýnkách. Majitel vyskočil, aby ho obsloužil. Don Corleone se ovoce nedotkl, jen ukazoval. Obchodník jen jednou nesouhlasil s jeho výběrem a přesvědčil ho, že jeden z vybíraných kusů je zespodu shnilý. Don Corleone uchopil papírový sáček do levé ruky a chlapíkovi zaplatil pětidolarovou bankovkou. Ten mu dal nazpátek několik mincí a jak se don Corleone obrátil, aby se vrátil k čekajícímu autu, vyšli od rohu dva muži. Don Corleone okamžitě pochopil, k čemu dojde.

Ti dva měli na sobě černé svrchníky a černé klobouky vražené hluboko do čela, aby je svědkové nemohli identifikovat. S pohotovou reakcí dona Corleona ovšem nepočítali. Ten upustil sáček s ovocem a s rychlostí, překvapivou u člověka tak tělnatého, se rozběhl k zaparkovanému vozu. Současně vykřikl: „Fredo! Fredo!“ Teprve v tu chvíli vytáhli oba muži revolvery a vystřelili.

První kulka zasáhla dona Corleona do zad. Náraz jím otřásl jako úder kladivem, ale don přesto přiměl tělo, aby dále mířilo k autu. Další dvě kulky ho zasáhly do hýždí a srazily ho z chodníku na vozovku. To už oba pistolníci za ním vyběhli, aby ho dorazili, a zároveň dávali pozor, aby neuklouzli po rozsypaném ovoci.

Vtom, snad necelých pět vteřin poté, co don zavolal na syna, vyskočil Frederico Corleone z auta a vztyčil se za ním. Pistolníci ještě dvakrát ve spěchu vystřelili na dona ležícího u chodníku. Jedna střela ho zasáhla do masité části paže, druhá do lýtka pravé nohy. Tato zranění byla nejméně vážná, ale tekla z nich proudem krev a vytvářela mu vedle těla malé kalužiny. Jenže don Corleone už ztratil vědomí.

Freddie zaslechl otcův výkřik, jak ho volal dětským jménem, a pak zaslechl obě první hlučná třesknutí. Než vyskočil z auta, byl už v šoku a dokonce ani nevytáhl zbraň. Oba vrazi by ho klidně byli mohli zastřelit, ale také jich se zmocnila panika. Věděli s určitostí, že syn je ozbrojen, a navíc uběhlo už příliš mnoho času. Zmizeli za rohem a nechali Freddiho samotného na ulici vedle otcova krvácejícího těla. Mnoho chodců - a bylo jich předtím na ulici plno - se vrhlo do domovních dveří nebo na zem a jiní se choulili k sobě v malých hloučcích.

Freddie stále ještě nevytáhl zbraň. Byl jako omámený. Shlížel na otcovo tělo ležící tváří dolů na asfaltové vozovce, ležící teď v něčem, co mu připadalo jako zčernalá kaluž krve. Freddie dostal nervový otřes. Lidé začali opět vycházet na chodník, a když si jeden z nich všiml, jak se začíná hroutit, přivedl ho k obrubníku a přiměl ho, aby si sedl. Kolem těla dona Corleona se shlukl dav, kruh, který se začal rozpadat teprve ve chvíli, kdy si první policejní auto sirénou proráželo uličku. Těsně za policií se dostavil rádiový vůz Daily News; ještě ani nezastavil a už z něho vyskočil fotoreportér, aby si udělal snímek krvácejícího dona Corleona. Několik okamžiků nato přijela sanitka. Fotoreportér obrátil pozornost k Freddiemu Corleonovi, který teď bez zábran plakal; jeho usoplený, tvrdý kupidovský obličej se širokým nosem a silnými rty teď působil nečekaně komickým dojmem. Zástupem se prodírali detektivové a přijížděly další policejní vozy. Jeden z detektivů

poklekl k Freddiemu, začal se ho vyptávat, ale Freddie byl tak otřesen, že ani nemohl odpovídat. Detektiv mu sáhl pod plášť a vytáhl náprsní tašku. Pohlédl na osobní průkaz a hvízdl na kolegu. Netrvalo ani několik vteřin a celý houf detektivů v civilu odřízl Freddieho od zástupu. První detektiv mu našel v pouzdře pod paží revolver a vzal mu ho. Pak Freddieho zdvihli a vstrčili do neoznačeného vozu. Když toto auto vyrazilo, pustil se rádiový vůz Daily News za ním. Zato fotoreportér dále neúnavně fotografoval všechno kolem sebe.

V půlhodině, která následovala po útoku na dona Corleona, volalo Sonnyho Corleona krátce za sebou pět lidí. První byl detektiv John Philips, který od famiglie dostával pravidelný měsíční plat a přijel na místo střelby hned s prvním vozem tajných. Dříve, než Sonnymu sdělil, co se stalo, otázal se ho: „Poznáváte můj hlas?“

Samozřejmě,“ odpověděl Sonny. Právě se probral z odpoledního spánku a manželka ho zavolala k telefonu. Phillips mu rychle bez jakýchkoli úvodních frází řekl: „Někdo postřelil před podnikem vašeho otce. Před patnácti minutami. Žije ale je těžce zraněný. Dopravili ho do Francouzské nemocnice. Vašeho bratra Freddieho odvezli na chelseaský policejní okrsek. Až ho pustí, měl by se na něj podívat nějaký doktor. Teď jedu do nemocnice, abych pomohl při výslechu vašeho otce, pokud bude moci mluvit. Budu vás informovat.“

Sandra, sedící u stolu proti manželovi, spatřila, jak mu obličej rudě nabíhá krví. Oči se mu zamžily. Sandra zašeptala: „Co se děje?“ Sonny netrpělivě kývl, aby mlčela, otočil se k ní zády a řekl do telefonu: „Víte jistě, že žije?“

„Ano, jistě,“ odpověděl detektiv. „Spousta krve, ale řekl bych, že to není tak zlé, jak to vypadá.“

Díky,“ řekl Sonny. „Buďte zítra ráno přesně v osm doma. Pošlu vám tam tisícovku.“

Sonny zavěsil. Přinutil se, aby zůstal klidně sedět. Uvědomoval si, že jeho největší slabostí je prchlivost, a tohle byla jedna z chvil, kdy prchlivost může mít osudné následky. Jako první musí sehnat Toma Hagena. Jenže než mohl zdvihnout sluchátko, zazvonil telefon. Volal ho bookmaker, kterému famiglia dala licenci na činnost v obvodu donovy kanceláře. Volal Sonnyho, aby mu sdělil, že dona zabili, že ho zastřelili rovnou na ulici. Několika málo otázkami si Sonny ověřil, že bookmakerův informátor neviděl donovo tělo zblízka, a informaci zavrhl jako nepřesnou. Phillipsova zpráva je jistě správnější. Vzápětí se telefon ozval potřetí. Byl to reportér Daily News. jakmile se představil, Sonny zavěsil.

Sonny pak zavolal Hagenovi do bytu a zeptal se Hagenovy ženy: „Vrátil se Tom už domů?“ Odpověděla mu: „Ne,“ nečeká ho dříve než za dvacet minut a přijde určitě k večeři. „Ať mě zavolá,“ požádal ji Sonny.

Sonny se snažil všechno promyslet. Snažil se představit si, jak by se v takové situaci zachoval otec. Ihned pochopil, že to byla Sollozzova akce, jenže Sollozzo by se nikdy neodvážil likvidovat tak vysoce postaveného člověka, jako je don, kdyby za sebou neměl jiné mocné lidi. Z těchto myšlenek ho vyrušil telefon; bylo to už čtvrté zvonění. Hlas na druhém konci byl velmi tichý, velmi vlídný. „Santino Corleone?“ otázal se.

„Ano,“ řekl Sonny.

„Máme Toma Hagena,“ řekl hlas. „Asi za tři hodiny ho propustíme, aby vám přinesl náš návrh. Nedělejte nic unáhleného, dokud ho nevyslechnete. Nadrobil byste tak jenom spoustu nepříjemností. Co se stalo, to se stalo. Teď musíme být rozumní všichni. Neztraťte tu svou slavnou trpělivost!“ Z hlasu se ozval nádech výsměchu. Sonny si nebyl jistý, ale připadalo mu to jako Sollozzův hlas. Úmyslně ztlumeným, zdeptaným hlasem odpověděl: „Počkám.“ Pak zaslechl cvaknutí, jak na druhém konci zavěsili. Pohlédl na náramkové hodinky se širokým zlatým páskem, zjistil si přesný čas rozhovoru a poznamenal si ho na ubrus.

Zůstal sedět se zamračenou tváří u kuchyňského stolu. Manželka se ho zeptala: „Sonny, co se děje?“ Klidně jí oznámil: „Postřelili tátu.“ Když uviděl její ohromený výraz, osopil se na ni: „Nedělej si starosti, není mrtev. A nic dalšího se už nestane.“ O Hagenovi jí nepověděl. Vtom zazvonil telefon popáté.

Byl to Clemenza. Tlusťoch několikrát sípavě zachrčel a pak se otázal: „Slyšel jsi o svým otci?“

„Jo,“ řekl Sonny. „Ale mrtvý není.“ Po delším odmlčení se znovu ozvat Clemenzův hlas naplněný dojetím: „Díky Bohu, díky Bohu!“ Nato úzkostlivě: „Víš to určitě? Zaslechl jsem, že ho tam na ulici oddělali.“

„Žije,“ prohlásil Sonny. Úporně naslouchal všem změnám intonace v Clemenzově hlase. Jeho dojetí působilo nefalšovaně, jenže být dobrým hercem patřilo k tlusťochově profesi.

„Teď musíš převzít velení ty, Sonny,“ řekl Clemenza. „Co mám udělat?“

„Přijeď sem do otcova domu. Přivez Paulieho Gatta.“

„To je všechno? Nemám poslat několik lidí do nemocnice a k vám?“

„Ne, chci jenom tebe a Paulieho Gatta.“ Nastala dlouhá odmlka. Clemenzovi už začínalo svítat. Aby to působilo přirozeněji, zeptal se Sonny: „Kde ksakru Paulie vůbec byl? Co ksakru dělal?“

Na druhém konci linky už nebylo slyšet žádné sípání. Clemenzův hlas zněl ostražitě. „Paulie byl nemocnej, dostal chřipku a tak zůstal doma. Falýruje už celou zimu.“

Sonny okamžitě zbystřil pozornost. „Kolikrát zůstal doma v poslední době?“

„Tak třikrát čtyřikrát,“ usoudil Clemenza. „Pokaždý jsem se ptal Freddieho, jestli nechce někoho jinýho, ale on že ne. Nebyl k tomu žádnej důvod, víš přece, že za posledních deset let nedošlo k žádnýmu zádrhelu.“

„Jo,“ přitakal Sonny. „Setkáme se v tátově domě. Ale určitě přiveď Paulieho. Stav se pro něj cestou sem. Ať je jakchce nemocný. Je ti to jasný?“ Nepočkal na odpověď a praštil sluchátkem.

Sandra tiše poplakávala. Chvíli na ni upřeně hleděl, pak na ni houkl: „Jestli zavolá někdo z našich, ať mi brnkne do otcova domu na jeho číslo. Jestli zavolá někdo jiný, tak nevíš nic. A jestli zatelefonuje Tomova žena, řekni jí, že Tom hned tak doma nebude, že má co dělat.“

Chvíli uvažoval. „Přijde sem několik našich lidí a zůstanou tu.“ Všiml si jejího vystrašeného pohledu a netrpělivě dodal: „Nemusíš být hned celá vyděšená, prostě je chci mít tady. A udělej všechno, co ti řeknou. Jestli budeš chtít se mnou mluvit, zavolej mě na tátovo osobní číslo, ale volej jen tehdy, když to bude opravdu důležitý. A nedělej si starosti.“ Nato vyšel z domu.

Už se setmělo a přes volné prostranství vanul prosincový vítr. Sonny se nebál vyjít do noci. Všech osm domů patřilo donu Corleonovi. V obou domech po každé straně vjezdu do rezidence bydleli nejbližší spolupracovníci famiglie se svými rodinami, byty v přízemí byly pronajaty stálým nájemníkům, svobodným mužům. V jednom ze zbývajících šesti domů polokruhu bydlel Tom Hagen s rodinou, v druhém Sonny a v nejmenším a nejméně nápadném don sám. Ostatní tři domy měli bezplatně k dispozici staří donovi přátelé, penzisté, s podmínkou, že je uvolní, kdykoli by bylo třeba. Poklidně vypadající rezidence byla neproniknutelnou pevností.

Na všech osmi domech byly reflektory, které zalévaly světlem prostor kolem nich, takže se na prostranství mezi nimi nedalo nepozorovaně proniknout. Sonny přešel přes vozovku k otcovu domu a otevřel dveře vlastním klíčem. Zavolal: „Mámo, kde jsi?“ a matka vyšla z kuchyně. Za ní vyvanula vůně pečených paprik. Než stačila otevřít ústa, vzal ji Sonny za tuku a přiměl ji, aby si sedla. „Právě mi telefonovali,“ řekl. „Nelekej se, prosím. Táta je v nemocnici, je raněný. Obleč se, pojedeš tam k němu. Za malou chvilku tu bude auto se šoférem. Ano?“

Matka se na něho na okamžik upřeně zahleděla a pak se italsky otázala: „Střelili ho?“

Sonny přikývl. Matka na chvilku sklonila hlavu. Pak se vrátila do kuchyně. Sonny šel za ní. Sledoval ji, jak zhasla plyn pod pánví s paprikami, pak vyšla z kuchyně a šla nahoru do ložnice. Potom si z paprik, které vytáhl z pánve, a z chleba, který si vzal z košíku na stole, udělal poněkud bachratý sendvič, až měl prsty celé zmáčené olivovým olejem. Z kuchyně odešel do velkého rohového pokoje, kde měl otec kancelář, a tam ze zamčené registratury vytáhl donův osobní telefon. Byla to speciálně zavedená linka. zanesená pod falešným jménem a falešnou adresou. První, koho zavolal, byl Luca Brasi. Nikdo se však neozval. Pak zavolal donova důvěrníka v Brooklynu, caporegima, muže, o jehož věrnosti donovi nebylo pochyb. Jmenoval se Tessio. Sonny mu oznámil, co se stalo a co si přeje. Tessio dostal za úkol opatřit padesát absolutně spolehlivých mužů, poslat strážce do nemocnice a několik lidí k službě do Long Beache. Tessio se zeptal: „Dostali taky Clemenzu?“ Sonny odpověděl: „Zatím nechci Clemenzovy lidi použít.“ Tessio okamžitě pochopil a potom řekl: „Nezlob se, Sonny, ale něco ti řeknu, co by jistě řekl i tvůj otec. Neunáhluj se. Nemůžu věřit, že by nás Clemenza zradil.“

Díky,“ řekl Sonny. „Ani já si to nemyslím, ale musím být opatrný. Mám pravdu?“

Máš,“ přitakal Tessio.

Ještě něco,“ dodal Sonny. „Můj nejmladší brácha Mike studuje na univerzitě v Hannoveru, v New Hamsphiru. Ať ho tam někdo z lidí, co známe V Bostonu, sežene a doveze sem, dokud se ta bouřka nepřežene. Zatelefonuju mu, takže je bude čekat. I tady se jen sichruju pro všechny případy.“

Dobrá,“ řekl Tessio. „Přijedu do domu tvýho táty, jen co to všechno rozjedu. Jasný? Znáš mý chlapce, jo?“

„Jo,“ přitakal Sonny a zavěsil. Přistoupil k malému trezoru ve zdi a odemkl ho. Zevnitř vytáhl adresář vázaný v modré kůži, otevřel ho u písmene T a našel záznam, který hledal. Zněl: „Ray Farrell 5000, Štědrý den.“ Vedle bylo uvedeno telefonní číslo. Sonny je vytočil a zeptal se: „Farrell?“ Chlapík na druhém konci odpověděl: „Ano.“ Sonny pokračoval: „Tady Santino Corleone. Chci vás požádat o laskavost a byl bych rád, kdybyste mi ji mohl prokázat okamžitě. Potřebuju, abyste mi překontroloval dvě telefonní stanice a sdělil mi, kdo všechno je za poslední tři měsíce volal a koho za tu dobu volali odtamtud.“ A dal Farrellovi telefonní čísla Gattova a Clemenzova bytu. Potom řekl: „Je to důležitý. Dejte mi zprávu do půlnoci a budete mít zvlášť veselý vánoce.“

Než se usadil, aby všechno důkladně promyslel, zatelefonoval ještě jednou Lukovi Brasimu. Opět se nikdo nehlásil. Zmátlo ho to, ale pustil to z hlavy. Luca sem přijede, jakmile se o tom doslechne. Sonny se uvelebil do otáčecího křesla. Za hodinu tu bude plno členů famiglie a on jim všem bude muset říct, co dělat - a teď, kdy konečně už měl čas přemýšlet, mu bylo jasné, jak je situace vážná. Byl to za posledních deset let

první útok na famiglii Corleonových a na její moc. Ani trochu se nedalo pochybovat, že za ním stál Sollozzo, jenže nikdy by se nebyl odvážil takového výpadu bez podpory alespoň jedné z pěti velkých newyorských famiglií. A tuhle podporu mu zřejmě poskytli Tattagliové. A to znamená válku v plném rozsahu nebo okamžitou dohodu podle Sollozzových podmínek. Sonny se ušklíbl. Ten mazaný Turek to naplánoval dobře, ale nevyšlo mu to. Starý pán je naživu a je tedy z. toho válka. S Lukou Brasim a s prostředky, které má famiglia Corleonových k dispozici, bude výsledek jednoznačný. Jenže znova ta hryzavá starost: Kde vlastně je Luca Brasi?

kapitola 3

Kromě šoféra byli v autě s Hagenem ještě tři další muži. Hagena posadili za řidiče mezi ty dva chlapíky, co k němu na ulici přiskočili zezadu. Sollozzo si sedl dopředu. Chlapík po Hagenově pravici se přes něho natáhl a stáhl mu klobouk přes oči, aby nemohl vidět. „Ani se nehněte," varoval ho.

Jízda byla krátká, ne víc než dvacet minut, a když Hagen vystoupil z vozu, nevěděl, kde je, protože se mezitím setmělo. Zavedli ho do přízemního bytu a posadili ho na kuchyňskou židli. Sollozzo si sedl za kuchyňský stůl proti němu. Na snědé tváři měl dravčí výraz.

„Nemusíte mít strach," řekl. „Vím, že nepatříte k pistolníkům dona Corleona. Chci na vás, abyste pomohl Corleonovým, a chci, abyste pomohl i mně."

Hagen si chvějící se rukou vložil cigaretu do úst. Jeden z mužů postavil na stůl láhev režné whisky a nalil mu trochu do porcelánového kávového hrnečku. Hagen se vděčně napil pálivé tekutiny. Uklidnila mu ruce a zbavila ho slabosti v nohou.

„Váš šéf je mrtev," řekl Sollozzo. Slzy, které vyhrkly Hagenovi do očí, ho překvapily a odmlčel se. Pak pokračoval: „Oddělali jsme ho před jeho podnikem, na ulici. Jen co mi to oznámili, sbalili jsme vás. Musíte sjednat mír mezi mnou a Sonnym."

Hagen neodpověděl. Překvapil ho vlastní smutek. Pocit marnosti se v něm mísil se strachem před smrtí. Sollozzo hovořil dále: „Sonny byl do mého návrhu celý žhavý. Pravda? Také vy víte, že by to bylo zrovna to pravé. Narkotika jsou věc budoucnosti. Je v nich tolik peněz, že za pár let může kdekdo zbohatnout. Don už, patřil do starého železa, jeho éra skončila, jenže on si to neuvědomoval. A teď je po smrti a níc ho nepřivede zpátky k životu. Jsem ochotný uzavřít novou dohodu a vaším úkolem bude Sonnyho přesvědčit, aby s ní souhlasil."

„Nemáte ani nejmenší šanci," řekl Hagen. „Sonny se do vás pustí s plnou vervou."

Sollozzo ho netrpělivě odbyl: „Tohle bude jen jeho první reakce. Vy ho prostě musíte přivést k rozumu. Za mnou stojí famiglia Tattagliových se všemi svými lidmi. Zbývající newyorské famiglie přistoupí na všechno, jen aby zabránily válce mezi námi. Ta by ohrožovala je i jejich obchody. Bude-li Sonny s mým návrhem souhlasit, ostatní famiglie ve Spojených státech se do věci nebudou míchat, dokonce ani donovi nejstarší přátelé."

Hagen upíral oči na své ruce a neodpovídal. Sollozzo naléhal dále: „Don už dělal chyby. Za starých časů bych se mu nebyl nikdy mohl dostat na kobylku. Ostatní famiglie mu nedůvěřují, protože consigliorim udělal vás a vy nejste ani Ital, natož Sicilan. Jestli dojde k otevřené válce, bude famiglia Corleonových zničena a doplatíme na to všichni, i já. Víc než peníze potřebuju ty politické styky, co mají Corleonovi. Promluvte si tedy se Sonnym, promluvte si s caporegimy; zabráníte velkému krveprolití."

Hagen nastavil hrneček, aby mu nalili další whisky. „Pokusím se o to," řekl. „Sonny je ovšem paličák. A ani Sonnymu se nepodaří zarazit Luku. Právě na Luku byste si měli dát pozor. A jestli přistoupím na váš návrh, budu.si na něho muset dát pozor i já."

Luku si už vezmu na starost," řekl Sollozzo klidně. „Vy si vezměte na starost Sonnyho a ty dva další mládence. Můžete jim přece říct, že Freddie by si to dneska odnesl stejně jako jeho táta, jenže moji chlapci měli přísný rozkaz na něho nestřílet. Nechtěl jsem vyvolat víc nenávisti, než bylo nevyhnutelné. Můžete jim říct, že Freddie žije jen díky mně."

Hagenovi konečně začal fungovat mozek. Teprve teď opravdu uvěřil, že Sollozzo ho nechce zabít nebo podržet jako rukojmí. Strach zmizel a náhlá úleva od tohoto pocitu, který ho až dosud ochromoval, mu vehnala ruměnec studu do tváře. Sollozzo ho chvíli pozoroval s klidným, chápavým úsměvem.

Hagen začal o věcech logicky uvažovat. Jestli odmítne podporovat Sollozzův návrh, mohli by ho zabít. Pak si ovšem uvědomil, že Sollozzo na něm pouze žádá, aby návrh předložil a předložil ho řádně jak je v souladu s jeho povinnosti odpovědného consiglioriho. A když tak teď o tom přemýšlel, uvědomil si rovněž, že Sollozzo má pravdu. Otevřené válce mezi famigliemi Tattagliových a Corleonových je třeba za každou

cenu zabránit. Corleonovci musí pohřbít své mrtvé, zapomenout a dohodnout se. A teprve, až čas uzraje, budou se moci pustit do Sollozza.

Ale jak vzhlédl, uvědomil si, že Sollozzo přesně ví, co si myslí. Turek se usmíval. A vtom Hagenovi svitlo. Co je s Lukou Brasim, že si Sollozzo nedělá žádné starosti? Dal se Luca podplatit? Vzpomněl si, že si don onoho večera, kdy odmítl Sollozzův návrh, dal zavolat Luku do kanceláře k soukromé rozmluvě. Jenže teď není čas na to, aby si takovými podrobnostmi lámal hlavu. Musí se vrátit do bezpečí corleonovské longbeachské rodinné pevnosti. „Udělám, co budu moct," řekl Sollozzovi. „Myslím, že máte pravdu. Tohle by na nás chtěl dokonce i don."

Sollozzo vážně přikývl. „Prima," prohlásil. „Nerad prolévám krev, jsem obchodník a krev je příliš drahá." Vtom zazvonil telefon a jeden z chlapíků, sedících za Hagenem, šel zvednout sluchátko. Naslouchal a pak stručně pravil: „Dobrá, povím mu to." Zavěsil, přistoupil k Sollozzovi a něco mu pošeptal do ucha. Hagen spatřil, jak Sollozzo zbledl a oči mu zablýskly vztekem. Projel jím záchvěv strachu. Sollozzo se na něho hloubavě zahleděl. Hagen pochopil, že teď už ho na svobodu nepustí, že se stalo něco, co by mohlo znamenat i jeho smrt. „Ten dědek je ještě naživu," řekl Sollozzo. „Dostal pět kulek do té své zatracené sicilské kůže a je ještě naživu." Odevzdaně pokrčil rameny. „Smůla," řekl Hagenovi. „Smůla pro mě, smůla pro vás."

kapitola 4

Když Michael dorazil do Long Beache, shledal, že úzký vjezd do rezidence je zahrazen řetězem. Náměstíčko samo tonulo ve světle reflektorů ze všech osmi domů a v jejich svitu se odrážely obrysy nejméně deseti aut, zaparkovaných podél zaobleného betonového chodníku.

O řetěz se opírali dva chlapíci, které v životě neviděl. Jeden z nich se ho zeptal s brooklynským přízvukem: „Co ste zač?"

Pověděl jim to. Z nejbližšího domu vyšel další chlápek a zblízka mu pohlédl do tváře. „To je donův kluk," prohlásil. „Zavedu ho dovnitř sám." Michael šel za ním k otcovu domu a tam je dva strážci u dveří vpustili dovnitř.

V domě bylo plno lidí, které neznal; teprve v obývacím pokoji našel Terezu, ženu Toma Hagena, jak toporně sedí na pohovce a kouří cigaretu. Na malém stolku před ní stála sklenka whisky. Na druhém konci pohovky seděl tělnatý Clemenza. Caporegime se tvářil apaticky, ale potil se a zavlhlý doutník, který držel v ruce, se černě leskl od slin.

Clemenza mu soustrastně stiskl ruku a zamumlal: „Tvá matka je u otce v nemocnici. Všecko dobře dopadne." Paulie Gatto povstal a také mu potřásl rukou. Michael na něho zvědavě pohlédl. Věděl, že Paulie je otcovým tělesným strážcem, ale nevěděl, že zůstal doma, protože byl nemocný. Z jeho snědé tváře vyčetl napětí. Znal Gattovu pověst muže jako muže s budoucností, jako velmi šikovného chlapíka, který dokáže bez komplikací vyřídit i delikátní úkoly, jenže dnes svou povinnost nesplnil. Michael si také povšiml, že v rozích místnosti postává několik dalších mužů, ale neznal je. Clemenzovi lidé to nebyli. Michael dal jedno k druhému a pochopil. Clemenza a Gatto se ocitli v podezření. V domnění, že Paulie byl na místě zločinu, otázal se mladíka s fretčím obličejem: „Jak je Freddiemu? Je v pořádku?"

„Lékař mu dal injekci," řekl Clemenza. „Teď spí."

Michael přistoupil k Hagenově ženě a sklonil se, aby ji políbil na tvář. Ti dva se odjakživa měli rádi. Michael ji tiše konejšil: „Nedělej si starosti, Tomovi se nic nestane. Už jsi mluvila se Sonnym?"

Tereza se k němu na okamžik přitiskla a zavrtěla hlavou. Byla to křehká, velmi půvabná žena, víc Američanka než Italka. Byla velmi vyděšená. Pak ji odvedl do otcovy rohové kanceláře.

Sonny seděl rozvalený v křesle za psacím stolem, v jedné ruce žlutý blok, v druhé tužku. V místnosti s ním byl pouze caporegime Tessio; Michael ho poznal a okamžitě usoudil, že v domě jsou jeho lidé a tvoří novou palácovou stráž. Také on měl v ruce blok a tužku.

Když je Sonny spatřil vcházet, povstal za psacím stolem a objal Hagenovu ženu. „Neboj se, Terezo," řekl. „Tom je v pořádku. Jenom mu chtějí oznámit svůj návrh a pak, jak řekli, ho pustí. Vždyť je pouze náš právní zástupce, s vlastníma akcema nemá nic společnýho. Nikdo nemá důvod mu ublížit."

Pustil Terezu a pak k Michaelovu překvapení i jeho objal a políbil na tvář. Michael Sonnyho odstrčil, zazubil se a řekl: „Dlouho mi trvalo, než jsem si zvykl, že mě biješ, a teď abych si zase zvykal na tohle?" Jako děti se totiž často prali.

Sonny pokrčil rameny: „Poslyš, chlapče, když tě v tom tvým zapadáku nenašli, popadl mě strach. Ne že by mi na tom záleželo, kdyby tě odpráskli, jenom se mi vůbec nezamlouvalo, že bych tuhle zprávu musel sdělit mámě já! Stačilo, že jsem jí musel povědět o tátovi."

Jak to přijala?“

„Dobře. Něco takového si prodělala už jednou. Já ostatně taky. Tys byl tehdy moc malý, ještě jsi nic nechápal, a když jsi dospíval, šlo už všechno jako po másle.“ Odmlčel se a pokračoval: „Je teď ve městě v nemocnici u táty. Ten se už z toho dostane!“

„Co kdybychom tam zajeli?“ navrhl Michael.

Sonny zavrtěl hlavou a odbyl ho: „Dokud nebude po všem, nemůžu se odsud hnout!“ Zazvonil telefon. Sonny zdvihl sluchátko a soustředěně naslouchal. Michael mezitím poodešel k psacímu stolu a mrkl na žlutý blok, do kterého Sonny psal. Byl tam seznam sedmi jmen. První tři byli Sollozzo, Phillip Tattaglia a John Tattaglia. Michael si uvědomil, že přerušil Sonnyho a Tessia v okamžiku, kdy sestavovali listinu těch, koho je třeba zabít.

Když Sonny zavěsil, vyzval Terezu a Michaela: „Nemůžete počkat venku? Musím tady něco s Tessiem dorazit.“

Hagenova manželka se zeptala: „Týkal se ten telefon Toma?“ Hlas jí zněl skoro vzdorovitě, ale přitom plakala strachy. Sonny ji vzal kolem ramen a vedl ji ke dveřím. „Přísahám ti, že všechno dobře dopadne,“ řekl. „Počkej v obýváku. Jakmile se něco dozvím, přijdu za tebou.“ A zavřel za ní dveře. Michael se mezitím usadil v jednom z velkých kožených křesel. Sonny po něm šlehl zrakem a pak si šel sednout za psací stůl.

„Jestli se tu budeš motat kolem mě,“ řekl, „dozvíš se věci, který ti nepůjdou pod nos!“

Michael si zapálil cigaretu. „Alespoň můžu vypomoct.“

„Ne, to nemůžeš,“ prohlásil Sonny. „Táta by zuřil jako býk, kdybych připustil aby ses do toho zapletl.“

Michael vstal a zařval: „Ty parchante prašivej, vždyť je to můj otec! Nemám mu tedy snad pomoct? A pomoct mu můžu! Nemusím vyrazit do ulic a zabíjet, ale můžu pomoct. Přestaň už se mnou zacházet jako s malým bratříčkem! Byl jsem ve válce! Byl jsem zraněnej, vzpomínáš si? Zabil jsem několik Japončíků! Co si ksakru myslíš, že udělám, až někoho odprásknеš? Omdlím?“

Sonny se na něho zazubil. „Tak se mi zdá, že za chvíli budeš na mně chtít, abych před tebou zvedl pracky! Dobře, zůstaň tady, budeš brát telefony.“ Nato se obrátil k Tessiovi. „Právě jsem se z toho telefonátu dozvěděl, co potřebujeme.“ Otočil se k Michaelovi. „Někdo musel tátu shodit. Mohl to být Clemenza, mohl to být Paulie Gatto, který se dnes moc příhodně hodil marod. Teď už odpověď znám, ale ověřme si, jaký jsi chytrák, Miku. Jsi přece vysokoškolák! Kdo nás zradil Sollozzovi?“

Michael se zase posadil a pohodlně se uvelebil v koženém křesle. Velmi pečlivě si všechno promýšlel. Clemenza je caporegimem v mocenské struktuře corleonovské famiglie. Don Corleone z něho udělal milionáře a přes dvacet let už jsou důvěrnými přáteli. Zaujímá jedno z nejvlivnějších postavení v organizaci. Co by Clemenza mohl za zradu svého dona získat? Víc peněz? Je sice dost bohatý, jenže lidé jsou vždycky chamtiví. Víc moci? Pomstu za nějakou domnělou urážku či křivdu? Že se consigliorim stal Hagen? Nebo snad byl jako obchodník přesvědčený, že Sollozzo vyhraje?

Ne, je vyloučeno, aby zrádcem byl Clemenza, jenže vzápětí si Michael uvědomil, že vyloučeno je to jedině proto, že nechce, aby Clemenza zemřel. Ten tlusťoch mu jako klukovi vždycky přinášel dárky a občas ho vyvezl na venkov, když byl don zaneprázdněn. Ne, Michael nemohl úvěřit, že by se právě Clemenza provinil zradou. Naproti tomu by si ovšem Sollozzo přál získat pro sebe Clemenzu víc než kohokoli jiného z celé famiglie Corleonových.

Pak se Michael zamyslil nad Pauliem Gattem. Paulie zatím ještě nezbohatl. Měl dobrou pověst, postup v organizaci měl zajištěn, jenže svůj čas si musí odsloužit jako každý jiný. A jistě také mnohem dravěji touží po moci, jak už tomu u mladých lidí bývá. Musí to být Paulie. A tu si Michael vzpomněl, jak v šesté třídě byl Paulie jeho spolužákem a rovněž si nepřál, aby to byl Paulie.

Zavrtěl hlavou: „Ani jeden z nich,“ řekl, ale řekl to jen proto, že Sonny prozradil, že zná odpověď. Kdyby se hlasovalo, hlasoval by, že vinen je Paulie.

Sonny se na něho usmál. „Neboj se, Clemenza je v pořádku. Je to Paulie.“

Michael si povšiml, že se Tessiovi ulevilo. Určitě stranil Clemenzovi, vždyť je caporegimem jako on. A daná situace nemůže tedy být tak vážná, jestliže zrada nedosáhla výše. Tessio se opatrně zeptal: „Můžu tedy poslat několik svých lidí zítra domů?“

„Až pozítří,“ řekl Sonny. „Do tý doby se o tom nesmí nikdo dozvědět. Poslyš, teď chci s bratrem probrat mezi čtyřma očima nějaký rodinný záležitosti. Počkej zatím v obýváku, jo? Ten seznam dodělám pozdějc. Tu práci pak provedeš společně s Clemenzou.“

„Dobře,“ řekl Tessio a vyšel.

Jak ses dozvěděl, že je to určitě Paulie?“ zeptal se Michael.

„Máme svý lidi v telefonní společnosti a ti nám přešetřili všechny Paulieho telefonáty, ať už volal sám nebo byl volán. Totéž u Clemenzy. Každý z těch tří dnů, kdy byl tenhle měsíc Paulie nemocný, ho někdo volal z telefonní budky, co stojí proti otcovu podniku. Taky dneska. Ověřovali si, jestli do města pojede

Paulie, nebo jestli posíláme místo něj někoho jiného. Nebo z nějakýho jinýho důvodu. Na tom nezáleží.“ Sonny pokrčil rameny.

„Zaplať pánbu, že to je Paulie. Clemenza nám bude moc platný.“

Michael se váhavě otázal: „Znamená to tedy otevřenou válku?“

Sonnyho pohled ztvrdl. „Tu spustím, jen co se dostaví Tom. Pokud mi ovšem táta nenařídí něco jinýho.“

„Proč tedy nepočkáš, až táta bude moct sám promluvit?“

Sonny na něho zvídavě pohlédl. „Jak jsi ksakru vlastně získal ty svý válečný metály? Když jsme pod palbou, musíme bojovat. Jenom se bojím, že třeba Toma nepropustí.“

Michaela to překvapilo: „Proč by ho nepustili?“

Sonny mu trpělivě vysvětloval: „Unesli Toma, protože se domnívali, že otec je po smrti a že by se tedy mohli dohodnout se mnou. Tom by měl mít na starosti první fázi, smiřovačku, měl by doručit návrh. Teď, když je otec naživu, vědí, že dohoda nepřichází v úvahu a Tom tedy pro ně ztratil cenu. Můžou ho pustit na svobodu nebo oddělat, prostě jak se Sollozzovi zachce. Jestli ho oddělají, tak zase jen proto, aby nám ukázali, že to s naším zastrašováním myslí doopravdy.“

„Jak vlastně Sollozzo na to přišel, že by se s tebou dohodl?“ zeptal se Mi- chael tichým hlasem.

Sonny zrudl a chvíli neodpovídal. Pak řekl: „Před několika měsíci jsme měli schůzku; Sollozzo nám přišel nabídnout obchod s narkotiky. Jenže táta ho odmítl. Během schůzky jsem si trochu pustil pusu na špacír a dal tak najevo, že já bych to bral. Což ale bylo docela nesprávný; vdyť právě to, co otec do mě celou dobu vtloukal, je, že nikdy něco takovýho nesmíme dopustit, že před jinými lidmi nikdy nesmíme ukázat, že v rodině může být rozdíl v názorech. A tak si Sollozzo řekl, že odbouchne tátu a tím mě donutí, abych se s ním pustil do obchodu s narkotiky. S otcovou smrtí by se moc naší famiglie smrskla nejmíň na polovinu. Já bych se stejně taky ze všech sil rval o to, abychom si udrželi všechny podniky, který táta dal dohromady. Narkotika jsou zboží budoucnosti, měli bychom se na ně dát. A to, že Sollozzo odbouchl tátu, je čistě obchodní záležitost, osobního v tom není nic. Jako obchodník bych s ním šel hned na holport. Příliš k lizu by mě sice nepustil, a jistě by se na každý pád pojistil, abych se mu nemohl dostat na kobylku. Jenže přitom si taky uvědomuje, že jakmile bych jeho návrh přijal, ostatní famiglie by mi nikdy nedovolily, abych třeba za několik let zahájil válku jen tak z pomsty. A potom za ním stojí famiglia Tattagliových.“

„Kdyby tátu byli odbouchli, co bys udělal?“ zeptal se Michael.

„Pak by byl se Sollozzem amen,“ prohlásil Sonny samozřejmě. „Ať by to stálo co by to stálo. I kdybychom museli bojovat se všemi pěti newyorskými famigliemi. Tattagliovce bychom vyhladili, i kdybychom spolu s nimi šli ke dnu my všichni!“

Michael mírně nadhodil: „Ale takhle by táta tu hru nehrál!“

Sonny prudce rozhodil paže. „Já vím, jenže já nejsem po něm. Ale něco ti řeknu a on ti to potvrdí. Když jde do tuhýho, jsem právě tak dobrý jako každý jiný, a ničeho se nebojím. Sollozzo tohle ví a právě tak to ví Clemenza i Tessio. Vysloužil jsem si ostruhy, když mi bylo osmnáct; tehdy vedla naše famiglia poslední válku a já byl pro tátu velká pomoc. Takže si teď starosti nedělám. A v téhle hře má všechny trumfy v ruce naše famíglia. Jen bych si přál, abychom už navázali spojení s Lukou!“

„Je Luca opravdu tak tvrdý chlap, jak se povídá?“ zeptal se Michael zvědavě. „Je tak senzační?“

Sonny přikývl. „Luca je klasa. Pošlu ho na ty tři Tattagliovce. Sollozza si vezmu na starost sám.“

Michael se neklidně zavrtěl v křesle. Pohlédl na staršího bratra. Vzpomněl si, že Sonny býval sice někdy neúmyslně surový, ale v podstatě je dobrák, milý chlapík. Bylo to trochu nepřirozené, slyšet ho takhle mluvit; mrazilo ho při pomyšlení na seznam jmen, který Sonny vypsal jmen těch, které chtěl dát oddělat, jako by byl nějaký nově nastolený císař. Michael byl rád, že vlastně není součástí toho všeho, že teď, když otec žije, se nemusí osobně účastnit výkonu pomsty. Vypomůže, bude brát telefony, dělat poslíčka, vyřizovat vzkazy. Sonny a otec se už budou moci o sebe postarat, zejména až budou mít u sebe Luku.

Vtom se ozval z obývacího pokoje ženský výkřik. Kristepane, pomyslil si Michael, to zní jako hlas Tomovy ženy. Skočil ke dveřím a prudce je otevřel. Vedle byli všichni na nohou.

U pohovky tiskl k sobě Hagen s rozpačitou tváří Terezu. Plakala a vzlykala a Michael pochopil, že výkřik, který zaslechl, bylo vlastně manželovo jméno, jak ho radostně uvítala. Hagen se vymanil z ženina objetí a posadil ji zpátky na pohovku. Smutně se pousmál na Michaela. „Jsem rád, že tě vidím, Miku, opravdu rád.“ A bez dalšího pohledu na vzlykající manželku zamířil přímo do kanceláře. Nežil nadarmo deset let v rodině Corleonových, pomyslil si Michael se zvláštním pocitem pýchy. Něco z otce se přeneslo i na Hagena, stejně jako na Sonnyho, a jak si s překvapením uvědomil, dokonce i na něho samého.

kapitola 5

Byly už skoro čtyři hodiny ráno, když všichni zasedli v rohové kanceláři - Sonny, Michael, Hagen, Clemenza a Tessio. Terezu Hagenovou se podařilo přemluvit, aby šla domů - bydlela hned vedle. Paulie Gatto stále čekal v obývacím pokoji a vůbec netušil, že Tessiovi lidé dostali příkaz nenechávat ho o samotě a nespouštět ho z očí.

Hagen je seznámil se Sollozzovým návrhem na dohodu. Když se Sollozzo dozvěděl, že don je ještě naživu, měl nejspíš napřed v úmyslu Hagena zabít. Hagen se zazubil. „Jestli někdy budu muset vystoupit před Nejvyšším soudem, určitě nebudu výřečnější než dnes s tím zatraceným Turkem. Řekl jsem mu, že přemluvím famiglii, aby dohodu přijala, i když bude don naživu. Řekl jsem mu, že si tě omotám okolo prstu, Sonny, že jsme od malička kamarádi, a - teď se na mě nezlob - vsugeroval jsem mu myšlenku, že tě třeba ani tak nemrzí, že nastoupíš po otci, Bůh mi odpusť.“ Omluvně se usmál na Sonnyho a ten posunkem dal najevo, že to chápe, že to je bezvýznamné.

Michael se opřel v koženém křesle a s telefonem po pravici bedlivě oba muže pozoroval. Když Hagen vešel do místnosti, Sonny vyskočil a objal ho. Michael si se slabým záchvěvem žárlivosti uvědomil, že v mnoha ohledech jsou si Sonny a Hagen blíž, než jak tomu u něho a bratra vůbec kdy bude.

„Dejme se do práce,“ navrhl Sonny. „Musíme si říct, jak dál. Podívejte se na tenhle seznam; sestavil jsem ho s Tessiem. Tessio, ukaž Clemenzovi svou kopii.“

„Když si chceme říct, jak dál, měl by být při tom i Freddie,“ nadhodil Michael.

Sonny utrousil nabručeně: „Freddie nám nebude nic platný. Doktor řekl, že utrpěl těžký šok a musí mít absolutní klid. Vůbec to nemůžu pochopit. Freddie byl přece vždycky hezky tvrdý chlap! Nejspíš ho sebralo, když uviděl, jak složili tátu. Odjakživa ho pokládal za pánaboha. Freddie není jako ty a já, Miku!“

Hagen mu rychle vpadl do řeči: „Dobře, Freddiho tedy vynechme. Vynechme ho ze všeho, úplně ze všeho. Ty, Sonny, dokud se tohle všechno nepřežene, bys měl podle mého názoru zůstat tady v domě. Prostě vůbec nikdy z něho nevyjít. Tady jsi v bezpečí. Nepodceňuj Sollozza, je opravdový pezzo da novanta, strašně nebezpečný chlap. Máme nemocnici pod kontrolou?“

Sonny přikývl. „Je obstoupená policajty a naši chlapci se pořád chodí na tátu koukat. Co si myslíš o tom seznamu, Tome?“

Hagen se zachmuřeně zahleděl na seznam jmen. „Kristepane, Sonny, ty to ale opravdu bereš jako osobní záležitost. Don by to pokládal za čistě obchodní spor. Sollozzo je klíč. Zbav se Sollozza a všechno zase půjde jako po másle. Tattagliovce můžeš nechat plavat.“

Sonny pohlédl na oba caporegimy. Tessio pokrčil rameny. „Je to složitý.“ Clemenza se nevyjádřil.

Sonny se obrátil na Clemenzu: „Jednoho můžeme vyřídit bez diskuse. Paulieho už tady nechci vidět. Dej ho na první místo seznamu.“ Tlustý caporegime přikývl.

„Co je s Lukou?“ zeptal se Hagen. „Sollozzo si totiž kvůli Lukovi vůbec nedělal starosti. To ovšem dělá starosti mně. Jestli nás Luca zradil, tak jsme na tom opravdu zle. Tohle je první věc, co musíme vyšetřit. Podařilo se vůbec někomu se s ním spojit?“

„Ne,“ odpověděl Sonny. „Už ho volám celou noc. Třeba je někde s nějakou ženskou!“

„Ne,“ řekl Hagen. „Luca u žádné nikdy nezůstane přes noc. Když si to vyřídí, vždycky jde domů. Miku, vytáčej jeho číslo tak dlouho, dokud se neozve.“ Michael poslušně zdvihl sluchátko a vytočil číslo. Na druhém konci bylo slyšet vyzvánění, ale nikdo se neozval. Michael za chvíli zavěsil. „Zkoušej to každou čtvrthodinu,“ vyzval ho Hagen.

Sonny řekl netrpělivě: „Dobrá, Tome, jsi consigliori, tak co kdybys nám něco poradil. Co bysme teda ksakru podle tebe měli udělat?“

Hagen si nalil whisky z láhve, stojící na stole. „Budeme vyjednávat se Sollozzem, dokud nebude tvůj otec natolik v pořádku, aby se ujal vedení. Budeme-li muset, tak třeba uzavřeme nějakou dohodu. Až tvůj otec vstane z postele, bude moct tu celou záležitost tiše sprovodit ze světa a všechny famiglie s ním potáhnou za jeden provaz.“

„Ty si myslíš, že toho všiváka Sollozza sám nezvládnu?“ obořil se na něho Sonny.

Hagen mu pohlédl přímo do očí. „Sonny, nepochybuji ani trochu o tom, že ho dokážeš vyřídit. Famiglia Corleonových na to jistě stačí. Máš Clemenzu a Tessia a ti, když dojde k otevřené válce, dokáží zverbovat tisíc mužů. Jenže nakonec nebude na celém Východním pobřeží kámen na kameni a ostatní famiglie z toho budou vinit Corleonovy. Naděláme si spoustu nepřátel. A na něco takového tvůj otec nikdy nepřísahal!“

Michael hleděl pozorně na Sonnyho a doufal, že to snad pochopí. Jenže Sonny se Hagena otázal: „A jestli táta umře, co bys radil pak, consigliori?“

Hagen klidně odpověděl: „Vím, že to neuděláš, ale poradil bych ti, aby ses se Sollozzem pořádně dohodl o narkotikách. Bez politických styků a osobního vlivu tvého otce ztratí naše famiglia polovinu moci. Až tu tvůj otec nebude, začnou možná ostatní newyorské famiglie podporovat Tattagliovce a Sollozza, jen aby zabránily dlouhé, ničivé válce. Jestli tvůj otec zemře, uzavři tu dohodu. A pak klidně vyčkávej.“

Sonny zbledl vzteky. „Tobě se to snadno řekne, tvýho tátu nezabili!“

Hagen mu rychle, ale důstojně odsekl: „Byl jsem mu právě tak dobrým synem jako ty nebo Mike, a třeba i lepším. Říkám jen svůj profesionální názor. Osobně bych nejraději všechny ty lumpy odpráskl.“ Vzrušení v jeho hlase Sonnyho zahanbilo. Řekl: „Ach, kristepane, Tome, já to tak nemyslel.“ Jenže to tak ve skutečnosti myslel. Krev je krev a ta se nezapře.

Sonny se na chvíli zahloubal a ostatní vyčkávali v rozpačitém mlčení. Pak vzdychl a klidně řekl: „Dobrá, zatím se tedy ani nepohneme, dokud nám otec nebude moct říct, co dál. Chci ale, Tome, abys tady s námi zůstal. A ty, Miku, nic neriskuj, buď opatrný, i když nepředpokládám, že by Sollozzo chtěl odstřelovat i další členy rodiny. Pak by se totiž proti němu postavili všichni. Ale buď opatrný. Tessio, drž svý lidi v záloze, ale pošli je čmuchat do města. Clemenzo, až zlikvidueš tu záležitost s Pauliem Gattem, přemísti svý lidi sem do našich domů, aby vystřídali Tessiovy muže. Tessio, samozřejmě nech svý lidi v nemocnici. Tome, ty začni hned zítra ráno telefonicky nebo prostřednictvím posla vyjednávat se Sollozzem a zajeď s nimi do Lukova bytu. Tam počkej, až se ukáže, nebo zjisti, kde ksakru vůbec trčí. Jestli se to tomu bláznu už doneslo, je schopný pustit se do Sollozza na vlastní pěst. Nemůžu uvěřit, že by se postavil proti svýmu donovi, i kdyby mu byl Turek nabídl sebevíc!“

Hagen váhavě namítl: „Snad bychom ani neměli Mika do toho tak přímo zatahovat.“

„Dobře,“ souhlasil Sonny. „Zapomeň na to, Miku. Stejně tě potřebuju u telefonu tady v domě, to je důležitější.“

Michael na to nic neřekl. Cítil se. nesvůj, skoro se styděl, a když si povšiml Clemenzova a Tessiova předstíraně lhostejného výrazu, byl přesvědčen, že pod ním skrývají opovržení. Zdvihl telefon, vytočil číslo Luky Brasiho a držel sluchátko u ucha, zatímco zvonek vyzváněl a vyzváněl.

kapitola 6

Tu noc spal Peter Clemenza špatně. Ráno vstal časně a sám si připravil snídani - sklenku grappy a pořádné kolečko janovského salámu s kusem čerstvého italského chleba, který mu teď doručovali až do domu jako za starých časů. Pak vypil velký kuchyňský porcelánový hrnek horké kávy, říznuté anýzovkou. Jak tak chodil po domě ve starém koupacím plášti a červených plstěných pantoflích, rozvažoval o práci, která ho dnes čekala. Předešlý večer mu dal Sonny Corleone zcela jasné najevo, že o Paulieho Gatta je třeba se postarat okamžitě. Musí to tedy být dneska.

Clemenzovi to dělalo starosti. Ne snad proto, že Gatto byl jeho chráněncem a vyklubal se z něho zrádce. Tohle caporegimovy úvahy nijak neovlivňovalo. Až dosud mluvilo pro Paulieho koneckonců všechno. Pocházel ze sicilské rodiny, vyrostl ve stejné čtvrti jako Corleonovic děti a s jedním synem dokonce chodil do školy. Řádně prošel jednotlivými stupni organizace. Oťukali si ho a ve všem uspěl. A potom, když si vysloužil ostruhy, mu famiglia zajistila dobré živobytí - určité procento z výtěžků jedné sázkové kanceláře ve Východní čtvrti a umístění na výplatní listině jedné odborové organizace. Clemenza věděl, že si Paulie Gatto přivydělává loupežemi na vlastní pěst, což zcela odporovalo pravidlům famiglie, ale i tohle bylo dokladem jeho charakteru. Porušení těchto zásad se totiž pokládalo za projev určité vzdorovitosti, jakou například projevuje dokonalý závodní kůň, když se brání uzdě.

A navíc Paulie svými loupežemi nikdy nezpůsobil nějaké nepříjemnosti. Byly vždycky pečlivě připraveny, byly provedeny s minimálním rozruchem a zmatkem a nikdo dokonce nebyl zraněn; jednou shrábl tři tisíce dolarů, určených pro výplatu zaměstnanců jakéhosi manhattanského oděvního závodu, jindy zase výplatu pro malou porcelánku na brooklynské periférii. Mladý člověk přece může vždycky potřebovat trochu kapesného navíc. Stejně to patřilo k věci. Kdo by byl mohl tušit, že se Paulie Gatto stane zrádcem?

Clemenzovi toho rána dělal starosti spíš problém administrativní. Oddělat Gatta bylo stereotypní záležitostí. Problémem bylo; koho má caporegime povznést z mužstva na Gattovo místo ve famiglii? Jen tak někoho přece není možné povýšit na pistolníka, tady není na místě lehkovážnost! Musí to být člověk tvrdý a přitom mazaný. Musí být spolehlivý, ne někdo, kdo by všechno vyžvanil policii, kdyby se dostal do maléru; prostě někdo, komu sicilský zákon omerty, zákon mlčení, vnikl do všech pórů. A pak, jaký zdroj příjmů by se mu měl opatřit za převzetí nových povinností? Clemenza už několikrát žádal dona o vyšší odměny pro důležité pistolníky; stojí přece vždycky v první linii, kdykoli k něčemu dojde. Jenže don ho pokaždé odbyl. Kdyby si byl Paulie vydělával víc, snad by byl dokázal odolat svodům toho lstivého Turka Sollozza.

Nakonec Clemenza zredukoval seznam kandidátů na tři muže. První byl chlapík, pracující pro černošské majitele sázkových kanceláří v Harlemu, svalnatý hromotluk neobyčejné fyzické síly, chlapík s velkou dávkou osobního kouzla, který uměl s lidmi dobře vycházet; když však bylo třeba, dokázal v nich vzbudit

hrůzu. Ale po půlhodinovém uvažování ho Clemenza přece jen ze seznamu škrtl. Vycházel totiž až příliš dobře s černochy, a to ukazovalo na nějakou vadu povahy. A navíc by se za něho moc těžko našla náhrada.

Druhý, o kterém Clemenza uvažoval a pro něhož se už skoro rozhodl, byl pracovitý chlapík, který už dlouho věrně a dobře sloužil organizaci. Byl výběrčím dlužních splátek pro manhattanské lichváře, kterým famiglia udělila povolení k činnosti. Začínal jako nadháněč pro bookmakery. ovsem na tak významné postavení přece jen ještě nedorostl.

Clemenza se nakonec rozhodl pro Rocca Lampona. Jeho učební doba ve famiglii byla sice krátká, ale úspěšná. Za války byl zraněn v Africe a v roce 1943 byl propuštěn z armády. Přestože byl částečný mrzák a silně kulhal, Clemenza ho přijal; v té době byl totiž citelný nedostatek mladých mužů. Nasadil ho jako spojku s černým trhem v konfekčním průmyslu a se státními úředníky, pověřenými agendou potravinových lístků. Brzy nato Lampone povýšil - stal se likvidátorem všech potíží vznikajících na tomto úseku. Clemenzovi se na něm zvlášť zamlouval jeho dobrý úsudek. Lampone si uvědomoval, že je zbytečné postupovat tvrdě tam, kde partner může počítat jen s velkou pokutou nebo s šesti měsíci v kriminále, tedy s rizikem, které je v porovnání s očekávanými obrovskými zisky zanedbatelné. Byl natolik inteligentní, aby pochopil, že pro tenhle obor se nehodí silné výhrůžky, že tu stačí mírný nátlak. Celou operaci udržoval v mollové stupnici, jak právě bylo třeba.

Clemenzovi se ulevilo jako svědomitému úředníkovi, který právě rozřešil složitý personální problém. Ano, pomůže mu Rocco Lampone. Clemenza se totiž rozhodl vyřídit tuhle práci sám, a to nejen proto, aby nezkušenému nováčkovi pomohl vysloužit si ostruhy, ale i proto, aby si vyrovnal osobní účet s Pauliem Gattem. Paulie byl jeho chráněnec, sám ho povýšil přes hlavy mužů zasloužilejších a věrnějších, pomohl mu vysloužit si ostruhy a všemožně ho podporoval v další kariéře. Paulie zradil nejen famiglii, ale i svého padrona Petera Clemenzu. Za tenhle nedostatek úcty bude muset zaplatit.

Všechno ostatní už bylo zařízeno. Paulie Gatto dostal příkaz, aby se pro něho zastavil ve tři hodiny odpoledne a přijel vlastním vozem, žádným ukradeným. Clemenza zvedl sluchátko a vytočil číslo Rocca Lampona. Nepředstavil se, jenom prostě řekl: „Přijď ke mně domů. Mám pro tebe práci.“ S potěšením si všiml, že přes časnou hodinu nezněl Lamponův hlas ani překvapeně, ani ospale. Lampone odpověděl jenom: „Dobře.“ Správný chlapík. Clemenza dodal: „Žádný spěch; před odjezdem se klidně doma nasnídej a naobědvej. Ale buď u mě nejpozději ve dvě odpoledne.“

Na druhém konci se ozvalo další strohé „dobře“ a Clemenza zavěsil. Svým lidem už nařídil, aby v corleonovské rezidenci vystřídali muže caporegima Tessia; to už tedy bylo jistě provedeno. Měl schopné podřízené a do podobných běžných operací se nikdy nevměšoval.

Rozhodl se, že umyje svůj cadillac. Byl do toho vozu zamilován. Poskytoval mu tichou, pokojnou jízdu a čalounění měl tak přepychové, že si při pěkném počasí někdy do něho šel na celou hodinu sednout, protože se mu tam sedělo příjemněji než doma. A při umývání auta se vždycky dobře přemýšlelo. Jak si vzpomněl, dělal jeho otec v Itálii totéž s osly.

Clemenza pracoval ve vytopené garáži, nenáviděl zimu. Ještě jednou si. v duchu probral svůj plán. S Pauliem musí být člověk opatrný, je jako krysa, umí vycítit nebezpečí. A teď, třebas je to tvrdý chlap, jistě má plné kalhoty, protože starý pán je dosud naživu. Určitě je vyplašený jako kráva, kterou píchl ovád. Clemenza byl ovšem na takovéhle okolnosti zvyklý, byly v jeho práci běžné. Za prvé bude muset mít dobrou výmluvu, proč je doprovází Rocco. A za druhé si bude muset vymyslet věrohodný úkol, k jehož vyřízení je třeba všech tří.

Přesně vzato tohle všechno ani nebylo třeba. Paulieho Gatta by mohli oddělat bez všech těchto carapatiček. Mají ho pod palcem, nemůže utéct. Jenže Clemenza byl pevně přesvědčen, že je třeba udržovat správné pracovní návyky a nikdy z nich neslevit ani zlomek procenta. Člověk nikdy neví, co se může přihodit, a koneckonců jde u těchto záležitostí o otázky života a smrti.

Jak Clemenza umýval světle modrý cadillac, přemýšlel a opakoval si, co řekne i jak se bude tvářit. Bude k Pauliemu strohý, jako by s ním byl nespokojený. Člověka tak citlivého a podezíravého, jako je Gatto, to jistě vyvede z míry, anebo to v něm alespoň vyvolá nejistotu. Nemístná přívětivost by v něm vzbudila podezření. Jeho strohost ale nesmí znít moc nahněvaně. Spiš to musí vypadat jako roztržitá podrážděnost. A proč Lampone? Tohle se bude Pauliemu zdát nejpodezřelejší, zvlášt proto, že Lampone si bude muset sednout dozadu. Pauliemu se nebude zamlouvat, aby bezmocně seděl za volantem s Lamponem v zádech. Clemenza zuřivě třel a leštil kov na cadillaku. Bude to problém. Sakramentský problém. Chvíli uvažoval, jestli by neměl sehnat ještě někoho, ale pak tu myšlenku zavrhl. Vedla ho k tomu základní úvaha. Někdy v budoucnosti by mohla nastat situace, kdy pro jednoho z jeho partnerů by mohlo být výhodné svědčit proti němu. Při jediném spolupachateli to však bude svědectví jednoho proti druhému. Výpověď druhého spolupachatele by tu rovnováhu mohla porušit. Ne, bude se držet osvědčeného postupu.

Clemenzovi však vadilo, že „poprava“ bude muset být „veřejná“. To znamenalo, že se mrtvola musí najít. Mnohem víc by mu vyhovovalo, kdyby mohla zmizet. (Obvýklým pohřebištěm byl blízký oceán nebo newjerseyské mokřiny na pozemcích, patřících přátelům famiglie, nebo jiné složitější metody.) Jenže tahle poprava musí být veřejná, aby se odstrašili případní další zrádci a nepřítel byl varován, že famiglia Corleonových rozhodně ani nezhloupla, ani nezženštila. Tak rychlé odhalení špicla jistě Sollozza znepokojí. Fomiglia Corleonových získá zpět část své prestiže. Atentát na starého pána ji tak trochu zesměšnil.

Clemenza si povzdychl. Cadillac se už leskl jako obrovské modré ocelové vejce a on svůj problém stále ještě ani zdaleka nevyřešil. A vtom ho napadlo řešení, logické a zcela věcné, kterým vysvětlí, proč pojedou všichni tři, Rocco Lampone, on a Paulie, a proč poslání, které mají splnit, je tajné a důležité.

Oznámí Pauliemu, že jejich dnešním úkolem je najít byt pro případ, že by se famiglia rozhodla „zalehnout na matrace“.

Pokaždé, když se válka mezi jednotlivými famigiiemi značně vyhrotila, zřizovali si protivníci stany v tajných bytech, kde „vojáci“ mohli přespávat na matracích rozložených v místnostech. Nedálo se tak snad proto, aby jejich rodiny, manželky a malé děti byly chráněny před nebezpečím; nepřicházelo totiž v úvahu, že by někdo mohl zaútočit na nebojující. Každá ze stran se příliš obávala obdobné odplaty. Bylo ovšem vždycky výhodnější žít na nějakém tajném místě, kde by ani protivníci, ani policie, která by se třeba svévolně rozhodla zasáhnout, nemohli kontrolovat jejich každodenní výhody.

Proto se obvykle vyslal důvěryhodný caporegime, aby najal tajný byt a vybavil ho matracemi. Takový byt sloužil při ofenzívách za výpadovou bránu do města. Vyslat Clemenzu s takovýmhle posláním bylo docela přirozené. Pro něho zase bylo přirozené vzít s sebou Gatta a Lampona, aby mohl obstarat všechny podrobnosti včetně zařízení bytu. A potom, pomyslil si Clemenza s úšklebkem, Paulie Gatto se projevil jako velký chamtivec a tak první, co ho napadne, bude, kolik mu asi Solloza za tuhle cennou informaci zaplatí.

Rocco Lampone se dostavil brzy a Clemenza mu vysvětlil, co je třeba udělat a jak budou mít rozdělené úlohy. Lamponovi se rozjasnil obličej překvapenou vděčností a uctivě poděkoval Clemenzovi za povýšení, které mu umožňuje prokázat famiglii službu. Clemenza uznal, že zvolil správně. Poklepal Lamponovi na rameno a řekl: „Dnešek ti vynese lepší bydlo. Promluvíme si o tom pozdějc. Jistě chápeš, že teď má famiglia na krku mnohem vážnější starosti, mnohem důležitější věci.“ Lampone rozhodil paže na znamení, že bude trpělivý; je si vědom, že ho odměna nemine.

Clemenza přistoupil k malému trezoru a otevřel ho. Vyndal z něho pistoli a podal ji Lamponovi. „Použij tuhle. Na její původ se nedá přijít. Nech ji ležet ve voze s Pauliem. Jak to vyřídíme, vezmeš ženu a děti a odjedeš na dovolenou na Floridu. Výdaje hraď zatím ze svýho, vrátím ti je pozdějc. Odpočívej, užívej slunce. Nastěhuj se do hotelu famiglie v Miami Beachi, abych věděl, kde tě sehnat, kdybych tě potřeboval.“

Clemenzova manželka zaklepala na dveře pracovny a oznámila, že přijel Paulie Gatto. Vůz zaparkoval na příjezdové cestě. Clemenza prošel garáží, Lampone šel za ním. Když se Clemenza usadil na předním sedadle vedle Gatta, jen ho bručivě pozdravil, na tváři otrávený výraz. Podíval se na náramkové hodinky, jako by čekal, že zjistí, že se Gatto opozdil.

Pistolník s fretčí tváří ho napjatě pozoroval a uvažoval, co za Clemenzovým chováním vězí. Trochu sebou trhl, když se Lampone uvelebil na zadním sedadle přímo za ním, a vyzval ho: „Rocco, posaď se na druhou stranu. Jsi moc velký, zacláníš mi zpětný zrcátko.“ Jako by taková prosba byla tou nejpřirozenější věcí na světě, Lampone se poslušně odsunul, takže seděl za Clemenzou.

Clemenza znechuceně prohodil: „Zatracenej Sonny, je celej vyplašenej! Úplně vážně zamejšlí zalehnout na matrace! Máme najít nějakej byt v Západní čtvrti. Ty, Paulie, a Rocco ho musíte zařídit a vybavit, než přijde rozkaz pro vojáky, aby se tam usídlili. Víš o nějakým vhodným místě?“

Jak očekával, objevil se v Gattových očích výraz chtivého zájmu. Paulie spolkl návnadu i s udicí, a protože se zamyslil nad tím, kolik mu tahle in-formace vynese od Sollozza, ani ho nenapadlo, že mu třeba hrozí nebezpečí. Také Larnpone hrál svou úlohu dokonale - lhostejně, zcela uvolněně hleděl z okénka. Clemenza si v duchu k své volbě gratuloval.

Gatto pokrčil rameny. „Musím si to nechat projít hlavou.“ Clemenza zabručel: „Ale nezapomeň přitom řídit, chci se ještě dneska dostat do New Yorku.“

Paulie byl zkušený řidič a v tuhle časnou odpolední dobu byl provoz směrem do New Yorku ještě slabý; když tam dorazili, začal se už na město snášet zimní podvečer. Clemenza přikázal Pauliemu, aby napřed zajeli do Washington Heights. Tam si prohlédl několik činžáků a nařídil mu, aby zaparkoval vůz nedaleko Arthurovy třídy a počkal na něj. Rocca Lampona nechal také ve voze. Sám zašel do restaurace Very Mariové, k večeři si dal telecí se salátem a přivítal se tam s několika známými. Když uběhla hodina, prošel kolem několika bloků k místu, kde stál vůz, a nastoupil do něho. „Ksakru,“ prohlásil, „chtějí na nás nějakou jinou práci. Sonny říká, že tohle můžeme zatím nechat plavat. Rocco, kde tě můžeme vysadit?“

Rocco klidně namítl: „Mám auto před tvým domem a moje stará ho hned brzo ráno potřebuje.“

„Dobrá,“ řekl Clemenza. „Tak se teda musíš přece jen s náma vrátit.“

A zase panovalo po celou zpáteční cestu do Long Beache mlčení. Na úseku silnice vedoucí do města řekl pojednou Clemenza: „Paulie, zajeď k okraji, musím se vymočit.“ Ti dva už spolu dlouho pracovali a tak Paulie věděl, že tlustý caporegime má slabý močový měchýř. Nebylo to poprvé, co takovou výzvu vyslovil. Gatto odbočil s vozem z dálnice na měkkou půdu, svažující se dolů k močálu. Clemenza vylezl z vozu a poodešel několik kroků do křoví. Tam si opravdu ulevil. Potom, jak otvíral dvířka, aby nasedl zpátky do vozu, rychle se rozhlédl nahoru dolů po dálnici. Nikde žádné světlo, vozovka tonula v úplné temnotě. „Jeď,“ přikázal. Vzápětí se vnitřkem vozu rozlehl třesk výstřelu. Paulie Gatto jako by povyskočil kupředu, trupem narazil na volant a pak se sesunul zpátky na sedadlo. Clemenza rychle uskočil, aby ho nezasáhly úlomky lebeční kosti a krev.

Rocco Lampone se vydrápal ze zadního sedadla. Pistoli ještě držel v ruce a odhodil ji do močálu. Pak spěšně přešli s Clemenzou k druhému vozu, zaparkovanému nedaleko, a nastoupili do něho. Lampone sáhl pod sedadlo a našel tam přichystané klíčky. Nastartoval motor a odvezl Clemenzu domů. Pak se nevrátil stejnou cestou, nýbrž místo toho jel po dálnici do Merricku a odtud k Northernstateské autostrádě. Po ní jel až k Longislandské rychloprovozní dálnici, kterou pokračoval k Whitestoneskému mostu a dále Bronxem k svému bytu v Manhattanu.

kapitola 7

V předvečer dne, kdy byl don Corleone málem zastřelen, připravoval se jeho nejvěrnější a nejobávanější leník na schůzku s nepřítelem. Luca Brasi navázal kontakt se Sollozzovými lidmi již před několika měsíci. Učinil tak na rozkaz samého dona Corleona. Podařilo se mu to častým navštěvováním nočních podniků, kontrolovaných famiglií Tattagliových, a tím, že získal za milenku jednu z nejluxusnějších lehkých slečen. V posteli si té dívce postěžoval, jak ho famiglie Corleonových využívá, jak si ho vůbec necení. Týden nato ho oslovil Bruno Tattaglia, ředitel nočního podniku. Bruno byl nejmladší syn a s prostitucí, která byla hlavním zdrojem příjmů famiglie Tattagliových, neměl formálně nic společného. Jeho proslulý noční podnik se sborem krásných dlouhonohých tanečnic byl ovšem líhní mnoha newyorských lehkých dívek.

První schůzka probíhala zcela věcně; Tattaglia mu nabídl, aby pracoval v jejich podniku jako vyhazovač. Koketování trvalo necelý měsíc. Luca hrál úlohu muže zcela zamilovaného do mladé, krásné dívky a Bruno Tattaglia úlohu obchodníka, pokoušejícího se přetáhnout od konkurence schopného zaměstnance. Při jedné takové schůzce předstíral Luca, že už váhá, a pak prohlásil: „Ale v jednom musí být mezi náma jasno. Nikdy nepůjdu proti padrinovi. Don Corleone je muž, kterýho si vážím. Chápu, že v rodinným podniku musí dávat přednost svým synům přede mnou.“

Bruno Tattaglia patřil k nové generaci, která jen stěží skrývala opovržení ke starým paprikům, jako byl Luca Brasi, don Corleone a dokonce jeho vlastní otec. Byl k nim jen trochu přehnaně zdvořilý. Tehdy pravit: „Můj otec by na vás ani nechtěl, abyste cokoli podnikl proti Corleonovým. Proč také? Teď už každý s každým dobře vychází, není to už takové jako za starých časů. Pokud se ovšem opravdu zajímáte o nové místo, mohu otci vzkázat. Práce je to tvrdá a vyžaduje tvrdé muže, aby všechno běželo jako po másle. Jestli si to jednou rozmyslíte, vzkažte mi.“

Luca pokrčil rameny. „Zatím na tom nejsem tak zle.“ A při tom zůstalo.

Záměrem celé akce bylo vyvolat u Tattagliových dojem, že Luca ví o výnosném obchodu s narkotiky a chtěl by se ho zúčastnit na vlastní pěst. Tím by se možná dozvěděl něco o Sollozzových plánech, pokud Turek vůbec nějaké má, či o tom, zda se už chystá vystoupit proti donovi. Když se po dvouměsíčním čekání nic nepřihodilo, oznámil Luca donovi, že Sollozzo svůj neúspěch zřejmě nese statečně. Don mu řekl, aby zkoušel dále, ale pouze příležitostně, a aby nijak nenaléhal.

Večer předtím, než byl na dona Corleona spáchán atentát, zapadl Luca do onoho nočního podniku. Téměř vzápětí přisedl k jeho stolu Bruno Tattaglia.

„Jeden můj přítel si chce s vámi promluvit,“ řekl.

„Tak ho sem přiveďte,“ odpověděl Luca. „Rád si pohovořím s každým z vašich přátel.“

„Ne, chce se s vámi setkat mezi čtyřma očima.“

„Kdo je to?“

„Jeden můj přítel. Chce vám něco navrhnout. Můžete se s ním ještě dnes v noci setkat?“

„Jistě,“ souhlasil Luca. „Kdy a kde?“

Tattaglia tiše navrhl: „Podnik zavírá ve čtyři ráno. Co kdybyste se sešli tady, až tu budou číšníci uklízet?“

Znají mé zvyky, usoudil Luca, jistě mě sledovali. Obyčejně vstával ve tři nebo čtyři hodiny odpoledne, nasnídal se a pak si šel zahrát karty s kamarády z famiglie nebo se vyspat s nějakou holkou. Někdy zašel do

kina na půlnoční představení a pak si sedl do některého nočního podniku na skleničku. Nikdy nešel spát před svítáním. Návrh na schůzku ve čtyři hodiny ráno nebyl tedy tak podivný, jak by se mohlo zdát.

„Dobře, dobře," odpověděl, „ve čtyři hodiny budu zpátky." Pak odešel z podniku a taxíkem odjel do svého podnájmu na Desáté třídě. Bydlel u italské rodiny, se kterou byl vzdáleně spřízněn. Jeho dva pokoje měly zvláštní vchod, takže byly od jejich části bytu zcela odděleny; přímo pod okny mu vedla železniční trať. Byl zde spokojený, protože měl jakýsi pocit rodinného života a současně i ochrany před překvapením tam, kde byl nejzranitelnější.

Ten mazaný turecký lišák tedy konečně vyrukuje s tím, co má za lubem, usoudil. Jestli Sollozzo odhalí své karty už dnes večer, jestli mu všechno prozradí, pak by se ta celá záležitost mohla do vánoc zlikvidovat a dát donovi pod stromeček. V pokoji odemkl Luca kufr, který ležel pod postelí. a vytáhl z něho těžkou neprůstřelnou vestu. Svlékl se a natáhl si ji přes vlněné spodní prádlo; pak si na to oblékl košili a sako. Chvíli váhal, zda by neměl zatelefonovat do donova domu v Long Beachi a povědět mu o novém vývoji, ale uvědomil si, že don nikdy s nikým netelefonuje a že ho tímhle úkolem pověřil tajně a nechce tedy, aby o něm kdokoli věděl, dokonce ani Hagen nebo nejstarší syn.

Luca nosil vždycky s sebou pistoli. Měl zbrojní pas, patrně ten nejdražší zbrojní pas, co byl kdy na světě vydán. Stál celých deset tisíc dolarů, ale chránil ho před vězením, kdyby ho poldové případně prošacovali. Jako hlavní výkonný funkcionář famiglie si ten zbrojní pas velice považoval, ale dnes, čistě pro případ, že by tu záležitost mohl skoncovat, chtěl mít u sebe „bezpečnou" pistoli. Takovou, jejíž původ by se nedal zjistit. Jenže když si všechno ještě jednou promyslel, rozhodl se, že dnes jen vyslechne návrh a vyřídí ho padrinovi, donu Corleonovi.

Cestou zpátky k nočnímu podniku už nepil. Místo toho zašel do Osmačtyřicáté ulice, kde ve své oblíbené italské restauraci U Patsyho v klidu snědl pozdní večeři, a pak, protože už nastal čas schůzky, zajel nahoru do města. Když vešel do podniku, vrátný už tam nebyl. Nebyla tam ani šatnářka. Čekal na něho jen Bruno Tattaglia a po pozdravu ho odvedl k opuštěnému barovému pultu, stojícímu po jedné straně místnosti. Luca viděl jen poušť malých stolků, uprostřed nichž zářil jako malý démant do žluta vyleštěný dřevěný taneční parket. Vzadu ve stínu stálo prázdné pódium pro kapelu a z něho čněla holá kovová stopka mikrofonu.

Luca si sedl k pultu a Bruno Tattaglia zašel za něj. Luca odmítl nabídnutou sklenku a zapálil si cigaretu. Třeba z toho vyleze něco jiného, ne Tuřek. Jenže vzápětí postřehl, jak se vzadu ze zšeřelého konce místnosti vynořil Sollozzo.

Sollozzo mu potřásl rukou a posadil se k pultu vedle něho. Tattaglia před něho postavil sklenici a Turek mu poděkoval kývnutím. „Víte, kdo jsem?" zeptal se.

Luca přikývl. Kysele se usmál. Krysy vylézají z děr. Bude mu potěšením postarat se o tohoto renegátského Sicilana!

„Víte, co od vás budu chtít?" zeptal se Sollozzo.

Luca zavrtěl hlavou.

„Máme možnost udělat obrovský kšeft," řekl Sollozzo. „Každý z těch nahoře může vydělat milióny. Z první zásilky vám můžu zaručit padesát tisíc dolarů. Mluvím o narkotikách.

Je to artikl budoucnosti." „Proč s tím jdete na mně?" zeptal se Luca. „Mám snad promluvit se svým donem?"

Sollozzo se ušklíbl. „S donem jsem už mluvil. Nechce se toho zúčastnit. Prosím, obejdu se bez něho. Potřebuji ale silného chlapa, který by té operaci dal fyzickou ochranu. Doslechl jsem se, že u Corleonových nejste právě spokojený; třeba byste chtěl změnit zaměstnání?"

Luca pokrčil rameny. „Pokud je ta nabídka dost slušná, proč ne?"

Sollozzo ho napjatě pozoroval a zřejmě se už rozhodl. „Nechte si mou nabídku projít hlavou a za několik dní si o ní můžeme znovu promluvit," řekl. Nato mu podal ruku, ale Luca se tvářil, jako by ji neviděl, a vložil si cigaretu do úst. Za pultem vykouzlil Bruno Tattaglia odkudsi zapalovač a přidržel ho Lukovi k cigaretě. A potom udělal něco nečekaného. Upustil zapalovač na barový pult, chňapl po Lukově pravici a pevně ji sevřel.

Luca zareagoval bleskurychle, svezl se z barové stoličky a pokusil se strhnout tělo stranou. Jenže Sollozzo ho chytil za zápěstí druhé ruky. Luca byl ovšem silnější než oba dohromady a byl by se jim vyprostil, kdyby se ze šera za ním nebyl vynořil muž a nevhodil mu přes hlavu na krk slabou hedvábnou šňůru. Prudce ji stáhl a Luca zalapal po dechu. Obličej mu zrudl, z paží mu unikala síla. Tattaglia a Sollozzo mu teď už drželi paže jen volně, stáli tam jako zvědavé děti a přihlíželi, jak muž za Lukou mu stahuje víc a víc šňůru kolem krku. Náhle byla podlaha pod Lukou celá mokrá a kluzká, jak se už Luca nedokázal ovládat a vyprázdnil útroby. Už v něm nebyla žádná síla, nohy se mu podlomily a tělo skleslo. Sollozzo a Tattaglia mu pustili ruce a u oběti zůstal jen škrtič; spolu s klesajícím Lukovým tělem se spouštěl na kolena a stále

přitahoval šňůru, až se zařízla do masa na krku a zmizela. Lukovi vylezly oči z důlků, jakoby obrovským údivem, a tenhle údiv byl jediným projevem života, který v něm zůstal. Byl mrtev.

„Nikdo ho nesmí najít," přikázal Sollozzo. „Je důležité, aby ho zrovna teď nikdo nenašel." Otočil se na podpatku a zmizel zpátky v šeru.

kapitola 8

Den po útoku na dona Corleona byl pro famiglii velmi rušný. Michael zůstal doma u telefonu a přebíral vzkazy pro Sonnyho. Hagen se horlivě snažil najít vyjednavatele, přijatelného pro obě strany. aby se mohla dohodnout schůzka se Sollozzem. Po Turkovi však jako by se najednou slehla zem; nejspíš zjistil že Clemenzovi a Tessiovi pistolníci pátrají po celém městě, aby mu přišli na stopu. Zůstával zřejmě v nejtěsnější blízkosti svého úkrytu, stejně jako všichni přední příslušníci famiglie Tattagliových. S tím ovšem Sonny počítal; věděl, že se nepřítel zcela jistě k tomuto typicky preventivnímu opatření uchýlí. Clemenza byl zaneprázdněn Pauliem Gattem. Tessio byl pověřen. pátráním po Lukovi. Luca vůbec nebyl doma od večera před atentátem na dona - a to bylo zlé znamení. Sonny ovšem nemohl uvěřit, že by Luca zradil nebo padl do léčky.

Mama Corleonová pobývala ve městě u rodinných přátel, aby byla v blízkosti nemocnice. Carlo Rizzi, zet, se nabídl, že také pomůže, ale bylo mu řečeno, aby se staral o vlastní podnik, který mu zařídil don Corleone - výnosnou sázkovou kancelář ve vyhrazeném úseku manhattanské italské čtvrti. Connie byla ve městě s matkou, takže i ona mohla navštěvovat otce v nemocnici. Freddie stále bral uklidňující prášky a zůstával ve svém pokoji v otcově domě. Sonny a Michael ho navštívili a překvapilo je, jak je bledý a bezpochyby nemocný.

„Kristepane!" ulevil si Sonny, když vyšli z pokoje. „Vypadá, jako by prostříleli jeho a ne tátu!"

Michael pokrčil rameny. Na bojišti viděl stejně postižené vojáky. Nikdy ovšem nečekal, že něco takového potrefí Freddieho. Z dětství měl v mysli zakotvenou představu prostředního bratra jako fyzicky nejstatnějšího člena rodiny. Byl také ze všech synů nejposlušnější. Ale jak se všeobecně vědělo, stejně se don už vzdal naděje, že by prostřední syn kdy mohl v rodinném podniku zastávat významné místo. Nebyl dost bystrý ani dost bezohledný. Byl příliš uzavřený, příliš neprůbojný.

Ke sklonku odpoledne telefonoval z Hollywoodu Johnny Fontane. Sonny vzal od Michaela sluchátko. „Ne, Johnny, nemá smysl, abys sem přiletěl navštívit tátu. Je na tom dost zle a tobě by to udělalo moc špatnou reklamu; něco takovýho by táta nechtěl, to vím. Počkej, až se mu povede líp a my ho budeme moct přestěhovat domů. Pak se tu objev. Samozřejmě mu vyřídím tvý pozdravy." A zavěsil. Obrátil se k Michaelovi a řekl: „To bude mít tatínek radost, že sem Johnny chtěl přiletět z Kalifornie, aby se přesvědčil, jak se mu daří!"

Krátce nato zavolal jeden z Clemenzových lidí Michaela k normálnímu telefonu v kuchyni. Volala Kay.

„Daří se už tvému otci dobře?" zeptala se trochu napjatým, trochu nepřirozeným hlasem. Michael věděl, že nemůže tak docela uvěřit tomu, co se stalo; že jeho otec je opravdu, jak to psali v novinách, gangsterem.

„Dostane se z toho," ujistil ji Michael.

„Můžu tě doprovodit, až půjdeš za ním do nemocnice?" zeptala se Kay.

Michael se zasmál. Přece jen nezapomněla, že jí řekl, jak důležité je dělat takové věci, chce-li člověk dobře vycházet s Italy ze staré školy. „Tohle je zvláštní případ," řekl. „Kdyby se ti chlápkové od novin dohmátli, jak se jmenuješ a z jaké jsi rodiny, octla by ses na třetí stránce Daily News. Dívka ze staré yankejské rodiny má pletky se synem velkého šéfa mafie. Jak by se tohle zamlouvalo tvým rodičům?" Kay odsekla: „Mí rodiče nikdy, nečtou Daily News." Po delší trapné odmlce řekla: „A ty jsi v pořádku, Miku, že? Nehrozí ti žádné nebezpečí?"

Michael se znovu zasmál. „O mně se povídá, že jsem jediná bábovka z celé rodiny Corleonových. Ze mě žádný strach nejde. Proto mě klidně mohou nechat na pokoji. Ne, Kay, už je po všem, teď už bude pokoj. Byla to stejně jen taková neštastná náhoda. Vysvětlím ti to, až se sejdeme."

„A kdy to bude?" zeptala se.

Michael se zamyslel. „A co dneska pozdě večer? Vypijeme si v tvém hotelu skleničku, navečeříme se a já potom pojedu do nemocnice navštívit tátu. To věčné posedávání tady u telefonu mi už stejně leze krkem. Ano? Ale nikómu ani slovo! Nechci, aby nás nějací fotoreportéři vyfotili spolu. To není žádná legrace, Kay, byla by to zatraceně trapná věc, zejména pro tvé rodiče."

„Dobře," souhlasila Kay. „Budu na tebe čekat. Můžu za tebe obstarat nějaké vánoční nákupy? Nebo něco jiného?"

„Ne. Jen buď připravena."

Kay se krátce, vzrušeně zasmála. „Budu připravena. Nejsem snad pokaždé?“

„Ano, to jsi. Proto tě mám také ze všech svých dívek nejraději!“

„Miluji tě,“ řekla. „Můžeš mi to také říct?“

Michael pohlédl na čtyři vazouny, co poposedávali v kuchyni. „Nemůžu. Tak večer, ano?“

„Ano,“ odpověděla. Michael zavěsil.

Clemenza už konečně vyřídil svůj úkol a vrátil se; pobíhal právě po kuchyni a vařil velký hrnec rajské omáčky. Michael mu kývl na pozdrav a odešel do rohové kanceláře, kde už na něho Sonny a Hagen netrpělivě čekali: „Je už tady Clemenza?“ zeptal se Sonny.

Michael se zazubil: „Vaří pro mužstvo spagety, tak jako na vojně.“

Sonny se rozčílil: „Pověz mu, ať nechá těch hloupostí a přijde sem. Mám pro něho důležitější práci. A sežeň Tessia, ať sem přijde taky!“

Za několik minut už byli všichni v kanceláři. Sonny se úsečně zeptal Clemenzy: „Postaral ses o něj?“

Clemenza přikývl: „Už ho neuvidíš.“

Michael se mírně zachvěl - uvědomil si, že se mluví o Pauliem Gattovi a že malý Paulie je mrtvý, že ho zavraždil ten roztančený, veselý svatebčan, Clemenza.

„Podařilo se ti sehnat Sollozza?“ zeptal se Sonny Hagena.

Hagen zavrtěl hlavou. „Řekl bych, že už není tak horký do vyjednávání. Rozhodně po tom nějak zvlášt netouží. Anebo si prostě jen dává velký pozor, aby ho naši pistolníci nepřiskřípli. Ale stejně se mi ani nepodařilo najít spolehlivého zprostředkovatele, ke kterému by měl důvěru. Určité si ale uvědomuje, že teď vyjednávat musí. Svou příležitost ztratil ve chvíli, kdy mu starý pán proklouzl mezi prsty.“

Sonny prohlásil: „Sollozzo je mazaný chlap, nejmazanější, s jakým kdy měla famiglia co dělat. Třeba přišel na to, že jen čekáme, až se tátovi povede líp, nebo až nám někdo píchne, kde je.“

Hagen pokrčil rameny. „Na to určitě přišel. Jenže vyjednávat musí stejně. Nic jiného mu nezbývá. Zítra to sjednám. Bezpečně.“

Jeden z Clemenzových mužů zaklepal na dveře a vešel. Řekl Clemenzovi: „Právě jsem slyšel rádio. Policajti našli Paulieho Gatta. Mrtvýho v jeho voze.“

Clemenza přikývl a řekl mu: „Nedělej si s tím žádný starosti!“ Pistolník vrhl na svého caporegima pohled plný údivu, který vzápětí vystřídalo pochopení, a vrátil se do kuchyně.

Porada pokračovala, jako by nebylo došlo k žádnému vyrušení. Sonny se otázal Hagena: „Nějaká změna v donově stavu?“

Hagen zavrtěl hlavou. „Daří se mu celkem dobře, ale ještě několik dní nebude moci mluvit. Je úplně vyčerpaný. Ještě se z té operace nezotavil. Vaše matka je většinu dne u něho, Connie také. Celá nemocnice je plná policajtů a potloukají se tam pro všechny případy i Tessiovi chlapci. Za několik dní už bude v pořádku a pak uvidíme, co od nás bude chtít. Mezitím musíme zabránit Sollozzovi, aby se neukvapil. Proto se s ním chceme pustit do vyjednávání.“

Sonny zabručel: „Dokud nám nevzkáže, musejí ho Clemenza a Tessio hledat. Třeba nám bude přát štěstí a celou záležitost sprovodíme ze světa.“

„Nebude ti přát štěstí,“ ujistil ho Hagen. „ Sollozzo je až moc mazaný.“ Odmlčel se. „Uvědomuje si, že jakmile zasedne k jednání, bude se nám muset ve většině věcí podřídit. Proto hraje o čas. Řekl bych, že se pokouší sehnat podporu od ostatních newyorských famiglií, abychom se do něho nemohli pustit, až nám k tomu starý dá rozkaz.

Sonny se zamračil. „A proč by se měly za něho postavit?“

Hagen trpělivě vysvětloval: „Aby odvrátily rozsáhlou válku, která uškodí všem a navíc zatáhne do věci tisk a úřady. Kromě toho jim chce Sollozzo odstoupit podíl na celé operaci. A vy všichni víte, kolik peněz je v drogách. Famiglia Corleonových je nepotřebuje máme herny, a to je ten nejlepší obchod, co lze mít. Jenže ostatní famiglie jsou chamtivé. Sollozzo se osvědčila famiglie vědí, že tu operaci dokáže rozvinout ve velkém měřítku . Živý Sollozzo pro ně znamená peníze v kapse, mrtvý by je poškodil.“

Na Sonnyho obličeji se objevil výraz, jaký Michael ještě nikdy neviděl. Masitá, smyslná ústa a snědá plet jako by mu zešedly. „Mně je úplně putna, co chtějí. Udělají líp, když se nám do toho nebudou plést!“

Clemenza a Tessio se celí nesví vrtěli v křeslech jako velitelé pěchoty, naslouchající blábolení svého generála o útoku na nedobytnou pevnost, ať to stojí, co to stojí. Hagen řekl s jistou netrpělivostí: „Ale Sonny, tvému otci by se tyhle nápady jistě nezamlouvaly. Víš, jak vždycky říkává: „To je zbytečné mrhání.“. Jistě, když nám starý pán řekne, abychom Sollozza odbouchli, tak nám v tom nikdo nezabrání. Jenže tohle není žádný soukromý spor, tady jde o obchod. Jestli se vrhneme na Turka a famiglie zasáhnou, pak s nimi budeme jednat. Jestli se famiglie přesvědčí, že jsme pevně odhodláni Sollozza dostat, určitě nás nechají. Don jim udělá ústupky v jiných oblastech, aby to vynahradil. Ale nelačni po krvi v záležitosti, jako je tahle. Je to obchod. I atentát na tvého otce byl obchod, nic osobního. To by ti teď už mělo být jasné.“

V Sonnyho očích byl stále ještě tvrdý pohled. „Dobrá, všechno jsem pochopil. Pokud ovšem ty chápeš, že jakmile se rozhodneme Sollozza dostat, nikdo se nám nesmí postavit do cesty!“ Nato se obrátil k Tessiovi. „Stále žádný stopy po Lukovi?“

Tessio zavrtěl hlavou. „Vůbec žádný. Sollozzo se mu musel dostat na kobylku!“

Hagen zauvažoval nahlas: „Luca Sollozzovi nedělal starosti, a to mi připadalo moc divné. Sollozzo je příliš chytrý, než aby si kvůli někomu, jako je Luca, nedělal starosti. Řekl bych, že ho nějakým způsobem odklidil z cesty, ať tak či onak.“

Clemenza řekl pomalu: „Každej může sklouznout na nesprávnou cestu, jen se podívej na Paulieho. Jenže Luca je chlap, kterej dokáže jít jen jedinou cestou. Don Corleone je to jediný, čemu věří, jedinej člověk, kterýho se bojí. A navíc si, Sonny, tvýho otce váží jako nikdo jinej, a don si přece získal úctu všech. Ne, Luca by nás nikdy nezradil. A nechce se mi ani věřit, že by člověk jako Sollozzo, ať už je jak chce prohnanej, mohl na Luku nějak vyzrát. Luca je člověk, kterej podezírá každýho a všecko. Je vždycky připravenej na nejhorší. Třeba jenom někam na několik dní odcestoval. Určitě se nám ozve co nejdřív.“

Sonny se obrátil k Tessiovi. Brooklynský caporegime pokrčil rameny. „Z každýho se může vyklubat zrádce. Luca je zatraceně nedůtklivý. Třeba se ho don nějak dotkl. Možný by to bylo. Ale myslím si, že ho Sollozzo nachytal. To by odpovídalo tomu, co říká consigliori. Měli bysme počítat s nejhorším.“

Sonny řekl všem: „Sollozzo se nejspíš už brzy dozví o Pauliem Gattovi. Jak to na něho zapůsobí?“

Clemenza odpověděl zavile: „Donutí ho to zamyslet se. Pochopí, že ve famiglii Corleonových nejsou žádný hlupáci. Uvědomí si, že mu včera přálo štěstí.“

Sonny odsekl: „To nebylo žádný štěstí. Sollozzo to už plánoval celý týdny. Jistě tátu denně sledovali, kudy jezdí do kanceláře, a všímali si, jaký má zvyky. Pak podplatili Paulieho, a možná i Luku. Nato ihned po útoku na dona unesli Toma. Všecko jim vyšlo tak, jak chtěli. Měli smůlu, ne štěstí. Ti pistolníci, co si je najali, nebyli zrovna nejlepší, a táta moc rychle zareagoval. Kdyby ho byli zastřelili, musel bych se dohodnout se Sollozzem, a on by vyhrál. Na jistou dobu. Musel bych nejspíš čekat a dát mu náskok takových pěti deseti let. Jenom mi netvrď, Pete, že mu přálo štěstí, to bys ho podceňoval. A zrovna tohle jsme v poslední době moc často dělali.“

Jeden z pistolníků přinesl z kuchyně mísu se špagetami a pak talíře, vidličky a víno. Jedli a přitom mluvili. Michael na ně užasle hleděl. Nejedl, a nejedl ani Hagen, ale Sonny, Clemenza a Tessio si dychtivě nabírali a kousky chleba vytírali omáčku. Bylo to skoro k smíchu. Přitom pokračovali v rozmluvě.

Tessio se nedomníval, že by Gattova smrt vyvedla Sollozza z míry, ba dokonce byl přesvědčen, že s ní Turek mohl předem počítat, že ji vlastně může i uvítat. O jednoho darmožrouta na výplatní listině míň. A rozhodně se tím nedá zastrašit; koneckonců, dali by se oni v takové situaci zastrašit?

Michael se ostýchavě ozval: „Já vím, že jsem v těchhle věcech amatér, ale ze všeho, co jste tady napovídali o Sollozzovi včetně faktu, že zničehonic s ním Tom nemůže navázat kontakt, bych řekl, že má nějaký trumf v rukávě. Možná že se chystá nějaký podfuk, kterým by nás zase pořádně zmáčkl. Kdyby se nám podařilo přijít na to, co má za lubem, stali bychom se pány situace my!“

Sonny řekl váhavě: „Jo, tohle mi taky napadlo a jediný, na co jsem přišel, je Luca. Už jsem dal příkaz, aby ho rovnou přivezli sem a teprve pak se uvidí, jestli bude mít nárok na svý starý postavení ve famiglii. A další, co mi tak napadlo, je, že se Sollozzo o tom kšeftu dohodl s newyorskými famigliemi a ty nám zítra vzkážou, že v tý válce budou stát proti nám. A že se musíme s Turkem dohodnout. Mám pravdu, Tome?“

Hagen přikývl. „Tak to připadá i mně. A bez tvého otce nemůžeme proti takovým protivníkům ani hnout prstem. On je jediný, kdo se může ostatním famigliím postavit. Má politické styky, které ony pořád potřebují, a těch může využít ke smlouvání. Bude-li ovšem chtít.“

Na chlapíka, jehož hlavní pistolník zrovna nedávno zradil, prohlásil Clemenza trochu opovážlivě: „Šéfe, k tomuhle domu se Sollozzovi nikdy nepodaří přiblížit, s tím si nedělej starosti.“

Sonny se na něho na chvilku zamyšleně zahleděl. Pak se otázal Tessia: „A co nemocnice, mají tam tví chlapi všechno pod palcem?“

Poprvé za celou poradu se Tessio zdál být svou věcí zcela jist. „Vevnitř i venku,“ prohlásil. „Ve dne i v noci. Taky poldové to tam slušně hlídají. U dveří donova pokoje čekají tajní, až budou moct starýho pána vyslechnout. Nesmysl! Donovi ještě stále dávají ty věcičky z rourek, žádný jídlo, takže si nemusíme dělat starosti s kuchyní, jinak by nám tohle dalo zabrat, protože ti Turci přísahají na jed. Donovi se na kobylku dostat nemůžou, vůbec ne.“

Sonny se pohodlně opřel v křesle. „Po mně taky nepůjdou, se mnou se musí dohodnout, teď potřebují mašinérii naší famiglie.“ Zazubil se na Michaela. „Že by šli po tobě? Třeba si Sollozzo usmyslil, že tě unese a podrží si tě jako rukojmí, než se s ním dohodneme.“

Michael si zklamaně pomyslil: „A moje rande s Kay je v háji. Sonny mě nepustí z domu.“ Ale Hagen vpadl netrpělivě: „Ne, kdyby se chtěl pojistit, mohl už Mika unést dávno. Jenže každý ví, že Mike nepracuje

v rodinném podniku. Je civil, a kdyby ho Sollozzo unesl, ztratil by podporu všech ostatních newyorských famiglií. Dokonce i Tattagliovci by museli pomoci ho hledat. Ne, je to úplně jednoduché. Zítra k nám přijde zástupce všech newyorských famíglií a vyřídí nám, že se máme s Turkem dohodnout. p právě na to čeká. To je jeho eso v rukávě.“ Michael si ulehčeně povzdychl. „Prima,“ prohlásil. „Musím dnes večer do města.“

„Proč?“ obořil se na něho Sonny.

Michael se zazubil. „Chtěl bych zaskočit do nemocnice a navštívit tátu. Taky bych chtěl zajít za mámou a za Connií. A mám ještě něco jiného na práci.“ Obdobně jako don se Michael nikdy nesvěřoval s tím, co dělá, a tentokráte ani nechtěl informovat Sonnyho, že se sejde s Kay Adamsovou. Neměl ovšem žádný důvod mu to neoznámit, byl to prostě jen zvyk.

Z kuchyně se ozval hlasitý šum. Clemenza se tam zašel podívat, co se děje. Když se vrátil, držel v rukou Brasiho neprůstřelnou vestu. Ve vestě byla zabalena velká mrtvá ryba.

Clemenza utrousil: „Turek se dozvěděl o svým špiónu Pauliem Gattovi!“

A Tessio dodal stejně věcným hlasem: „A my teď víme, co se stalo s Lukou Brasim.“

Sonny si zapálil doutník a napil se whisky. Michael se nechápavě zeptal: „Co k čertu znamená tahle ryba?“ Odpověděl mu Ir Hagen, consígliori: „Ta ryba znamená, že Luca Brasi spí na dně oceánu. Je to prastaré sicilské poselství.“

kapitola 9

Toho večera jel Michael do města s pocitem tísně. Uvědomoval si, že je proti své vůli vtahován do sítě rodinného podnikání a zazlíval Sonnymu, že ho využívá i k tak drobné práci, jako je služba u telefonu. Cítil se nesvůj, že je dokonce při nejdůvěrnějších poradách, kde ho mohou bez obavy zasvěcovat do takových tajných plánů, jako je vražda! Teď, jak jel za Kay, mu proto připadalo, že se provinil i na ní. Do dnešního dne jí totiž nevyjevil celou pravdu o své rodině. Vyprávěl jí o jejích členech, ale své informace doprovázel drobnými žerty a malebnými příběhy, takže vypadali spíš jako nějací technikoloroví filmoví hrdinové než jako to, čím ve skutečnosti byli. A teď mu otce postřelili na ulici a nejstarší bratr chystá vražedné tažení. Takhle vypadá holá skutečnost, ale tohle jí nikdy nebude moci říct. Už jí přece pověděl, že otcovo postřelení byla spíše „nešťastná náhoda“ a že už je po všem. Jenže ono to ksakru vypadá, jako by to teprve začínalo. Sonny a Tom nemají pravdu, pokud jde o Sollozza, stále ještě ho podceňují, i když Sonny má alespoň tolik rozumu, aby si uvědomil, jak je nebezpečný. Michael se snažil uhádnout, co asi ten Turek může mít za lubem. Je to očividně odvážný, chytrý chlapík, navíc obdařený neobyčejnou silou. Jenže Sonny a Tom a Clemenza a Tessio přece svorně tvrdí, že mají všechno pevně v rukou a jsou zkušenější než on. Já jsem v téhle válce „civilem“, ušklíbl se Michael v duchu. A kdyby ho do ní chtěli násilím zatáhnout, museli by mu dát setsakra víc lepších medailí, než co mu jich udělili v druhé světové válce!

Jak tak o tom všem přemýšlel, zmocnil se ho pocit viny, že mu není otce víc líto. Chudáka tátu mu prostříleli jako řešeto, a přesto mu líp než komukoli jinému bylo jasné, že, jak řekl Tom, to je čistě obchodní záležitost, nic osobního. Že otec tím platí za moc, kterou měl celý život v rukou, za úctu, kterou si u všech, kdo byli kolem něho, vynucoval.

Michael si nepřál nic jiného než se z toho všeho vymanit, vést vlastní život. Jenže od rodiny se nebude moci odpoutat dřív, než bude po krizi. Musí pomáhat jako civil. S náhlou jasnozřivostí si uvědomil, že to, co ho vlastně roztrpčuje, je právě úloha, která je mu přidělena, úloha privilegovaného nevojáka, trpěného odpůrce vojenské povinnosti. Proto se mu slovo „civil“ ustavičně a tak znervózňujícím způsobem vkrádá do mysli.

Když vešel do hotelu, Kay už na něho čekala v hale. (Do města ho zavedlo několik Clemenzových mužů a teprve poté, co se přesvědčili, že je nikdo nesledoval, ho na blízkém rohu vysadili.)

Společně se navečeřeli a vypili několik sklenek. Pak se ho Kay zeptala: „V kolik hodin zajdeš za otcem?“

Michael pohlédl na hodinky. „Návštěvní hodiny končí v půl deváté. Asi tam půjdu, až všichni odejdou. Mě tam pustí. Otec má soukromý pokoj a vlastní ošetřovatelku, takže s ním budu moci chvíli posedět. Myslím, že ještě nemůže mluvit; kdoví, jestli si vůbec uvědomí, že tam jsem. Ale musím mu prokázat úctu.“

Kay řekla tiše: „Je mi ho moc líto, na té svatbě mi připadal jako strašně milý člověk. Nemůžu vůbec věřit tomu, co se o něm píše v novinách. Většina z toho určitě není pravda.“

Michael prohodil zdvořile: „Také bych řekl.“ Překvapilo ho, že je vůči Kay tak tajnůstkářský. Ano, miluje ji, plně jí věří, ale o otci nebo famiglii jí nikdy nic neřekl. Nepatří k nim.

„Co uděláš?“ zeptala se Kay. „Zapleteš se do téhle gangsterské války, co jsou jí plné noviny?“

Michael se zazubil, rozepnul si sako a roztáhl je. „Podívej se, žádné pistole!“ Kay se zasmála.

Už se připozdívalo. Vyjeli nahoru do jejich pokoje, Kay namíchala pro oba nápoj, a když začali pít, sedla si mu na klín. Pod šaty byla samé hedvábí a jen se dotkl rukou žhnoucí pokožky na stehně, padli na lůžko a pomilovali se oblečení, s ústy přisátými k sobě. Když skončili, zůstali nehybně ležet a vnímali jen žár svých těl, jak se jim propaloval přes šaty. „Tak tomuhle vy vojáci říkáte rychlovka?“ zamumlala Kay.

„Jo,“ přitakal Michael.

„Není to tak zlé,“ usoudila Kay a uchichtla se.

Podřimovali, až sebou Michael prudce trhl. Ustaraně pohlédl na hodinky. „Hrome! Už je skoro deset. Musím zajet do nemocnice.“ Zašel do koupelny, opláchl se tam a učesal. Kay vešla za ním a zezadu ho objala kolem pasu. „Kdy se vezmeme?“ zeptala se.

„Kdykoli budeš chtít. Jen co se tyhle rodinné zmatky uklidní a otci se povede líp. Ale podle mého bys měla svým rodičům raději všechno vysvětlit už teď.“

„A co jim mám vlastně vysvětlit?“ otázala se Kay věcně.

Michael si pročísl hřebenem vlasy. „Jenom jim řekni, že sis namluvila statečného, pěkného chlapce z italské rodiny. Vynikající prospěch na Dartmouthské univerzitě. Ve válce vyznamenany Záslužným křížem a Purpurovým srdcem za zranění. Pořádný mládenec, pracovitý. Jenže jeho otec je předák mafie, který musí zabíjet zlosyny, občas podplácí vysoké státní úředníky a při téhle robotě si sem tam vyslouží nějakou kulku. Tohle ovšem nemá nic společného s jeho pořádným, pracovitým synem. Dokážeš si to všechno zapamatovat?“

Kay ho pustila a opřela se o dveře koupelny. „Je tedy opravdu předák mafie?“ hlesla. „A opravdu...“ odmlčela se. „Opravdu zabíjí lidi?“

Michael se dočesal. „Já ti ani nevím. Vlastně to neví nikdo. Ale ani by mě to nepřekvapilo!“

Než vyšel ze dveří, zeptala se ho: „Kdy tě zase uvidím?“

Michael ji políbil. „Byl bych moc rád, kdybys odjela domů a tam v tom svém zapadákově si nechala všechno projít hlavou. Do téhle záležitosti se rozhodně nesmíš vůbec zaplést. Po vánočních prázdninách se vrátím do školy a sejdeme se v Hannoveru. Platí?“

„Platí,“ řekla. Hleděla za ním, jak vychází ze dveří, a viděla ho zamávat, než vstoupil do zdviže. Ještě nikdy se mu necítila tak blízká, ještě nikdy ho tak nemilovala, a kdyby jí někdo pověděl, že ho znovu spatří teprve po dvou letech, byla by se jí zmocnila taková strašná bolest, že by ji rozhodně nebyla vydržela.

Když Michael vystoupil před Francouzskou nemocnicí z taxíku, překvapilo ho, že ulice je úplně opuštěná. A když vešel dovnitř, ještě více ho překvapilo, že prázdnotou zeje i vestibul. Ksakru, co to Clemenza a Tessio tropí! Prosím, na kadetce nikdy nestudovali, ale vědí snad toho o taktice alespoň tolik, kde mají rozmístit přední stráže! Nejméně dva z jejich lidí by přece měli stát ve vestibulu.

Odešli už i ti nejpozdnější návštěvníci; bylo již téměř půl jedenácté. Michael rázem zostražitěl a byl ve střehu. Ani se nezastavil u informačního stolu, číslo otcova pokoje nahoře ve čtvrtém patře už znal. Nastoupil do samoobslužného výtahu a cestou až k pokoji sestry ve čtvrtém patře ho nikdo kupodivu nezastavil. Rychle minul její dveře a zamířil rovnou do otcova pokoje. Před dveřmi nikdo nestál. Kde ksakru jsou ti dva detektivové, co tu prý čekají, aby otce střežili a vyslechli? Kde ksakru jsou Tessiovi a Clemenzovi muži? Že by byl někdo v pokoji? Dveře byly dokonce otevřené. Michael vešel. Někdo ležel na lůžku a ve svitu prosincového měsíce, proudícím oknem, rozpoznal Michael otcovu tvář. I teď byla jako z kamene, jen hruď se slabě vzdouvala nerovnoměrným dechem. Z kovové šibenice stojící vedle lůžka visely hadice, zavedené do nosu. Na podlaze stála skleněná mísa, do níž se dalšími trubicemi odváděly škodliviny vylučované z těla. Michael postál několik okamžiků u dveří, dokud si nebyl jist, že je otec v pořádku, a pak rychle vyšel.

„Jsem Michael Corleone,“ řekl ošetřovatelce. „Rád bych poseděl u otce. Kam se poděli ti detektivové, co ho tu mají hlídat?“

Ošetřovatelka byla pěkná mladá dívka, pevně přesvědčená o důležitosti své práce. „Víte, váš otec měl prostě příliš mnoho návštěv, a to nám vadilo při výkonu služby,“ prohlásila. „Asi před deseti minutami tu byla policie a všechny odsud vykázala. A asi zrovna před pěti minutami jsem musela poslat detektivy k telefonu, naléhavě je volali z policejního ředitelství. Hned nato odjeli. Ale nemějte starosti, často se na vašeho otce chodím dívat a z jeho pokoje je sem slyšet každý sebemenší zvuk. Proto nechávám dveře otevřené.“

„Děkuji vám,“ řekl Michael. „Můžu s ním chvilku posedět, ano?“ Ošetřovatelka se na něho usmála. „Jen na chviličku a pak bohužel budete muset odejít. Předpisy, víte!“

Michael se vrátil do otcova pokoje. Zdvihl sluchátko a požádal nemocniční centrálu, aby ho spojila s domem v Long Beachi, s telefonem v rohové kanceláři. Ozval se Sonny. Michael zašeptal: „Sonny, jsem ve

městě v nemocnici. Trochu jsem se opozdil. Sonny, nikdo tu není. Ani jeden z Tessiových lidí. Žádní detektivové přede dveřmi. Táta byl bez jakékoli ochrany.“ Hlas se mu chvěl.

Po delší odmlce se ozval Sonnyho tichý a napjatý hlas: „Tak tohle je ten Sollozzův tah, cos o něm mluvil!“

Michael odpověděl: „Taky jsem si to řekl. Ale jak přiměl policajty, aby to tu úplně vyklidili, a kam zmizeli? Co se stalo s Tessiovými lidmi? Kristepane, že by ten lump Sollozzo měl podmazané i celé newyorské policejní ředitelství?“

„Jenom klid, chlapče!“ konejšil ho Sonny. „Přálo nám zase štěstí, žes do tý nemocnice přišel tak pozdě. Zůstaň v tátově pokoji. Zamkni dveře zevnitř. Do čtvrt hodiny tam budeš mít několik lidí, jen co vyřídím nějaký telefonáty. Prostě se nehni z místa a neplaš se. Ano, chlapče?“

„Neměj strach,“ ujistil ho Michael. Poprvé od doby, kdy to všechno začalo, ucítil, jak se v něm vzmáhá zuřivý vztek, mrazivá nenávist k otcovým nepřátelům.

Zavěsil a zazvonil na ošetřovatelku. Usoudil, že se raději bude řídit vlastním úsudkem a nebude dbát na Sonnyho příkazy. Sotva ošetřovatelka vešla, řekl: „Prosím, nevyděste se, ale musíme otce okamžitě přestěhovat. Do jiného pokoje nebo na jiné poschodí. Můžete všechny tyhle trubice odpojit, aby se ta postel dala odtáhnout pryč?“

„To je nesmysl,“ namítla ošetřovatelka. „To by nám musel povolil lékař!“

Michael jí rychle vysvětloval: „Jistě jste o mém otci četla v novinách! Jak vidíte, nikdo tu teď večer není, aby ho střežil. A já jsem se právě dozvěděl, že sem do nemocnice jedou nějací chlapi, aby ho zabili. Prosím, věřte mi a pomozte mi.“ Když Michael chtěl, dokázal být mimořádně přesvědčivý.

„Ty hadice nemusíme odpojovat,“ řekla ošetřovatelka. „Můžeme vytlačit postel i se stojanem.“

„Máte tu nějaký volný pokoj?“ zašeptal Michael.

„Na konci chodby.“

Převoz provedli za několik málo okamžiků, velmi rychle a obratně. Potom Michael upozornil ošetřovatelku: „Zůstaňte s ním tady, dokud nepřijde pomoc. Kdybyste šla ven do svého pokoje, mohlo by se vám něco stát.“

Vtom se ozval z lůžka hlas jeho otce, chraptivý, ale plný síly. „Michaeli, to jsi ty? Co se stalo, co se děje?“

Michael se naklonil nad postel. Vzal otcovu ruku do své. „To jsem já, Mike. Neboj se. A teď dávej pozor - buď úplně zticha a ani nemukej, zvlášl kdyby tě někdo volal jménem. Nějací lidé tě chtějí zabít, rozumíš? Ale já jsem tady, tak se neboj!“

Don Corleone si sice dosud plně neuvědomoval, co se mu minulého dne přihodilo, a trpěl strašnými bolestmi, ale přesto se na nejmladšího syna shovívavě usmál. Bylo by to přespříliš namáhavé, ale jak rád by mu řekl: „Proč bych se měl teďka bát? Vždyť od doby, co mi bylo dvanáct, mě už chtělo zabít tolik cizích lidí!“

kapitola 10

Francouzská nemocnice byla malá soukromá klinika s jediným vchodem. Michael vyhlédl oknem na ulici. Před budovou bylo malé prostranství, z něhož vedlo několik schodů dolů na ulici, a tam nestálo ani jedno auto. Jinudy se však do nemocnice vejít nedalo. Michael věděl, že nemá mnoho času, a proto rychle opustil pokoj, seběhl všechna čtyři poschodí dolů a širokými dveřmi přízemního vchodu vyšel věn. Po straně bylo vidět prostranství pro sanitky, ale nebyla tam ani jedna, dokonce ani žádný jiný vůz.

Na chodníku před nemocnicí se Michael zastavil a zapálil si cigaretu. Rozepjal si plášť a postavil se do světla pouliční svítilny tak, aby ho bylo možno poznat. Směrem od Deváté třídy přicházel svižným krokem jakýsi mladík s bujnou kšticí černých vlasů, pod paží balíček. Měl na sobě vojenskou kazajku. Když se octl ve světle lucerny připadala Michaelovi jeho tvář známá, ale nemohl ji zařadit. Jenže mladík se před ním zarazil, napřáhl k němu ruku a se silným italským přízvukem ho oslovil: „Done Michaeli, pamatujete si na mě? Enzo, pekařský pomocník u panettiera Nazorina; jeho zeť. Váš otec mi zachránil život; obstaral mi u vaší vlády povolení, abych směl zůstat v Americe.“

Michael mu potřásl rukou. Už se rozpomněl.

Enzo pokračoval: „Jdu prokázat úctu vašemu otci. Pustí mě tak pozdě do nemocnice?“

Michael se usmál a zavrtěl hlavou. „Ne, ale přesto vám moc děkuji. Povím donovi, že jste přišel.“ Ulicí se řítilo auto a Michael byl okamžitě ve střehu. „ Řekl Enzovi: „Rychle odtud zmizte. Něco se tu může semlít. Byl bych nerad, kdybyste měl mít oplétačky s policií!“

Na obličeji mladého Itala se objevil výraz strachu. Oplétačky s policií by mohly mít za následek deportaci nebo odmítnutí státního občanství. Ale mladík se nehnul. Zašeptal italsky: „Zůstanu tady. Kdyby se něco semlelo, tak vám pomůžu. Jsem tím padronovi povinován."

Michaela to dojalo. Chystal se mladíka znovu vyzvat, aby odešel, ale pak si řekl, proč ho tu vlastně nenechat? Budou-li před nemocnicí stát dva lidé, třeba odstraší Sollozzovy lidi, které sem poslal, aby zabili otce. Jeden člověk by takového účinku téměř určitě nedosáhl. Nabídl tedy Enzovi cigaretu a připálil mu. Oba stáli ve studené prosincové noci pod pouliční lampou a na ně dolů blikavě svítila žlutá okna nemocnice, rozpůlená zeleným chvojím vánoční výzdoby. Právě dokuřovali cigarety, když z Deváté třídy zabočil do Třicáté ulice dlouhý, nízký černý vůz a těsně při obrubníku jel směrem k nim. Jak přibrzdil, Michael se naklonil, aby zahlédl obličeje vevnitř, a bezděčně ucukl. Auto zřejmě chtělo zastavit, ale náhle vyrazilo kupředu. Někdo ho asi poznal. Michael nabídl Enzovi další cigaretu a postřehl, že se pekařovi chvějí ruce. K vlastnímu překvapení shledal, že jemu se netřesou.

Pokuřovali a strávili na ulici přibližně dalších deset minut, když noční vzduch náhle rozťala policejní siréna. Z Deváté třídy skřípavě zahnul do ulice policejní hlídkový vůz a před nemocnicí zabrzdil. Vzápětí se za ním přiřítily dva přepadové vozy. Prostranství před vjezdem do nemocnice se ve zlomku vteřiny hemžilo uniformovanými strážníky a detektivy. Michael s úlevou vydechl. Dobrák starý Sonny, zřejmě okamžitě zapracoval. Michael k nim zamířil.

Dva statní, rozložití policisté ho chytili za paže. Další ho prošacoval. Robustní policejní kapitán, s čepicí lemovanou zlatem vyšel vzhůru po schodech; jeho muži se uctivě rozestoupili, aby mu uvolnili cestu. I když byl tělnatý a zpod čepice mu trčely bílé vlasy, sršela z něho energie. Obličej měl rudě naběhlý krví. Přistoupil k Michaelovi a obořil se na něho: „Myslel jsem, že už vás mám všechny za mřížemi, vy taliánské svině! Kdo kruci jsi a co tu děláš?"

Jeden ze strážníků, stojících vedle Michaela, řekl: „Neměl žádnou bouchačku, pane kapitáne."

Michael neodpovídal. Pozorně si prohlížel policejního kapitána, chladné zkoumal jeho obličej, jeho kovově modré oči. Jeden z tajných upozornil: „To je Michael Corleone, donův syn."

Michael se otázal klidným hlasem: „Kam se poděli ti detektivové, co mají hlídat mého otce? Kdo je odvolal?"

Policejní kapitán se třásl vzteky. „Ty chuligáne jeden, kdo kruci jsi, abys mi tu vykládal, co mám dělat? Já jsem je odvolal! Mně osobně na tom hovno záleží, kolik taliánskejch gangsterů se mezi sebou pobije! Bejt po mým, tak nezvednu ani malíček, abych toho tvýho tátu ochránil před odbouchnutím. A teď odtud vypadni. Zmizni z týhle ulice, cucáku jeden, a neopovažuj se ani vkročit do tý nemocnice, když nejsou návštěvní hodiny!" Michael si ho stále ještě pozorně prohlížel. To, co policejní kapitán řekl, ho vůbec nevyvedlo z míry. Horečnatě přemýšlel. Že by v tom prvním voze byl Sollozzo a zahlédl ho, jak stojí před nemocnicí? Ze by pak byl zatelefonoval tomuhle kapitánovi: „Jak to, že se Corleonovic lidé ještě potloukají kolem nemocnice, když jsem vám zaplatil, abyste je dal do basy?" Že by to všechno bylo tak pečlivě naplánované, jak tvrdil Sonny? Všechno tomu nasvědčovalo. Michael, stále ještě se ovládající, prohlásil kapitánovi: Neodejdu z téhle nemocnice, dokud k pokoji mého otce nepostavíte stráž. „

Kapitán se ani nenamáhal odpovědět. Jen přikázal detektivovi, co stál vedle něho: „Phile, strč toho smrada za mříže!"

Detektiv váhavě namítl: „Ten kluk neměl bouchačku, pane kapitáne. Je válečný hrdina a až dosud neměl s těmi špinavými kšefty nic společného. Tohle by mohly noviny pořádně rozmáznout!"

Kapitán, obličej zrudlý vztekem, se málem vrhl na detektiva. Zařval: Kruci, řekl jsem, za mříže s ním!"

Michael se stále ještě držel na uzdě a řekl s uváženou uštěpačností: „Kolik vám vlastně ten Turek zaplatil, abyste mu vydal otce napospas, kapitáne?"

Kapitárl se k němu prudce otočil. Oběma rozložitým strážníkům přikázal: „Podržte ho!" Michael ucítil, jak mu přitiskli paže k bokům. Pak spatřil, jak se kapitánova mohutná pěst vzepjala k úderu na obličej. Pokusil se uhnout, ale pěst mu dopadla na lícní kost. V lebce mu vybuchl granát. Ústa se mu naplnila krví a drobnými úlomky kostí; uvědomil si, že to jsou zuby. Pocítil, jak mu polovina tváře otéká, jako by se plnila vzduchem. Nohy se mu podlomily a byl by upadl, kdyby ho oba strážníci nesvírali pevně dál. Byl však stále při vědomí. Detektiv v civilu se postavil před něho, aby ho kapitán už nemohl podruhé udeřit, a vybuchl: „Těbůh, pane kapitáne, vy jste ho pěkně zřídil!"

Kapitán vyštěkl nahlas: „Ani jsem se ho nedotkl. Napadl mé a upadl. Je vám to jasný? Vzpíral se zatčení!"

Michael viděl rudým oparem, jak u chodníku zastavují další auta a z nich rychle vystupují nějací muži. V jednom z nich poznal Clemenzova právního zástupce; ten teď sebejistě a zdvořile hovořil s kapitánem. „Rodina Corleonových najala soukromou detektivní agenturu, aby střežila pana Corleona. Všichni, co tu jsou

se mnou, mají zbrojní pasy, pane kapitáne. Jestli je zatknete, budete se muset ráno dostavit před soudce a vysvětlit mu své důvody.“

Advokát pohlédl na Michaela. „Chcete podat žalobu na toho, kdo vám tohle udělal?“ otázal se.

Michael nemohl skoro mluvit. Čelisti ho neposlouchaly, ale přece jen se mu podařilo zamumlat: „Uklouzl jsem a spadl.“ Kapitán na něho vítězoslavně pohlédl a Michael se pokusil zareagovat na pohled úsměvem. Ani za nic nechtěl dát najevo ten nádherný ledový chlad, který mu ovládl mozek, a ten příboj mrazivě studené nenávisti, která mu zaplavila celé tělo. Nikdo neměl být varován, jaké pocity v tu chvíli chová. Stejně by se byl zachoval i don. Pak ucítil, jak ho odnášejí do nemocnice, a omdlel.

Když se ráno probudil, shledal, že mu sdrátovali čelist a že mu v levé polovině úst chybějí čtyři zuby. U postele seděl Hagen.

„Dali mi narkózu?“ zeptal se Michael.

„Ano,“ odvětil Hagen. „Museli ti z dásní vyškrabat několik úlomků kosti a předpokládali, že by to bylo příliš bolestivé. Kromě toho jsi byl stejné prakticky v bezvědomí.“

„Jinak jsem v pořádku?“

„Ano. Sonny chce, abys přijel za ním do Long Beache. Myslíš, že to dokážeš?“

„Jistě. S donem je to už v pořádku?“

Hagen zrudl. „No, tenhle problém jsme snad už opravdu vyřešili. Najali jsme soukromou detektivní agenturu a teď tam už nepronikne ani myš. Povím ti víc, až budeme ve voze.“

U volantu seděl Clemenza. Michael a Hagen se posadili dozadu. Michaelovi třeštila hlava. „Přišli jsme vůbec na to, co se ksakru vlastně včera večer stalo?“

Hagen klidným hlasem vyprávěl: „Sonny má svého informátora, toho detektiva Phillipse, co se tě pokusil chránit. Všechno nám vysvětlil. Policejní kapitán McCluskey je chlap, který se dává podplácet už od té doby, co byl obyčejný pochůzkář. Naše famiglia se mu také dost naplatila. Jenže to je chamtivý a příliš nespolehlivý chlap, než aby se s ním dalo počítat. Sollozzo mu zřejmě musel vysolit pořádnou částku. McCluskey dal rovnou po skončení návštěvních hodin zavřít všechny Tessiovy muže, jak ty uvnitř nemocnice, tak i ty, co hlídali venku. To, že někteří z nich měli revolvery, bylo jen na škodu. Pak McCluskey odvolal úřední detektivy, co drželi stráž před donovými dveřmi. Prý je potřeboval a měli je prý vystřídat nějací jiní policajti, ale příslušný příkaz se někam zaběhl. Výmysl. Podplatili ho, aby jim umožnil dostat dona. A Phillips tvrdí, že McCluskey poskytne Sollozzovi další příležitost. Sollozzo mu zřejmě dal tučný závdavek a slíbil modré z nebe.“

„Dostala se zpráva o mém zranění do novin?“ zeptal se Michael.

„Ne. Podařilo se nám to ututlat. Nikdo nemá zájem, aby se to rozkřiklo. Ani policajti, ani my.“

„Správně. A co ten mládenec Enzo, vyvázl z toho?“

„Ano. Byl chytřejší než ty. Jak se ti policajti objevili, zmizel. Tvrdí, že byl s tebou, když vás míjel Sollozzův vůz. Je to pravda?“

„Ano. Je to správný chlapec.“

„Tak se tedy o něho postaráme. Je ti dobře?“ zeptal se Hagen starostlivě. „Vypadáš mizerně.“

„Jsem v pořádku,“ ujistil ho Michael. „Jakže se jmenuje ten policejní kapitán?“

„McCluskey. Mimochodem, třeba se ti uleví, když ti povím, že rodina Corleonových konečně vyrovnala skóre. Bruno Tattaglia, dnes ve čtyři ráno.“

Michael prudce zvedl hlavu. „Jak to? Řekli jsme si přece, že se zatím stáhneme!“

Hagen pokrčil rameny. „Po tom všem, k čemu došlo v nemocnici, najel Sonny na tvrdý kurs. Naši pistolníci pročesávají celý New York a New Jersey. Včera večer jsme dali dohromady ten seznam. Pokouším se Sonnyho krotit, Miku. Třeba mu dokážeš ty promluvit do duše. Tahle celá záležitost se ještě pořád dá vyřídit bez větší války.“

„Promluvím si s ním,“ slíbil Michael. „Je dnes ráno porada?“

„Ano, Sollozzo se nám už konečně ozval. Chce, abychom s ním začali jednat. Podrobnosti už zařizuje zprostředkovatel. To znamená, že vyhráváme. Sollozzo ví, že prohrál, a chce vyváznout se zdravou kůží.“ Hagen se odmlčel. „Třeba si myslel, že jsme bábovky, jen nakousnout, protože jsme se do něho nepustili. Teď, když je jeden z mladých Tattagliů mrtvý, je mu jasné, že to myslíme vážně. Z jeho strany to byl opravdu velký hazard, když zaútočil na dona. Mimochodem, máme už potvrzeno, co se stalo Lukovi. Zabili ho noc před tím, než postřelili tvého otce. V Brunově nočním podniku. Zrovna tam!“

„Žádný div, že ho přistihli nepřipraveného,“ prohodil Michael.

V Long Beachi byl vjezd do rezidence zahrazen napříč zaparkovaným dlouhým černým autem. O jeho kapotu se opírali dva muži. První domy po obou stranách měly v horních patrech pootevřená okna. Páni, ten Sonny to zřejmě bere setsakra vážně!

Clemenza zaparkoval vůz před rezidencí; zbytek cesty šli pěšky. Oba strážní patřili ke Clemenzovým lidem a ten místo pozdravu na ně upřel zamračený pohled. Muži odpověděli kývnutím hlavy. Žádné úsměvy, žádná slova. Clemenza vedl Hagena a Michaela k domu.

Ještě než zazvonili, otevřel jim dveře další strážný. Zřejmě je vyhlížel z okna. Šli do rohové kanceláře, kde už na ně čekal Sonny s Tessiem. Sonny přistoupil k Michaelovi, uchopil hlavu mladšího bratra do rukou a řekl škádlivě: „Jaká krása, jaká krása!“ Michael mu ruce odstrčil, přešel ke stolu a nalil si skotskou; doufal, že tím zmírní bolest ve sdrátované čelisti.

Všichni se rozsadili po místnosti, ale nálada byla jiná než při předešlých poradách. Sonny byl rozjařenější, přívětivější a Michael uhádl, co tahle bujarost znamená. Starší bratr se už zbavil veškerých pochybností. Odhodlal se a nic ho neodradí. To, oč se Sollozzo minulý večer pokusil, byla poslední kapka. Příměří už vůbec nepřicházelo v úvahu.

„Když jsi byl pryč, zatelefonoval nám ten zprostředkovatel,“ sdělil Sonny Hagenovi. „Turek chce tu schůzku ihned.“ Sonny se zasmál. „Ten parchant má ale drzost!“ řekl s obdivem. „Včera to projel na celý čáře a hned chce dneska nebo zítra schůzku! A my abychom mezitím seděli v koutě a baštili všechno, co nám naservíruje! Zatracená opovážlivost!“

Hagen se opatrně zeptal: „A cos mu odpověděl?“

Sonny se zazubil. „Řekl jsem, samozřejmě, proč ne? Kdykoli bude chtít, já nepospíchám. Mám po celých čtyřiadvacet hodin v terénu stovku pistolníků. Stačí, aby Sollozzo vystrčil chlup na zadku, a je po něm! Nechme je čekat, jak dlouho budou chtít!“

„Existuje nějaký určitý návrh?“ zeptal se Hagen.

„Ovšem,“ přitakal Sonny. „Sollozzo chce, abychom k němu poslali Mika, že mu řekne, co navrhuje. Ten zprostředkovatel se zaručuje za Mikovu bezpečnost. Od nás Sollozzo záruku na vlastní bezpečnost nežádá, ví, že tohle na nás chtít nemůže. Bylo by to zbytečný. Proto tu schůzku zorganizuje on. Jeho lidi vyzvednou Mika a dovezou ho na místo. Mike vyslechne Sollozza a pak ho nechají odejít. Jenže místo schůzky je tajný. A ta dohoda prý bude tak výhodná, že ji nebudeme moc odmítnout.“

Hagen se otázal: „A co Tattagliovi? Jak budou oni reagovat na Bruna?“

„To má být částí dohody. Zprostředkovatel tvrdí, že famiglia Tattagliových splní to, co Sollozzo dohodne. Na Bruna zapomenou. Zaplatil za to, co provedli mýmu otci. Jedno smazává druhý.“ Sonny se opět zasmál. „Parchanti nestydatí!“

Hagen opatrně nadhodil: „Měli bychom si ale vyslechnout, co navrhují.“

Sonny prudce zavrtěl hlavou. „Ne, ne, consigliori, tentokrát ne,“ prohlásil se slabým italským přízvukem. Vědomě, jen tak z legrace napodobil otce. „Už žádný další schůzky. Žádný další dohadování. Žádný další Sollozzovy triky. Až se ten zprostředkovatel znovu s námi spojí, aby se dozvěděl odpověď, tak mu vyřídíš pouze jedno: že chci Sollozza. Když ne, vypukne válka. Zalehneme na matrace a všechny naše pistolníky vyšleme do ulic. Obchod bude prostě muset ustoupit do pozadí.“

„Ostatní famiglie se ovšem postaví proti otevřené válce,“ upozornil Hagen. „Taková válka je pro všechny příliš velké riziko.“

Sonny pokrčil rameny. „Nabízíme jim jednoduchý řešení. Vydat Sollozza nebo bojovat proti famiglii Corleonových.“ Odmlčel se, a pak drsně prohlásil: „Žádný další rady, jak to zflikovat, Tome! Rozhodnutí padlo. Tvou povinností je pomoct mi zvítězit! Jasný?“

Hagen sklonil hlavu. Chvíli soustředěně přemýšlel, pak řekl: „Mluvil jsem s tvým informátorem z policejní stanice. Tvrdí, že kapitán McCluskey je zaručeně v Sollozzově žoldu a dostává fůru peněz. A nejen to, McCluskeyho dokonce přiberou do té akce s drogami. Uvolil se dělat Sollozzovi osobního strážce. Bez něho nevystrčí Turek ze svého doupěte ani nos. Až se sejde s Mikem k jednání, bude McCluskey sedět vedle něho. V civilu, ale s pistolí. Musíš tedy, Sonny, pochopit, že dokud bude Sollozzo pod takovou ochranou, je nezranitelný. Nikomu se ještě nepodařilo odbouchnout kapitána newyorské policie a vyváznout z toho! Tisk, policejní ředitelství, církve, prostě kdekdo by spustil takový pokřik, že by v tomhle městě vzniklo nesnesitelné napětí. Byla by to katastrofa. Famiglie by se na tebe vrhly. Famiglia Corleonových se stane vyvrhelem. I političtí ochránci starého pána by se stáhli. Buď tak laskav a vezmi i tohle v úvahu!“

Sonny pokrčil rameny. „Sollozzo nebude mít McCluskeyho přilepenýho k zadku pořád. Počkáme.“

Tessio a Clemenza nervózně bafali z doutníků; neodvažovali se ozvat, zato se pořádně potili. Padne-li nesprávné rozhodnutí, půjde o krk jim. Teprve teď se ozval Michael. Zeptal se Hagena: „Bylo by možné přestěhovat otce sem do rezidence?“

Hagen zavrtěl hlavou. „Tohle bylo první, nač jsem se zeptal. Nepřichází to v úvahu. Je na tom moc zle. Sice se z toho dostane, ale potřebuje všemožnou lékařskou péči; snad ho budou i operovat. Přemístění nepřichází v úvahu."

„Pak musíš toho Sollozza odstranit ihned," usoudil Michael. „Nemůžeme vyčkávat. Ten chlap je příliš nebezpečný. Určitě vyrukuje s nějakým novým trikem. Nezapomeň, že pro něho je stále nejdůležitější likvidovat otce. A to si plně uvědomuje. Prosím, jistě si také uvědomuje, že teď to je zapeklité, a proto, jen aby si zachránil život, je ochoten smířit se s porážkou. Ale jestli má tak či onak přijít o život, určitě se pokusí ještě jednou dona vyřídit. A když mu teď pomáhá ten policejní kapitán, kdo vůbec dokáže uhádnout, k čemu ještě může dojít? Tohle riziko na sebe vzít nemůžeme. Musíme toho Sollozza odstranit okamžitě z cesty."

Sonny se zamyšleně poškrábal na bradě. „Máš pravdu, chlapče. Trefil jsi hřebík na hlavičku. Nemůžeme připustit, aby se Sollozzo ještě jednou do táty navezl."

Hagen se tiše otázal: „A co s kapitánem McCluskeym?"

Sonny se obrátil k Michaelovi s podivným úsměškem. „Správně. Tak co uděláme s tím hrubiánem, s tím policejním kapitánem, chlapče?"

Michael rozvážně odpověděl: „Jistě, je to krajně zapeklitý případ. Jenže existují chvíle, kdy se i nejkrajnější opatření dají ospravedlnit. Vyjděme teď z předpokladu, že McCluskeyho musíme zabít. Jestli se to má provést, bude třeba ho pořádně očernit, aby bylo jasné, že to není žádný poctivý policejní kapitán konající svou povinnost, nýbrž bezcharakterní policejní úředník, zúčastněný na nelegálních obchodech, který byl stejné spravedlivě potrestán jako každý jiný lump. Tuhle verzi bychom museli dát k dispozici novinářům, co jsou v našem žoldu, a podepřít ji pádnými důkazy, aby za ní mohli stát. Tím by se ten pokřik přece jen dal trochu zmírnit. Co vy na to?" Michael se po ostatních nejistě rozhlédl. Tessio a Clemenza se tvářili zachmuřeně a zarytě mlčeli. Sonny řekl se stejným podivným úsměškem: „Pokračuj, chlapče, jsi báječný. Ústy dětí promlouvá Bůh - jak don vždycky říkává. Jen pokračuj, Miku, pověz nám víc."

Také Hagen se slabě pousmál a odvrátil hlavu. Michael zrudl. „Prosím, chce se na mně, abych šel na tu schůzku se Sollozzem. Budeme tam jen my tři, Sollozzo, McCluskey a já. Dohodněte schůzku na popozítří a ať nám naši informátoři do té doby vyšetří, kde se bude konat. Trvejte na tom, že to musí být veřejný lokál, že se nedám od nich zavést do soukromého bytu nebo domu. Měla by to být nějaká restaurace nebo nějaký bar právě v době večeře nebo tak nějak, abych se cítil bezpečný. Také oni se budou cítit bezpeční. Sollozza určitě ani nenapadne, že bychom se odvážili odbouchnout kapitána. Až se s nimi sejdu, jistě mě prošacují, takže v tu chvíli nebudu smět mít u sebe pistoli, ale musíte si vymyslet způsob, jak mi dopravit zbraň, až tam s nimi budu sedět. Pak je zastřelím oba."

Všechny čtyři hlavy se obrátily a upřely na něho oči. Clemenza a Tessio byli ohromeni. Hagen se tvářil posmutněle, nikoli však překvapeně. Chtěl něco říci, ale rozmyslel si to. Zato Sonny pobaveně zkřivil masitou, smyslnou tvář a propukl v hlučný smích. Byl to hluboký z břicha vystupující smích, žádná přetvářka. Smích jím přímo lomcoval. Namířil prst na Michaela a mezi jednotlivými záchvaty smíchu ze sebe vypravil: „Ty, ty nóbl študentíku, ty ses přece nikdy nechtěl zaplést do rodinných obchodů! A teď chceš zabít policejního kapitána a Turka jen proto, že ti McCluskey rozmašíroval ksicht! Bereš si to osobně, a přitom je to jenom obchod, a ty si to bereš osobně! Chceš ty dva chlapíky zabít jenom proto, žes dostal přes hubu! To všecko byly jenom kecy. Po všechny ty roky to byla jenom spousta keců!"

Clemenza a Tessio nic nechápali a v domnění, že se Sonny vysmívá chvastounství, s jakým se Mike k činu nabídl, usmáli se zeširoka a tak trochu protektorsky na Michaela. Jen obezřelý Hagen nehnul ani brvou.

Michael se po nich všech rozhlédl, pak upřel zrak na Sonnyho, který stále ještě nedokázal potlačit smích. „Ty že zastřelíš oba!" sykl Sonny. „Koukej, chlapče, za to nedostaneš metály, za to tě posadí na elektrický křeslo! Rozumíš? Tohle není žádnej hrdinskej boj, kamaráde, tady nestřílíš na lidi na vzdálenost jedný míle! Vystřelíš, až uvidíš bělmo jejich očí, jak jsme se učili ve škole, vzpomínáš si? Musíš stát rovnou u nich a střelit je přímo do lebky a pak ti jejich mozky potřísní tvý krásný vyžehlený kvádro! Tak co, chlapče, co ty na to, pořád to ještě chceš provést, protože si tě podal nějakej pitomej policajt?" A smál se dále.

Michael vstal. „Radím ti, přestaň se smát!" sykl. Změna, která v něm nastala, byla tak nápadná, že z Clemenzova a Tessiova obličeje se vytratil úsměv. Michael nebyl ani vysoký ani rozložitý, ale teď jako by z něho vyzařovalo nebezpečí. V tu chvíli jako by se do něho převtělil don Corleone sám; tmavohnědé oči mu zesvětlily a z obličeje se mu vytratila všechna krev. Zdálo se, že se každým okamžikem vrhne na staršího a silnějšího bratra. Kdyby měl v ruce zbraň, bylo by nepochybně Sonnymu hrozilo nebezpečí. Sonny se přestal smát a Michael se ho zeptal mrazivě ledovým hlasem: „Myslíš si snad, ty hajzle, že to nedokážu?"

Sonnyho už přešel záchvat. „Určitě bys to dokázal," řekl. „Nesmál jsem se tomu, cos povídal. Smál jsem se prostě jenom tornu, jak se věci podivně vyvíjejí. Odjakživa tvrdím, že jsi ten nejtvrdší člen naší rodiny, tvrdší než don sám. Byl jsi z nás jediný, kdo se dokázal donovi vzpírat. Pamatuju si, co jsi byl za děcko! Jak jsi byl vznětlivý! Ksakru, dokonce ses rval se mnou, a to jsem byl o hodně starší než ty. A Freddie tě musel

nejmíň jednou týdně pořádně zmlátit. A teď si Sollozzo myslí, že jsi slaboch naší rodiny, protože jsi připuštil, aby tě McCluskey praštil, a ani ses mu tu ránu nesnažil odplatit. A proto si myslí, že nechceš mít nic společnýho s rodinnými šarvátkami. A taky McCluskey tě má za poseroutku.“ Sonny se odmlčel a pak pokračoval mírným hlasem: „Jenže přece jenom jsi corleonovec, ty pacholku jeden! A já jsem jediný, kdo to odjakživa věděl. Celý ty tři dny, od chvíle, kdy nám postřelili otce, tu sedím a čekám, až z tebe spadne ta slupka intelektuálštiny a nesmyslnýho válečnýho hrdinství, kterou jsi dodnes nosil. Celou tu dobu čekám, kdy už se staneš mou pravou rukou, abychom mohli odrovnat všechny ty lumpy, co chtějí zničit otce a naši famiglii. A stačila pouhá šlupka do brady. Co ty na to?“ Sonny se vesele rozmáchl jakoby k úderu a opakoval: „Co ty na to?“

Napětí v místnosti polevilo. Mike potřásl hlavou: „Sonny, chci to udělat jen proto, že to je jedině možná věc. Nemůžu připustit, aby Sollozzo na tátu ještě jednou zaútočil. Podle všeho jsem já jediný, kdo se mu může dostat na tělo. A celé jsem si to promyslel. Určitě nemůžeš najít někoho jiného, kdo by ti toho policejního kapitána odbouchl. Ty sám bys to snad dokázal, Sonny, jenže máš ženu a děti a musíš řídit záležitosti famiglie, dokud se táta neuzdraví. Zbývám tedy já a Freddie. Freddie je v šoku a nepřichází v úvahu. Zbývam tedy jenom já sám. Je to logické. Ta šlupka do brady s tím nemá nic společnýho.“

Sonny k němu přistoupil a objal ho. „Je mi úplně putna, co tě k tomu vede, hlavní je, že teď stojíš při nás. A ještě něco ti povím - máš ve všem úplnou pravdu. Tome, co ty na to?“

Hagen pokrčil rameny. „Mikova argumentace je správná. Podle mého názoru to totiž Turek s nějakou dohodou nemyslí vážně. Řekl bych, že se bude dál pokoušet dostat se donovi na kobylku. Stejně můžeme předvídat jeho reakce pouze podle toho, jak se až dosud choval. Proto se musíme pokusit Sollozza odrovnat. Musíme ho zastřelit, i když přitom budeme muset poslat na onen svět i toho kapitána. Jenže ať už to udělá kdokoli, navaří si pěknou kaši. Musí to být zrovna Mike?“

Sonny prohodil tiše: „Já bych to laky dokázal.“

Hagen zavrtěl netrpělivě hlavou. „I kdyby měl s sebou Sollozzo deset policejních kapitánů, nepustil by tě ani na míli k sobě! A kromě toho jsi úřadující hlava famiglie. Tohle nemůžeme riskovat.“ Odmlčel se a pak se otázal Clemenzy a Tessia: „Znáte nějakého vynikajícího pistolníka, nějakého opravdu mimořádně schopného chlapíka, který by si tuhle práci chtěl vzít? Do smrti by měl vystaráno!“

První promluvil Clemenza: „Nemám nikoho, koho by Sollozzo neznal. Okamžitě by zavětřil. I tehdy, kdybych tam šel já nebo Tessio.“

„A co najít nějakého opravdu šikovného chlápka, který si ještě neudělal jméno, nějakého spolehlivého nováčka?“ nadhodil Hagen.

Oba caporegimové zavrtěli hlavou. Tessio se usmál, aby tomu, co vysloví, odstranil osten, a řekl: „To je jako kdyby se postavil do národního mužstva nějaký dorostenec!“

Sonny úsečně prohlásil: „Musí to teda být Mike. Z tisíce nejrůznějších důvodů. Nejdůležitější z nich je, že ho pokládají za sralbotku. A přitom tu práci odvede jaksepatří, za to ručím, a to je důležitý, protože to bude jediná příležitost, kdy toho protřelýho mizernýho Turka budeme moct dostat. Teď si tedy musíme říct, jak Mikovi co nejvíc pomoct. Tome, Clemenzo, Tessio, zjistěte, kam ho Sollozzo na tu schůzku zaveze. Ať to stojí, co to stojí. Až tohle zjistíme, musíme vykoumat, jak mu tam dopravit zbraň. Clemenzo, ty mu opatříš zaručeně nikde nezaregistrovanou pistoli ze svý sbírky - tu nejspolehlivější, co máš. Takovou, u který se původ vůbec nedá vystopovat. Měla by mít krátkou hlaveň a obrovskou trhací sílu. Nemusí být přesná. Až jí Mike použije, bude stát přímo před nimi. Jakmile z ní vystřelíš, Miku, upusť ji na podlahu. Nedej se s ní načapat v ruce. Clemenzo, polep hlaveň a spoušť tou speciální páskou, co máš, aby tam Mike nezanechal otisky. Pamatuj si, Miku, že můžeme zařídit všechno, svědky, atakdále, ale jestli tě chytnou s revolverem, tak jsme v loji. Zařídíme ti odvoz a ochranu a pak zmizíš na krásný, dlouhý prázdniny, dokud se ta bouřka nepřežene. Budeš pryč hodně dlouho, Miku, ale přesto si nepřeju, aby ses s tou svou dívkou rozloučil anebo jí dokonce telefonoval. Až bude po všem a budeš za hranicemi, vzkážu jí, ze jsi v pořádku. To je rozkaz.“ Sonny se na bratra usmál. „Teď zůstaň s Clemenzou a nauč se zacházet s pistolí, co ti vybere. Třeba se i trochu cvič ve střelbě. O všechno ostatní se už postaráme my. O všechno. Jasný, chlapče?“

A Michael znovu ucítil, jak se mu po celém těle rozlévá onen nádherně svěží ledový chlad. Obrátil se k bratrovi. „Ty řečičky, že o tomhle nemám se svým děvčetem mluvit, sis mohl nechat. Co sis ksakru myslel, že udělám? Že ji zavolám, abych se s ní rozloučil?“

Sonny se rychle ozval: „Dobře, jenže přece jenom jsi nováček, tak ti to povídám po lopatě. Zapomeň na to!“

Michael se ušklíbl a řekl: „Co tím k čertu myslíš, nováček? Naslouchal jsem tátovi zrovna tak pilně jako ty. Jak jinak by se podle tebe mohla ve mně vzít taková mazanost?“ Oba se rozesmáli.

Hagen všem nalil. Vypadal trochu ustaraně. Státník nabádal k válce, právník nabádal, držet se zákona. „No, teď alespoň víme, co podnikneme,“ řekl.

kapitola 11

Kapitán Mark McCluskey seděl v kanceláři a zamyšleně ohmatával tři obálky napěchované sázkovými kupóny. Tak rád by věděl, na jak vysoké sázky jsou tyhle kupóny vystaveny! Jak důležité by tyhle informace byly! V obálkách totiž byly sázkové kupóny, které jeho lidé zabavili při včerejší razii u jednoho z bookmakerů famiglie Corleonových. Ten si teď bude muset kupóny odkoupit zpět, aby sázející nemohli tvrdit, že vsadili na vítěze a nepřivedli ho tak na mizinu.

Pro kapitána McCluskeyho bylo velice důležité zjistit sázky na kupónech, nerad by se totiž dal napálit, až je bude bookmakerovi vracet. Při výhrách v hodnotě takových padesáti tisíc dolarů by je mohl odprodat zpět za dobrých pět tisíc. Kdyby tam ovšem byly vysoké sázky a kupóny by vynášely sto anebo i dvě stě tisíc, pak by mohl dosáhnout podstatně vyšší ceny. McCluskey převracel obálky a nakonec se rozhodl, že bookmakera trochu potrápí a počká, až vyrukuje s nabídkou sám. Na jejím základě pak bude moci usoudit, jak vysoká by měla být skutečná cena.

McCluskey pohlédl na hodiny, visící na zdi v kanceláři. Už byl čas vyzvednout toho tlustého Turka, Sollozza, a odjet s ním na místo, kde se sejde se zástupcem famiglie Corleonových. McCluskey přistoupil ke skříňce na šaty a začal se převlékat do civilu. Když byl hotov, zatelefonoval manželce a oznámil jí, že dnes nepřijde domů na večeři, že má práci v městě. Nikdy se jí s ničím nesvěřoval. Domnívala se, že způsob jejich života umožňuje jeho plat policejního úředníka. McCluskey pobaveně zafuněl. Jeho matka se domnívala totéž, ovšem on se poučil už velmi záhy. Otec mu ukázal, jak na to.

Byl policejním seržantem. Jednou měsíčně prošel McCluskey senior s šestiletým synem celý okrsek, vešel do všech obchodů a svého chlapce představil majitelům slovy: „Tak tohle je ten můj kluk!“

Obchodníci mu pokaždé potřásli rukou, květnatě mu blahopřáli a řinčivě otvírali pokladny, aby chlapečka podarovali pěti nebo deseti dolary. Na sklonku dne měl malý Mark McCluskey všechny kapsy oblečku nacpané bankovkami a byl velmi pyšný, že ho otcovi přátelé mají tak rádi, že mu každý měsíc dávají dárek, když je přijde navštívit. Otec mu ovšem ty peníze ukládal v bance, aby mohl studovat na univerzitě, a malý Mark z nich pro sebe dostával nanejvýš padesát centů.

Kdykoli pak se Mark vrátil z obchůzky s otcem domů a jeho policejní strýčkové se ho ptali, čím chce být, až bude velký, odpovídal šišlavě: „Stlážníkem!“ a oni mohli popukat smíchy. A pochopitelně později, ačkoli si otec přál, aby napřed vystudoval vysokou školu, přešel rovnou ze střední školy do policejního kursu.

McCluskey byl dobrým policajtem, nebojácným policajtem. Mladí, suroví chuligáni, terorizující nároží ulic, se rozprchli jako hejno vrabců, jakmile ho spatřili, a nakonec se z jeho rajónu úplně vytratili. Byl velice tvrdým a také velice slušným policajtem. Nikdy nevodil syna k obchodníkům, aby od nich vybíral peněžité dary za to, že nevidí, jak nedodržují předpisy o skládce zboží a parkování; peníze raději vybíral osobně, protože byl přesvědčen, že si je osobně zasluhuje. Nikdy se při obchůzce neschoval do kina nebo neulil do restaurací, jako to dělávají jiní policisté zejména v zimních nocích. Vždycky řádně prošel celou trasu své obchůzky. Svěřeným obchodům poskytoval dobrou ochranu a dobré služby. Když pobudové a ožralové z Bowery vnikli do jeho rajónu a tam obtěžovali, zbavil se jich tak surově, že se už nikdy nevrátili. Obchodníci v jeho okrsku to uznávali. A své uznání projevovali i navenek.

Přitom se podřizoval i zavedenému řádu. Bookmakeři jeho okrsku věděli, že se nikdy nebude domáhat dalšího výpalného, že se spokojuje s podílem z úplatku, poskytovaného přímo celému komisařství. Jeho jméno bylo na výplatní listině spolu s ostatními jmény a on sám se nikdy nepokoušel přivydělat si něco navíc. Byl prostě slušným policajtem, který bral pouze poctivé úplatky; jeho služební postup byl pravidelný a nijak závratně rychlý.

V tuhle dobu už živil velkou rodinu se čtyřmi syny, z nichž se ani jeden nestal policistou. Všichni studovali na Fordhamově univerzitě, a protože v mezidobí postoupil McCluskey ze seržanta na poručíka a nakonec na kapitána, nic jim nechybělo. To už si McCluskey získal pověst zdatného obchodníka. Bookmakeři v jeho okrsku platili víc za ochranu než všichni jejich newyorští kolegové, ale možná že to bylo jen v důsledku vysokých výloh spojených s univerzitním studiem jeho čtyř synů.

McCluskey nepokládal poctivé úplatky za něco špatného. Proč k čertu by jeho děcka měla navštěvovat Newyorskou městskou univerzitu nebo nějakou podřadnou jižanskou univerzitu jenom proto, že policejní ředitelství neplatí zaměstnancům tolik, aby měli na slušné živobytí a mohli se o rodinu řádně starat? Vždyť chrání všechny tyhle lidi s nasazením vlastního života a jeho osobní záznam obsahuje řadu pochval za přestřelky; při obchůzkách se totiž střetl čas od času s lupiči, ozbrojenými vyděrači i rádoby pasáky. Všechny je vyhnal. Díky jemu žil slušný občan v jeho koutku města bezpečně, a proto si byl McCluskey

zatraceně jist, že si zasluhuje víc než tu všivou stovku týdně. Ale jinak ho nízký plat nijak nepohoršoval; bylo mu jasné, že každý se musí o sebe postarat sám.

Bruno Tattaglia byl jeho přítel. Studoval s jedním z jeho synů na Fordhamově univerzitě, a když později otevřel vlastní noční podnik, mohli tam McCluskeyovi za oněch vzácných večerů, které trávili ve městě, kdykoli zavítat a na útraty domu se při večeři a pití pobavit v jeho kabaretě. Na silvestra dostávali ryté pozvánky jako hosté ředitelství a vždycky měli vyhrazen některý z nejlepších stolů. Bruno je pokaždé ochotně představoval známým osobnostem, které v jeho podniku vystupovaly, například slavným zpěvákům či hollywoodským hvězdám. Občas pochopitelně požádal o drobnou službu, třeba o to, aby někdo s popsaným trestním rejstříkem dostal povolení k práci v jeho kabaretě; obvykle šlo o nějaké hezké, policejně již trestané děvče, prostitutku nebo narkomanku. McCluskey vždy ochotně vyhověl.

McCluskeyho zásadou bylo nikdy neukázal, že ví, oč těm druhým jde. Když za ním přišel Sollozzo a požádal ho, aby starého Corleona ponechal v nemocnici bez ochrany, McCluskey se ho nezeptal na důvody. Jediné se zeptal, co za to. Když Sollozzo řekl, že deset tisíc dolarů, McCluskey hned pochopil, proč. Nezaváhal. Corleone byl jedním z největších předáků mafie v zemi a měl víc politických styků, než jich kdy měl Capone. Kdokoli ho odbouchne, prokáže tím zemi velkou službu. McCluskey si dal peníze vyplatit předem a úkol splnil. Když mu Sollozzo zatelefonoval, že před nemocnicí stále ještě postávají dva z Corleonových lidí, rozzuřil se. Dal už přece všechny Tessiovy chlapy zavřít a od dveří nemocničního pokoje Bona Corleona odvolat detektivy, kteří tam hlídkovali. Jako zásadový člověk by teď vlastně měl vrátit oněch deset tisíc, které-už předurčil k zajištění výchovy vnoučat. Proto se vztekle rozjel k nemocnici a udeřit Michaela Corleona.

Nakonec to ale všechno dobře dopadlo. V Tattagliově baru se setkal se Sollozzem a uzavřel s ním ještě lepší obchod. Ani tentokráte nekladl McCluskey žádné otázky, vždyť stejně věděl, oč jde. Jen se ujistil, co za to dostane. Vůbec ho nenapadlo, že by mu mohlo hrozit nějaké nebezpečí. Představa, že by někomu vůbec mohla blesknout hlavou myšlenka zabít kapitána newyorské policie, byla příliš fantastická. Vždyť ani ten nejbrutálnější mafioso se neodváží pohnout, když se ten nejobyčejnější strážník rozhodne ho zmlátit. Zabít policistu je absolutně nevýnosný obchod. Na to totiž vzápětí doplatí životem pěkná řádka gangsterů - prostě se bránili zatčení nebo chtěli uprchnout z místa činu, a kdo k čertu by si bral něco takového na svědomí?

McCluskey si vzdychl a začal se chystat k odchodu. Problémy a problémy. Manželčina sestra v Irsku právě zemřela po dlouholetém boji s rakovinou a ten ho stál pěkné peníze. A teď ho pohřeb bude stát ještě víc. Strýcové a tety ve staré vlasti také potřebovali čas od času nějakou tu pomoc, aby nepřišli o svá brambořiště, a on jim občas posílal peníze. Nemrzelo ho to. Vždyť když s manželkou navštívili starou vlast, hostili je jako královský pár. Třeba tam letos v létě opět pojedou, teď, když už je po válce a do klína mu spadlo tolik nečekaných peněz. McCluskey oznámil službu konajícím policistům, kde bude, kdyby ho potřebovali. Nepokládal za nutné zabezpečit se jiným způsobem. Vždycky přece může prohlásit, že Sollozzo je špicl, se kterým má schůzku. Když vyšel z policejní stanice, přešel několik bloků a pak se dal odvést taxíkem k domu, kde se měl sejít se Sollozzem.

Všechny přípravy pro Michaelův odjezd ze Spojených států musel zařídit Hagen - falešný pas, námořnický průkaz, kajutu na italské nákladní lodi mířící do některého sicilského přístavu. Ještě tentýž den vyslal letadlem na Sicílii posly, aby s předákem tamní mafie připravili Michaelovi někde v horách úkryt.

Sonny zařídil, že na Michaela, až vyjde z restaurace, kde se bude konat schůzka se Sollozzem, bude čekat vůz s absolutně spolehlivým řidičem. Řidičem měl být Tessio osobně; přihlásil se k té práci dobrovolně. Vůz měl opráskanou karosérii, byl v něm ovšem výborný motor. Poznávací číslo bylo falešné a původ auta byl nezjistitelný. Tenhle vůz si už dlouho schovávali pro nějakou mimořádnou příležitost, kdy všechno musí dokonale klapat.

Michael strávil celý den u Clemenzy a cvičil se ve střelbě z malého revolveru, který mu obstarali. Byla to dvaadvacítka a nabíjely se do ní náboje s jemnými hroty; při vniknutí do těla zanechávaly ranky velikostí špendlíkové hlavičky, ale po průstřelu zůstávaly po nich velké rány. Michael zjistil, že přesný zásah je možný jen při vzdálenosti pěti až šesti kroků od cíle. Při větší vzdálenosti se náboje mohly rozletět kamkoli. Spoušť šla ztuha, ale Clemenza ji trochu přiopravil, takže pak už se dala natahovat lehčeji. Od použití tlumiče upustili. Nechtěli totiž, aby nějaký náhodný nezúčastněný svědek neodhadl špatně situaci a nechtěl třeba z nerozumné odvahy zasáhnout. Rána z revolveru ho jistě odvrátí od nápadu vrhnout se po Michaelovi.

Clemenza po celý trénink Michaelovi neustále připomínal: „Jakmile dostřílíš, upusť bouchačku na zem. Paži jednoduše spusť k boku a bouchačku nech vyklouznout. Nikdo to nepostřehne. Všichni si budou myslet, že seš ještě ozbrojenej. Budou ti zírat do obličeje. Z místnosti vyjdi velice rychle, ale neutíkej. Nikomu se nedívej rovnou do očí, ale pohled od nich taky neodvracej. Pamatuj si, že se tě budou bát; věř mi, budou se tě bát. Nikdo nezasáhne. Jakmile budeš venku, tam už na tebe bude čekat Tessio s vozem, nastup a ostatní nech

na něm. Žádnejch zádrhelů se neboj. Budeš se divit, ale tyhle věcičky jdou jako po másle! Teď si nasaď tenhle klobouk a ukaž se mi, jak vypadáš.“ Clemenza mu narazil na hlavu měkký plstěný šedý klobouk. Michael, který nikdy nenosil klobouk, se ušklíbl. Clemenza ho povzbudil: „Kdyby něco, tak to ztěžuje identifikaci. A jen co svědkům otevřeme oči, poskytuje jim to většinou výmluvu, aby identifikaci odvolali. Dále si, Miku, pamatuj, že si nemusíš dělat starosti s otisky prstů. Rukověť a spoušt jsou obalený speciální páskou. Ostatní částí bouchačky se nedotejkej, mysli na to!“

„Zjistil už Sonny, kam mě Sollozzo zaveze?“ zeptal se Michael.

Clemenza pokrčil rameny. „Ještě ne. Sollozzo je velkej opatrník. Neublíží ti, s tím si starosti dělat nemusíš. Jeho zprostředkovatel zůstane v našich rukou, dokud se nevrátíš živ a zdráv. Kdyby se ti něco přihodilo, odnese si to ten zprostředkovatel.“

„Proč ksakru vůbec nastavuje kůži?“ podivil se Michael.

„Dostane to pořádně zaplacený,“ řekl Clemenza. „Malý jmění. A kromě toho získá u fámiglií důležitý postavení. Ví, že Sollozzo nemůže připustit, aby se mu něco stalo. Pro Sollozza má jeho život větší cenu než tvůj. Tak to prostě je. Nic zlýho se ti nestane. Peklo, co se potom rozpoutá, dopadne na nás.“

„Jak zlý to bude?“

„Moc zlý! Bude z toho otevřená válka famiglie Tattagliových proti famiglii Corleonových. Většina ostatních famiglií se postaví za Tattagliovce. Newyorská metařská služba smete tuhle zimu z ulic pěknou řádku mrtvol!“ Pokrčil rameny. „K něčemu podobnýmu stejně dochází každejch deset let, či tak nějak. Pročišťuje to krev. A jestli si od nich dáme líbit, aby nás brali na hůl v maličkostech, brzy pak budou chtít od nás převzít celej krám. Musíme jim to zarazit hned na začátku. Právě tak měli zarazit Hitlera v Mnichově, nikdy mu to neměli dovolit; a když už mu dovolili něco takovýho, tak si tím o ty velký trable jen řekli.“

Michael si vzpomněl, že otec tvrdil totéž, jenže už v roce 1939, ještě před tím, než vůbec válka vypukla. Kdyby byly v čele státního departmentu stály famiglie, nikdy by nebylo došlo k druhé světové válce, zazubil se Michael v duchu.

Potom odjeli zpátky do donova domu v rezidenci, kde Sonny stále ještě měl hlavní stan. Michael v duchu uvažoval, jak dlouho ještě Sonny dokáže vydržet zavřený v bezpečí rezidence. Jednou přece jenom se bude muset odvážit ven. Sonnyho zastihli, jak leží na pohovce a podřimuje. Na malém stolku byly zbytky pozdního oběda, kousek steaku, úlomky chleba a poloprázdná láhev whisky.

Otcova obvykle uklizená kancelář už začínala vypadat jako špatně udržovaný pokoj v podnájmu. Michael zatřásl bratrem, aby ho probudil, a houkl na něj: „Kdy už přestaneš žít jako pobuda a dáš to tu uklidit?“

Sonny zívl. „Co si sakra myslíš, inspicíruješ snad ubikace? Miku, zatím ještě nevíme, kam tě ti všiváci Sollozzo a McCluskey chtějí odvézt. Jestli to nezjistíme, jak ti pak k čertu budeme moct tu bouchačku podstrčit?“

„Nemohl bych ji mít u sebe?“ nadhodil Michael. „Třeba mě nebudou šacovat, a kdyby snad ano, třeba ji přehlédnou, jestli budeme dost šikovní. A i kdyby ji našli - tak co? Prostě mi ji seberou a nic se nestalo.“

Sonny zavrtěl havou. „Kdepak. Tohle se musí zorganizovat tak, abychom toho parchanta Sollozza zaručeně odbouchli. Pamatuj si - budeš-li moct, napal to do něho jako do prvního; McCluskey je pomalejší a tupější. Měl bys ovšem mít dost času i na něj. Řekl ti Clemenzo, abys tu bouchačku zaručeně pustil na zem?“

„Miliónkrát,“ ujistil ho Michael.

Sonny vstal z pohovky a protáhl se. „A co ti dělá brada, chlapče?“

„Zlobí,“ řekl Michael. Bolela ho celá levá polovina tváře až na ta místa, co byla znecitlivělá od anestetika, jímž byl nasycen drát, který mu čelist držel pohromadě. Michael vzal se stolu láhev whisky a rovnou si lokl. Bolest polevila.

„Pomalu, Miku, zrovna teď by sis neměl otupovat smysly chlastem,“ napomenul ho Sonny.

„Pro pánakrále,“ vyjel na něho Michael, „přestaň si už hrát na staršího bráchu! Za války jsem měl co dělat s nebezpečnějšími chlapíky, než je Sollozzo, a za horších okolností. Kde k čertu má Sollozzo své hmoždíře? Kde má podporu letadel? Těžkého dělostřelectva? Pozemních min? je to jenom mazaný všivák s policajtským hlavounem vedle sebe. Jakmile se člověk rozhodne je zabít, pak už není o čem dumat. Nejtěžší je rozhodnout se. A ani nebudou vědět, co je praští!“

Do pokoje vešel Hagen. Kývl jim na pozdrav a přistoupil rovnou k donovu osobnímu telefonu. Několikrát vytočil číslo a pak zavrtěl na Sonnyho hlavou. „Ani stopa, Sollozzo si to nechává pro sebe, dokud to jen jde.“

Vtom zazvonil telefon. Sonny zvedl sluchátko a pozdvihl ruku jakoby na znamení, aby byli zticha, ačkoli nikdo ani nehlesl. Udělal si několik poznámek do bloku a pak řekl: „Dobrá, bude tam,“ a zavěsil.

Nato se rozesmál. „Ten lotr Sollozzo, to je ale číslo! Tady to máme. Dnes večer v osm hodin vyzvedne on a kapitán McCluskey Mika před barem Jacka Dempseye na Brodwayi. Pojedou si někam pohovořit. A představte si, Mike a Sollozzo budou mluvit italsky, aby ten irský policajt nevěděl, o čem si vlastně povídají.

Sollozzo mi dokonce řekl, abych si nedělal starosti, že jak ví, nezná ten McCluskey jediný italský slovo kromě ‚soldi'. Dokonce se informoval i na tebe, Miku, a ví, že znáš sicilský dialekt."

„Moc už ho sice neznám," utrousil Michael, „ale stejně si dlouho povídat nebudeme."

„Mika ovšem nenecháme odejít dřív," řekl Hagen, „dokud tu nebudeme mít toho zprostředkovatele. Je to dohodnuto?"

Clemenza přikývl. „Ten člověk je už v mým domě a hraje karty s mejma třema lidma. Nepropustí ho, dokud jim nezatelefonuju."

Sonny se zase uvelebil do koženého křesla. „Tak jak k čertu vůbec zjistíme místo schůzky? Tome, máme přece ve famiglii Tattagliových svý špicly, proč nám nedali tip?"

Hagen pokrčil rameny. „Sollozzo je opravdu mazaný chlapík. Počíná si tak opatrně, že si nepřibírá na ochranu už nikoho dalšího. Podle jeho názoru na to postačí kapitán a pro něj je to větší záruka než pistole. A má přitom pravdu. Budeme muset Mikovi pověsit někoho na paty a doufat, že nám to vyjde."

Sonny zavrtěl hlavou. „Kdepak. Když člověk opravdu chce, tak setřepe každýho pronásledovatele. A tohle bude první, na co si dají pozor."

Bylo už pět hodin odpoledne. S ustaraným výrazem ve tváři prohodil Sonny: „Třeba by měl Mike prostě odbouchnout všechny ty chlapy přímo v autě, až pro něho přijedou."

Hagen zavrtěl hlavou. „A když v tom voze Sollozzo nebude? Pak bychom úplně odkryli karty! Zatraceně, musíme zjistit, kam ho Sollozzo odveze!"

Ozval se Clemenza: „Co kdybysme začali uvažovat, proč s tím vlastne dělá tak velký tajnosti?"

Michael řekl netrpělivě: „Protože riskuje jako čert! Proč bychom se měli o něčem dozvědět, když tomu může zabránit? A kromě toho větří zradu. Je zřejmě setsakramentsky ostražitý, i když s ním bude ten policejní kapitán!"

Hagen luskl prsty. „Ten detektiv, ten Phillips. Co kdybychom mu zavolali, Sonny? Třeba by mohl zjistit, kde vlastně se dá kapitán zastihnout. Za pokus to stojí. McCluskeymu určitě na tom vůbec nezáleží, jestli někdo ví, kam jde!"

Sonny zvedl sluchátko a vytočil číslo. Něco tiše řekl a pak zavěsil. „Zavolá nás zpátky," pravil.

Čekali necelých třicet minut, než se telefon znovu ozval. Byl to Phillips. Sonny si něco poznamenal do bloku a pak zavěsil. Na tváři měl napjatý výraz. „To bychom tedy nejspíš měli. Kapitán McCluskey musí vždycky zanechat informaci, kde je možno ho zastihnout. Dnes večer bude od osmi do desíti v „Luna Azure" nahoře v Bronxu. Znáte to tam někdo?"

„Já to znám," ozval se sebejistě Tessio. „To je pro nás jako stvořený. Malý rodinný podnik s velkými boxy, kde si lidé mohou v soukromí pohovořit. Dobrá kuchyně. Každý se tam stará jen o svý. Prostě ideální." Pak se naklonil nad Sonnyho psací stůl a rozložil špačky od cigaret jako plánek. „Tohle je vchod. Až s tím budeš hotov, Miku, prostě vyjdi na ulici, zaboč doleva a pak za roh. Jak tě zmerčím, rozsvítím přední světla a okamžitě tě dojedu. Kdyby něco neklapalo, začni křičet a já se pokusím vniknout dovnitř a dostat tě z toho. Clemenzo, ty teď budeš muset sebou hodit. Pošli tam někoho, aby tam ukryl tu bouchačku. Mají takový staromódní záchod a mezi nádržkou na vodu a zdí je volný prostor. Tam ať ten tvůj chlapík bouchačku přilepí. Miku, až tě v autě prošacují a zjistí, že při sobě nic nemáš, nebudou si s tebou už tolik dělat hlavu. V restauraci chvíli počkej a pak se omluv, že musíš na stranu. Ne, ještě líp, požádej o dovolení, abys mohl odejít. Napřed předstírej, že jsi tak trochu nervózní. Počínej si přirozeně. Nemůžou vůbec nic tušit. Ale až se vrátíš ke stolu, neztrácej čas. Už si ani nesedej, začni rovnou střílet. A neriskuj! Do hlavy, na každýho dvě rány a pryč, jak rychle tě nohy ponesou!"

Sonny ho soustředěně poslouchal. „Tu bouchačku tam musí umístit někdo opravdu šikovný, opravdu spolehlivý," přikázal Clemenzovi. „Nechci, aby brácha vyšel z toho záchodu s prázdnýma rukama."

Clemenza prohlásil důrazně: „Ta bouchačka tam bude!"

„Dobrá," řekl Sonny. „Tak to rozjeďte!"

Tessio a Clemenza odešli. „Sonny, mám odvézt Mika zpátky do New Yorku já?" zeptal se Hagen.

„Ne," řekl Sonny. „Chci tě mít tady. Až to Mike vyřídí, začne naše práce a já tě budu potřebovat. Víš už, na který novináře se obrátíš?"

Hagen přikývl. „Ano. Jen co se to provalí, zahrnu je informacemi."

Sonny se zvedl a přistoupil k Michaelovi. Potřásl mu rukou. „Tak, kamaráde, už v tom lítáš. U mámy to už nějak vyžehlím, že ses s ní před odjezdem nerozloučil. A tý tvý holce pošlu vzkaz, jakmile to budu pokládat za časově vhodný. Ano?"

„Ano," souhlasil Michael. „Za jak dlouho si myslíš, že se budu moct vrátit?"

„Nejdřív za rok," řekl Sonny.

Hagen dodal: „Snad se donovi podaří. zařídit to dřív, ale nespoléhej na to. Otázka času závisí na mnoha faktorech. Do jaké míry se nám podaří uplatnit u novinářů naši verzi. Až kam nás bude chtít policejní

ředitelství krýt. Jak prudce budou reagovat ostatní famiglie. Určitě se rozpoutá pořadný tanec a budou zmatky. Tohle je jediné, čím si můžeme být jisti.“

Michael podal Hagenovi ruku. „Dělej, co můžeš,“ požádal ho. „Nerad bych strávil další tři roky mimo domov!“

Hagen nadhodil mírným hlasem: „Ještě máš čas couvnout, Miku; ještě můžeme sehnat někoho jiného, ještě si můžeme znovu projít všechny alternativy. Třeba není nezbytné odstranit Sollozza - „

Michael se zasmál. „Namluvit si můžeme cokoli! Jenže už napoprvé jsme to odhadli správně. Zatím jsem se celý život měl jako prase v žitě, je tedy načase, abych splatil dluh.“

„Neměl by ses dát ovlivnit tou rozbitou bradou,“ řekl Hagen. „McCluskey je pitomec a byla to obchodní věc, nikoli osobní.“

Vtom Hagen již podruhé spatřil, jak Michaelova tvář ztuhla ve výraz, který se přrzračně podobal donovu. „Tome, nedej se od nikoho vodit za nos. Všechno se musí brát osobně, i ten sebenepatrnější obchod. Každou ze zhovadilostí, co každý člověk za každičký den svého života dostane naservírovanou, je třeba brát osobně. Pravda, říká se tomu obchod. Prosím. Jenže ve skutečnosti to je zatraceně osobní záležitost. A víš, od koho jsem se to naučil? Od dona. Od svého táty. Od padrina. Kdyby blesk zasáhl tátova starého kamaráda, bral by to osobně. Vzal osobně i to, že jsem se dal naverbovat k námořní pěchotě. Právě proto je tak skvělý. Skvělý don. Všechno bere osobně. Jako Bůh. Ví o každém pírku, které vypadne vrabcovi z ocasu, či jak ten zatracený citát zní. Mám pravdu? A víš co? Neštěstí nestihne nikdy toho, kdo pokládá neštěstí za osobní urážku. Prosím, trvalo mi dlouho, než jsem se k tomu dopracoval, ale zato jsem se dopracoval se všemi důsledky, že? A máš zatraceně pravdu, že tu přeraženou čelist beru osobně. A taky máš zatraceně pravdu, že osobně beru i to, že se Sollozzo pokusil zabít mého otce.“ Michael se zasmál. „Pověz tátovi, že tohle všechno jsem se naučil od něho a že jsem rád, že se mi naskytla příležitost splatit mu všechno, co pro mě udělal. Byl mi dobrým otcem.“ Odmlčel se a pak zamyšleně řekl Hagenovi: „Víš, nemůžu si vzpomenout, že by mé kdy byl uhodil. Nebo Sonnyho. Nebo Freddieho. A na Connii, na tu se samozřejmě nikdy ani nerozkřikl. A pověz mi pravdu, Tome, kolik lidí myslíš, že don zabil nebo dal zabít?“

Hagen se odvrátil. „Povím ti, co ses od něho nenaučil: mluvit tak, jak mluvíš ty! Jsou věci, které je třeba udělat a člověk je udělá a nikdy o nich nemluví. Nesnaží se je nějak ospravedlnit. Člověk je prosté udělá. Pak na ně zapomene.“

Michael se zamračil. Pak se ho tiše zeptal: „Jsi jako consigliori přesvědčený, že pro dona a naši famiglii je nebezpečné nechat Sollozza naživu?“

„Ano.“

„Dobrá. Tak ho tedy musím zabít.“

Michael stál před restaurací Jacka Dernpseye na Broadwayi a čekal, až pro něho přijedou. Pohlédl na hodinky. Ukazovaly za pět minut osm. Sollozzo bude zřejmě dochvilný. Michael schválně přišel hodně brzy. Čekal už patnáct minut.

Cestou z Long Beache do města se usilovně snažil vypudit z mysli to, co řekl Hagenovi. Kdyby totiž opravdu věřil v to, co řekl, pak se jeho život stočí na dráhu, z níž není návratu. Jenže lze na tom po dnešním večeru vůbec ještě něco změnit? Jestli ovšem nepřestane nad těmihle nesmysly dumat, tak z něho bude po dnešním večeru mrtvola, ušklíbl se v duchu. Musí se soustředit na to, co je třeba provést! Sollozzo není žádný hadrový panák a McCluskey je pěkně tvrdý oříšek. Michaela náhle zabolelo v sdrátované čelisti a tuto bolest uvítal - zbystří mu smysly!

Na Broadwayi nepanoval v ten chladný zimní večer žádný velký provoz, i když se už blížila doba, kdy začínala divadelní představení. Náhle přirazila k chodníku dlouhá černá limuzína. Michael sebou trhl. Řidič se naklonil k okénku, otevřel přední dvířka a vyzval ho: „Nastup, Miku!“ Michael ho neznal - byl to mladý frajer s ulízanými černými vlasy v rozhalence, ale nasedl. Vzadu seděli Sollozzo a kapitán McCluskey.

Sollozzo mu podal přes opěradlo sedadla ruku a Michael mu ji stiskl. Byla to pevná, teplá a suchá ruka. Sollozzo řekl: „Jsem rád, že jste přišel, Miku. Snad se nám podaří to celé srovnat. To je všechno strašné, dopadlo to úplně jinak, než jsem vlastně chtěl. Nikdy k tomu nemělo dojít!“

Michael mu klidně odpověděl: „Doufám, že to dnes večer budeme moci dát do pořádku. Chci, aby otec už měl pokoj.“

„Bude ho mít,“ prohlásil Sollozzo přesvědčivě. „Přísahám vám při svých dětech, že ho bude mít. Hlavně, abyste si udržel chladný rozum, až bude me spolu mluvit. Doufám, že nejste takový zbrkloun jako ten váš bratr Sonny. S ním se vůbec nedá pořádně jednat!“

Kapitán McCluskey zabručel: „Mike je dobrej kluk, ten je v pořádku.“ Naklonil se přes sedadlo a přátelsky poklepal Michaelovi po rameni. „Ten včerejšek mě mrzí, Miku. Jsem už příliš starej na tu práci, příliš popudlivej. Měl bych asi nejspíš odejít co nejdřív do důchodu. To rozčilování mi jde na nervy celej den

samý rozčilování. Jistě víš, jaký to je!“ A pak s bolestným povzdechem Michaela důkladně prohmatal, jestli někde nemá ukrytou zbraň.

Michael postřehl, jak se řidič lehce pousmál. Auto jelo směrem na západ bez jakékoli snahy setřepat případné pronásledovatele. Když se dostali na Westsideskou silnici, začal řidič rychle předjíždět ostatní vozy a znovu se zařazovat do proudu. Ten, kdo by se mu nalepil na paty by byl musel dělat totéž. Pak vůz k Michaelově nelibosti zabočil na odbočku vedoucí na most George Washingtona; jelo se tedy na druhou stranu do New Jersey. Ať dal Sonnymu zprávu o místě kdokoli, rozhodně ho podfoukl.

Vůz se proplétal k vjezdu na most, pak se už octl na něm a nechal osvětlené město za zády. Michael nedal na sobě nic znát. Hodí ho mrtvého do bažin, nebo změnil ten lišák Sollozzo na poslední chvíli místo schůzky? Jenže když už byli téměř na konci mostu, zatočil řidič prudce volantem. Těžký vůz povyskočil do vzduchu, jak narazil na dělící pás a potácivě přejel na protější vozovku, vedoucí zpátky do New Yorku. McCluskey i Sollozzo se ohlédli, zda se někdo nepokusil o totéž. Řidič se hnal jako čert zpět do New Yorku, za chvíli už měli most za sebou a jeli směrem k Východnímu Bronxu. Projížděli postranními ulicemi a žádný vůz je nesledoval. Bylo už téměř devět hodin. Ujistili se, že nikoho nemají v patách. Sollozzo si zapálil cigaretu; předtím nabídl McCluskeymu a Michaelovi, ale oba odmítli. Sollozzo řekl šoférovi: „Dobrá práce. Budu si to pamatovat.“

Deset minut nato zastavil vůz před restaurací v malé italské čtvrti. Na ulicích už nikdo nebyl a vzhledem k pozdní hodině sedělo u večeře jen málo lidí. Michael se obával, jestli s nimi nepůjde dovnitř i řidič, jenže ten zůstal venku ve voze. O řidiči se ovšem zprostředkovatel nezmínil; nezmínil se o něm vlastně nikdo. Přesně vzato porušil Sollozzo dohodu tím, že ho vzal s sebou. Ale Michael usoudil, že o tom raději pomlčí; alespoň se budou domnívat, že se bojí o tom zmínit, že se bojí, aby tím neohrozil úspěch jednání.

Všichni tři usedli k jedinému kulatému stolku; Sollozzo odmítl box. V restauraci byli jenom dva další hosté. Že by Sollozzovi lidé? řekl si Michael v duchu. Nezáleželo však na tom. Dříve, než by mohli zasáhnout, bude stejně po všem.

McCluskey se zeptal s dychtivým zájmem: „Je tady opravdu dobrá italská kuchyně?“

Sollozzo ho ubezpečil: „Zkuste telecí, lepší v New Yorku nenajdete!“ Číšník přinesl na stůl láhev vína a odzátkoval ji. Nalil vrchovatě tři sklenky. McCluskey kupodivu nepil. „Nejspíš jsem jedinej Ir, co se nedal na chlast,“ prohlásil. „Viděl jsem příliš mnoho lidí, co na chlast doplatili!“

Sollozzo řekl omluvně kapitánovi: „Budu teď s Mikem mluvit italsky. Nedělám to proto, že bych vám nedůvěřoval, ale v angličtině se nedokážu tak přesně vyjadřovat a chci Mika přesvědčit, že to myslím dobře, že to bude ku prospěchu všech, jestli se dnes večer dohodneme. Neurážte se proto; nejde o to, že bych vám nedůvěřoval.“

McCluskey se na oba ironicky zazubil. „Jen račte, dejte se do toho. Já se soutředím na svý telecí a špagety.“

Sollozzo spustil rychlým sicilským nářečím. Řekl Michaelovi: „Musíte pochopit, že to, k čemu došlo mezi vaším otcem a mnou, je čistě obchodní záležitost. Dona Corleona si hluboce vážím a byl bych šťastný, kdybych mohl vstoupit do jeho služeb. Musíte ale pochopit, že váš otec je staromódní člověk. Stojí v cestě pokroku. Ten obchod, do kterého jsem se pustil, má vyhlídky, je to branže budoucnosti, dají se tam pro každého vydělat těžké milióny. Jenže váš otec nám v tom brání kvůli nějakým pomyslným skrupulím. Tím ovšem vnucuje svou vůli lidem, jako jsem já. Jistě, jistě, já vím, že mi řekl: „Dejte se do toho, je to vaše věc.“, jenže my oba víme, že je to nereálné. Budeme si muset šlapal vzájemné na kuří oka. Ve skutecnosti mi tím řekl, že já ten svůj obchod nemůžu rozjel Jsem člověk, který má svou čest, a nemůžu proto připustit, aby mi někdo jiný vnucoval svou vůli. Proto došlo k tomu, k čemu muselo dojít. A můžu vás ujistit, že jsem měl podporu, tichou podporu všech newyorských famiglií a famigiia Tattagliových se stala mým partnerem. Bude-li tenhle spor pokračovat, pak bude famiglia Corleonových stát sama proti všem. Kdyby váš otec byl zdráv, třeba byste se toho mohli odvážit. Jenže nejstarší syn není to, co je il padrino, nic ve zlém. A ten irský consigliori, Hagen, není člověk, jako byl Genco Abbandando, nechť mu je zem lehká. Proto navrhuju mír, klid zbraní. Zanechme všech nepřátelských akcí do doby, než se váš otec uzdraví a bude se moct zúčastnit vyjednávání. Famiglia Tattagliových se vzdává práva na odvetu za svého syna Bruna; podařilo se mi je o tom přesvědčit a dát jim záruky. Zatím nastolíme mír. V mezidobí se ovšem musím starat o chlebíček a budu tak trochu obchodovat ve své branži. Nežádám vás o spolupráci, ale žádám vás, famiglií Corleonových, abyste mi nepřekáželi. To jsou mé návrhy. Předpokládám, že jste zplnomocněný k tomu, dát mi souhlas a dohodnout se.“

Michael odpověděl sicilsky: „Povězte mi víc o tom, jak ten obchod chcete rozjet, a povězte mi přesně, jakou úlohu v něm má naše famiglia hrát a jaký podíl na zisku nám z něho kyne.“

„Chcete tedy teď hned podrobnou nabídku?“ zeptal se Sollozzo.

„Ze všeho nejdůležitější je pro nás dostat záruku, že už nikdy nedojde k dalšímu útoku na otcův život," řekl Michael vážně.

Sollozzo zvedl paži, jako by se ohrazoval. „Jaké záruky vám už můžu dát? Já jsem ten pronásledovaný. Promarnil jsem svou příležitost. Máte o mně příliš vysoké mínění, kamaráde. Takový chytrák nejsem!"

Michael už nabyl přesvědčení, že účelem téhle schůzky bylo jen získat několikadenní náskok, že Sollozzo podnikne další pokus zabít dona. Nejhezčí na tom bylo, že ho Turek podceňuje, že v něm vidí nezralého kluka. Michael pocítil, jak se mu v těle opět rozlévá ten zvláštní, příjemný chlad. Zatvářil se ztrápeně. Sollozzo sykl: „Co je?"

Michael mu řekl s rozpačitým výrazem: „To víno mi snad klesla rovnou do močového měchýře! Déle už to držet nedokážu. Můžu si odskočit na toaletu?"

Sollozzo se mu tmavýma očima pozorně zahleděl do obličeje. Naklonil se přes stůl a surově hrábl rukou do rozkroku, pod něj i okolo, hledaje tam zbraň. Michael se zatvářil uraženě. McCluskey řekl úsečně: „Prošacoval jsem ho. Takovejch chuligánů jsem už prošacoval tisíce. Určitě žádnou zbraň nemá."

Sollozzovi se to nelíbilo. Ani trochu se mu to nelíbilo. Pohlédl na muže sedícího u protějšího stolu a zdvihl obočí směrem ke dveřím na záchod. Muž lehce přikývl, že ho překontroloval, že tam nikdo není. Sollozzo neochotně souhlasil: „Ať vám to dlouho netrvá." Měl báječný radar, byl celý nervózní.

Michael vstal a šel na toaletu. V pisoáru visel v drátěném sítku kousek růžového mýdla. Michael vstoupil do kabiny. Skutečně tam musel zajít, měl plný měchýř. Odbyl to co nejrychleji, pak sáhl za smaltovanou nádržku na vodu a nahmatal malý revolver s tupou hlavní, připevněný páskou. Revolver odtrhl a přitom si vzpomněl na Clemenzu, jak mu řekl, že si nemusí dělat starosti, že na pásce nezanechá otisky prstů. Revolver zastrčil za opasek a zapnul si sako. Umyl si ruce a navhlčil vlasy. Kapesníkem pak setřel otisky prstů z kohoutku. Pak vyšel z toalety.

Sollozzo seděl obličejem přímo proti dveřím toalety; temné oči mu jiskřily napětím. Michael se na něho usmál. „Tak, teď už se mi bude dobře mluvit," řekl s úlevným oddychnutím.

McCluskey jedl telecí se špagetami, právě mu je přinesli. Chlapíkovi u protější stěny, ztuhlému napjatou pozorností, se očividně ulevilo.

Michael opět usedl. Věděl, že mu Clemenza radil, aby tohle nedělal, aby vyšel ze záchodu a rovnou začal střílet. Jenže tak neučinil, ať už z povědomé opatrnosti či z vysloveného strachu. Připadalo mu, že by byl stačil jediný rychlý pohyb a složili by ho. Teď se cítil bezpečný. Zřejmě musel mít nahnáno; byl totiž rád, že už nestojí. Nohy se mu tak třásly, až pod ním klesaly.

Sollozzo se k němu naklonil. Michael, břicho kryté stolem, si rozepjal sako a tvářil se, jako by mu soustředěně naslouchal. Nerozuměl jedinému slovu z toho, co mu ten chlapík povídal. Byla to pro něho doslova hatmatilka. Mozek se mu nalil tepající krví, takže nevnímal jediné slovo. Pod stolem sáhl pravou rukou po revolveru, zastrčeném za opaskem, a vytáhl ho. V tu chvíli přistoupil ke stolu číšník, aby si vzal objednávku, a Sollozzo k němu otočil hlavu. Michael odstrčil levou rukou stůl a pravou rukou přiložil revolver až skoro k Sollozzově hlavě. Ten chlap reagoval ovšem tak bleskurychle, že téměř současně se začal vrhat stranou. Ale Michael byl mladší, jeho reflexy rychlejší, a už stiskl spoušť. Kulka zasáhla Sollozza přímo mezi oko a ucho a když na druhé straně lebky vylétla, vystříkl obrovský proud krve, smíšený s úlomky lebky, na sako číšníka, ztuhlého úděsem. Instinkt Michaelovi napověděl, že jedna kulka stačí. V posledním okamžiku otočil Sollozzo hlavu a Michael spatřil, jak v jeho očích skomírá světlo života tak zřetelně, jako když dohasíná svíčka.

Trvalo snad jen vteřinu, než se Michael obrátil a zamířil revolver na McCluskeyho. Policejní kapitán zíral na Sollozza s výrazem flegmatického údivu, jako by se ho to vůbec netýkalo. Zřejmě si neuvědomoval, že i jemu hrozí nebezpečí. Ruka, držící vidličku s napíchnutým kouskem telecího, mu zůstala trčet ve vzduchu a jedině jeho pohled se stočil k Michaelovi. A ve výrazu a v očích mu tkvělo tak sebejisté rozhořčení, jako by snad očekával, že teď se Michael buď vzdá, nebo se dá na útěk; Michael se na něho musel usmát, jak stiskl spoušť. Zásah byl špatný, nebyl smrtící. Kulka vlétla McCluskeymu do masívního, býčího krku a kapitán se začal hlasitě dávit, jako by byl spolkl příliš velký kousek telecího. Vzápětí se vzduch naplnil jemným oparem rozprášené krve, jak ji vykašlával z přeplněných plic. Michael mu velice klidně, velice uváženě prostřelil další ranou temeno bělovlasé hlavy.

Všechno jako by bylo prosyceno růžovou mlhou. Michael se bleskurychle otočil k muži sedícímu u zdi. Chlapík se ani nehnul. Vypadal, jako by byl ochromen. Pak opatrně položil ruce na desku stolu a odvrátil pohled. Číšník vrávoravě couval do kuchyně, na obličeji výraz hrůzy, a nechápavě hleděl na Michaela. Sollozzo seděl stále ještě na židli, trup podepřený hranou stolu. Těžké McCluskeyho tělo se sklánělo kupředu, až spadlo ze židle na podlahu. Michael rozevřel ruku, takže mu revolver sklouzl po boku a nehlučně dopadl na zem. Postřehl, že si ani chlapík u zdi, ani číšník nevšimli, jak upustil zbraň. Několika kroky dorazil ke dveřím a otevřel je. Sollozzův vůz stál ještě u chodníku, ale po řidiči ani vidu. Michael

zabočil doleva za roh. Rozsvítily se reflektory, vedle něho zabrzdil oprýskaný sedan a dvířka se prudce otevřela..Michael naskočil a vůz se prudce rozjel. U volantu seděl Tessio s tváří jakoby vytesanou z temného mramoru.

„Tak co, udělals to Sollozzovi?“ zeptal se Tessio.

Michaelovi vyrazil tenhle výraz, který Tessio použil, na okamžik dech. Používalo se ho obvykle v sexuálním smyslu; udělat to nějaké ženě znamenalo vyspat se s ní. Jak zvláštní, že Tessio se teď takhle vyjádřil. „Oběma,“ řekl Michael.

„Opravdu?“

„Viděl jsem jejich mozky,“ ujistil ho Michael.

V autě měl Michael oblek, do kterého se převlékl. Za dvacet minut už byl na italské nákladní lodi plující na Sicílii. Za dvě hodiny nato byla nákladní loď na širém moři a Michael viděl z kabiny světla New Yorku, planoucí jako pekelné plameny. Zaplavil ho pocit nesmírné úlevy. Teď už byl ze všeho venku. Znal ten pocit a vzpomněl si, jak ho odváželi z pobřeží ostrova, kde se vylodila jeho divize námořní pěchoty. Boj sice zuřil dále, ale on utrpěl lehké zranění a odváželi ho pryč na nemocniční loď. Tehdy měl stejný pocit nesmírné úlevy, jaký pocítil nyní. Rozpoutá se peklo, jenže on u toho už nebude.

Nazítří po zavraždění Sollozza a kapitána McCluskeyho vyhlásili kapitáni a poručíci všech policejních stanic města New Yorku: dokud nebude dopaden vrah kapitána McCluskeyho, platí zákaz všech hazardních her, veškeré prostituce a jakékoli až dosud mlčky trpěné nezákonné činnosti. Po celém městě se začaly konat obrovské razie. Všechna protizákonná obchodní činnost ustala.

Později téhož dne se zplnomocněnec famiglií obrátil na famiglii Corleonových s dotazem, zda je ochotna vydat vraha. Dostalo se jim odpovědi, že jich se tato záležitost netýká. Téže noci vybuchla v rezidenci famiglie Corleonových v Long Beachi bomba vyhozená z auta, které prudce zabrzdilo u řetězu a vzápětí odjelo. Téže noci byli rovněž zabiti dva pistolníci famiglie Corleonových, právě když mírumilovně večeřeli v malé italské restauraci v Greenwich Village. Začala válka pěti familií z roku 1946.

díl II

kapitola 12

Johnny Fontane naznačil nedbalým posunkem sluhovi, že ho už nepotřebuje. a dodal: „Na shledanou zítra ráno. Billy.“ Černý komorník se uklonil a vyšel z velkého obývacího pokoje s výhledem na Tichý oceán. Úklona na rozloučení byla přátelská, nikoli taková, jaká by se slušela na sluhu, a to ovšem jen proto, že Johnny měl k večeři hosta. Byla jím Sharon Moorová , dívka z newyorské umělecké čtvrti Greenwich Village. Přijela do Hollywoodu v naději, že se jí podaří získat malou úlohu ve filmu, jehož producentem byl její dřívější milenec, který udělal kariéru. Navštívila studio právě ve chvíli, kdy Johnny natáčel jednu scénu z Woltzova filmu. Johnnymu se zalíbily její svěžest, půvab a vtipnost a pozval ji ještě na týž den na večeři k sobě do bytu. Jeho pozvání na večeři byla tak proslulá, že působila jako královský příkaz, a Sharon pochopitelně souhlasila.

Vzhledem k jeho pověsti Sharon samozřejmě očekávala, že bude hned od počátku velmi výbojný, jenže Johnny tenhle typicky hollywoodský postup rovnou na věc nenáviděl. Nikdy se s žádnou dívkou nevyspal, pokud na ní nebylo alespoň něco, co se mu opravdu líbilo. S výjimkou ovšem těch případů, kdy pořádné prebral a potom zjistil, že leží v posteli s děvčetem, o němž si ani nepamatoval, že by je byl kdy předtím viděl nebo potkal. Ale teď, kdy mu bylo pětatřicet, byl rozvedený, s druhou manželkou nežil a na opasku se mu klimbala dobrá tisícovka ženských skalpů, už prostě nebyl tak chtivý. Cosi na Sharon Moorové v něm vzbudilo náklonnost, a proto ji požádal, aby k němu přišla na večeři.

Sám nikdy mnoho nejedl, ale věděl, že mladé, hezké dívky se schválně moří hlady, aby si ušetřily na krásné šaty. a jsou-li pozvány, mají pak obrovskou chuť k jídlu; proto dal připravit bohaté prostřený stůl. Bylo tam také hodně alkoholu; šampaňské v kbelíku, skotská, režná, brandy a na příborníku likéry. Johnny naléval a podával pokrmy, které již byly přichystány na talířích. Když dojedli, zavedl ji do velkého obývacího pokoje se skleněnou stěnou, vedoucí za Tichý oceán. Na hi-fi gramofonový přístroj položil sadu desek s Ellou Fitzgeraldovou a uvelebil se s Sharon na pohovce. Trochu s ní klábosil a postupně na ní vyzvídal, jaká byla v dětství, zda byla třeštidlo nebo pálila za kluky, zda byla domácí buchta či krasavice.

zda samotářka či měla ráda společnost. Takové podrobnosti ho vzdvcky dojímaly: vyvolávaly v něm něhu, kterou potřeboval k milování.

Seděli vedle sebe na pohovce, velmi přátelsky. velmi pohodlně. Políbil ji na rty. chladně a kamarádsky, a když mu polibek vrátila stejným způsobem ustal. Za obrovským oknem se ve svitu měsíce rozprostírala do dáli temně modrá plocha Tichého oceánu.

„Jak to, že nehrajete některou ze svých desek?“ otázala se ho Sharon škádlivě. Johnnv se na ni usmál. Pobavilo ho, jak si ho dobírá. „Tak hollywoodský přece jenom nejsem. odpověděl.

„Přehrajte mi nějakou,“ poprosila „Nebo mi zazpívejte. Víte, tak jako ve filmu. Budu z toho úplné naměkko a celá se nad vámi budu rozplývat, jako ty dívky na plátně.“

Johnny se srdečně rozesmál. Když byl mladší, právě tohle dělal, a výsledek byl vždycky k popukání - dívky se snažily vypadat sexy a naměkko a oči se jím leskly předstíranou touhou, jako by si namlouvaly, že stojí před filmovou kamerou. Teď by ho už ani ve snu nenapadlo, aby nějaké dívce zazpíval. Jednak už mnoho měsíců nezpíval, nedůvěřoval totiž svému hlasu; jednak si amatéři vůbec neuvědomovali, do jaké míry jsou profesionální zpěváci závislí na pomoci techniky, aby jejich hlasy zněly tak dobře, jak znějí. Mohl by přehrávat své desky, jenže představa, že by uslyšel svůj mladý, procítěný hlas, ho naplňovala stejným pocitem studu, jaký musí cítit stárnoucí, plešatící a tloustnoucí chlapík, když ukazuje své fotografie z mládí, z doby plného rozkvětu své mužnosti.

„Nejsem právě ve formě,“ namítl, „a upřímně řečeno, už mě nebaví poslouchat vlastní hlas.“

Oba popíjeli. „Prý jste v tomhle filmu báječný,“ poznamenala Sharon. „Je pravda, že jste hrál zadarmo?“

„Jenom za symbolický honorář,“ řekl Johnny.

Vstal, nalil jí další brandy, nabídl jí cigaretu se zlatým monogramem a připálil jí svým zapalovačem. Sharon vyfoukla dým, usrkla ze sklenky a Johnny k ní zase přisedl. Jeho sklenice byla podstatně plnější než její: potřeboval to, aby se zahřál, aby se povzbudil, aby se rozjařil. Byl v opačné situaci, než v jaké milenec bývá. Musel opít sebe, nikoli dívku. Dívky bývaly většinou přespříliš svolné, on však nikoli. Poslední dvě léta byla hotovým peklem pro jeho sebedůvěru, a aby ji mohl znovu získávat, volil k její obnově tuhletu prostou cestu: jedenkrát se s mladou, svěží dívkou vyspat, několikrát ji vyvést na večeři, dát jí drahý dárek a pak ji pustit k vodě co nejmilejším způsobem, aby její city nebyly zraněny. A dívky mohly navíc vždycky tvrdit, že měly pletky se slavným Johnnym Fontanem. Nešlo tady o žádnou opravdovou lásku, ale proč by to člověk nedě lal, jestli děvče bylo krásné a opravdu milé? Nenáviděl ovšem ty vypočítavé potvory, co se s ním pomilovaly a pak běžely ke kamarádkám a vykládaly jim, že se vyspaly se slavným Johnnym Fontanem, neopomenouce nikdy dodat, že už poznaly něco lepšího. Víc než cokoli jiného ho za jeho kariéry udivovali shovívaví manželé, kteří mu téměř do očí řekli, že svým ženám odpouštějí, neboť i ta nejctnostnější dáma se přece může dopustit nevěry s tak slavným zpěvákem a filmovým hercem, jako je Johnny Fontane. To mu pokaždé vyrazilo dech.

Johnny zbožňoval desku s Ellou Fitzgeraldovou. Zbožňoval její čistý Zpěv, její čistou intonaci. Tohle bylo jediné, čemu v životě opravdu rozuměl, a přitom věděl, že tomu rozumí líp než kdokoli jiný na světě. Teď, jak seděl pohodlně opřený na pohovce, hrdlo rozehřáté od brandy, zatoužil si zazpívat, ne snad pobrukovat si nějakou melodii, ale doprovázet zpěv na desce; jenže před cizím to prostě nedokázal udělat. Volnou ruku položil Sharon do klína a usrkoval přitom ze sklenky, kterou držel v druhé ruce, Bez jakékoli obscénnosti, ale s čistým živočišným pudem dítěte, toužícího po teple, vyhrnul rukou v jejím klíně lem hedvábných šatů a odhalil mléčně bílé stehno nad průsvitné zlatým sítem punčochy. A tu jako vždycky, navzdory všem těm ženám, všem těm rokům a celé té všednosti pocítil, jak se mu při tom pohledu šíří po celém těle lepkavé horko. Ten zázrak tu je tedy stále; co však udělá, až mu selže, jako mu už selhal hlas?

Teď už byl připraven. Položil sklenici na podlouhlý vykládaný koktajlový stolek a otočil se tělem k Sharon. Byl velmi sebejistý, velmi cílevědomý a přesto něžný. V jeho laskání nebylo nic oplzlého, nic kluzce lascívního. Líbal ji na rty a ruce pozdvihl k jejím ňadrům. Pak jednu spustil na teplá stehna, s pokožkou tak hedvábnou na dotyk. Polibek, jímž opětovala jeho, byl teplý, nikoli vášnivý; v tu chvíli ostatně dával přednost právě něčemu takovému. Nenáviděl dívky, které okamžitě vzplály, jako by jejich tělo bylo motorem, uvedeným do erotického chodu stisknutím tělesné spouště.

Pak učinil něco, co činil pokaždé, něco, co ho až dosud vždycky bezpečně vzrušilo. Jemně a co nejlehčeji, ale aby se přitom dalo něco cítit, jí zajel špičkou prostředníku výš mezi stehna. Některé dívky tenhle úvodní krok k milování dokonce ani nepostřehly. Jiné zase zneklidnil, neboť si nebyly jisty, jestli se jich vůbec dotkl, protože je současně vždy vášnivě políbil na ústa. Jiné zase jako by mu prst pevně vsály do sebe nebo se k němu prudce vzepjaly. A pochopitelně, než se stal slavným, mu také některé vpálily políček. Tohle byla jeho celá technika a většinou se mu dobře osvědčila. Sharon však reagovala neobvykle. Přijala všechno, dotek i polibek, pak však odtáhla ústa, nepatrně se od něho odsunula a vzala do ruky sklenici. Bylo to věcné,

ale konečné odmítnutí. t to se mu občas stávalo. Zřídka, ale stávalo se. Také Johnny zvedl sklenku a zapálil si cigaretu.

Sharon mu velice něžně, velice tiše pověděla: „To není snad proto, Johnny, že byste se mi nelíbil; jste mnohem milejší, než jsem si myslela. A není to ani proto, že bych snad byla puritánka. Jenže abych se mohla s nějakým mužským vyspat, tak mi musí rozpálit krev. Víte, jak to myslím?“

Johnny se na ni usmál, stále mu ještě byla milá. „A já jsem vám krev nerozpálil?“

Trochu zrozpačitěla. „No, víte, když jste byl slavný zpěvák a vůbec, byla jsem ještě holčička. Nějak jsem vás minula, byla jsem prostě další generace. Nejsem žádná upejpavka, na mou duši. Kdybyste byl nějaký filmový idol z doby, kdy jsem dospívala, pak bych měla kalhotky za vteřinu dole!“

Teď mu už tak milá nebyla. Byla rozkošná, byla vtipná, byla inteligentní. Ani trochu se nenamáhala, aby se mu poddala nebo aby se ho pokusila urvat, protože by jí jeho známosti mohly pomoci při filmové kariéře. Byla to opravdu správná dívka. Johnny v ní ale rozpoznal ještě něco dalšího. Už se mu to stalo několikrát. Dívka, která přišla na schůzku pevně rozhodnuta, že se s ním nevyspí, i kdyby se jí sebevíc zalíbil, a to jen proto, aby se mohla přítelkyním a snad ještě víc i sama sobě vychloubat, že odmítla příležitost pomilovat se s Johnnym Fontanem. Byl už starší, tak to chápal, a celkem se nezlobil. Prostě mu už nebyla tak milá a přitom se mu předtím mimořádné zamlouvala.

Teď, když mu už tolik milá nebyla, cítil se líp. Usrkával ze sklenice a hleděl na Tichý oceán. Sharon řekla: „Doufám, Johnny, že se nehněváte. Asi jsem divná, v Hollywoodu se zřejmě předpokládá, že lehnout naznak je pro holku zrovna tak samozřejmé, jako dát milému pusu na dobrou noc, ale nejspíš tu ještě tak dlouho nežiju.“

Johnny se na ni usmál a pohladil ji po tváři. Ruka mu sklouzla dolů a taktně jí shrnul sukni přes oblá, hedvábná kolena. „Nehněvám se,“ ujistil ji. pMít jednou takovéhle staromódní rande je vlastně prima.“ Neřekl jí ovšem, co cítil: úlevu, že se nemusel projevit jako velký milenec, že nemusel splnit její představy o své filmové, božské podobě. Alespoň nemusel naslouchat dívčinu trapnému přesvědčování, že její představy splnil, a zcela prostý, rutinérský pohlavní akt nemusel nafukovat v něco, čím by ani ve skutečnosti nebyl.

Ještě chvíli popíjeli, ještě několikrát se letmo políbili a pak se Sharon rozhodla, že odejde. Johnny se jí ze slušnosti otázal: „Mohu vás zase někdy pozvat na večeři?“

Sharon hrála svou otevřenou a poctivou hru do konce: „Vždyť přece nebudete chtít marnit čas, abyste se pak dočkal zklamání! Děkuji za překrásný večer. Jednou budu vyprávět svým dětem, že jsem večeřela s velkým Johnnym Fontanem úplně sama v jeho bytě.“

Johnny se na ni usmál. „A že jste mu nepodlehla.“ Oba se zasmáli. „Tomu nikdy neuvěří,“ zalitovala Sharon. Nato jí Johnny tak trochu uštěpačně nabídl: „Dám vám to písemně, chcete?“ Sharon zavrtěla hlavou. Johnny pokračoval: „Když vám někdo nebude chtít uvěřit, tak mi brnkněte. Já jim to potvrdím. Povím jim, jak jsem vás honil po celém bytě, ale vy jste si přesto svou čest uchránila. Ano?“

Tohle bylo nakonec přece jen trochu surové a Johnnyho zarazil uražený Výraz na její tváři. Pochopila, že jí dává najevo, že se vlastně příliš nenamáhal. Obral ji o sladký pocit vítězství. Odteďka se bude domnívat, že dnes večer zvítězila jen proto, že nebyla dost půvabná a přitažlivá. A protože je taková, jaká je, bude při vyprávění příběhu o tom, jak odolala slavnému Johnnymu Fontanovi, muset vždycky dodat s trpkým úsměškem. „On se ovšem příliš nenamáhal!“ Bylo mu jí náhle líto, a proto řekl: „Jestli vám opravdu bude někdy moc smutno, zatelefonujte mi. Ano? S každou dívkou, co znám, nemusím přece hned vlézt do postele, ne?“

„Zavolám,“ slíbila a vyšla ze dveří.

Johnny zůstal sám. Před sebou měl ještě dlouhý večer. Mohl sice použít služeb „továrny na maso“, jak Jack Woltz nazýval stáj vždy ochotných filmových hvězdiček, potřeboval však lidskou družnost. Vzpomněl si na svou první ženu, Virgínii. Teď, když práce na filmu skončila, bude mít víc času na své děti. Přál si stát se znovu součástí jejich života. A také si dělal starosti kvůli Virgínii. Nebyla ani trochu obrněná proti hollywoodským donjuanům, kteří jí možná nadbíhají jen proto, aby se pak mohli vychloubat, že se vyspali s první ženou Johnnyho Fontana. Pokud věděl, tak to zatím nemohl ještě nikdo tvrdit. O jeho druhé ženě to ovšem může prohlašovat kdekdo, ušklíbl se v duchu. Zdvihl sluchátko.

Hned poznal její hlas a nebylo na tom nic překvapivého. Poprvé ho slyšel, když mu bylo deset let a chodili spolu do čtvrté B. „Nazdar, Ginny! Jak jsi na tom dnes večer? Můžu k vám na chvilku zajet?“

„Beze všeho. Ale děti už spí; nerada bych je budila.“

„To nevadí. Chci si jenom s tebou popovídat.“

V hlase jí zaznělo slabé zaváhání; vzápětí je potlačila, aby neprojevila nějaký zvláštní zájem, a otázala se: „Je to něco vážného, něco důležitého?“

„Ne,“ ujistil ji Johnny. „Dneska jsme dotočili, a tak jsem si řekl, že bych tě mohl navštívit a trochu si s tebou popovídat. Mohl bych se třeba i podívat na děti, pokud si budeš jistá, že se neprobudí.“

„Dobrá," souhlasila. „Jsem ráda, žes dostal tu úlohu, cos chtěl."

„Díky. Za půl hodinky budu u tebe."

Když Johnny dojel k svému bývalému domovu v Beverly Hills, zůstal chvíli sedět ve voze a hleděl na dům. Vzpomněl si na to, co mu řekl jeho padrino, že svůj život může žít přesně tak, jak si ho přeje žít. Velká věc, když člověk ví, co si přeje. Jenže co on si vlastně přeje?

Jeho první žena na něho čekala ve dveřích. Byla to pohledná, drobná tmavovláska, milé italské děvče, děvče ze sousedství, jaké by nikdy nemělo nic s jinými mužskými, a to bylo pro něj důležité. Touží ještě po ní, zauvažoval, a odpověď zněla ne. Jednak už se s ní nedokáže milovat, jejich láska příliš zestárla, jednak tu existuje dost věcí, které sice nemají nic společného se sexem, ale které mu stejně nikdy nemůže odpustit. Znepřáteleni však už nebyli.

Ginny mu uvařila kávu a v obývacím pokoji ho pohostila doma upečenými koláčky. „Natáhni se na pohovku," vyzvala ho. „Vypadáš unaveně." Johnny si svlékl sako a boty a uvolnil si kravatu. Ginny si sedla proti němu do křesla, vážný úsměv na tváři. „Je to vlastně legrace," řekla.

„Co je legrace?" zeptal se. Jak si srkl kávy, ukáplo mu trochu na košili.

„Že slavný Johnny Fontane nemá rande!"

„Slavný Johnny Fontane je rád, když se ještě někdy na něco zmůže!"

Nemíval ve zvyku být tak upřímný. Ginny se podivila: „Není ti opravdu něco?"

Johnny se na ni zazubil. „Měl jsem v bytě schůzku s jednou dívkou a ona mě odmítla. A víš co - já ti byl rád!"

S překvapením zpozoroval, jak se Ginniným obličejem mihl výraz hněvu. „Kvůli takovým flundrám by ses neměl trápit! Asi si myslela, že to tak musí udělat, aby ses vůbec o ni zajímal!" A Johnny si pobaveně uvědomil, že se Ginny opravdu hněvá na děvče, co ho odmítlo.

„Ale co, k čertu!" řekl. „Stejně mě to už nebaví. Už bych taky mohl pomalu zmoudřet. A teď, když už nemůžu zpívat, to asi bude se slečnami moc zlé. Na můj vzhled nikdy neletěly, to přece víš!"

Ginny ho utěšovala: „Ale ve skutečnosti vypadáš líp než na fotografiích."

Johnny zavrtěl hlavou. „Tloustnu a začínám plešatět. Ksakru, jestli mě tenhle film znovu neproslaví, tak bych se raději měl naučit péct pizzu. Nebo uděláme filmovou hvězdu z tebe, vypadáš senzačně."

Vypadala na třicet pět. Na dobrých třicet pět, ale přesto třicet pěl. A tady v Hollywoodu to bylo tolik jako sto. Po celém městě šmejdily jako lasičky krásné dívky a vydržely rok dva. Některé z nich byly tak krásné, že člověku se málem zastavilo srdce, dokud ovšem neotevřely ústa, dokud jim chtivá touha po úspěchu nezkalila nádherné oči. Obyčejné ženské s nimi nemohly, pokud jde o tělesnou krásu, ani v nejmenším soupeřit. A člověk mohl sebevíc poukazovat na půvab, inteligenci, eleganci, vystupování, jenže drsná krása těchto dívek nad tím vším vítězila. Kdyby jich tu nebylo tolik, třeba by nějaká obyčejná, pohledná žena mohla mít šanci. A protože Johnny mohl mít všechny z nich, nebo alespoň téměř všechny, věděla Ginny, že tohle všechno říká jen proto, aby jí zalichotil. V tomhle ohledu byl vždycky milý. K ženám byl vždycky zdvořilý, i na vrcholu své slávy - dělal jim poklony, připaloval cigaretu, otvíral dveře. A protože se obvykle tohle všechno dělalo pro něho, tím víc to působilo na dívky, s nimiž si vyšel. A choval se takhle ke všem dívkám, i k těm, které měl na jedinou noc, o nichž ani nevěděl, jak se jmenují.

Ginny se na něho přátelsky usmála. „Tohle už máme za sebou, Johnny. Hráli jsme to divadlo dvanáct let, vzpomínáš si? Na mě s něčím takovým chodit nemusíš!"

Johnny povzdychl a znovu se natáhl na pohovku. „Upřímně, Ginny, vypadáš báječné. Byl bych rád, kdybych takhle vypadal já."

Neodpověděla mu. Viděla, že je sklíčený. „Myslíš, že ten film dopadl dobře? Pomůže ti nějak?" zeptala se.

Johnny přikývl. „Jo. Mohl by mě vynést zase nahoru. Jestli dostanu Oscara a správně vynesu trumfy, pak se třeba stanu zase slavným i bez zpěvu. Pak bych také tobě a dětem mohl dávat víc peněz."

„Máme jich víc než dost," namítla Ginny.

„A chci taky mít víc času na děti," pokračoval Johny. „Chci se už trochu usadit. Nemohl bych sem chodit každý pátek na večeři? Přísahám, že ani jeden pátek nevynechám, i kdybych měl být kdoví jak daleko nebo měl kdoví kolik práce. A chci taky s vámi trávit co nejvíc víkendů, nebo by snad děti mohly strávit část prázdnin se mnou."

Ginny mu položila popelník na hruď. „Nic proti tornu nemám. Nevdala jsem se přece proto, abych si tě mohla udržet jako otce svých dětí." Pravila to zcela klidně, ale Johnny, zírající upřeně na strop, věděl, že to řekla, aby odčinila všechna ta jiná, tak krutá slova, která mu kdysi vmetla v tvář, v té době, kdy se jejich manželství rozbilo a s jeho kariérou to začalo jít z kopce.

Mimochodem, hádej, kdo mi telefonoval," řekla.

Na něco takového Johnny nikdy nezabral. „Kdopak?"

Alespoň jednou bys přece kruci mohl hádat!“ Johnny neodpověděl.

„Tvůj padrino.“

Johnnyho to opravdu překvapilo. „Ten přece nikdy s nikým po telefonu nemluví. Co ti řekl?“

„Chce na mně, abych ti pomohla. Řekl, že bys mohl být stejně slavný jako kdysi, že jsi zase na cestě ke slávě, ale že potřebuješ lidi, co v tebe věří. Zeptala jsem se ho, proč zrovna já? Prý proto, prohlásil, že jsi otcem mých dětí. Je to tak sladký starý pán a přitom se o něm povídá tolik strašných věcí !“

Virginia nenáviděla telefon a dala odevšad odstranit přístroje kromě ložnice a kuchyně. Náhle zazvonil v kuchyni telefon. Ginny tam zašla. Když se vrátila do pokoje, měla na tváři překvapený výraz. „To je pro tebe, Johnny. Volá Tom Hagen. Prý to je důležité.“

Johnny zašel do kuchyně a vzal sluchátko. „Haló, Tome.“ Z Tomova hlasu čišel chlad. „Johnny, padrino si přeje, abych za tebou přijel a podnikl jisté kroky, které by ti teď, když je film dokončen, mohly pomoci. Padrino chce, abych letěl dopoledním letadlem. Můžeš mi přijet naproti do Los Angeles? Mám ještě hned večer letět zpátky do New Yorku, takže si nemusíš dělat starosti a rezervovat si pro mé večer.“

„Jasné, Tome. A kvůli tomu večeru si nedělej starosti. Zůstaň přes noc a trochu si odpočiň. Sezvu nějaké lidi od filmu a uspořádám pro tebe večírek.“ Tohle navrhoval vždycky; nechtěl, aby si jeho známí z mládí mysleli, že se za ně stydí.

„Díky,“ řekl Hagen, „jenže já musím být pozítří brzo ráno zpátky v New Yorku. Jsme tedy domluveni; přijedeš mi naproti k letadlu, co startuje z New Yorku v půl dvanácté.“

„Ano.“

„Zůstaň v autě. Pošli k letadlu někoho ze svých lidí, aby mě k tobě odvedl, až vystoupím.“

„Jasné.“

Johnny se vrátil do obývacího pokoje a Ginny na něho tázavě pohlédla. „Můj padrino má nějaké plány, jak mi pomoct. Tu úlohu ve filmu mi obstaral on, ani nevím jak. Jen bych byl rád, kdyby se do dalšího už nepletl.“

Vrátil se zpátky na pohovku. Cítil se velmi unaven. Ginny ho vyzvala: „Nevracej se do svého domu a raději přespi tady. Můžeš se nasnídat s dětmi a nemusíš jet tak pozdě domů. Stejně se mi protiví myšlenka, že tam jsi úplně sám. Není ti tam smutno?“

„Bývám doma jen zřídka.“

Ginny se zasmála a řekla: „Moc ses tedy nezměnil.“ Po menší odmlce dodala: „Mám ti jít připravit druhou ložnici?“

„Proč nemohu spát v tvé ložnici?“

Ginny zrudla. „Ne!“ Usmála se na něho a on se usmál na ni. Stále ještě zůstávali přáteli.

Když se Johnny příštího dne probudil, bylo již pozdě; staženými žaluziemi už pronikalo slunce. Tím způsobem vnikalo dovnitř teprve odpoledne. Křikl: „Hej, Ginny, mám ještě právo na snídani?“ Zdáli se ozva) její hlas. „Za vteřinku!“

A trvalo to opravdu jen vteřinku. Musela už mít všechno nachystané v teplé troubě, podnos připravený, protože jen co si Johnny zapálil první cigaretu, dveře ložnice se otevřely a obě dcerky mu už vezly servírovací vozík se snídaní.

Byly tak krásné, až se mu srdce sevřelo. Růžové tvářičky jim zářily a v očích jim planula zvědavost a dychtivá touha rozběhnout se k němu. Vlásky měly staromódně spletené v dlouhé cůpky, oblečené byly do staromódních šatiček a bílých lakových střevíčků. Zůstaly stát u vozíku a hleděly na něho, jak zamačkává cigaretu, čekajíce, až je zavolá a rozevře náruč. Hned nato se k němu rozeběhly. Vtlačil tvář mezi jejich svěží voňavá líčka, a protože je škrabal neoholenou bradou, vesele křičely. Ve dveřích ložnice se objevila Ginny a zavezla vozík blíž, aby se mohl nasnídat v posteli. Sama si sedla vedle něho na pelest, nalévala mu kávu a topinky mu mazala máslem. Dcery se posadily na gauč a dívaly se na něho. Byly už příliš velké na to, aby všichni tři po sobě házeli polštáři nebo se spolu pošťuchovali. Dokonce si právě uhlazovaly pocuchané vlasy. Kristepane, pomyslil si, zakrátko z nich budou slečny a budou za nimi běhat hollywoodští chuligáni.

Při jídle se s nimi dělil o topinky a slaninu a dával jim upíjet kávy. Tenhle zvyk pocházel ještě z doby, kdy zpíval s kapelou a jen zřídka s nimi sedával u stolu; proto se rády účastnily jeho časově tak neobvykle rozložených jídel, jako odpoledních snídaní či ranních večeří. Takový zvrat běžného jídelního pořádku se děvčátkům pochopitelně velmi zamlouval - jíst steak a smažené brambůrky v sedm hodin ráno nebo slaninu s vejcem odpoledne.

Kromě Ginny vědělo jen několik málo důvěrných přátel, jak velice Johnny dcery zbožňuje. Tohle bylo na rozvodu a odchodu z domova nejhorší. Jediné, oč bojoval, bylo jeho otcovské postavení. Velmi jemně, ale důrazně dal Ginny najevo, že by ho nijak netěšilo, kdyby se znovu provdala, nikoli snad proto, že by na ni žárlil, nýbrž proto, že si žárlivě střežil své otcovské postavení. Finanční závazky vůči ní uspořádal tak, aby pro ni bylo obrovsky výhodné již se neprovdat. Panovala mezi nimi tichá dohoda, že Ginny může mít

milence, nesmí je ovšem zatáhnout do rodinného života. V tomhle ohledu jí zcela důvěřoval. V otázkách sexu byla totiž odjakživa mimořádně ostýchavá a staromódní. Hollywoodští gigolové si ani neškrtli, když se k ní začali slétávat jako můry k světlu, doufajíce ve finanční zabezpečení a výhody, kterých by se jim mohlo od jejího slavného exmanžela dostat.

Johnny nepředpokládal, že by snad počítala s návratem, protože s ní včera večer chtěl spát. Ani jeden si nepřál obnovit bývalé manželství. Ginny už pochopila, jak dychtí po kráse, jak neodolatelně je puzen k mladým ženám, mnohem krásnějším, než je ona. Bylo všeobecně známo, že se vždycky přinejmenším alespoň jednou vyspí se svými filmovými partnerkami. Nedokázaly odolat jeho chlapeckému kouzlu, tak jako on nedokázal odolat jejich kráse.

„Budeš se už muset brzy začít oblékat," upozornila ho Ginny. „Tomovo letadlo přistane co nevidět." A vystrčila děvčátka z pokoje.

„Hm, Mimochodem, Ginny, víš, že se rozvádím? Budu zase volný."

Ginny přihlížela, jak se obléká. Od doby, co po svatbě dcery dona Corleona dospěli k nové dohodě, měl v jejím domě vždy čisté šatstvo. „Za dva týdny bude Štědrý večer," řekla. „Mám počítat s tím, že přijdeš?"

Tohle bylo poprvé, co si vůbec uvědomil, že budou svátky. Dokud měl hlas ve formě, vynášely mu koncerty o vánočních svátcích těžké peníze, ale už tehdy byl Štědrý večer nedotknutelný. Kdyby zmeškal tyhle vánoce, stalo by se to podruhé. O loňských se dvořil ve Španělsku Margot Ashtonové a snažil se ji přimět, aby se za něho provdala.

„Určitě," prohlásil. „Na Štědrý večer a na Boží hod." O silvestru se nezmínil. Ten měl vyhrazen pro další divokou noc, jakou jednou za čas potřeboval, aby se mohl zpít s kamarády, a ženskou u toho mít nechtěl. Neviděl v tom nic zlého.

Ginny mu pomohla do saka a okartáčovala ho. Byl vždy pečlivě upraven. Ginny si povšimla, jak se zamračil, protože košile, kterou si oblékl, nebyla vypraná podle jeho vkusu a manžetové knoflíky, které už delší dobu nenosil, byly příliš nápadné na způsob, jakým se teď oblékal. Pousmála se a podotkla: „Toho si Tom nevšimne!"

Ginny i dcery ho doprovodily ke dveřím a šly až na příjezdovou cestu k autu. Děvčátka ho držela za ruce, každá za jednu. Ginny kráčela kousek za nimi. Těšilo ji, jak šťastně se tváří. Když došel k autu, otočil se a vyhodil napřed první a po ní druhou holčičku do vzduchu a cestou dolů jim vpálil pusu. Pak políbil Ginny a nastoupil do vozu. Neměl rád dlouhá loučení.

Mezitím už jeho tiskový referent a tajemník zařídili všechno potřebné. Před Johnnyho domem čekalo auto se šoférem, pronajaté auto. V něm seděl tiskový referent s dalším členem jeho družiny. Johnny zajel s vozem do garáže, nastoupil do čekajícího auta a neprodleně vyrazili směrem k letišti. Johnny čekal ve voze, zatímco tiskový referent šel naproti Hagenovi. Když Hagen nastoupil do auta, potřásli si rukama a jeli zpět do Johnnyho domu.

Konečně zůstal Jóhnny sám s Hagenem v obývacím pokoji. Jejich vzájemný vztah byl chladný. Johnny nikdy neodpustil Hagenovi, že stál mezi ním a donem v době, kdy se don na něho za oněch zlých časů před Conniinou svatbou zlobil, a že bránil jejich vzájemnému styku. Hagen se za to nikdy neomluvil. Nemohl. Patřilo k jeho povolání být hromosvodem hněvu, který se lidé neodvažovali projevit donovi, i když si ho zasloužil. „Tvůj padrino mě sem vyslal, abych ti při něčem pomohl," oznámil mu Hagen. „Chci to mít z krku ještě před vánocemi."

Johnny pokrčil rameny. „Film je dotočen. Režisér byl slušný chlap a choval se ke mně férově. Mé scény jsou příliš důležité, než aby zůstaly na podlaze střižny jen proto, aby se mi Woltz pomstil. Nemůže si dovolit zničit film, který ho přišel na deset miliónů. Teď tedy bude všechno záležet na tom, jak se má filmová postava bude líbit lidem."

Hagen se opatrně zeptal: „Má získání Oscara opravdu tak obrovský význam pro hereckou kariéru, nebo je to jen takový obvyklý reklamní humbuk, který ve skutečnosti vlastně vůbec nic nevynáší?" Odmlčel se a spěšně dodal: „Ovšem kromě slávy, každý má rád slávu."

Johnny se na něho zazubil. „Kromě mého padrina. A tebe. Ne, Tome, není to žádný humbuk. Dostat Oscara znamená pro herce zaručenou kariéru na dalších deset let. Může si vybírat úlohy. Lidé chodí na jeho filmy. Není to všechno, ale pro herce je to v jeho povolání ta nejdůležitější věc. Věřím, že ho získám. Ne snad proto, že bych byl tak skvělým hercem, ale jsem známý hlavně jako zpěvák a ta role byla lehká. Ale stejně jsem v ní dobrý, na mou duši."

Hagen pokrčil rameny a řekl: „Tvůj padrino tvrdí, že jak věci vypadají, nemáš šanci Oscara získat."

Johnny se nasupil. „Co je to ksakru za nesmysly! Ten film ještě nebyl ve střižně, a dokonce ho ještě nikdo neviděl! A don ani nemá s filmovým světem nic společného! To jsi ksakru musel uletět tři tisíce mil, jen abys mi vyřídil tuhle kravinu?" Byl tak rozčilený, že málem plakal.

„Johnny, věci kolem filmu jsou pro mě úplná španělská vesnice," řekl Hagen ztrápeně. „Uvědom si, že jsem jenom donův poslíček. O té tvé celé záležitosti jsme ovšem spolu mockrát hovořili. Don si dělá o tebe starosti, o tvou budoucnost. Je přesvědčen, že stále ještě potřebuješ jeho pomoc a chce tvůj problém jednou provždy vyřešit. Proto jsem teď tady, abych to rozhýbal. Musíš se ale konečně přestat chovat jako kluk. Musíš se přestat pokládat za zpěváka neho herce. Je třeba, abys v sobě začal vidět podnikatele, vlivného člověka."

Johnny se zasmál a nalil si. „Jestli toho Oscara nevyhraju, budu mít právě tolik vlivu jako kterákoli z mých dcer. O hlas jsem přišel; kdybych ho ještě měl, mohl bych něco podniknout. Ach, k čertu! Jak jen můj padrino ví, že nezískám Oscara? Dobrá, věřím, že to ví. Nikdy se nemýlí." Hagen si zapálil tenký doutník. „Dozvěděl se, že Jack Woltz a jeho filmové studio nepodpoří finančně tvou kandidaturu. Woltz dokonce vzkázal všem hlasujícím, že si nepřeje, abys vyhrál. Navíc nedává k dispozici peníze na reklamu a na všechno, co by ti k tomu mohlo dopomoci. Také podniká kroky aby co největší počet protihlasů, které se mu podaří získat, dostal nějaký jiný herec. Používá nejrůznějších úplatků - nabízí zaměstnání, peníze, ženské, všechno. A snaží se to udělat tak, aby přitom tomu filmu ani trochu neuškodil, anebo když, tak co nejmíň!"

Johnny pokrčil rameny. Nalil do sklenice whisky a napil se. „Pak jsem ovšem vyřízený."

Hagen se na něho díval, ústa zkřivená odporem. „Alkohol tvému hlasu nepomůže," řekl.

„Jdi do háje!" osopil se na něho Johnny. Na Hagenově tváři se náhle objevil výraz úplné lhostejnosti. „Dobrá, už žádné soukromé poznámky."

Johnny odložil sklenici, vstal a přistoupil k Hagenovi. „Promiň mi, Tome. Kristepane, opravdu mě to mrzí. Vylévám si vztek na tobě jen proto, že bych nejraději zabil toho všiváka Jacka Woltze a že se bojím vynadat padrinovi. Proto jsem se naštval na tebe." V očích měl slzy. Pak hodil prázdnou sklenku od whisky na zeď, jenže tak chabě, že sklenice z tlustého olovnatého skla se ani neroztříštila a přikutálela se po podlaze k němu zpět. Rozpačitě a vztekle se na ni zahleděl. Vzápětí se hlasitě rozesmál. „Kristepane!"

Pak přešel na druhou stranu místnosti a usedl naproti Hagenovi. „Ty přece víš, že mi hodně dlouho všechno vycházelo tak, jak jsem si přál. Potom jsem se rozvedl s Ginny a začalo to se mnou jít z kopce. Přišel jsem o hlas. Mé desky se přestaly prodávat. U filmu mě už nechtěli. A pak se na mě rozzlobil můj padrino a nechtěl ani se mnou mluvit po telefonu, ani mě přijmout, kdykoli jsem přijel do New Yorku. V přístupu k němu jsi mi vždycky bránil ty a tak jsem vinu dával tobě, ale stejně jsem věděl, že bez donových příkazů bys to nikdy nedělal. Jenže na něj se člověk naštvat nemůže. To je jako kdyby ses naštval na Pánaboha. A proto jsem proklínal tebe. Jenže ty ses celou tu dobu choval správně. A abych ti dokázal, že to s tou svou omluvou myslím vážně, přijímám tvou radu. Žádné další chlastání, dokud se mi nevrátí hlas. Platí?"

Omluva byla upřímná. Hagena přešel hněv. Na tomhle pětatřicetiletém klukovi asi přece jenom něco je, jinak by ho don nemohl mít tak rád. Řekl: „Zapomeň na to, Johnny." Hloubka Johnnyho roztrpčení ho uvedla do rozpaků a právě tak do rozpaků ho uvedlo podezření, zda snad nebylo vyvoláno strachem, že by don na něho zanevřel. Bylo ovšem zcela vyloučeno, že by kdokoli mohl přimět dona, aby kvůli něčemu na někoho zanevřel. K tomu, aby don přestal někoho mít rád, ho nemohl donutit nikdo jiný než on sám!

„Tak zlé to zase není," pověděl Johnnymu. „Don tvrdí, že dokáže zvrátit všechno, co Woltz proti tobě podnikne. Že skoro určitě toho Oscara získáš. Don si ovšem myslí, že tím se tvůj problém nevyřeší. Chce vědět, jestli máš dost schopností a odvahy stát se filmovým producentem, dělat vlastní filmy od A do Z."

„Jak mi k čertu chce získat toho Oscara?" zapochyboval Johnny.

Hagen odsekl. „Proč ti nedělá potíže věřit, že Woltz to dokáže spytlíkovat a tvůj padrino ne? A protože tedy v tobě musím vzbudit důvěru i v druhou část donova návrhu, musím ti říci tohle. Ale nech si to pro sebe. Tvůj padrino má mnohem větší moc než Jack Woltz. A tuhle mnohem větší moc má v oblastech, které jsou podstatně závažnější. Jak ti dokáže opatřit Oscara? Ovládá všechny odborové organizace ve filmovém průmyslu, případně lidi, kteří je ovládají; a ovládá také všechny lidi nebo téměř všechny lidi, co hlasují. Ty ovšem musíš být dobrý, musíš vydat ze sebe všechno, co umíš. A tvůj padrino má víc rozumu než Jack Woltz. Nezajde k těm lidem a nepřiloží jim k hlavě pistoli se slovy: „Hlasujte pro Johnnyho Fontana nebo jinak přijdete o místo!" Nepoužívá síly, kde síla nezabere nebo zanechává po sobě příliš mnoho zlé krve. Ty všechny lidi přiměje k tomu, aby pro tebe hlasovali, protože to sami budou chtít. Nebudou to ovšem chtít dříve, dokud sám o to neprojevíš zájem. Klidně mi tedy věř, že ti don toho Oscara může obstarat. Ale jestli se o to nepostará, tak ho nezískáš."

„Dobrá. Už ti věřím. A mám odvahu a schopnosti stát se producentem, jenže nemám peníze. Mě žádná banka nezaloží. Financovat film přijde na několik miliónů."

Hagen mu úsečně řekl: „Až získáš Oscara, začni se připravovat na výrobu tří vlastních filmů. Najmi si nejlepší lidi z branže, nejlepší techniky, nejlepší filmové hvězdy, prostě koho jen budeš potřebovat. Připrav se na tři až pět filmů."

„Ty ses zbláznil!" vybuchl Johnny. „Tolik filmů přijde na dobrých dvacet miliónů dolarů!"

„Až ty peníze budeš potřebovat," pokračoval Hagen, „spoj se se mnou. Dám ti jméno jedné banky tady v Kalifornii a tu požádáš, aby tě financovala. Nedělej si starosti, tahle banka filmy běžně financuje. O ty peníze ji požádáš normálním způsobem, s řádnými zárukami, jako při běžné obchodní transakci. Vyhoví ti. Napřed ovšem musíš přijít za mnou a informovat mě o rozpočtu a svých plánech. Jasné?"

Johnny dlouho mlčel. Pak se tiše otázal: „Nic víc?"

Hagen se usmál. „Jako jestli budeš muset prokázat nějaké laskavosti za tu půjčku dvaceti miliónů dolarů? Ovšem, budeš muset." Odmlčel se a čekal, co Johnny poví. „Bude to ovšem něco, v čem bys donovi stejně vyhověl, kdyby tě o to požádal."

„Pokud to je něco důležitého, tak mě o to musí požádat don sám. Chápeš, jak to myslím? Nedám v tom ani na tebe, ani na Sonnyho!"

Johnnyho soudnost Hagena překvapila. Přece jenom má za ušima! Správně si uvědomoval, že don ho má přespříliš rád a že je příliš rozumný, než aby na něm žádal něco zbytečně nebezpečného, zatímco Sonny by mohl. „Dovol, abych tě ujistil o jednom," řekl. „Tvůj padrino mně i Sonnymu výslovně přikázal, že tě nesmíme žádným způsobem do ničeho zaplést, co by ti z naší viny mohlo udělat špatnou publicitu. Ani sám nikdy nic takového neudělá. Zaručuji ti, že ať už na tobě bude chtít jakoukoli laskavost, stejně mu ji nabídneš ještě dřív, než tě o ni požádá! Jasné?"

Johnny se usmál. „Jasné."

Hagen dodal: „A don také v tebe věří. Myslí, že jsi schopný, a proto je přesvědčen, že banka na té investici vydělá, což znamená, že vydělá i on. Takže tady jde opravdu o obchod, nezapomeň na to! Ne abys ty peníze rozházel! Můžeš být jeho nejmilejší kmotřenec, ale dvacet miliónů dolarů je spousta peněz. Don se musí dost exponovat, abys je zaručeně dostal." Pověz mu, ať si nedělá starosti. Když chlap jako Jack Woltz může být velkým filmovým géniem, pak jím může být kdekdo."

„Zrovna to si myslí i tvůj padrino. Můžeš mě dát zavézt zpátky na letiště? Informoval jsem tě o všem, co se dalo. Až začneš podepisovat smlouvy na všechno možné, vem si na to své advokáty, já to dělat nebudu. Ale dřív, než to podepíšeš, bych rád všechno viděl, nemáš-li námitky. Také nebudeš mít žádné potíže s odbory. Tím se ti poněkud sníží náklady na jednotlivé filmy. Pokud by ti tedy účtaři kvůli tomu zahrnuli do rozpočtu nějakou tu částku, škrtni ji."

„Musím mít tvůj souhlas i na všechno ostatní, na scénáře, filmové herce a herečky a tak dál?" otázal se Johnny opatrně.

Hagen zavrtěl hlavou. „Ne. Kdyby náhodou don s něčím nesouhlasil, obrátil by se na tebe sám. Stejně si neumím představit, čeho by se to mohlo týkat. Filmy jsou mu úplně lhostejné, nezajímá se o ně. A je mu proti mysli se do něčeho vměšovat, to ti můžu potvrdit z vlastní zkušenosti." „To jsem rád. Na letiště tě zavezu sám. A poděkuj mým jménem padrinovi. Zatelefonoval bych mu a poděkoval, jenže nikdy nepřijde k telefonu. Proč vlastně, mimochodem?"

Hagen pokrčil rameny. „Telefonu skoro nikdy nepoužívá. Nechce, aby nahráli jeho hlas, i kdyby říkal něco úplně nevinného. Obává se, že by mohli jednotlivá slova zařadit za sebe tak, aby to vypadalo, že říká něco jiného. Myslím, že v tom to vězí. Má totiž jen jednu obavu - že jednoho dne na něho úřady ušijou nějakou boudu. Nechce jim proto dát žádnou zbraň do rukou."

Nasedli do Johnnyho vozu a vyjeli na letiště. Hagen si řekl, že Johnny je přece jen chytřejší, než si myslel. Už se ledačemu naučil. Dokazuje to například fakt, že ho na letiště veze sám. Osobní zdvořilost, něco, v co don odjakživa věří. A ta omluva. Šla od srdce. Johnnyho už znal pěkně dlouho a věděl, že by ho strach nikdy nedonutil se omluvit. Johnny nikdy neměl pro strach uděláno. Proto vždycky měl nepříjemnosti, se svými šéfy od filmu a se svými ženskými. Johnny je také jeden z mála, kdo se nebojí dona. Johnny a Michael jsou z Hagenových známých snad jediní, o nichž se to dá říci. Omluva tedy šla od srdce, a proto ji také přijme. V příštích letech se s Johnnym bude často vídat. A Johnny bude ještě muset úspěšně složit další zkoušku, kde prokáže, jak mu to myslí. Bude muset pro dona udělat něco, oč by ho don nikdy nepožádal nebo na čem by nikdy netrval, že to Johnny musí udělat jako součást dohody. Hagen byl zvědav, zda to Johnnymu natolik myslí, aby uhádl, oč jde.

Když Johnny vysadil Hagena na letišti (Hagen trval na tom, že Johnny s ním nemá čekat na letadlo), vrátil se zpět k Ginny. Jeho příjezd ji překvapil. Johnny chtěl zůstat v jejím domě, aby měl čas si všechno promyslet a rozhodnout, co dál. Uvědomoval si, že Hagenovo sdělení je nesmírně důležité; znamená změnu celého jeho života. Kdysi už byl slavnou hvězdou, jenže teď, v mladém věku pětatřiceti let, byl vyřízen. V tomto ohledu si žádné iluze nedělal. I kdyby získal Oscara jako nejlepší herec, co by to pro něho ksakru v nejlepším případě mohlo znamenat? Nic, pokud se mu nevrátí hlas. Byl by prostě druhořadý herec, bez skutečného vlivu, bez peněz. I ta dívka, která ho odmítla, byla miloučká, inteligentní a tak trochu ultramoderní, jenže byla by se k němu chovala tak odtažitě, kdyby byl opravdu na vrcholu slávy? Teď ovšem

se bude moci s pomocí donových peněz? stát zrovna tak mocným jako ostatní hollywoodští magnáti. Mohl by být i králem. Johnny se usmál. Copak to! Ale mohl by být i donem!

Bylo by vlastně milé žít zase s Ginny několik týdnů, nebo i déle. Chodil by denně s dětmi na procházku a třeba by si občas pozval i nějaké přátele. Bude muset přestat pít a kouřit a začít na sebe opravdu dávat pozor. Možná že mu nakonec i zesílí hlas. Jestli se to stane a navíc bude mít i donovy peníze, bude neporazitelný. Pak bude opravdu mít tak blízko k dávným králům či císařům, jak jen to je v Americe možné. A už by to nezáleželo na tom, udrží-li si hlas, nebo jak dlouho zůstane jako herec miláčkem publika. Byla by to říše vybudovaná na penězích a na zcela jedinečném, nejžádoucnějším druhu moci.

Ginny mu připravila ložnici pro hosty. Rozumělo se samo sebou, že už nepřespával v jejím pokoji, že spolu nežili jako muž a žena. Takový vztah už byl u nich zcela vyloučen. I když svět filmových sloupkařů a fanoušků kladl vinu za neúspěch jejich manželství výhradně jemu, přece jen si jakýmsi zvláštním způsobem jedině oni dva uvědomovali, že větší vina za rozvod padá na její hlavu.

Když se Johnny stal nejoblíbenějším zpěvákem a nejslavnější hvězdou filmových muzikálů, nikdy mu nepřišlo na mysl, že by mohl opustit ženu a děti. Byl příliš typickým Italem, stále ještě patřil ke staré škole. Nevěrný jí samozřejmě byl, v jeho branži i při pokušeních, kterým byl neustále vystavován, se tomu ani nedalo vyhnout. A třebas byl štíhlým, křehce vypadajícím chlapíkem, vyzařovala z něho energie, typická pro drobnější, latinské muže. A překvapení, jaká mu mohly ženy skýtat, ho prostě uváděla do vytržení. Rád si vyšel se zdrženlivou, panensky vypadající dívkou s něžným obličejem, aby se pak, když ji obnažil, mohl kochat nečekaně plnými a pevnými, až necudně těžkými prsy, kontrastujícími s jemně vyřezávanou tvářičkou. Rád zjišťoval sexuální plachost a bázlivost u vyzývavě se tvářících dívek, které kroutily boky a vábily ho, jako by se již byly vyspaly se stovkou chlapů, a když se konečně s nimi octl o samotě, musel,je dlouhé hodiny dobývat, aby nakonec poznal, že jsou panny.

Všichni hollywoodští muži se té jeho touze po pannách vysmívali. Říkali; že je to starý, úplně nemoderní taliánský vkus. A co to dá člověku za práci, než takovou holku něčemu naučí! Jenže Johnny věděl, jak na tahle mladá děvčata jít. A když to člověk s nimi uměl zaválet, co už pak je senzačnější než taková mladá holka, která se poprvé v životě miluje a které se to líbí? Ne, je to obrovské mít holku, která ještě s nikým nic neměla! Ginny mu přinesla do ložnice kávu a koláč a podnos postavila na podlouhlý stolek v obývacím koutě místnosti. Johnny jí stručně pověděl, ze Hagen mu pomáhá sehnat úvěr na výrobu několika filmů, a Ginny to nadchlo. Zase bude slavný. Netušila však ani v nejmenším, jak mocný je ve skutečnosti don Corleone, a proto nepochopila význam toho, že Hagen přiletěl za Johnnym až z New Yorku. Johnny jí také řekl, že mu Hagen pomůže s právními problémy.

Když dopili kávu, oznámil jí, že dnes večer bude pracovat; musí vyřídit různé telefonáty a rozmýšlet, co dál. „Polovinu toho všeho dám připsat dětem," slíbil. Ginny se na něho vděčně usmála, a než odešla z místnosti, políbila ho na dobrou noc.

Na psacím stole stála skleněná dóza, plná jeho oblíbených cigaret s monogramem, a kazeta s černými kubánskými doutníky, tenkými jako tužka. Johnny se opřel v křesle a začal telefonovat. Mozek mu pracoval na plné obrátky. Zavolal autora knižního bestselleru, románu, který byl podkladem jeho nového filmu. Byl to chlapík stejně starý jako on, jehož cesta k slávě byla trnitá; teď už byl proslulým spisovatelem. Přijel do Hollywoodu v očekávání, že se s ním bude zacházet jako s prominentem; a místo toho se s ním zacházelo, jako ostatně s většinou autorů, jako s kusem hadru, Johnny byl svědkem potupy, které se mu dostalo jednou večer v „Hnědém tvrďáku". Dohodli mu schůzku ve městě s celkem známou lepou filmovou hvězdičkou a zaručili mu pokračování v posteli. Jenže hvězdička při večeři opustila slavného spisovatele, protože na ni zakýval prstem jakýsi filmový komik s krysí tváří. Tak byl autor názorně poučen o pořadí důležitosti v hollywoodském kurníku. Ani za mák nezáleželo na tom, že román ho proslavil na celém světě. Každá filmová hvězdička dá prostě přednost nejohavnějšímu, nejodpornějšímu a nejbezvýznamnějšímu filmovému herci. Johnny zavolal autorovi do jeho newyorského bytu, poděkoval mu za skvělou úlohu, kterou pro něho ve své knize napsal, a tak mu lichotil, až z toho ten chlapík byl celý pryč. Pak se ho nedbale zeptal, jak už pokročil s dalším románem a oč v něm vlastně jde. Zatímco mu spisovatel líčil obsah jedné obzvlášť zajímavé kapitoly, zapálil si Johnny doutník a pak mu řekl: „Podívejte se, až to dopíšete, rád bych si to přečetl. Co kdybyste mi poslal kopii rukopisu? Třeba bych tu věc mohl dobře umístit, výhodněji než minule Woltz!"

Dychtivost v autorově hlase mu prozradila, že hádal správně. Woltz toho chlapíka vzal na hůl, tu knížku od něj koupil za babku. Johnny se zmínil o tom, že možná bude hned po svátcích v New Yorku, a zda by se pan autor nechtěl s ním sejít a vyrazit s několika přáteli na večeři. „Znám několik pohledných holek," dodal Johnny žertovně. Spisovatel se zasmál a přislíbil.

Potom zatelefonoval režisérovi a kameramanovi filmu, který právě dotočil, a poděkoval jim, že mu při natáčení pomáhali. Důvěrně jim sdělil, že ví o Woltzově zaujatosti proti němu, a proto si dvojnásobně cení jejich pomoci. Kdyby od něho cokoli někdy potřebovali, stačí zavolat.

Pak přišel na řadu nejobtížnější rozhovor - s Jackem Woltzem. Poděkoval mu, že mu dal úlohu ve svém filmu, a prohlásil, že by byl šťasten, kdyby zase mohl někdy pro něho pracovat. Tohle udělal jen proto, aby Woltze zmátl. Až dosud byl vždycky velmi upřímný, velmi otevřený. Za několik málo dní Woltz jisté odhalí jeho tah a bude ohromen, jak se jím dal napálit; právě tenhle pocit v něm chtěl Johnny vyvolat.

Poté usedl k psacímu stolu a bafal z doutníku. Na malém postranním stolku stála láhev skotské, ale slíbil přece sobě i Hagenovi, že nebude pít. Dokonce ani kouřit by neměl! Je to hloupost; ať už má s hlasem cokoli, stejně mu nepomůže, když nebude pít nebo kouřit. Moc určitě ne, ale co kdyby k čertu přece jen trochu? Vždyť teď, kdy se mu konečně naskytla možnost něčeho se dobojovat, nesmí riskovat nic, co by ho mohlo ohrozit!

V domě vládlo ticho, jeho rozvedená manželka spala a spaly také jeho milované děti a Johnny se mohl v duchu vrátit zpátky k onomu hroznému období svého života, kdy je opustil. Opustil je kvůli rajdě a děvce, která se stala jeho druhou ženou. Ale i teď se při vzpomínce na ni pousmál; v mnohém ohledu to byla roztomilá ženská a navíc to jediné, co mu zachránilo život, byl den, kdy se rozhodl, že už nikdy nebude žádnou ženu nenávidět - či přesněji den, kdy se rozhodl, že si nemůže dovolit nenávidět svou první ženu a své dcery, své milenky, svou druhou ženu a své milenky po ní až po Sharon Moorovou, která se mu nevzdala, aby se mohla vychloubat, že se odmítla pomilovat se slavným Johnnym Fontanem.

Napřed cestoval s kapelou jako zpěvák, později se stal rozhlasovou hvězdou a hvězdou revuálních představení, pořádaných v kinech před začátkem promítání, a nakonec se proslavil i ve filmu. Celou tu dobu žil tak, jak chtěl, spal s ženami, se kterými chtěl spát, ale nikdy nedopustil, aby to ovlivňovalo jeho soukromý život. Pak se zamiloval do své budoucí druhé manželky, Margot Ashtonové; dočista se do ní zbláznil. Jeho kariéra šla k čertu, jeho hlas šel k čertu, jeho rodinný život šel k čertu. A pak nastal den, kdy mu nezůstalo nic.

Důvodem byla - jako vždy- jeho velkorysost a slušnost. Když se rozvedl s první ženou, dal jí všechno, co vlastnil. Zajistil, aby obě dcery dostávaly podíl ze všeho, co vydělá - z každé desky, každého filmu, každého vystoupení v nočním podniku. V době, kdy byl bohatý a slavný, nic své první ženě neodmítl. Vypomáhal všem bratrům a sestrám, otci a matce, přítelkyním, s nimiž chodil do školy, a jejich rodinám. Sláva mu nikdy nestoupla do hlavy. Zpíval na svatbě manželčiných dvou mladších sester, i když něco takového nenáviděl. Nikdy Ginny nic neodmítl; jediné, čeho nebyl ochoten se vzdát, bylo vlastní já.

A když už byl úplně na dně, když už nemohl dostat žádnou filmovou úlohu, když ho druhá žena podváděla, uchýlil se na několik dní k Ginny a svým dcerám. Vydal se jim víceméně na milost, protože se jednoho večera cítil mizerně. Toho dne.totiž vyslechl jednu ze svých nahrávek a zněla tak příšerně, že obvinil zvukaře, že sabotují jeho desku. Nakonec se však musel dát přesvědčit, že jeho hlas tak opravdu zní. Matrici roztříštil a odmítl dál zpívat. Tak se styděl, že od té doby už nenazpíval ani notu kromě s Ninem na svatbě Connie Corleonové.

Nikdy nezapomněl na Ginnin výraz, když se dopátrala, co všechno ho potrefilo. Mihl se jí tváří pouze na vteřinu, ale jemu to stačilo, aby na něj už nikdy nezapomněl. Byl to výraz plný divokého, blaženého zadostiučinění, výraz, který ho mohl jedině přesvědčit, že ho celé ty roky nenáviděla a pohrdala jím. Rychle se opanovala a projevila mu neosobní, ale zdvořilý soucit. Během několika příštích dnů šel navštívit tři z dívek, které po všechny ty roky měl nejraději, dívky, s nimiž se dále přátelil a někdy i kamarádsky vyspal, pro které učinil vše, co bylo v jeho moci, aby jim pomohl, kterým dal na darech nebo pracovních příležitostech několik set tisíc dolarů. I na jejich obličejích zachytil onen stejně prchavý výraz divokého zadostiučinění.

Právě tehdy si uvědomil, že se musí rozhodnout. Mohl by se stát takovým, jakým byli v Hollywoodu leckteří slavní muži - úspěšní producenti, autoři, režiséři, herci, kteří s chlípnou nenávistí plenili krásné ženy. Moci a peněžitých darů by mohl používat opatrně, vždy čekaje na zradu, vždy přesvědčen, že ho ženy podvedou a opustí, že to jsou nepřátelé, které je třeba přelstít. Nebo by mohl zavrhnout nenávist k ženám a dále v ně věřit. Věděl, že si nemůže dovolit je nemilovat, že něco z jeho jiskry by zemřelo, kdyby přestal milovat ženy, ať už jsou sebeproradnější nebo sebenevěrnější. Nevadilo, že ty z žen, které na světě nejvíc miloval, byly v duchu potěšeny, když ho viděly zničeného a poníženého vrtkavostí štěstěny. Nevadilo, že mu byly nevěrné tím nejodpornějším způsobem, nikoli sexuálně.

Neměl na vybranou. Musel je přijímat takové, jaké jsou. A tak se miloval se všemi, obdarovával je, nedával jim znát, jak ho bolí jejich radost z ran osudu, které ho potrefily. Odpouštěl jim, protože věděl, že odměnou mu je život zcela osvobozený od ženských pout, ale přesto vrchovatě naplněný jejich přízní. Teď

se konečně už nikdy necítil provinile, když jim byl nevěrný. Nikdy už ho netísnil pocit viny nad jeho chováním k Ginny, nad tím, že vyžaduje, aby zůstal jediným otcem svých dětí, že odmítá myšlenku na její případné nové provdání, ba dokonce že se jí tím ani netají. Tohle jediné si zachránil při sestupu ze slávy. Vypěstoval si hroší kůži proti bolestem, které způsoboval ženám.

Byl unaven a chystal se jít spát, ale jednu vzpomínku nemohl zaplašit z mysli: to, jak zpíval s Ninem Valentim. A pojednou si uvědomil, čím by se donu Corleonovi nejvíce zavděčil. Zdvihl sluchátko a požádal centrálu, aby ho spojili s New Yorkem. Zavolal Sonnyho a požádal ho o Ninovo číslo. Pak zatelefonoval Ninovi. Nino měl jako obvykle podroušený hlas. „Hele, Nino, nechtěl bys přijet sem za mnou a pracovat pro mě?“ zeptal se Johnny. „Potřebuju tady chlapíka, na kterého se můžu spolehnout.“ Nino to nebral vážně. „Koukej, Johnny já ti opravdu nevím. Mám dobrý bydlo na náklaďáku, při cestě vždycky sbalím nějakou paničku a týdně mi to hodí čistých sto padesát. A co mi můžeš nabídnout ty?“

„Pro začátek pět set dolarů a schůzky s kteroukoli filmovou hvězdou. Co ty na to? A třeba tě i nechám zpívat na svých večírcích!“ „Tak jo, ale dej mi čas na rozmyšlenou. Musím se o tom nejdřív poradit se svým advokátem a svým finančním poradcem a svým závozníkem na náklaďáku.“

„Podívej se, Nino, žerty stranou. Potřebuji tě tady u sebe. Chci, abys sem zítra ráno přiletěl a podepsal mi osobní kontrakt na pět set dolarů týdně na dobu jednoho roku. A jestli mi pak přebereš některou z mých holek a já tě vyhodím, dostaneš přinejmenším roční plat. Tak co?“ Nastala delší odmlka. Pak se ozval Ninův hlas. Střízlivý. „Poslyš, Johnny, děláš si legraci?“

„Ne, myslím to vážně, kamaráde. Zajdi za mým newyorským agentem. Budou mít pro tebe letenku a trochu peněz. Hned ráno mu zavolám. Jdi tam tedy až odpoledne. Jasné? Pošlu ti pak někoho naproti k letadlu, aby tě přivezl sem ke mně.“

Zase zavládla delší odmlka a pak se ozval Ninův hlas, velmi tichý, velmi nejistý: „Jasně, Johnny.“ Už vůbec nezněl opile. Johnny zavěsil a převlékl se do pyžama. Od té doby, co rozbil matrici, mu ještě nikdy nebylo tak dobře.

kapitola 13

Johnny seděl ve velkém nahrávacím studiu a zapisoval si do žlutého bloku jednotlivé režijní položky. Dovnitř se už trousili hudebníci, vesměs kamarádi, s nimiž se seznámil, když jako mladíček zpíval s různými kapelami. Dirigent, vynikající odborník v oblasti doprovodné pop-music a chlapík, který se k němu zachoval velmi přátelsky v době, kdy to s ním šlo z kopce, právě rozdílel jednotlivým hudebníkům svazky not a dával jim pokyny. Jmenoval se Eddie Neils. Ujal se téhle nahrávky z přátelství k Johnnymu, i když měl nabitý program.

Nino Valenti seděl u piána a nervózně brnkal na klávesy. Přitom usrkával z velké sklenice režnou. Johnny nic nenamítal. Věděl, že Nino zpívá stejně dobře, ať je opilý nebo střízlivý, a dnešní skladba nevyžadovala z Ninovy strany žádný zvláštní muzikantský um.

Eddie Neils upravil několik starých italských a sicilských písniček a zvláštní péči věnoval onomu soubojovému duetu, které zpívali Nino a Johnny na svatbě Connie Corleonové. Johnny nahrával tu desku především proto, že věděl, jak don tyhle popěvky miluje, a že to bude pro něho skvělý vánoční dárek. Tušil také, že deska půjde dobře na odbyt, i když se jí milión neprodá. Byl přesvědčen, že pomáhat Ninovi je právě to, co don pokládá za revanš. Vždyť Nino je přece také jedním z donových milých kmotřenců.

Johnny odložil podložku a žlutý blok na skládací židli vedle sebe, vstal a přistoupil k pianu. „Tak co, paisano?“ Nino k němu vzhlédl a pokusil se o úsměv. Vypadal, jako by mu bylo trochu nevolno. Johnny se k němu naklonil a promasíroval mu záda. „Klid, chlapče. Odveď dneska dobrou práci a já ti zařídím rande s nejlepší a nejslavnější čubkou z Hollywoodu!“

Nino si lokl whisky. „A kdo je to, Lassie?“

Johnny se zařehtal. „Ne, Deanna Dunnová. Za kvalitu ručím.“

Na Nina to udělalo dojem, ale přesto jakoby nadějeplně vyhrkl: „A Lassii mi sehnat nemůžeš?“

Orchestr spustil úvodní píseň směsi. Johnny napjatě naslouchal. Eddie napřed přehrával popořadě všechny písničky ve zvláštní úpravě. Pak se teprve přikročí k první nahrávce zpěvu. Johnny naslouchal, určoval si v duchu, jak bude zacházet s každým motivem, jaký bude jeho nástup do každé písničky. Věděl, že hlasově dlouho nevydrží, ale zpívat bude stejně většinou Nino a on ho bude pouze doprovázet. Až na to soubojové dueto. Na to si bude muset šetřit hlas.

Vytáhl Nina na nohy a každý se postavil před svůj mikrofon. Nino zkazil nástup, zkazil ho znovu. Tvář mu začala rudnout rozpaky. Johnny si ho žertem dobíral: „Hele, zdržuješ snad proto, abys mohl dostat přesčasy?“ „Bez mandolíny nejsem ve své kůži,“ prohlásil Nino.

Johnny o tom chvíli uvažoval. „Tak si vezmi do ruky tady tuhle sklenici whisky.“

Zřejmě to pomohlo. Nino sice při zpěvu popíjel ze sklenice, ale šlo mu to dobře. Johnny zpíval lehce, nenamáhal hlas, jen jím podmalovával Ninovu hlavní melodii. Takovýhle zpěv mu sice nepřinášel vnitřní uspokojení, ale překvapilo ho, jak dokonale ovládá techniku.

Když se dostali k soubojovému duetu, zakončujícímu desku, spustil Johnny naplno, a jen co dozpíval, rozbolely ho hlasivky. Hudebníky závěrečná písnička strhla; k něčemu takovému dochází u otřelých veteránů jen zřídkakdy. Místo potlesku bouchali do nástrojů a dupali. Bubeník zavířil na bubny.

Nahrávání i s přestávkami a poradami jim trvalo téměř čtyři hodiny, teprve pak se mohli rozejít. Eddie Neils přistoupil k Johnnymu a tiše prohodil: „Držel ses pěkně, chlapče. Třeba bys už zase mohl něco nahrávat. Mám novou písničku, pro tebe jako stvořenou.“

Johnny zavrtěl hlavou. „Podívej se, Eddie, nic mi tu nenamlouvej. Za několik hodin už budu tak ochraptělý, že nebudu moct ani mluvit. Myslíš, že z toho, co jsme dneska nahráli, toho budeme muset hodně předělávat?“

Eddie se zamyslil. „Nino bude muset zítra přijít do studia. Místy tam něco zpackal. Je ale mnohem lepší, než jsem myslel. A pokud jde o tebe, řeknu zvukařům, aby to, co se mi nebude zdát, opravili sami. Souhlasíš?“ „Ano. A kdy si to budu moct poslechnout?“

„Zítra večer. U tebe?“

„Ano. Díky, Eddie. Zítra na shledanou.“ Vzal Nina pod paží a odešel ze studia. Nešli však k Ginny, nýbrž k němu.

Už se chýlilo k večeru. Nino byl stále ještě nachmelený. Johnny mu přikázal, aby se šel vysprchovat a pak si zdřímL. Večer v jedenáct hodin mají být na jakémsi galavečírku.

Když se Nino probudil, Johnny ho poučil: „Ten večírek, kam jdeme, pořádá Klub filmových osamělých srdcí. Ženské, které tam budou, jsou herečky, co je vídáš na plátně jako oslňující krásky; milióny chlapů by si kvůli nim daly useknout pravičku, jen aby se s nimi mohli vyspat. A přitom ty ženské chodí na tyhle večírky jenom proto; aby našly někoho, kdo je pomiluje. A víš proč? Protože se na to třesou, jsou už totiž trochu staré. p navíc to jako každá ženská chtějí mít tak trochu na úrovni.“

„Co máš s hlasem?“ podivil se Nino.

Johnny už skoro sípal. „Tohle se mi stává pokaždé, když něco málo zazpívám. Teď nebudu moct zpívat celý měsíc. Chrapotu se ale zbavím za pár dní.“

Nino prohodil účastně: „To je zlé, co?“

Johnny pokrčil rameny. „Poslyš, Nino, dnes večer se nenamaž. Musíš těm hollywoodským rajdám dokázat, že můj paisanský kámoš není žádný nekňuba. Musíš prorazit. Uvědom si, že některé z těchhle ženských mají ve filmové branži velkou moc, mohou ti obstarat práci. Člověk přece může být milý k dámě i poté, co si to s ní odbyl!“

Nino si už zase naléval. „Já jsem milý pořád.“ Vypil sklenici do dna. Pak se zazubil a zeptal se: „Neutahuješ si ze mě? Opravdu mě seznámíš s Deannou Dunnovou?“

Jen se do toho tak nehrň,“ varoval ho Johnny. „Vůbec to nebude takové, jak si představuješ!“

Hollywoodský Klub filmových osamělých srdcí (nazývaný tak mladými herci, jejichž účast byla povinná) se scházel každý pátek večer v přepychovém studiu v domě patřícím Royi McElroyovi, tiskovému a propagačnímu tajemníkovi Woltzovy Mezinárodní filmové společnosti. Večírek sice pořádal McElroy, ale nápad se vlastně zrodil v praktickém mozku Jacka Woltze. Některé z jeho úspěšných hereček již stárly. Bez pomoci speciálního osvětlování a geniálních maskérů vypadaly na svůj věk. Měly problémy. A rovněž fyzicky a duševně dost otupěly. Už se nedokázaly „zamilovávat“. Už nedokázaly hrát úlohu obletovaných žen. Staly se přespříliš panovačnými - způsobily to peníze, sláva, dřívější krása. Woltz tedy pořádal tyto večírky, aby si snadněji mohly vybírat milence na jednu noc; ti, pokud vyhovovali, pak mohli postoupit na stálé partnery a propracovat se nahoru. Tyhle zábavy se ovšem někdy zvrhávaly ve rvačky nebo sexuální orgie, které vedly k oplétačkám s policií, a proto Woltz rozhodl, aby se pořádaly v domě tiskového tajemníka; jeho přítomnost pomáhala rovnou na místě všelicos zaretušovat, podplatit novináře a policisty a udržet všechno pod pokličkou.

Pro leckteré mužné mladé herce, kteří od studia dostávali pravidelný plat a dosud se nestali hvězdami či nedostávali hlavní úlohy, byla účast na pátečních večírcích ne vždycky příjemnou povinností, protože se tam pokaždé promítal nový film, který studio ještě neuvolnilo pro veřejnost Promítání bylo ovšem pouhou záminkou pro večírek. Lidé říkali: „Pojďme se podívat na ten nový film, co natočil X Y!“ A tím se večírek dostal na profesionální bázi.

Mladým filmovým herečkám byla účast na pátečních večírcích zakázána, či spíše byly od ní odrazovány. Většinou se dovtípily.

Předvádění nových filmů se konalo o půlnoci a Johnny s Ninem přišli o jedenácté. Roy McElroy vypadal na první pohled jako neobyčejně milý člověk, pečlivě upravený, krásně oblečený. Johnnyho přivítal s výkřikem radostného překvapení. „Co k čertu ty tady pohledáváš?“ prohlásil s nelíčeným údivem.

Johnny mu stiskl ruku. „Ukazuji svému bratranci z venkova místní pamětihodnosti.Tohle je Nino.“

McElroy mu potřásl ruku a přejel po něm uznalým pohledem. „Snědí ho zaživa,“ řekl Johnnymu a odvedl je do zadního patia.

Zadní patio se skládalo z řady obrovských místností se skleněnými dveřmi, vedoucími do zahrady s bazénem. Hemžilo se tam již asi sto návštěvníků, každý sklenku v ruce. Osvětlení pana bylo dovedně seřízeno, aby lichotilo tvářím a pleti žen. Byly zde herečky, které Nino viděl na filmových plátnech, když byl ještě chlapec. Když dospíval, zjevovaly se mu v jeho erotických snech. Ale teď, když je viděl před sebou z masa a krve, připadalo mu, jako by na sobě měly nějaké mrtvolné nalíčení. Nic nedokázalo skrýt znavenost jejich ducha a těla; jejich božství rozleptal čas. Postávaly a pohybovaly se stejně půvabně, jak je pamatoval, ale byly jako umělé ovoce - nedokázaly mu už rozproudit krev. Nino si vzal dvě sklenky a odnesl je ke stolu, kde mohl postávat v těsné blízkosti celé baterie lahví. Johnny tam šel s ním. Popíjeli spolu, dokud se za nimi neozval kouzelný hlas Deanny Dunnové.

Nino, stejně jako milióny dalších mužů, měl tenhle hlas navždy vrytý do paměti. Deanna Dunnová vyhrála dva Oskary a vystupovala ve finančně nejúspěšnějším filmu, co kdy byl v Hollywoodu natočen. Na plátně z ní vyzařovalo ženské kočičí kouzlo, jemuž nemohl žádný muž odolat. Zato slova, která vyřkla, se ze stříbrného plátna nikdy neozvala: „Johnny, ty parchante, zase jsem musela navštívit svého psychiatra, protože ses se mnou vyspal jen tu jednu noc. Proč jsi vlastně ještě nepřišel, abysme si to rozdali podruhé?“

Johnny ji políbil na nastavenou líc. „Vyčerpala jsi mě na celý měsíc. Tohle je můj bratranec Nino. Milý, silný italský chlapec. Třeba dokáže s tebou udržet krok.“

Deanna Dunnová se obrátila a změřila si Nina chladným pohledem. „Chodí rád na promítání?“

Johnny se zasmál. „Myslím, že se mu dosud nedostalo příležitosti. Nechceš ho zasvětit?“

Když Nino zůstal s Deannou Dunnovou sám, musel se pořádně napít. Snažil se tvářit samozřejmě, ale dalo mu to práci. Deanna Dunnová měla vyhrnutý nosánek a čistě řezané rysy klasické anglosaské krásky. A on ji tak dobře znal. Viděl ji opuštěnou v ložnici, se zlomeným srdcem, ronící slzy nad mrtvým manželem letcem, který ji zanechal se sirotky. Viděl ji rozhněvanou, uraženou, poníženou, ale přesto zářivě důstojnou, když ji hulvátský Clark Gable napřed zneužil a pak kvůli nějaké sexbombě opustil. (Deanna Dunnová nikdy ve filmech nehrála úlohu sexbomby.) Viděl ji zmámenou opětovanou láskou, svíjející se v objetí zbožňovaného muže. a přinejmenším půltuctukrát ji viděl krásně umírat. Viděl ji á slyšel ji a snil o ní, ale na první slova, co mu řekla, když osaměli, přece jen nebyl vůbec připraven.

„Johnny je jedním z mála mužských v tomhle městě, co mají výdrž,“ prohlásila. „Všichni ostatní jsou teplouši a nemocní idioti, kteří by s ženskou nic nesvedli, ani kdyby se do nich narval celý náklaďák španělských mušek!“ Pak vzala Nina za ruku a odvedla si ho do tichého kouta, mimo konkurenci.

Tam, stále ještě chladně milá, se ho začala vyptávat na jeho osobu. Nino ji prokoukl. Pochopil, že hraje úlohu bohaté dívky ze společnosti, která se mile chová k podkonímu nebo šoférovi, ale která by ve filmu buď jeho milostný zájem odrazila (kdyby tu úlohu hrál Spencer Tracy), nebo by se pro něho ze šílené lásky všeho vzdala (kdyby tu úlohu hrál Clark Gable). Na tom však stejně nezáleželo. Nino si totiž náhle uvědomil, že jí vypráví o tom, jak s Johnnym společně vystupovali v New Yorku, jak spolu vystupovali jako zpěváci v malých nočních klubech. Připadala mu neuvěřitelně sympatická a plná zájmu. Jednou se ho jakoby mimochodem zeptala: „Víte, jak Johnny vlastně donutil toho parchanta Woltze, aby mu dal tu úlohu?“ Nino ztuhl a zavrtěl hlavou. Dál už se na to nevyptávala.

Nastal čas, kdy se měl promítnout nový Woltzův film. Deanna Dunnová zavedla Nina, pevně věznic jeho ruku v teplé dlani, do velké místnosti uvnitř rozlehlého domu; byla bez oken a stálo v ní asi padesát malých pohovek pro dvě osoby, rozmístěných tak, aby pro každého vytvářely jakýsi polosoukromý ostrůvek.

Nino si všiml, že vedle pohovky je malý stolek s nádobou s ledem, sklenkami, láhvemi alkoholu a kazetou cigaret. Nabídl Deanne Dunnové cigaretu, připálil jí a pak jim namíchal drink. Oba mlčeli. Za několik minut zhasla světla. Nino slyšel vyprávět legendy o hollywoodských nemravnostech, a proto pochopitelně počítal s něčím pohoršlivým. Ale přece jen nebyl připraven na to, že se Deanna Dunnová na něho bez jediného alespoň zdvořilého a přátelského úvodního gesta tak chtivě vrhne. Zatímco byla nad ním skloněna, srkal dále svůj nápoj a sledoval film, ale nevěděl, co pije a co vidí. Byl vzrušen, jak ještě nikdy nebyl, ale částečně to přece bylo asi jen proto, že ta žena, co se s ním ve tmě miliskovala, byla předmětem jeho mladistvých snů.

Přesto bylo jeho mužství trochu uraženo. A když konečně světoznámá Deanne Dunnová dosáhla svého, velmi odtažitě jí ve tmě namíchal další drink, připálil další cigaretu a co neuvolněnějším hlasem poznamenal: „Tohle se zdá být celkem slušný film.“

Ucítil, jak Deanna Dunnová vedle něho na pohovce ztuhla. Čekala snad na nějakou poklonu? Nino si nálil plnou sklenku z nejbližší láhve, které se ve tmě dotkl. K čertu s tím! Zacházela s ním jako s nějakým zatraceným mužským prostitutem. Ani nevěděl proč, ale v tu chvíli pocítil ke všem těmhle ženským mrazivou zášť. Hleděli na film ještě dalších patnáct minut. Nino se od ní odklonil, aby se jí nedotýkal tělem.

Konečně mu tiše, chraplavě pošeptala: „Netvařte se přece jako nějaký dotčený usmrkanec. Vždyť se vám to líbilo. To bylo jasné."

Nino dále usrkával drink a odsekl svým neomaleným způsobem: „To nic nebylo. Měla byste mě vidět, když jsem opravdu v ráži!"

Deanna Dunnová se krátce zasmála a do konce filmu ani nehlesla. Konečně film skončil a rozsvítila se světla. Nino se porozhlédl. Jak viděl, dálo se tu za tmy všelicos, ačkoli kupodivu nic nezaslechl. Ale některé z přítomných hereček měly v rozšířených očích onen zpupný, jasně zářivý výraz žen, které mají plné právo být spokojeny. Promítací síň se pomalu vyprázdnila. Deanna Dunnová okamžitě odešla od Nina a připojila se k jakémusi staršímu muži, ve kterém Nino poznal slavného herce; jenže teď, když ho viděl ve skutečnosti, poznal, že je homosexuál. Zamyšleně usrkával drink.

Johnny k němu přistoupil a zeptal se ho: „Tak co, kamaráde, dobře ses poměl?"

Nino se zazubil. „Já ani nevím. Je to jiný. Teďka, až se vrátím domů, budu alespoň moct říct, že mě Deanna Dunnová schlamstla."

Johnny se zasmál. „Tohle nic nebylo. Kdyby tě pozvala k sobě, tak ti něco předvede. Pozvala tě?"

Nino zavrtěl hlavou. „Ten film mě až moc zaujal." Jenže tentokrát se Johnny nezasmál.

„Neber to na lehkou váhu, kamaráde," řekl. „Ženská jako ona může pro tebe udělat leccos. A tobě se přece kdysi líbila každá sukně! Člověče, dodnes mě straší ve snu, když si vzpomenu na ty šeredy, cos s nimi spal!"

Nino zašermoval opile sklenicí a velmi hlasitě řekl: „Jo, škaredy to byly, ale byly to ženské!" Deanna Dunnová v rohu obrátila hlavu a pohlédla na ně. Nino jí pokynul sklenkou na pozdrav.

Johnny si vzdychl. „Dobrá, jsi prostě taliánský buran."

„A takový zůstanu," přitakal Nino se svým milým, opilým úsměvem.

Johnny ho dokonale chápal. Věděl, že Nino není tak opilý, jak předstírá. Věděl, že se přetvařuje jen proto, aby svému novému hollywoodskému padronovi mohl říci věci, které by mu ve střízlivém stavu připadaly příliš drsné. Johnny ho objal kolem ramen a vřelým hlasem řekl: „Ty mazaný lotříku, ty dobře víš, že máš jednoroční smlouvu, se kterou se nedá hnout, a že tedy můžeš říkat a dělat, co chceš, a stejně tě nemůžu propustit."

„Ty mě nemůžeš propustit?" zeptal se Nino s opilou vychytralostí.

„ Ne. „

„Tak jdi do prdele!"

Na okamžik se Johnnyho zmocnilo překvapení, až zlost. Viděl bezstarostný úsměšek na Ninově tváři. Ale za minulá léta zřejmě zmoudřel, anebo ho vlastní sestup ze slávy učinil vnímavějším. V tu chvíli Ninovi porozuměl, pochopil, proč jeho zpěvácký partner z mládí nikdy nedosáhl úspěchu , proč se dokonce i teď snaží zničit každou vyhlídku na úspěch. Pochopil, že Nino odmítá jakékoli výhody, plynoucí z úspěchu, že se cítí určitým způsobem ponížen, když mu někdo nějak pomáhá.

Johnny ho uchopil za paži a vyvedl z domu. Teď už se Nino sotva udržel na nohou. Johnny mu konejšivě domlouval: „Dobrá, chlapče, budeš tedy Zpívat jenom pro mě, chci na tobě pořádně vydělat. Už se nebudu pokoušet dirigovat ti život. Budeš si dělat, co budeš chtít! Jasné, paisano? Nemusíš už dělat nic jiného než pro mě zpívat a vydělávat mi peníze, když já už teďka zpívat nemůžu. Chápeš, kamaráde?"

Nino se napřímil. „Budu pro tebe zpívat, Johnny," řekl tak mumlavým hlasem, že mu bylo stěží rozumět. „Teďka jsem lepší zpěvák než ty. Vždycky jsem byl lepší zpěvák než ty, víš?"

Johnny se zamyšleně zastavil; tak v tom to vězí! Věděl, že dokud ještě měl hlas v pořádku, nebyl Nino tak dobrým zpěvákem jako on, a nebyl jím ani po všechny ty roky, co spolu v mládí zpívali. Viděl, že Nino, opile vrávorající v kalifornském měsíčním svitu, čeká na odpověď. „Jdi do prdele," řekl mu laskavě, a pak se oba rozesmáli jako za starých časů, kdy byli oba stejně mladí.

Když se Johnny dozvěděl o útoku na dona Corleona, měl starosti nejen o svého padrina, nýbrž i o to, zda financování jeho filmu není ohroženo. Nejraději by byl zajel do New Yorku prokázat v nemocnici padrinovi svou úctu, ale protože měl pokyn, že se musí vystříhat jakékoli špatné publicity, neboť něco takového by si padrino ani trochu nepřál, čekal. Za týden se k němu dostavil posel od Toma. Dohoda o úvěru platí, ale zatím vždycky pouze na jeden film.

Mezitím nechával Johnny Nina, aby si šel v Hollywoodu a Kalifornii vlastní cestou, a Nino měl u mladých filmových hereček slušné úspěchy. Johnny mu občas zatelefonoval, aby spolu strávili večer, ale

nijak se na něho nevázal. Když hovořili o tom, co se donovi přihodilo, řekl Nino Johnnymu: „Jednou jsem požádal dona o místo v jeho organizaci, jenže on odmítl. Měl jsem už toho šoférování náklaďáku po krk a chtěl jsem si vydělat hromadu peněz. A víš, co mi pověděl? Řekl, že každý člověk má jenom jeden úděl a že mým údělem je stát se umělcem. Tím chtěl říct, že bych nedokázal být gangsterem!“

Johnny se nad tím zamyslel. Padriao je opravdu nejbystřejším člověkem pod sluncem. Okamžitě poznal, že by z Nina nikdy nemohl být gangster, že by si jenom nadrobil nepříjemnosti nebo přišel o život. Stačil by jediný z jeho vtípků a zaplatil by za něj hlavou. Jenže jak padrino věděl, že z něho bude umělec? Protože usoudil, že mu jednoho dne pomůžu! A jak si to představoval! Že mi to naznačí a já se vynasnažím mu prokázat vděčnost. Nikdy mě o to pochopitelně nepožádal. Jen mi dal najevo, že by byl šťastný, kdybych to udělal. Johnny vzdychl. Teď je padrino zraněný, má těžkosti a on se může s Oscarem rozloučit, protože Woltz proti němu štve a nikdo se ho nezastane. Jedině don má osobní styky, kterými by se toho dalo dosáhnout, ale famiglie Corleónových má teď jiné starosti. Johnny jim nabídl pomoc, ale Hagen rezolutně odmítl.

Johnny měl plné ruce práce s realizací svého filmu. Autor knihy, v jejíž zfilmované verzi hrál hlavní úlohu, dokončil nový román a na Johnnyho pozvání přijel na Západ, aby s ním jednal přímo bez vměšování agentů či filmových studií. Jeho druhá kniha dokonale vyhovovala Johnnyho záměrům . Nebude muset zpívat, příběh byl poutavý a pikantní, s mnoha slečnami a sexem, a jedna z úloh byla, jak Johnny okamžitě poznal, přímo šitá na Nina. Ta postava mluvila jako Nino, jednala jako Nino, dokonce vypadala jako Nino. Bylo to až fantastické. Ninovi postačí postavit se před kameru a chovat se přirozeně.

Johnny pracoval rychle. Zjistil, že o produkci toho ví podstatně víc, než se domníval, ale přece jen si najal šéfa produkce; byl to chlapík, který své řemeslo velmi dobře znal, ale těžko sháněl práci, protože byl na černé listině. Johnny toho nezneužil, naopak, uzavřel s ním slušnou smlouvu. „Počítám, že takhle mi uspoříte víc peněz,“ řekl mu bez obalu.

Byl proto překvapen, když ho ten člověk vyhledal a oznámil mu, že je třeba se postarat o předáka odborového svazu; bude to stát padesát tisíc dolarů. Produkce prý bude mít haldu problémů s přesčasy a najímáním pracovních sil takže těch padesát tisíc dolarů nebudou vyhozené peníze. Johnny v duchu rozvažoval, zda ho šéf produkce nechce náhodou vzít na hůl, a proto ho vyzval: „Vzkažte tomu odborářovi, ať ke mně přijde!“

Byl to Billy Goff. Johnny se podivil: „Domníval jsem se, že o odbory se mí přátele už postarali. Bylo mi řečeno, že si s tím nemám dělat starosti. Vůbec žádné!“

„Kdopak vám to řekl?“ zeptal se Goff.

„Víte zatraceně dobře, kdo! Jeho jméno vám nepovím, jenže když on něco řekne, tak to platí.“

„Poměry se změnily. Váš přítel má těžkosti a dnes už jeho slovo nemá tady na Západě takovou váhu.“

Johnny pokrčil rameny. „Přijďte ke mně za několik dní, ano?“

Goff se usmál. „Dobrá, Johnny. Ale do New Yorku nevolejte, nic vám to nepomůže!“

Johnny do New Yorku zavolal a pomohlo to. Zatelefonoval Hagenovi do kanceláře. Hagen mu přikázal, aby rozhodně nic neplatil. „Tvůj padrino by se setsakramentsky zlobil, kdybys tomu všivákovi zaplatil jediný cent. Don by ztratil úctu a zrovna teď si něco takového nemůže dovolit.“

„Mohl bych mluvit s donem? Promluvíš s ním ty? Musím už totiž ten film rozjet!“

„Zatím nemůže s donem mluvit nikdo. Je na tom moc zle. Poradíme se se Sonnym, jak to spravit. Ale rozhodnutí v téhle věci si vyhrazuji já! Nedávej tomu všivákovi ani cent! Kdyby se na tom mělo něco změnit, dám ti vědět.“

Johnny zklamaně zavěsil. Potíže s odbory by mohly film podstatně podražit a vůbec dezorganizovat celou práci. Chvilku rozvažoval, zda by neměl Goffovi těch padesát tisíc podstrčit tajně. Vždyť je přece rozdíl jenom v tom, zda mu něco řekne don, nebo zda mu něco řekne či dokonce přikáže Hagen. Usoudil však, že počká několik dní.

Čekáním ušetřil padesát tisíc dolarů. Dvě noci po onom rozhovoru našli Goffa zastřeleného v jeho domě v Glendale. O těžkostech s odbory už nepadlo ani slovo. Ta vražda Johnnym poněkud otřásla. Bylo to poprvé, co donova dlouhá paže zasadila smrtelnou ránu tak blízko něho.

Jak týdny plynuly a on byl víc a víc zaneprázdněn přípravou scénáře, obsazováním rolí a vypracováním produkčních podrobností, úplně zapomněl na svůj hlas, na to, že už nedokáže zpívat. jenže když byly oznámeny kandidatury na Oscara a mezi jmény našel i sebe, zklamalo ho, že nebyl požádán, aby při udílení cen, které měly přenášet všechny televizní stanice Spojených států, zazpíval jednu z písní, rovněž navrhovaných na Oscara. Nakonec to však odbyl pokrčením ramen a nepolevil v práci. Teď, když jeho padrino nemůže vykonávat nátlak, nemá už stejně žádnou naději na Oscara, ale jistou váhu má i to, že je kandidován.

Deska, kterou s Ninem nahráli, ta s italskými písničkami, se prodávala mnohem líp než kterákoli z jeho posledních nahrávek, ale Johnny si uvědomoval, že to byl spíš Ninův úspěch než jeho. Už se smířil s tím, že nikdy nebude moci profesionálně zpívat.

Jednou týdně večeřel s Ginny a dětmi. Téhle povinnosti se nikdy nevyhnul, i když měl sebevíc práce. Nespal však s Ginny. Jeho druhá žena se s ním dala v Mexiku rozvést, a tak byl opět svobodný muž. Kupodivu se už nijak nehonil za mladými filmovými hvězdičkami, které by teď pro něho byly snadnou kořistí. Ve skutečnosti se za tím skrýval snobismus. Byl totiž dotčen, že pro ty mladé herečky, které byly na vrcholu slávy, byl stále ještě vzduch. Ale tvrdá práce mu šla k duhu. Většinu večerů přijížděl domů sám, přehrával si své staré desky, napil se a zazpíval si několik taktů. Býval dobrý, zatraceně dobrý. Tehdy si neuvědomoval, jak je dobrý. I přes zvláštní zabarvení hlasu, kterým ostatně mohla štěstěna obdařit kohokoli, byl dobrý. Byl opravdovým umělcem a nikdy si to neuvědomoval, a nikdy si neuvědomoval, jak byl šťasten. Zničil si hlas pitím, kouřením a ženskými a teprve pak pochopil, co to pro něho znamenalo.

Někdy k němu zašel Nino na drink, poslouchal s ním desky a Johnny se mu opovržlivě posmíval: „Ty taliánský mizero, v životě jsi takhle nezpíval!“ A Nino ho obdařoval svým milým, půvabným úsměvem, vrtěl hlavou a soucitným hlasem, jako by věděl, co si Johnny vlastně myslí, mu říkával:

„Ne, a taky nikdy nebudu!“

Za týden se mělo začít s natáčením nového filmu a večer udělování Oscarů byl přede dveřmi. Johnny pozval Nina, aby ho doprovázel, ale ten odmítl. Johnny mu řekl: „Kamaráde, ještě nikdy jsem se tě o žádnou laskavost neprosil, pravda? Prokaž mi tedy laskavost dneska večer a pojď se mnou. Jsi jediný, komu bude upřímně líto, jestli nevyhraju.“

Nino jako by se na okamžik zatvářil překvapeně. Pak odpověděl: „Jistě, kamaráde, já si to už zařídím.“ Na chvíli se odmlčel a pak pokračoval: Jestli nevyhraješ, nic si z toho nedělej. Opij se, jak budeš moct nejrychleji, a já se o tebe postarám. K čertu, dneska večer si raději ani neloknu. Tak co, jaký jsem kámoš?“

Páni!“ řekl Johnny. „To jsi tedy kámoš!“

Nastal večer udělování Oscarů a Nino dodržel slib. Přišel do Johnnyho domu úplně střízlivý a spolu odjeli do kina, kde se ceremonie konala. Nino se podivoval, proč Johnny nepozval na slavnostní večeři žádnou ze svých přítelkyň nebo exmanželek. Zejména Ginny. Myslel si snad, že by Ginny pro něho nefandila? Jak rád by si Nino vypil alespoň jednu skleničku, vypadalo to totiž na dlouhou, otravnou noc.

Průběh udělování cen Nina nudil, dokud neohlásili Oscara za nejlepší mužský výkon. Když zaslechl slova „Johnny Fontane“, začal i on vyskakovat a tleskat. Johnny k němu natáhl ruku a Nino mu jí potřásl. Vycítil, že jeho kamarád potřebuje lidský kontakt s někým, komu důvěřuje, a zaplavil ho nesmírný smutek, že v tomhle slavném okamžiku nemá Johnny nikoho lepšího než jeho, koho by se mohl dotknout.

To, co potom následovalo, bylo jako zlý sen. Woltzův film získal všechny významné ceny, a tak večírek, později pořádaný studiem, byl zaplaven novináři a kariéristickými štrébry obou pohlaví. Nino dodržel slovo, zůstal střízlivý a pokoušel se dávat na Johnnyho pozor. Ale přítomné ženy neustále zatahovaly Johnnyho do ložnic, aby si tam s ním trochu popovídaly, a Johnny byl čím dál tím opilejší.

Herečku, která vyhrála Oscara za nejlepší ženský výkon, stíhal mezitím stejný osud, ale jí se v něm víc zalíbilo a líp si v něm vedla. Nino, jako jediný muž na večírku, ji odmítl.

Nakonec přišel kdosi na skvělý nápad: veřejná soulož obou vítězů za divácké účasti všech přítomných. Herečku vysvlékli do naha a několik žen začalo svlékat Johnnyho. Nino, jediný střízlivý mezi všemi, uchopil polosvlečeného Johnnyho, přehodil si ho přes rameno a prodral se ven z domu do jejich auta. A jak Johnnyho vezl domů, řekl si v duchu: „Jestli je tohle úspěch, pak o něj nestojím!“

díl III

kapitola 14

Don byl hotovým mužem už ve dvanácti letech. Malý, snědý a štíhlý chlapec se narodil jako Vito Andolini v nezvykle maursky vyhlížející vesnici Corleone na Sicílii a žil tam do té doby, než přišli nějací cizí muži zabít syna člověka, kterého předtím zavraždili; matka ho tedy poslala do Ameriky k přátelům. V nové vlasti si změnil jméno na Corleone, aby si zachoval alespoň nějaké pouto s rodnou vsí; bylo to jedno z mála sentimentálních gest, která kdy učinil.

Na přelomu století byla mafie na Sicílii druhou vládou, mnohem mocnější než oficiální vláda v Římě. Vitův otec se dostal do sporu s jiným vesničanem a ten předložil svůj případ mafii. Otec se odmítl podřídit a

před očima všech zabil v hádce místního předáka mafie. Týden nato ho našli mrtvého. s tělem roztrhaným kulkami z lupary. Měsíc po pohřbu přišli za mladým Vitem do vsi pochopové mafie. Usoudili, že Vito už téměř dosáhl mužského věku a v příštích letech by se mohl pokusit otcovu smrt pomstít. Příbuzní chlapce ukryli a poslali ho do Ameriky, kde se nastěhoval k Abbandandovým,jejichž syn Genco se později stal consigliorim svého dona.

Mladý Vito pracoval v hokynářství Abbandandových na Deváté třídě v newyorské asfaltové džungli. V osmnácti se oženil s mladou Italkou, která přijela ze Sicílie; dívce bylo teprve šestnáct, ale byla zdatnou kuchařkou a dobrou hospodyní. Novomanželé si najali byt v činžáku na Desáté třídě, nedaleko Pětatřicáté ulice, jen několik bloků od místa, kde Vito pracoval, a dva roky nato byli obdařeni prvním dítětem, Santinem; chlapec tak visel na otci, že ho přátelé nazývali Sonny.1

V sousedství žil jakýsi Fanucci, rozložitý, zarputile vypadající Ital, který nosil drahé světlé obleky a měkký plstěný krémový klobouk. Tvrdilo se o něm, že je členem Černé ruky, odnože mafie, která pod výhrůžkami fyzického násilí vybírala od rodin a majitelů obchodů výpalné. Jenže obyvatelé této čtvrti stejně nebyli většinou žádní beránci a Fanucciho výhrůžky tělesnými tresty působily pouze na starší manželské dvojice, které neměly žádného mužského potomka, aby je ochraňoval. Někteří z obchodníků platili Fanuccimu nepatrné částky, aby měli pokoj. Ale Fanucci také vydíral ty, kdo nezákonně prodávali italskou loterii nebo měli v bytech tajné herny. I Abbandandovo hokynářství mu odvádělo menší poplatek, a to přes námitky mladého Genka, který otci prohlásil, že to Fanuccimu zarazí. Vito Corleone tomu všemu přihlížel s pocitem, že jeho se to netýká.

Jednoho dne přepadli Fanucciho tři mladíci a prořízli mu hrdlo od ucha k uchu, ale ne tak hluboko, aby ho zabili, nýbrž jen aby ho vylekali a zbavili nějaké té trošky přebytečné krve. Vito viděl Fanucciho s rudě prýštící ranou prchat před mstiteli. Nikdy nemohl zapomenout, jak si Fanucci v běhu držel měkký krémový klobouk pod bradou, aby do něho chytal tekoucí krev. Jako by si nechtěl zašpinit oblek nebo zanechávat za sebou potupnou karmínovou stopu.

Jak se ovšem ukázalo, byl tenhle útok pro Fanucciho darem z, nebe. Ti tři mladíci totiž nebyli vrahové, nýbrž pouze ostří hoši, kteří mu chtěli dát výstrahu a zarazit další vydírání. Jako vrah se projevil až Fanucci. Za několik týdnů byl mládenec, který mu prořízl hrdlo, zastřelen a rodiny obou dalších zaplatily Fanuccimu odškodné, aby se zřekl pomsty. Fanucci vzápětí zvýšil výpalné a byl přibrán za společníka do místních heren. Vita Corleona se to všechno ovšem netýkalo. Ihned to pustil z mysli.

Za první světové války, kdy panoval nedostatek dováženého olivového oleje, získal Fanucci podíl v Abbandandově obchodu, protože mu dodával nejen olej, nýbrž i importované italské salámy, šunky a sýry. Zaměstnal tam svého synovce a Vito tak přišel o místo.

Mezitím se mu narodilo druhé dítě. Frederico, a Vito musel krmit čtyři krky. Do té doby byl tichým, velmi mírným mladým mužem, který si své myšlenky nechával pro sebe. Jeho nejdůvěrnějším přítelem byl Genco Abbandando a k velkému překvapení obou mu Vito vyčinil za to, jak se otec zachoval. Genco, zrudlý hanbou, se zapřisáhl, že nebude muset mít strach, že jeho rodina nebude mít co jíst. On, Genco, bude z krámu krást tolik jídla, aby přítelovy potřeby byly kryty. Vito tuto nabídku rozhodně odmítl; okrádat vlastního otce je hanebnost.

K obávanému Fanuccimu však mladý Vito choval chladnou zášť. Nikdy ji nedával najevo, jen čekal na příležitost. Několik měsíců pracoval u dráhy, ale po skončení války bylo méně práce a za měsíc si nevydělal víc než několikadenní mzdu. Navíc byli mistři většinou Irové nebo Američani a dělníkům hrubě spílali; Vito to snášel s kamennou tváří, jako by nerozuměl, ačkoli vzdor špatnému přízvuku uměl velmi dobře anglicky.

Jednoho večera, když právě seděl s rodinou u jídla, zaklepal někdo na okno vedoucí do světlíku, oddělujícího jejich dům od sousedního. Vito odtáhl záclonu a k svému překvapení spatřil, jak se z okna na protější straně světlíku vyklání Peter Clemenza, mladík ze sousedství. Podával mu jakýsi uzlík z bílého prostěradla.

„Poslyš, paisano," vyhrkl Clemenza. „schovej mi to u sebe, dokud si pro to nepřijdu. Rychle!" Vito automaticky natáhl paži přes prázdný prostor a uchopil uzlík. Clemenzův výraz byl napjatý a naléhavý; zřejmě se dostal do nějakého maléru. Vito mu instinktivně poskytl pomoc. Když však v kuchyni uzlík rozvázal, našel v něm pět naolejovaných pistolí; prostěradlo bylo od nich zašpiněné. Schoval uzlík do skříně a čekal. Dozvěděl se, že Clemenzu odvedla policie. Ve chvíli, kdy mu podával pistole přes světlík, zřejmě už bouchali na dveře.

Vito se o tom pochopitelně nikomu ani slůvkem nezmínil a jeho vyděšená manželka se neodvážila otevřít pusu ani při klábosení se sousedkami; tak se bála, aby jí neposlali muže do vězení. Za dva dny se Peter Clemenza objevil ve čtvrti a jen tak mimochodem se Vita zeptal: „To mý zboží ještě máš?" Vito přikývl. Byl od přírody málomluvný. Clemenza šel za ním domů; Vito mu nalil sklenku vína a pak zašel do ložnice, aby tam ze skříně vytáhl uschovaný uzlík.

Clemenzo popíjel a očima v plné, dobrosrdečné tváři ostražitě pozoroval Vita. „Podíval ses dovnitř?“

Vito zavrtěl s nehybnou tváří hlavou. „O věci, které se mě netýkají, se nezajímám.“

Popíjeli spolu víno po celý zbytek večera. Shledali, že si jsou navzájem sympatičtí. Clemenza byl dobrý vypravěč, Vito zase dobrý posluchač. Spřátelili se.

Několik dní nato se Clemenza zeptal Vitovy manželky, zda by nechtěla do pokoje pěkný koberec. Vita vzal s sebou, že mu ho pomůže odnést. Clemenza zavedl Vita do domu s dvěma mramorovými sloupy a bílým mramorovým podloubím. Dveře odemkli klíčem a octli se v elegantním bytě. Clemenza zabručel: „Jdi na protější stranu a pomoz mi ho srolovat.“ Koberec byl ze sytě rudé vlny. Clemenzova štědrost Vita překvapila. Spolu koberec srolovali a Clemenza ho uchopil za jeden konec a Vito za druhý. Zdvihli ho a vykročili s ním ke dveřím.

Vtom zazněl zvonek u bytu. Clemenza okamžitě upustil koberec a přiskočil k oknu. Nepatrně odtáhl záclonu a to, co zahlédl, ho přimělo, aby zpod saka vytáhl pistoli. Teprve v tu chvíli si užaslý Vito uvědomil, že koberec kradou z cizího bytu.

Zvonek se ozval znovu. Vito přistoupil ke Clemenzovi, aby viděl, co se děje. Před vchodem stál uniformovaný strážník. Jak ho pozorovali, zazvonil strážník potřetí, pak pokrčil rameny a sešel po mramorových schodech na ulici.

Clemenza spokojeně zabručel a vyzval Vita: „Tak, jdeme na to!“ Zdvihl jeden konec koberce a Vito se chopil druhého. Strážník zabočil za roh, právě když se s kobercem protáhli těžkými dubovými dveřmi ven na ulici. Třicet minut poté ho už přistřihávali, aby se vešel do obývajícího pokoje ve Vitově bytě. Dokonce ještě zbylo na ložnici. Clemenza byl šikovný chlapík a v kapsách širokého, špatně padnoucího saka (už tehdy nosil rád volné obleky, i když nebyl ještě tak tlustý) měl všechny potřebné nástroje.

Čas plynul, nic se nezlepšovalo. Vitova rodina ten krásný koberec jíst nemohla. Nedalo se nic dělat, práce nebyla, žena a děti prostě musely hladovět! Vito si nechával tohle všechno procházet hlavou a zatím přijímal od přítele Genka balíčky s potravinami. Nakonec za ním zašel Clemenza s dalším ostrým hochem ze sousedství, Tessiem. Oba si ho vážili, zejména proto, jak se drží; věděli přece, v jak zoufalé situaci je. Nabídli mu, aby se stal členem jejich gangu, který se specializoval na loupeže nákladních aut odvážejících hedvábné šaty z továrny na Jednatřicáté ulici. Nebylo v tom žádné riziko. Šoféři naklaďáků byli rozumní chlapíci, kteří při pouhém spatření revolveru sebou praštili na chodník a zůstali tam ležet, zatímco jim lupiči odvezli naklaďák do skladu nějakého přítele a tam ho vyložili. Část zboží se prodala jednomu italskému velkoobchodníkovi, část lupu se prodávala od dveří ke dveřím v italských čtvrtích - na Arthurově třídě v Bronxu, v Mulberry Street a v Chelseaském obvodě na Manhattanu - prostě chudým, výhodnou koupi hledajícím italským rodinám, jejichž dcery by si tak krásné šaty jinak ani nemohly dovolit. Clemenza a Tessio potřebovali Vita jako šoféra, neboť věděli, že v Abbandandově krámě jezdil s dodávkou. V roce 1919 bylo zkušených šoférů jako šafránu.

I když se Vitovi do toho příliš nechtělo, přece jen jejich nabídku přijal. Rozhodujícím argumentem bylo, že mu spoluúčast vynese nejméně tisíc dolarů. Připadalo mu však, že jeho mladí společníci jsou zbrklí, akce není důkladně připravena a dělení lupu je příliš riskantní. Celý plán byl na jeho vkus zbytečně lehkovážný. Jinak je ovšem pokládal za správné, spolehlivé chlapíky. Peter Clemenza, už tehdy statný, vzbuzoval jistou důvěru a hubený morousovský Tessio působil seriózně.

Akce sama prošla hlace. Když oba přátelé zamávali pistolemi a přiměli řidiče, aby vystoupil z naklaďáku, kupodivu ani nepocítil strach. Zapůsobila na něho Clemenzova a Tessiova chladnokrevnost. Nebyli nervózni, s řidičem dokonce žertovali a slíbili mu, že jestli bude hodný, pošlou jeho ženě několik šatů. Vito pokládal za hloupé, aby sám prodával šaty po domech, a proto přepustil celý svůj podíl překupníkovi; vydělal ovšem pouze sedm set dolarů. Ale i tohle byly v roce 1919 slušné peníze.

Příštího dne zastavil Vita na ulici Fanucci v krémovém obleku a bílém plstěném klobouku. Fanucci vypadal už beztak surově a přitom se ani nenamáhal, aby nějak zakryl jizvu, která se mu v bílém půlkruhu táhla od ucha k uchu. Měl husté, černé obočí a hrubé rysy, které, když - se usmál, působily kupodivu přátelsky.

Mluvil se silným sicilským přízvukem. „Tak co, mladíku,“ oslovil Vita. „Lidé mi říkají, ze jsi boháč. Ty a tví dva kámoši. Ale nepřipadá ti, že ses ke mně zachoval trochu šupácky? Tohle je koneckonců můj rajón a ty bys mi měl dovolit, abych si smočil zobák.“ Použil úsloví sicilské mafie: Fari vagnari a pizzu. Pizzu znamená zobák jakéhokoli malého ptáčka, například kanára. Touto větou se vyslovoval nárok na část lupu.

Vito, jak už bylo jeho zvykem, neodpověděl. Neprodleně pochopil, oč jde, a čekal, až se Fanucci jasně vysloví.

Fanucci se na něho usmál; zlaté zuby se mu zablýskly a oválná jizva na obličeji se protáhla. Kapesníkem si otřel obličej a na okamžik si rozepjal sako, jako by mu bylo horko, ale ve skutečnosti proto, aby ukázal revolver, zastrčený za opaskem širokých kalhot. Pak si povzdychl a řekl: „Dej mi pět set dolarů a já na tu

urážku zapomenu. Koneckonců mladý lidi ani nevěděj, jakou zdvořilostí jsou povinováni člověku, jako jsem já.“

Vito se na něho usmál a už tehdy, ačkoli dosud neprolil krev, bylo v jeho úsměvu něco tak mrazivého, že Fanucci chvíli zaváhal, než pokračoval. „Jinak tě přijde navštívit policie, tvá žena a děti se dostanou do hanby a budou třít bídu s nouzí. Jestli je ovšem má informace o výši tvýho zisku nesprávná, pak si zobák smočím jen trochu. Ale pod tři sta dolarů nejdu. A nepokoušej se mě podvést!“

Teprve teď Vito promluvil. Hlas měl rozvážný, bez jakékoli stopy hněvu. Byl zdvořilý, jak se patřilo na mladého muže, mluvícího se starším člověkem ve Fanucciho postavení. Řekl tiše: „Můj podíl mají u sebe moji oba přátelé. Musím si s nimi promluvit.“

Fanucci se upokojil. „Můžeš svejm přátelům. vyřídit, že i od nich čekám, že mě nechají smočit zobák stejným způsobem. Nemusíš se bát jim to říct,“ dodal povzbudivě. „S Clemenzou se dobře známe, on tyhle věci chápe. Dej si od něho poradit. V těchhle záležitostech má víc zkušeností.“

Vito pokrčil rameny. Tvářil se, jako by byl trochu na rozpacích. „Jistě,“ přitakal. „Pochopte, že tohle všechno je pro mě nové. Děkuji vám, že jste se ke mně zachoval, jako byste byl můj padrino.“

Na Fanucciho to zapůsobilo. „Jsi dobrej kluk.“ Pak chytil Vita za ruku a sevřel ji do zarostlých rukou. „Vážíš si druhejch,“ dodal. „To je u mladejch vzácnost. Příště se napřed obrat na mě, ano? Třeba ti budu moct při tvejch plánech pomoct.“

Po letech Vito pochopil, proč dokázal tak obratně a takticky jednat s Fanuccim. Důvodem byla smrt jeho vznětlivého otce, zavražděného na Sicílii mafií. Po celou tu dobu měl ovšem mrazivou zlost, že tenhle chlapík ho chce oloupit o peníze, kvůli nimž nasadil vlastní život a svobodu. Strach neměl. Dokonce si v tu chvíli říkal, že Fanucci je úplný blázen. Pokud znal Clemenzu, tak by ten tělnatý Sicilan spíš zemřel, než by se vzdal jediného centu z. lupu. Vždyť Clemenza byl ochoten zabít strážníka jen proto, aby mohl ukrást koberec. A štíhlý Tessio měl vražedný výraz zmije.

Jenže později téhož večera se mu v Clemenzově bytě na druhé straně světlíku dostalo další lekce ve výchově, s níž právě začal. Clemenza klel, Tessio se mračil, ale za chvíli se oba muži začali dohadovat, jestli se Fanucci spokojí s dvěma sty dolary. Tessio se domníval, že ano.

Clemenza namítl: „Kdepak, ten zjizvenej všivák se zřejmě domák, kolik nám ten velkoobchodník, co ty šaty odkoupil, vyklopil. Fanucci nevezme ani o cent míň než tři sta dolarů. Budeme muset zaplatit.“

Vita to překvapilo, ale střežil se dát překvapení najevo. „Proč mu musíme zaplatit? Co nám třem už může udělat? Jsme silnější než on. Máme zbraně. Proč mu musíme odevzdat peníze, co jsme si vydělali?“

Clemenza mu trpělivě vysvětloval: „Fanucci má přátele, hotový vrahouny. Má styky s policií. Uvítal by, kdybysme ho informovali o svejch plánech, protože by nás mohl zradit policajtům a vysloužit si jejich vděčnost. Oni by mu za to zase prokázali nějakou laskavost. Takový jsou jeho metody. A koncesi, že smí pracovat v týhle čtvrti, dostal od samotnýho Maranzelly.“ Maranzella byl gangster, jehož jméno se často objevovalo v novinách; byl prý předákem zločineckého syndikátu, specializovaného na vydírání, hazard a ozbrojené loupeže.

Clemenza jim nalil víno vlastní výroby. Jeho manželka přinesla na stůl mísu se salámem a olivami a pecen italského chleba; pak si vzala stoličku a odešla před dům poklábosit si s přítelkyněmi. Byla to mladá Italka, která žila v Americe tepe ve pár let a dosud neuměla anglicky.

Vito seděl s oběma přáteli a popíjel víno. Zatím ještě nikdy nevyužil svého mozku tak, jako to činil teď. Udivilo ho, jak jasně dokáže myslet. V paměti si vyvolal všechno, co věděl o Fanuccim. Vzpomněl si na den, kdy mu prořízli hrdlo a kdy běžel ulicí s kloboukem pod bradou, aby do něho zachytil stékající krev. Vzpomněl si na vraždu mladíka, který ho pořezal, a na jeho dva druhy, kteří se odplatě vyhnuli tím, že mu zaplatili odškodné. A náhle si byl jist, že Fanucci nemá žádné velké styky, že je ani nemůže mít. Nemůže je mít chlápek, co donáší policii. Nemůže. je mít chlápek, který je ochotný se za peníze vzdát pomsty. Pravý capo mafioso by ty dva druhé mládence také dal zabít. Ne. Fanuccimu se poštěstilo zabít jednoho, ale věděl, že ty druhé zabít nedokáže, protože už byli varováni. A tak svolil, aby mu zaplatili. Jen díky své hrubé fyzické síle si mohl dovolit inkasovat poplatky od majitelů obchodů a provozovatelů tajných heren umístěných v činžácích. Ale Vito věděl přinejmenším o jedné herně, která nikdy Fanuccimu poplatky neodváděla a její majitel přesto nedocházel úhony.

Ve hře tedy byl Fanucci sám. Nebo Fanucci s několika pistolníky, najímanými pokaždé pro určitou práci za odměnu, vyplácenou výhradně v hotovosti. To postavilo Vita před další rozhodnutí, jakou cestou se má brát jeho život.

Právě z této zkušenosti vyplynulo jeho často opakované přesvědčení, že každý člověk má jeden úděl. Toho večera by byl mohl zaplatit Fanuccimu výpalné a byl by se opět stal příručím v hokynářském krámě s vyhlídkou, že někdy v budoucnu se snad vzmůže na vlastní obchod. Jenže osud rozhodl, že se stane donem, a poslal mu Fanucciho, aby ho přivedl na vytčenou dráhu.

Když dopili láhev, Vito opatrně nadhodil Clemenzovi a Tessiovi: „Jestli chcete, dejte mi každý těch dvě stě dolarů a já Fanuccimu zaplatím. Zaručuju vám, že ode mě tu částku přijme. Pak ale nechte všechno na mně. Já už ten problém vyřeším k všeobecné spokojenosti.“

V Clemenzových očích se náhle zablýsklo podezření. Vito mu chladně řekl: „Nikdy nelžu lidem, které jsem přijal za přátele. Promluv si zítra s Fanuccim sám. Ať tě o ty peníze požádá. Ale nic mu neplat. A rozhodně se s ním nepohádej. Vysvětli mu, že pro ty peníze musíš dojít a že je dáš mně, abych mu je odevzdal. Dej mu najevo, že jsi ochotný zaplatit, o co požádá. Nesmlouvej. O té částce se s ním budu dohadovat já. Nemá smysl si ho prostě prchli sobě poštvat, když je to tak nebezpečný člověk, jak tvrdíte.“

Při tom zůstalo. Nazítří promluvil Clemenza s Fanuccim a ujistil se, že si Vito nic nevymyslel. Pak přišel Clemenza za Vitem do bytu a dal mu dvě stě dolarů. Upřeně pohlédl na Vita a řekl: „Fanucci mi řekl, že pod tři sta dolarů nejde. Jak ho přinutíš, aby vzal míň?“

Vito ho uklidnil: „Tohle už není tvá starost. Jen si zapamatuj, že jsem ti prokázal službu.“

Tessio se dostavil později. Byl mnohem zdrženlivější než Clemenza, bystřejší, chytřejší, ale méně průbojný. Cítil, že tu něco neklape, že to není zcela v pořádku. Byl trochu znepokojený. Varoval Vita: „Dej si na toho lumpa z Černý ruky pozor, je mazaný jako flanďák. Chceš, abych byl jako svědek u toho, až mu budeš dávat ty peníze?“

Vito zavrtěl hlavou. Ani se neobtěžoval s odpovědí. Jenom řekl: „Pověz Fanuccimu, že mu je dám dnes v devět hodin večer tady v bytě. Musím mu nabídnout sklenku vína a promluvit s ním, přesvědčit ho, aby vzal menší částku.“

Tessio zavrtěl hlavou. „To se ti nepodaří. Fanucci nikdy neustoupí.“

„Budu ho přesvědčovat,“ řekl Vito. Tahle věta se v budoucích letech stala slavnou. Stala se varovným signálem před smrtícím úderem. Když už se Vito stal donem a žádal protivníky, aby si s ním sedli a dali se přesvědčit, ihned pochopili, že tohle je poslední příležitost, jak vyřešit problém bez krveprolití a vraždy.

Vito přikázal manželce, aby obě děti, Sonnyho a Freda, odvedla po večeři dolů na ulici a za žádnou cenu je nenechala vrátit se nahoru do bytu dřív, než jim dovolí. Sama ať zůstane u dveří domu a dává pozor. Musí si s Fanuccim mezi čtyřma očima něco vyřídit a nikdo ho při tom nesmí rušit. Když uviděl její ustrašený výraz, rozzlobil se. Přesto se jí klidně zeptal: „Myslíš si, že ses provdala za blázna?“ Neodpověděla. Neodpověděla, protože se bála, už ne Fanucciho, ale vlastního manžela. Přímo před očima se jí hodinu za hodinou měnil v jiného člověka, z kterého vyzařovala nebezpečná síla.

Až dosud by klidný, málomluvný, ale vždycky laskavý a vždy rozumný, což u mladého Sicilana bylo vzácností. A teď přihlížela, jak ze sebe svléká ochranné mimikry neškodného, bezvýznamného človíčka a chystá se vyrazit na cestu určenou osudem. Vyrazil pozdě, bylo mu už pětadvacet, ale vyrazil s fanfárami.

Vito se rozhodl, že Fanucciho zavraždí. Tím činem získá na své konto dalších sedm set dolarů. Tři stovky, které by musel sám zaplatit Fanuccimu, a po dvou stovkách od Clemenzy a Tessia. Kdyby Fanucciho nezabil, musel by mu vyplatit sedm set dolarů v hotovosti. Živý Fanucci mu za těch sedm stovek rozhodně nestál. Ani by ho nenapadlo zaplatit sedm set dolarů za to, aby Fanucci zůstal naživu. Kdyby Fanucci potřeboval sedm set dolarů na operaci, která by mu zachránila život, nedal by těch sedm set dolarů za chirurga. Nebyl Fanuccimu ničím zavázán, za nic mu nebyl vděčen, nebyli pokrevně spřízněni, neměl ho rád. Proč by tedy měl Fanuccimu dát sedm set dolarů?

Z toho ovšem nutně vyplývalo, že chce-li mu Fanucci těch sedm set dolarů vzít násilím, proč by, ho tedy neměl zabít? Svět se určitě obejde bez takového člověka! Ale musel brát v úvahu i některé praktické okolnosti. Fanucci by nakonec mohl mít vlivné přátele, kteří by ho chtěli pomstít. Sám je nebezpečný a zabít ho nebude žádná hračka. A co policie, elektrické křeslo? Ale Vito Corleone už žil ve stínu smrti od otcova zavraždění. Jako dvanáctiletý chlapec utekl před svými katy a přepravil se přes oceán do cizí země, kde přijal cizí jméno. A roky poklidného sebezpytování ho přesvědčily, že má víc inteligence a víc odvahy než ostatní, třebaže dosud neměl příležitost tuto inteligenci a odvahu uplatnit.

A přesto váhal, než učinil onen první krok vstříc svému údělu. Dokonce sbalil těch sedm set dolarů do jednoho svitku a vložil do postranní kapsy kalhot. Dal je ovšem do levé kapsy. Do pravé vsunul pistoli, kterou mu dal Clemenza pro loupež nákladního auta s hedvábnými šaty.

Fanucci se dostavil přesně v devět večer. Vito postavil na stůl džbán domácího vína, které dostal od Clemenzy. Fanucci položil svůj bílý měkký klobouk na stůl vedle džbánu s vínem. Uvolnil si širokou květovanou kravatu; skvrny od rajské omáčky se ztrácely v pestrém vzorku.

Byla horká letní noc a plynové světlo svítilo jen slabě. V bytě panovalo ticho. Vita mrazilo. Aby dokázal svou upřímnost, předal Fanuccimu svazek bankovek a pozorně ho sledoval, jak je přepočítává a vkládá do velké kožené náprsní tašky, kterou vytáhl z kapsy. Pak Fanucci upil trochu vína a řekl: „Pořád mi ještě dlužíš dvě stě dolarů.“ Tvář s hustým obočím zůstávala bezvýrazná.

Vito mu odpověděl svým chladným, rozvážným hlasem: „Mám teď trochu hluboko do kapsy, byl jsem moc dlouho bez práce. Dovolte, abych vám ty peníze zůstat ještě několik týdnů dlužen.“

Takový tah byl přijatelný. Podstatnou část peněz už Fanucci měl a mohl tedy počkat. Snad by si dal i říct, aby už nevyžadoval zbytek anebo aby mu ještě počkal. Fanucci popíjel víno s úsměvem a řekl: „Jak koukám, jsi celkem bystrej mladík. Jak to, že jsem si tě ještě nevšim? Jsi tak nenápadnej, až si škodíš. Třeba bych pro tebe mohl najít nějakou práci, která by ti dost vynášela!“

Vito projevil zájem zdvořilým přikývnutím a z červeného džbánu mu dolil víno. Ale Fanucci usoudil, že víc už neřekne, vstal ze židle a potřásl Vitovi rukou. „Dobrou noc, kamaráde, rozcházíme se v dobrým, co? Kdy- bys něco potřeboval, dej mi vědět. Dnes večer sis to u mě vyžehlil!“

Vito počkal, až Fanucci sejde dolů po schodech a vyjde ven z domu. Ulice byla plná svědků; dokázali by, že Fanucci odešel z bytu Corleonových zcela v pořádku. Vito ho sledoval z okna. Viděl, jak zabočil za roh směrem k Jedenácté třídě, a z toho usoudil, že jde domů, nejspíš aby si tam uložil kořist, než zase vyjde do ulic. A možná i proto, aby uklidil pistoli. Vito vyšel z bytu a vyběhl po schodech nahoru na střechu. Přeběhl po střechách několika domů a po požárním schodišti prázdného skladiště seběhl dolů na zadní dvůr. Kopnutím si otevřel zadní dveře a předními vyšel na ulici. Na druhé straně byl činžák, kde bydlel Fanucci.

Činžáky se táhly na západ pouze k Desáté třídě. Kolem Jedenácté třídy se rozkládaly většinou sklady a haly pronajaté firmami, které své zboží dopravovaly Newyorskou ústřední železniční společností a potřebovaly volný přístup k nakládacím skladištím, kterých byla oblast mezi Jedenáctou třídou a řekou Hudsonem plná. Činžák, v němž bydlel Fanucci, byl jedním z mála, které v této pustině zůstaly stát. Bydleli tu většinou svobodní železničáři, skladištní dělníci a prostitutky nejnižší kategorie. Tihle lidé nevysedávali na ulici a neklábosili jako poctiví Italové, nýbrž seděli v pivnicích a propíjeli výplatu. Pro Vita nebylo proto nic těžkého nepozorovaně přeběhnout Jedenáctou třídu a vklouznout do chodby Fannuciho činžáku. Tam vytáhl revolver, z něhož ještě nikdy nevystřelil, a čekal na Fanucciho.

Vyhlížel ven zasklenými domovními dveřmi, protože věděl, že Fanucci přijde směrem od Desáté třídy. Clemenza mu ukázal, kde je na revolveru pojistka, a Vito odjistil. Už jako devítiletý chlapec chodíval na Sicílii s otcem na lov a střílel z těžké brokovnice, zvané lupara. A právě proto, že už v dětství dokázal s luparou tak dobře zacházet, odsoudili ho otcovi vrazi k smrti.

Čekal v zšeřelé chodbě a náhle spatřil, jak přes ulici míří ke dveřím domu bílá skvrna Fanucciho postavy. Vito ustoupil a zády se opřel o vnitřní dveře, vedoucí ke schodišti. Zbraň držel připravenou k výstřelu, natažená paže byla jen dva kroky od domovních dveří. Dveře se rozlétly. Ve čtverci světla, dopadajícího z ulice, se objevil Fanucci. Vito vystřelil.

Něco z třesku uniklo otevřenými dveřmi ven na ulici, ale zbytek exploze se rozletěl budovou. Fanucci se zachytil veřejí, pokoušel udržel se na nohou a vytáhnout zbraň. Pokoušel se o to tak urputně, až si přitom urval knoflíky u saka a to kolem něho volně vlálo. Bylo viděl jeho revolver, ale současně se vpředu na bílé košili objevila rozlévající se splet tenkých rudých nitek. Velmi opatrně, jako by vpichoval injekční jehlu do žíly, vystřelil Vito do rudé pavučinky druhou kulku.

Fanucci padl na kolena a vyrazil tak dveře dokořán. Z hrdla se mu vydral hrůzný sten, sten člověka ve velkých fyzických bolestech, který působil až směšně. Sténal dál a Vito nikdy nezapomněl, že slyšel ještě nejméně troje zasténání, než Fanuccimu přiložil revolver k zpocenému, mastnému spánku a střelil ho do mozku. Za necelých pět vteřin se Fanucci zhroutil mrtev a tělem zatarasil otevřené dveře.

Vito velmi opatrně vytáhl z kapsy saka mrtvého muže náprsní tašku a strčil si ji za košili. Pak přešel přes ulici do prázdné budovy, prošel na dvůr a po požárním schodišti se vyšplhal na střechu. Odtud vyhlédl dolů na ulici. Fanucciho tělo leželo stále ve dveřích, ale na ulici nebylo živé duše. V činžáku se otevřela dvě okna a Vito viděl, jak z nich vyhlížejí tmavé hlavy, ale jejich rysy rozeznat nemohl, takže ani oni určitě nemohli zahlédnout jeho. A tihle lidé by stejně neposkytli policii žádnou informaci. Fanucci tam může zůstat ležet do rána nebo do doby, než o jeho mrtvolu zakopne při obchůzce strážník. V tomhle domě se určitě nikdo dobrovolně nevystaví policejnímu podezření nebo výslechu. Každý raději zamkne dveře a bude předstírat, že nic neslyšel. Vito nemusel pospíchat. Přes střechy se dostal až k půdním dveřím jejich domu a dolů do bytu. Odemkl, vešel dovnitř a zamkl za sebou. Pak prohledal Fanucciho náprsní tašku. Kromě těch sedmi set dolarů, které mu dal, tam byly jen jednodolarové a pětidolarové bankovky.

Pod chlopní byla zastrčena stará pětidolarová zlatá mince, nejspíš talisman. Kdyby byl Fanucci bohatým gangsterem, jistě by své jmění při sobě nenosil. Tohle potvrdilo leccos z Vitova podezření.

Vito věděl, že se musí zbavit náprsní tašky a revolveru (a už tehdy se dovtípil, že ten zlatý pětidolar musí nechat v náprsní tašce). Vyšel znovu nahoru na střechu a překročil několik říms. Pak shodil náprsní tašku do světlíku, vyprázdnil náboje z revolveru a třískl hlavní o římsu. Hlaveň se neroztříštila. Obrátil zbraň v ruce a třískl pažbou o komín. Pažba se naštípla. Udeřil jí znovu a revolver se rozpůlil na dva kousky, na hlaveň a pažbu. Každý kousek vhodil do jiného světlíku. Když dopadly na zem o pět poschodí níže, nebylo nic slyšet,

protože zapadly do měkkého kopce odpadků, které se tam během času nahromadily. Ráno tam vyhodí z oken světlíků další odpadky a ty při trošce štěstí všechno zakryjí. Vito se vrátil do bytu.

Trochu se třásl, ale jinak se dokonale ovládal. Převlékl se, a protože se obával, že na něho vystříklo trochu krve, hodil kalhoty a košili do plechové vaničky, v níž jeho žena prala. Vzal louh a hnědé mýdlo na praní, kalhoty a košili namočil a vydrhl na valše ve výlevce. Pak vaničku a výlevku vyčistil louhem a mýdlem. V koutě ložnice našel uzlík čerstvě vypraných věcí a smíchal je se svými. Potom si oblékl čistou košili a kalhoty a sešel dolů před dům k ženě, dětem a sousedům.

Ukázalo se, že všechna opatření byla zbytečná. Ráno objevila policie Fanucciho mrtvolu, ale Vita nikdy nevyslýchala. Velmi ho udivilo, že se policie dokonce ani nedozvěděla o Fanucciho návštěvě u něho v bytě onoho večera, kdy byl zastřelen. Alibi mu měla zajistit skutečnost, že Fanucci odešel z činžáku živý. Teprve později se dozvěděl, že Fanucciho zavraždění policie uvítala a že se ani příliš nenamáhala vypátrat vraha. Předpokládala, že jde o nějaké další vyrovnávání účtů mezi gangy, a vyslýchala pouze gangstery, kteří už byli trestáni a o nichž bylo známo, že rádi sahají ke zbrani. Vito neměl dosud s policií oplétačky, a proto na něho vůbec nepomysleli.

Policii se mu podařilo přelstít, nikoli však partnery. Týden, dva týdny se mu Clemenza s Tessiem vyhýbali, ale pak ho jednoho večera přišli navštívit. Chovali se k němu se zjevnou úctou. Vito je pozdravil s neúčastnou zdvořilostí a pohostil je vínem.

Jako první promluvil Clemenza. Tiše pravil: „Nikdo nevybírá poplatky od obchodníků na Devátý třídě. Nikdo nevybírá poplatky od hazardních hráčů a heren ve čtvrti.“

Vito na ně upřeně hleděl, ale neodpověděl. Ozval se Tessio: „Mohli bychom převzít Fanucciho zákazníky. Jistě by nám platili.“

Vito pokrčil rameny. „Proč s tím jdete na mě? Mě tyhle věci nezajímají.“ Clemenza se zasmál. Už v mládí, ještě dlouho před tím, než mu narostlo obrovské břicho, se smál smíchem tlustých lidí. Prohodil k Vitovi: „Kdepak máš tu bouchačku, co jsem ti ji dal na ten náklaďák? Teď už ji nepotřebuješ, můžeš mi ji teda vrátit.“

Vito vytáhl velice pomalu a rozvážlivě z kapsy kalhot svazek bankovek a odpočítal pět desetidolarovek. „Tady máš, zaplatím ti ho. Zahodil jsem ho, jen co jsme ten náklaďák vybílili!“ A na oba se usmál.

V téhle době Vito ještě neznal účinek, který jeho úsměv vyvolával. Byl zmrazující, protože nechtěl být výhrůžný. Vito se usmíval, jako by šlo o nějaký soukromý žert, který dovede ocenit jen on. Ale protože se tímhle způsobem usmíval jenom ve smrtelně vážných případech a protože ten žert v podstatě nebyl soukromý a v očích přitom neměl úsměv, a protože navenek se obvykle choval uvážlivě a klidně, nahánělo náhlé odhalení jeho pravé povahy každému strach.

Clemenza zavrtěl hlavou. „Ty peníze nechci.“ Vito strčil bankovky do kapsy. Čekal. Všichni tři věděli, oč jde. Clemenza a Tessio pochopili, že zabil Fanucciho, a ačkoli se o tom nikdy nikomu nezmínili, za několik málo týdnů to už věděla celá čtvrt. V očích všech se Vito stal uomo di rispelto a všichni se tak k němu chovali. Avšak k tomu, aby převzal Fanucciho vyděračský podnik a bral výpalné, se Vito neměl.

To, co následovalo, bylo nevyhnutelné. Jednoho večera přivedla Vitova manželka do bytu sousedku, vdovu, Italku bezúhonné pověsti, která dře la. aby udržela domov svým osiřelým dětem. Šestnáctiletý syn jí přináše domů po starém zvyku z vlasti mzdu v zapečetěné obálce; sedmnáctiletá dcera, švadlena, činila totéž. Celá rodina přišívala po nocích knoflíky na kartónové destičky a za tuhle dřinu, placenou od kusu, brala žebráckou mzdu. Vdova se jmenovala signora Colombová.

Vitova manželka řekla: „Signora tě chce požádat o laskavost. Má nějaké těžkostí.“

Vito čekal, že ho požádá o peníze, a byl ochoten je poskytnout. Vyšlo však najevo, že paní Colombová má psa, kterého její nejmladší syn zbož ňuje. Lidé si stěžovali domácímu, že pes v noci štěká, a ten vyzval paní Co lombovou, aby ho dala pryč. Paní Colombová mu naoko vyhověla, ale domácí zjistil, že ho oklamala, a dal jí výpověď. Tak mu slíbila, že psa dá opravdu pryč, a učinila to. Jenže domácí byl tak rozzlobený, že na výpovědi trval. Musí se vystěhovat, jinak prý zavolá policii a ta ji k tomu přinutí A její ubohý chlapeček tolik plakal, když dala psa k příbuzným na Long Island. Přitom to bylo zbytečné, vždyť stejně přijdou o domov.

Vito se jí vlídně zeptal: „A proč se obracíte o pomoc ke mně?“

Paní Colombová kývla směrem k jeho ženě. „Poradila mi to ona.“

To ho překvapilo. Manželka se ho nikdy nezeptala na ty kusy oděvu, které si přepral toho večera, kdy zavraždil Fanucciho. Nikdy se ho neze ptala, odkud se berou všechny peníze, když teď nepracuje. I teď se tvářila jakoby nic. Vito řekl paní Colombové: „Můžu vám dát nějaké peníze, abyste se mohla přestěhovat. O to žádáte?“

Žena zavrtěla hlavou, oči plné slz. „Tady žijí všechny moje přítelkyně, všechna děvčata, co jsem s nimi vyrostla v Itálii. Copak se můžu přestěhovat někam jinam, mezi samé cizí lidi? Prosím vás, promluvte s domácím, ať mě tu nechá."

Vito přikývl. „Dobrá, udělám to. Nebudete se muset stěhovat. Zítra dopoledne si s ním promluvím."

Manželka se na něho usmála. Nedal najevo, že to postřehl, ale potěšilo ho to. Paní Colombová se zatvářila trochu nejistě. „Jste si jist, že domácí bude souhlasit?"

„Signor Roberto?" podivil se Vito. „Určitě bude souhlasit. Je to dobrosrdečný člověk. Jakmile mu vysvětlím, jak to s vámi vypadá, určitě se slituje nad vaším smutným osudem. Víc už si nedělejte starosti. Nerozčilujte se. Už kvůli dětem si chraňte zdraví."

Domácí, pan Roberto, přicházel do čtvrti každý den překontrolovat blok pěti činžáků; které tam vlastnil. Byl to padrone, dohazovač, který rozprodával přímo z lodi italské nádeníky velkým podnikům a z výnosu tohoto obchodu si postupně koupil těch pět činžáků. Jako vzdělaný člověk ze severní Itálie pohrdal negramotnými jižany ze Sicílie a Neapole, kteří se hemžili v jeho domech jako havěť, vyhazovali odpadky do světlíků a trpěli, aby mu švábi a krysy užírali zdi domů, a na ochranu jeho majetku nehnuli prstem. Nebyl to zlý člověk, byl dobrým manželem a otcem, jenže neustálé starosti o investice, zisky a nezbytné výdaje, vyplývající z jeho zámožnosti, mu tak opotřebovaly nervy, že byl neustále podrážděný. Když ho Vito zastavil na ulici a požádal ho na slovíčko, pan Roberto ho odbyl. Ne hrubě, vždyť kterýkoli z těchto jižanů, kdyby se cítil uražen, by mohl člověku vrazit nůž mezi žebra, i když mu zrovna tenhle mladý muž připadal jako kliďas.

„Signore Roberto," oslovil ho Vito, „manželčina přítelkyně, chudá vdova, která nemá žádného muže, aby ji chránil, mi pověděla, že jste jí z nějakého důvodu nařídil, aby se vystěhovala z bytu ve vašem domě. Je zoufalá. Nemá peníze a nemá přátele kromě těch, co žijí tady v okolí. Slíbil jsem jí, že si s vámi promluvím, vždyť jste rozumný člověk a určitě jste to udělal jenom z nějakého nedorozumění. Dala pryč to zvíře, které všechny ty těžkosti vyvolalo, proč by tedy nemohla zůstat? Prosím vás o tuhle laskavost jako Ital Itala."

Signor Roberto se pozorně zahleděl na mladého muže před sebou. Viděl muže střední, svalnaté postavy, venkovana, ale nikoli banditu, i když se tak směšně opovážil nazvat se Italem. Roberto pokrčil rameny. „Už jsem ten byt pronajal jiné rodině za vyšší nájemné. Kvůli té vaší známé je přece nemohu nechat na holičkách!"

Vito uznale přikývl. „O kolik víc měsíčně?"

„O pět dolarů." Byla to lež. Vdově pronajal ten čtyřpokojový tmavý byl u železniční trati za dvanáct dolarů měsíčně a víc mu ani nový nájemník nebyl ochoten platit.

Vito vyndal z kapsy svazek bankovek a odpočítal tři desetidolarovky. „Tady máte na to zvýšení za šest měsíců předem. Té vdově o tom raději neříkejte, má svou hrdost. Za šest měsíců za mnou zase přijďte. A samozřejmě jí dovolíte, aby si ponechala toho psa!"

„Ani nápad!" odsekl pan Roberto. „A kdo k čertu vlastně jste, abyste mi tady dával rozkazy? Chovejte se slušně, nebo se i s tím svým sicilským zadkem octnete venku na ulici!"

Vito rozhodil překvapeně ruce. „Žádám vás přece jenom o laskavost, o nic víc! Člověk nikdy neví, kdy může potřebovat přítele, nemám pravdu? Tady máte, vezměte si ty peníze jako projev mé dobré vůle. Rozhodnutí je na vás. Ani ve snu by mě nenapadlo, abych vám je nějak vyvracel." A vtiskl peníze panu Robertovi do ruky. „Prokažte mi tuhle malou laskavost, klidně si ty peníze vezměte a nechte si to projít hlavou. A jestli mi ty peníze chcete vrátit, tak to zítra ráno udělejte. Když tu ženu nechcete mít ve svém domě, jak vám v tom můžu zabránit? Koneckonců je to váš majetek. A chápu, že tam nechcete mít toho psa. Sám nemám rád zvířata." Vito poklepal pana Roberta po rameni. „Prokažte mi tuhle službu, ano? Nezapomenu vám to. Zeptejte se na mě svých přátel tady ve čtvrti, potvrdí vám, že jsem člověk, který umí být vděčný."

Panu Robertovi už ovšem začínalo svítat. Téhož dne se vyptal na Vita Corleona. A pak už na příští ráno nečekal. Hned večer zaklepal na dveře Vitova bytu, omluvil se, že přichází tak pozdě, a dal si od signory Corleonové nalít sklenku vína. Pak ujistil Vita, že všechno je nesmyslné nedorozumění, že signora Colombová může samozřejmě zůstat v bytě, že si tam smozřejmě může nechat svého psa. Co jsou zač tihle mizerní nájemníci, že si stěžují na štěkot chudáka psa, když platí tak nízké nájemné? Nakonec hodil na stůl těch třicet dolarů, co mu Vito dal, a velmi upřímně prohlásil: „Vaše dobré srdce, s nímž jste se ujal té ubohé vdovy, mě zahanbilo a chci.dokázat, že i já cítím křesťanskou lásku k bližnímu. Její činže zůstane taková, jaká byla."

Všichni zúčastnění dokonale hráli divadélko až do konce. Vito naléval víno, dal přinést koláče, tiskl panu Robertovi ruku a chválil jeho velkomyslnost. Pan Roberto vzdychal a prohlásil, že teď, když se seznámil s člověkem, jako je Vito Corleone, se mu vrátila víra v lidské dobro. Nakonec se přátelsky rozloučili. Pan

Roberto, ještě roztřesený strachy, že unikl o vlásek, odjel tramvají domů do Bronxu a šel si lehnout. Příští tři dny do svých činžáků ani nepáchl.

Z Vita Corleona se stal ve čtvrti uomo di rispetto. Tvrdilo se o něm, že je členem sicilské mafie. Jednoho dne k němu přišel chlapík, kterýsi v jednom pokoji zařídil hazardní hernu, a dobrovolně mu začal platit dvacet dolarů týdně za jeho „přátelství“. Stačilo, aby párkrát týdně zašel do herny a dal tak karbaníkům najevo, že jsou pod jeho ochranou.

Obchodníci, kteří měli těžkosti s chuligány, ho prosili, aby zakročil. Vyhověl jim a dostal za to příslušnou odměnu. Brzy už měl příjem na onu dobu i onu čtvrt obrovský - sto dolarů týdně. Protože Clemenza a Tessio byli jeho přátelé a spojenci, musel každému z nich dávat část peněz, ale udělal to, aniž ho sami požádali. Nakonec se rozhodl, že se svým kamarádem z mládí, Genkem Abbandandem, založí podnik na dovoz olivového oleje. Genco se měl zabývat obchodní stránkou, tedy dovozem olivového oleje z Itálie, nákupem za přiměřenou cenu, skladováním v otcově skladišti. V téhle oblasti podnikání měl Genco zkušenosti. Clemenza a Tessio se měli zabývat prodejem. Měli zajít do každého italského hokynářství na Manhattanu, potom v Brooklynu a v Bronxu a přesvědčit jejich majitele, aby odebírali výhradně olej značky Genco Pura. Se skromností sobě vlastní odmítl Vito pojmenovat jejich druh oleje po sobě.) Vito se ovšem měl stát šéfem firmy, dal přece k dispozici většinu kapitálu. Měl být také přivolán v těch mimořádných případech, kdy majitelé obchodů nebyli ochotni se s Clemenzou a Tessiem dohodnout o kupních podmínkách, aby zde použil své vlastní, tak důrazné přesvědčovací síly.

Několik příštích let žil Vito Corleone spokojeným životem obchodníčka, soustředěného na budování svého podniku v rámci dynamicky se rozvíjející ekonomiky země. Byl oddaným otcem a manželem, třebaže mu na rodinu zbývalo málo času. Olivový olej Genco Pura se postupně stával nejlépe prodávaným italským olejem v Americe a jeho podnik se rozrůstal. Jako každý dobrý obchodník pochopil výhody plynoucí z podbízení konkurenčních cen a z toho, že bude konkurenci zabraňovat v získávání dalších odbytišť. Musel ovšem obchodníky přesvědčovat, aby skladovali méně zboží svých značek. Jako každý dobrý obchodník si vytkl za cíl získat monopolní postavení, a proto nutil konkurenty, aby vyklízeli pole nebo splynuli s jeho společností. Protože však začal s malým kapitálem, protože nevěřil v reklamu a spoléhal se pouze na síly mluveného slova, a protože po pravdě řečeno nebyl jeho olivový olej o nic lepší než olej konkurence, nemohl se uchýlit k běžným trikům obchodníků respektujících zákony. Musel se spoléhat na sílu vlastní osobnosti a svou pověst uoma di rispetto.

Už jako mladý muž si Vito vysloužil pověst rozumného člověka. Nikdy nevyhrožoval. Vždycky použil logiky kterou nebylo možno vyvrátit. Vždycky se postaral, aby partner dostal svůj podíl na zisku. Nikdo neprodělával. Tohle ovšem dělal ze zřejmých důvodů. Tak jako mnozí rození obchodníci pochopil, že volná konkurence znamená plýtvání, monopol naopak efektivnost. A proto se tedy věnoval cíli dosáhnout tohoto efektivního monopolu. Někteří brooklynští velkoobchodníci olivovým olejem, muži výbušní, tvrdohlaví a nepřístupní rozumné argumentaci však odmítali vidět a uznat vizi Vita Corleona, a to i poté, když jim všechno neobyčejně trpělivě a podrobně vysvětlil. Nad těmito lidmi rozhodil Vito zoufale ruce a poslal do Brooklynu Tessia, aby se tam načas usadil a problém vyřešil. Sklady lehaly popelem, celé náklady zeleného olivového oleje byly shazovány z aut a vytvářely na dlážděných ulicích newyorských doků jezírka. Jeden zbrklý chlapík, arogantní Miláňan, který měl větší víru v policii, než jakou měli světci v Krista, si dokonce na své italské krajany stěžoval u úřadů; tím ovšem porušil tisíc let starý zákon omerty. Než se v té věci vůbec něco podniklo, velkoobchodník zmizel a už ho nikdo víc nespatřil, zanechal po sobě opuštěnou milující manželku a tři děti, které, budiž Bohu poděkováno, byly již plnoleté, takže mohly převzít jeho obchod a dohodnout se s Genco Pura Oil Company.

Jenomže velcí muži se velkými nerodí, velkými se stávají, a tak tomu bylo u Vita Corleona. Když byla uzákoněna prohibice a nesměly se prodávat lihoviny, učinil Vito Corleone definitivní krok od docela obyčejného, poněkud bezohledného obchodníka k velkému donu ve světě zločinného podnikání. Tato přeměna se ovšem neuskutečnila za jediný den nebo rok, ale ke konci prohibice - a na začátku velké hospodářské krize - se Vito Corleone stal padrinem, donem, donem Corleonem.

Začalo to zcela nenápadně. V té době už měla Genco Pura Oil Company šest dodávkových náklaďáků. Prostřednictvím Clemenzy se na Vita Corleona obrátila skupina italských pašeráků, dopravující z Kanady do Spojených států whisky a jiné lihoviny. Potřebovali nákladní auto a lidi, aby mohli své zboží rozvážet po New Yorku. Potřebovali lidi spolehlivé, mlčenlivé, rázné a do jisté míry ke všemu odhodlané. Byli ochotni Vitovi za jeho auta a lidi zaplatit. Odměna byla tak vysoká, že Vito drasticky omezil obchod olivovým olejem, aby mohl náklaďáky dát téměř výhradně k dispozici pašerákům. A to přesto, že tihle pánové doprovodili svou nabídku skrytou výhrůžkou. Ale už tehdy byl Vito natolik zralým mužem, že ho ani nenapadlo, aby se pro tuto hrozbu urazil či rozzlobil a kvůli ní odmítl výhodnou nabídku. Jejich hrozbu

zhodnotil, zjistil, že je nepřesvědčující, a cena jeho partnerů tím v jeho očích jen klesla; jak jsou hloupí, když použili hrozby tam, kde jí nebylo zapotřebí! Bylo to užitečné poznání, které mu jistě přinese ovoce, až nastane vhodný čas.

A znovu kvetly obchody. Mnohem důležitější ovšem bylo, že tím získal poznatky, styky a zkušenosti. A také hromadil dobré skutky, jako bankéř hromadí cenné papíry. V příštích letech se totiž jasně projevilo, že Vito není jen člověk nadaný, nýbrž svým způsobem i geniální.

Ustavil se ochráncem italských rodin, co si doma zřídily tajné výčepy a svobodným nádeníkům prodávaly whisky, sklenku po patnácti centech. Stal se při biřmování kmotrem nejmladšího syna paní Colombové a dal mu pěkný dar, zlatý dvacetidolar. Protože se v té době nedalo vyhnout tomu, aby některé z jejich nákladních aut nezastavila policie, najal Genco Abbandando schopného advokáta s bohatými styky na policejním ředitelství a u soudů. Byl vypracován systém úplatků a zanedlouho měla Corleonova organizace dlouhý seznam úředníků, kterým se měsíčně vyplácela určitá částka. Když se advokát snažil udržet seznam v mezích a omlouval se za výši výdajů, Vito ho uklidnil: „Ne, ne. Dejte do seznamu pokud možno každého, i když nám právě teď nebude nic platný. Věřím v přátelství a jsem ochoten dokázat své přátelství první."

Jak čas plynul, corleonovská říše se rozrůstala, přibývalo nákladních aut a výplatní listina se prodlužovala. Vzrůstal také počet lidí, pracujících přímo pro Tessia a Clemenzu. Celý podnik se pomalu začal stávat nezvladatelným. Proto nakonec Vito vypracoval novou strukturu organizace. Clemenzovi a Tessiovi dal hodnost caporegimů, čili kapitánů; muži, kteří jim podléhali, měli hodnost vojínů. Genka Abbandanda jmenoval svým poradcem, consigliorim. Dále vytvořil mezivrstvy, které ho oddělovaly od operačních skupin. Když vydal nějaký rozkaz, dal ho pouze Genkovi nebo jednomu ze svých caporegimů. A kdykoli ho vydával, zřídkakdy byl při tom další svědek. Později vyčlenil Tessiovu skupinu a svěřil jí odpovědnost za Brooklyn. Tessio tím přestal být Clemenzovým podřízeným a Vito jim oběma dal záhy jasně najevo, že si nepřeje, aby se stýkali, a to ani společensky. Vysvětlil to inteligentnějšímu Tessiovi, který okamžitě pochopil, oč jde, i když to Vito zdůvodňoval jako bezpečnostní opatření proti silám zákona. Tessio pochopil, že by byl Vito nerad, aby jeho oba caporegimové měli možnost proti němu intrikovat, a rovněž pochopil, že nejde o projev zlé vůle, nýbrž o taktické bezpečnostní opatření. Za to dal Vito Tessiovi volnou ruku v Brooklynu, ale Clemenzovo léno v Bronxu držel pevně pod palcem. Clemenza byl totiž vzdor navenek projevované bodrosti výbojnější. bezohlednější a krutější a potřeboval pevnější ruku.

Hospodářská krize ještě zvýšila moc Vita Corleona. A právě v té době ho začali nazývat don Corleone. Všude po celém New Yorku marně žadonili poctiví lidé o poctivou práci. Hrdí muži ponižovali sebe i své rodiny jen proto, aby mohli od pohrdlivé byrokracie přijímat úřední milodary. Ale lidé dona Corleona chodili po ulicích s hlavami vztyčenými a kapsami napěchovanými stříbrem a papírovými bankovkami. A neměli strach, že přijdou o práci. Ani don Corleone, ten nejskromnější z lidí, se neubránil pocitu hrdosti. Staral se o svůj svět, o své lidi. Nezklamal ty, kdo na něm byli závislí a kdo pro něho dřeli v potu tváře a v jeho službách riskovali svobodu i životy. A když nešťastnou náhodou některý z jeho zaměstnanců byl zatčen a poslán do vězení, dostávala nebožákova rodina výživné; nikoli ubožáckou, mizernou, trapnou almužnu, nýbrž stejnou částku, jakou si ten muž vydělával, dokud byl na svobodě.

Nešlo tu ovšem o čistě křesťanskou dobročinnost. Ani nejlepší přátelé by nebyli dona Corleona nazvali světcem. V jeho šlechetnosti byl kus sobectví. Zaměstnanec poslaný do vězení věděl, že postačí držet jazyk za zuby, a o rodinu a děti bude postaráno. Věděl, že nevyzradí-li nic policii, má zaručeno vřelé přijetí, až se vrátí z vězení. Doma na něho bude čekat večírek, nejlepší pokrmy, podomácku vyrobené ravioli, víno, paštiky, a shromáždí se tam všichni přátelé a příbuzní, aby se s ním radovali z nabyté svobody. A někdy během večera k němu zaskočí consigliori, Genco Abbandando, a snad dokonce i sám don, aby tak oddanému spolubojovníkovi prokázal úctu, pozdvihl na jeho počest sklenici vína a odevzdal mu pěkný peněžitý dar, aby si před návratem ke každodenní dřině mohl dopřát s rodinou jeden či dva týdny dovolené. Tak nesmírně laskavý a moudrý byl don Corleone.

V té době si don řekl, že řídí svůj svět mnohem lépe, než jak vedou jeho nepřátelé onen větší svět, který mu neustále klade překážky do cesty. A tohle přesvědčení v něm živili i všichni chudáci ze sousedství, kteří se na něho neustále obraceli s prosbami o pomoc: aby pro někoho zařídil sociální podporu, aby obstaral nějakému mladíkovi práci nebo jiného dostal z vězení, aby půjčil menší obnos někomu, kdo ty peníze zoufale potřebuje, aby zasáhl u domácích, kteří proti zdravému rozumu vymáhají činži od nezaměstnaných nájemníků.

Don Vito jim všem pomáhal. Nejen to, pomáhal jim ochotný, s povzbuzujícími slovy, aby milodary, které jim poskytoval, zbavil trpké příchuti. A když si pak tihle Italové nevěděli rady a byli zmateni, koho zvolit jako zástupce do státní legislatury, do městské správy, do Kongresu, nebylo divu, že se obraceli o radu k svému příteli donu Corleonovi, k svému padrinovi. A tak se stal politickou mocí, se kterou se zkušení političtí předáci museli radit. Svou moc upevňoval s prozíravou státnickou moudrostí; dokonce podporoval

na studiích nadané chlapce z chudých italských rodin, chlapce, z nichž se později stávali advokáti, zástupci okresních prokurátorů a dokonce soudci. Don Corleone plánoval budoucnost své říše s veškerou prozíravostí velkého státníka.

Odvolání prohibičních zákonů zasadilo jeho říši těžkou ránu, ale don už stejně učinil nutná preventivní opatření. V roce 1933 vyslal emisary k muži, který ovládal všechen hazard na celém Manhattanu, hry v kostky v dokách, lichvu, která k tomu patřila jako párky k fotbalu, sportovní sázkové kanceláře a koňské dostihy, tajné herny, kde se hrál poker, a loterii v Harlemu. Jmenoval se Salvatore Maranzano a byl to pezzo da novanta, jeden z hlavounů newyorského podsvětí. Corleonovi emisaři navrhli Maranzanovi rovné partnerství, výhodné pro obě strany. Vito Corleone se svou organizací a svými policejními a politickými styky by mohl Maranzanovým akcím poskytnout silnou záštitu a dodat mu nové možnosti na rozšíření činnosti do Brooklynu a Bronxu. Jenže Maranzano byl krátkozraký a Corleonovu nabídku pohrdlivě odmítl. Jeho přítelem byl velký Al Capone a sám měl vlastní organizaci, vlastní lidi a navíc velký arzenál. Nehodlal podpořit toho zbohatlíka, který měl pověst spíš parlamentního diskutéra než opravdového mafiosa. Maranzanovo odmítnutí vyvolalo velkou válku z roku 1933, která změnila celou strukturu newyorského podsvětí.

Na první pohled to byl nerovný boj. Salvatore Maranzano měl mocnou organizaci a zdatné pistolníky. Byl spjat přátelstvím s Caponem v Chicagu a mohl ho požádat o pomoc. Udržoval také dobré vztahy s famighí Tattagliových, která ovládala newyorskou prostituci a ten nepatrný obchod s drogami, co tehdy existoval. Měl rovněž politické styky s vlivnými velkopodnikateli, kteří využívali jeho ozbrojených lidí k terorizování židovských odborářů v konfekčním průmyslu a italských anarchistických odborů ve stavebnictví.

Proti tomu všemu mohl don Corleone postavit dva malé, ale výborně zorganizované regimy, vedené Clemenzou a Tessiem. jeho politické a policejní styky ztratily na účinnosti v důsledku toho, že velkopodnikatelské kruhy podporovaly Maranzana. Výhodou pro něj však bylo, že nepřítel nevěděl nic o vysoké úrovni jeho organizace. Podsvětí neznalo skutečný počet jeho ozbrojenců a navíc je zmátlo i to, že Tessiova organizace v Brooklynu byla navenek vyčleněná a samostatná.

Ale přesto byl boj nerovný, dokud Vito Corleone jediným mistrovským tahem nevyrovnal soupeřovu převahu.

Maranzano vzkázal Caponovi, aby mu poslal do New Yorku své dva nejlepší pistolníky kteří by toho zbohatlíka odstranili. Famiglia Corleonových měla v Chicagu přátele a informátory a ti jim dali vědět, kterým vlakem oba pistolníci přijedou. Vito Corleone vyslal Luku Brasiho, aby se o ně postaral, a pokyny které mu dal, odstranily zábrany, udržující nejnižší pudy tohoto zvláštního člověka v mezích.

Brasi a jeho lidé - celkem čtyři - čekali na chicagské gangstery na nádraží. Jeden z Brasiho lidí si pro tuhle příležitost opatřil taxík a nádražní nosič, nesoucí jejich zavazadla, zavedl chicagské pistolníky přímo k němu. Jen co nastoupili, vtrhli za nimi dovnitř Brasi a jeden z jeho lidí, revolvery v rukou, a přinutili chicagské hochy, aby si lehli na podlahu. Taxík zajel k připravenému skladišti blízko doků.

Oba chicagské pistolníky spoutali na nohou a na rukou a ústa jim ucpali ručníky, aby nemohli křičet.

Pak Brasi uchopil sekeru, která byla opřená o zeď, a začal jí sekat do jednoho z pistolníků. Napřed mu usekl chodidla, pak nohy u kolen, pak stehna v místě, kde se napojovala na trup. Brasi byl mimořádně silný chlap, ale musel mockrát zvednout sekeru, než dokončil svůj záměr. Do té chvíle už ovšem oběť vypustila duši a podlaha vypadala jako na jatkách. Když se Brasi obrátil k druhé oběti, shledal, že další námaha je zbytečná. Druhý Caponův pistolník spolkl z čiré hrůzy - bylo to téměř k neuvěření - ručník nacpaný do úst a udusil se. Když policie provedla pitvu, aby zjistila příčinu smrti, našel se ručník v jeho žaludku.

Za několik dní došel Al Caponovi do Chicaga vzkaz od Vita Corleona. Zněl asi takto: „Teď víte, jak zacházím s nepřáteli. Proč se Neapolitán míchá do sporu mezi dvěma Sicilany? Pokud se rozhodnete pokládat mě za přítele, pak vám dlužím službu a prokážu vám ji, jakmile mě o nějakou požádáte. Muž jako vy přece musí vědět, oč výhodnější je mít přítele, který - místo aby se na vás obracel s prosbou o pomoc - se dovede postarat sám o sebe a je naopak vždy připraven vám poskytnout pomoc, budete-li mít v budoucnu nějaké těžkosti. Pokud o mé přátelství nestojíte, budiž. V tom případě vás ovšem musím varovat, že podnebí v tomhle městě je pro Neapolitány vlhké a nezdravé. Proto vám radím, abyste sem nikdy nezavítal.“

Arogance vzkazu byla záměrná. Don si Caponova gangu ani trochu nevážil, pokládal ho za smečku omezených, vyložených hrdlořezů. Informátoři mu sdělili, že se Capone drzým vystupováním na veřejnosti a vychloubačným rozhazováním zločinně nabytého bohatství připravil o všechen politický vliv. Don si uvědomoval - vlastně si tím byl zcela jist - že je-li Caponova říše, a ostatně i každá jí podobná, zbavena politického vlivu a společenské kamufláže, může být snadno zničena. Věděl, že Capone je na cestě ke zkáze. A věděl také, že Caponův vliv, ať už je sebehrůznější a sebemocnější, nesahá za hranice Chicaga.

Donova taktika byla úspěšná. Ani ne tak pro krutost, ale pro mrazivou rychlost a pohotovost donovy reakce. Jestli má don tak dobré informace, pak by každý další tah mohl být spojen s nebezpečím. Bude proto

lepší a mnohem rozumnější přijmout nabídku přátelství i s naznačenou službou. Caponův gang tedy donovi vzkázal, že nezasáhne.

Teď už byly síly vyrovnané..A pokoření Caponova gangu vyneslo Vitu Corleonovi nesmírnou „úctu“ u podsvětí v celých Spojených státech. Po dalších šest měsíců vytlačoval don Maranzana soustavně z pozic. Přepadával tajné herny, které ten člověk měl pod kontrolou, objevil jeho největší loterní sázkovou kancelář v Harlemu a odlehčil ho o jednu celodenní tržbu nejen v hotovosti, nýbrž i v záznamech. Na všech frontách se pustil do boje s nepřáteli. Clemenzu a jeho lidi dokonce poslal do konfekčního průmyslu, aby tam bojovali po boku odborářů proti hrdlořezům v Maranzanově žoldu a majitelům konfekčních firem. A na všech frontách mu jeho vynikající inteligence a organizace přinášely vítězství. Zvrat v boji také přivodila Clemenzova dychtivá krutost, jíž Corleone cílevědomě využíval. A nakonec poštval don Corleone Tessiův regime, který až dosud držel v záloze, na Maranzana samého.

To už Maranzano vyslal k donovi posly s prosbou o mír. Vito Corleone je odmítal přijmout a pod tou či onou záminkou je odbýval. Maranzanovi lidé začali sbíhat od praporu, nechtěli totiž padnout za ztracenou věc. Bookmakeři a lichváři začali platit výpalné Corleonově organizaci. Válka byla už téměř u konce.

A nakonec na Silvestra roku 1933 pronikl Tessio až za hradby Maranzanovy osobní ochrany. Maranzanovi důstojníci si přáli dohodu a slíbili, že šéfa přivedou sami pod nůž. Namluvili mu, že dohodli schůzku s Corleonem v jedné brooklynské restauraci, a vešli tam s ním jako jeho tělesná stráž. Posadili ho ke stolku s kostkovaným ubrusem. Když tam rozmrzele žvýkal kousek chleba, rychle utekli z restaurace, neboť v tu chvíli vešel Tessio se čtyřmi muži. Poprava se odbyla rychle a spolehlivě. Maranzano, ústa plná rozžvýkaného chleba, byl prostřílený jako řešeto. Válka skončila.

Maranzanova říše byla včleněna do corleonovské organizace. Don Corleone zavedl systém poplatků a všem vazalům dovolil vést nadále sázkové kanceláře a loterie. Navíc získal opěrný bod v konfekčním průmyslu, což se v pozdějších letech ukázalo jako nanejvýš důležité. Jenže teď, když si dal takto do pořádku své obchodní záležitosti, zjistil, že mu to doma nějak skřípe.

Santinovi Corleonovi, Sonnymu, bylo už šestnáct; kupodivu se vytáhl do výšky téměř dvou metrů, měl široká ramena a masitou tvář, která přes smyslný výraz nepůsobila nijak zženštile. Jenže zatímco Fredo byl tichý chlapec a Michael samozřejmě ještě batole, měl Santino samé nepříjemnosti. Pral se, ve škole neprospíval, a nakonec jednou večer zašel k donovi Clemenza, který jako chlapcův kmotr měl povinnost otce upozornit, a sdělil mu, že syn se zúčastnil loupežného přepadení, takové hlouposti, která mohla velmi špatně dopadnout. Sonny byl zřejmě vůdcem party a oba další chlapci mu jen pomáhali.

Byl to jeden z těch řídkých případů, kdy se Vito Corleone neovládl. Tom Hagen už žil u nich tři roky a don se zeptal Clemenzy, zda je do toho zapleten i sirotek. Clemenza zavrtěl hlavou. Don poslal pro Santina vůz a dal ho přivézt do kanceláře v Genco Pura Olive Oil Company.

Poprvé v životě utrpěl don porážku. Když se synem osaměl, dal volný průchod vzteku a zasypal hromotluckého Sonnyho kletbami v sicilském nářečí, hodícím se víc než kterákoli jiná řeč k vyjádření zlosti. Nakonec se ho otázal: „Kdo ti dal právo spáchat něco takového? Proč jsi vůbec chtěl něco takového spáchat?“

Sonny stál, nasupen, odmítaje odpovědět. Don tedy dodal opovržlivě: „A přitom něco tak hloupého! Co vám tahle noční práce vynesla? Každému padesát dolarů? Dvacet dolarů? To jsi riskoval život za dvacet dolarů, co?“

Jako by ani nebyl poslední slova zaslechl, odsekl Sonny vzpurně: „Viděl jsem tě, jak jsi zabil Fanucciho.“

Don hlesl: „Ach,“ a klesl zpět do křesla. Čekal.

„Když Fanucci odešel z našeho domu,“ spustil Sonny, „řekla maminka, že smím jít nahoru. Zahlédl jsem tě, jak jdeš na střechu, a šel jsem za tebou. Viděl jsem všechno, cos udělal. Zůstal jsem tam nahoře a viděl jsem, jak jsi vyhodil náprsní tašku a revolver.“

Don vzdychl: „No, pak tedy nemůžu s tebou debatovat, jak by ses měl chovat. Copak nechceš dokončit školu, copak se nechceš stát advokátem? Advokáti s aktovkou můžou ukrást mnohem víc peněz než tisíc chlapů s pistolemi a maskami.“

Sonny se na něho zazubil a poťouchle nadhodil: „Chci vstoupit do rodinnýho podniku.“ Když spatřil, že donova tvář zůstává kamenná a že se tomuto vtipu nezasmál, rychle dodal: „Můžu se naučit prodávat olivový olej.“

Don chvíli mlčel, pak pokrčil rameny. „Každý člověk má jen jeden úděl,“ prohlásil. Nedodal, že o údělu jeho syna rozhodlo, že byl svědkem zavraždění Fanucciho. Jenom se otočil a klidně dodal: „Přijď zítra ráno v devět. Genco ti ukáže, co máš dělat.“

Jenže Genco Abbandando s bystrým postřehem, jaký už consigliori musí mít, pochopil, co si don ve skutečnosti přeje, a používal Sonnyho většinou jako otcovy tělesné stráže; při této úloze se totiž mohl naučit

lecjaké jemnosti, které musí takový don ovládat. A don Corleone tím dokonce v sobě objevil učitelské vlastnosti a často nejstaršího syna poučoval o tom, jak dosáhnout úspěchu.

Kromě houfně opakované teorie, že člověk má jen jeden úděl, vytýkal don Sonnymu neustále jeho mladické výbuchy zlosti. Don pokládal vyhrožování za nejpošetilejší odhalení skutečných záměrů; nerozvážně popustit uzdu hněvu považoval za nejnebezpečnější slabost. Nikdo nikdy neslyšel dona vyslovit otevřenou hrozbu, nikdo ho nikdy neviděl neovladatelně rozzuřeného. Něco takového bylo prostě nemyslitelné. Proto také se don snažil vštípit Sonnymu vlastní zásady. Tvrdil, že pro člověka je v životě nejlepší výhodou, jestli má nepřítele, který přeceňuje jeho nedostatky, leda že má ovšem přítele, který podceňuje jeho dobré vlastnosti.

Caporegime Clemenza vzal Sonnyho do práce a naučil ho střílet a zacházet se škrtidlem, garrotou. Sonnymu se italská šňůra moc nezamlouvala, byl už příliš amerikanizovaný. Dával přednost prosté, přímočaré, neosobní anglosaské pistoli a to Clemenzu mrzelo. Ale Sonny se stal otcovým stálým a vítaným společníkem, řídil jeho vůz a vypomáhal mu v různých drobnostech. Po další dva roky se choval jako každý syn, který se zapracovává v otcově podniku - nepříliš bystrý, nepříliš snaživý, spokojený s nenáročnou prací.

Jeho kamarád z dětství a poloadoptivní bratr Tom Hagen studoval v té době na vysoké škole. Fredo byl ještě ve střední škole; Michael, nejmladší bratr, chodil do obecné a sestřička Connie byla čtyřleté batole. Rodina se už před delším časem přestěhovala do činžáku v Bronxu. Don Corleone zamýšlel koupit dům na Long Islandu, ale chystal se to udělat až v souvislosti s dalšími záměry, které chtěl uskutečnit.

Vito Corleone byl člověk, který viděl daleko kupředu. Boje podsvětí o moc uvedly všechna americká města do zmatků. Propukaly desítky drobných válek - ctižádostiví gangsteři se pokoušeli urvat pro sebe kousky moci a muži, jako například Corleone, se snažili ubránit svá území a nezákonné obchody před zásahy zvenčí. Don Corleone si uvědomoval, že tisk a vládní místa využívají tohoto krveprolévání k prosazování stále přísnějších zákonů a k uplatňování stále bezohlednějších policejních metod. Předvídal, že pohoršení veřejnosti by dokonce mohlo vést k dočasnému odvolání demokratických zákonných postupů, což by pro něho a jeho lidi mohlo být osudné. Vnitřně byla jeho říše pevná. Don se rozhodl, že vnutí mír všem válčícím skupinám v New Yorku a pak v celé zemi.

O nebezpečnosti svého záměru si ovšem nedělal iluze. První rok strávil schůzkami s předáky nejrůznějších newyorských gangů, budoval základy k dohodě, zjišťoval různé názory, navrhoval sféry vlivu, za které by ručil společný výbor, vytvořený na základě dobrovolnosti. Skupin však bylo příliš mnoho a bylo také příliš mnoho rozporných zájmů. Dohoda byla neuskutečnitelná. A tak tedy don Corleone podobně jako jiní velcí panovníci a zákonodárci v dějinách usoudil, že pořádek a mír mohou zavládnout teprve tehdy, až počet svrchovaných států bude omezen na zvládnutelné množství.

Pět či šest newyorských famiglií bylo příliš mocných, než aby se daly likvidovat. Musel však zmizet zbytek, Černá ruka, terorizující italské čtvrti, nezávislí lichváři i majitelé sázkových kanceláří, používající násilných metod, kteří nedisponovali řádnou, to jest podplacenou ochranou zákonných úřadů. Don tedy zahájil proti těmto lidem jakousi koloniální válku a vrhl proti nim všechny síly corleonské organizace.

Pacifikace newyorské oblasti trvala tři roky a vynesla pár nečekaných plodů. Na začátku to vypadalo na neúspěch. Skupinka šíleně odvážných a na loupežné přepady specializovaných irských gangsterů, které don určil k likvidaci, se bránila s tak čistě irským zápalem, že téměř zvítězila. Jednomu z irských pistolníků se díky náhodě i sebevražedné odvaze podařilo prolomit donův ochranný kordón a vpálit mu kulku do prsou. Vraha okamžitě prostříleli jako řešeto, ale škoda se už napravit nedala.

Tím ovšem získal Sonny příležitost. Otec byl vyřazen, Sonny převzal v hodnosti caporegima velení nad jedním oddílem, vlastním regimem, a stejně jako mladý dosud neznámý Napoleon prokázal svou genialitu ve vedení pouličních bojů. Projevil také nemilosrdnou bezohlednost, jejíž nedostatek byl jedinou chybou dona Corleona jako dobyvatele.

V letech 1935 až 1937 si Sonny Corleone získal pověst nejúskočnějšího a nejhouževnatějšího kata, jakého kdy podsvětí poznalo. Ve vyvolávání hrůzy ho předčil jen onen strach nahánějící chlap, Luca Brasi. Byl to Brasi, který se pustil do zbylých irských pistolníků a sám, bez jakékoli cizí pomoci, je vyhladil. Když se jedna z šesti mocných famiglií pokusila zakročit a stát se ochránkyní nezávislých, tak to byl opět Brasi, kdo zcela sám na výstrahu zavraždil hlavu této famiglie. Krátce poté se don zotavil ze svého zranění a uzavřel s touto famiglií mír.

V roce 1937 už panoval v New Yorku mír a soulad, až na drobnější incidenty a menší nedorozumění, která ovšem někdy měla osudné následky, Tak jako panovníci antických měst nespouštěli z očí barbarské kmeny rejdící kolem jejich hradeb, tak i don Corleone bedlivě sledoval, co se děje ve světě, který se rozprostíral za hranicemi jeho světa. Zaregistroval Hitlerův nástup k moci, pád Španělska, nátlak Německa na Británii v Mnichově. Nedal se tímto vnějším světem zaslepit, jasně viděl blížící se světovou válku a pochopil její důsledky. Jeho vlastní svět se tím stane ještě nedobytnějším. A nejen to, obratní a prozíraví lidé

si budou moci za války vydělat jmění. Proto ovšem bude třeba, aby v době, kdy ve vnějším světě bude zuřit válka, panoval v jeho říši mír.

Tento svůj názor hlásal don Corleone po celých Spojených státech. Konferoval s krajany v Los Angeles, San Francisku, Clevelandu, Chicagu, Filadelfii, Miami a Bostonu. Byl apoštolem míru amerického podsvětí a do roku 1939 - zde byl úspěšnější než kterýkoli z papežů - se mu podařilo dosáhnout účinné dohody mezi nejmocnějšími zločineckými organizacemi v zemi. Tato dohoda, obdobně jako ústava Spojených států, plně respektovala vnitřní autoritu každého člena v jeho státě nebo městě. Týkala se pouze sfér vlivu a uplatňovala shodu názorů, že v podsvětí je nutné udržet mír.

A když v roce 1939 vypukla druhá světová válka a v roce 1941 se do sporu vložily Spojené státy, vládl ve světě dona Vita Corleona mír a pořádek a jeho organizace byla plně připravena sklízet zlatou úrodu za stejných podmínek, jaké měl ostatní průmysl rozvíjející se země. Famigiia Corleonových se podílela na zásobování černého trhu potravinovými lístky poukázkami na benzín a dokonce cestovními prioritami. Pomáhala získávat vojenské objednávky a později materiál z černého trhu pro ty konfekční továrny, které nedostávaly dost surovin, protože neměly vládní objednávky. Don dokonce mohl zařídit, aby všichni mladí mužové z jeho organizace, podléhající vojenské službě, byli zproštěni povinnosti bojovat v téhle cizí válce. Dosahoval toho s pomocí lékařů, kteří poradili, jaké drogy je třeba užít před lékařskou prohlídkou, nebo tím, že některé mladé muže dal zaměstnat ve válečném průmyslu na místech, kde byli osvobozeni od vojenské povinnosti.

Don tedy mohl být na svou vládu hrdý. Jeho svět skýtal bezpečí těm, kdo mu odpřisáhli věrnost; ti druzí, kteří věřili v zákon a pořádek, mřeli jako mouchy. Jedinou stinnou stránkou byl jeho vlastní syn Michael; ten pomoc odmítl a trval na tom, že se dobrovolně přihlásí k službě vlasti. A k donovu údivu ho následovalo i několik dalších mladých mužů z jeho organizace. Jeden z nich se to snažil vysvětlit svému caporegimovi slovy: „Tahle země mi prokazuje dobro.“ Když se tato slova donesla donovi, rozhněvaně řekl onomu caporegimovi: „Já mu prokazuji dobro!“ Pro tyhle mladé muže by to bylo mohlo zle dopadnout; když ovšem don odpustil vlastnímu synovi, musel odpustit i ostatním, kteří tak nesprávně pochopili povinnost k svému donovi i k sobě.

Ke konci druhé světové války don Corleone usoudil, že jeho svět bude opět muset změnit své metody že se bude muset mnohem rafinovaněji přizpůsobit metodám toho druhého, většího světa. Věřil, že toho docílí ě bez ztráty na zisku.

Toto přesvědčení vyplývalo z jeho vlastní zkušenosti. Na správnou stopu ho zavedly dva případy, jichž byl sám svědkem. V začátcích jeho kariéry se na něho obrátil s prosbou o pomoc tehdy ještě mladý pekařský tovaryš Nazorine, který se chtěl oženit. Spolu s nevěstou, počestnou italskou dívkou, ušetřili tři sta dolarů a tuhle obrovskou částku zaplatili velkoobchodníkovi nábytkem, který jim byl doporučen. Velkoobchodník je nechal vybrat nábytek, jímž chtěli zařídit byt v činžáku - hezkou bytelnou ložnici s dvěma nočními stolky a lampami a obývací pokoj s velkou čalouněnou pohovkou a čalouněnými křesly, všechny potažené sytě barevnou, zlatem protkávanou látkou. Nazorine strávil s nevěstou šťastný den v obrovském skladu přecpaném nábytkem, kde vybírali to, po čem toužili. Velkoobchodník si od nich vzal peníze, jejich tři sta dolarů vydřených v potu tváře, strčil je do kapsy a slíbil, že jim nábytek dodá během týdne do najatého bytu.

Jenže příští týden udělala firma bankrot. Velké skladiště naplněné nábytkem bylo zapečetěno a určeno na úhradu pohledávek. Velkoobchodník zmizel jako pára, aby dal věřitelům čas vybít si zlost na vzduchoprázdnu. Jeden z nich, Nazorine, zašel k svému advokátovi, a ten mu řekl, že se nedá nic dělat, dokud neuzavřou případ u soudu a nebudou uspokojeni i všichni ostatní věřitelé. To ovšem může trvat tři roky a Nazorine bude šťastný, dostane-li zpátky za každý dolar deset centů.

Vito Corleone ten příběh vyslechl s pobavenou nedůvěrou. Není přece možné, aby zákon trpěl takovou zlodějnu! Velkoobchodník byl vlastníkem obrovského domu v New Yorku, usedlosti na Long Islandu, přepychového auta, děti poslal studovat na vysokou školu. Copak by si mohl nechat těch tři sta dolarů, .co mu ten chudák pekař Nazorine dal, a nedodat mu nábytek, který si zaplatil? Ale Vito se přesto chtěl ujistit a nařídil Genku Abbandandovi, aby celou záležitost dal přešetřit advokátské firmě zastupující Genco Pura Oil Company.

Advokáti Nazorinův příběh potvrdili. Velkoobchodník měl všechen svůj osobní majetek připsaný na manželku. Jeho nábytkářský podnik byl akciovou společností a on osobně za nic neručil. Zachoval se ovšem nečestné, že od Nazorina vzal peníze, ačkoli už věděl, že vyhlásí bankrot, jenže tohle je běžná praxe. Podle zákona se nedalo nic dělat.

Všechno se ovšem snadno napravilo. Vito poslal svého consiglioriho, Genka Abbandanda, aby si s tím velkoobchodníkem promluvil; mazaný obchodník podle očekávání hned pochopil, odkud vítr vane, a zařídil, aby Nazorine nábytek dostal. Pro mladého Vita Corleona to bylo zajímavé poučení.

Druhý případ měl dalekosáhlejší důsledek. V roce 1939 se don Corleone rozhodl, že se odstěhuje s rodinou z města. Jako každý otec si přál i on, aby jeho děti navštěvovaly lepší školy a stýkaly se s lepšími kamarády. Z osobních důvodů pak toužil po anonymitě života na předměstí, kde se o něm nic neví. Koupil proto v Long Beachi pozemek, na kterém tehdy stály jen čtyři domy, ale bylo tam dost místa pro další. Sonny už byl oficiálně zasnouben se Sandrou a měl krátce před svatbou, takže jeden z domů byl určen pro ně. Další z domů byl pro dona, třetí pro Genka Abbandanda a jeho rodinu. Čtvrtý byl zatím ponechán prázdný.

Týden poté, co se tam nastěhoval, přijela do rezidence zcela nevinně vyhlížející skupinka tří dělníků v nákladním autě. Tvrdili, že jsou longbeachskými městskými kontrolory ústředního topení. Jeden z donových mladých tělesných strážců je vpustil dovnitř a zavedl je do suterénu ke kotli. Don, jeho žena a Sonny právě odpočívali v zahradě a s radostí vdechovali slaný mořský vzduch.

Don nebyl právě nadšen, když mu tělesný strážce vyřídil, že má zajít do domu. Ti tři dělníci, samí statní chlapíci, stáli okolo kotle. Rozebrali ho a jednotlivé části byly roztroušeny po podlaze. Jejich předák, autoritativně vyhlížející muž, prohlásil donovi nevrle: „Ten váš kotel je v hrozném stavu. Jestli chcete, abychom vám ho opravili a dali dohromady, přijde vás to na sto padesát dolarů za práci a součástky a pak vám jako okresní inspekce potvrdíme, že je v pořádku.“ A vytáhl červenou nálepku. „Tohle na něj nalepíme a už vás nikdo z okresu nebude otravovat!“

Dona to pobavilo. Týden, který právě končil, byl otravný, nic se v něm neudálo, a on musel zanedbávat obchody a starat se o všechny drobnosti, spojené se stěhováním rodiny do nového domu. Lámanou angličtinou, nikoli s obvyklým slabým přízvukem, se otázal: „A jestli vám nezaplatit, co se stát s mým kotlem?“

Předák pokrčil rameny: „Necháme ho prostě tak, jak je.“ A ukázal na části, roztroušené po podlaze.

Don řekl pokorně: „Vy počkat, já vám přinést peníze.“ Nato odešel do zahrady a řekl Sonnymu: „Poslyš, jsou tu nějací chlapi a dělají něco s kotlem. Nevím, co chtějí. Běž tam a postarej se o to.“ Nebyl to jen žert; don uvažoval o tom, že Sonnyho učiní svým zástupcem. Tohle byla jedna ze zkoušek, kterou by měl dobrý obchodní organizátor úspěšně složit.

Sonnyho řešení se otci nezamlouvalo. Bylo příliš přímočaré, chyběla mu ona sicilská lehkost. Sonny byl kyj, ne kord. Sotva vyslechl předákův požadavek, namířil na všechny tři revolver a tělesní strážci jim uštědřili pořádný výprask. Pak je přinutil, aby kotel uvedli do původního stavu a uklidili suterén. Prošacoval je a zjistil, že ve skutečnosti jsou zaměstnanci opravářské firmy ze suffolkského okresu. Zjistil i jméno majitele firmy. Pak všechny tři dokopal k jejich náklaďáku. „Opovažte se ještě jednou ukázat v Long Beachi!“ varoval je. „Zakroutím vám krk!“

Za mlada, než Sonny zesurověl, bylo pro něj typické, že svou ochranu poskytoval i společnosti, v jejímž středu žil. Osobně vyhledal majitele opravářské firmy a varoval ho, aby už nikdy neposlal ani jednoho ze svých lidí do longbeachské oblasti. Jakmile famiglia Corleonových navázala obvyklé obchodní spojení s místní policií, dostávala informace o všech podobných stížnostech a všech přestupcích spáchaných profesionálními zločinci. Za necelý rok měl Long Beach ze všech amerických měst s podobným počtem obyvatel nejnižší procento zločinnosti..Profesionální lupiči a vyděrači obdrželi vždy jedinou výstrahu, aby v Long Beachi nevykonávali své řemeslo. Bylo jim povoleno jen jedno provinění. Jakmile se dopustili druhého, jednoduše se po nich slehla zem. Falešní opraváři a drobní podomní podvodníčci byli upozorňováni, že nejsou v Long Beachi vítáni. Podvodníci, kteří na tuhle výstrahu nedali, dostali takový výprask, že zůstali napůl mrtví. Místním chuligánům, kteří neměli v úctě zákon a úřady, otcovsky poradili, aby utekli z domova. Long Beach se stal vzorným městem.

Nejvíce na dona ovšem zapůsobila zákonná platnost podvodů při prodejích. Tedy přece jen existuje pro člověka jeho schopností místo v onom druhém světě, který byl pro něho uzavřený v době, kdy byl ještě počestným mladým mužem. Don proto podnikl patřičné kroky, aby do toho světa vstoupil.

A tak žil šťastně ve své rezidenci v Long Beachi a upevňoval a rozšiřoval svou říši, dokud po skončení války Turek Sollozzo neporušil mír, nevrhl donův svět do vlastní války a nezahnal dona na nemocniční lůžko.

díl IV

kapitola 15

V newhampshirském městečku nemohla žádná nečekaná událost ujít pozornosti paniček vyhlížejících z. oken či obchodníků postávajících za dveřmi krámů. Takže když černý automobil s newyorskou poznávací značkou zastavil před Adamsovými, věděli o tom už za několik minut všichni občané.

Z okna ložnice vyhlížela i Kay Adamsová, která přes své vysokoškolské vzdělání byla ve skutečnosti děvčetem z malého města. Učila se na zkoušky a právě se chystala sejít dolů k obědu, když na ulici zahlédla přijíždějící auto; vlastně ani nebyla překvapena, že se zastavilo před jejich domem. Vystoupili z něho dva .velcí, rozložití muži, kteří jí připadali jako filmoví gangsteři, a Kay bleskurychle seběhla dolů, aby byla u dveří první. Byla přesvědčena, že přicházejí od Michaela nebo jeho rodiny, a nechtěla, aby mluvili s otcem nebo matkou, dokud je na to nepřipraví. Ne snad proto, že by se za kteréhokoli z. Michaelových přátel styděla; ale otec a matka byli staromódní novoangličtí yankeeové a vůbec by nechápali, jak jen Kay takovéhle lidi může znát.

Doběhla ke dveřím právě ve chvíli, když zazvonili, a zavolala na matku: „Já otevřu!“ Otevřela a ti dva hromotluci tam stáli přede dveřmi. Jeden sáhl do náprsní kapsy, jako když gangster sahá po revolveru. a jeho pohyb Kay tak zmátl, že slabě vyjekla. Muž vytáhl malé kožené pouzdro, rozevřel je a ukázal legitimaci. „Jsem detektiv John Phillips z policejního ředitelství v New Yorku.“ Druhého muže, snědého chlapíka s velmi hustým a velmi černým obočím, představil slovy: „Tohle je můj kolega. detektiv Siriani, Jste slečna Kay Adamsová?“

Kay přikývla. Phillips se zeptal: „Smíme na chvilku vejít a pohovořit si s vámi? Jde o Michaela Corleona.“

Kay poodstoupila, aby mohli vejít. V tu chvíli se v úzké boční chodbičce, vedoucí do pracovny, objevil Kayin otec. „Kdo je to, Kay?“ otázal se. Její otec byl šedovlasý. štíhlý, důstojně vypadající muž, který byl nejen pastorem místní baptistické obce, nýbrž i věhlasným vědcem v církevních kruzích. Kay otce vlastně nijak dobře neznala, byl pro ni záhadou. ale věděla, že ji miluje, i když se navenek tváří, jako by mu její osobnost připadala nezajímavá. Nebyli si nikdy blízcí, ale přesto mu důvěřovala. Proto mu prostě sdělila: „Detektivové z New Yorku. Přijeli se mě vyptat na jednoho známého mládence.“

Pana Adamse to zřejmě nijak nepřekvapilo. „Pojďme tedy do mé pracovny!“ navrhl.

Phillips uctivě namítl: „Raději bychom si s vaší dcerou pohovořili o samotě, pane Adamsi.“

„To snad záleží na Kay,“ poznamenal pan Adams zdvořile. „Miláčku, zůstala bys raději s těmi pány sama nebo chceš, abych byl s tebou? Nebo mám zavolat matku?“

Kay zavrtěla hlavou. „Pohovořím si s nimi sama.“

Pan Adams řekl Phillipsovi: „Můžete si sednout do mé pracovny. Zůstanete na oběd?“ Oba muži zavrtěli hlavou. Kay je zavedla do pracovny.

Sama si sedla do otcova pohodlného koženého křesla, zatímco oba muži rozpačitě usedli na okraj pohovky. Phillips zahájil rozhovor slovy: „Slečno Adamsová, setkala jste se v posledních třech týdnech s Michaelem Corleonem nebo dostala jste od něho nějaké zprávy?“ Už první otázka stačila, aby byla ve střehu. Před třemi týdny četla v bostonských novinách tučné otitulkované články o zavraždění newyorského policejního kapitána a jistého pašeráka drog Virgila Sollozza. Noviny psaly, že to byla jen další fáze gangsterské války, do níž je zapletena famiglia Corleonových.

Kay zavrtěla hlavou. „Ne, naposledy jsem ho viděla před tím, než šel navštívit otce do nemocnice. To mohlo být tak asi před měsícem.“

Druhý detektiv chladné prohlásil: „O téhle schůzce víme všechno. Setkala jste se s ním od té doby, vzkázal vám něco?“

„Ne.“

Phillips ji zdvořile upozornil: „Jste-li s ním ve styku, uvítali bychom, kdybyste nás o tom informovala. Musíme s Michaelem Corleonem velmi nutné mluvit. ,a musím vás varovat - pokud s ním udržujete styk, mohlo by vás to přijít draho! A jestli mu dokonce nějak pomáháte, pak se můžete dostat do pěkné šlamastiky!“

Kay se v křesle napřímila. „Proč bych mu neměla pomáhal?“ zeptala se. „Budeme se brát, manželé si přece navzájem pomáhají.“

Odpověděl jí Siriani: „Pokud byste mu poskytla pomoc, stala byste se spoluviníkem vraždy. Hledáme totiž vašeho přítele proto, že zabil v New Yorku jednoho policejního kapitána a s ním informátora, s nímž mel kapitán schůzku. A my víme, že to byl Michael Corleone, kdo je zastřelil.“

Kay se zasmála. Její smích zněl lak přirozené a nevěřícné, že to na policisty zapůsobilo. „Něco takového by Mike neudělal,“ prohlásila. „Nikdy neměl s rodinou nic společného. Když jsme byli na svatbě jeho sestry, chovali se k němu jako k úplnému outsiderovi, skoro jako ke mně. Jestli se teď skrývá, tak jen proto, že nechce, aby se jeho jméno vláčelo po novinách. Mike není gangster. Znám ho moc dobře. Má příliš mírnou

povahu, než aby se dopustil něčeho tak hnusného jako vraždy. Neznám nikoho, kdo by víc dbal zákonů, a nikdy jsem ho nepřistihla při lži.“

Philips se jí přívětivě zeptal: „A jak dlouho se znáte?“

„Přes rok,“ odpověděla Kay a překvapilo ji, že se oba muži usmáli.

„Myslím, že tu je několik věcí, které byste měla znát,“ řekl Phillips. „Poté, co jste se tehdy večer rozloučili, zašel do nemocnice. Při odchodu se dostal do sporu s policejním kapitánem, který tam přišel ze služebních důvodů. Váš přítel ho napadl, ale doplatil na to. Skončil s přeraženou čelistí a přišel o několik zubů. Jeho přátelé ho odvezli do rezidence famiglie Corleonových v Long Beachi. Příštího dne večer byl ten policejní kapitán, co se s ním pohádal, zastřelen a Michael Corleone zmizel. Vypařil se. Máme své spojky, své informátory. Ti všichni ukazují prstem na Michaela Corleona, jenže pro soudní řízení nemáme důkazy. Číšník, který při vraždě byl, na fotce Mika nepoznal, ale možná že by ho poznal, kdybychom ho s ním konfrontovali. Známe Sollozzova šoféra; cen odmítá vypovídat, ale snad by se nám podařilo přimět ho k řeči, kdyby nám Michael Corleone padl do rukou. Proto ho hledají všichni naši lidé, proto ho hledá FBI, proto ho hledá kdekdo. Až dosud marné, a tak jsme si mysleli, že byste nám třeba mohla poradit vy!“

Kay chladně řekla: „Nevěřím vám z toho ani slovo.“ Ale bylo jí trochu mdlo, protože věděla, že zmínka o Mikově přeražené čelisti asi přece jenom odpovídá pravdě. Nikoli ovšem to, že by se Mike kvůli něčemu takovému dopustil vraždy.

„Dáte nám vědět, kdyby se vám Mike nějak ozval?“ zeptal se Phillips. Kay zavrtěla hlavou. Ten druhý detektiv, Siriani, se na ni hrubě osopil: „Podívejte se, my víme, že máte spolu poměr. Máme zápisy z hotelů a svědky. Kdybychom tyhle informace podstrčili novinám, moc milé by to asi vašim rodičům nebylo. Takoví slušní lidé jako oni by si asi přestali vážit dcery, která spí s gangsterem. Jestli tedy nekápnete hnedka božskou, zavolám sem vašeho otce a naleju mu čisté víno.“

Kay na něho užasle pohlédla. Pak vstala, přikročila ke dveřím pracovny a otevřela je. Spatřila otce, jak stojí u okna obývacího pokoje a žmoulá v ústech dýmku. Zavolala na něho: „Tati, můžeš sem přijít?“ Otec se otočil, usmál se na ni a zamířil k pracovně. Když vešel do dveří, objal dceru kolem pasu, obrátil se k detektivům a řekl: „Prosím, pánové?“

Když neodpovídali, vyzvala Kay odměřeně Sirianiho: „Tak mu nalejte to čisté víno!“ Siriani zrudl: „Co vám povím, je pro dobro vaší dcery. Zapletla se s gangsterem, kterého oprávněně podezíráme z vraždy policejního důstojníka. Právě jsem ji varoval, že se může dostat do těžkého maléru, jestli s námi nebude spolupracovat. Ona si však zřejmě neuvědomuje, jak vážná je ta celá záležitost. Nemohl byste jí domluvit?“

„To zní zcela neuvěřitelně,“ zapochyboval pan Adams zdvořile.

Siriani vystrčil bradu. „Vaše dcera už chodí déle než rok s Michaelem Corleonem. Přespávali spolu v hotelech a vždycky se přihlásili jako manželé. Michaela Corleona hledá policie, aby ho vyslechla v záležitosti vraždy jednoho policejního důstojníka. Vaše dcera nám odmítá poskytnout jakoukoli informaci, která by nám mohla pomoci. Taková jsou fakta. Můžete o nich klidně tvrdit, že znějí neuvěřitelně, ale já vám můžu všechno dokázat.“

„Nepochybuji o pravdivosti vašeho tvrzení, pane,“ řekl pan Adams přívětivě. „Jenom pokládám za neuvěřitelné to, že by se má dcera mohla dostat do vážných nepříjemností. Pokud ovšem nenaznačujete, že je,“ a na obličeji se mu zjevil výraz pochybnbsti, „„gangsterský bobeček“ - tak se tomu, myslím, říká.“

Kay překvapeně pohlédla na otce. Věděla, že žertuje svým osobitým grandseigneurským způsobem, pro něho tak typickým, ale udivilo ji, že celou záležitost dokáže brát na tak lehkou váhu.

Pan Adams dodal rozhodně: „Buďte ovšem ujištěn, že pokud by se ten mladý muž objevil tady, okamžitě oznámím jeho přítomnost úřadům. A totéž učiní má dcera. A teď nás jistě omluvíte, vychladl by nám oběd.“

S veškerou zdvořilostí vyprovodil oba muže z domu a vlídně, avšak důrazně za nimi zavřel dveře. Pak vzal Kay pod paží a vedl ji dozadu do kuchyně. „Pojď, miláčku, matka na nás čeká s obědem.“

Cestou do kuchyně se Kay z úlevy, že už nemusí být ve střehu, i z otcovy na nic se neptající lásky, tiše rozplakala. V kuchyni se matka tvářila, jako by slzy ani neviděla, a Kay pochopila, že ji otec o těch dvou detektivech zřejmě informoval. Sedla si na místo a matka před ni mlčky postavila jídlo. Když byli u stolu všichni tři, otec sklonil hlavu a hlasitě se pomodlil.

Paní Adamsová byla malá obtloustlá žena, vždy úhledně oblečená, vlasy pečlivě přihlazené. Kay ji nikdy neviděla neupravenou. I matka se k ní vždycky chovala s jistým nezájmem a držela si ji od těla. A tak se projevila i teď. „Kay, přestaň vyvádět. To všechno je určitě mnoho povyku pro nic. Ten chlapec přece studoval na Dartmouthu, nemůže tedy být do něčeho tak odporného zapleten.“

Kay překvapeně vzhlédla. „Jak víš, že Mike studoval na Dartmouthu?“ Matka jí shovívavě odpověděla: „Vy mladí jste takoví tajnůstkáři a myslíte si, kdoví jak nejste mazaní. Celou dobu o něm víme, jenže jsme o tom pochopitelně nechtěli mluvit, dokud ses sama neozvala.“

„Ale jak jste na to přišli?“ podivila se Kay. Stále ještě nedokázala pohlédnout otci do očí, teď, když věděl, že s Mikem spí. Proto neviděla úsměv na jeho tváři, když jí odpovídal: „Otvírali jsme ti dopisy, jak jinak?“

Kay se zhrozila a popadla ji zlost. Teď se mu už dokázala podívat do očí. To, co dělal, bylo hanebnější než její hřích. Tohle by si o něm nebyla nikdy pomyslila. „Tati, něco takového jsi přece nedělal, to je nemožné!“

Pan Adams se na ni usmál. „Rozvažoval jsem, co je větší hřích - otevírat ti dopisy nebo žít v nevědomosti o nebezpečí, jemuž se naše jediné dítě možná vystavuje. Volba byla snadná a správná.“

Paní Adamsová řekla mezi dvěma sousty vařeného kuřete: „Má drahá, jsi prostě na svůj věk strašně nezkušená. Museli jsme o té záležitosti něco vědět. A ty jsi o něm nikdy nemluvila.“

Kay byla poprvé v životě ráda, že Michael nikdy v dopisech neplýtval city. A byla ráda, že rodiče neviděli některé z jejích dopisů. „Nikdy jsem vám o něm nevyprávěla, protože jsem se bála, že byste se zhrozili nad jeho rodinou.“

„Však jsme se také zhrozili,“ ujistil ji pan Adams s úsměvem. „Mimochodem, máš o Michaelovi nějaké zprávy?“

Kay zavrtěla hlavou. „Nevěřím, že by se Michael něčeho dopustil.“

Postřehla, jak si rodiče vyměnili přes stůl pohled. Pak jí pan Adams soucitně řekl: „Jestli se ničeho nedopustil a zmizel, pak se mu třeba přihodilo něco jiného.“

Kay jeho slova v prvním okamžiku nepochopila. Pak vstala od stolu a rozběhla se k sobě do pokoje.

Tři dny nato vystoupila Kay z taxíku před rezidencí Corleonových v Long Beachi. Zatelefonovala tam; čekali ji.

U dveří ji přivítal Tom Hagen a Kay byla zklamána, že to je právě on. Věděla, že jí nic neřekne.

Zavedl ji do obývacího pokoje a nabídli jí skleničku. Kay si všimla, že se po domě potloukají nějací chlapíci. Sonnyho však neviděla. Zeptala se Hagena přímo: „Víte kde je Mike? Víte, kde bych se s ním mohla setkat?“

Odpověděl jí vyhýbavě: „Víme, že je v pořádku, ale nevíme, kde teď právě je. Když se dozvěděl, že toho kapitána někdo zastřelil, vylekal se, aby z toho neobvinili jeho. Proto se raději rozhodl, že zmizí. Řekl mi, že se nám ozve za několik měsíců.“

Jeho odpověď byla jasná lež, ovšem úmyslně průzračná; alespoň v tom jí chtěl pomoci. „Opravdu mu ten kapitán přerazil čelist?“ otázala se. „Bohužel ano,“ ujistil ji Hagen. „Jenže Mike nikdy nebyl mstivý. To, co se stalo, s tím určitě nemělo nic společného.“

Kay otevřela kabelku a vyndala z ní dopis. „Zaslal byste mu tenhle dopis, až se vám ozve?“

Hagen zavrtěl hlavou. „Kdybych tenhle dopis od vás přijal a vy jste před soudem prohlásila, že jsem ho přijal, dalo by se to interpretovat v tom smyslu, že jsem věděl, kde je. Být na vašem místě, obrním se trochu trpělivostí. Mike se vám určitě ohlásí!“

Kay dopila a zvedla se k odchodu; Hagen ji doprovodil do haly. Když otevíral domovní dveře, vešla jakási žena - malá, obtloustlá, černě oděná. Kay v ní poznala Michaelovu matku. Napřáhla k ní ruku a pozdravila: „Dobrý den, paní Corleonová.“

Žena po ní krátce šlehla drobnýma, černýma očima, ale pak se jí vrásčitá, vyschlá, olivově snědá tvář prchavě rozjasnila v drobný úsměv, který působil nečekaně přátelsky a upřímně. „Ach tak, ona je ta Mikeyho dívenka,“ řekla. Měla tak silný italský přízvuk, že jí Kay stěží rozuměla. „Chce něco sníst?“ Kay odpověděla, že ne, míníc tím, že nic nechce jíst, ale paní Corleonová se rozhořčeně obrátila k Hagenovi a italsky ho vyplísnila. Nakonec mu vytkla: „Tys té ubohé dívence nedal ani kávu, ty disgrazia!“ Pak ji svou teplou dlaní, plnou života, vzala za ruku a zavedla ji do kuchyně. „Vypila si tady kávu a něco snědla, pak ji někdo zaveze domů. Nechci, aby taková hezká dívenka jako ona jela vlakem.“ Přiměla Kay, aby si sedla, stáhla z ní plášť a klobouk a položila je na židli. Za několik okamžiků byl na stole chléb, sýr a salám a na sporáku bublala káva.

Kay ostýchavě řekla: „Přišla jsem se zeptat na Mika, nemám od něho žádné zprávy. Pan Hagen mi řekl, že nikdo neví, kde je, Že se za nějaký čas objeví.“

Hagen rychle prohlásil: „Víc jí zatím nemůžeme říct, mami.“

Paní Corleonová ho obdařila pohledem plným zdrcujícího pohrdání. „Teď už i ty mi říkáš, co mám dělat? Můj manžel mi nikdy neříká, co mám dělat, Bůh mu buď milostiv!“ A pokřižovala se.

„Jak se daří panu Corleonovi?“ zeptala se Kay.

„Dobře,“ odpověděla paní Corleonová. „Dobře. Stárne a hloupne, když připustil, aby se mohlo stát něco takového.“ Neuctivě si poklepala na čelo. Nalila kávu a přiměla Kay, aby snědla trochu chleba se sýrem.

Když obě vypily kávu, uchopila paní Corleonová jednu z Kayiných rukou do svých hnědých dlaní a klidným hlasem jí řekla: „Mikey jí nebude psát, ona se od Mikeyho nic nedozví. On se dva tři roky musí

ukrývat. Možná že déle, o moc déle. Vrátila se domů ke své rodině a našla si hodného mladého muže a provdala se!“

Kay vytáhla dopis z kabelky. „Poslala byste mu tohle?“

Stará paní vzala dopis a popleskala Kay po tváři. „Ovšem, ovšem.“ Hagen začal protestovat, ale paní Corleonová se na něho italsky osopila. Pak odvedla Kay ke dveřím. Tam ji rychle políbila na tvář a řekla: „Zapomněla na Mikeyho, ten už se pro ni nehodí!“

Před domem na ni čekalo auto s dvěma muži na předních sedadlech. Odvezli ji do New Yorku před její hotel a po celou cestu nepromluvili jediné slovo. Stejně tak Kay. Snažila se zvyknout si na skutečnost, že mladý muž, jehož milovala, je chladnokrevným vrahem. A že se tohle dozvěděla od pramene víc než jistého - od jeho matky.

kapitola 16

Carlo Rizzi byl pořádně naštvaný na celý svět. Přiženil se sice do famiglie Corleonových, ale odbyli ho malou sázkovou kanceláří v severovýchodní části Manhattanu. Spoléhal se, že se s manželkou přestěhují do jednoho z domů v longbeachské rezidenci; věděl totiž, že don může podle libostí tamní nájemníky vystěhovat, a byl přesvědčen, že k tomu dojde a on se tak octne ve středu dění. Jenže don se k němu nechoval správně. Ten „Velký don“, pomyslil si opovržlivě. Starý paprika, co se dal nachytat od pistolníků na ulici jako nějaký pitomý zlodějíček. Kéž by ten dědek zhebnul. Sonny byl kdysi jeho přítelem, a kdyby se stal hlavou famiglie, třeba by se jemu, Carlovi, dostalo příležitosti stát se členem vnitřního vedení.

Pohlédl na manželku, jak mu nalévá kávu. Kristepane, jaká se z ní stala šereda! Pár měsíců po svatbě a už je jako bečka, nemluvě o tom, že je v tom! Samé chovné krávy, tyhle východoamerické Taliánky!

Natáhl paži a poplácal Connii po měkké, kynoucí zadnici. Usmála se na něho, ale on ji jedovatě šlehl: „Máš větší šunky než svině.“ její uražený výraz a slzy deroucí se jí do očí, ho potěšily. Tisíckrát může být dcerou „Velkého dona“, teď je však jeho manželkou, jeho majetkem, a on s ní může zacházet, jak se mu zlíbí. Skutečnost, že si o jednoho člena rodiny Corleonových může otírat boty, mu dodávala pocit moci.

Už od samého začátku to s ní vzal správně do ruky. Když se pokoušela ponechat si kabelku plnou darovaných peněz, vrazil jí jednu, až měla monokl, a peníze jí vzal. Také jí nikdy neřekl, jak s nimi naložil. Ostatně by z toho byl určitě měl jenom nepříjemnosti. Dokonce i teď ho ještě tak trochu hryzlo svědomí. Kristepane, takhle rozházet téměř patnáct tisícovek na dostihách a s holkama po barech!

Cítil, jak se Connie na něho zezadu dívá; napjal tedy svaly a sáhl po míse koláčů na protější straně stolu. Sice právě snědl šunku s vejci, ale chlap jako on přece potřebuje pořádnou snídani. Těšil se z pohledu, který - jak věděl - své ženě skýtá. Neviděla obvyklého mastnotou se lesknoucího černovlasého taliánského manžela, ale plavovlasého, na ježka ostříhaného blonďáka s mohutnými pažemi, porostlými zlatými chloupky, s širokými rameny a úzkým pasem. Carlo věděl, že je fyzicky silnější než kterýkoli z takzvaných ostrých hochů, co pracovali pro famiglii, ať už to je Clemenza, Tessio, Rocco Lampone či ten Paul, kterého někdo odpráskl. Rád by věděl, co za tím vlastně vězelo. Pak si z neznámého důvodu vzpomněl na Sonnyho. Chlap proti chlapu bych na Sonnyho stačil, pomyslil si, třebaže je Sonny trochu vyšší a trochu těžší. Bál se ovšem jeho pověsti, i když ho nikdy neviděl jinak než dobře naloženého a žertujícího. A vůbec, Sonny je jeho kamarád. Třeba se všechno přece jen obrátí k lepšímu, až starý don zhebne.

Pomalu usrkoval kávu. Jak jen nenávidí tenhle byt! Na Západě si zvykl na větší prostory a za chvíli se bude muset rozjet přes celé město do své sázkové kanceláře, aby zvládl polední nával. Byla neděle, nejrušnější den týdne, protože baseballová sezóna se už rozběhla, basketbalová se chýlila ke konci a začínaly noční dostihy klusáků. Tu si uvědomil, že Connie se za ním všelijak ochomýtá, a obrátil k ní hlavu.

Právě se oblékala do šatů typicky newyorského taliánského stylu, který mu byl proti srsti. Hedvábné květované šaty rukávy s volánky pásek, nápadné náušnice a náramek. Vypadala o dvacet let starší. „Kam sakra jdeš?“

Odpověděla mu chladně: „Do Long Beache, za otcem. Musí stále ležet a stýská se mu po společnosti.“

„A řídí Sonny pořád ještě celý ten tyátr?“ zeptal. se Carlo zvědavě.

„Jaký tyátr?“ otázala se Connie dotčeně.

Carlo se rozzuřil. „Ty všivá taliánská čubko, takhle se mnou nemluv, nebo ti toho tvého parchanta vykopnu z. břicha už teď!“ Connie na něho vystrašeně pohlédla a to ho rozzuřilo ještě víc. Vyskočil z židle a dal jí tak pádný políček, až jí tvář rudě naběhla. Vzápětí jí vlepil ještě další tři přesně vypočítané rány. Vtom však spatřil, že se jí horní ret roztrhl a opuchl. To ho zarazilo. Nechtěl zanechat stopy. Connie utekla do ložnice, zabouchla za sebou dveře a Carlo zaslechl, jak se v zámku otočil klíč. Zasmál se a vrátil se ke kávě.

Pokuřoval, a když nastal čas se obléci, zaklepal na dveře ložnice a vyzval ji: „Odemkni, nebo vykopnu dveře.“ Žádná odpověď. „Dělej, musím se obléct!“ vykřikl. Zaslechl, jak vstává z postele, jde ke dveřím a nato se otočil klíč v zámku. Když vstoupil, byla už k němu otočena zády, vracela se k posteli a ulehla na ni obličejem odvráceným ke zdi.

Rychle se oblékal; přitom si všiml, že Connie má na sobě jen spodničku. Chtěl, aby šla navštívit otce; doufal totiž, že přinese nějaké novinky. „Tak co se děje, to tě těch pár facek připravilo o všechnu sílu? Líná couro!“

„Nikam nepůjdu!“ Hlas měla uplakaný, slova zněla nezřetelně. Netrpělivě po ní sáhl a obrátil ji obličejem k sobě. A tu zjistil, proč nechce jít, a řekl si, že to snad přece jen bude lepší.

Zřejmě ji uhodil silněji, než chtěl. Levou tvář měla opuchlou, rozražený horní ret jí pod nosem směšně bíle naběhl. „Jak chceš,“ řekl. „Ale domů se vrátím až pozdě. V neděli mám vždycky plno práce!“

Vyšel z bytu a na autě našel zelený patnáctidolarový pokutový lístek. Vložil ho do schránky na rukavice k hromádce ostatních. Byl dobře naložený. Pokaždé, když tu zhýčkanou čubku ztřískal, mu bylo dobře. Zmírňovalo to alespoň trochu zklamání, které pociťoval, že s ním Corleonovi tak mizerně zacházejí.

Když ji takhle poznamenal poprvé, měl trochu nahnáno. Odjela rovnou do Long Beache postěžovat si matce a otci a ukázat jim napuchlé oko. Tehdy se pořádně zapotil. K jeho překvapení se však vrátila jako pokorná, poslušná italská ženuška. Několik příštích týdnů si dal záležet, aby se choval jako dokonalý manžel, po všech stránkách s ní zacházel dobře, byl k ní láskyplný a milý, každý den s ní spal, ráno i večer. Nakonec mu pověděla, co se stalo - domnívám se totiž, že se takhle už nikdy nezachová.

Rodiče ji přijali chladně, nezúčastněně a kupodivu pobaveně. Matka ji trochu politovala a dokonce požádala otce, aby s Carlem promluvil. Ten však odmítl. „Je to má dcera, jenže teď patří manželovi. Ten své povinnosti zná. Ani italský král by se neodvážil vměšovat do vztahu manželů. Běž domů a nauč se chovat tak, aby tě už víckrát neuhodil.“

Connie se osopila na otce: „Uhodil ty jsi někdy svou ženu?“ Byla jeho miláčkem a mohla si dovolit být k němu takhle drzá. Otec jí odpověděl: „Nikdy mi k tomu nezavdala příčinu!“ A matka přikývla a usmála se.

Pak jim řekla, že jí Carlo vzal peníze, které dostala darem od svatebních hostů, a že jí nikdy neřekl, jak s nimi naložil. Otec pokrčil rameny. „Být má žena tak drzá jako ty, taky bych to byl udělal!“

A tak se Connie vrátila domů trochu vyvedená z míry, mírně vystrašená. Odjakživa byla otcovým miláčkem a náhlý chlad si neuměla vysvětlit.

Jenže don nebyl tak bezcitný, jak se tvářil. Informoval se a zjistil, jak Carlo naložil s penězi, které Connie dostala k svatbě. V Carlově sázkové kanceláři měl své lidi a jejich povinností bylo podávat Hagenovi zprávy o všem, co Carlo dělá. Jenže zasáhnout don nemohl. Copak lze očekávat, že ten, kdo se bojí manželčiny rodiny, bude řádně plnit manželské povinnosti? Do takovéhle nemožné situace se don neodvážil vměšovat. Když potom Connie otěhotněla, řekl si, že jednal moudře; poté ovšem nehodlal zasáhnout ani tehdy, když si Connie postěžovala matce, že ji Carlo zase několikrát ztloukl. Matku to časem pochopitelně natolik znepokojilo, že se o tom donovi zmínila. Connie dokonce naznačila, že se možná rozvede. Poprvé v životě se na ni don rozhněval. „Je to otec tvého dítěte! Co může na tomhle světě vyrůst z dítěte, které nemá otce?“ obořil se na Connii.

Když se Carlo o tom všem dozvěděl, stouplo mu sebevědomí. Měl pocit absolutního bezpečí. Dokonce se svým dvěma pomocníkům v sázkařské kanceláři, Sally Ragsovi a Coachovi, vychloubal, jak ztloukl manželku, když si na něj troufla, a viděl, jak se jim v očích objevil výraz úcty, že má odvahu vztáhnout ruku na dceru velkého dona Corleona.

Jenže Carlo Rizzi by nebyl měl pocit bezpečí, kdyby byl tušil, že se Sonny o těch výprascích dozvěděl a dostal záchvat vražedného vzteku. Zarazil ho pouze nejpřísnější a nejdůraznější rozkaz samého dona, rozkaz, jehož se ani on neodvážil neuposlechnout. A proto se Carlovi vyhýbal - nevěřil si, že by se dokázal ovládnout.

A tak se Carlo, ukolébán do pocitu absolutního bezpečí, hnal onoho krásného nedělního rána autem po Šestadevadesáté ulici do Východní čtvrti. Neviděl ovšem, jak se z druhé strany blíží Sonnyho vůz.

Sonny opustil bezpečí rezidence a strávil noc ve městě s Lucy Manciniovou. Teď s ním jeli domů čtyři tělesní strážci, dva před ním, dva za ním. Vedle sebe stráž nepotřeboval, s přímým útokem by si už uměl poradit sám. Jeho strážci, kteří měli byty po obou stranách Lucyina bytu, jeli ve vlastních vozech. Návštěvy u Lucy byly bezpečné, nesměl tam ovšem zajíždět příliš často. Teď, když už byl ve městě, si řekl, že by se mohl stavět pro Connii a vzít ji s sebou do Long Beache. Věděl, že Carlo bude pracovat v sázkové kanceláři a že jí ten krkoun ani nedá auto k dispozici. Proto ji tam vyveze sám.

Počkal, až oba strážci z předního vozu vkročí do domu, a vešel za nimi. Všiml si, že zadní vůz zastavil za jeho autem a oba muži vystoupili, aby střežili ulici. Oči měl otevřené. Pravděpodobnost, že by nepřátelé

věděli o jeho pobytu ve městě, byla sice milión ku jedné, ale Sonny byl neustále ve střehu. Naučil se tomu za války v třicátých letech.

Nikdy nepoužíval výtahů. Byly to smrtelné pasti. Rychle vyběhl čtyři poschodí ke Conniinu bytu. Zaklepal na dveře. Předtím si na ulici povšiml, že ho míjí Carlův vůz, a tak věděl, že Connie bude sama. Nikdo se neozýval. Zaklepal znovu a pak už zaslechl sestřin vystrašený, bojácný hlas: „Kdo je to?“

Strach v jejím hlase ho zarazil. Connie byla vždycky rázná a troufalá, stejně tvrdá jako ostatní členové rodiny. Co se jí ksakru stalo? Řekl: „To jsem já, Sonny.“ Zástrčka vevnitř se odsunula, dveře se otevřely a Connie se mu rozvzlykala v náručí. Byl z toho tak zmaten, že zůstal stát jako opařený. Nato ji od sebe odstrčil, uviděl její oteklou tvář a rázem pochopil, co se stalo.

Odtrhl se od ní a chtěl seběhnout ze schodů za jejím manželem. Zlost v něm vzkypěla a zrůznila mu obličej. Connie to postřehla a přitiskla se k němu, nepustila ho a nutila ho, aby šel dovnitř do bytu. Teď plakala z hrůzy. Znala povahu staršího bratra a naháněla jí strach. Z tohoto důvodu si mu také nikdy na Carla nepostěžovala. Nakonec se jí podařilo Sonnyho přimět, aby vešel do bytu.

„Můžu za to já,“ řekla. „Pohádala jsem se s ním a pokusila jsem se ho udeřit, a proto udeřil mě. Tak silně mě ovšem uhodit nechtěl. Sama jsem mu vlétla do rány.“

Sonnyho masitá, smyslná tvář už byla jako z kamene. „Chceš jet dneska ven za tátou?“

Neodpověděla, proto dodal: „Myslil jsem, že pojedeš, proto jsem se tady zastavil, abych tě k němu zavezl. Stejně jsem byl ve městě.“

Connie zavrtěla hlavou. „Nechci, aby mé viděli takhle zřízenou. Zajedu tam příští týden.“

„Dobrá,“ řekl Sonny. Pak sňal sluchátko telefonu v kuchyni a vytočil číslo. „Pošlu ti sem lékaře, aby se na tebe podíval a dal to do pořádku. Při svém stavu musíš přece být opatrná. Za kolik měsíců se to má narodit?“

„Za čtyři,“ řekla Connie. „Sonny, prosím tě, nech to být. Prosím, nech to, všechno bude v pořádku.“

Sonny se zasmál. S vědomě krutým výrazem řekl: „Neboj se, neudělám z tvého nenarozeného dítěte sirotka!“ Lehce ji políbil na nezraněnou tvář a odešel s lehkým srdcem z bytu.

Před cukrárnou na Východní Stodvacáté ulici, která byla hlavním stanem Carlovy sázkové kanceláře, stály dvě dlouhé řady zaparkovaných aut. Na chodníku před krámem si házeli otcové míčem s dětmi, s nimiž si vyjeli na nedělní dopolední projížďku; děti jim totiž dělaly společnost, zatímco umísťovali sázky. Jakmile zpozorovali, že Carlo přijíždí, přestali si hrát a koupili dětem zmrzlinu, aby měli od nich pokoj. Pak začali studovat noviny a tipy v nich uveřejněné a pokoušeli se určit vítěze dnešních baseballových utkání.

Carlo vešel do velké místnosti za krámem. Jeho dva pomocníci, malý šlachovitý Sally Rags a rozložitý kolohnát Coach, už na něj čekali, aby začali se zapisováním sázek. Před sebou měli velké, linkované bloky, do nichž psali sázky. Na dřevěném podstavci stála černá tabule se jmény šestnácti předních ligových baseballových mužstev, seřazených tak, aby bylo vidět, kdo s kým hraje. Vedle každé dvojice byl nakreslen čtverec pro zanesení kursu.

Carlo se otázal Coache: „Už napojili telefon cukrárny na odposlech?“

Coach zavrtěl hlavou: „Ne, zatím ještě ne.“

Carlo přistoupil k telefonu, zavěšenému na stěně, a vytočil číslo. Sally Rags a Coach lhostejně přihlíželi, jak si zaznamenává kursy všech baseballových zápasů toho dne. Carlo nevěděl, že oba již kursy znají a že si ověřují, zda si počíná správně. V prvním týdnu nové práce se Carlo při přepiso-, vání kursů na tabuli zmýlil a vytvořil sen všech hazardních hráčů, tzv. průměr“. Vsadil-li totiž u něho profesionální sázkař na jeho chybný kurs a pak vsadil proti stejnému mužstvu na správný kurs u jiného bookmakera, nemohl prohrát. Prohrát zde mohla pouze Carlova sázková kancelář. Za onen týden ho tahle chyba stála šest tisíc dolarů na prohraných sázkách a utvrdila dona v názoru na zetě. Proto přikázal, že všechno, co Carlo bude dělat, musí být kontrolováno.

Normálně by se vysoce postavení členové famiglie Corleonových takovými operativními detaily ani nezabývali. Pod nimi bylo ještě nejméně pět izolujících mezivrstev. Jenže tahle sázková kancelář byla zkušebnou pro zetě, a proto byla dána pod přímý dohled Toma Hagena, jemuž se denně zasílalo hlášení.

Teď, když kursy už byly vyznačeny, nahrnuli se sázkaři do zadní místnosti krámu, aby si k tipům, otištěným v jejich novinách, poznamenali kursy z černé tabule. Někteří se postavili před tabuli i s dětmi. Jeden z chlapíků, který uzavíral velké sázky, pohlédl dolů na děvčátko, které držel za ruku, a žertem se ho zeptal: „Koho si dneska vybereš, miláčku, Obry nebo Piráty?“ Holčička, fascinována barvitými jmény, řekla: „Jsou Obři silnější než Piráti?“ Otec se rozesmál.

Před oběma pomocníky se začala tvořit fronta. Jakmile každý z nich dopsal list, odtrhl ho, zabalil do něho peníze, které vybral, a odevzdal ho Carlovi. Carlo vyšel zadním východem z místnosti a vystoupil po schodech nahoru do bytu rodiny majitele cukrárny. Odtamtud zatelefonoval sázky své centrále a peníze

vložil do malého trezoru ve zdi, zakrytého širokou okenní záclonou. Pak seznam sázek spálil, popel hodil do záchodu, Splách l a vrátil se do cukrárny.

Vzhledem k zastaralým zákonům nezačínal ani jeden z nedělních zápasů před druhou hodinou odpolední, a proto se po prvním návalu sázkařů, ženáčů, kteří museli včas vsadit a pospíchat domů, aby vyvezli rodiny k moři, začali trousit svobodní sázkaři a sobci, kvůli nimž rodiny musely zůstávat o nedělích v horkých městských bytech. Jedinými skutečnými hazardními hráči byli svobodní sázkaři; vysoko sázeli a kolem čtvrté se vraceli, aby vsadili na druhé kolo dvojzápasů. Kvůli nim musel Carlo v neděli pracovat po celý den a dokonce přes čas; někteří z ženáčů totiž ještě telefonovali od moře a dalšími sázkami se pokoušeli vyrovnat utrpěné ztráty.

O půl druhé už sázení ustalo, takže Carlo a Sally Rags mohli vyjít ven, usednout na terásku před cukrárnou a nadýchat se trochu čerstvého vzduchu. Jak tak pozorovali děti hrající si na ulici, projelo kolem policejní hlídkové auto. Nestálo jim ani za pohled. Tahle sázková kancelář měla na místním policejním okrsku zajištěnou bezpečnou ochranu a na tamní úrovni byla nedotknutelná. Razii by mohla nařídit pouze nejvyšší místa, a i pak by se jim ještě včas dostalo varování.

Přidružil se k nim i Coach. Chvíli klábosili o baseballu a ženských a Carlo prohodil se smíchem: „Dneska jsem zase svou starou zmlátil; musel jsem jí ukázat, kdo je pánem."

Coach prohodil lhostejně: „Ta už má pořádné břicho, co?"

„To nic, dal jsem jí jen pár facek. To jí neublíží." Na chvíli se zadumal. „Pořád si myslí, že se mnou může orat; to nesnesu."

Před cukrárnou se dosud potloukalo několik sázkařů, klábosili, povídali si o baseballu a někteří z nich seděli na terásce za Carlem a jeho pomocníky. Náhle do dětí hrajících si na ulici jako když střelí - podél bloku se přihnalo auto a zastavilo před cukrárnou. Zabrzdilo tak prudce, až-pneumatiky zanaříkaly, a snad ještě ani nestálo, když od volantu vyskočil muž a tak rychle se hnal k cukrárně, že všichni ztuhli. Byl to Sonny Corleone.

Masitá, smyslná tvář s plnými, zkřivenými ústy se mu povlékla ohyzdnou maskou zuřivosti. Ve zlomku vteřiny byl na terásce a chytil Carla za krk. Odtrhl ho od ostatních a pokoušel se ho vyvléci na ulici, ale Carlo obemkl svalnatými pažemi železné zábradlí a pevně se ho držel. Celý se schoulil a snažil se chránit si rukou hlavu a obličej, Jak ho Sonny chytil, roztrhl mu košili.

To, co následovalo, bylo odporné. Sonny začal do schouleného Carla bušit pěstmi a nadávat mu hrubým, vzteky se zalykajícím hlasem. Carlo mu přes obrovskou tělesnou sílu ani nekladl odpor, ani neprosil o milost, ani neprotestoval. Coach a Sally Rags se neodvážili zasáhnout. Bylo přesvědčeni, že Sonny chce švagra zabít, a ani v nejmenším netoužili sdílet jeho osud. Děti, které si předtím na ulici hrály, se seběhly, aby vynadaly řidičovi, že se kvůli němu musely rozprchnout, ale místo toho zaujatě a ohromeně přihlížely. Byla to tvrdá děcka, ale pohled na rozzuřeného Sonnyho jim vzal dech. Mezitím zastavil za Sonnyho autem druhý vůz a z něho vyskočili oba tělesní strážci. Ani oni se neodvážili zasáhnout, když postřehli, oč jde. Stáli ve střehu připraveni přispěchat na pomoc šéfovi, kdyby snad někdo z čumilů byl tak hloupý a chtěl Carlovi pomoci. Odporné na celé záležitosti bylo Carlovo bezvýhradné podvolení, jenže právě to mu možná zachránilo život. Rukama se držel železného zábradlí, takže ho Sonny nedokázal vyvléci na ulici, a přestože byl stejně silný, vytrvale se odmítal bránit. Tak dlouho strpěl, aby mu údery pršely na téměř nechráněnou hlavu a krk, až Sonnyho přešel vztek. „Ty všiváku mizerný, jak ještě jednou zbiješ mou sestru, tak tě zabiju!"

Tahle slova uvolnila napětí. Kdyby ho totiž Sonny opravdu chtěl zabít, nikdy by tuhle hrozbu nebyl vyslovil. Vyslovil ji ze zklamání, že to nemůže udělat. Carlo se bál na Sonnyho pohlédnout. Hlavu měl sklopenou a paže ovinuté kolem železného zábradlí. Zůstal tak, dokud auto neodjelo a nezaslechl Coache, jak mu podivně shovívavým hlasem říká: „No tak, Carlo, pojď dovnitř do krámu. Ať jdem lidem z očí!"

Teprve teď se Carlo odvážil odpoutat od kamenných schodů a pustit se zábradlí. Jak vstával, uviděl, že děti na něho hledí s vytřeštěným, odporem naplněným výrazem lidí, kteří byli svědky ponížení jiné lidské bytosti. Trochu se mu motala hlava, zřejmě ze šoku, z onoho holého strachu, který mu ochromil celé tělo; přes spršku pádných ran nebyl ani moc potlučen. Coach ho uchopil za paži a zavedl do zadní místnosti cukrárny. Tam mu přiložil led na obličej; i když na něm nemět otevřené, krvácející rány, byl celý opuchlý podlitinami. Strach už ustupoval a z ponížení, které zažil, se mu udělalo nevolno, a musel se vyzvracet. Coach mu přidržel hlavu nad výlevkou a podpíral ho, jako by byl opilý; pak mu pomohl po schodech nahoru do bytu a přiměl ho, aby si lehl do jedné z ložnic.

Sally Rags zašel na Třetí třídu a zatelefonoval Roccu Lamponovi, co se stalo. Rocco přijal zprávu klidně a předal ji dál svému caporegimovi, Petu Clemenzovi. Clemenza vzdychl a řekl: „Panenko skákavá, ať jde už ten zatracenej Sonny i s tou svou vzteklostí do háje!", jenže mezitím prozíravě prstem zmáčkl vidlici, takže Rocco jeho poznámku už neslyšel.

Clemenza zatelefonoval do rezidence v Long Beachi a dal si zavolat Hagena. Hagen chvíli mlčel a pak rozhodl: „Vyšli co nejdříve několik svých lidí a aut na silnici do Long Beache, aby byli po ruce, kdyby snad Sonnyho cestou zdržela dopravní zácpa nebo nějaká nehoda. Jakmile se jednou takhle rozzuří, tak ani neví, co dělá. Třeba se některý z našich přátel na druhé straně mezitím dozvěděl, že je v městě. Člověk nikdy neví!“

Clemenza zapochyboval: „Než se mi podaří někoho na tu silnici dostat, bude už Sonny dávno doma. A tohle platí zrovna tak pro Tattagliovce.“

„Vím,“ přitakal Hagen trpělivě. „Jenže vždycky může nastat něco nepředvídaného a Sonny se třeba zdrží. Dělej, co dokážeš, Pete!“

Clemenza nerad zatelefonoval Roccu Lamponovi a nařídil mu, aby sehnal několik aut a hlídkoval s nimi na silnici do Long Beache. Sám nasedl do svého milovaného cadillaku a s třemi členy své čety strážců, kterou teď měl usazenou v domě, zamířil k mostu přes Atlahtic Beach a dál do New Yorku.

Jeden z čumilů postávajících před cukrárnou, drobný sázkař, informátor placený famiglií Tattagliových, zatelefonoval spojce, která obstarávala styk mezi ním a jeho chlebodárci. Jenže famiglie Tattagliových ještě nebyla plně připravena na válku a spojka se musela propracovávat skrz četné pojistné mezivrstvy, než se konečně dostala ke caporegimovi, který se obrátil na hlavu famiglie. Ale to už byl Sonny doma v bezpečí rezidence, v otcově domě, v Long Beachi, připraven čelit otcovu hněvu.

kapitola 17

Válka z roku 1947 mezi famiglií Corleonových a pěti famigliemi, které se proti ní spojily, byla nákladná pro obě strany. Navíc ji komplikoval všestranný nátlak, který vykonávala policie, aby vyřešila vraždu kapitána McCluskeyho. Málokdy se stávalo, že by operativní složka policejního ředitelství nedbala na politický vliv, chránící hazardní hry a prostituci, jenže v tomhle případě byli politici stejně bezmocní jako generální štáb zdivočelé, plenící armády, jejíž polní důstojníci odmítají plnit rozkazy.

Skutečnost, že policie přestala gangsterům poskytovat ochranu, poškozovala famiglii Corleonových méně než její nepřátele. Většina příjmů totiž plynula Corleonovým z hazardních her a těžce bylo postiženo hlavně jejich odvětví zabývající se provozováním „lotynek“. Výběrčí, jejichž úkolem bylo shánět sázky, padli do sítí policie, a než je strčili za mříže, dostali většinou pořádnou nakládačku. Policii se dokonce podařilo objevit a vybrat některé z „bank“, sázkových kanceláří, a způsobit tak značné finanční ztráty. „Bankéři“, jinak stoprocentně spolehliví chlapíci, si stěžovali caporegimům, a ti zase přednesli jejich stížnosti rodinné radě. Jenže nic se nedalo dělat. „Bankéřům“ se jen dostalo rady, aby se dočasně stáhli. Nezávislým místním černošským organizátorům lotynky bylo dovoleno, aby převzali i harlemskou oblast, která byla nejvýnosnější, a ti pak svou činnost prováděli tak nepravidelně a porůznu, že je policie odhalovala jen s obrovskými obtížemi.

Po smrti kapitána McCluskeyho otiskly některé noviny články, dokazující jeho spojení se Sollozzem. Uveřejnily důkaz, že McCluskey dostal krátce před smrtí hotově na ruku vysoké peněžní částky. Tyto články umístil v tisku Hagen, který také novinářům opatřil potřebné doklady. Policejní ředitelství odmítlo tyto zprávy jak potvrdit, tak i popřít; tím víc ovšem zapůsobily. Pomocí špiclů a policistů v žoldu famiglie se podařilo mezi členy policejního sboru rozšířit názor, že McCluskey byl darebák. Ne snad proto, že bral peníze či nevinné úplatky - to by mu z mužstva nikdo nevyčítal. Ale proto, že bral ze špinavých peněz ty nejšpinavější: za krytí vrahů a pašeráků drog. A tohle bylo podle morálky policistů neodpustitelné.

Hagen už pochopil, že policista věří v zákon a pořádek jakýmsi podivně naivním způsobem. A věří v né víc než veřejnost, které slouží. Vždyť právě zákon a pořádek tvoří onu magickou sílu, z níž vyvěrá jeho moc, jeho osobní moc, kterou miluje stejně, jako ji miluje snad téměř každý člověk. Ale přesto v něm neustále doutná odpor k veřejnosti, jíž slouží. Veřejnost je pro něj současně chráněncem i kořistí. Jako chráněnec j,e nevděčná, bezohledná, náročná. Jako kořist je slizká, nebezpečná, plná zrady. Jen co někoho sevře policistova pěst, mašinérie společnosti, kterou policista chrání, zmobilizuje všechny síly, aby ho připravila o kořist. Vinu na tom nesou politici. Soudci vynášejí nad nejhoršími gangstery mírné, podmíněné rozsudky. V případech, kdy ani vážení advokáti nevymohli zločincovi propuštění, udělí mu milost guvernéři jednotlivých států či sám prezident Spojených států. Za nějakou dobu se tedy policajt poučí. Proč by neměl brát úplatky, které dávají gangsteři? On toho má přece víc zapotřebí! Proč by neměly jeho děti studovat na univerzitě? Proč by neměla jeho žena nakupovat v luxusních obchodech? Proč by nemohl sám odjet za sluncem na zimní dovolenou na Floridu? Koneckonců riskuje krk, a to není žádná legrace!

Většinou však odmítá přijmout špinavý úplatek. Klidně vezme peníze od bookmakera a nechá ho provozovat jeho činnost. Klidně vezme peníze od člověka, kterému se příčí dostávat pokuty za nedovolené

parkování nebo za nepřiměřenou rychlost. Za úplatek klidně dovolí šlapkám i call-girls provozovat jejich řemeslo. Tohle všechno jsou přirozené lidské neřesti. Obvykle však nevezme úplatek, jde-li o drogy, ozbrojené loupeže, znásilnění, vraždu a všelijaké zvrhlosti, neboť v těchto případech jde o věci, které útočí na samé jádro, jeho autority a které proto nelze trpět.

Vražda policejního kapitána se rovnala královraždě. Když však vešlo ve známost, že McCluskey byl zabit ve společnosti známého obchodníka drogami a že je podezírán ze spoluúčasti na přípravě vraždy, začala žhavá touha policie po pomstě pomalu vychládat. Vždyť se přece i nadále musely platit splátky na hypotéky a na auta a děti bylo třeba stavět na vlastní nohy! Bez úplatků se policisté měli co ohánět, aby vyšli. A tak jim začali být pokoutní podomní obchodníčci dobří k tomu, aby měli peníze na obědy, úplatky za parkovací pokuty jim začaly vynášet pěticenty a deseticenty, a ti, co byli v horší situaci, už zase začali dolovat peníze z podezřelých homosexuálů a násilníků předvedených na policejní stanice. Nakonec tedy páni policejní důstojníci kapitulovali. Zvýšili ceny a dovolili famigliím vykonávat činnost. A znovu se začal na policejním okrsku vypisovat seznam všech, kteří mají nárok na úplatek; uváděl se v něm každý policista, přidělený k službě do místních služeben, i podíl, který na něho každý měsíc z celkového úplatku připadne. Zdánlivě se tedy zase obnovil dřívější vžitý a důsledně dodržovaný řád.

Najmout soukromé detektivy k strážní službě v donově nemocničním pokoji napadlo Hagena. Jejich počet pochopitelně doplnili mnohem obávanější vojáci z Tessiova regima. Jenže Sonny nebyl spokojen ani s tímto řešením. V polovině února, kdy už bylo možno dona bez nebezpečí přemístit, dal ho odvézt sanitkou domů do rezidence. V donově domě byly provedeny úpravy a ložnice byla změněna v nemocniční pokoj vybavený veškerým zařízením potřebným pro jakoukoli nepředvídanou situaci. Ke čtyřiadvacetihodinové službě bylo najato několik zvlášť pečlivě prověřených ošetřovatelek a dr. Kennedy se za obrovský honorář uvolil ubytovat v rezidenci a stát se ošetřujícím lékařem této soukromé nemocnice. Alespoň do té doby, než donovi postačí běžná ošetřovatelská péče.

Z rezidence se stala nedobytná pevnost. Nájemníci z ostatních domů byli na donův účet posláni na prázdniny do rodných vesnic v Itálii a do jejich bytů se nastěhovali pistolníci.

Freddie Corleone byl vyslán do Las Vegas, aby se tam zotavil a přitom prozkoumal, jaké možnosti by měla famiglia Corleonových pro rozvinutí činnosti v luxusním komplexu hotelů a heren, který tam tehdy vyrůstal. Las Vegas bylo doménou dosud neutrální Západopobřežní říše a její don se zaručil za Freddieho bezpečnost. A pět newyorských famiglií si nechtělo nadělat další nepřátele tím, že by Freddieho pronásledovaly až do Las Vegas. Už tak měli dost starostí jenom v New Yorku.

Dr. Kennedy zakázal, aby se v donově přítomnosti projednávaly jakékoli obchodní záležitosti. Na tento zákaz se nebral ani nejmenší ohled. Don trval na tom, aby válečná rada zasedala v jeho pokoji. Sonny, Hagen, Clemenza a Tessio se lam sešli hned první večer po jeho návratu domů. Don Corleone byl příliš zesláblý, než aby mohl mluvit, ale chtěl poslouchat a uplatňovat právo veta. Když mu vysvětlili, že Freddieho poslali do Las Vegas, aby se tam naučil, jak se řídí herny a kasina, přikývl souhlasně hlavou. Když se dozvěděl, že corleonští pistolníci zavraždili Bruna Tattagliu, zavrtěl hlavou a vzdychl. Nejvíc ho však zarmoutila zpráva, že Michael zabil Sollozza a kapitána McCluskeyho a byl nucen prchnout na Sicílii. Sotva mu to sdělili, vykázal je posunkem z místnosti a porada pokračovala v rohovém pokoji, kde stála knihovna s právnickou literaturou.

Sonny se uvelebil ve velkém křesle za psacím stolem. „Myslím, že bychom tátu měli ještě několik týdnů nechat na pokoji, dokud nám doktor neřekne, že už smí pracovat.“ Odmlčel se. „Rád bych to všechno rozjel dřív, než se nám zotaví. Policajti nám dávají zelenou, můžeme to tedy zase spustit. V první řadě nám půjde o loterii v Harlemu. Ti černí chlapci se tam už dost namlsali, musíte to zase dostat zpátky do svých rukou. Pořádně to tam zbabrali, jako ostatně všechno, do čeho se kdy pustí. Řada jejich výběrčích vůbec nevyplatila vítěze. Projíždějí se v cadillaku a hráčům vykládají, že na svý prachy musejí počkat, anebo jim jednoduše vyplatí jen půlku výhry. Nechci, aby naši výběrčí vypadali v očích hráčů jako boháči. Nechci, aby chodili příliš dobře ohozený. Nechci, aby se vozili v nových bourákách. Nechci, aby brali výherce na hůl. A nechci, aby v tomhle obchodě zůstali ještě samostatný bookmakeři, to nám dělá špatnou reklamu. Tome, hned rozjeď tuhle celou záležitost. Všechno ostatní bude zase klapat, jen co vyhlásíš, že máme zelenou.“

Hagen namítl: „S některými z těch harlemských chlapů bude dost těžké pořízení. Přičichli si k velkým penězům a bude se jim zajídat, když se znovu stanou výběrčími nebo pomocníky bookmakerů.“

Sonny pokrčil rameny: „Jen dej jejich jména Clemenzovi. Ten už bude vědět, jak s nimi zatočit.“

„To nebude problém,“ ujistil Clemenza Hagena.

S nejdůležitějším problémem vyrukoval Tessio. „Jakmile zahájíme činnost, začnou nás naši přátelé přepadávat. Pustí se do našich bankéřů v Harlemu a do našich bookmakerů ve Východní čtvrti. Není

vyloučeno, že se i pokusí pořádně ztížit život konkurenčním továrnám, co jsou pod naší ochranou. Tahle válka nás bude stát spoustu peněz.“

Třeba to neudělají,“ namítl Sonny. „Vědí přece, že bychom hned podnikli protiútok. Dal jsem sondovat možnosti míru a snad budeme moct všechno srovnat tím, že za mladýho Tattagliu vyplatíme odškodný.“

„Zatím jsme se s tím vyjednáváním moc daleko nedostali,“ upozornil ho Hagen. „Tattagliovci přišli za těch několik posledních měsíců o těžké peníze a viní z toho nás. Právem. Myslím, že od nás nechtějí nic jiného, než abychom se zúčastnili jejich obchodu s narkotiky a dali jim k dispozici náš politický vliv. Jinými slovy řečeno, Sollozzova dohoda bez Sollozza. Nevyrukují s tím ovšem dřív, dokud nám nezasadí nějakou pořádnou ránu. Podle jejich představy budeme ochotni vyslechnout jejich návrh o narkotikách teprve tehdy, až nás nějak přiskřípnou.“

Sonny prohlásil úsečně: „O narkotikách se dohadovat nebudeme. Don to odmítl a já s tím hýbat nebudu, dokud to on sám nezmění.“

„Pak ovšem stojíme před problémem, jak postupovat dál,“ zareagoval hbitě Hagen. „Naše příjmy - sázkové kanceláře a loterie - jsou ohroženy. Farrtiglia Tattagliů nás může citelně zasáhnout, ale sama má nevěstince a call-girls a odbory v dokách a jak k čertu se jim můžeme dostat na kobylku? Ostatní famiglie mají nějaké ty herny, ale většinou jsou ve stavebnictví, lichvářství, kontrolují odborové organizace a dostávají vládní kontrakty. Spousta peněz jim plyne z vydírání a jiných věcí, do kterých jsou zapleteni nevinní lidé. Jejich peníze neleží venku na ulici. Tattagliův noční podnik je příliš slavný, než aby se na něj dalo sáhnout; vyvolalo by to příliš velký poprask. A dokud bude don vyřazen z činnosti, vyrovná se jejich politický vliv našemu. Takže tu stojíme před opravdu vážným problémem.“

„Ten problém je ovšem můj, Tome,“ upozornil ho Sonny. „Však už nějaký řešení najdu. Pokračuj ve vyjednávání a proveď to, co jsme si řekli. Rozjeďme znovu všechno a uvidíme, co se stane. A podle toho se zařídíme. Clemenza a Tessio mají dost vojáků, v počtu zbraní se můžeme vyrovnat všem pěti famigliím dohromady. Bude záležet na tom, jak se zachovají. Když bude třeba, zalehneme na matrace!“

Vypudit nezávislé černošské bankéře z obchodu nebyl problém. Policie dostala informace a dala se do nich. S výjimečnou horlivostí. Tehdy si ještě černoch nemohl dovolit podplatit vysokého policejního důstojníka nebo politického činitele, aby si takový podnik udržel. Příčinou byly víc než cokoli jiného rasové předsudky a rasová nedůvěra. Harlem byl odjakživa pokládán za druhořadý problém a jeho vyřešení ještě na sebe dalo čekat.

Protiúder pěti famiglií byl namířen nečekaným směrem. Byli zabiti dva vlivní předáci odborového svazu konfekčního průmyslu, kteří byli členy famiglie Corleonových. Krátce nato byli z newyorských doků vyhnáni corleonští lichváři a bookmakeři. Místní odbočky odborového svazu přístavních dělníků přešly k pěti famigliím. Po celém New Yorku byl vykonáván nátlak na corleonské bookmakery, aby dezertovali. Majitel největší loteriové kanceláře v Harlemu, starý přítel a spojenec famiglie Corleonových, byl surově zavražděn. Teď už nebylo jiné volby. Sonny nařídil svým caporegimům, aby zalehli na matrace.

Ve městě byly najaty dva byty a vybaveny matracemi, aby pistolníci měli na čem spát, ledničkami, zbraněmi a municí. Jeden byt obsadil mužstvem Clemenza, druhý Tessio. Všem bookmakerům famiglie byli přiděleni osobní strážci. Ale lotynkoví bankéři v Harlemu přešli k nepříteli a zatím se s tím nedalo nic dělat. Tohle všechno stálo famiglii Corleonových spoustu peněz a příliv nových peněz značně klesl. Jak plynuly další měsíce, vycházely najevo i jiné věci. Z nich nejzávažnější bylo to, že famiglia Corleonových na sebe naložila víc, než nač stačila.

Příčin bylo několik. Don byl dosud příliš slabý, než aby se mohl na celé akci podílet, a tím zůstávala značná část politické moci famiglie nepoužitelná. Navíc posledních deset mírových let značně nahlodalo bojové vlastnosti obou caporegimů, Clemenzy a Tessia. Clemenza sice zůstával schopným vykonavatelem a organizátorem, jenže už neměl ani energii, ani mladickou sílu vést oddíly. Tessio léty změkl a nebyl dost bezohledný. Hagen vzdor svým kvalitám prostě nebyl vhodným consigliorim v době války. Nebyl Sicilan, to byl jeho závažný nedostatek.

Tyto slabiny, vážně ohrožující vojenskou situaci famiglie, byly Sonnymu jasné, nemohl však podniknout žádná nápravná opatření. Nebyl donem a caporegimy a consiglioriho směl vyměnit jedině don. A kromě toho by taková výměna mohla situaci ještě zhoršit a případně urychlit nějakou zradu. Zpočátku si Sonny myslel, že dokud se don neuzdraví natolik, aby mohl převzít vedení, bude se pokoušet udržet pozice, ale dezercí lotynkových bankéřů a zastrašováním bookmakerů se famiglia ocitla ve složité situaci. Proto se Sonny rozhodl pro protiúder.

Samozřejmě se rozhodl, že zasáhne nepřátele přímo do srdce. Jediným rozsáhlým taktickým manévrem hodlal odpravit hlavy všech pěti famíglií. Za tím cílem zorganizoval složitý systém sledování těchto předáků. Jenže už za týden se nepřátelští vůdcové pohotově stáhli do podzemí a na veřejnosti se neukazovali.

Válka mezi pěti famigliemi a říší Corleonových utkvěla na zcela mrtvém bodě.

kapitola 18

Amerigo Bonasera bydlel jen několik bloků od svého pohřebního ústavu na Mulberry Street, a tak pokaždé chodil domů na večeři. Po ní se vracel do podniku, aby tam, jak se patří, spolu s ostatními truchlícími vzdal poslední úctu nebožtíku ležícímu na katafalku v jeho chmurné obřadní síni. Vždycky ho popuzovaly vtipy kolující o jeho povolání, o ponurých technických detailech, koneckonců úplně bezvýznamných. Takové vtipy ovšem nevyprávěl nikdo z jeho přátel, příbuzných nebo sousedů. Lidé, kteří si po staletí vydělávají v potu tváře na každodenní chléb, si umějí vážit každého zaměstnání.

Jak se teď chystal povečeřet s manželkou v důstojně zařízeném bytě se sádrovými soškami Panenky Marie na příborníku, před nimiž červeně blikalo věčné světlo ve skleněných svícnech, zapálil si camelku a na osvěžení si nalil sklenku bourbonu. Žena přinesla na stůl talíře s kouřící polévkou. Byli teď sami; Bonasera poslal dceru k ženině sestře do Bostonu, aby tam zapomněla na strašný zážitek a újmu, již utrpěla od těch dvou surovců, které don Corleone potrestal.

Při polévce se ho manželka otázala: „Vrátíš se dnes ještě do podniku?“ Bonasera přikývl. Manželka si jeho práce vážila, ale nerozuměla jí. Nechápala, že technická stránka jeho povolání je nejméně důležitá. Jako většina ostatních lidí se domnívala, že je placen, za dovednost, s jakou umí mrtvé upravit tak, aby v rakvích vypadali jako živí. V tomhle ohledu byla jeho dovednost opravdu proslulá. Jenže mnohem důležitější a dokonce mnohem potřebnější byla jeho osobní přítomnost ve chvílích, kdy byl nebožtík vystaven na katafalku. Když se večer dostavila truchlící rodina, aby před rakví drahého zesnulého přijala pokrevní příbuzné a přátele, pak k tomu vždycky potřebovala přítomnost Ameriga Bonasery.

Byl totiž dokonalým průvodcem smrti. Smuteční obřad řídil s neustále vážným, leč energickým a útěchu dodávajícím výrazem, a pevným, ale molově naladěným hlasem. Dokázal tišit příliš nevhodně projevovaný žal, dokázal napomenout nezbedné děti, jejichž rodiče neměly sílu je udržet na uzdě. Nikdy se nerozplýval v projevech soustrasti, nebyl však ani zbytečně strohý. Jakmile nějaká rodina už jednou použila Bonaserových služeb k vyprovození milovaného nebožtíka, vždycky se k němu znovu a znovu vracela. A on žádného ze svých zákazníků nikdy, nikdy neopustil v onu bezútěšnou poslední noc nad zemi.

Obvykle po večeři na chvíli ulehl ke krátkému spánku. Pak se umyl, přeholil se a pořádně se napudroval, aby překryl černou bradu. A vždycky si vypláchl ústa. Pak si z úcty k zesnulému oblékl čisté prádlo, běloskvoucí košili, černou kravatu, čerstvě vyžehlený tmavý oblek, matně černé boty a černé ponožky. Ale přes toto oblečení nepůsobil pochmurným, nýbrž uklidňujícím dojmem. Načerno si barvil i vlasy - neslýchaná frivolnost u Itala jeho generace. Nečinil tak ovšem z ješitnosti, nýbrž proto, že mu šedivě prokvétaly a taková skvrnitost mu při jeho povolání nepřipadala vhodná.

Po polévce mu žena předložila malý steak a trochu čerstvého špenátu, který přetékal žlutým olejem. Bonasera byl slabý jedlík. Když dojedl, vzal si šálek kávy a zapálil si další camelku. Při kávě se zamyslel nad svou nešťastnou dcerou. Nikdy už nebude taková jako předtím. Krásný zevnějšek jí sice vrátili, ale v očích jí utkvěl výraz vyděšeného zvířátka, takže se na ni ani nemohl podívat. Proto ji poslal na nějaký čas do Bostonu. Čas jí zhojí rány. Bolest a strach nejsou tak definitivní jako smrt, to věděl příliš dobře. Jeho řemeslo z něho udělalo optimistu.

Právě dopíjel kávu, když v obývacím pokoji zazvonil telefon. Pokud byl doma, žena ho nikdy nezvedala: proto vstal, vypil poslední doušek a udusil cigaretu. Cestou k telefonu si sundal kravatu a začal si rozpínat košili; chystal se už ke krátkému odpočinku. Pak zdvihl sluchátko a zdvořile se ohlásil. Na druhém konci se ozval nervózní, unavený hlas: „Tady je Tom Hagen. Volám vás jménem dona Corleona, na jeho prosbu.“

Bonasera ucítil, jak se mu káva kysele vzpěnila v žaludku; zmocnila se ho slabá nevolnost. Už tomu byl téměř rok, co se stal donovým dlužníkem za to, že don pomstil čest jeho dcery; vědomí, že tento dluh musí splatit, se mu za tu dobu už vytratilo z paměti. Při pohledu na zkrvavené obličeje těch dvou lotrů byl donovi tak vděčen, že by byl pro něho učinil cokoli. Jenže čas rozežírá vděčnost rychleji než krásu. Teď se tedy Bonaserovi sevřelo srdce jako člověku, kterému hrozí zkáza. Hlas se mu chvěl. „Ano, jistě, poslouchám.“

Chlad v Hagenově hlase ho překvapil. Consigliori byl vždycky zdvořilý, přestože není Ital, jenže tentokrát byl drsně příkrý. „Dlužíte donovi službu,“ řekl. „Don nepochybuje, že mu ji splatíte, že budete šťasten, že k tomu budete mít příležitost. Za hodinu, ne dřív, spíš později, se don dostaví do vašeho pohřebního ústavu a požádá vás o pomoc. Buďte tam a přivítejte ho. Ať tam není ani jeden z vašich zaměstnanců. Pošlete je domů. Máte-li námitky, řekněte to rovnou a já zpravím dona Corleona. Má i jiné přátele, kteří mu tuto službu mohou prokázat.“

Bonasera úlekem málem křičel: „Jak jen si můžete myslet, že bych něco padrinovi odmítl? Udělám samozřejmě všechno, oč mě žádá. Na dluh jsem nezapomněl. Okamžitě jdu do podniku, okamžitě.“

Hlasem o poznání vlídnějším, i když v něm stále ještě znělo cosi nepostižitelného, mu Hagen odpověděl. „Děkuji vám. Don nikdy o vás nepochyboval. Ta poznámka vyšla ze mě. Vyhovte mu dnes večer, a budete-li mít kdy nějaké těžkostí, klidně se na mě obraťte. Získáte si tím i mé osobní přátelství.“

Tohle vylekalo Bonaseru ještě víc. Zakoktal: „Večer ke mně přijde don osobně?“

„Ano.“

„Tak už se tedy díkybohu úplně zotavil,“ řekl Bonasera hlasem, v němž se zachvěla otázka.

Na druhém konci telefonu zavládlo chvíli mlčení, pak Hagen velmi liše řekl: „Ano.“ Ozvalo se cvaknutí a spojení se přerušilo.

Bonasera se potil. Šel do ložnice, převlékl si košili a vypláchl ústa. Neoholil se však, ani si nevzal jinou kravatu. Vzal si tutéž, co měl na sobě celý den. Potom zatelefonoval do pohřebního ústavu a přikázal asistentovi, aby zůstal s truchlící rodinou, ale aby použil přední obřadní síň. On že bude mít co dělat v pracovních místnostech budovy. Když se ho asistent začal vyptávat, úsečně ho přerušil a zdůraznil, že se musí přesně řídit jeho příkazy.

Potom si oblékl sako. Manželka, která ještě nedojedla, na něho udiveně pohlédla. „Mám něco na práci,“ prohlásil a ona, vystrašena výrazem jeho tváře, se už neodvážila dále vyptávat. Bonasera vyšel z domu a přešel kolem několika bloků k pohřebnímu ústavu.

Budova stála osamoceně na velkém pozemku, obehnaném kolem dokola bílým dřevěným plotem. Z ulice vedla k zadní části domu vozovka, vhodná svou šíří právě jen pro sanitky a pohřební vozy. Bonasera odemkl vrata a nechal je otevřená. Pak přešel k zadní části budovy a širokými dveřmi vešel dovnitř. Přitom zahlédl, jak vpředu vcházejí do obřadní síně truchlící, aby vzdali poslední úctu nebožtíkovi.

Když Bonasera před mnoha lety tuto budovu koupil od bývalého majitele pohřebního ústavu, který se chystal odejít na odpočinek, měla ještě verandu, k níž vedlo asi deset schodů; po nich museli truchlící stoupat do smuteční síně. Tím ovšem vznikaly potíže. Staří nebo nemohoucí smuteční hosté, kteří chtěli vzdát nebožtíkovi úctu, nedokázali po těchto schodech vyjít. Bývalý majitel měl pro takové lidi k dispozici nákladní výtah. Byla to malá železná plošinka, do níž se vstupovalo po straně budovy. Výtah byl určen pro rakve a mrtvoly. Spouštěl se pod úroveň obřadní síně do podzemí, potom vyjel vzhůru a zastavil se až v ní, takže truchlící vystupoval z podlahy vedle rakve ve chvíli, kdy ostatní hosté odtahovali černá křesílka, aby výtah mohl projet padacími dvířky. A když už onen nemohoucí nebo starý truchlící vzdal úctu nebožtíkovi, výtah se opět vynořil z naleštěné podlahy, aby ho svezl dolů a zase nahoru tam, odkud vyšel.

Takové řešení připadalo Bonaserovi nevhodné a skrblické: Dal proto přestavět průčelí budovy; odstranil verandu a místo ní postavil mírně stoupající cestu. Výtah pochopitelně byl používán i nadále pro rakve a mrtvé.

V zadní části budovy, oddělené od obřadní síně a přijímacích salónků masívními zvukotěsnými dveřmi, byla kancelář, balzamovací místnost, skladiště rakví a spolehlivě zamčená komora, v níž byly uskladněny chemikálie i odpuzující, ale nezbytné nástroje. Bonasera zašel do kanceláře, posadil se k psacímu stolu a zapálil si camelku, jednu z mála, které v téhle budově kdy vykouřil. A pak čekal na dona Corleona.

Čekal s pocitem nejhlubšího zoufalství. Neměl totiž nejmenší pochyby o tom, jaká služba se na něm bude žádat. V posledním roce vedla famiglia Corleonových válku proti pěti velkým famigliím newyorské mafie a noviny byly plny zpráv o masakrech. Mnoho lidí na obou stranách přišlo o život. Teď famiglia Corleonových zřejmě zabila někoho tak významného že musí jeho mrtvolu ukrýt, nechat ji zmizet, a existuje snad lepší způsob než ji dát úředně pohřbít od pohřebního ústavu řádně zapsaného v obchodním rejstříku? Amerigo Bonasera si nedělal iluze o činu, kterého se měl dopustit. Stane se spoluviníkem vraždy. Kdyby se to provalilo, stráví mnoho let v žaláři. Jeho dcera a manželka budou zostuzeny, jeho dobré jméno, vážené jméno Ameriga Bonasery bude vláčeno krvavým blátem mafiánské války.

Dopřál si ještě jednu camelku. A pak si uvědomil něco mnohem strašnějšího. Až se ty druhé mafiánské famiglie dozvědí, že pomohl Corleonovým, zachovají se k němu jako k nepříteli. Zavraždí ho. A proto tedy proklel den, kdy navštívil padrina a poprosil ho, aby ho pomstil. Proklel den, kdy se jeho manželka spřátelila s manželkou dona Corleona. Proklel svou dceru a Ameriku a vlastní úspěch. Potom se mu vrátil optimismus. Nakonec to přece ještě může dobře dopadnout! Don Corleone je moudrý chlapík. Dal jistě všechno zařídit tak, aby to zůstalo v tajnosti. Jenom mu prostě nesmějí povolit nervy, vždyť osudnější než cokoli jiného by bylo upadnout u dona v nemilost.

Vtom zaslechl na štěrku zaskřípat pneumatiky. Vycvičený sluch mu prozradil, že vůz projel po úzké vozovce a zaparkoval na zadním dvorku. Otevřel zadní dveře, aby příchozí vpustil. Vešel ten obrovský tlusťoch Clemenza, následován dvěma surově vypadajícími mladíky. Bez jediného slova prohledali všechny místnosti a nato Clemenza vyšel. Oba mladíci zůstali s Bonaserou.

Za chvíli zaslechl Bonasera, jak po úzké vozovce přijíždí těžká sanitka. Pak se ve dveřích objevil Clemenza a za ním dva muži s nosítky. A Bonaserovy nejhorší obavy se splnily. Na nosítkách ležela mrtvola zabalená do šedé deky, z níž čouhaly bosé žluté nohy.

Clemenza kývl na nosiče, aby vešli do balzamovací místnosti. A potom vstoupil z temnoty dvora do osvětlené kanceláře další muž. Don Corleone.

Během rekonvalescence don zhubl a pohyboval se s jakousi nepřirozenou toporností. Klobouk držel v rukách a vlasy pokrývající mohutnou lebku jako by prořídly. Vypadal starší, mnohem seschlejší, než když ho Bonasera viděl na svatbě, ale stále ještě z něho vyzařovala síla. S kloboukem přidržovaným na prsou oslovil Bonaseru: „Tak co, starý příteli, jste připraven prokázat mi tu službu?“

Bonasera přikývl. Don šel za nosítkami do bálzamovací místnosti a Bonasera ho váhavě následoval. Mrtvola ležela na jednom ze žlábkovaných stolů. Don Corleone nepatrně mávl kloboukem a všichni ostatní opustili místnost.

„Co mám pro vás udělat?“ zašeptal Bonasera.

Don Corleone upřeně hleděl na stůl. „Přeji si, abyste z lásky ke mně použil svého veškerého umění, své veškeré dovednosti. Nechci, aby ho jeho matka viděla takového, jaký je teď.“ Přistoupil ke stolu a odhrnul šedou deku. Bonasera bezděčně a vzdor všem rokům praxe a zkušenosti zděšeně vyjekl. Na balzamovacím stole spatřil kulkami rozšvihanou tvář Sonnyho Corleona. Levé oko, zalité krví, mělo hvězdicovitě prostřelenou panenku. Hřbet nosu a levá lícní kost byly rozdrceny na kaši.

Don se na zlomek vteřiny opřel paží o Bonaseru. „Pohleďte,“ řekl, „jak mi zmasakrovali syna!“

kapitola 19

Snad právě onen mrtvý bod dal popud k tomu, že se Sonny Corleone vydal na krvavou nelítostnou stezku, která ho zavedla k vlastní smrti. Nebo to snad způsobila jeho temně zběsilá povaha, náhle zbavená otěží. Tak či onak, onoho jara podnikal nesmyslné útoky na nepřátelská pomocná vojska. V Harlemu dal postřílet pasáky famiglie Tattagliových, v dokách dal zmasakrovat chlapíky, kteří terorizovali dělníky, řídící se příkazy odborů kontrolovaných Corleonovci. Odboroví funkcionáři, kteří byli v žoldu pěti famiglií, byli vyzváni, aby zachovali neutralitu; když však i nadále bránili corleonovským bookmakerům a lichvářům rozvíjet činnost v dokách, vyslal Sonny Clemenzu a jeho regime, aby v newyorském přístavu rozsévali smrt a zkázu.

Byla to zbytečná jatka, protože výsledek války ovlivnit nemohla. Sonny byl skvělý taktik a dobyl několika vynikajících vítězství. Chyběl mu však strategický génius dona Corleona. Nakonec se všechno zvrhlo v ničivou záškodnickou válku a obě strany shledaly že pronic zanic ztrácejí valnou část příjmů a spoustu životů. Famiglia Corleonových byla nakonec nucena zavřít některé ze svých nejvýnosnějších sázkových kanceláří, včetně té, kterou dostal Carlo Rizzi na svou obživu. Carlo se dal na alkohol, začal běhat za tanečnicemi a Connie s ním měla těžký život. Od výprasku, který utržil od Sonnyho, už se na ni neodvážil vložit ruku, ale také s ní přestal spát. Connie se mu vrhla k nohám a on ji odmrštil jako Říman - tak si to alespoň myslel - s pravou patricijskou rozkoší. Vysmál se jí: „Jen si běž za bratříčkem a postěžuj si mu, že už s tebou nespím! Třeba přijde a namlátí mi, abych se na něco zmohl!“

Sonnyho se ovšem na smrt bál, i když se k sobě chovali zdvořile, ale chladně. Carlo měl dost rozumu, aby si uvědomil, že by ho Sonny zabil, že je to člověk, který dokáže s živočišnou samozřejmostí kohokoli zabít, zatímco on, Carlo, by musel sebrat všechnu odvahu a vůli, aby se dopustil vraždy. Carla nikdy nenapadlo, že právě proto je lepší než Sonny, pokud se to ovšem takhle dalo říci; záviděl Sonnymu jeho zběsilost, která okolo sebe šířila strach a stávala se právě legendární.

Hagen jako consigliori se Sonnyho taktikou nesouhlasil, ale přesto nehodlal proti ní vznést u dona námitky; už jen proto ne, že se do jisté míry osvědčila. Neustálý boj totiž jako by pět nepřátelských famiglií nakonec přece jen zdeptal, jejich protiúdery slábly a nakonec zcela ustaly. Hagen sice téhle nepravděpodobné smířlivosti nepřítele nedůvěřoval, ale Sonny jásal. „Neustoupím,“ prohlásil, „a ti lotři přilezou ke křížku!“

Sonnyho trápily jiné věci. Sandra mu dělala hlavu, protože se jí doneslo, že Lucy Manciniová očarovala jejího manžela. I když si před lidmi tropila žerty ze Sonnyho a jeho milostné techniky, příliš dlouho se jí už stranil a chyběl jí v posteli, a proto mu svými výčitkami dělala peklo na zemi.

Navíc žil Sonny pod obrovským tlakem vědomí, že na jeho hlavu je vypsána cena. Musel být na každém kroku mimořádně obezřelý a věděl, že nepřítel je o jeho návštěvách u Lucy Manciniové průběžně informován. Proto učinil složitá bezpečnostní opatření; obvykle to totiž bylo tradičně zranitelné místo. Jenže

u Lucy byl v bezpečí. Aniž cokoli tušila, byla ve dne v noci pod dohledem chlapců ze Santinova regima, a když se na poschodí vedle ní uvolnily byty, ihned si je pronajali dva z nejobávanějších příslušníků regima.

Don se zotavoval a pomalu se chystal převzít velení do svých rukou. Pak se válečné štěstí už určitě obrátí ve prospěch famiglie Corleonových. Tím si byl Sonny jist. Do té doby bude dál střežit rodinnou říši, tím si vysloužíotcovu úctu a současně upevní svůj dědický nárok; postavení dona není totiž nezbytně dědičné.

Jenže nepřátelé zatím připravovali protiúder. Analyzovali situaci a došli k závěru, že jediným prostředkem, jak odvrátit úplnou porážku, je zabít Sonnyho Corleona. Teď už do věcí viděli lépe a pochopili, že s donem, člověkem logicky uvažujícím, bude možno vyjednávat. Sonnyho nenáviděli pro jeho krvelačnost, kterou pokládali za barbarskou a kromě toho z obchodního hlediska za naprosto nesmyslnou. Nikdo přece netouží po návratu starých časů se všemi tehdejšími zmatky a potížemi.

Jednou k večeru se Connii ozval v telefonu neznámý dívčí hlas, tázající se po Carlovi. „Kdo volá?“ zeptala se Connie.

Dívka na druhém konci se zahihňala a řekla: „Tady Carlova přítelkyně. Jenom jsem mu chtěla říct, že dnes večer nemám na něj čas. Musím odjet z města.“

„Ty flundro špinavá!“ vykřikla Connie. Pak ještě jednou zaječela do telefonu: „Ty všivá děvko!“ Na druhé straně se ozvalo cvaknutí.

Carlo byl odpoledne na dostihách a vrátil se pozdě večer domů, rozmrzelý z proher a trochu nachmelený, jak upíjel z láhve, kterou neustále nosil při sobě. Sotva vešel do dveří, zasypala ho Connie nadávkami. Nevšímal si jí a šel se vysprchovat. Když vyšel nahý z koupelny, utíral se před ni a začal se parádit, protože se chystal jít ven. Connie, ruce v bocích, obličej nasupený a bledý vzteky se na něho osopila: „Nikam nechoď! Ta tvá přítelkyně telefonovala a řekla, že dnes večer nemá čas. Ty sviňáku, jak se můžeš opovážit dát těm svým děvkám mý telefonní číslo? Já tě zabiju, ty hajzle!“ Vrhla se na něho a začala ho kopat a škrábat.

Svalnatou paží ji odstrčil. „Ty ses zbláznila!“ řekl chladně. Ale Connie postřehla, že je neklidný, jako by věděl, že ta bláznivá holka s kterou spí, je opravdu schopna mu tohle vyvést. „To si z tebe asi nějaká bláznivá ženská vystřelila!“ chlácholil ji.

Connie mu proklouzla pod paží a zaťala mu nehty do obličeje. Pod nehty jí zůstalo trochu kůže. Carlo ji s překvapující trpělivostí odstrčil. Všimla si, že si kvůli jejímu těhotenství dává pozor, a to jí dodalo odvahu dát průchod své zlosti. Kromě toho byla vzrušená. Brzy už bude muset zachovávat úplnou zdrženlivost, lékař jí poslední dva měsíce zakázal jakýkoli pohlavní styk a ona po něm toužila, než bude v osmém měsíci. Přání fyzicky ublížit Carlovi jí ovšem prýštilo z hloubi duše. Šla za ním do ložnice.

Viděla, že je vystrašený, a to ji naplnilo pohrdavou škodolibostí. „Zůstaneš pěkně doma,“ prohlásila. „Nikam nepůjdeš!“

Dobře, dobře,“ řekl. Nebyl ještě dooblečen, měl na sobě jen spodky. Rád takhle chodil po bytě, byl pyšný na své tělo s širokými rameny a úzkým pasem i na zlatistou pokožku. Connie na něho vrhla lačný pohled. Carlo se pokusil o úsměv. „Dáš mi už konečné něco k jídlu?“

To, že jí připomněl její povinnosti, totiž alespoň jednu z nich, ji obměkčilo. Byla dobrá kuchařka, vařit se naučila od matky. Narychlo opekla telecí a zelené papriky, a zatímco na pánvi prskal olej, připravila míchaný salát. Carlo si lehl na postel a četl si dostihový program pro příští den. Vedle sebe měl sklenici na vodu, až po okraj naplněnou whisky, a usrkoval z ní.

Connie vešla do ložnice. Zůstala stát ve dveřích, jakoby bez vyzvání nesměla přistoupit k posteli. „Jídlo je na stole.“

Nemám ještě hlad,“ odvětil, oči upřené na dostihový program.

„Je už na stole,“ zdůraznila Connie.

„Jdi s tím do háje!“ prohlásil Carlo, dopil zbytek whisky a naklonil láhev, aby si znovu nalil. Víc si jí nevšiml.

Connie se vrátila do kuchyně, popadla talíře s jídlem a mrštila jimi o výlevku. Hlasitý třesk přilákal Carla z ložnice do kuchyně. Pohled na mastné telecí a papriky, rozprsknuté po stěnách kuchyně, pobouřil jeho úzkostlivou čistotnost. „Ty špinavá taliánská couro!“ sykl nenávistně. „Hned to tady ukliď nebo tě zkopám, že se nepoznáš!“

„Ani mě nenapadne!“ odsekla Connie a napřáhla před sebe ruce jako paráty, připravena rozsápat mu holou hruď.

Carlo zašel do ložnice, a když se vrátil, držel v ruce pásek, přeložený v půli. „Ukliď to!“ vyzval ji a tentokrát mu z hlasu jasně zněla hrozba. Connie se ani nepohnula a Carlo ji opaskem šlehl přes tukem obrostlé boky; řemen ji štípl, ale jinak neublížil. Connie ustoupila ke kuchyňské kredenci, rukou sáhla do zásuvky a vytáhla dlouhý nůž na chléb. Držela ho připravený.

Carlo se zasmál. „Podívejme, dokonce i Corleonovic ženské dovedou vraždit!“ Pásek odložil na stůl a přistoupil k ní. Connie se chtěla na něho Prudce vrhnout, ale neforemné těhotné tělo ji zpomalilo a Carlo se uhnul ráně, kterou se mu zcela vážně pokusila zasadit do slabin. Bez obtíží ji odzbrojil a pak ji začal políčkovat pomalými, nepříliš silnými údery, aby jí neroztrhl kůži. Connie ustupovala kolem kuchyňského stolu, ale Carlo ji políčkoval dále a nepřestal, ani když za ní vnikl do ložnice. Connie se ho pokusila kousnout do ruky, ale chytil ji za vlasy, pozdvihl jí hlavu a bil ji do. obličeje tak dlouho, až začala plakat bolestí a ponížením jako malé děvčátko. Pak jí mrštil opovržlivě na postel. Napil se whisky z láhve, stále ještě stojící na nočním stolku. Teď už byl zřejmě pořádně opilý, světle modré oči dostaly šílený lesk a Connii popadl opravdový strach.

Carlo se rozkročil a opět si přihnul z láhve. Pak se shýbl a chytil Connii za silné stehno. Stiskl ji tak pevně, až bolestí vyjekla a začala žadonit o smilování. „Jsi tlustá jako svině,“ utrousil zhnuseně a vyšel z ložnice.

Connie, teď už dokonale vystrašená a zkrocená, zůstala ležet na posteli a ani se neodvážila podívat, co dělá manžel v druhém pokoji. Nakonec přece jen vstala a přistoupila ke dveřím, aby nakoukla do obývacího pokoje. Carlo si otevřel další láhev whisky a ležel natažen na pohovce. Za chvíli se určitě zpije do němoty a ona bude moci vyklouznout do kuchyně a zavolat domů do Long Beache. Požádá matku, aby sem někoho pro ni poslala. Jenom doufala, že telefon nezvedne Sonny; věděla dobře, že nejlepší by bylo mluvit s Tomem Hagenem nebo s matkou.

Bylo už téměř deset hodin večer, když v kuchyni donova domu zazvonil telefon. Ohlásil se jeden z tělesných strážců a poslušně předal sluchátko Conniině matce. Jenže paní Corleonová stěží rozuměla, co jí dcera vykládá; Connie byla hysterická, ale přitom se snažila šeptat, aby ji nezaslechl Carlo ve vedlejším pokoji. Navíc jí od políčků otekl obličej a opuchlými rty mohla jen mumlat. Paní Corleonová kývla na strážce, aby zavolal Sonnyho, který byl s Hagenem v obývacím pokoji.

Sonny vešel do kuchyně a vzal od matky sluchátko. „Co je, Connie?“

Connie byla tak vyděšená jak z manžela, tak z toho, co asi bratr podnikne, že mluvila ještě nesrozumitelněji. Zabreptla: „Sonny, jenom pro mě pošli vůz, ať mě odveze domů, pak ti všechno povím, nic to není, Sonny: Nejezdi sem. Pošli Toma, prosím, Sonny. Nic to není, jenom chci přijet domů.“

Mezitím přišel do kuchyně i Hagen. Don spal po sedativech hlubokým spánkem nahoře v ložnici a Hagen chtěl mít Sonnyho pod dohledem při každé krizi. V kuchyni byli i oba strážci, kteří měli službu v domě. Všichni napjatě pozorovali Sonnyho stojícího se sluchátkem u ucha.

Násilnické rysy Sonnyho povahy musely bezpochyby vyvěrat z nějakého hlubokého záhadného fyziologického zdroje. Všichni totiž na vlastní oči viděli, jak mu silný šlachovitý krk nabíhá krví, jak se mu oči pokrývají oparem nenávisti, jak mu všechny rysy v obličeji tvrdnou a napínají se a jak mu tvář zšedla jako chorému člověku, který se brání náhlému útoku smrti; jen adrenalin, rozlévající se mu po těle, mu roztřásl ruce. Přesto vyzval sestru tlumeným, na uzdě drženým hlasem: „Počkej na mě! Jen tam pěkně počkej!“

Chvíli ještě postál v kuchyni, ohromen vlastním vztekem; pak si ulevil: „Ten mizernej hajzl, ten mizernej hajzl!“ a vyběhl z domu.

Hagen podle Sonnyho výrazu poznal, že vůbec nedokáže rozumně uvažovat. V takovémhle okamžiku byl Sonny schopen všeho. Hagen také věděl, že jízda do města Sonnyho zchladí a přivede k rozumu. Jenže rozum by ho mohl učinit ještě nebezpečnějším, i když by mu umožnil chránit sebe sama proti následkům vlastního vzteku. Hagen zaslechl, jak spouští motor, a nařídil oběma tělesným strážcům: „Jeďte za ním!“

Pak přistoupil k telefonu a vytočil několik čísel. Zařídil, aby několik chlapíků ze Sonnyho regima, ubytovaných ve městě, zajelo do Carlova bytu a Carla odtud odvedlo. Další měli zůstat u Connie, dokud tam Sonny nedorazí. Tím, že Sonnymu křížil plány, bral na sebe Hagen riziko, ale věděl, že se za něho postaví don. Hagen se bál, aby Sonny nezabil Carla před svědky. Ze strany nepřátel nic zlého nečekal. Pět famiglií se už pěkně dlouho zdrželo všech bojových akcí a zřejmě usilovalo o nějaký smír.

Ve chvíli, kdy Sonny ve svém buicku prudce vyjížděl z rezidence, nabyl už částečné rozvahy. Postřehl, že jeho oba tělesní strážci nastoupili do auta, aby se pustili za ním. Pokládal to za správné. S žádným nebezpečím nepočítal, pět famigiií už upustilo od protiútoků, vlastně už vůbec se nebojovalo. V předsíni přes sebe hodil sako, v tajné schránce měl pistoli a vůz byl přihlášen na jméno jednoho člena jeho regima, takže jemu osobně nějaké oplétačky se zákonem nehrozily. Stejně nepředpokládal, že by potřeboval zbraň. Ještě ani nevěděl, jak s Carlem naloží.

Teď, kdy už byl schopen přemýšlet, si uvědomil, že přece nemůže zabít otce nenarozeného dítěte a že tím otcem je manžel jeho sestry. Rozhodně ne kvůli nějaké domácí rozepři. Leda že by to vlastně domácí rozepře nebyla. Carlo je mizera a Sonny se cítil odpovědným proto, že sestra se s tím lotrem seznámila jeho prostřednictvím.

Paradoxem Sonnyho vznětlivé povahy bylo, že nedokázal udeřit ženu a nikdy to neudělal. Nedokázal ani ublížit dítěti nebo jinému bezbrannému tvoru. Tehdy, když se mu Carlo odmítal bránit, nedokázal ho už Sonny zabít; Carlovo bezvýhradné podvolení ho úplně odzbrojilo. Už jako chlapec měl měkké srdce. A přesto mu bylo osudem souzeno, aby se v dospělém věku stal vrahem.

Jenže tentokráte s Carlem už jednou provždy skoncuje, pomyslel si, když mířil s buickem k dálnici, která ho měla dopravit z Long Beache přes vodu k autostrádám proti Jones Beachi. Tudy jezdil, kdykoli musel do New Yorku. Byl tam slabší provoz.

Rozhodl se, že Connii pošle domů s tělesnými strážci a pak si to se švagrem vyřídí. Jak, to ještě nevěděl. Jestli ten lump Connii opravdu ublížil, tak z něho udělá mrzáka. Ale vítr vanoucí nad dálnicí a slaný svěží vzduch mu zchladily zlost. Spustil dolů okénko.

Jako vždy jel Jonesbeachskou dálnicí, neboť v tomhle ročním odbobí byla obvykle tak pozdě v noci opuštěná a on po ní mohl celou cestu až k autostrádám na protější straně bezstarostně uhánět. Ani tam nebude velký provoz. Uklidnění, které mu přinášela rychlá jízda, mu také pomáhalo uvolnit nebezpečné napětí, které si již uvědomoval. Vůz s tělesnými strážci zůstal daleko za ním.

Silnice byla špatně osvětlená, v dohledu nebyl jediný vůz. V dáli před sebou už zahlédl bílou stříšku mýtnice, obsluhované dosud výběrčími. Vedle ní bylo ještě několik dalších budek, v těch však byli výběrčí pouze ve dne, kdy byl větší provoz. Sonny začal brzdit a přitom hledal po kapsách drobné. Žádné nenašel. Sáhl po náprsní tašce, jednou rukou ji rozevřel a vytáhl z ní bankovku. Jak dojel do osvětleného prostoru, spatřil k svému mírnému překvapení, že průjezd kolem budky je zablokován nějakým vozem; řidič se zřejmě vyptával výběrčího na cestu. Sonny zatroubil a vůz poslušně projel kolem budky, aby tam vpustil jeho auto.

Sonny podal výběrčímu dolarovou bankovku a čekal na drobné. Zatím rychle vytočil okénko nahoru. Ve voze se totiž náhle ochladilo, vnikl tam studený vzduch od Atlantického oceánu. Jenže výběrčí s vrácením drobných nijak nespěchal, ten pitomec je dokonce pustil na zem. Ve chvíli, kdy se sehnul, aby je zvedl, zmizely mu z okénka hlava i trup.

Ve stejném okamžiku Sonny postřehl, že vůz před ním neodjel pryč, nýbrž jen o kousek popojel a bránil mu i dále v jízdě. Koutkem oka současně zahlédl dalšího muže v ztemnělé budce po pravici. Neměl však ani čas o tom uvažovat, neboť z vozu před ním vystoupili dva muži a šli k němu. Výběrčí se dosud neukázal. A zlomek vteřiny před tím, než vůbec k něčemu došlo, Sonny Corleone pochopil, že je vyřízen. V tu chvíli měl mysl zcela jasnou, oproštěnou od veškeré zuřivosti, jako by ho skrytý strach, konečně hmatatelný a přítomný, od všeho očistil.

Přesto však jeho mohutné tělo vrazilo v bezděčném pudu sebezáchovy do dvířek buicka a vyrazilo je ze zámku. Muž v tmavé budce začal střílet, a jak se Sonnyho rozložitá postava vyklonila z vozu, zasáhl ho do hlavy a do krku. Teď i dva muži vpředu napřáhli pistole, muž v neosvětlené budce zarazil palbu a Sonny se zhroutil na asfaltovou vozovku; jen nohama zůstal trčet v autě. Každý z obou mužů vystřelil ještě několik ran do Sonnyho těla a pak ho kopli do obličeje, aby ho ještě víc znetvořili a zůstaly tak na něm stopy způsobené přímo lidmi, nikoli zbraněmi.

Několik vteřin nato už všichni čtyři muži, tři vrahové a falešný výběrčí mýta, seděli ve svém voze a uháněli směrem k Meadowbrookské autostrádě proti Jones Beachi. Pronásledování znemožňoval Sonnyho vůz i jeho mrtvola ležící před budkou výběrčího. Když tam několik minut poté dorazili tělesní strážci a našli Sonnyho mrtvého, ani je nenapadlo rozjet se za vrahy. Velkým obloukem otočili auto do protisměru a zamířili zpátky do Long Beache. Před první telefonní budkou u silnice vyskočil jeden ze strážců z auta a zatelefonoval Hagenovi. Velmi úsečně a stručně mu oznámil: „Sonny je mrtvej, dostali ho u jonesbeachský mýtnice.“

Hagenův hlas zněl zcela klidně. „Dobře. Zajeďte ke Clemenzovi a vyřiďte mu, ať sem okamžitě přijede. On už vám řekne, co máte dělat!“

Hagen bral ten hovor v kuchyni, kde pobíhala mama Corleonová a připravovala něco na zub pro dceru, až přijede. Nedal proto na sobě nic znát a stará paní snad ani nezpozorovala, že něco není v pořádku. Ne že by si nebyla mohla všimnout, že se něco děje, ale život s donem Corleonem ji naučil, že je mnohem moudřejší si ničeho nevšímat. Když se bude muset něco bolestného dozvědět, stejně se jí to včas sdělí. A pokud by to byla bolest, které ji mohou ušetřit, pak se bez ní klidně obejde. Vyhovovalo jí, že se nemusí podílet na bolesti svých mužských; podílejí se snad oni na bolesti žen? Nevzrušeně uvařila kávu a postavila jídlo na stůl. Podle její zkušenosti bolest a strach neotupovaly fyzický hlad; podle její zkušenosti se jídlem otupovala bolest. Dotklo by se jí, kdyby jí nějaký lékař chtěl podat uklidňující prostředek, ale káva a krajíc chleba jsou něco docela jiného; pocházela ovšem z mnohem primitivnějšího prostředí.

A proto nechala klidně Hagena uniknout do rohové kanceláře. Sotva tam došel, roztřásl se tak divoce, že si musel sednout, nohy stiskl pevně k sobě, hlavu vrazil mezi nahrbená ramena a ruce sepjal mezi kolena, jako by se modlil k samému ďáblu.

Jak dobře si teď uvědomoval, že není vhodným consigliorim pro famiglii, která je ve válce. Dal se těmi pěti famigliemi a jejich zdánlivou bojácností obalamutit, podvést! Nevystrkovaly růžky a přitom potají připravovaly hrozný, zákeřný útok. Přichystaly se, vyčkávaly a bez ohledu na všechny provokace nechávaly své krvavé ruce zahálet. Vyčkávaly, až budou moci zasadit tenhle jediný strašný úder. A podařil se jim. Starý Genco Abbandando by na něco takového nebyl nikdy naletěl, byl by tušil zradu, byl by je vykouřil, byl by ztrojnásobil ostražitost. A navíc cítil. Hagen hluboký žal. Sonny mu byl opravdovým bratrem, zachráncem; byl jeho hrdinou v dobách, kdy spolu jako chlapci vyrůstali. Sonny se k němu nikdy nezachoval zle, nikdy ho netyranizoval, vždycky s ním jednal láskyplně a tehdy, když ho Sollozzo pustil na svobodu, ho přivítal objetím. Sonnyho radost ze shledání byla nelíčená. To, že dospěl v krutého, násilnického a krvelačného muže, bylo pro Hagena nepodstatné.

Odešel z kuchyně, neboť věděl, že by nikdy nedokázal oznámit paní Corleonové synovu smrt. Nikdy na ni nemyslel jako na vlastní matku, zatímco dona pokládal za otce a Sonnyho za bratra. Miloval ji stejně jako Freddieho, a Michaela a Connii, jako někoho, kdo se k němu chová laskavě ale přitom ho nemiluje. Přesto by jí to nedokázal oznámit. Za těch několik málo měsíců přišla o všechny syny; Freddie se uchýlil do Nevady, Michael se musí skrývat na Sicílii, jinak by ho to stálo život, a teď zahynul Santino. Kterého z těch tří milovala nejvíc? Nikdy to nedala najevo.

Uplynulo jen několik málo minut a Hagen se již plně ovládal. Zdvihl sluchátko a vytočil Conniino číslo. Trvalo dlouho, než se mu Connie šeptem ohlásila.

„Connie, tady Tom," oslovil ji Hagen laskavě. „Probuď svého muže, musim s ním mluvit."

„Tome, přijede sem Sonny?" otázala se vyděšená Connie tichým vystrašeným hlasem.

„Ne, Sonny tam nepřijede. Nedělej si s tím starosti. Klidně probuď Carla a řekni mu, že s ním musím nutně mluvit."

„Tome, on mě zbil," postěžovala si Connie plačtivě. „Bojím se, že mi něco udělá, až se dozví, že jsem telefonovala domů."

„Nic ti neudělá," uklidňoval ji Hagen účastně. „Promluvím si s ním a on už si dá pozor. Všechno bude v pořádku. Jen mu řekni, že je velmi, velmi nutné, aby přišel k telefonu. Jasné?"

Trvalo téměř pět minut, než se v telefonu ozval Carlův hlas, ochraptělý od spánku a whisky. Aby se probral, spustil na něj Hagen ostrým tónem: „Dobře poslouchej, Carlo. Povím ti něco, co ti vyrazí dech. Připrav se, protože až ti to povím, tak chci, abys mi odpovídal úplně přirozeně, jako by vůbec o nic nešlo. Řekl jsem Connii, že je to nutné, musíš jí tedy něco namluvit. Řekni jí, že se famiglia rozhodla přestěhovat vás oba do jednoho z domů v rezidenci a dát ti významné postavení. Že se don konečně rozhodl dát ti příležitost a doufá, že se tím zlepší váš rodinný život. Rozuměls?"

V Carlově hlase se ozvala slabá naděje, když řekl: „Jo, jasný."

Hagen pokračoval: „Za několik minut ti zaklepe na dveře několik mých lidí, aby tě odvezli. Vyřiď jim ode mě, že mi mají napřed zatelefonovat. Nic víc jim neříkej. Jenom to. Nařídím jim, aby tě nechali v bytě i s Connií. Je ti to jasné?"

„Jo, jo, rózumím," ozval se Carlo. Teď mu už hlasem prochvívalo vzrušení. Z Hagenova napjatého tónu zřejmě pochopil, že zpráva, kterou se dozví, je opravdu důležitá.

Hagen mu ji naservíroval rovnou: „Dnes v noci zábili Sonnyho. Nic neříkej. Connie mi telefonovala, když jsi spal, a on byl na cestě k tobě, ale nechci, aby to Connie věděla. I když si to třeba bude domýšlet, nechci, aby si tím byla jista. Jinak si začne myslet, že to všechno zavinila ona. Proto chci, abys zůstal u ní přes noc a nic jí neřekl. Chci, aby ses s ní smířil. Chci, abys byl dokonalým milujícím manželem. A chci, abys takovým zůstal alespoň do té doby, než porodí. Zítra ráno jí někdo řekne, že jí zabili bratra, třeba ty, třeba don, třeba její matka. A chci, abys v tu chvíli byl u ní. Prokaž mi tu laskavost a postarám se o tebe v budoucnosti. Jasné?"

„Jistě, Tome, jistě," řekl Carlo roztřeseným hlasem. „My dva jsme přece vždycky dobře spolu vycházeli, viď? Jsem ti moc vděčný. Chápeš?"

„Ano," ujistil ho Hagen. „Nikdo tě nebude vinit, že všechno způsobila tvá hádka s Connií, buď klidný. O to se už postarám." Odmlčel se a vlídně. povzbudivě dodal: „A teď běž, postarej se o Connii." A zavěsil.

Naučil se nikdy nevyhrožovat, to mu vštípil don, ale Carlo správně pochopil: že jen o vlásek unikl smrti.

Hagen pak zatelefonoval Tessiovi a přikázal mu, aby se okamžitě dostavil do rezidence. Neřekl mu proč a Tessio se nezeptal. Hagen vzdychl. Teď přijde to, čeho se nejvíce děsil.

Bude muset probudit dona z jeho tvrdého, sedativy ovlivněného spánku. Bude muset povědět muži, jehož na světě nejvíce miluje, že ho zklamal, že nedokázál ochránit ani jeho říši, ani život jeho nejstaršího syna. Bude muset upozornit dona, že je všechno ztraceno, pokud nemocný don sám nezasáhne do boje. Hagen si totiž nic nenamlouval. Jedině velký don sám by tenhle zdánlivý strašný šach mat mohl dokázat přeměnit v pat. Hagena ani nenapadlo, že by si třeba měl vyžádat dobrozdání donových lékařů. Bylo by to zbytečné; i

kdyby mu totiž lékaři nařídili cokoli, i kdyby prohlásili, že donovi hrozí smrt, vstane-li z lože, stejně to musí svému adoptivnímu otci povědět a splnit jeho příkazy. A stejně nebylo nejmenších pochyb o tom, co don udělá. Názory lékaře jsou teď bezvýznamné, všechno je teď bezvýznamné. Teď je třeba donovi všechno říci a ten musí buď převzít velení, nebo nařídit Hagenovi, aby corleonovskou říši předal pěti famigliím.

Jenže i tak se Hagen z hloubi duše děsil příští hodiny. Přemýšlel, jak se má zachovat. O vlastní vině se rozhodně nebude smět šířit. Sebeobviňování by donovi jen přitížilo. Projev vlastního žalu by jen zvýšil donův žal. Zdůraznění vlastních nedostatků jako consiglioriho v čase války by jen způsobilo, že by si don vyčítal, jak špatný měl úsudek, když pro tak významné postavení vybral takového člověka.

Hagen věděl, že musí donovi věcně oznámit, co se stalo, podat rozbor opatření, jimiž by se dosáhlo nápravy, a pak mlčet. Dále bude muset reagovat tak, jak si don bude přát. Bude-li si don přát, aby se přiznal k vině, ukáže, že se cítí vinným; bude-li si don přát projev žalu, dá bez obalu najevo svůj upřímný žal.

Před rezidencí se rozlehl hluk motorů vjíždějících aut a Hagen pozdvihl hlavu. Přijížděli caporegimové. Nejprve tedy bude krátce informovat je, pak půjde nahoru probudit dona Corleona. Vstal, přistoupil k domácímu baru vedle psacího stolu a vyndal láhev a sklenici. Zůstal tam chvíli stát, tak znervóznělý, že si ani nedokázal nalít. Vtom zaslechl, jak se za ním tiše zavřely dveře pokoje. Otočil se a před sebou spatřil dona Corleona, poprvé v obleku od doby, co byl postřelen.

Don přešel pokojem a usedl do velkého koženého křesla. Kráčel poněkud toporně, šaty mu byly trochu volné, ale Hagenovým očím připadal stejný jako vždycky. Zdálo se, jako by silou vlastní vůle ze sebe střásl všechny vnější příznaky dosud zeslabeného organismu. Ze strnule přísných rysů vyzařovala stará síla a energie. Napřímil se v křesle a vyzval Hagena: „Nalej mi trochu anýzovky."

Hagen vyměnil láhve a nalil oběma ohnivou, po lékořici vonící kořalku. Byl to domácí selský výrobek, silnější, než jaký se prodával v obchodech, dar starého přítele, který donovi každý rok posílal plný náklaďák. „Má žena plakala, než usnula," řekl don Corleone. „Z okna jsem uviděl Přicházet do domu své caporegimy a je půlnoc. A tak si myslím, můj consigliori, že bys měl svému donovi říct, co už každý ví."

Hagen rozvážně odpověděl: „Nic jsem mamince neřekl. Právě jsem chtěl vyjít nahoru, probudit vás a osobně vám tu zprávu sdělit. Za malou chvíli bych už vás byl přišel probudit."

„Jenže napřed ses potřeboval posilnit," prohodil suše don.

„Ano," přitakal Hagen.

„Už ses posilnil. Teď mi to tedy můžeš říct." Z hlasu mu zněl jen náznak výčitky za Hagenovu slabost.

„Zastřelili Sonnyho na dálnici. Je mrtev."

Don Corleone přivřel oči. Na nepatrný zlomek vteřiny se rozpadla hradba jeho vůle a obličejem se kmitla vyčerpanost. Vzápětí se ovládl.

Sepjal ruce před sebou na stole a pohlédl Hagenovi přímo do očí. „Vylič mi všechno, co se stalo," vyzval ho. Pak zdvihl ruku. „Ne, počkej, až přijdou Clemenza a Tessio, ať jim to nemusíš opakovat."

Za několik okamžiků uvedla tělesná stráž do místnosti oba caporegim. Okamžitě pochopili, že don už je zpraven o synově smrti; jinak by totiž nebyl vstal, aby je přivítal. Objali ho, neboť si to jako staří spolubojovníci mohli dovolit. Napili se anýzovky, kterou jim Hagen nalil, a pak všichni vyslechli zprávu o událostech této noci.

Na konci položil don Corleone pouze jednu otázku: „Je jisté, že můj syn je mrtev?"

„Ano," odpověděl Clemenza. „Tělesní strážci patřili k Santinově regimu, ale vybral jsem je já. Vyptal jsem se jich, hned jak ke mně přijeli domu. Viděli jeho tělo u mýtnice. Při těch zraněních, co viděli, nemohl už bejt naživu. Za to, co říkají, ručí svými životy."

Tento konečný rozsudek přijal don Corleone bez jakékoli známky pohnutí, jen se na chvíli odmlčel. Pak řekl: „Nikdo z vás se touhle záležitostí nesmí zabývat. Nikdo z vás nesmí podniknout žádný akt pomsty. Nikdo z vás nesmí bez mého výslovného příkazu pátrat po vrazích mého syna. Bez mého výslovného a přímého rozkazu se od tohoto okamžiku nesmí podniknout žádná další válečná akce proti pěti famigliím. Do pohřbu mého syna přerušuje naše famiglia všechnu obchodní činnost a nebude jí poskytovat žádnou ochranu. Po pohřbu se zde znovu sejdeme a rozhodneme, co dál. Teď v noci musíme udělat pro Santina všechno, co se pro něho dá ještě udělat; musí být pohřben jako křesťan. Moji přátelé zařídí všechno potřebné u policie a ostatních úřadů. Clemenzo, ty a všichni tví lidé zůstanete po celou dobu se mnou jako má tělesná stráž. Tessio, ty budeš chránit ostatní členy mé rodiny. Tome, zavolej Ameriga Bonaseru a řekni mu, že ještě dnes v noci budu potřebovat jeho službu. Ať na mě čeká ve svém podniku. Přijedu tam za hodinu, za dvě, za tři. Je vám to vše jasné?" Všichni tři přikývli. Don Corleone pokračoval: „Clemenzo, sežeň nějaké lidi a auta a čekej na mě. Za několik minut budu připravený. Tome, jednal jsi správně. Chci, aby Constanzia byla už ráno tady u matky. Zařiď všechno potřebné, aby se s manželem ubytovala v rezidenci. Zařiď, aby k Sandře přijely její přítelkyně a zůstaly u ní v domě. Má žena tam půjde také. jen co s ní promluvím. Oznámím jí to neštěstí a ženy pak už zařídí v koste le zádušní mši a modlitby za jeho duši."

Don povstal z koženého křesla. Ostatní se také zvedli a Clemenza a Tessio ho opět objali. Hagen podržel donovi dveře; ten se zarazil a na okamžik na něho pohlédl. Pak mu položil ruku na tvář, rychle ho objal a pravil mu italsky: „Jsi mi dobrým synem. Jsi mou útěchou.“ Tím dal Hagenovi najevo, že si v těchto strašných okamžicích počínal správně.

Potom vyšel nahoru do ložnice, aby promluvil s manželkou. A právě v té chvíli zatelefonoval Hagen Amerigu Bonaserovi, aby majitel pohřebního ústavu splatil službu, kterou dlužil Corleonovým.

díl V

kapitola 20

Smrt Santina Corleona otřásla celým podsvětím ve Státech. Když se rozhlásilo, že don Corleone vstal z lože, ačkoli ještě nebyl zcela zdráv, a ujal se vedení záležitostí famiglie, a když informátoři oznámili z pohřbu, že don se zřejmě už úplně zotavil, začali se předáci pěti famiglií horečně připravovat na obranu proti krvavé odvetné válce, s níž počítali jako se samozřejmostí. Nikdo nepodlehl omylu, že by dona Corleona kvůli minulým porážkám podceňoval. Vždyť se za své kariéry dopustil jen nepatrného počtu chyb a z každé z nich se poučil.

Jediný Hagen uhádl donovy pravé úmysly a nijak ho nepřekvapilo, když don vyslal k pěti famigliím posly s návrhem na uzavření míru. Nenavrhoval ovšem pouze mír, nýbrž schůzku všech newyorských famiglií, k níž by se pozvaly i všechny ostatní mimonewyórské famiglie. Newyorské famiglie byly ve Spojených státech nejmocnější, a proto se pokládalo za samozřejmé, že na jejich vzájemných vztazích a rozkvětu je bezprostředně závislý i rozkvět všech ostatních famiglií v zemi.

Zpočátku byli všichni podezíraví. Chystá jim snad don Corleone nějakou léčku? Pokouší se ukolébat své nepřátele do zdání bezpečnosti? Připravuje obrovský masakr, aby pomstil syna? Netrvalo však dlouho a don jasně prokázal, že nemá postranní úmysly. Nejenže zainteresoval na schůzce všechny famiglie v zemi, ale navíc nepodnikal vůbec žádné bojové přípravy a nezískával spojence. A pak učinil onen konečný neodvolatelný krok, jímž nad veškerou pochybnost dokázal upřímnost svých záměrů a zaručil bezpečnost Velké radě, která se měla sejít. Obrátil se na famiglii Bocchicchiů a požádal ji, aby mu poskytla své služby.

Jedinečnost famiglie Bocchicchiů spočívala v tom, že tato v minulosti obzvlášť divoká větev sicilské mafie se v Americe stala nástrojem míru. Kdysi si tento rod získával prostředky na živobytí téměř barbarským násilnictvím, zatímco nyní se živil způsobem, který by se dal nazvat téměř svatým. Jediným aktivem Bocchicchiů byla úzce spjatá struktura krevního spříznění, prodchnutá věrností k rodině, ještě mnohem přísněji dodržovanou, než jak bylo zvykem ve společnosti, kde věrnost rodině je důležitější než věrnost manželce.

V době, kdy famiglia Bocchicchiů vládla nad jedním hospodářským odvětvím v menší oblasti jižní Sicílie, čítala - včetně bratranců z třetího kolena - necelých dvě stě členů. Příjem pro celou rodinu plynul ze čtyř či pěti mlýnů, které sice nebyly společným majetkem, ale všem členům famiglie zaručovaly práci, chléb a minimální bezpečí. Toto spoluvlastnictví, utužované pokrevními sňatky, jim umožňovalo jednotný postup proti nepřátelům.

V jejich koutku Sicílie nesměl být postaven jediný konkurenční mlýn, jediná hráz, která by poskytovala zásobu vody konkurenci nebo poškodila jejich vlastní obchod s vodou. Jakýsi vlivný velkostatkář si jednou dal vystavět vlastní mlýn, určený ostatně výhradně k jeho osobnímu použití. Mlýn lehl popelem. Velkostatkář se obrátil na carabiniery a vyšší místa dala zatknout tři členy famiglie Bocchicchiů. Ještě před zahájením soudního řízení shořel velkostatkářův panský dům. Obvinění bylo odvoláno, obžaloba byla stažena. Za několik měsíců přijel na Sicílii jeden z nejvyšších funkcionářů italské vlády a navrhl, aby se chronický nedostatek vody na ostrově vyřešil vybudováním velké přehrady. Z Říma přibyli zeměměřiči a před zarputile se tvářícími venkovany, členy bocchicchiovského klanu, zmapovávali území. Celá oblast se hemžila policisty, ubytovanými v barácích zvlášť k tomuto účelu vystavěných.

Zdálo se, že stavbě přehrady nic nezabrání. V Palermu se již vykládal, stavební materiál a stroje. Jenže tím také všechno skončilo. Bocchicchiové se obrátili na předáky ostatních mafiánských famiglií a ti přislíbili pomoc. Těžší stavební stroje byly poškozovány, lehčí byly rozkradeny. Mafiánští poslanci v italském parlamentě zahájili byrokratický protiútok proti plánům stavby. Celá záležitost se táhla řadu let a zatím se dostal k moci Mussolini. Duce rozhodl, že přehrada musí být vybudována. Nebyla. Duce věděl , že mafie je hrozbou pro jeho režim, protože vytváří zcela oddělenou samostatnou mocenskou strukturu. Dal proto plnou

moc jednomu vysokému policejnímu úředníkovi a ten obratem vyřešil problém tím, že nastrkal spoustu lidí za mříže nebo je dal deportovat na ostrovy nucených prací. Za několik málo let se mu podařilo zlomit moc mafie - jednoduše svévolně pozatýkal každého, kdo byl třeba jen podezřelý, že je mafioso. Tím ovšem uvrhl do zkázy i bezpočet nevinných rodin.

Bocchicchiové byli natolik vznětliví, že se proti této neomezené moci postavili se zbraní v ruce. Polovina jejich mužů padla v ozbrojených střetnutích, druhá polovina byla deportována do ostrovních trestaneckých osad. Zbývala jich už jen hrstka, když byly učiněny kroky aby mohli obvyklou lodní cestou a pak přes Kanadu ilegálně emigrovat do Ameriky. Přistěhovalců bylo necelých dvacet a usadili se v malém městečku v hudsonském údolí nedaleko New Yorku; začali tam z ničeho a za krátkou dobu se vzmohli na firmu na odvoz odpadků vlastními nákladními auty. Zbohatli, protože neměli konkurenci. Konkurenci neměli proto, že konkurenti nalézali svá auta spálená a poškozená. Jednoho vytrvalého chlapíka jenž podbízel ceny, našli zahrabaného a udušeného v hromadě odpadktů, které za ten den nasbíral.

Jak se však jejich muži postupem času ženili - samozřejmě se sicilskými děvčaty - a přicházely děti, přestával jim podnik na odvoz odpadků, i když je uživil, stačit na opatřování přepychovějších věcí, které jim Amerika mohla poskytovat. Proto se famiglia Bocchicchiů ujala vedlejší výnosné činnosti - její členové se stali vyjednavači a rukojmími při mírových jednáních válčících mafiánských famíglií.

Hloupost byla význačným rodovým rysem klanu Bocchicchiů, pokud u nich ovšem nešlo jen o pouhou primitivnost. Dokázali však rozpoznat vlastní meze a chápali, že nemohou soupeřit s ostatními mafiánskými rodinami v boji o organizování a kontrolování složitějších obchodních struktur, jako jsou prostituce, hazardní hry a drogy. Byli to lidé otevření a přímočaří, kteří uměli nabídnout dar obyčejnému strážníkovi, ale navázat styky s politickým úplatkářem neuměli. Měli jen dvě aktiva. Svou čest a svou divokost.

Bocchicchio nikdy nelhal, nikdy se nedopustil zrady. Něco takového bylo příliš složité. Bocchicchio ovšem nikdy nezapomněl na urážku a nikdy ji nenechal nepomstěnu, ať ho to stálo cokoli. A tak se čirou náhodou dostali do profese, která se pro ně stala časem tou nejvýnosnější. Jakmile jedna z válčících stran chtěla uzavřít mír a připravit schůzku, obrátila se na klan Bocchicchiů. Hlava klanu se ujala prvního vyjednávání a postarala se o potřebné rukojmí. Když například jel Michael na schůzku se Sollozzem, zůstal jeden Bocchicchiovec u Corleonových jako záruka za Michaelovu bezpečnost. Za tuto službu zaplatil Sollozzo. Kdyby Sollozzo byl Michaela zabil, byli by Corleonovci zabili rukojmího rodiny Bocchicchiů, kterého drželi u sebe. V tomto případě by se Bocchicchiovci pomstili Sollozzovi jako tomu, kdo zavinil smrt jejich rodinného příslušníka. A protože byli primitivové, nedali by se od pomsty ničím odradit, žádným výkupným. Ochotně obětovali vlastní život a toho, kdo je zradil, nic neochránilo. Rukojmí z klanu Bocchicchiů bylo tou nejbezpečnější zárukou.

Když tedy don použil k vyjednávání Bocchicchiovců a zařídil, aby pro každou famiglii, která se dostaví na mírové jednání, dodali rukojmí, nedalo se o upřímnosti jeho záměrů již pochybovat. Schůzka bude stejně bezpečná jako svatba.

Když byli rukojmí na místě, odbyla se schůzka v konferenční místnosti ředitele jedné menší obchodní banky, jejíž prezident byl donu Corleonovi zavázán; donovi patřila ostatně i část akcií, třebas byly zapsány na prezidentovo jméno. Ten s láskou vzpomínal na chvíli, kdy nabídl donu Corleonovi, že mu písemně potvrdí vlastnictví akcií, aby se vyloučil jakýkoli podvod.

Don Corleone byl hluboce pohoršen. „Svěřil bych vám celý svůj majetek," prohlásil rozhodně prezidentu banky. „Svěřil bych vám svůj život i blaho svých dětí. Neumím si ani představit, že byste mě, mohl někdy podvést či jinak zradit. V tom případě by se zhroutil celý můj svět, všechna má víra, že se vyznám v lidském charakteru. Samozřejmě, vedu si písemné záznamy, aby mí dědici věděli, kdyby se mi něco přihodilo, že máte něco pro ně v opatrování. Vím však, že až tady už nebudu a nebudu moct střežit zájmy svých dětí, vy se o ně věrně postaráte."

Prezident banky byl velmi vnímavý a citlivý člověk, i když nebyl Sicilan. Dokonale dona pochopil. Padrinova prosba byla pro něho rozkazem a tak jednu sobotu byly famigliím k dispozici ředitelské kanceláře banky a konferenční místnost s pohodlnými koženými křesly a zaručeným soukromím.

Starost o bezpečnost v bance převzal malý oddíl pečlivě vybraných mužů, oblečených do stejnokrojů bankovní stráže. V deset hodin dopoledne už byli hosté shromážděni v konferenční místnosti. Kromě pěti newyorských famiglií tu bylo zastoupeno dalších deset famiglií z celých Spojených států s výjimkou Chicaga, této černé ovce jejich světa. Famiglie se už vzdaly snahy zcivilizovat Chicago, a pokládaly proto za zbytečné přizvat ty vzteklé psy k tak významné schůzce.

Hosté měli k dispozici bar a malý bufet. Každý účastník porady směl přivést jednoho pobočníka. Většina donů přivedla své consigliory, takže tam bylo poměrně málo mladých mužů. Jedním z nich byl Hagen a navíc jediný, kdo nebyl Sicilan. Všichni se na něho dívali zvědavě, jako na nějakou zrůdu.

Hagen věděl, jak se má chovat. Nemluvil, neusmíval se. O svého šéfa, do na Corleona, pečoval s hlubokou úctou, s jakou oblíbený vazal pečuje o svého krále; přinášel mu chlazené nápoje, zapaloval mu doutníky, přisouval popelník; činil tak uctivě, ale nikoli podlézavě. Hagen byl jediný člověk v místnosti, který věděl, koho představují portréty rozvěšené na stěnách vykládaných tmavým dřevem. Byly to většinou olejové portréty slavných finančníků. Jeden z nich představoval ministra financí Hamiltona. Hagen se neubránil myšlence, že Hamilton by asi schválil, že tahleta mírová porada se koná v bance. Nic nedokáže tak uklidnit, nic nepřispívá tak dokonale k uplatnění logického myšlení jako atmosféra peněz.

Příchod byl stanoven na dobu mezi půl desátou a desátou dopoledne. Don Corleone, v jistém smyslu hostitel, vždyť popud k mírovým rozhovorům vyšel od něho, se dostavil první; jednou z jeho mnoha ctností byla dochvilnost. Dalším příchozím byl Carlo Tramonti, který si jako doménu přivlastnil jižní část Spojených států. Byl to mimořádně hezký, na Sicilana poměrně vysoký muž středních let, s opálenou, temně hnědou pletí, vybraně oblečený a upravený. Vzhledem nepřipomínal Itala, spíš vypadal jako nějaký milionář, trávící čas rybolovem na své jachtě, jehož fotky jsou otiskovány v obrázkových časopisech. Své příjmy čerpala famiglia Tramontiů z hazardních her a ten, kdo se setkal s jejím donem, nemohl vytušit, s jakou krutostí si svou říši vydobyl.

Jako malý chlapec se vystěhoval ze Sicílie a usadil se na Floridě, kde dospěl; tam se stal zaměstnancem syndikátu maloměstských politiků z amerického Jihu, kteří měli pod palcem hazardní hry. Tito neobyčejně tvrdí, ostřílení chlapíci, spřažení s neobyčejně tvrdými, ostřílenými policejními úředníky neměli sebemenší podezření, že je takový přistěhovalý zelenáč jednou vyhodí ze sedla. Nebyli připraveni na jeho krutost a nedokázali jí čelit jen proto, že zisk, o který tu šlo, jim nestál za takové krveprolití. Policii si Tramonti získal větším podílem z výtěžku; a chrapounské gangstery, kteří ten podnik vedli s absolutním nedostatkem představivosti, prostě likvidoval. Tramonti navázal kontakty s Batistovým režimem na Kubě a investoval peníze do havanských hotelů, heren a nevěstinců, aby tam nalákal hráče z americké pevniny. Stal se mnohonásobným milionářem a majitelem jednoho z nejpřepychovějších hotelů v Miami Beachi.

Když vešel do konferenční místnosti, následován stejně opáleným consigliorim, objal dona Corleona a naladil soustrastný obličej na projev zármutku nad smrtí donova syna.

Přicházeli další donové. Všichni se navzájem znali, za ty dlouhé roky se setkávali ať už společensky nebo při obchodních jednáních. Chovali se k sobě s profesionální zdvořilostí a za svých mladších, chudších let si prokazovali i drobné služby. Po Tramontim přišel Joseph Zaluchi z Detroitu. Famiglia Zaluchiů vlastnila pod patřičnými pláštíky a krytím jedno ze závodišť v detroitské oblasti. Také jí patřila většina tamních hazardních heren. Zaluchi byl dobrosrdečně vypadající muž s obličejem jako měsíc, který obýval přepychovou vilu v detroitské elegantní čtvrti Grosse Point. Jeden z jeho synů se přiženil do staré, velmi známé americké rodiny. Zaluchi, stejně jako don Corleone, byl člověk znalý světa. V Detroitu docházelo v porovnání s ostatními městy, ovládanými famigliemi, k nejmenšímu počtu fyzických násilností; za poslední tři roky tam byly provedeny pouze dvě popravy. Ani Zaluchi nesouhlasil s obchodem s drogami.

Zaluchi s sebou přivedl svého consiglioriho a oba přistoupili k donu Corleonovi, aby ho objali. Zaluchi měl zvučnou americkou výslovnost s pouze nepatrnou stopou přízvuku. Byl konzervativně oblečen, vypadal jako opravdový obchodník, a byl pln upřímné, dobré vůle. „Jen váš hlas mě sem dokázal přivolat," řekl donu Corleonovi. Ten sklonil hlavu na výraz díků. Mohl počítat se Zaluchiovou podporou.

Další dva doni přijeli ze Západního pobřeží. Přicestovali jedním autem, byli totiž blízkými spolupracovníky. Frank Falcone a Anthony Molinari byli mladší než většina mužů, kteří se měli dostavit na schůzku; oběma bylo něco málo přes čtyřicet. Byli oblečeni poněkud méně formálně než ostatní, jejich chování tak trochu zavánělo Hollywoodem a navenek si počínali o trošku srdečněji, než bylo třeba. Frank Falcone kontroloval odborové organizace filmového průmyslu, herny ve filmových studiích a navíc organizaci na umísťování prostitutek, jejímž prostřednictvím dodával děvčata do nevěstinců ve státech amerického Dalekého západu. Do vlastního zábavního průmyslu se oběma donům ještě nepodařilo proniknout, jen Falcone se tam zatím nepatrně uchytil. Proto mu jeho kolegové nedůvěřovali.

Anthony Molinari kontroloval sanfranciské doky a byl neomezeným vládcem nad všemi sportovními sázkovými kancelářemi. Pocházel z italské rybářské rodiny a patřila mu nejlepší restaurace mořských specialit v San Francisku, na kterou byl tak pyšný, že, jak se tvrdilo, na ní prodělával, protože za podávané pokrmy účtoval příliš nízké ceny. Měl kamennou tvář profesionálního hazardního hráče a bylo o něm známo, že má také něco společného s pašováním drog z Mexika a z lodí připlouvajících z východních oceánů. Za pobočníky měli mladé, svalnaté muže, kteří zřejmě nebyli jejich poradci, nýbrž osobní strážci; ovšem ani ti se neodvážili přijít na tuto schůzku ozbrojeni. Všeobecně se vědělo, že ovládají karate, což ostatní dony sice mírně pobavilo, avšak neznepokojilo je to o nic víc, než kdyby kalifornští donové byli přišli se škapulíři posvěcenými samým papežem. Přitom je ovšem třeba poznamenat, že někteří z přítomných byli nábožensky založeni a věřili v Boha.

Dalším příchozím byl představitel bostonské famiglie. Byl to jediný don, jehož si ostatní nevážili. Znali ho jako člověka, který byl k svým „poddaným“ nespravedlivý a nemilosrdně je odíral. To by se ještě dalo omluvit, vždyť chování každého člověka je ovlivněno jeho touhou po penězích. Co se mu však odpustit nedalo, byla skutečnost, že nedokázal ve své říši udržet pořádek. V bostonské oblasti docházelo k příliš velkému počtu vražd, k příliš mnoha drobným válkám o moc, k nadbytečnému počtu samostatných, famiglií nepodporovaných akcí; příliš nestoudně se tam vysmívali zákonu. Jestliže chicagští mafiosové byli divoši, pak bostonští byli gavuni - neotesaní lotři, hulváti. Bostonský don se jmenoval Domenick Panza; byl to malý, rozložitý chlapík, který - jak se jeden z donů o něm vyjádřil - vypadal jako zloděj.

Clevelandský syndikát, snad nejmocnější z těch organizací, které se výlučně věnovaly hazardním hrám, byl zastoupen jemně vyhlížejícím postarším mužem vyhublého obličeje a sněhobílých vlasů. Říkalo se mu, nikoli ovšem do očí, „Žid“, protože měl kolem sebe víc židovských pomocníků než sicilských. Dokonce se tvrdilo, že nejraději by byl jmenoval consigliorim nějakého Žida, ale toho se neodvážil. Tak či onak, jestliže se o famiglii dona Corleona v důsledku Hagenova postavení hovořilo jako o irském gangu, pak famiglia dona Vincenta Forlenzy byla poněkud připadněji označována jako židovská famiglia. Jinak byl don Vincent pánem neobyčejně výkonné organizace a vědělo se o něm, že vzdor jemným rysům ani jednou neomdlel při pohledu na krev. Vládl železnou rukou, oblečenou do sametové politické rukavice.

Jako poslední přišli zástupci newyorských pěti famiglií a Hagena překvapilo, oč impozantněji, důrazněji působí těchto pět mužů než jejich kolegové z venkova, úplní burani. Newyorští donové byli totiž typickými představiteli staré sicilské tradice byli to muži s „břichem“. Břicho znamená v přeneseném smyslu moc a odvahu a doslova kus lidského těla; u nich jako by tyto pojmy byly navzájem nerozlučně spjaty (tak tomu ovšem na Sicílii skutečně bylo). Byli to statní, zavalití muži s masívními lvími hlavami, výraznými rysy, masitými klenutými nosy, silnými ústy a těžkými, ochablými lícemi. Nebyli ani příliš dobře oblečeni, ani příliš pečlivě upraveni; vypadali jako lidé, kteří mají plno práce a nemají čas na nějaké nesmysly či ješitnost.

Anthony Stracci ovládal newjerseyskou oblast a nákladní dopravu v dokách manhattanské Západní čtvrti. V New Jersey mu patřily herny a byl úzce spjat s politickou mašinérií Demokratické strany. Měl park těžkotonážních nákladních aut, která mu přinášela velké zisky, a to zejména proto, že jezdila s těžším nákladem, než bylo povoleno, a silniční vážní inspektoři je ani nezastavovali, ani nepokutovali. Tato nákladní auta přispívala k ničení vozovek a napáchané škody pak opravovala Stracciho firma, specializovaná na silniční stavitelství, která dostávala výnosné státní zakázky. Byla to činnost přímo ideální - obchod, který sám o sobě vytvářel další obchod. I Stracci byl staromódní a nikdy neměl nic společného s prostitucí; protože však vyvíjel obchodní činnost v přístavech a docích, nezbylo mu nic jiného než se dát vtáhnout do obchodu s drogami. Z pěti newyorských famiglií stojících proti Corleonovcům byla jeho famiglia nejméně vlivná, ale nejlépe organizovaná.

Ottilio Cuneo řídil famiglii, ovládající severní část státu New York; organizovala pašování italských přistěhovalců z Kanady, měla v rukou všechny herny své oblasti a vykonávala právo veta při udělování státních koncesí k provozování dostihových drah. Cuneo byl neobyčejně roztomilý člověk s veselou kulatou tváří venkovského pekaře, který na veřejnosti vystupoval jako majitel velké mlékárenské firmy. Byl z lidí, co milují děti, a nosil po kapsách plno cukrátek, aby vždycky mohl potěšit některé ze svých četných vnoučat nebo malých dětí svých společníků. Nosil plstěný širák s obrubou sklopenou kolem dokola jako ženský klobouk proti slunci, který jeho již beztak kulaťoučký obličej rozšiřoval do výrazu naprosté dobrosrdečnosti. Byl jedním z mála donů, kteří nikdy nebyli zatčeni, a o jejichž skutečné činnosti neměl nikdo ani tušení. A to natolik, že byl členem městských komisí a Newyorská obchodní komora ho dokonce zvolila za „Podnikatele roku ve státě New Yorku“.

Nejbližším spojencem famiglie Tattagliových byl don Emilio Barzini. Patřily mu různé herny v Brooklynu a v Queensu. Část příjmů mu plynula z prostituce. Dostával podíly z loupežných přepadů. Pod jeho kontrolou byl celý Staten Island. Patřily mu některé sportovní sázkové kanceláře v Bronxu a Westchesteru. Účastnil se obchodu s narkotiky. Měl úzké styky s Clevelandem a Západním pobřežím a patřil mezi těch několik málo prozíravců, kteří měli zájmy v Las Vegas a v Renu, jediných dvou otevřených městech státu Nevada. Jeho působištěm byly také Miami Beach a Kuba. Podle všeho byla jeho famiglia v New Yorku, a z toho důvodu tedy v celých Spojených státech, nejmocnější famiglií po Corleonových, a Barziniho vliv sahal až na Sicílii. Měl prsty v každém myslitelném nezákonném obchodě. Tvrdilo se o něm, že se dokonce zachytil na Wall Street. Od samého počátku války podporoval famiglii Tattagliů penězi i vlivem. Jeho touhou bylo stát se místo dona Corleona nejmocnějším a nejváženějším předákem mafie ve Spojených státech a urvat pro sebe kus jeho říše. V mnohém se donu Corleonovi podobal, byl však modernější, světa zna, lejší, praktičtější. Jeho nebylo možné pokládat za starého papriku. Měl důvěru mladších, novějších, vzhůru se deroucích předáků. Byl to člověk silného charakteru, ale studený; nebyla v něm ani špetka srdečnosti dona Corleona. V této chvíli to asi byl nejváženější člen celé skupiny.

Posledním příchozím byl don Phillip Tattaglia, hlava famiglie Tattagliových, která se otevřeně podporováním Sollazza postavila proti moci Corleonovců a téměř zvítězila. A přestojím ostatní kupodivu tak trochu opovrhovali. Bylo totiž všeobecně známo, že se dal ovládnout Sollozzem a že ho ten mazaný Turek vodil za nos. Činili ho odpovědným za celý zmatek a rozruch, který tak uškodil každodennímu chodu obchodních záležitostí newyorských famiglií. Navíc to byl třiašedesátiletý světák a sukničkář. A měl dost příležitostí, aby mohl této své slabostí holdovat.

Famiglia Tattagliů totiž obchodovala s ženami. Hlavním oborem její činnosti byla prostituce. Kontrolovala také většinu nočních podniků ve Spojených státech, a mohla proto kteréhokoli talentovaného umělce kamkoli umístit. Phillip Tattaglia se nijak neštítil použít násilí, aby dostal do područí slibné zpěváky a komiky anebo aby se vetřel do gramofonového průmyslu. Nicméně hlavním zdrojem jeho příjmů zůstávala prostituce.

Ostatním donům se protivil.

Byl to ufňukanec, neustále si stěžoval na režii zatěžující jeho podnikání. Všechen zisk pohlcují účty za prádlo, za všechny ty špinavé ručníky (ale přitom byl majitelem prádelny, která tuto práci konala). Holky jsou líné a nespolehlivé, utíkají mu, páchají sebevraždy. Pasáci jsou proradní a nepoctiví a nemají smysl pro věrnost. Dobří pracanti se shánějí nesnadno. Mladí chlapci ze sicilské krve ohrnují nad takovou prací nos a pokládají za nedůstojné obchodovat s ženami a využívat jich; ti samí ničemové by ovšem s písničkou na rtech a s křížem na krku klidně podřezali druhému krk. Takovými stížnostmi měl Phillip Tattaglia ve zvyku častovat lhostejné a pohrdavé posluchačstvo. Nejvíce však naříkal na úřady, v jejichž pravomoci bylo vydávat a rušit oprávnění k prodeji alkoholických nápojů v jeho nočních podnicích a kabaretech. Zapřísahal se, že z peněz, které těmhle zlodějským strážcům úředních pečetí vyplatil, nadělal víc milionářů než celý Wall Street.

Jeho málem vítězná válka proti famiglii Corleonovců mu však kupodivu nezískala úctu, jakou si zasloužila. Vědělo se totiž, že zdrojem jeho síly byl napřed Sollozzo a později famiglia Barziniových. Přitěžovalo mu také, že výhody, kterou mu poskytl moment překvapení, nedokázal využít k dosa žení úplného vítězství. Kdyby si vedl lip, bylo by se všem nepříjemnostem dalo jistě zabránit. Smrt dona Corleona by byla znamenala konec války.

Don Corleone a Phillip Tattaglia přišli v této válce o syny, a bylo proto na místě, že se přivítali pouze zdvořilou úklonou. Don Corleone byl středem pozornosti, všichni na něho napjatě hleděli, aby odhadli, jak ho poznamenaly rány a porážky. Každého zejména mátlo, proč vlastně po smrti nejmilejšího syna žádá o mír. Přiznává tím přece porážku a téměř určitě si tím způsobí omezení své moci. Ostatně se to brzy dozvědí.

Přítomní se vítali, podávaly se drinky a uplynula skoro další půlhodina, než don Corleone zasedl na své místo u stolu z leštěného ořechového dřeva. Hagen se skromně posadil na židli kousek vlevo za donem. To bylo znamení pro ostatní dony, aby se odebrali ke stolu. Jejich pobočníci usedli za ně, consiglioriové co nejblíž, aby jim v případě potřeby mohli ihned poskytnout radu.

Jako první promluvil don Corleone a hovořil, jako by se nic nebylo stalo. Jako by nebyl býval těžce zraněn, jeho nejstarší syn zavražděn, jeho říše v troskách a jeho vlastní rodina rozprchlá - Freddie na Západě pod ochranou famiglie Molinariů a Michael ukrytý v pustinách Sicílie. Hovořil klidným hlasem, v sicilském dialektu.

„Chci vám všem poděkovat za to, že jste přišli," řekl. „Pokládám to za službu prokázanou mně osobně, a jsem proto zavázán každému z vás i vám všem dohromady. A proto hned zpočátku vás ujišťuju, že jsem sem nepřišel, abych se s vámi přel nebo vás chtěl přemlouvat, nýbrž výhradně abych vás přesvědčil a - jako rozumný muž - učinil všechno možné pro to, abychom se rozešli jako přátelé. Dávám na to své slovo a ti z vás, kdo mě znají, vědí, že své slovo nedávám lehkomyslně. A teď přistupme k věci. Jsme tu všichni ctihodní muži a nemusíme si tedy navzájem poskytovat záruky jako nějací advokáti."

Odmlčel se. Nikdo z mužů nepromluvil. Někteří pokuřovali doutníky, jiní usrkovali drinky. Byli to dobří posluchači, trpěliví lidé. Společné měli ještě jedno. Byli to lidé, jakých je na světě jen málo, lidé, kteří odmítali uznat moc organizované společnosti, lidé, kteří odmítali nadvládu druhých. Neexistovala žádná síla, žádný smrtelník, jimž by se podrobili, pokud by sami nechtěli. Byli to lidé, kteří si svou svobodnou vůli chránili úskoky a vraždou. Jejich vůli dokázala zvrátit pouze smrt. Nebo pádné argumenty.

Don Corleone vzdychl. „Jak mohlo všechno zajít tak daleko?" otázal se řečnicky. „No, na tom nezáleží. V minulosti se udělalo mnoho hloupostí. Bylo to nešťastné, zbytečné. Přesto mi však dovolte, abych vám události vyložil tak, jak je vidím já."

Odmlčel se a čekal, zda někdo nevznese námitky proti tomu, aby vyslovil svůj názor na celou záležitost.

„Bohudík se mi zdraví již vrátilo a budu tedy snad moci přispět k tomu, abychom tuhle záležitost dali do pořádku. Snad byl můj syn příliš zbrklý, příliš tvrdohlavý. Nepopírám to. Jen mi dovolte říci, že Sollozzo se na mě obrátil s obchodním návrhem a požádal mě, abych mu poskytl své peníze a svůj vliv. Řekl, že

podílníkem v téhle záležitosti je famiglia Tattagliů. Předmětem obchodu byly drogy a o ty nemám zájem. Jsem klidný člověk a tato branže je na můj vkus příliš rušná. Tohle jsem Sollozzovi vysvětlil, s veškerou úctou k němu a k famiglii Tattagliů. Odmítl jsem ho s naprostou zdvořilostí. Ujistil jsem ho, že jeho podnikání nebude překážet mému, že nemám námitek, aby si tímto způsobem vydělával na živobytí. Měl mi to za zlé a uvalil neštěstí na hlavy nás všech. Nu takový je život. Každý z nás, co jsme tady, by jisté mohl vyprávět o svých potížích. Ale o to mi nejde."

Don Corleone se odmlčel a kývl na Hagena, aby mu přinesl něco studeného k pití. Hagen mu rychle posloužil. Don Corleone si svlažil ústa. „Jsem ochoten uzavřít mír," pokračoval. „Tattaglia ztratil syna, já jsem ztratil syna. Jsme vyrovnáni. Kam by svět dospěl, kdyby lidé zcela nerozumně chovali k sobě neustále zášť? Vždyť právě v tom tkví neštěstí Sicílie, kde lidé mají tolik práce s vendettami, že ani nemají čas vydělávat svým rodinám na chléb. Jaká bláhovost! Proto vám teď říkám, vraťme se k situaci, jaká panovala předtím. Nepodnikl jsem žádné kroky, abych zjistil, kdo mého syna zradil a zabil. A jestliže uzavřeme mír, ani pak nic takového nepodniknu. Můj nejmladší syn nemůže přijít domů, a musím dostat záruky, že až všechno zařídím tak, aby se mohl bezpečně vrátit, mu nebude ze strany úřadů hrozit žádný zákrok, žádné nebezpečí. Jakmile toto vyřešíme, třeba si budeme moci pohovořit o ostatních věcech, které nás všechny zajímají, a tak si ještě dnes navzájem prokážeme užitečnou službu." A s výrazným, a přece rezignovaným, posunkem dodal: „O víc nežádám."

Byl to dobrý projev. Byl to opět starý don Corleone. Rozumný. Přizpůsobivý. Laskavý. Ale nikomu neušlo, že poukázal na své dobré zdraví, a to znamenalo, že vzdor neúspěchu, který potkal famiglii Corleonových, ho nelze podceňovat. Pozornosti neušla ani jeho slova, že je zbytečné hovořit o jiných záležitostech, dokud nebude uzavřen mír, o který žádal. A neušlo pozornosti, že trvá na obnovení starého statu quo a že se nehodlá ničeho vzdát, i když v minulém roce utrpěl těžké škody.

Donu Corleonovi však neodpověděl Tattaglia, nýbrž Emilio Barzini. Hovořil stručně a věcně, ale nijak hrubě či urážlivě. „To všechno je ovšem pravda," řekl, „jenže je třeba ještě něco dodat. Don Corleone je příliš skromný. Zůstává totiž skutečností, že Sollozzo a Tattagliové se bez podpory dona Corleona nemohli do nového obchodu vůbec pustit. Jeho nesouhlas je ve skutečnosti poškodil. Není to ovšem jeho chyba. Soudcové a politici, kteří jsou ochotni poskytovat služby donu Corleonovi, a to i v případě drog, by se totiž určitě nedali ovlivnit nikým jiným, jakmile by šlo o narkotika. Sollozzo by ten obchod nebyl mohl rozjet, pokud by neměl nějakou záruku, že se s jeho lidmi bude zacházet mírně. Tohle není pro nás nic nového, jinak by z nás všech byli chudáci. A teď, poté co se zvýšily trestní sazby, je se soudci a prokurátory těžké pořízení, když jim někdo z našich lidí padne kvůli narkotikům do rukou. I Sicilan odsouzený na dvacet let by nakonec mohl porušit zákon omerty a začít zpívat. K tomu nesmí dojít. Don Corleone má celý tenhle aparát v hrsti. Odmítá-li nám dovolit, abychom ho použili pro sebe, nejedná jako přítel. Bere tím našim famigliím chléb od úst. Časy se změnily, dnes to už není jako za starých dob, kdy si každý mohl jít vlastní cestou. Jestliže Corleone má pod palcem všechny soudce v New Yorku, pak se musí o ně podělit nebo dovolit, abychom jich použili i my ostatní. Za takové služby nám pochopitelně může předložit účet, ani kuře zadarmo nehrabe. Ale musí nám dovolit čerpat vodu ze své studny. To je jasné."

Když Barzini domluvil, rozhostilo se ticho. Hranice byly vytyčeny, návrat k starému statu quo už nepřicházel v úvahu. Mnohem důležitější ovšem bylo Barziniho jasné prohlášení, že nebude-li uzavřen mír, přidá se ve válce proti Corleonovi otevřeně k Tattagliovcům. A kromě toho trefil do černého upozorněním, že všichni si ochrání životy a majetky jen tehdy, budou-li si vzájemně prokazovat služby, a že tedy odepření služby, o niž požádá přítel, je aktem agrese. Nikdo přece nežádá o službu lehkovážně, a proto ji nelze ani lehkovážně odmítnout.

Nakonec se znovu ujal slova don Corleone. „Přátelé, neučinil jsem tak nikomu navzdory. Všichni mě přece znáte. Kdy jsem odmítl někomu pomoc? Něco takového se příčí mé povaze. V onom případě jsem ovšem odmítnout musel. Proč? Protože jsem přesvědčen, že nás tenhle obchod s drogami v budoucích letech zničí. Proti tomuto druhu podnikání je v naší zemi příliš velký odpor. Drogy jsou něco jiného než whisky nebo hazard či dokonce ženské, neboť tohle většina lidí chce a církevní a vládní pezzi da novanta jim to zakazují. Ale drogy jsou nebezpečím pro každého, kdo má s nimi co dělat. Mohly by vážně ohrozit všechny naše ostatní obchody. A dovolte, abych přiznal, že mi opravdu velice lichotí přesvědčení, že mám u soudců a policie tak velký vliv. Kéž by tomu tak bylo! Určitý vliv mám, jenže mnozí z těch, kdo si váží mé rady, by si jí přestali vážit, kdyby náš vztah byl zatížen drogami. S takovými věcmi nechtějí mít nic společného a jsou proti nim zásadně zaujati. I policisté, kteří nám jdou při hazardních hrách a jiných věcech na ruku, by nám u drog na ruku nešli. Proto žádat ode mě službu v této věci znamená žádat, abych prokázal sám sobě špatnou službu. Budete-li to však vy všichni pokládat za nezbytné, aby se tak urovnaly i ostatní záležitosti, pak jsem ochoten souhlasit." Když don Corleone domluvil, nastalo v místnosti uvolnění, provázené šepotem a poznámkami jednotlivých účastníků. Don Corleone ustoupil v důležitém bodě. Poskytne ochranu každému

organizovanému obchodu s drogami. Vlastně skoro úplně přistoupil na původní Sollozzův návrh, pokud bude ovšem podpořen všemi shromážděnými delegáty. Přitom bylo všem jasné, že sám nebude zúčastněn na operační fázi celého obchodu a že do něj nebude investovat žádné peníze. Bude jedině celou akci chránit tím, že dá k dispozici svůj vliv u policie a soudního aparátu. Již to samo bylo obrovským ústupkem.

Donu Corleonovi odpověděl losangelský don Frank Falcone: „Dnes se už naši lidé nedají ničím odradit od toho, aby se do tohoto kšeftu nepouštěli. Pouštějí se do něj na vlastní pěst už teď a dostávají se do pěkných šlamastik. Kouká z toho příliš mnoho peněz, než aby odolali. Je proto pro nás mnohem větším nebezpečím, jestli se toho budeme nadále stranit. Ovládneme-li obchod s drogami, budeme ho alespoň moct chránit, lépe zorganizovat a zajistit, aby nezpůsobil tolik nepříjemností. Mít podíl na téhle branži není samo o sobě nic špatného, ale musí být pod dohledem a ochranou, musí být zorganizovaný a nesmíme připustit, aby si tam každý dělal, co chce, jako nějaká tlupa anarchistů."

Detroitský don, jenž byl Corleonovi nakloněn víc než kdokoli z ostatních, se v zájmu rozumu rovněž postavil proti stanovisku svého přítele. „Já osobně v drogy nevěřím. Už řadu let vyplácím svým lidem zvláštní příplatek, aby se do téhle branže nezamíchali. Ale bylo to marné, nic to nepomohlo. Někdo k nim přijde a řekne jim: „Mám pudr, jestli seženeš tři čtyři tisíce dolarů a vrazíš je do toho, můžeme při distribuci vydělat dobrých padesát tisíc." Kdo dokáže odolat takovému výdělku? A potom mají s těmihle drobnými vedlejšími kšeftíky tolik co dělat, že zanedbávají práci, za kterou jim platím. V drogách je ještě obrovská spousta peněz. Kšeft s nimi se čím dál tím víc rozrůstá. Ničím se už nedá zarazit, a proto ho musíme ovládnout a postavit ho na solidní bázi. Nechci, aby se drogy prodávaly v okolí škol, nechci, aby se prodávaly dětem. To je infamita. Ve svém městě se pokusím omezit jejich prodej jenom na černochy, na barevné. Jsou to nejlepší zákazníci, nadělají nejméně těžkostí a přitom je to zvěř. Nemají žádnou úctu k svým manželkám nebo rodinám, ani k sobě samým. Ať si klidně zatratí duši drogami. Něco se ovšem musí stát, nemůžeme přece připustit, aby si lidé dělali, co chtějí, a tak nás dostávali všechny do nepříjemností!"

Řeč detroitského dona byla přijata s hlasitým souhlasným šumem. I on udeřil hřebík na hlavičku. Lidé si ani nechtěli dát zaplatit, aby se nedávali na obchodování s drogami. Poznámky o dětech přičetli jeho známému citlivůstkářství, jeho dobrému srdci. Ostatně kdo by už prodával drogy dětem? Kde by na ně děti vzaly peníze? Poznámky o barevných ani nezaregistrovali. Černochy pokládali za něco zcela bezvýznamného, nic z nich nekoukalo. Tím, že černoši připustili, aby se stali prachem pod nohama společnosti, jen prokázali, jak jsou bezvýznamní; a pokud se detroitský don o nich vůbec zmínil, jen tím dokázal, že se jako obvykle rozptyluje nepodstatnými problémy.

Postupně promluvili i ostatní donové. Každý z nich odsoudil obchod s drogami jako zlo, které způsobuje těžkosti, ale všichni se shodli v názoru, že potlačit se už nedá. Prostě proto, že se v něm dá vydělat příliš mnoho peněz a že se tedy vždycky najdou lidé, kteří budou riskovat cokoli, jen aby tady něco ukořistili. Taková už je lidská povaha.

Nakonec se dohodli. Obchod s drogami se povoluje a don Corleone mu musí na východě Spojených států poskytnout určitou ochranu před zákonem.

Bylo dohodnuto, že famiglia Tattagliů a Barziniů převezme většinu tohoto obchodu a to zejména ty operace, které se provádějí ve velkém měřítku. Když toto bylo vyřízeno, mohla se porada věnovat ostatním záležitostem širšího dosahu. Bylo třeba vyřešit mnoho složitých problémů. Bylo dohodnuto, že Las Vegas a Miami zůstanou otevřenými městy, kde bude smět vyvíjet činnost každá famiglia. Všichni se shodli v tom, že tato města mají budoucnost. Bylo rovněž dohodnuto, že se v nich nepřipustí žádné násilné akce a že je třeba odtamtud vyhnat všechny malé zločince. Dále bylo dohodnuto, že v naléhavých případech, zejména u nutných poprav, jež by mohly vyvolat příliš velké pohoršení veřejnosti, musí akci schválit Velká rada. Bylo dohodnuto, že pistolníkům a ostatním vojákům musí být zabráněno dopouštět se ozbrojených přepadů nebo používat při vyrovnávání osobních sporů násilí. Bylo dohodnuto, že famiglie si budou na požádání poskytovat nejrůznější služby, jako propůjčovat popravčí a prokazovat si technickou pomoc při určitých akcích, například při podplácení porotců, což v některých případech může být životně důležité. Tato jednání byla vedena neformálně, přátelsky a na vysoké úrovni; trvala pěkně dlouho a byla přerušena jen v době, kdy donové obědvali nebo se šli k bufetu napít.

Nakonec se don Barzini pokusil schůzku ukončit. „Tak, to by tedy bylo všechno. Dosáhli jsme míru a dovolte mi, abych vzdal úctu donu Corleonovi, kterého všichni po celá ta léta známe jako čestného muže. Jestli vzniknou mezi námi nové neshody, můžeme se opět sejít, není třeba znovu se dopouštět nepředložeností. Pokud jde o mě, nevidím na své další cestě žádné překážky. Jsem rád, že se všechno urovnalo."

Jedině Phillip Tattaglia byl ještě trochu znepokojený. Pro zavraždění Santina Corleona se v případě, že by válka znovu vypukla, stal nejzranitelnějším z přítomných. Nakonec tedy přece jen promluvil, ačkoli do této chvíle mlčel.

„Pokud jsme se zde na všem shodli, jsem ochoten zapomenout na vlastní neštěstí. Ale rád bych slyšel, jaké spolehlivé záruky mi don Corleone může poskytnout. Pokusí se o nějakou osobní pomstu? Nezapomene, až uplyne čas a jeho postavení se třeba upevní, že jsme si odpřisáhli přátelství? Kdo mi zaručí, že za tři nebo čtyři roky nebude mít pocit, že mu bylo ukřivděno, že byl k téhle dohodě přinucen proti své vůli a že ji proto může klidně porušit? Budeme se muset celou tu dobu mít jeden před druhým na pozoru? Nebo můžeme skutečně odtud odejít s mírem v srdci a s klidnou myslí? Dá nám Corleone všechny své záruky tak, jako je teď dávám já?“

A tehdy pronesl don Corleone řeč, na kterou se bude ještě dlouho vzpomínat; znovu utvrdila jeho postavení jako nejpředvídavějšího státníka mezi nimi, člověka hluboce rozumného, od srdce upřímného a věcného. V této řeči vyslovil výrok, který se svým způsobem stal stejně proslulým jako Churchillův výrok o železné oponě, i když výrok dona Corleona pronikl na veřejnost teprve po více než deseti letech.

Tentokrát povstal, aby oslovil shromáždění. Byl malé postavy, po „nemoci“ trochu zhubl a už na něm také byla trochu vidět šedesátka, ale přesto se ani v nejmenším nedalo pochybovat, že je opět při staré síle a pevně třímá otěže svých duševních schopností.

„Nebyli bychom přece vůbec lidmi,“ řekl, „kdybychom neměli rozum. Nebýt tomu tak, nebyli bychom o nic lepší než zvířata v džungli. Ale máme rozum, můžeme se navzájem přesvědčovat a můžeme přesvědčovat sami sebe. Z jakých příčin bych tedy měl znovu rozvířit zmatky, násilí a celé to vření? Můj syn je mrtev a to je neštěstí, ale musím je snášet já a nesmím nutit nevinný svět kolem sebe, aby trpěl se mnou. A proto vás ujišťuji a dávám své slovo, že nikdy nebudu usilovat o pomstu, že nikdy nebudu pátrat po skutcích, které se staly v minulosti. Odejdu odtud s upřímným srdcem.

Dovolte mi však připomenout, že máme za povinnost neustále střežit své zájmy. My všichni tady jsme muži, kteří odmítli dát se klamat, kteří odmítli stát se loutkami tančícími na provázku, tahaném těmi nahoře. Tahle země nám přinesla blahobyt. Už nyní si naše děti vybudovaly většinou lepší život. Někteří z vás máte syny, kteří jsou profesoři, vědci, hudebníci, a jste šťastni. Třeba právě z vašich vnoučat budou noví pezzi da novanta. Nikdo z nás, co jsme tady, nechceme, aby naše děti kráčely v našich šlépějích; náš život byl příliš tvrdý. Mají možnost být jako druzí a naše odvaha jim získává postavení a bezpečí. Já sám už mám vnoučata a doufám, že jedno z jejich dětí se někdy stane kdo už to může vědět, třeba guvernérem nebo prezidentem Spojených států - tady v Americe není nic nemožného. Musíme ovšem držet krok s dobou. Čas revolverů, vraždění a krveprolévání už minul. Musíme být mazaní jako ti jejich obchodníci, je z toho víc peněz a přinese to větší prospěch našim dětem a našim vnukům.

Za naše skutky ani v nejmenším neodpovídáme těm vysokým pánům, těm pezzům da novanta, kteří si osobují právo rozhodovat, jak máme nakládat se svými životy, kteří vyhlašují války pro ochranu svých majetků a nás nutí v nich bojovat. Kdo už nám může nakázat, abychom byli poslušni zákonů, které vydávají k svému prospěchu a k naší škodě? A jakým právem se vůbec opovažují zasahovat do našich zkušeností, když se staráme o vlastní zájmy? Sono cosa nostra,“ prohlásil don Corleone, „tohle je naše věc. Svůj svět si budeme spravovat sami, protože to je náš svět, cosa nostra. A proto musíme držet spolu, abychom se ubránili před zásahy zvenčí. Jinak nám dají kroužek do nozder, jak ho dali všem těm miliónům Neapolitánců a ostatních Italů v téhle zemi!

Z tohoto důvodu se vzdávám pomsty za smrt svého syna, pro blaho nás všech. Přísahám vám teď, že pokud budu odpovídat za činy své famiglie, tak bez závažného důvodu či krajní provokace nezdvihneme proti nikomu z vás ani prst. Pro společné blaho jsem ochoten obětovat i své obchodní zájmy. Na to vám dávám své slovo, za to ručím svou ctí, a mezi vámi jsou mnozí, kdo vědí, že jsem se nikdy nezpronevěřil ani jednomu, ani druhému.

Je tu však jedna věc, na níž mám osobní zájem. Můj nejmladší syn musel uprchnout, protože byl nařčen z vraždy Sollozza a toho policejního kapitána. Musím nyní podniknout kroky, aby se mohl bezpečně vrátit domů, očištěn ze všech těchhle falešných obvinění. To je má věc a já ty kroky podniku sám. Možná že budu muset najít pravé viníky, možná budu muset přesvědčit úřady o synově nevině, možná že svědkové a udávači odvolají své lži. Ale znovu vám říkám, je to má věc a věřím, že se mi podaří syna přivést domů.

Dovolte mi však, abych řekl toto. Jsem člověk pověrčivý, a k téhle bláhové slabosti se tady přiznávám. Kdyby tedy mého nejmladšího syna měla postihnout nějaká neštastná nehoda, kdyby ho nějaký policista náhodou zastřelil, kdyby se oběsil ve své cele, kdyby se objevili noví svědkové, dosvědčující jeho vinu, jistě bych ve své pověrčivosti byl přesvědčen, že to byl výsledek zlé vůle, kterou někdo z vás tady přece jen i nadále choval. Dovolte, abych zašel ještě dál. Kdyby mého syna zasáhl blesk, budu z toho vinit někoho z vás. Kdyby se jeho letadlo zřítilo do moře nebo jeho loď se potopila pod hladinu oceánu, kdyby ho sklátila smrtelná choroba, kdyby do jeho automobilu narazil vlak, i pak je má pověrčivost taková, že bych to kladl za vinu zlé vůli někoho z vás. A tuto zlou vůli, tuto smůlu bych vám, pánové, nikdy nemohl odpustit. A teď mi dovolte, abych vám přísahal u hlav svých vnoučat, že jinak nikdy neporuším mír, který jsme tu uzavřeli.

Vždyť koneckonců jsme - nebo snad nejsme? - lepšími než ti pezzi da novanta, kteří jenom za našeho života zabili nespočetné milióny lidí!“

Nato don Corleone odstoupil od stolu a přešel na druhý konec k místu, kde seděl don Phillip Tattaglia. Tattaglia povstal, aby ho pozdravil, a oba muži se objali a políbili na tvář. Ostatní donové jim tleskali a rovněž vstali, aby si vzájemně potřásli rukama a blahopřáli donu Corleonovi a donu Tattagliovi k jejich novému přátelství. Nebylo to sice nejvřelejší přátelství na světě, jistě si nebudou vyměňovat vánoční blahopřání a dárky, ale alespoň se nebudou vzájemně vraždit. V jejich světě takové přátelství stačilo, víc už třeba nebylo.

Protože jeho syn Freddie byl pod ochranou famiglie Molinariů na Západě, zastavil se don Corleone ještě u sanfranciského dona, aby mu poděkoval. Molinari mu toho o Freddiem řekl dost, aby si don Corleone mohl domyslet, že Freddie tam našel své hnízdečko, že je tam šťastný a že se z něho stal sukničkář. Zřejmě má vrozené nadání na vedení hotelu. Don Corleone udiveně potřásl hlavou, jak už to u otců bývá, když se dozvědí o netušených talentech svých dětí. Není snad pravda, že leckdy i největší neštěstí přinese nečekané dary? Oba se shodli, že tomu tak je. Corleone dal sanfranciskému donu jasně na srozuměnou, že mu je zavázán za velkou službu, kterou mu poskytuje ochranou Fredieho. Naznačil mu, že využije svého vlivu k tomu, aby důležitá telefonická spojení, jichž se používalo k oznamování dostihových výsledků, byla jeho lidem stále k dispozici, a to bez ohledu na případné změny v mocenské struktuře, ke kterým by mohlo v příštích letech dojít. Byla to důležitá záruka už jen proto, že boj o toto výhodné spojení byl stále ještě otevřenou ranou, navíc komplikovanou faktem, že v něm mělo prsty i Chicago. Jenže ani v této říši barbarů nebyl don Corleone bez vlivu a jeho slib měl tedy cenu zlata.

Do rezidence v Long Beachi se don Corleone, Hagen a Rocco Lampone, řidič a tělesný strážce v jedné osobě, vrátili až večer. Jak vcházeli do domu, upozornil don Hagena: „Věnuj trochu pozornosti našemu řidiči, tomu Lamponovi. Podle mého by si ten chlapík zasloužil něco lepšího.“ Poznámka Hagena udivila. Po celý den nepromluvil Lampone jediné slovo, dokonce na ty dva na zadním sedadle ani nepohlédl. Přidržel vždy donovi dvířka, a když vyšli z banky, stál už vůz před budovou, prostě vykonával všechno korektně, jenže o nic líp než kterýkoli jiný zkušený šofér. Donův zrak zřejmě postřehl něco, čeho si on nevšiml.

Don propustil Hagena a vyzval ho, aby se k němu vrátil po večeři. Ať ale nepospíchá a trochu si odpočine, protože toho mají hodně co projednat a porada se určitě protáhne hluboko do noci. Don rovněž přikázal Hagenovi, aby přizval Clemenzu a Tessia. Ať přijdou v deset hodin, ne dříve, a Hagen ať je ještě předtím informuje o všem, co se toho dne na Velké radě událo.

V deset hodin na ně don čekal ve své kanceláři, v oné rohové místnosti, v níž byla knihovna s právnickými knihami a donův osobní telefon. Na stolku stál podnos s lahvemi whisky, ledem a sodovkou. Don se pomalu rozhovořil.

„Dnes odpoledne jsme uzavřeli mír. Zavázal jsem se svým slovem a svou ctí, a to vám všem musí plně stačit. Jenže našim přátelům nelze zcela věřit, a musíme proto být i nadále na stráži. Nechceme se dožít dalších nepříjemných malých překvapení.“ Don se obrátil k Hagenovi. „Dal jsi propustit rukojmí Bocchicchiovců?“

„Hned po návratu jsem zatelefonoval Clemenzovi,“ přitakal Hagen.

Corleone se obrátil k rozložitému Clemenzovi. Caporegime přikývl.

„Propustil jsem je. Pověz mi, padrino, může vůbec bejt Sicilan tak hloupej, nebo to tihle Bocchicchiové jenom kamuflujou?“

Don Corleone se pousmál. „Jsou natolik chytří, aby si dobře žili. Proč by tedy měli být o něco chytřejší? Ostatně zmatky na tomhle světě nevyvolávají Bocchicchiové. Máš ovšem pravdu, sicilský fištron nemají!“

Teď, když válka končila, byli všichni mnohem klidnější. Don Corleone dokonce sám namíchal drinky a každému z nich podal sklenku. Pak začal opatrně usrkovat a zapálil si doutník.

„Nepřeju si, aby se podnikly jakékoli kroky, které by měly vést k odhalení toho, co se stalo Sonnymu; je to za námi a musíme na to zapomenout. Chci, abychom ve všech směrech spolupracovali se všemi famigliemi, i když třeba budou příliš chamtivé a nedostaneme ze všeho podíl, jaký by nám právem náležel. A dokud nenajdu způsob, jak dosáhnout Michaelova návratu domů, tak nic nesmí tenhle mír narušit, i kdyby došlo k nevím jaké provokaci. Na vás pak chci, abyste se všichni soustředili především na tenhle úkol. Uvědomte si, že až se Michael vrátí domů, tak se musí vrátit do absolutního bezpečí. Nemám na mysli nebezpečí, které by mu mohlo hrozit od Tatiagliů nebo Barziniů. Starosti mi dělá policie. Jistě, dokázali bychom sprovodit ze světa přímé důkazy, které proti němu jsou; nebude svědčit ani ten číšník, ani ten očitý svědek či pistolník nebo co je to vlastně zač. Přímé důkazy nám dělají nejméně starostí, protože je známe. Čeho se ovšem musíme obávat, je, aby policie nevyrukovala s falešnými důkazy, protože její informátoři ji utvrdili v přesvědčení, že toho kapitána zabil Michael Corleone. Prosím. Musíme tedy požádat pět famiglií, aby učinily všechno, co je v jejich silách, a názor policie vyvrátily. Všichni jejich informátoři, kteří

spolupracují s policií, musejí přinést nějakou novou verzi. Myslím, že po mé dnešní odpolední řeči snad pochopí, že je v jejích zájmu, aby to udělali. To ale nebude stačit. Musíme si vymyslet něco zcela speciálního, aby si s touhle věcí Michael už nikdy v životě nemusel dělat starosti. Jinak by nemělo smysl, aby se sem vracel. Nechme si to tedy všichni projít hlavou. To je teď ze všeho nejdůležitější.

No, každý člověk má právo dopustit se jednou v životě hlouposti. Já jsem se jí už dopustil. Je třeba skoupit všechny pozemky kolem rezidence, všechny domy. Nepřeju si, aby kdokoli mohl vidět ze svého okna do mé zahrady, i kdyby bydlel míli odtud. Celou rezidenci je třeba obehnat zdí a chci, aby ve dne v noci byla plně střežena. V té zdi ať je brána. Jedním slovem, chci teď žít v pevnosti. A musím vám oznámit, že už nikdy nepojedu pracovat do města. Stáhnu se částečně na odpočinek. Chce se mi trochu pracovat na zahradě, vylisovat si trochu vlastního vína, až dozrají hrozny. Chci žít ve svém domě. Budu ho opouštět jen tehdy, když pojedu na krátkou dovolenou nebo budu chtít někoho navštívit v důležité věci, ale pak je třeba provést všechna potřebná bezpečnostní opatření. Nevysvětlujte si to ovšem nesprávně. Nic nechystám. Jsem prostě opatrný, byl jsem ostatně vždycky opatrný, nic v životě mi není tak protivné jako lehkomyslnost. Ženy a děti si mohou dovolit být lehkomyslné, muži ne. Dávejte si ale se vším načas, žádné horlivé přípravy, ty by naše přátele jen poplašily. Všechno se dá zařídit tak, aby to vypadalo přirozeně.

Od nynějška začnu nechávat věci víc a víc na vás třech. Santinův regime je třeba rozpustit a jeho muže rozmístit do vašich regimů. Tím upokojíme své přátele a dokážeme, že si opravdu přeju mír. Tome, ty dej dohromady skupinu lidí a pošli je do Las Vegas, aby mi přivezli zevrubnou zprávu o tom, co se tam venku vůbec děje. Alespoň se dozvím, co tam vlastně dělá Freddie. Prý bych svého syna už ani nepoznal! Zdá se, že je tam kuchařem a že se milkuje s mladými děvčaty víc, než se na dospělého chlapa sluší. Nu, když byl mladší, byl příliš seriózní a o naše rodinné podnikání vlastně nikdy nejevil zájem. Ale musíme rozhodně zjistit, co by se tam dalo skutečně udělat!“

„Neměli bychom tam vyslat vašeho zetě?“ otázal se Hagen klidně. „Carlo přece pochází z Nevady a dobře se tam vyzná.“

Don Corleone zavrtěl hlavou. „Ne, mé ženě se tu bez dětí stýská. Chci, aby se Constanzia a její manžel přestěhovali do jednoho z domů v rezidenci. Chci, aby se Carlovi dalo nějaké odpovědné místo, snad jsem na něho byl opravdu trochu tvrdý, a pak...,“ don Corleone se zašklíbil, „mám málo synů. Vytáhni ho od sázek a dej ho do odborů; tam bude moct trochu úřadovat a hodně mluvit. Mluvit on umí.“ V donově hlasu se ozval slaboučký nádech pohrdání.

Hagen přikývl. „Dobrá, Clemenza a já probereme lidi a sestavíme skupinu, která si vezme na starost Las Vegas. Mám zavolat Freddieho na několik dní domů?“

Don zavrtěl hlavou a kousavě namítl: „K čemu? Zatím nám stále ještě může vařit žena. Jen ať tam zůstane.“ Hagen, Clemenza a Tessio se rozpačitě zavrtěli v křeslech. Až dosud si neuvědomili, že Freddie upadl u otce do takové nemilosti, a usoudili, že to asi bude kvůli něčemu, co sami nevědí.

Don Corleone si povzdychl. „Rád bych si letos v zahradě vypěstoval nějakou dobrou papriku a rajčata, víc, než bychom sami stačili sníst. Rád bych vás jimi podaroval. Teď na stará kolena chci mít trochu pokoje, trochu míru a klidu. Nu, to je všechno. Jestli chcete, ještě si nalejte.“

Byl to jasný pokyn k odchodu. Muži vstali. Hagen vyprovodil Clemenzu a Tessia k jejich vozům a dohovořil s nimi termín schůzek, aby mohli důkladně probrat podrobnosti potřebné k uskutečnění všech přání, která jejich don vyslovil. Potom se vrátil do domu, kde, jak věděl, na něho don Corleone čeká.

Don odložil sako a vázanku a natáhl se na pohovku. Přísná tvář se mu uvolnila do unavených vrásek. Kývl na Hagena, aby si sedl do křesla, a otázal se ho: „Tak co, consigliori, nesouhlasíš snad s něčím, co jsem dnes učinil“?

Hagen s odpovědí nepospíchal. „Ne,“ řekl nakonec. „Jenom mi to nepřipadá důsledné a neodpovídá to vaší pravé povaze. Tvrdíte, že nechcete zjistit, jak byl zabit Santino, ani že ho nechcete pomstít. Tomu nevěřím. Dal jste své slovo, že budete zachovávat mír, a jistě ho tedy budete zachovávat, ale nevěřím, že byste svým nepřátelům daroval vítězství, o kterém jsou přesvědčeni, že je dnes získali. Sestavil jste vynikající rébus, jenže já ho nedokážu rozluštit, jak tedy mám souhlasit nebo nesouhlasit?“

Na donově tváři se rozprostřel spokojený výraz. „Je vidět, že mě znáš líp než všichni ostatní. I když nejsi Sicilan, Sicilana jsem z tebe udělal. Všechno, co říkáš, je pravda, ale rozluštění existuje a ty je pochopíš dřív, než všechno dospěje ke konci. Právem říkáš, že všichni dají na mé slovo a že já je dodržím. A přeju si, aby se mé rozkazy beze zbytku provedly. Tome, pro nás je ale teď nejdůležitější dostat co nejdřív Michaela domů. Zaměř se na tohle jako na první úkol, v mysli i v práci. Prozkoumej všechny právnické kličky, ať to bude stát cokoli. Michael musí být stoprocentně v bezpečí, až se vrátí domů. Poraď se s nejlepšími odborníky na trestní právo. Dám ti jména několika soudců, kteří tě přijmou k soukromému rozhovoru. Do té doby se musíme mít na pozoru před jakoukoli zradou.“

„Mně, stejně jako vám, nedělají starosti ani tak přímé důkazy jako spíše ty, které by policie mohla vyfabrikovat," řekl Hagen. „Michaela by ostatně mohl nějaký přítelíček policie zabít po zatčení, mohli by ho zavraždit v cele nebo k tomu přimět nějakého spoluvězně. Podle mého nemůžeme připustit, aby ho zatkli, ani aby proti němu vznesli žalobu."

Don Corleone si povzdychl. „Vím, vím. V tom právě tkví ta potíž. Na Sicílii začíná být horká půda. Tamní mládež už nechce poslouchat starší a donové starého ražení už nestačí zvládnout tu spoustu chlapíků, co jim tam deportovali z Ameriky. Michael by se mohl dostat mezi dva ohně. Učinil jsem určitá opatření, která by tomu měla zabránit, takže mu zatím ještě nic nehrozí, ale věčně to vydržet nemůže. To je jeden z důvodů, pro které jsem musel uzavřít mír. Barzini má na Sicílii přátele a ti se už pustili Michaelovi po stopě. Tady máš částečné rozluštění svého rébusu. Musel jsem uzavřít mír, abych synovi zaručil bezpečnost. Nic jiného mi nezbývalo."

Hagen se nenamáhal optat se dona, jakým způsobem získal své informace. Nijak ho to nepřekvapilo a opravdu se tím rozluštila část rébusu. „Až se setkám s Tattagliovci, abych s nimi dohodl podrobnosti, mám trvat na tom, aby všichni jejich překupníci drog měli čisté trestní rejstříky? Soudcové se určitě budou ošívat, kdyby měli udělovat nízké tresty lidem, kteří už byli trestáni."

Don Corleone pokrčil rameny. „Měli by být natolik chytří, aby na to přišli sami. Zmiň se o tom, ale netrvej na tom. Uděláme, co budeme moct, ale jestli použijou nějakého narkomana a policie ho čapne, nepohneme ani prstem. Jednoduše jim povíme, že se nic nedá dělat. Barzini je ovšem člověk, který tohle ví, jemu se nemusí nic říkat. Všiml sis přece, jak se sám od celé věci distancoval. Nezasvěcenec by ani netušil, že se ho nějak týká. Barzini se nikdy nedá nachytat na straně, která prohrává."

„Tvrdíte snad, že celý ten čas stál za Sollozzem a Tattagliou?" otázal se Hagen ohromeně.

Don Corleone vzdychl. „Tattaglia je obyčejný kuplíř. Jemu by se nikdy nebylo podařilo přelstít Santina. Proto nemusím zjišťovat, co se vlastně stalo. Stačí mi vědět, že v tom měl prsty Barzini."

Hagen si tohle vštípil do mysli. Don mu leccos naznačil, ale něco velmi důležitého vynechal. Hagen věděl co, ale také věděl, že tu otázku nesmí položit on. Popřál dobrou noc a obrátil se k odchodu. Ale don měl ještě něco na srdci.

„Nezapomeň, použij všechen svůj důvtip na zorganizování Michaelova návratu domů. A ještě něco. Zařiď u našeho člověka v telefonní centrále, abych každý měsíc dostával seznam všech Clemenzových a Tessiových telefonických hovorů, ať už volají sami nebo jsou voláni. Ne že bych je z něčeho podezíral. Přísahal bych, že by mě nikdy nezradili. jenže kdyby se náhodou mělo zase něco podobného přihodit, pak nám pomůže každá maličkost, kterou se předtím dozvíme!"

Hagen přikývl a vyšel. Uvažoval, zda ho don také dává nějakým způsobem sledovat, ale vzápětí se za tohle podezření zastyděl. Nyní si ovšem už byl jist, že se v padrinově lstivé a mnohostranné mysli zrodil dalekosáhlý plán, v němž dnešní události představovaly pouze taktický ústup. A navíc tu byla ona záhadná skutečnost, o níž se nikdo nezmínil, na niž se neodvážil zeptat a o níž don Corleone pomlčel. Všechno nasvědčovalo tomu, že někdy v budoucnu dojde ke dni zúčtování.

kapitola 21

„Trvalo však ještě téměř celý rok, než se donu Corleonovi podařilo zařídit. aby jeho syn byl tajně propašován zpět do Spojených států. Než k tomu došlo, lámala si celá famiglia hlavu, aby našla proveditelný plán. Dopřávali sluchu dokonce i Carlu Rizzimu, který teď bydlel v rezidenci s Connií. (Mezitím se jí narodilo druhé dítě, chlapec.) Žádný z navrhovaných plánů se však nesetkal s donovým souhlasem.

Problém nakonec vyřešilo neštěstí, které postihlo jednoho ze vzdálených příbuzných famiglie Bocchicchiů. Ani ne pětadvacetiletý Felix, narozený už v Americe a chytřejší než dosud kdokoli jiný z celého klanu, odmítal se dát zatáhnout do rodinného podniku na odvoz odpadků a aby ještě víc zdůraznil rozchod s klanem, oženil se s půvabnou americkou dívkou anglického původu. Po večerech studoval práva a ve dne pracoval jako úředník na pošťé. Mezitím mu žena porodila tři děti, ale protože byla dobrá hospodyně, dokázali žít z jeho platu až do doby, než složil závěrečné zkoušky.

Felix Bocchicchio se jako leckterý mladý člověk domníval, že teď, když vlastní pílí dokončil studia a zvládl nástroje své profese, mu jeho vytrvalost automaticky přinese odměnu a začne si vydělávat na slušné živobytí. Ukázalo se však, že tomu tak není. Felix byl ovšem i nadále hrdý a odmítal jakoukoli pomoc klanu. Ale jeden z jeho přátel, mladý právník s dobrými styky a nadějnou kariérou ve velké advokátní kanceláři, ho požádal o malou službu. Ve skutečnosti šlo o velmi složitou, zdánlivě legální záležitost týkající se podvodného úpadku. Riziko, že to vyjde najevo, bylo zcela nepatrné. Felix Bocchicchio to riziko podstoupil.

Při tom podvodu bylo totiž třeba použít právních znalostí, kterých nabyl na univerzitě, a tak mu to nepřipadalo odsouzeníhodné a kupodivu ani protizákonné.

Nuže, abychom to vzali zkrátka, podvod vyšel najevo. Přítel advokát odmítl Felixovi veškerou pomoc, dokonce ani nebral telefon, když ho zoufalý Felix volal.

Oba osnovatelé podvodu, mazaní obchodníci středních let, kteří z neúspěchu svého plánu vztekle vinili Felixovu právnickou neobratnost, se před soudem přiznali k vině a šli státnímu návladnimu na ruku. Felixe Bocchicchia označili za organizátora podvodu a prohlásili o něm, že použil výhrůžek a násilí, aby ovládl jejich podnik a donutil je ke spolupráci na svých podvodných plánech. K Felixově odsouzení přispělo zejména svědectví poukazující na jeho spojení se strýci a bratranci z klanu Bocchicchiů, kteří byli trestáni za násilnické činy. Oba obchodníci vyvázli s podmíněnými tresty. Felix Bocchicchio byl odsouzen k trestu vězení na dobu jednoho až pěti let a odseděl si tři roky. Klan nepožádal o pomoc ani žádnou z famiglií, ani dona Corleona, protože Felix odtud žádnou pomoc nechtěl a muselo se mu tedy dostat poučení: že milost lze čekat pouze od famiglie a famiglia je loajálnější a důvěryhodnější než společnost.

Felix Bocchicchio byl po třech letech propuštěn z vězení, přišel domů, políbil ženu a děti a další rok žil zcela pokojně; teprve pak dokázal, že přece jen je Bocchicchiovec. Obstaral si pistoli a bez jakéhokoli pokusu zastřít vinu zastřelil svého přítele advokáta. Pak vyhledal ony dva obchodníky a ve chvíli, kdy vycházeli z restaurace, jim oběma prostřelil hlavu. Mrtvoly nechal ležet na ulici, zašel do restaurace, objednal si šálek kávy a zatímco čekal, až se dostaví policie, aby ho zatkla, z ní pomalu upíjel.

Proces byl krátký a rozsudek tvrdý. Člen zločineckého podsvětí chladnokrevně zavraždil svědky obžaloby, kvůli nimž byl poslán do zaslouženého vězení. Tato do nebe volající urážka společnosti sjednotila celou veřejnost, tisk, všechny složky společnosti a dokonce i ty přitroublé a lítostivé lidumily v názoru, že Felix Bocchicchio musí skončit na elektrickém křesle. Guvernér nebyl o nic víc ochoten dát mu milost, než by pohodný ušetřil vzteklého psa, jak se vyjádřil jeden z nejbližších guvernérových politických tajemníků. Klan Bocchicchiů byl pojednou ochoten vydat jakoukoli částku peněz na odvolací řízení u vyšších soudních instancí, neboť teď už na něho byl hrdý. Na výsledku by to ovšem nic nezměnilo; po právnických tahačkách, které by mohly chvíli trvat, by Felix Bocchicchio stejně skončil na elektrickém křesle.

Na žádost jednoho z Bocchicchiů, který doufal, že by se pro toho mladého muže snad dalo přece jen něco udělat, upozornil Hagen na tento případ dona Corleona. Ten bez váhání odmítl. Není přece kouzelník! Lidé na něm žádají nemožné! Ale hned příštího dne si zavolal Hagena do kanceláře a celý případ s ním probral až do nejmenších podrobností. Když skončili, nařídil Hagenovi, aby pozval hlavu klanu Bocchicchiů do rezidence na schůzku.

Tah, který následoval, byl přímo geniálně jednoduchý. Don Corleone zaručil hlavě Bocchicchiů, že manželka a děti Felixe Bocchicchia budou dostávat velmi slušný důchod. Peníze k tomu účelu dostane klan ihned. Jako protislužba se musí Felix přiznat k vraždě Sollazza a kapitána McCluskeyho.

Bylo ovšem třeba zařídit ještě mnoho detailů. Doznání bude muset být přesvědčivé, to znamená, že Felix bude muset být seznámen s některými skutečnými detaily, aby přiznání znělo věrohodně. Dále bude nutno přesvědčit číšníka v restauraci „Luna“, aby identifikoval Felixe Bocchicchia jako vraha. K tomu bude zapotřebí trochu odvahy, protože popis vraha bude muset být radikálně změněn; Felix byl totiž mnohem menší a silnější. Ale o to se už don Corleone postará. A protože odsouzenec je určitě člověkem, který věří na vyšší vzdělání - sám absolvoval univerzitu-, bude jistě chtít, aby jeho děti studovaly na vysoké škole. Proto don Corleone vyplatí další obnos na úhradu jejich studia. Pak ještě bude třeba přesvědčit Bocchicchiovce, že za ony původní tři vraždy Felix Bocchicchio rozhodně nemůže dostat milost. Vždyť nové přiznání jen zpečetí jeho už téměř jistou smrt.

Všechno se zařídilo, peníze se vyplatily a s odsouzencem bylo navázáno příslušné spojení, aby ho mohli řádně poučit a instruovat. A pak už se dala akce spustit. Felixovo přiznání se objevilo na prvních stránkách všech novin. Byl to obrovský úspěch. Ale don Corleone, jako vždy opatrný, svolil k Michaelově návratu domů teprve tehdy, až po dalších čtyřech měsících, kdy byl Felix Bocchicchio opravdu popraven.

kapitola 22

Od Sonnyho smrti již uplynul téměř rok a půl, ale Lucy Manciniové stále ještě velice chyběl; truchlila po něm zoufaleji než kterákoli románová milenka. Její sny nebyly ovšem pubertálními sny školačky a její touhy nebyly touhami oddané manželky. Nezoufala si proto, že ztratila „životního druha“, a nepostrádala ho kvůli jeho věrnosti. Nevzpomínala horoucně na sentimentální dárky, na to, jak v něm jako malá dívenka viděla svého hrdinu, na jeho úsměv, na pobavený záblesk v očích, když řekla něco milého nebo vtipného.

Ne. Chyběl jí z mnohem důležitějšího důvodu - byl totiž jediným mužem na světě, který dokázal přivést její tělo k vyvrcholení aktu lásky. A při svém mládí a naivitě byla stále ještě přesvědčena, že byl jediným mužem, kdo tohle vůbec byl schopen dokázat.

Teď, skoro o půldruhého roku později, se slunila pod omamnou nevadskou oblohou. U nohou jí seděl štíhlý, plavovlasý mladý muž a pohrával si s jejími prsty. Trávil s ní nedělní odpoledne u hotelového bazénu a vzdor okololežícím mu ruka klouzala vzhůru po nahém stehně.

„Ale Julesi, nechte toho!“ okřikla ho Lucy. „Myslela jsem si, že alespoň doktoři nejsou tak hloupí jako ostatní mužští.“

Jules se na ni zazubil. „Já jsem lasvegaský doktor!“ Zalechtal ji na vnitřní straně stehna a překvapilo ho, jak silně ji taková maličkost dokáže vzrušit. Prozradil to výraz na jejím obličeji, i když se ho pokusila potlačit. Je to přece velmi nekomplikovaná, naivní dívka! Proč se mu tedy nedaří ji svést? Na tohle musí přijít; nemůže přece dát na ty hloupé žvásty o ztracené lásce, kterou nelze ničím nahradit. Tady má pod rukou živou tkáň a živá tkáň potřebuje další živou tkáň! Dr. Jules Segal se rozhodl, že generální útok provede dnes večer u sebe v bytě. K tomu, aby se mu vzdala, nechtěl použít žádných triků, bude-li jich však třeba, pak on je ten pravý. To všechno pochopitelně pouze v zájmu vědy. A kromě toho se ta ubohá holka na to přímo třese!

„Julesi, prosím vás, nechte toho!“ řekla Lucy. Hlas se jí chvěl.

Jules se okamžitě zatvářil kajícně. „Dobře, zlato.“ Položil jí hlavu do klína a opřel ji o její hebká stehna jako o polštář. Chtěl si zdřímnout. Usmíval se v duchu nad tím jak sebou vrtí, i nad žárem, který jí vyzařuje z beder, a když mu položila ruku na hlavu, aby mu přihladila vlasy, uchopil ji hravě za zápěstí a sevřel je jako milenec, ve skutečnosti ovšem proto, aby zjistil její tep. Hnal se jako zběsilý. Dnes v noci bude jeho a rozluští její tajemství, ať už je jakékoli. Dr. Jules Segal, zcela si tím jist, usnul.

Lucy pozorovala lidi kolem bazénu. Nikdy by si nebyla pomyslela, že během necelých tří let se její život tak změní. Nikdy nelitovala svého „poblouznění“ na svatbě Connie Corleonové. Byla to nejnádhernější věc, co se jí kdy přihodila, a ve snech ji znovu a znovu prožívala. A znovu a znovu prožívala ve snech i měsíce, které po ní následovaly.

Sonny ji navštěvoval alespoň jednou týdně, někdy i častěji. Ve dnech, které předcházely další návštěvě, se jí celé tělo chvělo mučivou bolestí. Jejich vzájemná vášeň byla jako přírodní živel, nerozředěný poezií nebo jakoukoli jinou formou rozumové činnosti. Byla to láska nejhrubšího zrna, láska tělesná, láska tkáně k jiné tkáni.

Kdykoli jí Sonny zatelefonoval, že k ní přijede, zajistila, aby v bytě bylo dost alkoholu a dost jídla na večeři a snídani, protože obvykle odcházel až nazítří pozdě dopoledne. Chtěl se jí plně nasytit a ona se chtěla plně nasytit jeho. Měl vlastní klíč, a jakmile vešel do dveří, vrhla se mu do mohutného náručí. Oba byli přímo brutálně přímočaří, brutálně primitivní. Už při přvním polibku si začali navzájem rozpínat šaty. Sonny ji vyzdvihl do vzduchu a ona mu nohama obemkla silná stehna. Poprvé se vždycky pomilovali ve stoje v předsíni, jako by si museli zopakovat své první milování, a pak ji odnesl do ložnice.

Leželi v posteli a milovali se. Trávili spolu v bytě šestnáct hodin, úplně nazí. Lucy mu vařila vydatná jídla. Občas mu někdo telefonoval, zřejmě v obchodních záležitostech, ale Lucy ani nevnímala, co říká. Příliš ji zaměstnávalo jeho tělo. Hrála si s ním, mazlila se s ním, líbala je, vtiskávala do něho ústa. Někdy, když vstal, aby se šel napít, neodolala a jak ji míjel, dotkla se ho a přiměla ho, aby se s ní pomiloval, jako by některé části jeho těla byly sestrojeny jen pro ni, jako by to byly složité hračičky, plné nevinnosti, vyvolávající sice známé, ale neustále znovu překvapující extáze. Zprvu se za tyto výbuchy styděla, ale brzy zjistila, že se jejímu milenci zamlouvají, že mu lichotí, jak se její smysly dávají jeho tělem úplně zotročit. V tom všem tkvěla přímo živočišná nevinnost. Byli spolu šťastni.

Po atentátu na Sonnyho otce si poprvé uvědomila, že jejímu milenci může hrozit nebezpečí. Byla sama v bytě a neplakala, ale hlasitě vyla jako zvíře. Sonny ji nevyhledal téměř tři týdny a ona se živila pouze prášky na spaní, alkoholem a vlastní úzkostí. Bolest, kterou pociťovala, byla fyzická bolest, mučilo ji celé tělo. Když ji konečně navštívil, po celou dobu se od něho téměř neodpoutala. Pak už k ní zase přicházel alespoň jednou týdně, než ho zabili.

O jeho smrti se dozvěděla z novin a ještě téže noci spolkla nadměrnou dávku prášků. Z nějakého důvodu ji však neusmrtily, pouze se jí udělalo tak zle, že vyklopýtala na chodbu a zhroutila se před dveřmi výtahu. Tam ji našli a odvezli do nemocnice. O jejím vztahu k Sonnymu se moc nevědělo, a proto bulvární plátky věnovaly jejímu případu jen několik řádek.

V nemocnici ji přišel navštívit Hagen, aby jí dodal útěchy. Hagen jí také opatřil práci v lasvegaském hotelu, který vedl Freddie. Oznámil jí, že od famiglie Corleonových bude dostávat roční důchod, že se Sonny o ni postaral. Na otázku, zda není těhotná, zda si snad právě proto nevzala prášky, mu Lucy odpověděla záporně. Hagen se jí také zeptal, zda ji Sonny nepřijel v onu osudnou noc navštívit anebo zda telefonicky

neohlásil příjezd; Lucy však řekla ne, Sonny netelefonoval. Po práci vždycky chodila domů a čekala na něho. A řekla Hagenovi pravdu. „Sonny byl jediný muž, kterého jsem kdy mohla milovat. Nikoho jiného už milovat nemůžu.“ Povšimla si, že se pousmál, ale zřejmě ho to i překvapilo. „Připadá ti to tak neuvěřitelné?“ zeptala se. „Nebyl to snad on, kdo tě přivedl k sobě domů, když jsi byl malý chlapec?“

„Od té doby se změnil,“ řekl Hagen. „Vyrostl ve zcela jiného člověka.“

„Ne v mých očích,“ prohlásila Lucy. „Možná pro všechny ostatní, ale v mých očích ne.“ Byla ještě příliš zesláblá, než aby mu mohla vysvětlit, že k ní byl Sonny vždycky jenom něžný. Nikdy se na ni neosopil, nikdy nebyl vzteklý nebo nervózní.

Hagen učinit všechny potřebné kroky, aby se mohla přestěhovat do Las Vegas. Čekal tam na ni zařízený byt, Hagen sám ji doprovodil na letiště a vymámil na ní slib, že bude-li se někdy cítit osamělá nebo nebude-li všechno v pořádku, zavolá mu a on jí pomůže, jak nejlépe bude moci.

Než nastoupila do letadla, otázala se ho váhavě: „Ví Sonnyho otec, co děláš?“

Hagen se usmál. „Jednám za něho i za sebe. Don Corleone je v těchhle záležitostech staromódní a nikdy by se nepostavil proti zákonné manželce svého syna. Ale podle jeho názoru jsi jenom mladé děvče a Sonny měl mít víc rozumu. A to, žes spolkla ty prášky, nás všechny vyděsilo.“ Ani jí neřekl, jak nepochopitelné je pro člověka donova typu, že se někdo vůbec může pokusit o sebevraždu.

Teď, po bezmála osmnáctiměsíčním pobytu v Las Vegas shledávala Lucy s údivem, že je téměř šťastná. Někdy v noci sice snila o Sonnym, a když se před úsvitem probouzela, pokračovala ve snění vlastním laskáním, dokud znovu neusnula. Od Sonnyho smrti s nikým nespala. Ale život v Las Vegas jí vyhovoval. Chodila plavat do hotelových bazénů, plachtila po Meadském jezeře a o volných dnech vyjížděla autem do pouště. Zhubla a její postava tím jen získala. Plné tvary neztratila, odpovídaly teď však spíše vkusu americkému než staroitalskému. V hotelu pracovala jako hosteska a s Freddiem celkem nepřicházela do styku; kdykoli ji ovšem potkal, zastavil se s ní na kus řeči. Překvapilo ji, jak se změnil. Stal se sukničkářem, vybraně se oblékal a zřejmě měl výborný čich na vedení kasina. Dokonce i řídil provoz hotelu, a něčím takovým se majitelé kasin obvykle nezabývají. I on zhubl - díky dlouhému, velmi horkému létu a snad i aktivnějšímu pohlavnímu životu, a díky hollywoodskému stylu oblékání vypadal tak požitkářsky, že každý prostě žasl.

Šest měsíců po Lucyině příchodu do Las Vegas za ní přiletěl Hagen, abysi ověřil, jak se jí daří. Kromě platu dostávala měsíčně jako přídavek šek na šest set dolarů. Hagen jí vysvětlil, že u těchto peněz je třeba vykazovat jejich původ, a požádal ji proto, aby mu dala plnou moc, na jejímž základě jí je bude moci řádným způsobem poukazovat. Rovněž jí sdělil, že z formálních důvodů bude na její jméno připsáno pět podílů z kapitálu hotelu, v němž pracuje. Bude sice muset vyhovět všem právním formalitám požadovaným nevadskými zákony, ale tohleto už za ni zařídí a ji to bude obtěžovat minimálně. Bez jeho souhlasu však o léto dohodě nesmí s nikým promluvit ani slůvko. Z právního hlediska bude ve všech ohledech zcela kryta a svůj měsíční příjem od famiglie bude mít zaručen. Pokud by se někdy na ni obrátily s nějakým dotazem úřady, prokuratura nebo soudní orgány, ať je prostě odkáže na svého advokáta a víc už o nich neuslyší.

Lucy souhlasila. Pochopila, oč jde, ale nijak jí nevadilo, že jí takto využijí. Připadalo jí to jako rozumná protislužba. Když ji ovšem Hagen požádal, aby měla v hotelu oči otevřené, zejména pokud jde o Freddieho a jeho šéfa, který jako majitel většiny akcií vlastnil a řídil hotel, podivila se: „Ale Tome, to mám špehovat Freddieho?“

Hagen se usmál. „Jeho otec si o něho dělá starosti. Freddie divoce flámuje s Moem Greenem a don chce mít jistotu že se nezaplete do nějaké šlamastiky.“ Ani se nenamáhal jí vysvětlit, že don financoval výstavbu tohoto hotelu v lasvegaské poušti nejen proto, aby zaopatřil syna, ale aby si zajistil předmostí pro mnohem větší podniky.

Krátce po tomto rozhovoru přijal doktor Jules Segal v hotelu místo domácího lékaře. Byl velmi štíhlý, velmi pohledný a velmi roztomilý a Lucy připadal příliš mladý na lékaře. Setkala se s ním, když se jí nad zápěstím udělal jakýsi otok. Několik dní ji to znepokojovalo a pak jednoho rána zašla do hotelové ordinace. V čekárně seděly dvě sborové tanečnice a povídaly si. Měly onu broskvově nazlátlou plet, kterou Lucy odjakživa děvčatům záviděla. Vypadaly jako andílci. Jenže v tom jedna z nich řekla: „Jestli mám zase tripla, tak už namouduši toho hopsání nechám!“

Když doktor Segal otevřel dveře ordinace a vyzval jednu z dívek, aby vešla, měla Lucy sto chutí zmizet; mít něco choulostivějšího a vážnějšího, jistě by to byla udělala. Dr. Segal měl na sobě sportovní kalhoty a rozhalenku. V jeho prospěch sice hovořily kostěné brýle a vážné, zdrženlivé vystupování, celkem však působil ležérně a Lucy, podobně jako všichni v podstatě konzervativní lidé, věřila, že medicína a ležérnost se vylučují.

Když konečně vešla do ordinace, vyzařovalo z jeho chování něco tak uklidňujícího, že všechna její nedůvěra zmizela. Moc toho nenamluvil, nebyl však příkrý ani uspěchaný. Na dotaz, co to vlastně je za

bouli, jí trpělivě vysvětlil, že to je celkem běžný fibrózní nádor, který rozhodně ani není zhoubný, ani nedává důvod k znepokojení. Pak uchopil těžkou lékařskou knihu a řekl: „Natáhněte paži!“

Nejistě napřáhla obě paže. Poprvé se na ni usmál. „Teď uvidíte, jak se připravím o honorář za chirurgický zákrok. Praštím do toho touhle knihou a ono to splaskne. Možná že se vám to udělá znovu, ale kdybych vámto odstranil chirurgicky, budete bez peněz a budete muset nosit obvazy a všechno možné. Souhlasíte?“

Usmála se na něho. Z jakéhosi důvodu mu už zcela důvěřovala. „Ano,a řekla. Vzápětí vykřikla, jak ji těžkou knihou udeřil do předloktí. Otok téměř úplně splaskl.

„To tak bolelo?“ zeptal se.

„Ne.“ Dívala se, jak vyplňuje její zdravotní kartu. „To je vše?“

Přikývl a víc si jí nevšímal. Odešla.

Týden nato ji potkal v kavárničce a přisedl si k pultu vedle ní. „Tak co dělá paže?“ otázal se.

Lucy se na něho usmála. „Je prima. Vy jste mi pěkně nekonvenční doktor, ale zato moc dobrý.“

Dr. Segal se na ni zazubil. „Vy ani nevíte, jak nekonvenční jsem! A já jsem zase nevěděl, jak jste bohatá. V Las Vegas Sun právě uveřejnili seznam majitelů podílů našeho hotelu a Lucy Manciniová jich má plných pět. Ta malá boule mi mohla vynést slušné jmění.“

Lucy neodpověděla, vzpomněla si totiž na Hagenovo varování. Dr. Segal se znovu zazubil. „Žádné strachy, vím, oč jde, jste jen jedna z nastrčených figurek, v Las Vegas je takových plno. Nešla byste se dnes večer se mnou podívat na nějakou revui? A pak vás zvu na večeři. Dokonce vám koupím nějaké žetony zahrajeme si ruletu. Co vy na to?“

Trochu zaváhala. Naléhal. Nakonec řekla: „Šla bych ráda, ale obávám se, že by vás mohlo zklamat, jak ten večer skončí. Víte, já v tom prostě neumím tak chodit jako většina zdejších dívek!“

„Proto jsem vás taky pozval,“ řekl Jules zvesela. „Na dnešní noc jsem si předepsal odpočinek.“

Lucy se na něho usmála a posmutněle nadhodila: „To je to na mně tak vidět?“ Zavrtěl hlavou a Lucy dodala: „Dobrá, večeři ano, ale žetony si koupím sama.“

Šli na večeři do nočního podniku s programem a Jules ji bavil lékařským popisem rozličných typů nahých stehen a ňader; ale bez posměchu, dobromyslně. Pak spolu hráli ruletu u jednoho stolu a vyhráli víc než sto dolarů. Později v noci si vyjeli za měsíčního svitu k Hooverově přehradě a tam se ji Jules pokusil svádět, ale když ho po několika polibcích začala odstrkovat, pochopil, že opravdu nechce, a ustal. I tentokrát přijal porážku s humorem. „Řekla jsem vám, že nebudu chtít,“ pravila mu Lucy s téměř provinilou výčitkou.

„Byla byste strašně uražená, kdybych se alespoň nebyl pokusil,“ řekl Jules. A Lucy se musela zasmát, protože to byla pravda.

Během několika dalších měsíců se z nich stali nejlepší přátelé. Nebyla to láska, vždyt mezi nimi nedocházelo k pohlavnímu styku, Lucy to nedovolila. Viděla, že její odmítavý postoj mu je nepochopitelný neurazil se však, jako by to udělala většina mužů, a tím víc mu důvěřovala. Objevila, že se pod jeho profesionálním lékařským zevnějškem skrývá neobyčejně veselý a ztřeštěný chlapík. O víkendech se zúčastňoval se svým přebroušeným MG kaliiornských automobilových závodů. O dovolených nejraději jezdil, jak jí řekl do mexického vnitrozemí, opravdové divočiny, kde prý cizince zavraždí kvůli páru bot a kde život je tak primitivní jako před tisíci lety. Čirou náhodou zjistila, že je chirurg a že kdysi pracoval v jedné proslulé newyorské nemocnici.

Tím víc ji pochopitelně mátlo, že přijal místo v hotelu. Když se ho na to zeptala, řekl: „Prozraďte mi své tajemství a já vám povím svoje.“

Lucy zrudla a víc se o tom nezmínila. Ani Jules se k té věci nevrátil a jejich vztah se vyvíjel dál jako důvěrné přátelství, na něž se spoléhala víc, než si uvědomovala.

Nyní, když seděla u bazénu s Julesovou plavou hlavou v klíně, pocítila, jak se v ní vzdula vlna něžnosti. Touha ji téměř spalovala, a aniž si to uvědomila, začala ho smyslně hladit vzadu na krku. Myslela, že spí, že to necítí, a vzrušoval ji pouhý dotek jeho těla. Pojednou pozdvihl hlavu z klína a vstal. Uchopil ji za ruku a po vybetonované cestičce ji vedl přes trávník. Poslušně ho následovala i když ji nakonec zavedl do dřevěného domku, kde měl svůj soukromý byt. Uvnitř jim oběma namíchal velké drinky. Nápoj jí stoupl do hlavy, beztak už rozpálené žhnoucím sluncem a erotickými představami, a všechno se s ní zatočilo. Pak ji Jules sevřel do náručí a jejich těla, kromě plavek obnažená, se přitiskla k sobě. Lucy zamumlala: „Ne,“ ale hlas jí zněl nepřesvědčivě. Jules toho nedbal. Rychlým pohybem jí strhl plavkovou podprsenku, aby jí mohl polaskat plná ňadra, líbal je, pak jí stáhl kalhotky a přitom jí dále rozséval polibky po celém těle. Vzpřímil se a neustále ji svíraje v náručí střepal ze sebe plavky a vzápětí oba leželi v objetí nazí na lůžku, a sotva ho ucítila, jen slabý dotek, dostavilo se u ní vyvrcholení. Vzápětí poznala z pohybů jeho těla, že ho to překvapilo. Ucítila onu nesmírnou hanbu, jaká se jí zmocňovala před tím, než poznala Sonnyho, ale Jules se

nedal odradit a hladil a líbal ji dál, až ho sama opět cítila a - což je důležitější - věděla, že i on něco cítí a také dochází uspokojení.

Když se jí svezl z těla, Lucy se skrčila do rohu postele a rozplakala se. Taková potupa! Jenže vtom k svému ohromení zaslechla, jak Jules s něžným smíchem říká: „Ty ubohé zaostalé taliánské děvčátko, tak proto jsi mě po celé ty měsíce odmítala! Hlupáčku!“ Řekl „hlupáčku“ tak srdečně a mile, že se k němu obrátila a on její nahé tělo přivinul k sobě a řekl: „V tobě je kus středověku, ryzího středověku.“ Ale hlas měl chlácholivý a uklidňující. Lucy plakala dále.

Jules zapálil cigaretu a vložil ji do jejích úst, až se začala dusit kouřem a musela přestat plakat. „A teď poslouchej,“ řekl. „Kdyby tě byli pořádně moderně vychovali, jak to odpovídá kulturní rodině žijící ve dvacátém století, byli by ten tvůj problém vyřešili už před lety. A teď mi dovol, abych ti pověděl, v čem tvůj problém vězí. Není to nic takového, jako kdybys byla ošklivá, měla nečistou plet nebo šilhala; v těchhle případech by ti plastická chirurgie opravdu nemohla pomoct. Tvůj problém je podobného charakteru, jako kdybys měla na bradě mateřské znaménko či bradavici nebozdeformované ucho. Přestaň o něm uvažovat v sexuálních pojmech. Přestaň si namlouvat, že muž u tebe nedojde rozkoše. Máš pouze to, co my chirurgové nazýváme oslabení pánevního dna. Dochází k němu většinou po porodu, ale může je způsobit prostě i ochabnutí svalstva. Je to častý jev a mnoho žen kvůli tomu trpí celý život, ačkoli to může spravit jednoduchá operace. Některé ženy to dokonce dožene k sebevraždě. U tebe jsem ovšem něco takového nepředpokládal, máš totiž překrásně tělo. Myslel jsem, že příčiny jsou psychologické, znám přece tvůj příběh, dost často jsi mi vyprávěla o sobě a o Sonnym. Ale dovol, abych tě teď pořádně vyšetřil, a pak ti povím, co se s tím bude muset udělat. Jdi se vysprchovat.“

Lucy zašla do koupelny a vysprchovala se. Trpělivě a nedbaje na její námitky ji Jules přiměl, aby si lehla na postel a roztáhla nohy. V bytě měl připravenou rezervní lékařskou brašnu a na malém stolku se skleněnou deskou, stojícím u postele, měl ještě nějaké nástroje. Začal ji soustředěně vyšetřovat, prohmatával ji uvnitř prsty a kroužil tam jimi. Lucy zase začal přemáhat pocit pokoření, ale on ji políbil na pupek a jako bezděčně prohodil: „Tohle je poprvé, co mě tahle práce těší.“ Pak ji převrátil na břicho, zavedl jí prst do konečníku a prohmatával ho, ale současně ji druhou rukou něžně hladil po krku. Když skončil, obrátil ji zpět na záda, láskyplně ji políbil na ústa a prohlásil: „Miláčku, zhotovím ti tam dole zcela nové zařízení a osobně ho vyzkouším. Bude to úplná lékařská novinka a napíši o tom studii do odborných časopisů.“

Jules se přitom všem choval tak mile a laskavě a měl ji tak očividně rád, že Lucy přemohla stud i rozpaky. Jules dokonce vytáhl z poličky lékařskou učebnici a ukázal jí podobný případ i chirurgický zákrok, potřebný k jeho nápravě. Velmi ji to zaujalo.

„Navíc to prospěje i tvému zdraví,“ upozornil ji Jules. „Když si to nedáš spravit, tak tě v pozdějších, letech bude ten tvůj celý instalační systém setsakramentsky zlobit. Pokud totiž nedojde k chirurgickému zákroku, tak se svalové struktury postupně oslabují. Je to zatracená ostuda, že kvůli nějaké zápecnické prudérii si na to-.stovky žen ani nepostěžují a řada doktorů raději ani neudělá pořádnou diagnózu a nenapraví, co se napravit dá.“

„Nemluv už o tom, prosím, nemluv o tom,“ hlesla Lucy.

Pochopil, že se stále ještě trochu stydí za své tajemství, že ji její ošklivý defekt uvádí do rozpaků. Jeho lékařsky cvičené mysli to sice připadalo jako vrchol hlouposti, byl však natolik senzitivní, aby se do ní dokázal vcítit. A proto také našel správný způsob, jak jí ulevit.

„No, já už znám tvé tajemství, tak ti teď povím své,“ řekl. „Pořád se mě ptáš, co já, jeden z nejmladších a nejskvělejších chirurgů amerického Východu, dělám tady v tomhle městě.“ Ironizoval tak některé novinové články, které o něm vyšly. „Jsem totiž potratář, což samo o sobě není nic špatného, protože to dělá polovina lékařského stavu; jenže mě načapali. Mám přítele, jistého doktora Kennedyho, dělali jsme spolu na interně, z gruntu poctivého chlapíka, a ten mi přesto slíbil, že mi pomůže. Pokud vím, kdysi mu Tom Hagen řekl, aby se obrátil na famiglii Corleonových, kdyby někdy něco potřeboval; že mu jsou zavázáni. Kennedy se tedy obrátil na Hagena. Brzy nato jsem se dozvěděl, že obžaloba byla stažena, ale Spolek lékařů a příslušné úřady na americkém Východě mě daly na černou listinu. Famiglia Corleonových mi proto opatřila místo tady v Las Vegas. Slušně si tu vydělám, dělám práci, která je potřebná. Tyhle sborové tanečnice jsou každou chvilku v jiném stavu a dělat jim potraty je to nejsnadnější na světě, pokud přijdou rovnou ke mně. Udělám jim kyretáž, jako když seškrabuju omastek z pánve. Ten Freddie Corleone je úplný postrach. Podle mého odhadu naboural po tu dobu, co jsem tady, takových patnáct holek. Mám vážný úmysl promluvit si s ním o sexu jako táta se synem. Zejména už proto, že jsem musel léčit třikrát kapavku a jednou syfilis. Freddie je úplný divoch!“

Jules se odmlčel. Byl úmyslné indiskrétní - jinak to nikdy nedělal, aby Lucy věděla, že i jiní lidé, včetně Freddieho, jehož znala a trochu se i bála, mají tajemství, za něž se hanbí.

„Představuj si to jako kousek gumy, který máš uvnitř těla a který ztratil pružnost," poradil jí Jules. „Když se ho kousek vyřízne, stane se to napjatějším, ohebnějším."

„Rozmyslím si to," řekla Lucy ale byla si už jista, že se operaci podrobí; bezvýhradně Julesovi důvěřovala. Pak si uvědomila něco jiného. „Kolik to bude stát?"

Jules svraštil obočí. „Tady pro takovýhle chirurgický zákrok nemám podmínky a nejsem v tom odborník. Ale v Los Angeles mám přítele, který je v tomto oboru nejlepší a pracuje v nejlepší nemocnici. Je to právě on, kdo takto vyštafírovává všechny filmové hvězdy, jakmile ty dámy zjistí, že dát si vylepšit obličeje a ňadra ještě nemusí znamenat, že je mužští budou milovat. Je mi tak trochu zavázán, takže to budeš mít zadarmo. Dělám totiž pro něho potraty. Jo, nebýt to v rozporu s lékařskou etikou, mohl bych ti povědět jména některých filmových sexbomb, které se už takové operaci podrobily!"

To ovšem okamžitě vznítilo její zvědavost. „Ale jdi, jen mi je pověz!" žadonila. „Ven s tím!" Dozvěděla by se tak krásné drby; na Julesovi se jí mimochodem líbilo i to, že nemusela tajit, jak ráda si podrbe, a on se jí nevysmíval.

„Povím ti je, jestli se mnou půjdeš na večeři a strávíš se mnou noc," slíbil jí Jules. „Kvůli tvé hlouposti toho máme moc co dohánět!"

Dva týdny nato stál dr. Segal v operačním sále a pozoroval svého přítele dr. Fredericka Kellnera při operaci, na kterou byl specializován. Než Lucy uspali, Jules se k ní naklonil a zašeptal: „Pověděl jsem mu, že jsi mé nejmilejší děvče, takže ti to tam obzvlášť pěkně utěsní." Ale Lucy už byla v mátohách a nezmohla se ani na úsměv. Jeho žertovná poznámka ovšem přece jen trochu zmírnila její hrůzu z operace.

Dr. Kellner udělal řez s jistotou ostříleného hráče kulečníku, který se hotoví udělat snadný šťouch. Technika každé operace, jíž se má zesílit pánevní dno, vyžaduje dva chirurgické zákroky. Jednak je třeba zkrátit a zdvihnout muskulofibrózní pánevní desku, jednak je nutno posunout vchod poševní, ono slabé místo v pánevním dnu, dopředu pod oblouk kostí stydkých a tak ho zbavit přímého tlaku shora. Chirurgická úprava pánevní desky se nazývá perineorrhaphie, sutura poševních stěn se nazývá colporrhaphie.

Jules přihlížel, jak dr. Kellner teď opatrně pracuje, protože při preparaci hrozí jedno velké nebezpečí - dostat se příliš hluboko a poškodit rektum. Byl to celkem nekomplikovaný případ, Jules prostudoval všechny rentgenové snímky a testy. Všechno by mělo jít hladce, jenže v chirurgii se může cokoli kdykoli zvrtnout. Kellner pracoval na desce pánevního dna, pomocí svorek přidržoval laloky poševní sliznice a obnažil svalstvo konečníku a fascie, které tvoří jejich obal. Prsty pokrytými mulem odsunoval volné vazivové tkáně. Jules bedlivě sledoval, jestli se už neobjeví žilní pleteně, což by signalizovalo možné poškození rekta. Jenže starý Kellner měl zlaté ruce. Budoval nová „dvířka" stejně zručně jako dovedný tesař, který sbíjí dva trámky.

Kellner odstranil nadbytečnou poševní sliznici a několika stehy uzavřel rozestup pánevního dna, aniž došlo k nevítanému nadměrnému zúžení poševního vchodu. Pak se pokusil do něho zavést napřed tři prsty, ale podařilo se mu tam dostat pouze dva; zavedl je do hloubky a na okamžik pohlédl na Julese a porcelánově modrýma očima nad chirurgickou maskou na něho zamžoural, jako by se ho ptal, jestli to je dost úzké. A vzápětí pokračoval v sešívání.

Operace skončila. Lucy odvezli do resuscitačního pokoje a Jules si popovídal s dr. Kellnerem. Dr. Kellner měl dobrou náladu, nejlepší znamení, že všechno dopadlo dobře. „Vůbec žádné komplikace, kamaráde," prohlásil. „Nic cizího tam neroste, byl to úplně jednoduchý případ. Její tělo má skvělý tonus, při takových případech nezvyklý, a odteďka bude v prvotřídní formě. Závidím vám, kamaráde. Musíte sice ještě chvilku počkat, ale pak budete s mou prácičkou zaručeně spokojen!"

Jules se zasmál. „Jste opravdový tvůrce Pygmalion, doktore. Skutečně, počínal jste si báječně!"

Dr. Kellner zabručel: „Pro mě je to hračka jako pro vás potraty. Kdyby společnost brala věci tak, jak by se měly brát, pak by lidé jako vy a já, lidé opravdu talentovaní, mohli dělat důležitou práci a tohle přenechat felčarům. Mimochodem, příští týden vám pošlu jednu dívku, moc slušnou dívku; do maléru se dostávají zřejmě právě takové. Tím budeme za dnešek vyrovnáni."

Jules mu stiskl ruku. „Děkuji vám, doktore. Vyjeďte si někdy k nám, zařídím, aby se o vás královsky postarali."

Dr. Kellner se ušklíbl. „Hazarduju každý den, já ty vaše rulety a kostky nepotřebuju. Jak to vypadá, zahrávám si s osudem až příliš často. A s vámi to tam půjde z kopce, Julesi. Ještě několik let a budete se moct s opravdovou chirurgií rozloučit. Už na to nebudete stačit." A odvrátil se.

Jules věděl, že to nemyslel jako výčitku, nýbrž jako varování. Ale stejně ho to rozladilo. Protože Lucy musela zůstat v resuscitačním pokoji ještě nejméně dalších dvanáct hodin, vyšel si do města a opil se. Opil se ovšem částečně i z úlevy, že všechno s Lucy tak dobře dopadlo.

Příštího rána přišel za ní do nemocnice a byl překvapen, když u jejího lůžka našel dva muže a pokoj plný květin. Lucy seděla opřená o polštáře a obličej jí zářil. Julese to udivilo, protože Lucy se rozešla s rodinou a požádala ho, aby jim dal zprávu pouze v tom případě, kdyby něco nebylo v pořádku. Freddie Corleone ovšem věděl, že je v nemocnici na nějaké menší operaci; museli ho o tom zpravit, aby mohli oba dostat volno, a Freddie řekl Julesovi, že všechny účty za Lucy uhradí hotel.

Lucy je představila a jednoho z obou mužů Jules ihned poznal. Slavného Johnnyho Fontana. Druhý byl vysoký, svalnatý, nedbale se tvářící Ital; jmenoval se Nino Valenti. Oba si potřásli s Julesem rukou a víc mu už nevěnovali pozornost. Dobírali si Lucy, povídali si o tom, jak v mládí spolu vyrůstali v New Yorku, o lidech a událostech, o nichž Jules nemohl nic vědět. Proto řekl Lucy: „Zaskočím sem později, stejně musím zajít za dokto rem Kellnerem."

Ale Johnny Fontane na něj zaměřil svůj šarm. „Hej, kamaráde, musíme už tak jako tak vypadnout, jen tu s Lucy zůstaňte! Dobře o ni pečujte, doktore!" Jules zaslechl, že má podivně chraptivý hlas, a náhle si připomněl, že už déle než rok nezpíval na veřejnosti a že Oscara získal za herecký výkon. Je možné, že by se mu hlas změnil až teď a vůbec se o tom nepsalo, že by to každý uchovával v tajnosti? Jules miloval klepy a naslouchal Fontanovu hlasu, aby mohl diagnostikovat, co mu chybí. Mohlo by to být jenom z přetažení nebo nadměrného pití či kouření, nebo z přílišného milování. Hlas měl nepěknou barvu, nikdy už by nemohl být nazýván králem zpěváků.

„Vypadá to, jako byste byl nachlazen," nadhodil Jules.

Fontane zdvořile odpověděl: „Jenom jsem si trochu namohl hlas, včera večer jsem se pokusil zpívat. Asi se nedokážu smířit s faktem, že se mi hlas změnil. Zestárl, víte?" A rezignovaně se na Julese zazubil.

„Proč se nedáte vyšetřit?" prohodil Jules nedbale. „Třeba je to něco, co se dá spravit!"

Teď už nebyl Johnny Fontane tak roztomilý. Přeměřil si Julese dlouhým, chladným pohledem. „Tohle bylo první, co jsem před necelými dvěma roky udělal. Byl jsem u nejlepších odborníků. A u svého osobního lékaře, který je tady v Kalifornii pokládán za největší eso. Pověděli mi, abych si pořádně odpočinul. Nic mi není, jen stárnu. Lidský hlas se věkem mění." Nato si přestal Julese všímat a věnoval se výhradně Lucy; okouzlil ji, jako dovedl okouzlit každou ženu.

Jules se zaposlouchal do jeho hlasu. Ten člověk má určitě na hlasivkách nějaký výrůstek. Jenže proč ksakru ho ti odborníci nenašli? Že by byl zhoubný a nedal se vyoperovat? Pak by se s tím ovšem dalo dělal něco jiného. Vpadl Fontanovi do řeči a zeptal se ho: „Kdy jse se dal naposledy vyšetřit u odborníka?"

Fontana to zcela zjevné popudilo, ale s ohledem na Lucy odpověděl zdvořilým tónem: „Asi před osmnácti měsíci."

„A ten váš lékař se na to také čas od času podívá?"

„To víte že jo," odsekl Fontane. „Dělá mi kodeinový obstřik a pravidelné mě prohlíží. Řekl, že mi prostě stárne hlas a že za to může i chlast, kouření a všechno ostatní. Víte snad více než on?"

„Jak se jmenuje?"

„Tucker, dr. James Tucker," odpověděl Fontane se slabým zábleskem pýchy. „Co o něm soudíte?"

„Že je mazaný felčar," zazubil se Jules.

Fontane se rozzlobil. „Myslíte si snad, že jste lepší doktor než on?"

Jules se zasmál. „A jste vy lepší zpěvák než Frankie Sinatra?" K jeho překvapení se Nino Valenti tak divoce rozchechtal, až tloukl hlavou o opěradlo židle.

Tak dobrý vtip to snad přece jen nebyl! Jenže pak na křídlech hlučného smíchu ucítil pach whisky a poznal, že pan Valenti - kdo to k čertu vlastně je? - je už tak časně zrána pořádně nachmelený.

Fontane se zazubil na přítele. „Hele, ty se máš smát mým vtipům, ne jeho!" Lucy mezitím natáhla paži k Julesovi a přitáhla ho k lůžku.

„Vypadá jako ludrák, ale je skvělý chirurg," upozornila své přátele. „Jestliže tvrdí, že je lepší než dr. Tucker, pak je lepší než dr. Tucker. Dej na něho, Johnny."

Vešla ošetřovatelka a vyzvala je, aby odešli. Ústavní lékař musí Lucy ošetřit a potřebuje k tomu klid. Jules si pobaveně všiml, jak Lucy odvrátila hlavu, aby ji Johnny Fontane a Nino Valenti při loučení nemohli políbit na ústa, nýbrž na tvář, ale je to zřejmě nepřekvapilo. Od Julese se dala políbit na ústa a pošeptala mu: „Přijď zase odpoledne, prosím!" Přikývl.

Venku na chodbě se ho zeptal Valenti: „Co to bylo za operaci? Něco vážného?"

Jules zavrtěl hlavou. „Taková malá ženská údržba. Vyslovená rutina, klidně mi věřte. Mě se to ostatně týká víc než vás, já si to děvče chci vzít."

Upřeli na něho oceňující pohled; proto se zeptal: „Jak jste vůbec zjistili, že je v nemocnici?"

„Freddie nám zavolal a poprosil nás, abychom se na ni zajeli podívat," vysvětlil Fontane. „Známe se od dětství, vyrůstali jsme spolu. Lucy byla družička, když se vdávala Freddieho sestra."

„Ach tak.“ Že o všem ví, neprozradil snad i z ohledu na to, jak oba diskrétně pomlčeli o Lucy a jejím poměru se Sonnym.

Při chůzi prohodil Jules k Fontanovi: „Jsem tady zaveden jako externí lékař, nechcete mi dovolit, abych se vám podíval do toho vašeho krku?“

Fontane zavrtěl hlavou. „Mám naspěch.“

Nino Valenti utrousil: „Prosím vás, to je krk za milión dolarů, tak nemůže přeci připustit, aby se mu do něho koukal nějaký prachobyčejný doktor!“ A zazubil se na Julese; fandil zřejmě jemu.

Jules s úsměvem namítl: „Nejsem žádný prachobyčejný doktor. Byl jsem nejlepší mladý chirurg a diagnostik na Východním pobřeží, dokud mě nenačapali při nedovoleném zákroku.“

Jak správně předvídal, přimělo je to, aby ho přestali podceňovat. Tím, že se přiznal k svému zločinu, jim vnukl víru v pravdivost tvrzení, že věcem rozumí. Valenti se vzpamatoval první. „Jestli vás nebude potřebovat Johnny, tak bych moc rád, kdybyste se podíval na jednu mou přítelkyni. Ale ne do krku!“

„Jak dlouho vám to bude trvat?“ zeptal se Fontane nervózně.

„Deset minut,“ ujistil ho Jules. Byla to lež, ale Jules věřil, že lidem je nutno lhát. Pravdomluvnost je s lékařskou vědou neslučitelná, kromě nejkrajnějších případů, a to ještě je otázka.

Jules si sehnal zdravotní sestru a ordinaci. Nebyla vybavena vším, co potřeboval, ale stačilo to. Za necelých deset minut už věděl, že na hlasivkách je výrůstek to bylo snadné. Tucker, ten všivý neschopný nafoukaný hollywoodský fušer, to přece mohl zjistit! Kristepane, třeba ten chlap ani nemá povolení k praxi, a pokud je má, tak by mu je měli odebrat. Teď už si Jules těch dvou úplně přestal všímat. Zdvihl sluchátko a požádal, aby k němu poslali ústavního krčaře. Pak se obrátil a upozornil Nina Valentiho: „Možná že budete muset dlouho čekat, snad abyste raději odešel.“

Fontane na něho upřel zcela nevěřícně zrak. „Vy všiváku jeden, to si jako myslíte, že si mě tu necháte? To si myslíte, že vám dovolím, abyste se mi babral v krku?“

S větším potěšením, než jaké by byl pokládal za možné, mu Jules nalil čistého vína. „Můžete dělat, co se vám uráčí. Na hlasivkách, v hrtanu máte nějaký výrůstek. Jestli tu ještě několik hodin zůstanete, budeme moct zjistit, co to je a zda je to něco zhoubného nebo ne. Můžeme se rozhodnout, zda provedeme chirurgický zákrok nebo zda to budeme léčit. Budu vám moct dát celkový obraz. Řeknu vám jméno nejlepšího amerického specialisty a můžeme ho pozvat, aby nám sem přiletěl ještě dnes večer, pokud na to budete chtít dát peníze a pokud usoudím, že to bude zapotřebí. Můžete ovšem také odsud odejít a navštívit toho svého fušera, a také se můžete ještě chvíli týrat, než se rozhodnete vyhledat jiného doktora nebo než vás odkážou na nějakého dalšího mastičkáře. Potom ovšem, pokud to je zhoubný nádor, se bude ještě čekat, až se zvětší, a vyříznou vám celý hrtan, jinak byste totiž zemřel. Anebo se vůbec týrejte klidně dál. Rozhodnete-li se zůstat tady se mnou, bude nám za několik hodin všechno zcela jasné. Máte snad něco důležitějšího na práci?“

Valenti řekl: „Zůstaňme tady, Johnny. Co na tom? Půjdu dolů a zatelefonuju do studia. Nic jim neřeknu, jen že jsme se zdrželi. Pak se sem vrátím a budu ti dělat společnost.“

Vyšetřování se protáhlo do pozdního odpoledne, ale vyplatilo se. Diagnóza ústavního krčaře byla správná, alespoň pokud mohl Jules posoudit z rentgenových snímků a z vyšetření stěru ze sliznice hrtanu. Asi v polovině prohlídky se Johnny Fontane, s ústní dutinou nasáknutou jódem a dávící se z ruliček gázy, které mu trčely z úst, zvedl a chtěl odejít. Nino Valentiho uchopil za rameno a srazil ho zpět do křesla. Když bylo po všem, zazubil se Jules na Fontana a řekl: „Uzlíky.“

Fontane nepochopil.. Jules znovu zdůraznil: „Uzlíky, jen několik uzlíků. Seřízneme je jako nic. Za několik měsíců budete zase v pořádku.“

Valenti zavýskl, ale Fontane se mračil dál. „A jak to pak bude vypadat s mým zpěvem, budu moct zpívat?“

Jules pokrčil rameny. „To se zaručit nedá. Ale když už teď nemůžete zpívat, tak jaký je v tom rozdíl?“

Fontane na něho vrhl znechucený pohled. „Mladíku, vy si asi vůbec neuvědomujete, co jste mi právě řekl. Tváříte se, jako byste mi oznamoval kdovíjak dobrou zprávu, a zatím mi říkáte, že třeba už ani nebudu moct zpívat. Opravdu, může se stát, že už nebudu zpívat?“

Tohle už Julese znechutilo. Postupoval jako svědomitý lékař a udělal to rád. Prokázal tomu lumpovi službu a on se chová, jako by se mu ublížilo. Proto chladně řekl: „Poslyšte, pane Fontane, jsem doktor medicíny a račte mě tedy laskavě oslovovat pane doktore a ne mladíku. A sdělil jsem vám opravdu dobrou zprávu. Když jsem vás vedl sem dolů, byl jsem přesvědčen, že máte v hrtanu zhoubný nádor. V tom případě by vám hrozilo vyoperování celé vaší hlasové aparatury. Také byste na to mohl umřít. Bál jsem se, že vám budu muset říct, že jsou vaše dny sečteny. A byl jsem nadšený, když jsem vám mohl povědět to slovo „uzlíky“. Já jsem váš zpěv totiž obrovsky rád poslouchal; když jsem byl mladší, tak mi vaše písničky pomáhaly svádět děvčata a vy jste opravdový umělec. Jste ale také velice rozmazlený chlap. Myslíte si snad, že vy jako Johnny Fontane nemůžete dostat rakovinu? Nebo nádor na mozku, který se nedá vyoperovat?

Nebo infarkt? Myslíte si snad, že nikdy neumřete? To víte, život není jen samá sladká hudba. Jestli chcete vidět opravdové utrpení, račte se projít po téhle nemocnici a ještě rád si zazpíváte milostnou píseň o uzlících! Tak přestaňte plácat hlouposti a udělejte, co je třeba! Ten váš floutkovský pan doktor by vám určitě také dokázal opatřit dobrého chirurga, ale kdyby se on sám pokusil vkročit do operačního sálu, tak vám radím, abyste ho dal zatknout pro pokus o vraždu!“

Jules se obrátil a chystal se k odchodu, ale Valenti řekl: „Senza, doktore, vy jste mu to naservíroval!“

Jules se prudce otočil a zeptal se: „To se vždycky namažete už před polednem?“

„Jasně,“ ujistil ho Valenti a zazubil se na něho tak čtverácky, že mu Jules řekl mírněji, než měl původně v úmyslu: „Račte tedy vzít na vědomí, že při takovémhle tempu jste nejpozději za pět let nebožtík!“

Valenti k němu přitančil drobnými krůčky a sevřel ho do náruče. Z úst mu páchla whisky. Trpce se zasmál. „Za pět let?“ zeptal se, nepřestávaje se smát. „Potrvá to tak dlouho?“

Měsíc po operaci seděla Lucy Manciniová u bazénu lasvegaského hotelu, v jedné ruce držela sklenku s koktajlem a druhou hladila Julese po hlavě, která jí spočívala v klíně.

„Nemusíš si dodávat odvahu,“ dobíral si ji Jules. „V našem apartmá mám připravené šampaňské.“

„Víš jistě, že to není ještě moc brzo?“

„Jsem přece lékař. Dnes bude ta velká noc. Uvědomuješ si, že budu první chirurg v dějinách lékařské vědy, který ověří výsledky téhle operace? Jaké to bylo předtím a jaké potom. Už se těším, jak začnu psát pro odborné časopisy. Asi tak: Zatímco předtím byl koitus pro přednášejícího chirurga z psychologických a intelektuálních příčin záležitostí bezesporu příjemnou, byl postoperativní koitus vrcholně uspokojivý především pro své neurologické...“ Jules přestal, protože ho Lucy tak silně zatahala za vlasy, až sykl bolestí.

Lucy k němu shlédla a usmála se. „Jestli dnes večer nebudeš spokojený, pak mohu klidně prohlásit, že je to tvá vina.“

„Za svou práci ručím. Sám jsem ji naplánoval, i když jsem její rukodělné provedení přenechal starému Kellnerovi. A teď odpočívejme, máme před sebou dlouhou noc plnou výzkumů.“

Když vyjeli nahoru do svého apartmá - bydleli teď spolu-, čekalo tam na Lucy překvapení: vybraná večeře a vedle její sklenky na šampaňské pouzdro od klenotníka a v něm zásnubní prsten s velkým diamantem.

„Hle důkaz, kolik důvěry vkládám ve vlastní dílo,“ prohlásil Jules. „Teď se podívejme, zda si ji zasluhuješ.“

Byl k ní velmi něžný, velmi ohleduplný. Ze začátku byla trochu vystrašená, uhýbala tělem před jeho dotyky, ale později, když se uklidnila, cítila, jak se v jejím těle rozhořívá až dosud nepoznaná vášeň. Když se poprvé od sebe odtrhli a Jules zašeptal: „Tak co, pochválíš mě?“, odpověděla: Ach, ano, ach ano.“ Oba se zasmáli a znovu se k sobě přivinuli.

díl VI

kapitola 23

Po pěti měsících sicilského vyhnanství pochopil konečně Michael Corleone otcovu povahu i jeho úděl. Pochopil muže, jako byli Luca Brasi a bezohledný caporegime Clemenza, i matčinu rezignaci, s níž přijímala svou úlohu. Na Sicílii totiž uviděl na vlastní oči, co by se z nich stalo, kdyby se byli rozhodli nebojovat proti tomu, co jim mělo být osudem určeno. Pochopil, proč don vždycky říkával: „Člověk má jen jeden úděl.“ Pochopil, odkud pramení pohrdání úřady a legální vládou i nenávist ke každému, kdo poruší omertu, zákon mlčení.

Michaela, oblečeného ve starých šatech a čepici se štítkem odvezli z lodi, která přistála v Palermu, do vnitrozemí sicilského ostrova, do samého srdce provincie ovládané mafií, kde místní capomafia byl jeho otci pro jakousi kdysi prokázanou službu velice zavázán. V oné provincii leželo městečko Corleone, podle něhož se don pojmenoval, když před mnoha léty emigroval do Ameriky. Z donových příbuzných nebyl už nikdo naživu: ženy zemřely stářím, muži byli povražděni ve vendettách nebo také emigrovali, buď do Ameriky či Brazílie, nebo do některé provincie na italské pevnině. Michael se během času dozvěděl, že tohle malé nuzné městečko vykazuje nejvyšší procento vražd ze všech míst na světě.

Ubytovali ho jako hosta v domě capomafiova staromládeneckého strýce, víc než sedmdesátiletého pána, který byl současně okresním lékařem. Capomafiovi táhlo k šedesátce, jmenoval se don Tommasino a byl

gabbellottem obrovského velkostatku, patřícího jedné z nejvznešenějších sicilských rodin. Gabbellotto, jakýsi dozorce na velkostatcích bohatých, ručil také za to, že venkovská chudina se nebude pokoušet uplatňovat právo na neobdělané pozemky nebo poškozovat velkostatek pytlačením či neoprávněným obděláváním a zabíráním půdy. Gabbellotto byl prosté mafioso, který za peníze chránil pozemky boháčů před všemi požadavky chudiny, ať už zákonnými či nezákonnými. Jakmile se nějaký chudý venkovan pokusil uplatnit zákon umožňující mu koupit neobdělanou půdu, gabbellotto ho zastrašil pohrůžkami tělesného trestu nebo smrti. Jak to bylo jednoduché!

Don Tommasino kontroloval rovněž vodní práva v celé oblasti a vetoval všechny návrhy římské vlády na stavbu nových přehrad. Takové přehrady by znemožnily výnosný prodej vody z artéských studní, které vlastnil, voda by ztratila na ceně a přišlo by vniveč celé významné vodní hospodářství, po staletí tak pracně budované. Jinak byl don Tornmasino capomafia starého ražení a nechtěl mít nic společného s obchodem drogami či s prostitucí. Proto se dostával do rozporu s novou generací mafiánských předáků vyrůstajících ve velkých městech jako Palermo; tihle noví lidé byli pod vlivem amerických gangsterů deportovaných do Itálie a podobnými zábranami netrpěli.

Capomafia byl neobyčejně tělnatý člověk, „muž s břichem“, doslova i v onom přeneseném slova smyslu, znamenajícím člověka, který dokáže vzbudit u ostatních lidí strach. Pod jeho ochranou se Michael nemusel ničeho obávat, přesto však bylo třeba udržet utečencovu totožnost v tajnosti. A proto byl Michael odkázán žít pouze ve zdí obehnaném statku doktora Tazy, donova strýce.

Dr. Taza byl na Sicilana vysoký, měřil téměř metr osmdesát, měl zarudlé tváře a sněhobílé vlasy. Bylo mu přes sedmdesát, ale přesto zajížděl každý týden do Palerma k tamním mladým prostitutkám; čím mladší, tím lepší. Jeho další neřestí byla četba. Četl všechno a o tom, co přečetl, rozmlouval se svými známými v městě, s pacienty. s negramotnými venkovany a pastýři, a tím u nich získal pověst člověka, který to nemá v hlavě v pořádku. Co jim je do knih?

Dr. Taza, don Tommasino a Michael vysedávali po večerech v rozlehlé zahradě s četnými mramorovými sochami, které jako by na tomto ostrově vyrůstaly ze země stejně zázračně jako velké černé hrozny. Dr. Taza s oblibou vyprávěl zkazky o mafii a její staleté historii plné hrdinských činů a v Michaelovi našel vděčného posluchače. Někdy se dal dokonce i don Tomnasino unést lahodným vzduchem, těžkým omamným vínem a půvabným uklidňujícím prostředím zahrady a vyprávěl příběh, který sám zažil. Doktor byl legendou, don realitou.

V této starobylé zahradě objevil Michael kořeny, z nichž vyrostl jeho otec. Dozvěděl se, že slovo mafia znamenalo původně úkryt. Později se stalo označením tajné společnosti, která povstala k boji proti vládcům, po staletí utiskujícím zemi a její lid. Sicílie byla v průběhu dějin znásilněna častěji než kterákoli jiná země. Inkvizice mučila boháče i chudáky. Velkostatkářští baroni a církevní hodnostáři měli nad pastýři a rolníky absolutní moc. Policie byla nástrojem jejich moci a tak se s nimi ztotožnila, že slovo „policajt“ je nejhorší nadávkou, kterou může jeden Sicilan počastovat druhého.

Tváří v tvář takové zběsilé absolutní moci se trpící lidé ze strachu před tvrdými represáliemi naučili nikdy nedávat najevo hněv a nenávist. Naučili se nevystavovat se nebezpečí třeba jen pouhým vyslovením nějaké hrozby, neboť po takové výstraze následovala okamžitá odplata. Naučili se, že společnost je jejich nepřítelem, a proto kdykoli se domáhali odčinění za utrpěné křivdy, obraceli se na vzbouřenecké podzemí, na mafii. A mafie si upevnila moc vytvořením zákona mlčení, omerty. Cizinci dotazujícímu se na sicilském venkově na cestu do nejbližšího města nikdo ani neodpoví. A nejtěžším zločinem, jehož by se některý člen mafie mohl dopustit, je oznámit policii jméno člověka, který ho právě postřelil nebo mu nějak ublížil. Žena, jejíž manžel byl zavražděn, nevyzradí policii jméno manželova vraha, dokonce ani nevyzradí jméno vraha svého dítěte či jméno muže, který znásilnil její dceru.

Od úřadů se lidem spravedlnosti nikdy nedostávalo, a proto se vždycky uchylovali k zbojnické mafii. A mafie do jisté míry tuto úlohu dokonce plnila. Jakmile je něco potrefilo, obraceli se lidé na místního capomafíu s prosbou o pomoc. Byl jejich sociálním pracovníkem, jejich dobrodincem, majícím vždy po ruce košík jídla i zaměstnání, jejich ochráncem.

Co však dr. Taza nedodal a na co Michael přišel v průběhu dalších měsíců sám, byla skutečnost, že sicilská mafie se stala nezákonnou zbraní boháčů a vlastně jakousi pomocnou policií státní administrativy i vládnoucích politických stran. Stala se degenerovanou kapitalistickou organizací protikomunistického a protiliberálního zaměření, která uvalovala daně na jakoukoli, i sebemenší formu obchodního podnikání.

Michael tedy konečně pochopil, proč se lidé jako jeho otec rozhodli stát se raději zloději a vrahy než členy řádné společnosti. Chudoba, strach a ponížení byly příliš hrozné, než aby se s nimi mohl hrdý muž smířit. V Americe se někteří sicilští emigranti dokonce domnívali, že tamní veřejná moc je stejně krutá.

Dr. Taza nabídl Michaelovi, že ho bude při týdenních návštěvách nevěstince brát s sebou do Palerma, ale Michael odmítl. Útěk na Sicílii mu zabránil dát si řádně vyléčit rozbitou čelist a nyní tedy nesl na levé tváři památku na kapitána McCluskeyho. Kosti špatně srostly a znetvořily mu profil, takže při pohledu z oné strany vypadal jako zlosyn. Byl vždycky pyšný na své dobré vzezření a mrzelo ho to víc, než pokládal za možné. Bolest, která se čas od času objevovala a zase mizela, mu nevadila; dr. Taza mu dal prášky, které ji zmírňovaly. Také se nabídl, že mu začne tvář léčit, ale Michael odmítl. Za tu dobu stačil poznat, že dr. Taza je snad nejhorším lékařem z celé Sicílie; četl všechno kromě lékařské literatury, které - jak se přiznal - ani nerozuměl. Lékařské zkoušky složil s pomocí nejvýznamnějšího sicilského capomafii, který se zvlášť kvůli němu vypravil do Palerma, aby pokonferoval s profesory o jeho vysvědčení. To byl jen další důkaz, jak zhoubná je mafie na Sicílii pro společnost, v níž působí. Zásluhy nic neznamenaly. Talent nic neznamenal. Mafiánský padrino dal člověku zaměstnání jako dar.

Michael měl spoustu času na přemýšlení. Ve dne chodil na procházky do kraje, vždy doprovázen dvěma pastýři z velkostatku dona Tommasina. Mafie často zaměstnávala sicilské pastýře jako najaté zabijáky a ti vraždili jen proto, aby měli z čeho žít. Michael přemýšlel o otcově organizaci. Když bude dále prosperovat, dopadne nakonec tak jako mafie tady na ostrově - stane se rakovinovým nádorem, který by zahubil celou zemi. Už teď byla Sicílie zemí duchů, její muži se vystěhovávali do všech koutů světa, jen aby si mohli vydělat na živobytí, nebo aby unikli zavraždění za to, že se snažili realizovat své oprávněné politické a ekonomické svobody.

Na dlouhých procházkách upoutávala Michaela nejvíce velebná krása krajiny; procházel pomerančovými háji, které byly rozsety po celé krajině jako temné stinné oázy a z jejichž antických kašen chrlily vodu rozeklané hadí chřtány, vytesané z kamene ještě před naším letopočtem. Domy vystavěné ve stylu antických římských vil, s mohutnými mramorovými portály a prostornými klenutými síněmi, se rozpadaly v trosky a občas skýtaly útočiště zatoulaným ovcím. Na obzoru zářily holé kopce jako vysoko navršené vybělené ohlodané kosti. Třpytivě zelené sady a pole zdobily opuštěnou krajinu jako zářivé smaragdové náhrdelníky. Michael zašel občas až k městečku Corleone, jehož osmnáct tisíc obyvatel žilo nahuštěně v příbytcích jizvících úbočí nejbližší hory; černý kámen, z něhož byly jejich ubohé chatrče vystavěny, si nalámali přímo z této hory. Za poslední rok došlo v Corleone k šedesáti vraždám a nad městem jako by rozestřela křídla smrt. V dáli přerušoval jednotvárnost žírné nížiny ficuzzský les.

Oba pastýři, kteří provázeli Michaela při vycházkách jako tělesná stráž, nosili s sebou vždycky lupary. Tato smrtonosná sicilská brokovnice se stala oblíbenou zbraní mafie. Policejní velitel, jehož Mussolini vyslal na Sicílii, aby ji očistil od mafie, vydal dokonce jako jedno z prvních opatření rozkaz, že všechny kamenné zdi na Sicílii musí být sníženy do výše jednoho metru, aby neskýtaly ochranu zákeřným vrahům s luparami při jejich útocích. Příliš to nepomohlo a policejní ministr vyřešil problém zatčením každého muže podezřelého z členství v mafii a jeho deportací do trestaneckých osad.

Po osvobození Sicílie spojeneckými armádami se důstojníci americké vojenské vlády domnívali, že každý, koho fašistický režim uvrhl do vězení, je demokrat, a leckterý z těchto mafiosů byl jmenován vesnickým starostou nebo tlumočníkem u vojenské vlády. Tato šťastná náhoda umožnila mafii, aby se znovu zorganizovala a stala se ještě daleko obávanější než předtím.

Díky dlouhým procházkám, po nichž zhltl velkou porci paty s masem a spláchl ji lahví těžkého vína, mohl Michael dobře spát. V knihovně dr. Tazy našel italské knihy a ačkoli znal hovorovou italštinu a na univerzitě chodil na hodiny italštiny, stála ho četba těchto knih velké úsilí a mnoho času. Postupně se však téměř zcela zbavil přízvuku, a i když by ho nikdo z okolí jistě nepokládal za sicilského rodáka, zřejmě by ho považovali za jednoho z těch přespolních Italů z dalekého severu, hraničícího s Německem a Švýcarskem.

Znetvoření levé tváře ovšem způsobilo, že se dost podobal místním lidem, protože obdobné zohyzdění bylo na Sicílii díky nedostatku lékařské péče zcela obvyklé. Malé zranění, které se nedá vyléčit prostě proto, že nejsou peníze. Mnoho dětí a mnoho mužů utrpělo defekty, jaké by v Americe spravil menší chirurgický zákrok nebo odpovědná léčba. Michael často myslel na Kay, na její úsměv, její tělo a vždycky pocítil výčitky svědomí, že ji tak bezohledně, bez jediného slůvka rozloučení opustil. Kvůli těm dvěma mužům, které zavraždil, si však kupodivu výčitky svědomí nedělal; Sollozzo se pokusil zabít jeho otce a kapitán McCluskey ho nadosmrti znetvořil.

Dr. Taza na něho nepřestával naléhat, aby si strženou tvář dal operovat, zejména ve chvílích, kdy ho Michael žádal o prášky proti bolesti; ta se totiž postupem času zhoršovala a objevovala se častěji. Dr. Taza mu vysvětlil, že pod okem má lícní nerv a z něho vyvěrá celý komplex nervů. Tam totiž bylo oblíbené místo mafiánských mučitelů; vyhledávali je na obličejích svých obětí špičkou sekáčku na led, ostrou jak jehla. Právě tenhle nerv měl Michael poraněný, nebo v něm snad vězel úlomek kosti. Jednoduchým chirurgickým zákrokem v palermské nemocnici by se tato bolest dala natrvalo odstranit. Michael odmítal. Když se ho doktor zeptal proč, Michael se zazubil: „Připomíná mi to domov.“

A opravdu mu ta bolest příliš nevadila, spíš ho to jen pobolívalo, takové drobnější hučení v hlavě, jako když se nějakou kapalinou pročišťuje pomalu spuštěný motor.

Teprve po téměř sedmi měsících pokojného venkovského života se Michaela začala zmocňovat opravdová nuda. Přibližně v téže době začínal být don Tommasino hodně zaneprázdněn a ve vile se objevoval už jen zřídkakdy. Měl potíže s „novou mafií“, vzniknuvší v Palermu, s mladými muži, kteří na poválečné stavební konjunktuře v tomto městě vydělávali spoustu peněz. S nabytým bohatstvím se snažili proniknout do venkovských lén tamních mafiánských předáků, které opovržlivě nazývali starými papriky. Ochrana říše zabírala donu Tommasinovi hodně času. A tak Michael, zbaven jeho společnosti, se musel spokojit s vyprávěními dr. Tazy, který se už začínal opakovat.

Jednoho rána se Michael rozhodl, že se vypraví na delší výlet do hor za městečkem Corleone. Jako vždy ho doprovázela tělesná stráž - oba pastýři. Neměla to ani být ochrana proti nepřátelům famiglie Corleonových. Pro kohokoli, kdo odtud nepocházel, bylo prostě nebezpečné potulovat se sám po kraji. Ostatně to bylo poměrně nebezpečné i pro domácí. V kraji bylo plno banditů a mafiánských záškodníků, bojujících jeden proti druhému a tím ohrožujících všechny ostatní. Také by ho mohli omylem pokládat za vykrádače pagliaiů. Pagliaio je došky krytá chatrč, vystavěná v polích jako přístřešek pro zemědělce a současně pro uskladnění hospodářského nářadí, aby je nemuseli přinášet s sebou ze vzdálených domovů ve vesnici. Na Sicílii není rolník usazen na půdě, kterou obdělává. Je to příliš nebezpečné a orná půda, pokud ji vlastní, je příliš cenná. Proto raději žije ve vesnici a při východu slunce se vydává pěšky za prací na vzdálená pole. Člověk, který dorazil k svému pagliaiu a našel je vykradené, utrpěl opravdovou újmu. Zloděj mu na ten den urval chléb od úst. Když se síly zákona ukázaly bezmocnými, vzala rolníka pod ochranu mafie a problém vyřešila způsobem pro ni typickým. Polapila a odpravila všechny pagliaiovské zloděje. Pochopitelně na to doplatili i nevinní lidé. Kdyby tedy Michael náhodou míjel nějakou pagliaiu, která byla právě vykradena, mohli by ho označit za pachatele, pokud by se za něho někdo včas nezaručil.

A tak se jednoho slunného rána vydal na cestu přes pole, následován věrnými pastýři. Jeden z nich byl prostý, téměř morousovitý chlapík, s kamennou tváří Indiána, mlčenlivý jako smrt. Byl drobný a šlachovitý jako typický Sicilan, který ztloustne až s příchodem středního věku. Jmenoval se Calo.

Druhý pastýř byl inteligentnější, mladší a viděl kus světa. Většinou oceány, protože za války sloužil v italském námořnictvu a jen tak tak stihl, aby se dal tetovat dříve, než se jeho loď potopila a on upadl do britského zajetí. To.tetování ho ovšem ve vesnici proslavilo. Sicilané se nedávají často tetovat, nemají k tomu ani příležitost, ani sklon. (Pastýř Fabrizzio tak učinil hlavně proto, aby zakryl skvrnité červené mateřské znaménko na břiše.) Zato však káry, s nimiž se jezdilo na trh, měly postranice pomalované veselými výjevy, překrásnými naivními obrázky, vyhotovenými s péčí a láskou. Fabrizzio však po návratu do rodné vsi ani nebyl příliš pyšný na tetování na hrudi, i když znázorňovalo výjev tak drahý sicilské „cti“ - manžela, který probodává nahého muže a nahou ženu, objímající se na chlupaté podlaze jeho břicha. Fabrizzio rád s Michaelem žertoval a vyptával se ho na Ameriku; oběma pastýřům se jeho původ pochopitelně nedal utajit. Nevěděli ovšem přesně, kdo vlastně je, jen to, že se skrývá a že to před nikým nesmějí vyžvanit. Fabrizzio občas přinášel Michaelovi čerstvý sýr, ještě se perlící mlékem, z něhož byl vyroben.

Ubírali se zaprášenými venkovskými cestami a občas míjeli pestře pomalované káry tažené oslíky. Krajina byla plná růžových květin, pomerančových sadů, mandlových a olivových hájů, všechno v květu. Michaela to překvapovalo. Vzhledem k legendární chudobě Sicilanů očekával pustou, prašnou zemi. A přesto nalezl krajinu překypující hojností, posetou květy vonícími po citrónech. Byla tak krásná, že nechápal, jak jen ji její obyvatelé dokáží opustit. Hloubka krutosti, s jakou se lidé chovají k sobě navzájem, se dala posoudit právě podle onoho velkého exodu ze země, která se zdála být rajskou zahradou.

Michael měl v úmyslu dojít až na pobřeží k vesnici Mazara a odtud se večer vrátit autobusem do Corleone; chtěl přijít domů pořádně unavený a tvrdě usnout. Oba pastýři nesli batohy s chlebem a sýrem, aby měli po cestě co jíst. Lupary jim visely z ramen zcela veřejně, jako by šli na lov.

Bylo překrásné jitro. Michael měl pocit, jaký míval v dětství, když si v létě vyšel časně ráno hrát s míčem. Tehdy každý den jako by byl čerstvě vymydlený, čerstvě vymalovaný. A tak tomu bylo i teď. Sicílie byla pokryta kobercem pestrých květin a koupala se v tak omamné vůni pomerančových a citrónových květů, že ji cítil i přes lícní zranění, které mu zasáhlo nosní dutinu.

Rána na levé tváři se mu už úplně zacelila, ale kost špatně srostla a tlak na nosní dutinu vyvolával bolest v levém oku. Také mu neustále teklo z nosu, takže měl kapesník pořád plný hlenů a často si odsmrkával na zem jako místní sedláci, i když si tento návyk zošklivil již od dětských dob, kdy vídal, jak si staří Italové, opovrhující kapesníky jako anglickou parádičkou, odsmrkávali na okraje chodníků.

Kromě toho měl pocit, že ho levá tvář „tíží“. Dr. Taza mu vysvětlil, že je to následek tlaku špatně vyhojené fraktury na nosní dutinu. Dr. Taza to nazval frakturou lícní kosti; kdyby mu to byli ošetřili před

tím, než kost srostla, bylo by se to dalo snadno spravit menším chirurgickým zákrokem, při němž by se použilo lžícovitého nástroje, jímž by se kost vytlačila do správného tvaru. Teď ovšem by si musel jít lehnout do palermské nemocnice a podrobit se větší operaci, takzvané maxillo-faciální chirurgii, při níž by byto nutné kost znovu zlomit. To Michaelovi stačilo. Odmítl. Ale stejně mu víc než bolest, víc než výtok z nosu vadil pocit tíže ve tváři.

Onoho dne se k pobřeží nedostal. Když ušli asi patnáct mil, zastavili se v chladivě vlhkém zeleném příšeří pomerančového háje, aby se naobědvali a napili se vína. Fabrizzio klábosil o tom, jak se jednou dostane do Ameriky. Když se najedli a napili, uvelebili se ve stínu a Fabrizzio si rozepnul košili a rozehrál břišní svaly, aby vdechl život tetování. Nahá dvojice na hrudi se svíjela v milostné extázi a manželova dýka se chvěla v probodených tělech. Bavili se tím. A právě tehdy Michaela „zasáhl blesk“, jak se na Sicílii říká.

Za pomerančovým hájem se rozprostíraly zelené pásy polí nějakého velkostatku. Níž u cesty vedoucí z háje stála vila, která vypadala tak starořímsky, jako by ji byli vykopali z trosek Pompejí. Byl to malý palác s mohutným mramorovým sloupořadím a žlábkovanými řeckými sloupy a odtud právě vycházel houf venkovských dívek doprovázený dvěma obtloustlými, černě oblečenými matrónami. Byly z oné vesnice a zřejmě se již zhostily pradávné povinnosti k místnímu baronu - uklidily mu vilu a všelijak ji připravily pro jeho zimní pobyt. Nyní vyšly do polí natrhat květiny, jimiž vyzdobí místnosti. Sbíraly růžové sully, purpurové glycínie a promíchávaly je s pomerančovými a citrónovými květy. Mužů odpočívajících v háji si nepovšimly a pomalu se k nim blížily.

Byly oblečeny v levných pestře vzorovaných šatech, které jim přiléhaly těsně k tělu. Nebylo jim ještě dvacet, ale vyznačovaly se již oním plně rozvinutým ženstvím, v jaké na Sicílii tak rychle rozpukávají těla prosycená sluncem. Tři nebo čtyři z nich začaly honit kamarádku a ta se rozběhla k háji. Dívka, kterou honily držela v levé ruce svazek velkých rudých hroznů a pravou rukou odtrhávala zrnka a házela je zpátky na pronásledovatelky. Na hlavě měla korunu zkadeřených vlasů, stejně rudočerných jako hrozny, a plné tělo jako by se chtělo vysvobodit z krunýře kůže.

Těsně před hájem se překvapeně zarazila, jak spatřila nečekanou barvu mužských košil. Stála na špičkách jako laň před útěkem. Byla velmi blízko, natolik blízko, že muži už mohli rozpoznat každý rys její tváře.

Byla jakoby vytvořena ze samých oválů - oválně vykroužené oči, oválné lícní kosti, oválné obrysy obočí. Pleť měla jemnou, temně krémovou a v překrásném obličeji jí zářily velké, tmavofialové nebo snad hnědé oči s dlouhými hustými řasami. Rty měla plné, ale ne silné, a ústa sladká, ale ne slabošská; šťáva hroznů je zbarvila do temně ruda. Byla tak neuvěřitelně krásná, že Fabrizzio žertem zamumlal: „Kristepane, přijmi mou duši, umírám!“, ale jeho slova zněla trochu chraplavě. Dívka, jako by ho snad zaslechla, se spustila na paty, bleskurychle se od nich odvrátila a prchla zpět k pronásledovatelkám. Boky se jí pohybovaly pod těsnými šaty jako boky zvířete; pohansky a s nevinnou smyslností. Když doběhla k přítelkyním, prudce se otočila a její tvář vytvářela v poli světlých květů temnou skvrnu. Natáhla paži a s rukou plnou hroznů ukázala na háj. Dívky vyprskly ve smích, prchaly zpátky a černě oděné matróny je plísnily.

Michael Corleone se přistihl, že stojí; srdce mu divoce bušilo a v hlavě mu vířilo. Krev v těle mu vzkypěla a prudce se navalila až do konečků prstů u rukou i u nohou. Vítr přivál všechny vůně ostrova, vůni pomerančů, citrónových květů, hroznů, květin. Měl pocit, jako by se jeho tělo samo od sebe odpoutalo od země. A vtom zaslechl, jak se oba pastýři smějí.

„Tak co, zasáhl vás blesk, že?“ zeptal se Fabrizzio a poplácal ho po rameni. I Calo trochu roztál, poklepal ho po paži a chlácholil ho: „Klid, člověče, klid!“, ale laskavě, jako by Michaela porazilo auto. Fabrizzio mu podal láhev vína a Michael si dlouze lokl. Pročistilo mu to hlavu.

„O čem to sakra, vy zatracení milenci ovcí, mluvíte?“ zeptal se.

Oba pastýři se rozesmáli. Calo, s naprosto vážným výrazem v poctivé tváři, řekl: „Zásah blesku se nedá utajit. Každej pozná, když to jednoho zasáhne. Panenko Marie, člověče, nestyďte se za to, jsou mužští, kteří se modlej , aby je blesk zasáhl. Máte štěstí, člověče!“

Michaela příliš nepotěšilo, že se jeho city dají tak snadno poznat. Bylo to ovšem poprvé, co se mu kdy něco takového přihodilo. Bylo to něco zcela jiného než chlapecká zamilovanost; ani trochu se to nepodobalo lásce, kterou choval ke Kay lásce založené především na její líbeznosti, inteligenci a na polaritě jich obou. Tady šlo o nesmírnou majetnickou touhu, dívčin obličej měl nevymazatelným způsobem vtištěn v mozku a uvědomoval si, že dokud ji nebude vlastnit, bude ho její obraz pronásledovat ve dne v noci. Život se mu zjednodušil, soustředil se na jediný cíl, nic ostatního nebylo ani na vteřinu hodno té nejmenší pozornosti. Ve vyhnanství neustále myslel na Kay, i když měl pocit, že už nikdy nebudou moci být milenci nebo snad ani přáteli. Po všem, co vyšlo najevo, je přece vrahem, mafiosem, který si vysloužil ostruhy. Jenže teď byla Kay úplně vypuzena z jeho vědomí.

„Zajdu do vesnice, tam zjistíme, kdo to je,“ nabídl se Fabrizzio ochotně. „Kdoví, třeba se dá získat snadnějc, než si myslíme. Proti zásahu blesku je jen jeden lék, co, Calo?“

Druhý pastýř vážně přikývl. Michael neřekl ani slovo. Vykročil za oběma pastýři po cestě do blízké vesnice, kde houf děvčat zmizel.

Vesnice se rozkládala kolem obvyklého náměstíčka s kašnou. Ležela však na hlavní silnici, a proto tam bylo několik krámů a obchůdků s vínem a také kavárnička s malou terasou, na níž stály tři stolky. Pastýři se k jednomu posadili a Michael se k nim přidružil. Po dívkách nebylo ani vidu, ani slechu. Vesnice se zdála úplně vylidněná kromě malých chlapců a jednoho volně se potulujícího oslíka.

Přišel je obsloužit majitel kavárničky, malý, zavalitý chlapík, skoro zakrslík. Zvesela je pozdravil a postavil na stůl před ně misku cizrn. „Jste tu cizí," řekl, „proto mi dovolte, abych vám poradil. Ochutnejte mé víno. Hrozny jsou z mého statku a to víno vyrábějí moji synové. Míchají ho s pomeranči a citróny. Je to nejlepší víno v Itálii!"

Dali si přinést džbán vína a bylo dokonce ještě lepší, než tvrdil, temně červené a silné jako pálenka. Fabrizzio se obrátil ke kavárníkovi: „Vsadil bych se, že znáte všechna zdejší děvčata, viďte? Cestou jsme zahlédli několik krasavic a jedna z nich má na svědomí, že tady našeho přítele zasáhl blesk." Ukázal na Michaela.

Kavárník pohlédl na Michaela s novým zájmem. Předtím mu jeho zkřivený obličej připadal zcela obyčejný, za další pohled mu nestál. Ale chlapík zasažený bleskem je něco jiného. „Udělal byste dobře, příteli, kdybyste si vzal domů několik lahví," řekl. „Budete je potřebovat, abyste mohl usnout!"

Michael se ho zeptal: „Znáte dívku s bohatě kučeravými vlasy? Jemná krémová pleť, zvlášť velké oči, velmi tmavé oči. Znáte tady ve vesnici takovou dívku?"

Kavárník řekl úsečně. „Ne, takovou dívku neznám," a odešel z terasy dovnitř kavárničky.

Ti tři zvolna popíjeli víno, a když vyprázdnili džbán, zavolali na kavárníka, aby přinesl druhý. Ten se však neobjevoval. Fabrizzio šel za ním do lokálu. Když se vrátil, zazubil se a řekl Michaelovi: „Hned jsem si to myslel. Je to jeho dcera, co jsme o ní mluvili, a teď tam sedí vzadu se zpěněnou krví a mudruje, jak by se nám dostal na kobylku. Asi bysme měli raději vyrazit zpátky do Corleone."

Michael už sice pobýval na ostrově řadu měsíců, ale stále ještě si nedokázal zvyknout na sicilskou nedůtklivost ve věcech sexu, jenže tohle snad bylo přehnané i na Sicilana. Oběma pastýřům to ovšem připadalo úplně samozřejmé a jenom čekali, až se zvedne k odchodu. Fabrizzio ho upozornil: „Ten starý lotr se zmínil, že má dva syny, dva silný mládence; prý přijdou, jen jak zapískne. Raději pojďme!"

Michael na ně vrhl chladný pohled. Až dosud ho pastýři pokládali za klidného, mírného mladého muže, typického Američana, který se ale zřejmě zachoval jako chlap, když se musí skrývat na Sicílii. Tentokrát se do nich zabodl corleonovský pohled. Don Tommasino znal Michaelovu pravou totožnost i to, co udělal, a proto s ním jednal vždy ostražitě a choval se k němu, jako by byl uomo di rispetto. Tihle prostí ovčáci si už o Michaelovi utvořili vlastní názor, a ten až dosud nebyl právě nejsprávnější. Jenže chladný pohled, Michaelova bílá tvář a hněv, který z něho čišel jako mrazivá pára z ledu, jim zahnal smích a skoncoval s přátelskou důvěrností.

Když Michael shledal, že mu už věnují náležitou, uctivou pozornost, přikázal jim: „Přiveďte mi sem toho chlapíka!"

Ani nezaváhali. Přehodili si lupary přes ramena a vkročili do temného chladu kavárničky. Za několik vteřin se objevili s kavárníkem mezi sebou. Zavalitý chlapík nevypadal ani trochu vystrašeně, ale jeho zlost byla utlumena jistou ostražitostí.

Michael se pohodlně opřel a chvíli na něho bedlivě hleděl. Pak velmi klidným hlasem řekl: „Zřejmě jsem vás urazil tím, že jsem mluvil o vaší dceři. Omlouvám se vám, jsem cizinec v této zemi a neznám proto tak dobře zdejší zvyky. Dovolte, abych vás ujistil, že jsem nechtěl projevit neúctu ani k vám, ani k ní."

Pastýřům to zaimponovalo. Takhle nezněl Michaelův hlas nikdy, když s nimi rozprávěl. Byla v něm panovačnost a autorita, i když se omlouval. Kavárník pokrčil rameny a zbystřil ostražitost, neboť zjistil, že nemá před sebou obyčejného čeledína. „Kdo jste a co chcete od mé dcery?"

Michael mu bez zaváhání řekl: „Jsem Američan a ukrývám se na Sicílii před policií své vlasti. Jmenuji se Michael. Můžete mě udat policii a vydělat si tak malé jmění, ale pak by vaše dcera ztratila otce, místo aby získala manžela. Chci se rozhodně setkat s vaší dcerou. S vaším souhlasem a pod dohledem vaší rodiny. Tak, jak se sluší a patří. S veškerou úctou. Jsem čestný člověk a v nejmenším nepomýšlím na to, abych zneuctil vaši dceru. Chci se s ní setkat, promluvit s ní a pak, zasáhne-li nás to oba, se s ní oženit. A pokud ne, nikdy mě už neuvidíte. Třeba jí nakonec nebudu sympatický a něco takového nikdo nenapraví. Až nastane vhodný čas, povím vám o sobě všechno, co by otec manželky měl vědět."

Všichni tři na něho ohromeně hleděli. Fabrizzio zašeptal s posvátnou úctou: „Opravdu ho zasáhl blesk!" Teď už se kavárník netvářil tak sebejistě a zlost ho začala přecházet. Zeptal se: „Jste přítel přátel?"

Protože obyčejný Sicilan se nikdy neodváží vyslovit slovo „mafie“, byla tohle nejschůdnější cesta, jakou se kavárník mohl zeptat Michaela, jestli je členem mafie. Tento celkem obvyklý způsob dotazu po členství se ovšem běžně neadresoval přímo tomu, koho se týkal.

„Ne. jsem v této zemi cizincem.“

Kavárník si ho znovu prohlédl, jeho rozbitou levou tvář, dlouhé nohy, na Sicílii tak nezvyklé. Pohlédl na oba pastýře, kteří své lupary nosili zcela veřejně a bez strachu, a připomněl si, jak vešli za ním do lokálu a oznámili mu, že jejich padrone s ním chce mluvit. Kavárník zavrčel, aby mu ten všivák zmizel z terasy, ale jeden z pastýřů ho varoval: „Dejte na mě, bude líp, vyjdete-li ven a promluvíte-li si s ním sám.“ Něco ho přimělo vyjít na terasu. Uvědomil si, že by bylo nejlépe, kdyby se k tomu cizinci zachoval alespoň trochu zdvořile. Neochotně řekl: „Přijďte v neděli odpoledne. Mé jméno je Vitelli a můj dům je tam nahoře na kopci, nad vesnicí. Přijďte ale sem do kavárny, já už vás tam odvedu.“

Fabrizzio se chtěl ozvat, ale Michael na něho pohlédl a pastýřovi zamrzl jazyk v ústech. Toho si Vitelli dobře všiml. Proto když Michael vstal a napřáhl k němu ruku, kavárník ji stiskl a usmál se. Tak trochu se pozeptá, a dopadne-li to nepříznivě, pořád ještě bude moct Michaela přivítat v doprovodu obou synů a jejich brokovnic. Kavárník měl také styky mezi „přáteli přátel“. Něco mu však napovídalo, že tohle je jedna z oněch fantastických šťastných náhod, v jaké Sicilani odjakživa věří; něco mu napovídalo, že krása jeho dcery jí vynese bohatství a rodině zabezpečení. Bylo už stejně načase. Zdejší mládenci začínali kolem ní brouzdat a tenhle cizinec s rozbitou tváří udělá přinejmenším užitečnou věc tím, že je odstraší. Aby ukázal dobrou vůli, dal Vitelli cizincům na cestu láhev svého nejlepšího a nejvychlazenějšího vína. Povšiml si, že účet platil jeden z pastýřů. To mu zaimponovalo ještě víc a dokazovalo, že Michael je pánem oněch dvou mužů, co ho doprovázejí.

O výlet se už Michael nezajímal. Našli garáž a najali si auto se šoférem, aby je odvezlo zpátky do Corleone. Pastýři informovali zřejmě ještě před večeří dr. Tazu o tom, co se stalo. Toho večera, když všichni seděli v zahradě, prohodil dr. Taza k donu Tommasinovi: „Tak našeho přítele dneska zasáhl blesk!“

Dona Tommasina to snad ani nepřekvapilo. Zabručel: „Kdyby blesk alespoň zasáhl také některého z těch mladíků v Palermu, třeba bych měl trochu pokoje.“ Narážel na ony moderní mafiánské předáky, kteří se ve velkých městech, například v Palermu, začali drát k moci a ohrožovali vládu stoupenců starého systému, jako byl on.

Michael řekl Tommasinovi: „Chci, abyste pověděl těm dvěma ovčákům, aby mě nechali v neděli samotného. Jdu na návštěvu k rodičům toho děvčete a nechci je mít kolem sebe.“

Don Tommasino zavrtěl hlavou: „Jsem tvému otci za tebe odpovědný, tohle na mně nechtěj! A ještě něco, doslechl jsem se, žes mluvil o svatbě. Něco takového nemohu připustit, dokud nepošlu někoho k tvému otci, aby to s ním projednal.“

Michael mu odpověděl velmi obezřetně, koneckonců byl don Tommasino skutečný uomo di rispetto. „Done Tommasino, vy mého otce přece znáte. Víte, že umí být hluchý, když mu někdo řekne slůvko „ne“. A že se mu sluch nevrátí dřív, dokud se mu neodpoví slůvkem ano. A moje „ne“ už otec slyšel dost často. Prosím, s těmi dvěma strážci mi to je jasné, nechci vám dělat nepříjemnosti, ať mě tedy v neděli doprovázejí, ale když se budu chtít oženit, tak se ožením. Uznejte, že jestli nedovolím vlastnímu otci, aby zasahoval do mého soukromého života, urazil bych ho, kdybych něco takového dovolil vám.“

Capomafia vzdychl. „Dobrá, pak tedy svatba bude. Tu dívku, pro kterou vás zasáhl blesk, znám. Je to slušná dívka, z dobré rodiny. Kdybyste ji zneuctil, její otec by se jistě pokusil vás zabít, a pak byste musel prolévat krev. A kromě toho já tu rodinu dobře znám a nemohu dovolit, aby k něčemu takovému došlo.“

„Třeba se jí budu ošklivit,“ řekl Michael. „Je příliš mladá, bude mě pokládat za starého.“ Oba muži se na něho usmáli. „Budu potřebovat něco peněz na dárky a myslím, že budu potřebovat auto.“

Don přikývl. „O všechno se postará Fabrizzio, je to chytrý chlapec, vyučil se mechanikem u námořnictva. Ráno ti dám nějaké peníze a vzkážu tvému otci, co se děje. To udělat musím.“

Michael se zeptal dr. Tazy: „Nemáte něco, čím by se dal vysušit ten zatracený hlen, co mi pořád vytéká z nosu? Nemůžu přece připustit, abych si před tou dívkou neustále utíral nos!“

Dr. Taza řekl: „Než tam půjdeš, něčím ti to vytřu. Trochu ti to znecitliví sliznici, ale z toho si nic nedělej, ještě to chvíli potrvá, než ji budeš smět líbat.“ Lékař i don se tomu žertu usmáli.

Do neděle měl Michael alfu romeo, oprýskanou, ale pojízdnou. Také zajel autobusem do Palerma a tam nakoupil dárky pro dívku a členy rodiny. Zjistil, že se dívka jmenuje Apollonia a každou noc myslel na její krásný obličej i krásné jméno. Předtím se vždycky musel pořádně napít vína, aby mohl usnout, a staré služky v domě dostaly příkaz, přichystat mu k lůžku vychlazenou láhev. Každou noc ji vyprázdnil do dna.

V neděli, právě když se nad celou Sicílií rozléhalo vyzvánění kostelních zvonů, zajel s alfou romeo do vesnice a zaparkoval ji přímo před kavárničkou. Calo a Fabrizzio seděli na zadních sedadlech, lupary při

sobě, a Michael jim nařídil, aby na něho počkali v kavárně, že do domu s ním nepůjdou. Kavárnička byla zavřená, ale Vitelli tam na ně čekal, opřený o zábradlí prázdné terasy.

Stiskli si ruce a Michael se chopil tří balíčků s dárky a stoupal za Vitellim do kopce k jeho domu. Ukázalo se, že dům je větší než jiné vesnické domky; Vitelliové nebyli žádní chudáci.

Uvnitř domu stály pod skleněnými poklopy obvyklé sošky Panenky Marie s rudě plápolajícími votivními svíčkami u nohou. Oba synové již čekali, rovněž oblečeni do černých svátečních obleků. Byli to statní, sotva dvacetiletí mládenci; následkem těžké dřiny však vypadali starší. Matka byla rázná žena, zavalitá jako její manžel. Dívku nebylo nikde vidět.

Po vzájemném představování, které Michael ani nevnímal, usadili se v místnosti, která byla obývacím pokojem nebo snad jídelnou pro slavnostní příležitosti. Byla přecpána nejrůznějším nábytkem a nebyla příliš velká; na sicilské poměry však představovala středostavovský přepych.

Michael dal signoru Vitellimu a signoře Vitelliové dárky. Pro otce vybral zlatý přístroj na ořezávání špiček doutníků, pro matku stůček nejlepší látky, jaká se dala v Palermu koupit. Zůstal mu ještě jeden balíček pro dívku. Dárky byly přijaty se zdrženlivými projevy díků; byly poněkud předčasné, Michael je měl přinést až při druhé návštěvě.

Otec mu bez okolků, jak to na vesnici bývá zvykem, řekl: „Nemyslete si, že jsme nějací bezvýznamní lidé, kteří jsou ochotni jen tak beze všeho u sebe přijmout cizince. Ale don Tommasino se za vás osobně zaručil a nikdo v téhle provincii by se neodvážil brát slovo tohoto vynikajícího muže na lehkou váhu. A proto buďte u nás vítán. Musím vám však říci, že jestli máte s mou dcerou vážné úmysly, musíme se dozvědět trochu víc o vás a o vaší rodině. Jistě to chápete, vaše rodina přece pochází odsud.“

Michael přikýval a řekl: „Povím vám všechno, co budete chtít vědět. Kdykoliv.“

Signor Vitelli pozdvihl ruku. „Nemám ve zvyku strkat nos do cizích věcí. Vyčkejme, jestli to vůbec bude třeba. Zatím jste v mém domě vítán jako přítel dona Tommasina.“

I když měl Michael nosní dutinu potřenou nějakým lékem, pojednou přímo ucítil že dívka už je v místnosti. Otočil se. Stála v klenutých dveřích vedoucích do zadní části domu. Voněla po čerstvých květinách a citrónových květech, nic z toho však neměla ani v kadeřavých vlasech, černých jako uhel, ani na prostých černých, zřejmě svátečních šatech. Vrhla na něho rychlý pohled, nepatrně se usmála, vzápětí sklopila cudně zrak a usedla vedle matky.

Michael opět ucítil, jak se mu zrychlil dech, jak mu tělo zalilo něco, co nebylo ani tak touhou jako spíš nepříčetným majetnickým pudem. Poprvé pochopil příslovečnou žárlivost Italů. V tu chvíli byl ochoten zabít každého, kdo by se dívky jen dotkl, kdo by se pokusil vznést na ni nárok, vzít mu ji.

Toužil ji vlastnit stejně horoucně jako lakomec touží po zlatých mincích, stejně hladově jako bezzemek touží po vlastní půdě. Nic mu v tom nezabrání, dostane tu dívku, bude ji vlastnit, zamkne ji ve svém domě a bude ji tam držet jako svého osobního zajatce. Nepřál si, aby ji kdokoli jiný mohl vidět. Když se obrátila s úsměvem na jednoho z bratří, vrhl na něj Michael zcela bezděčně vražedný pohled. Rodina jasně viděla, že je to klasický případ „zásahu blesku“, a uklidnilo ji to. Do svatby bude tenhle mladík v rukou jejich dcery tvárný jako vosk. Potom se věci změní, ale na tom už nebude záležet.

Michael si v Palermu obstaral několik nových obleků, takže už nevypadal jako prostý, ošuntěle oblečený venkovan. Rodině teď bylo jasné, že musí být nějakým donem. Poraněná tvář mu nedodávala tak zlověstný výraz, jak se obával; při pohledu z druhé strany měl totiž tak pěkný profil, že mu znetvoření dodávalo interesantnosti. A kromě toho je Sicílie zemí, kde za znetvořeného pokládají pouze toho, kdo je postižen mnohem horší tělesnou deformací než on, a těch je hodně.

Michael pohlédl přímo na dívku, na její líbezně zaoblenou tvář. Teď viděl, že rty má téměř modré - tak tmavá byla krev, která v nich tepala. Pravil, neodvažuje se ji oslovit jménem: „Nedávno jsem vás spatřil u pomerančového háje; utekla jste. Doufám, že to nebylo proto, že jste se mě lekla?“

Dívka pozdvihla k němu oči jen na zlomek vteřiny. Zavrtěla hlavou. Měla tak překrásné oči, že Michael musel odvrátit zrak. Matka ji napomenula: „Apollonio, řekni přece něco ubohému chlapci; přijel zdaleka jen proto, aby tě viděl.“ Ale dívčiny dlouhé černé řasy jí i nadále zakrývaly oči jako perutě. Michael jí podal dárek zabalený do zlatého papíru a dívka si balíček položila na klín. Otec ji vyzval: „Otevři to, děvče!“ ale ruce zůstaly bez hnutí. Byly to drobné, hnědé ruce, téměř chlapecké. Matka se natáhla a balíček netrpělivě otevřela; dala však přitom pozor, aby neroztrhla vzácný papír. Když spatřila klenotnické pouzdro, zarazila se; něco takového nikdy v rukou neměla a nevěděla, jak otevřít závěr. Otevřela ho však zcela instinktivně a vyňala dárek.

Byl to těžký zlatý řetěz, náhrdelník; byli ohromeni nejen jeho nepochybnou cenou, nýbrž i proto, že v této společnosti je dar ze zlata důkazem těch nejvážnějších záměrů. Je vlastně téměř nabídkou k sňatku, nebo alespoň znaménim, že je tu úmysl sňatek nabídnout. O vážnosti záměrů tohoto cizince tedy už dál pochybovat nemohli. A stejně už nemohli pochybovat o jeho zámožnosti.

Apollonia se dárku dosud nedotkla. Matka jí ho strčila před oči a dívka pozdvihla na okamžik dlouhé řasy a šedohnědýma očima vážně pohlédla přímo na Michaela a řekla: „Grazia.“ Bylo to poprvé, co zaslechl její hlas.

Měl všechnu sametovou hebkost mládí a nesmělosti a Michaelovu sluchu zněl jako zvon. Michael se stále od ní odvracel a rozmlouval s otcem a matkou prostě jen proto, že pohled na ni ho uváděl do vytržení. Nicméně si povšiml, že z jejího těla, i když oblečeného do konzervativně volných šatů, jako by látkou sálal žár ryzí smyslnosti. A když zrudla, všiml si, že jí beztak již snědá hebká pleť ještě víc ztmavěla krví, která se jí nahrnula do obličeje.

Nakonec Michael vstal a rodina vstala také. Zdvořile se rozloučili, dívka se konečně k němu obrátila, aby mu podala ruku, a Michaela až zamrazilo, když na pokožce ucítil její teplou, drsnou upracovanou dlaň. Otec ho doprovodil dolů z kopce k vozu a pozval ho na příští neděli na oběd. Michael přitakal, ale přitom věděl, že nevydrží čekat týden, aniž by Apollonii nespatřil.

A také nečekal. Hned příští den odjel bez pastýřů do vesnice a posadil se na terasu kavárničky, aby tam porozprávěl s jejím otcem. Signoru Vitellimu se ho zželelo a poslal pro manželku a dceru, aby za nimi přišly do kavárny. Tentokráte proběhla schůzka méně upjatě. Apollonia nebyla už tak plachá a málomluvná. Měla na sobě své všední pestré šaty, které jí lépe slušely.

Příštího dne se opakovalo totéž. Jenže tentokráte měla Apollonia kolem krku zlatý náhrdelník, který jí daroval. Usmál se na ni, protože pochopil, že je to znamení pro něho. Doprovodil ji nahoru na kopec, matka těsně za nimi. Ale stejně nemohli oba mladí lidé zabránit, aby občas o sebe nezavadili, a jednou dokonce Apollonia zakopla a zavrávorala dozadu, takže ji musel zachytit; jak v rukou držel její horké, živoucí tělo, ucítil, že se za nimi matka pousmála; věděla, že dcera je jako kamzík a na téhle stezce nezakopla od doby, kdy vyrostla z plenek. A usmála se i proto, že tohle je jediný způsob, jakým se ten mladý muž může její dcery před svatbou dotknout.

Tak to pokračovalo po dva týdny. Michael jí pokaždé přinesl dárek a Apollonia se postupně zbavovala plachostí. Setkávali se ovšem výhradně za přítomnosti někoho třetího. Byla sice prosté, skoro negramotné venkovské děvče, které vůbec nic nevědělo o okolním světě, ale byly v ní svěžest a dychtivost po životě, které ji spolu s jazykovou bariérou, jež mezi nimi byla, činily ještě zajímavější. Na Michaelovu žádost šlo všechno velmi rychle. A protože nejen dívce učaroval, ale navíc věděla, že je zcela jistě bohatý, určili den svatby na neděli za čtrnáct dní.

Nyní vzal všechno do ruky don Tommasino. Z Ameriky dostal zprávu, že Michael nepodléhá žádným rozkazům, že je třeba udělat všechna bezpečnostní opatření. Don se proto ujal úlohy ženichova otce, takže při svatbě budou také jeho tělesní strážci. K svatebčánům z Corleone patřili i Calo a Fabrizzio, stejně jako dr. Taza. Bylo dohodnuto, že novomanželé budou žít ve vile dr. Tazy, obklopené kamennou zdí.

Byla to obyčejná venkovská svatba. Vesničané stáli na ulicích a když se svatebčané a hosté ubírali pěšky z kostela do domu nevěsty, házeli na ně květiny. Svatebčané zase zasypávali sousedy tradičními svatebními cukrátky, polévanými a s mandlemi, a z těch, co zbyla, navršili cukrově bílé hromádky na nevěstino svatební lože - v tomto případě pouze symbolické, protože novomanželé hodlali strávit první noc ve vile za městem. Svatební hostina trvala do půlnoci, ale nevěsta a ženich odjeli dříve. Když se chystali nasednout do alfy romeo, překvapilo Michaela, že na nevěstinu žádost s nimi jede do vily i matka. Otec mu vysvětlil: „Dívka je mladá, panna, trochu vystrašená; po svatební noci bude potřebovat s někým si popovídat, mít někoho, kdo by jí poradil, kdyby něco neklapalo. Věci někdy mohou být dost zapeklité.“ Michael spatřil, jak na něho Apollonia hledí S pochybami ve velkých šedohnědých očích. Usmál se na ni a přikývl.

A tak se stalo, že do vily za městem odjeli spolu s tchyní. Ale ta se ihned spřátelila se služebnými dr. Tazy, dceru objala a políbila a zmizela ze scény. Do ložnice už směl jít Michael s nevěstou sám.

Apollonia měla dosud na sobě svatební šaty a přes ně přehozený plášť. Z vozu jí vynesli do pokoje kufr a truhlici. Na malém stolku stála láhev vína a mísa s drobnými svatebními zákusky. Novomanželé nemohli odpoutat pohled od obrovského lože s baldachýnem. Mladá dívka se zarazila uprostřed pokoje a čekala, až Michael učiní první krok.

Jenže teď, když už ji měl sám pro sebe, kdy už ji podle zákona vlastnil, kdy už nic nestálo v cestě, aby se potěšil tělem a obličejem, o nichž každou noc snil, nedokázal se Michael přimět, aby se k ní přiblížil. Díval se na ni, jak odkládá svatební závoj a přehazuje ho přes židli, jak pokládá svatební čelenku na malý toaletní stolek. Na stolku stály parfémy a krémy, které jí dal Michael poslat z Palerma. Dívka na nich na chvíli spočinula zrakem.

Michael zhasl světlo v domnění, že Apollonia čeká, až ji zahalí tma, aby se mohla svléci. Ale nezastřenými okny vnikal do pokoje sicilský měsíc, jasný jako stříbro, a Michael k nim přistoupil a přivřel okenice, nikoli však úplně - bylo by tam příliš teplo.

Dívka ještě stála u stolu; Michael tedy vyšel z pokoje a zamířil chodbou do koupelny. Ještě předtím, zatímco se ženy chystaly jít spát, vypil si v zahradě s donem Tommasinem a dr. Tazou sklenku vína. Počítal s tím, že až se vrátí, najde už Apollonii v noční košili pod pokrývkou. Kupodivu jí to matka neporadila. Že by Apollonia byla chtěla, aby jí pomohl při svlékání? Ne, Michael byl přesvědčen, že na něco takového je příliš nesmělá, příliš nevinná.

Když se vrátil do ložnice, byla tam úplná tma, někdo zcela zavřel okenice. Nahmatal cestu k posteli a matně rozeznal obrysy Apolloniina těla, ležícího pod pokrývkou zády k němu, schouleného a stuleného do klubíčka. Svlékl se donaha a vklouzl pod pokrývku. Natáhl ruku a dotkl se hedvábné nahé pokožky. Neoblékla si noční košili a tato smělost ho nadchla. Pomalu, opatrně jí položil ruku na rameno a jemně ji stiskl, aby se k němu obrátila. Zvolna se otočila, Michael se rukou dotkl jejího ňadra, hebkého a plného, a vtom už se mu octla v náručí tak rychle, že jim těla splynula jako hedvábné, elektřinou nabité náboje, a už ji konečně objímal, vášnivě líbal na horká ústa, drtivě k sobě tiskl její tělo a ňadra a pak se na ni převalil.

Její křehké, zlatistě ochmýřené tělo se k němu dychtivě, divoce vzpínalo v panensky smyslné vášni. Když do ní vnikl, slabě vykřikla a vzápětí mu mohutným výpadem pánve obemkla hedvábné nohy kolem boků. Když se pomilovali, byli tak mocně k sobě přisáti a tak divoce se k sobě vinuli, že odtrhnout se od sebe jim připadalo jako předsmrtný třas.

Oné noci a v týdnech, které následovaly, Michael konečně pochopil, proč se v primitivní společnosti klade takový důraz na panenství. Prožíval období opojení smyslů, s jakým se dosud nikdy nesetkal, opojení prostoupené pocitem mužské síly. V prvních dnech se Apollonia stala téměř jeho otrokyní. Vlivem důvěry a lásky byla tato mladá plnokrevná dívka, která se z panny stala ženou v plném rozkvětu smyslů, sladká jako právě dozrálé ovoce.

Apollonia dodala trochu jasu až dosud poněkud pochmurné mužské atmosféře vily. Hned druhý den po svatební noci poslala matku domů a předsedala společnému stolu se zářivým dívčím půvabem. Don Tommasino s nimi každý den večeřel a zatímco popíjeli víno v zahradě plné soch ověnčených krvavě rudými květy, vyprávěl jim dr. Taza znovu všechny své staré příběhy. Byly to příjemné večery. Noci trávili novomanželé v dlouhých hodinách horoucího milování. Michael se nemohl nasytit Apolloniina krásně modelovaného těla, její medově zbarvené pleti a velkých šedohnědých očí, jiskřících vášní. Vyzařovala z ní nádherná, svěží vůně, vůně těla parfémovaná jejím pohlavím, ale přitom slaďoučká a neodolatelně dráždivá. Její panenská vášeň se vyrovnala jeho novomanželské dych: tivosti a často již svítalo, když vyčerpaně upadali do spánku. Někdy si Michael, vysílen, ale dosud netoužící po spánku, sedl do okna a díval se na spící nahou Apollonii. I ve spánku měla krásnou tvář, tak dokonalou, jaké předtím viděl pouze v knihách o umění, kde byly vyobrazeny italské madony, které se v dokonalém podání starých mistrů rozhodně nedaly pokládat za panny.

V prvním týdnu manželství vyjížděli alfou romeo na krátké výlety a pikniky. Pak si však vzal don Tommasino Michaela stranou a vyložil mu, že od svatby vešel jeho pobyt a totožnost v této části Sicílie ve všeobecnou známost a že bylo nutné učinit opatření proti nepřátelům famiglie Corleonových, neboť jejich dlouhé paže dosahují bohužel až na tento ostrovní úkryt. Don Tommasino postavil kolem vily stráže a oba pastýři, Calo a Fabrizzio, se stali stálými členy domácnosti. Michael a jeho žena museli tedy zůstávat na pozemku vily. Michael trávil čas tím, že učil Apollonii mluvit a číst anglicky a řídit vůz uvnitř zahrady kolem zdí obklopujících vilu. Don Tommasino dělal tehdy velmi zaměstnaný dojem a nebyl právě tím nejlepším společníkem; jak tvrdil dr. Taza, měl neustále potíže s novou mafií v Palermu.

Když jednoho večera přinesla stará vesničanka, pracující v domě jako služebná, Michaelovi do zahrady misku čerstvých oliv, obrátila se na něho s dotazem: „Je pravda, co tu každý říká, že prý jste syn dona Corleona z New Yorku, padrina?“

Michael spatřil, jak don Tommasino znechuceně potřásl hlavou nad tím, že se o jejich tajemství všeobecně ví. Jenže stařena na něho napjatě hleděla, jako by pro ni bylo mimořádně důležité znát pravdu, takže Michael přikývl: „Vy znáte mého otce?“

Žena se jmenovala Filomena, měla vráscitou tvář, hnědou jako ořech, ve které se jí zablýskly zahnědlé zuby. Poprvé od jeho příchodu do vily se na něho usmála. „Padrino mi kdysi zachránil život,“ řekla. „A taky rozum,“ a poklepala si na čelo.

Zřejmě měla ještě něco na srdci a Michael jí tedy úsměvem dodal odvahu. S náznakem úzkosti ve hlase se zeptala: „Je pravda, že Luca Brasi je mrtvý?“

Michael znovu přikývl a překvapilo ho, že se na stařenině tváři rozprostřel výraz úlevy. Filomena se pokřižovala: „Bůh mi odpusť, ale ať se jeho duše škvaří v pekle!“ Michael si vzpomněl, jak v něm Brasi odjakživa vzbuzoval zvědavost, a vtom ho napadlo, že stařena určitě zná příběh, se kterým ho Hagen a Sonny odmítli seznámit. Nalil jí sklenici vína a přiměl ji, aby k nim přisedla. „Povězte mi, co víte o mém otci

a Luku Brasovi," vyzval ji vlídně. „Něco sice o tom vím sám. Ale jak se vlastně spřátelili a proč byl Brasi mému otci tak oddán? Nebojte se, klidně mi to povězte!"

Filomena obrátila vrásčitou tvář s rozinkově černýma očima k donu Tommasinovi a ten jí nějak nepozorovaně naznačil, že souhlasí. A Filomena jim svým vyprávěním vyplnila celý večer.

Před třiceti lety byla porodní bábou v New Yorku v italské kolonii na Desáté třídě. Ženy byly pořád těhotné a jí se dařilo dobře. Naučili se od ní ledasčemu i lékaři, když se pokoušeli zasáhnout při obtížných porodech. Její manžel tehdy vlastnil výnosný koloniál; už je mrtev, chudák, buď mu země lehká, i když byl karbaník a sukničkář a nikdy nemyslel na to, že by měl dát něco stranou na zlé časy. Prostě jedné prokleté noci před třiceti lety, když všichni poctiví lidé už byli dávno v posteli. zaklepal někdo na Filomeniny dveře. Nijak ji to nevylekalo, tuhle tichou hodinu si přece nemluvňátka rozumně vybírají, aby vkročila bezpečně do tohoto hříšného světa. A tak se oblékla a otevřela dveře. Venku stál Luca Brasi, o němž se už tehdy vyprávěly hrůzostrašné věci. Vědělo se také, že je svobodný. Filomeně přejel mráz po zádech. Domnívala se, že přišel ublížit manželovi, který mu nerozumně odmítl jakousi službičku.

Ale Brasi přišel za obvyklým účelem. Řekl Filomeně, že jakási žena má těsně před porodem, že nebydlí v okolí, ale kousek dále, a aby tam s ním zajela. Filomena okamžitě postřehla, že tu něco není v pořádku. Brasiho sveřepá tvář vypadala téhle noci jako tvář šílence, byl zřejmě posedlý nějakým zlým duchem. Filomena se pokusila namítnout, že pomáhá jen ženám, jejichž těhotenství mohla sledovat, ale Brasi jí vrazil do ruky hrst zelených dolarovek a drsně jí přikázal, aby ho následovala. Byla příliš vystrašena, než aby odmítla.

Na ulici stála fordka s řidičem stejně zavile vyhlížejícím jako Luca Brasi. Asi za půl hodiny dojeli k malému dřevěnému domku v Long Island City hned za mostem. Byl to dvojdomek, ale teď ho zřejmě obýval pouze Brasi a jeho gang. V kuchyni sedělo několik surově vypadajících chlapů; popíjeli a hráli karty. Brasi odvedl Filomenu po schodech nahoru do ložnice. V posteli ležela hezká, irsky vypadající dívka s nalíčeným obličejem a nazrzlými vlasy; břicho měla vzduté jako prasnice. Byla strašně vyděšená. Když uviděla Brasiho, odvrátila hlavu v hrůze, ano v hrůze, a nenávistný výraz na Brasiho krutém obličeji byl to nejstrašnější, co kdy Filomena v životě spatřila. (Na tomto místě vyprávění se znovu pokřižovala.)

Zkrátka a dobře, Brasi vyšel z pokoje. Dva z jeho mužů Filomeně pomáhali, dítě se narodilo a vyčerpaná rodička usnula hlubokým spánkem. Přivolali Brasiho a Filomena zabalila novorozeně do přikrývky, podala Brasimu raneček a řekla: „Jestli jste otec, tak si je vezměte. Svou práci jsem skončila."

Brasi na ni vztekle pohlédl, na tváři výraz nepříčetnosti. „Ano, jsem otec. Ale nechci, aby nějaký tvor z téhle rasy vůbec žil! Odneste to dolů do sklepa a hoďte to do kotle!"

V té chvíli si Filomena myslela, že mu snad špatně rozuměla. Zmátlo ji slovo „rasa", jehož použil. Měl tím na mysli, že ta holka není Italka? Nebo že je nejspíš z nejnižší spodiny, jedním slovem děvka? Nebo že si nepřeje, aby to, co vzejde z jeho ledví, zůstalo naživu? Nakonec si však řekla, že to určitě byl jenom surový žert. Odsekla: „Je to vaše dítě, udělejte s ním, co chcete!" A pokusila se mu raneček přistrčit.

Vtom se vyčerpaná rodička probudila a obrátila se na bok, aby je mohla vidět. Stačila ještě postřehnout, jak Brasi divoce odstrčil raneček a surově přitiskl novorozeně Filomeně na hruď. Slabě vzkřikla: „Luko, Luko, odpusť mi!" a Brasi se k ní otočil.

Bylo to strašné, vzpomínala Filomena. Nevýslovně strašné. Oba byli jako běsnící zvířata. Snad to nebyli ani lidé. Pokoj byl nabit nenávistí, kterou ti dva k sobě cítili. V tu chvíli pro ně nic neexistovalo, vůbec nic, dokonce ani to novorozeně. A přesto z nich sálala zvláštní vášeň. Krvavá, démonická smyslná žádostivost, tak nepřirozená, že člověk okamžitě poznal, že jsou navždy zatraceni. Pak se Brasi obrátil k Filomeně a drsně jí přikázal: „Udělejte, co jsem vám řekl. Bohatě se vám odměním!"

Filomena byla tak ochromena hrůzou, že ze sebe nevypravila jediné slovo. Zavrtěla hlavou. Nakonec se jí podařilo zašeptat: „Udělejte to sám, vy jste otec. Udělejte to, když chcete!" Ale Brasi neodpověděl. Místo toho vytáhl zpod košile nůž. „Prořízna vám hrdlo!" pohrozil. Filomena nato nejspíš utrpěla šok, protože jako další si zapamatovala teprve, jak všichni stáli ve sklepě domku před čtverhranným železným kotlem. Filomena stále ještě držela v náručí zabalené děťátko, které až dosud ze sebe nevydalo ani hlásek. („Kdyby se snad bylo rozkřičelo, kdybych snad byla natolik duchapřítomná, abych je štípla," řekla, „snad by se ten netvor byl slitoval.")

Jeden z mužů zřejmě otevřel dvířka kotle, viděla už plameny. A pak v tom sklepě s oroseným potrubím a zatuchlým zápachem zůstala s Brasim sama. Brasi měl opět v ruce nůž. Nebylo pochyb, že by ji zabil. Filomena viděla jen plameny, viděla jen Brasiho oči. Jeho tvář byla šklebem ďábla, nebyla lidská, nebyla příčetná. Popostrčil ji k otevřeným dvířkům.

Zde se Filomena odmlčela. Složila kostnaté ruce do klína a pohlédla přímo na Michaéla. Ten pochopil její přání, že mu to chce říci, ale beze slov. Vlídně se jí zeptal: „Udělala jste to?" Přikývla.

Teprve po další sklence vína a poté, co se pokřižovala a odříkala modlitbu, byla schopna pokračovat ve vyprávění. Dostala svazek bankovek a odvezli ji domů. Bylo jí jasné, že o tom, co se stalo, nesmí ani hlesnout, zabili by ji. Ale dva dny nato Brasi tu mladou Irku, matku dítěte, zavraždil a policie ho zatkla. Filomena, šílená strachy, zašla k padrinovi a všechno mu vylíčila. Padrino jí nařídil, aby mlčela, že se o všechno postará. Tehdy Brasi pro dona Corleona ještě nepracoval.

Než však don Corleone mohl dát věci do pořádku, pokusil se Brasi v cele o sebevraždu; kouskem skla si prořízl hrdlo. Byl převezen do vězeňské nemocnice, a když se zotavil, don Corleone už všechno zařídil. Policie neměla žádné důkazy, které by mohla předložit soudu, a Brasiho pustila na svobodu.

Don Corleone sice Filomenu ujistil, že se nemusí ničeho obávat ani od Brasiho, ani od policie, neměla však klid. Nervy měla pocuchané a své povolání už nedokázala vykonávat. Nakonec přemluvila manžela, aby prodal koloniál a vrátili se do Itálie. Její manžel byl hodný člověk, se vším se mu svěřila a on pochopil. Byl však slaboch a v Itálii promarnil všechny peníze, které oba v potu tváře v Americe vydělali. Po jeho smrti tedy šla sloužit. Tím Filomena ukončila svůj příběh. Vypila ještě jednu sklenku vína a řekla Michaelovi: „Budiž jméno vašeho otce požehnáno! Kdykoli jsem ho požádala, vždycky mi poslal peníze, a zachránil mě před Brasim. Vyřiďte mu, že se každý večer modlím za spásu jeho duše a že se nemusí bát smrti.“

Po jejím odchodu se Michael zeptal dona Tommasina: „Je ten její příběh pravdivý?“ Capomafia přikývl. Není divu, pomyslil si Michael, není divu, že mu tohle nikdo nechtěl vyprávět. Strašný příběh! Strašný Luca!

Příštího rána si chtěl Michael o tom pohovořit s donem Tommasinem, ale dozvěděl se, že přišel s nějakou naléhavou zprávou a že capomafia musel odjet do Palerma. Ještě téhož dne se vrátil a vzal Michaela stranou. Dostal zprávu z Ameriky, řekl. Zprávu, kterou mu sděluje s bolestí v srdci. Zabili Santina Corleona.

Časně ranní, citrónově žluté sicilské slunce zalila Michaelovu ložnici. Probudil se, ucítil na své spánkem prohřáté kůži Apolloniino hedvábné tělo a probudil ji laskáním. Když se pomilovali, nemohl se ani po všech těch měsících bezvýhradného vlastnictví ubránit úžasu nad její krásou a vášnivostí.

Odešla z ložnice, aby se umyla a oblékla v koupelně na druhém konci chodby. Michael, ještě nahý, oblitý paprsky ranního slunce, si zapálil cigaretu a klidně se provaloval na lůžku. Bylo to poslední ráno, které trávil v tomto domě. Don Tommasino zařídil jeho přestěhování do jiného města na jižním pobřeží Sicílie. Apollonia, v prvním měsíci těhotenství, chtěla pobýt několik týdnů u rodičů a potom měla za ním přijet do jejich nového úkrytu.

Večer předtím, poté, co Apollonia šla spát, zůstal don Tommasino s Michaelem v zahradě. Don byl ustaraný a unavený a přiznal, že má obavy o Michaelovu bezpečnost. „Tou svatbou jsi na sebe upozornil. Překvapuje mě, že tvůj otec nezařídil, abys odjel někam jinam. Tak či onak, mám plno starostí s těmi mladými bouřliváky v Palermu. Nabídl jsem jim slušnou dohodu, takže by si mohli smočit zobáky víc, než si zaslouží, ale ta chátra chce všechno! Já tomu nerozumím! Několikrát už na mě ušili boudu, ale tak lehce se mě nezbaví! Měli by si uvědomit, že jsem pro ně příliš silný, a ne mě brát na tak lehkou váhu! Jenže právě tohle je ten kříž s mladými lidmi, ať už jsou sebenadanější. Nic si pořádně nepromyslí a chtějí všechnu vodu ze studně.“

Pak oznámil Michaelovi, že oba pastýři, Fabrizzio a Calo, s ním pojedou v alfě romeo jako tělesná stráž. On sám že se s ním rozloučí už teď, protože zítra ráno odjede velmi časně, má toho v Palermu hodně na práci. A Michael ať o svém přestěhování neřekne nic dr. Tazovi; doktor má v úmyslu strávit večer v Palermu a mohl by něco vyžvanit.

Michael věděl už dost dlouho, že don Tommasino má těžkosti. Za zdmi vily hlídkovaly v noci ozbrojené stráže a v domě bývalo pořád několik oddaných pastýřů s luparami. Don Tommasino sám byl po zuby ozbrojen a měl neustále vedle sebe tělesnou stráž.

Ranní slunce začalo připalovat. Michael udusil cigaretu a oblékl si pracovní kalhoty pracovní košili a čepici se štítkem, jakou nosila většina Sicilanů. Bos vyhlédl z okna a spatřil Fabrizzia, sedícího v jednom ze zahradních křesel. Líně si pročesával husté, tmavé vlasy a luparu měl nedbale pohozenou na zahradním stolku. Michael zahvízdl a Fabrizzio vzhlédl k oknu.

„Připrav mi vůz!“ zavolal na něho Michael dolů. „Za pět minut odjíždím. Kde je Calo?“

Fabrizzio vstal. Košili měl rozepnutou, odkrývala mu modročervené tetování na hrudi. „Calo pije kafe v kuchyni. Pojede vaše žena s váma?“

Michael po něm mrkl. Napadlo ho, že v posledních týdnech až přespříliš sleduje pohledem Apollonii. Ne, že by se snad odvážil dovolit si něco k manželce donova přítele. Na Sicílii není bezpečnější cesty do hrobu. Michael mu odměřeně odpověděl:

„Ne, pojede napřed domů k rodičům. Za námi přijede až za několik dní.“ Potom hleděl za Fabrizziem, jak pospíchá do kamenné boudy, která sloužila jako garáž pro alfu romeo.

Michael se šel umýt do koupelny. Apollonia už odtamtud odešla. Nejspíš je v kuchyni, řekl si, a vlastnoručně chystá snídani, aby tak odčinila vinu, že chce před odjezdem až na druhý konec Sicílie ještě jednou navštívit rodinu. Její odvoz na místo Michaelova pobytu už zařídí don Tommasino.

Dole v kuchyni mu však kávu přinesla stará Filomena a nesměle se s ním loučila. „Vyřídím váš pozdrav otci," slíbil jí Michael a ona přikývla.

Do kuchyně vešel Calo a oznámil Michaelovi: „Vůz stojí venku, mám vám vynýst kufr?"

„Ne, vynesu si ho sám. Kde je Apolla?"

Calo se pobaveně zazubil. „Sedí za volantem a umírá touhou šlápnout na plyn. Z tý bude pravá Američanka ještě dřív, než se dostane do Ameriky!" Na Sicílii bylo něco neslýchaného, aby se nějaká venkovanka pokoušela řídit auto. Ale Michael občas dovoloval Apollonii, aby jezdila s alfou romeo uvnitř zahrady kolem zdí; pokaždé ovšem seděl vedle ní, protože občas šlápla na plyn místo na brzdu.

Michael vyzval Cala: „Sežeň Fabrizzia a počkej na mě ve voze." Vyšel z kuchyně a po schodech vyběhl do ložnice. Věci už měl sbaleny. Než uchopil zavazadlo, vyhlédl z okna a uviděl, že vůz není zaparkován před vchodem do kuchyně, nýbrž před schody vedoucími na verandu. Apolionia seděla v autě, ruce na volantu jako dítě, které si hraje. Calo právě dával na zadní sedadlo košík s obědem. Tu si Michael všiml, že Fabrizzio právě prochází branou vily, snad aby venku něco obstaral. Rozmrzelo ho to. Co k čertu vlastně dělá? Bude muset tomuhle zatracenému pastýři dát za vyučenou! Potom sešel po schodech dolů a rozhodl se projít kuchyní, aby ještě jednou uviděl Filomenu a naposledy se s ní rozloučil. Zeptal se jí: „Doktor Taza ještě spí?"

Na Filomenině vrásčité tváři se objevil potutelný výraz: „Staří kohouti už nemohou vítat slunko. Doktor byl včera večer v Palermu."

Michael se zasmál. Vyšel kuchyňskými dveřmi a venku ho udeřila i do znecitlivěného nosu vůně citrónových květů. Viděl, jak Apollonia na něho mává z vozu, stojícího asi deset kroků dál na příjezdové cestě, a vtom si uvědomil, že na něho kývá, aby zůstal tam, kde je, že chce zajet s vozem k místu, kde stojí. Calo stál vedle vozu, zubil se a lupara se mu houpala v ruce. Ale po Fabrizziovi dosud ani vidu, ani slechu. A v tu chvíli se Michaelovi bez jakékoli vědomé příčiny složily v mysli jednotlivé částečky v celkový obraz a Michael vykřikl na Apollonii: „Ne! Ne!" Jeho výkřik byl však přehlušen třeskem mohutného výbuchu, jak Apollonia zapnula motor. Kuchyňské dveře se roztříštily na kousky a tlaková vlna odhodila Michaela podél zdi vily o dobré tři metry dále. Jak zůstal ležet na zemi, zasáhly ho kameny padající ze střechy vily do zad. Jeden mu sklouzl po hlavě. Než omdlel, stačil si ještě všimnout, že z alfy romeo nezbylo nic než čtyři kola a ocelový podvozek, který je držel pohromadě.

Michael se probral k vědomí v místnosti, která mu připadala velmi tmavá; hlasy, které slyšel, byly tak tiché, že to byly spíše zvuky než slova. Z čistě živočišného instinktu se snažil předstírat, že je stále v bezvědomí, ale hlasy zmlkly a z židle se někdo sklonil nad lůžko a ted už to byl hlas srozumitelný. Říkal: „No, konečně přišel k sobě!" Rozsvítila se lampa, její světlo ho udeřilo do očí jako bílý oheň a Michael otočil hlavu. Měl ji velmi těžkou, otupenou. A pak poznal, že obličej nad lůžkem patří dr. Tazovi.

„Dovol, abych se na tebe minutku podíval, pak hned zhasnu," řekl dr. T'aza soucitně. A malou tužkovou baterkou posvítil Michaelovi do očí. „Budeš v pořádku," řekl a obrátil se k někomu dalšímu v pokoji. „Můžeš s ním teď mluvit."

Byl to don Tommasino; seděl na židli vedle postele a Michael ho už jasně viděl. „Michaeli, Michaeli, můžu s tebou mluvit? Chceš si oddychnout?

Bylo snazší zdvihnout paži a odpovědět posunkem; Michael tak učinil a don Tommasino se otázal: „Přivezl vůz z garáže Fabrizzio?"

Michael, aniž to věděl, se usmál. Byl to takový zvláštní, mrazivý souhlasný úsměv. Don Tommasino pokračoval: „Fabrizzio zmizel. Poslouchej mě, Michaeli. Téměř celý týden jsi ležel v bezvědomí. Chápeš? Každý si myslí, že jsi mrtev, takže ti teď nic nehrozí, přestali po tobě pátrat. Vzkázal jsem tvému otci a ten mi poslal instrukce. Nebude už dlouho trvat a vrátíš se do Ameriky. Mezitím se tu můžeš zotavit. Jsi v bezpečí vysoko v horách, v selském stavení, které mi patří. Teď, když tě Palermčani pokládají za mrtvého, uzavřeli se mnou mír. Byls to vlastně ty, po kom tu celou dobu šli. Chtěli zabít tebe a přitom předstírali, že jdou po mně. Je dobře, abys to věděl. Všechno ostatní už nech na mně. Zotav se a neznepokojuj se."

Michael si už na všechno vzpomněl. Věděl, že jeho žena je mrtva, že Calo je mrtev. Vzpomněl si na stařenu v kuchyni. Nemohl si uvědomit, zda s ním vyšla ven. Zašeptal: „Filomena?" Don Tommasino řekl klidně: „Nic se jí nestalo, jen se jí z výbuchu spustila krev z nosu. Kvůli ní se netrap."

Michael řekl: „Fabrizzio. Povězte svým pastýřům, že tomu, kdo mi vydá Fabrizzia, budou patřit nejlepší pastviny na Sicílii." Oba muži jako by vydechli úlevou. Don Tommasino zdvihl z blízkého stolku sklenici a napil se jantarově zbarveného nápoje, po němž se mu prudce vzpřímila hlava. Dr. Taza si sedl na pelest a

téměř roztržitě prohodil: „Jsi vdovec, víš. To je na Sicílii vzácnost!“ Jako by ho tahle výjimečnost mohla utěšit.

Michael kývl na dona Tommasina, aby se k němu naklonil blíž. Don si sedl na pelest a nachýlil k němu hlavu. „Vzkažte mému otci, aby mě dostal domů,“ řekl Michael. „Vzkažte mému otci, že mu chci být synem.“

Ale trvalo ještě měsíc, než se Michael zotavil ze zranění, která utrpěl, a ještě další dva měsíce, než byly obstarány všechny potřebné doklady a učiněna všechna potřebná opatření. Pak odletěl z Palerma do Říma a z Říma do New Yorku. Za celý ten čas se po Fabrizziovi nenašla ani stopa.

kapitola 24

Časně ranní, citrónově žluté sicilské slunce zalilo Michaelovu ložnici. Probudil se, ucítil na své spánkem prohřáté kůži Apolloniino hedvábné tělo a probudil ji laskáním. Když se pomilovali, nemohl se ani po všech těch měsících bezvýhradného vlastnictví ubránit úžasu nad její krásou a vášnivostí.

Odešla z ložnice, aby se umyla a oblékla v koupelně na druhém konci chodby. Michael, ještě nahý, oblitý paprsky ranního slunce, si zapálil cigaretu a klidně se provaloval na lůžku. Bylo to poslední ráno, které trávil v tomto domě. Don Tommasino zařídil jeho přestěhování do jiného města na jižním pobřeží Sicílie. Apollonia, v prvním měsíci těhotenství, chtěla pobýt několik týdnů u rodičů a potom měla za ním přijet do jejich nového úkrytu.

Večer předtím, poté, co Apollonia šla spát, zůstal don Tommasino s Michaelem v zahradě. Don byl ustaraný a unavený a přiznal, že má obavy o Michaelovu bezpečnost. „Tou svatbou jsi na sebe upozornil. Překvapuje mě, že tvůj otec nezařídil, abys odjel někam jinam. Tak či onak, mám plno starostí s těmi mladými bouřliváky v Palermu. Nabídl jsem jim slušnou dohodu, takže by si mohli smočit zobáky víc, než si zaslouží, ale ta chátra chce všechno! Já tomu nerozumím! Několikrát už na mě ušili boudu, ale tak lehce se mě nezbaví! Měli by si uvědomit, že jsem pro ně příliš silný, a ne mě brát na tak lehkou váhu! Jenže právě tohle je ten kříž s mladými lidmi, ať už jsou sebenadanější. Nic si pořádně nepromyslí a chtějí všechnu vodu ze studně.“

Pak oznámil Michaelovi, že oba pastýři, Fabrizzio a Calo, s ním pojedou v alfě romeo jako tělesná stráž. On sám že se s ním rozloučí už teď, protože zítra ráno odjede velmi časně, má toho v Palermu hodně na práci. A Michael ať o svém přestěhování neřekne nic dr. Tazovi; doktor má v úmyslu strávit večer v Palermu a mohl by něco vyžvanit.

Michael věděl už dost dlouho, že don Tommasino má těžkosti. Za zdmi vily hlídkovaly v noci ozbrojené stráže a v domě bývalo pořád několik oddaných pastýřů s luparami. Don Tommasino sám byl po zuby ozbrojen a měl neustále vedle sebe tělesnou stráž.

Ranní slunce začalo připalovat. Michael udusil cigaretu a oblékl si pracovní kalhoty pracovní košili a čepici se štítkem, jakou nosila většina Sicilanů. Bos vyhlédl z okna a spatřil Fabrizzia, sedícího v jednom ze zahradních křesel. Líně si pročesával husté, tmavé vlasy a luparu měl nedbale pohozenou na zahradním stolku. Michael zahvízdl a Fabrizzio vzhlédl k oknu.

„Připrav mi vůz!“ zavolal na něho Michael dolů. „Za pět minut odjíždím. Kde je Calo?“

Fabrizzio vstal. Košili měl rozepnutou, odkrývala mu modročervené tetování na hrudi. „Calo pije kafe v kuchyni. Pojede vaše žena s váma?“

Michael po něm mrkl. Napadlo ho, že v posledních týdnech až přespříliš sleduje pohledem Apollonii. Ne, že by se snad odvážil dovolit si něco k manželce donova přítele. Na Sicílii není bezpečnější cesty do hrobu. Michael mu odměřeně odpověděl:

„Ne, pojede napřed domů k rodičům. Za námi přijede až za několik dní.“ Potom hleděl za Fabrizziem, jak pospíchá do kamenné boudy, která sloužila jako garáž pro alfu romeo.

Michael se šel umýt do koupelny. Apollonia už odtamtud odešla. Nejspíš je v kuchyni, řekl si, a vlastnoručně chystá snídani, aby tak odčinila vinu, že chce před odjezdem až na druhý konec Sicílie ještě jednou navštívit rodinu. Její odvoz na místo Michaelova pobytu už zařídí don Tommasino.

Dole v kuchyni mu však kávu přinesla stará Filomena a nesměle se s ním loučila. „Vyřídím váš pozdrav otci,“ slíbil jí Michael a ona přikývla.

Do kuchyně vešel Calo a oznámil Michaelovi: „Vůz stojí venku, mám vám vynýst kufr?“

„Ne, vynesu si ho sám. Kde je Apolla?“

Calo se pobaveně zazubil. „Sedí za volantem a umírá touhou šlápnout na plyn. Z tý bude pravá Američanka ještě dřív, než se dostane do Ameriky!“ Na Sicílii bylo něco neslýchaného, aby se nějaká

venkovanka pokoušela řídit auto. Ale Michael občas dovoloval Apollonii, aby jezdila s alfou romeo uvnitř zahrady kolem zdí; pokaždé ovšem seděl vedle ní, protože občas šlápla na plyn místo na brzdu.

Michael vyzval Cala: „Sežeň Fabrizzia a počkej na mě ve voze.“ Vyšel z kuchyně a po schodech vyběhl do ložnice. Věci už měl sbaleny. Než uchopil zavazadlo, vyhlédl z okna a uviděl, že vůz není zaparkován před vchodem do kuchyně, nýbrž před schody vedoucími na verandu. Apollonia seděla v autě, ruce na volantu jako dítě, které si hraje. Calo právě dával na zadní sedadlo košík s obědem. Tu si Michael všiml, že Fabrizzio právě prochází branou vily, snad aby venku něco obstaral. Rozmrzelo ho to. Co k čertu vlastně dělá? Bude muset tomuhle zatracenému pastýři dát za vyučenou! Potom sešel po schodech dolů a rozhodl se projít kuchyní, aby ještě jednou uviděl Filomenu a naposledy se s ní rozloučil. Zeptal se jí: „Doktor Taza ještě spí?“

Na Filomenině vrásčité tváři se objevil potutelný výraz: „Staří kohouti už nemohou vítat slunko. Doktor byl včera večer v Palermu.“

Michael se zasmál. Vyšel kuchyňskými dveřmi a venku ho udeřila i do znecitlivěného nosu vůně citrónových květů. Viděl, jak Apollonia na něho mává z vozu, stojícího asi deset kroků dál na příjezdové cestě, a vtom si uvědomil, že na něho kývá, aby zůstal tam, kde je, že chce zajet s vozem k místu, kde stojí. Calo stál vedle vozu, zubil se a lupara se mu houpala v ruce. Ale po Fabrizziovi dosud ani vidu, ani slechu. A v tu chvíli se Michaelovi bez jakékoli vědomé příčiny složily v mysli jednotlivé částečky v celkový obraz a Michael vykřikl na Apollonii: „Ne! Ne!“ Jeho výkřik byl však přehlušen třeskem mohutného výbuchu, jak Apollonia zapnula motor. Kuchyňské dveře se roztříštily na kousky a tlaková vlna odhodila Michaela podél zdi vily o dobré tři metry dále. Jak zůstal ležet na zemi, zasáhly ho kameny padající ze střechy vily do zad. Jeden mu sklouzl po hlavě. Než omdlel, stačil si ještě všimnout, že z alfy romeo nezbylo nic než čtyři kola a ocelový podvozek, který je držel pohromadě.

Michael se probral k vědomí v místnosti, která mu připadala velmi tmavá; hlasy, které slyšel, byly tak tiché, že to byly spíše zvuky než slova. Z čistě živočišného instinktu se snažil předstírat, že je stále v bezvědomí, ale hlasy zmlkly a z židle se někdo sklonil nad lůžko a teď už to byl hlas srozumitelný. Říkal: „No, konečně přišel k sobě!“ Rozsvítila se lampa, její světlo ho udeřilo do očí jako bílý oheň a Michael otočil hlavu. Měl ji velmi těžkou, otupenou. A pak poznal, že obličej nad lůžkem patří dr. Tazovi.

„Dovol, abych se na tebe minutku podíval, pak hned zhasnu,“ řekl dr. Taza soucitně. A malou tužkovou baterkou posvítil Michaelovi do očí. „Budeš v pořádku,“ řekl a obrátil se k někomu dalšímu v pokoji. „Můžeš s ním teď mluvit.“

Byl to don Tommasino; seděl na židli vedle postele a Michael ho už jasně viděl. „Michaeli, Michaeli, můžu s tebou mluvit? Chceš si oddychnout?

Bylo snazší zdvihnout paži a odpovědět posunkem; Michael tak učinil a don Tommasino se otázal: „Přivezl vůz z garáže Fabrizzio?“

Michael, aniž to věděl, se usmál. Byl to takový zvláštní, mrazivý souhlasný úsměv. Don Tommasino pokračoval: „Fabrizzio zmizel. Poslouchej mě, Michaeli. Téměř celý týden jsi ležel v bezvědomí. Chápeš? Každý si myslí, že jsi mrtev, takže ti teď nic nehrozí, přestali po tobě pátrat. Vzkázal jsem tvému otci a ten mi poslal instrukce. Nebude už dlouho trvat a vrátíš se do Ameriky. Mezitím se tu můžeš zotavit. Jsi v bezpečí vysoko v horách, v selském stavení, které mi patří. Teď, když tě Palermčani pokládají za mrtvého, uzavřeli se mnou mír. Byls to vlastně ty, po kom tu celou dobu šli. Chtěli zabít tebe a přitom předstírali, že jdou po mně. Je dobře, abys to věděl. Všechno ostatní už nech na mně. Zotav se a neznepokojuj se.“

Michael si už na všechno vzpomněl. Věděl, že jeho žena je mrtva, že Calo je mrtev. Vzpomněl si na stařenu v kuchyni. Nemohl si uvědomit, zda s ním vyšla ven. Zašeptal: „Filomena?“ Don Tommasino řekl klidně: „Nic se jí nestalo, jen se jí z výbuchu spustila krev z nosu. Kvůli ní se netrap.“

Michael řekl: „Fabrizzio. Povězte svým pastýřům, že tomu, kdo mi vydá Fabrizzia, budou patřit nejlepší pastviny na Sicílii.“ Oba muži jako by vydechli úlevou. Don Tommasino zdvihl z blízkého stolku sklenici a napil se jantarově zbarveného nápoje, po němž se mu prudce vzpřímila hlava. Dr. Taza si sedl na pelest a téměř roztržitě prohodil: „Jsi vdovec, víš. To je na Sicílii vzácnost!“ Jako by ho tahle výjimečnost mohla utěšit.

Michael kývl na dona Tommasina, aby se k němu naklonil blíž. Don si sedl na pelest a nachýlil k němu hlavu. „Vzkažte mému otci, aby mě dostal domů,“ řekl Michael. „Vzkažte mému otci, že mu chci být synem.“

Ale trvalo ještě měsíc, než se Michael zotavil ze zranění, která utrpěl, a ještě další dva měsíce, než byly obstarány všechny potřebné doklady a učiněna všechna potřebná opatření. Pak odletěl z Palerma do Říma a z Říma do New Yorku. Za celý ten čas se po Fabrizziovi nenašla ani stopa.

díl VII

kapitola 25

Po dokončení studií přijala Kay Adamsová místo učitelky na obecné škole ve svém rodném městě v New Hampshiru. Prvních šest měsíců po Michaelově zmizení telefonovala každý týden jeho matce a ptala se na něho. Paní Corleonová k ní byla vždy milá a každý rozhovor skončila slovy: „Je moc moc hodné děvče. Zapomněla na Mikeyho a našla si hodného manžela!“ Kay její přímost neurážela, chápala, že z ní hovoří starost o mladé děvče v nemožné situaci.

Po skončení prvního školního roku se Kay rozhodla odjet do New Yorku, aby tam nakoupila pár hezkých šatů a navštívila některé z bývalých spolužaček. Měla také v úmyslu se v New Yorku porozhlédnout po zajímavém zaměstnání. Téměř dva roky žila jako stará panna, ležela v knihách a učila, odmítala schůzky, odmítala kamkoli jít, i když už přestala telefonovat do Long Beache. Uvědomovala si, že takhle žít už dál nemůže; začínala být popudlivá a neštastná. Ale pořád se ještě utěšovala, že Michael napíše nebo pošle vzkaz. Ponižovalo ji, že tak dosud neučinil; trápilo ji, že nedůvěřuje i jí.

Odjela vlakem časně ráno a ke třetí hodině odpoledne byla v hotelu. Její přítelkyně byly ještě v zaměstnání a nechtěla je rušit, hodlala je zavolat až večer. Po únavné cestě vlakem ani neměla chuť jít rovnou nakupovat. Byla sama v pokoji, a tak si vzpomínala na všechny chvíle, kdy se s Michaelem milovali v hotelech, a cítila se velice osamělá. A právě tento pocit spíš než cokoli jiného jí vnukl myšlenku zatelefonovat Michaelově matce do Long Beache.

V telefonu se ozval drsný mužský hlas s typickým newyorským přízvukem. Kay požádala, aby jí zavolali paní Corleonovou. Po několika minutách ticha se ozval hlas se silným cizím přízvukem, tázající se, kdo volá.

Kay trochu zrozpačitěla. „To jsem já, Kay Adamsová, paní Corleonová. Pamatujete se na mě?“

„Jistě, jistě, pamatuji si na ni. Jak to, že už víc netelefonovala? Vdala se?“

„Ale kdepak. Měla jsem moc práce.“ Podívejme, Michaelovu matku zřejmě mrzí, že přestala volat. „Víte něco o Michaelovi? Je v pořádku?“

Na druhém konci telefonu zavládlo ticho a pak paní Corleonová důrazně řekla: „Mikey je doma. On jí nevolal? On se s ní nesetkal?“

Kay pocítila, jak se jí ohromením a ponižující touhou se rozplakat sevřel žaludek. Roztřeseným hlasem se zeptala: „Jak dlouho už je doma?“

„Šest měsíců.“

„Ach tak, chápu!“ hlesla Kay. A pochopila. Zaplavil ji horký příval studu, že Michaelova matka ví, jak hanebně se k ní zachoval. A potom se rozzlobila. Rozzlobila se na Michaela, na jeho matku, na všechny cizince, na Italy, kteří nemají ani tolik slušnosti, aby alespoň navenek zachovali společenské normy slušnosti, i když už láska skončila. Neví snad Michael, že má o něho starost alespoň jako přítelkyně, i když už s ní nechce spát, i když už se s ní nechce oženit? Myslí si snad, že je nějaká ubohá zaostalá italská holka, která spáchá sebevraždu nebo alespoň udělá scénu jen proto, že přišla o panenství a její milenec ji pustil k vodě? Proto tak chladně, jak jen dokázala, řekla: „Ach tak, chápu, velmi vám děkuji. Jsem ráda, že Michael už je doma a je v pořádku. Jen jsem se chtěla informovat. Víckrát vás volat nebudu.“

Hlas paní Corleonové v telefonu zněl velmi netrpělivě, jako by ani nebyla slyšela, co Kay řekla. „Jestli chce vidět Mikeyho, hned sem přijela! A pořádně ho tak překvapila! Vzala si taxíka a já povím chlapíkovi v bráně, ať ho za ni zaplatí. A řekla taxíkářovi, že dostane dvojí sazbu, jinak nepojede až sem do Long Beache. Ale nezaplatila. Manželův člověk u brány to vyrovná.“

„To nemůžu, paní Corleonová,“ odmítla Kay chladně. „Kdyby se byl Michael chtěl se mnou setkat, mohl mě už dávno zavolat domů. Zřejmě nechce pokračovat v našem přátelství.“

Paní Corleonová jí energicky odpověděla: „Ona je moc pěkná dívka, má moc pěkné nohy, ale nemá moc fištrónu.“ Zachichotala se. „Ona přijela navštívit mě, ne Mikeyho. Chci s ní mluvit. Přijela hned teď. A nezaplatila ten taxík. Čekám na ni.“ Ozvalo se cvaknutí. Zavěsila.

Kay ji mohla zavolat znovu a říci, že nepřijede; věděla však, že Michaela prostě musí vidět, že s ním musí promluvit, i kdyby to měl být jen rozhovor ze slušnosti. Jestli už je doma a neskrývá se, znamená to, že mu už nic nehrozí, že může žít normálně. Kay seskočila z postele a začala se připravovat na návštěvu v Long Beachi. Velmi pečlivě se nalíčila a oblékla. Když byla hotová, pohlédla na svůj obraz v zrcadle. Je hezčí než tehdy, kdy Michael zmizel? Nebude mu snad připadat starší a méně přitažlivá? Postavu měla ženštější, boky se jí zaoblily, ňadra zpevnila; tohle prý mají Italové rádi, i když Michael vždycky tvrdil, že se mu na ní líbí

právě její štíhlost. Na tom ovšem vůbec nezáleželo, Michael s ní už nejspíš nechce mít nic společného, jinak by ji přece byl za těch šest měsíců, co je doma, určitě zavolal.

Taxikář, kterého zastavila, se uvolil odvézt ji do Long Beache teprve poté, co ho s milým úsměvem ujistila, že mu zaplatí dvojnásobnou sazbu. Jízda trvala necelou hodinu a longbeachská rezidence se od doby, co ji viděla naposledy, podstatně změnila. Byla obehnána železným plotem a vjezd do rezidence byl zahrazen železnou branou. Chlapík ve sportovních kalhotách, červené košili a bílém saku otevřel bránu, strčil hlavu do taxíku, aby zjistil na taxametru sazbu, a dal taxíkářovi několik bankovek. Když Kay viděla, že taxíkář nic nenamítá a je spokojen s penězi, které dostal, vystoupila a prošla volným prostranstvím k donovu domu.

Dveře otevřela sama paní Corleonová a přivítala Kay s tak vřelým objetím, až ji to překvapilo. Pak na ni upřela zkoumavý pohled. „Je moc pěkné děvče," prohlásila. „Mám hloupé syny." Vtáhla Kay do domu a zavedla ji do kuchyně, kde už měla pro ni přichystánu mísu s jídlem; na sporáku bublala káva. „Michael přijde už brzy domů," řekla. „Ten bude koukat."

Usedly ke stolu a stará žena pobízela Kay, aby jedla; přitom ji zvědavě zahrnovala otázkami. Potěšilo ji, že už je učitelkou a že přijela do New Yorku navštívit spolužačky a že je jí teprve čtyřiadvacet. Přikyvovala hlavou, jako by všechna tato fakta byla v souladu s nějakými jejími tajnými soukromými plány. Kay byla tak nervózní, že stačila jenom odpovídat na otázky; sama téměř nemluvila.

Napřed ho spatřila kuchyňským oknem. Před domem zastavil vůz a z něho vystoupili dva muži. Potom Michael. Protáhl se a mluvil s jedním z těch dvou chlapíků. Byl k ní obrácen levou tváří. Byla rozbitá, vmáčklá, jako líc celuloidové panenky, do které dítě z rozpustilosti koplo. Kupodivu mu to v jejích očích neubralo na kráse, jen ji to dojalo téměř k pláči. Viděla, jak si k ústům a nosu přikládá běloskvoucí kapesník; chvíli ho tam podržel, pak se obrátil a vešel do domu.

Slyšela, jak se otevřely dveře a jak se jeho kroky blíží chodbou směrem ke kuchyni a pak už stál vevnitř a hleděl na ni a na matku. Zprvu se mu nepohnul ani rys v obličeji, ale pak se jen nepatrně usmál - rozbitá půlka tváře mu bránila v širokém úsměvu. A Kay, která měla v úmyslu mu tím nejchladnějším tónem říci jen „Ahoj, jak se máš?", sklouzla z židle, vrhla se mu do náruče a přitiskla mu obličej na prsa. Líbal ji na vlhké tváře a pevně ji objímal, dokud nepřestala plakat, a pak s ní vyšel k autu, posunkem odehnal osobního strážce a odjel s ní. Seděla vedle něho a nalíčený obličej si prostě upravila tím, že zbytek make-upu setřela kapesníkem. „Vůbec jsem nechtěla plakat," ujistila ho. „Jenže nikdo mi neřekl, jak hodně tě poranili."

Michael se zasmál a dotkl se zraněné tváře: „Myslíš tohle? To nic není. Jen mi z toho bolí nerv. Teď, když jsem doma, dám si to nejspíš spravit. Nemohl jsem ti psát ani něco vzkazovat. Tohle, prosím, pochop, je to ze všeho nejdůležitější."

„Dobře."

„Mám ve městě byt. Chceš tam jet nebo chceš na večeři někam do restaurace?"

„Nemám hlad."

Chvíli jeli směrem k New Yorku a mlčeli. „Máš už svůj diplom?" zeptal se Michael.

„Ano. Učím teď doma na obecné škole. Tak přece jenom našli toho chlapa, co má tu vraždu na svědomí, viď? Jinak by ses přece nebyl mohl vrátit domů, že?"

Michael chvíli otálel s odpovědí. „Ano, našli. Psali o tom ve všech newyorských novinách. Tys to nečetla?"

Kay se zasmála úlevou nad jeho popřením, že by byl vrahem. „V našem městě dostáváme jenom New York Times. Zřejmě to bylo zastrčené někde na devětaosmdesáté stránce. Kdybych o tom byla četla, byla bych tvou matku hned zavolala." Odmlčela se a pokračovala: „Je to divné, víš. Tvá matka totiž mluvila tak, jako bys to byl udělal. A těsně před tvým příjezdem, jak jsme pili kávu, mi pověděla o tom šílenci, co se přiznal."

„Třeba tomu má matka zprvu věřila."

„Vlastní matka?" podivila se Kay.

Michael se zazubil. „Matky jsou jako policajti. Vždycky věří v nejhorší."

Michael zaparkoval vůz v garáži na Mulberry Street, kde ho majitel zřejmě znal. Odvedl Kay za roh k opryskanému domu z hnědého pískovce, vhodně zapadajícího do zchátralého okolí. Michael měl klíč od domovních dveří, a když vešli, shledala Kay, že dům je zařízen nákladně a přepychově jako městské sídlo nějakého milionáře. Michael ji zavedl po schodech nahoru do bytu, skládajícího se z obrovského obývacího pokoje, velké kuchyně a ložnice. V jednom koutě obývacího pokoje byl bar a Michael oběma namíchal drinky. Posadili se vedle sebe na pohovku a Michael klidně nadhodil: „Co kdybychom šli do ložnice?" Kay se dlouze napila a usmála se na něho. „Ano."

Kay připadalo, že se milují stejně jako kdysi, jen Michael byl trochu drsnější, přímočařejší, už ne tak něžný, jako býval. Jako by byl vůči ní ve střehu. Nechtěla si však stěžovat. Časem se to poddá. Muži bývají v

takové situaci až směšně nedůtkliví, řekla si. I po dvouleté přestávce jí milování s Michaelem připadalo jako nejpřirozenější věc na světě. Jako by snad ani nikdy nebyl pryč.

„Mohls mi přece napsat, mohls mi důvěřovat," řekla, tulíc se k němu. „Byla bych provozovala novoanglickou omertu. I Yankeeové umějí držet jazyk za zuby, víš."

Michael se ve tmě tiše zasmál. „Nikdy jsem si nepomyslel, že bys na mě čekala. Nikdy jsem si nepomyslel, že bys po tom všem na mě čekala."

Kay mu rychle odpověděla: „Nikdy jsem nevěřila, žes ty dva muže zabil. Snad jen tehdy, když se zdálo, že tomu věří tvá matka. Ale ve svém srdci jsem tomu nikdy neuvěřila. Příliš dobře tě znám."

Zaslechla, jak si Michael povzdychl. „Vůbec na tom nezáleží, jestli jsem to udělal nebo ne. Prosím tě, pochop to!"

Chlad v jeho hlase Kay trochu zarazil. „Tak mi to teď alespoň řekni, udělals to, nebo jsi to neudělal?"

Michael se opřel o polštář a jak si zapaloval cigaretu, ozářil tmu ohýnek. „Kdybych se tě zeptal, jestli si mě chceš vzít, musel bych ti odpovědět na tvou otázku dřív, než ty odpovíš na mou?"

„Mně je to jedno, miluji tě, je mi to jedno. Kdybys mě miloval, nebál by ses mi říct pravdu. Nebál by ses, že bych tě mohla oznámit policii. V tom to vězí, že? Jsi opravdu gangster, viď? Jenže mně je to opravdu jedno. Ale není mi jedno, že mě zřejmě vůbec nemiluješ. Ani jsi mi nezatelefonoval, když ses vrátil domů."

Michael kouřil dál a troška žhavého popelu padla Kay na nahá záda. Otřepala se a prohodila žertem: „Přestaň mě mučit, stejně nepromluvím." Michael se ani nezasmál. Řekl, jako by myslel na něco zcela jiného: „Víš, když jsem se vrátil domů, ani jsem nebyl nějak strašně šťastný, že zase vidím rodinu, otce, matku, sestru Connii a Toma. Bylo to milé, ale ve skutečnosti mi to bylo fuk. Pak jsem dneska přišel domů a uviděl jsem tě v kuchyni a měl jsem radost. Pokládáš tohle za lásku?"

„Podle mého se to lásce téměř rovná."

Znovu se pomilovali. Tentokráte byl Michael něžnější. Pak vstal, aby pro oba přinesl drinky. Když se vrátil, posadil se do křesla před lůžkem. „A teď vážně," řekl. „Chceš si mě vzít?" Kay se zaculila a kývla na něho, aby se vrátil do postele. Michael se na ni usmál. „Ne, vážně. O tom, co se stalo, ti nemohu říct nic. Teď pracuju pro otce. Zacvičuju se, abych mohl převzít rodinný podnik na dovoz olivového oleje. Ty ovšem víš, že naše rodina má nepřátele, že můj otec má nepřátele. Může z tebe být velmi mladá vdova, možnost tu je, ne sice velká, ale stát by se to mohlo. A nebudu ti každý den vyprávět, co jsem dělal v kanceláři. O své práci ti ostatně nebudu vykládat vůbec nic. Budeš má manželka, ale nebudeš mou partnerkou v životě, jak se tomu, myslím, říká. Nebudeš mou rovnoprávnou partnerkou. To je vyloučeno."

Kay se na posteli posadila. Rozsvítila velkou lampu, stojící na nočním stolku, a zapálila si cigaretu. Opřela se pohodlně o polštáře a vyrovnaným hlasem řekla: „Tím mi vlastně říkáš, že jsi gangster, že ano? Říkáš mi, že máš na svědomí zabíjení lidí a jiné odporné zločiny, které s vraždami souvisejí. A že já se tě nikdy nebudu smět ptát na tuto část tvého života, natož o ní přemýšlet. Tak jako v těch filmových hororech, když netvor prosí krásnou dívku, aby se za něho provdala." Michael se zazubil, rozbitou tváří obrácen k ní, a Kay zkroušeně dodala: „Ach, Miku, já tuhle hloupou věc ani nevnímám, přísahám, že ne."

„To já vím," usmál se na ni. „Teď se mi to už celkem líbí, ale jen kdyby mi pořád neteklo z nosu."

„Říkal jsi, že máme být vážní," pokračovala Kay. „Až se vezmeme, jak mám vlastně žít? Jako tvá matka, jako italská hospodyně, která se stará jen o děcka a domov? A co jestli se něco stane? Jednoho krásného dne se nejspíš můžeš octnout ve vězení!"

„Ne, to nepřichází v úvahu. Zabít mě můžou, ale zavřít ne."

Téhle sebedůvěře se Kay musela zasmát; v jejím smíchu se kupodivu ozývalo veselí i hrdost. „Jak můžeš tohle tvrdit?" podivila se. „No tak!"

Michael vzdychl. „Právě tohle všechno jsou věci, o kterých s tebou nemůžu mluvit. A ani nechci."

Kay se na dlouhou chvíli odmlčela. „Proč si mě vlastně chceš vzít, když jsi mně za ty dlouhé měsíce ani jednou nezatelefonoval? To jsem tak dobrá v posteli?"

Michael vážně přikývl. „Jistě. Jenže to mi stejně dáváš zadarmo. Proč bych si tě tedy kvůli tomu měl brát? Podívej se, nemusíš mi hned odpovědět. Budeme se dále scházet. Promluv si o tom s rodiči. Tvůj otec je prý svým způsobem tvrdý chlap. Poslechni si, co ti poradí."

„Neodpověděls mi, proč si mě vlastně chceš vzít," naléhala Kay.

Michael vytáhl ze zásuvky nočního stolku kapesník a přidržel si ho u nosu. Vysmrkal se a pak se utřel. „Tady vidíš nejlepší důvod, aby sis mě nevzala. Jaké by to bylo mít u sebe chlapa, co pořád musí smrkat?"

Kay ho netrpělivě vybídla: „Podívej se, mluv vážně. Na něco jsem se tě ptala!"

Michael podržel kapesník v ruce. „Dobrá. Tedy poprvé a naposledy. Jsi jediný člověk, ke kterému jsem kdy cítil náklonnost, na kterém mi záleží. Netelefonoval jsem ti, protože mi nikdy nenapadlo, že bys o mě měla zájem i po tom všem, co se přihodilo. Jistě, mohl jsem za tebou běhat, mohl jsem tě vodit za nos, ale něco takového jsem dělat nechtěl. A teď ti něco důvěrně řeknu a nesmíš to nikomu opakovat, ani svému otci

ne. Dopadne-li všechno dobře, tak asi za pět let by mohla být famiglia Corleonových pokládána za řádnou rodinu podle všech zákonů a nařízení. Aby se tohle mohlo uskutečnit, bude třeba učinit určité, velice složité kroky. A právě v tuhle dobu by ses mohla stát moc bohatou vdovou. A teď proč si tě vůbec chci vzít? Prostě proto, že tě chci a že si chci založit rodinu. Chci děli, už mám načase. A nehodlám své děti ovlivňovat stejným způsobem, jakým ovlivnil otec mě. Ne snad, že by mě byl otec ovlivňoval vědomě. Nic takového nikdy nedělal. Nikdy si nepřál, abych vstoupil do rodinného podniku. Chtěl, aby se ze mě stalo něco takového jako profesor nebo lékař. Ale všechno se zvrtlo a já musel jít do boje za svou famiglii. Musel jsem jít do boje, protože otce miluju a obdivuju se mu. Nepoznal jsem dosud nikoho, koho by si člověk mohl víc vážit. Je dobrým manželem a dobrým otcem a dobrým přítelem lidem, kterým v životě štěstí moc nepřálo. Má ovšem ještě jinou stránku, ale ta se mě jako syna netýká. Rozhodně však nechci, aby totéž potrefilo mé děti. Chci, abys je ovlivnila ty, aby z nich vyrostly pravé, stoprocentní americké děti. Třeba se oni nebo vnuci dají na politiku.“ Michael se zazubil. „Třeba se některé z nich stane prezidentem Spojených států. A proč ne, ksakru? Když jsem v Dartmouthu studoval historii, zkoumali jsme původ všech amerických prezidentů a někteří z nich měli otce nebo dědy, kteří jen o vlásek unikli šibenici. Mně ovšem postačí, aby se mé děti staly lékaři nebo hudebníky nebo učiteli. Nikdy nebudou pracovat v rodinném podniku. Než by do takového věku dospěly, stejně už budu na odpočinku. A ty a já budeme žít na venkově, budeme členy nějakého klubu a povedeme solidní, prostý život zámožných Američanů. Jak se ti líbí taková vyhlídka?“

„Báječně,“ ujistila ho Kay. „Jenže nějak jsi přeskočil to vdovské riziko!“

„Je celkem nepatrné. Zmínil jsem se o tom jen proto, abych ti poskytl úplný obraz.“ A Michael si osušil nos kapesníkem.

„Nemohu tomu uvěřit, nemohu uvěřit, že jsi takový, to prostě není možné.“ řekla Kay se zmateným výrazem ve tváři. „Nemůžu to prostě pochopit, to je přece nemožné.“

„No, víc už ti toho vysvětlovat nebudu,“ řekl Michael vlídně. „Vždyť o těch věcech ani nemusíš přemýšlet. Nemá to opravdu nic společného ani s tebou, ani s naším společným životem, jestli se vezmeme.“

Kay zavrtěla hlavou. „Jak si mě vůbec chceš vzít, jak vůbec můžeš naznačovat, že mě miluješ, nikdy jsi to slovo neřekl, ale teď jsi zrovna prohlásil, že miluješ svého otce, nikdy jsi mi neřekl, že mě miluješ, jak bys také mohl, když mi nedůvěřuješ ani natolik, abys mi pověděl o těch nejdůležitějších věcech ve svém životě? Jak jen můžeš chtít mít manželku, které nemůžeš důvěřovat? Tvůj otec tvé matce důvěřuje. To vím.“

„Pravda,“ přisvědčil Michael. „To ovšem ještě neznamená. že jí všechno poví. A má důvody jí důvěřovat, víš. Ne snad proto, že jsou manželé a ona, je jeho žena. Ale porodila mu čtyři děti v době, kdy nebylo bezpečné přivádět děti na svět. Ošetřovala ho a chránila ho, když ho postřelili. Věřila v něj. Už čtyřicet let je pro ni prvním člověkem na světě. Až ty budeš taková, třeba ti povím některé věci, které ani nebudeš chtít slyšet.“

„Budeme muset bydlet v rezidenci?“ zeptala se Kay.

Michael přikývl. „Budeme tam mít vlastní dům, nebude to nijak zlé. Rodiče se nám do ničeho míchat nebudou. Budeme si žít po svém. Dokud všechno nebude v pořádku, musím bydlet v rezidenci.“

„Protože je pro tebe nebezpečné bydlet jinde,“ usoudila Kay.

Poprvé od doby, co ho poznala, ho spatřila rozzlobeného. Zmocnil se ho studený, mrazivý hněv; neprojevil se ovšem žádným posunkem nebo změněným hlasem. Byl to chlad, který z něho čišel jako smrt, a Kay si uvědomila, že jedině tento chlad by ji mohl odvrátit od úmyslu se za něho provdat, pokud tento krok vůbec bude chtít podniknout.

„Za všechno mohou ty zatracené filmové a novinářské škváry! Máš nesprávnou představu o mém otci a o famiglii Corleonových. Vysvětlím ti to tedy ještě jednou, ale opravdu naposledy. Můj otec je obchodník, který se snaží zaopatřit svou manželku a děti a ty z přátel, které by mohl v časech nouze potřebovat. Neuznává pravidla společnosti, v níž žijeme, protože tahle pravidla ho odsoudila k životu nedůstojnému člověka, jako je on, člověka neobyčejně silného charakteru. Musíš pochopit, že pokládá sám sebe za rovnocenného všem těm významným lidem, jako jsou prezidenti, ministerští předsedové, soudci Nejvyššího soudu a guvernéři. Odmítá sklonit svou vůli před jejich. Odmítá žít podle pravidel určených jinými, podle pravidel, která ho odsuzují k poraženeckému životu. Jeho konečným cílem je ovšem vstoupit do této společnosti s určitou mocí v rukou, protože společnost ty své členy, kteří nemají vlastní moc, ve skutečnosti vůbec nechrání. Do té doby se bude držet vlastních mravních zásad, které pokládá za mnohem lepší, než je zákonná struktura společnosti.“

Kay na něho nechápavě hleděla: „To je přece směšné. Co kdyby tak smýšleli všichni? Jak by vůbec ještě mohla společnost fungovat? Vrátili bychom se do doby neandrtálců. Miku, tomu, co říkáš, přece sám nemůžeš věřit?“

Michael se na ni zazubil. „Říkám ti jen, čemu věří můj otec. Chci, abys pochopila, že ať už je jakýkoli, není neodpovědný, alespoň ne ve společnosti, kterou si sám vytvořil. Není to pomatený gangster střílející z automatu, za jakého ho zřejmě považuješ. Je to člověk s vlastním smyslem pro odpovědnost.“

„A v co věříš ty?“ zeptala se Kay věcně.

Michael pokrčil rameny. „Věřím ve svou rodinu. Věřím v tebe a v rodinu, kterou my dva snad budeme mít. Nečekám od společnosti, že by nás chránila. Nemám v úmyslu vložit svůj osud do rukou lidí, jejichž jedinou kvalifikací je, že dokázali obalamutit velký počet druhých, aby je zvolil. Něco takového pro mě nepřichází v úvahu. Doba mého otce končí. To, co dělá, se dál dělat už nebude moct, leda s obrovským rizikem. Ať se nám to líbí nebo ne, famiglia Corleonových se musí stát členem téhle společnosti. Až dozraje čas, tak chci, abychom se stali jejími členy se značným podílem vlastní moci, totiž s penězi a vlastnictvím jiných cenností. Chci, aby mé děti sdílely tenhle normální úděl, ale předtím je hodlám co nejlépe zabezpečit.“

„Tys přece šel dobrovolně do války za vlast, byl jsi válečný hrdina,“ namítla Kay. „Co se stalo, že ses tak změnil?“

„Tohle nikam nevede, Kay. Možná že jsem jenom jeden z takových zápecnických konzervativců, co vyrůstají v tom tvém rodném městě. Starám se o sebe, sám, jako jedinec. Vlády toho pro svůj národ ve skutečnosti moc neudělají, nakonec se to přece vidí, ale v tom to snad ani nevězí. Můžu jen říct, že musím pomáhat otci, musím stát při něm. A je na tobě, aby ses rozhodla, chceš-li stát při mně.“ Usmál se na ni. „Ten nápad se svatbou nebyl asi nejlepší.“

Kay natřepala pokrývku. „Jak to bude se svatbou, to ještě nevím, ale dva roky jsem neměla mužského a teďka tě tak lehce nepustím ze spárů. Pojď sem!“

Když zase vedle sebe leželi v posteli, světla zhasnutá, pošeptala mu: „Věříš mi, že jsem od tvého odjezdu s nikým nespala?“

„Věřím.“

„A ty?“ zašeptala tišeji.

„Já ano.“ Ucítil, jak trochu ztuhla. „Ale ne v posledních šesti měsících.“ Byla to pravda. Kay byla první žena, s níž se po Apolloniině smrti miloval.

kapitola 26

Okna přepychového apartmá vedla do uměle vytvořeného, pohádkově krásného prostředí: přesazené palmy ozářené girlandami oranžových světel, dva velké bazény, tmavomodře se třpytící ve světle hvězd blikajících nad pouští. Na obzoru se táhly písečné a skalnaté hory a svíraly Las Vegas, uhnízděné v neonovém údolí. Johnny Fontáne spustil těžký, bohatě vyšívaný šedý závěs a obrátil se zpět do místnosti.

Čtyřčlenná skupinka, bankéř, rozdavač, jeho pomocník a číšnice ve svém skrovném barovém úboru konali přípravy pro soukromou partii. Nino Valenti ležel na pohovce v obývacím pokoji, v ruce držel sklenici whisky a přihlížel, jak zaměstnanci z kasina rozestavují koleni podkovovitého hráčského stolku šest čalouněných křesel. „Prima, prima!“ řekl zastřeným, zatím ještě ne zcela opilým hlasem. „Johnny, pojď sem a zahraj si se mnou proti těmhle lumpům. Přeje mi štěstí. Natřeme jim to jak se patří.“

Johnny se posadil před pohovku na stoličku. „Víš přece, že na to nejsem. Jak se cítíš, Nino?“

Nino se na něho zazubil. „Senzačně. O půlnoci mi sem přijdou nějaký ženský, pak večeřička, potom zpátky ke stolu. Jestlipak víš, že jsem obehrál bank skoro o padesát táců a že mě celej tejden dřeli, aby to dostali nazpátek?“

„Hm,“ utrousil Johnny. „A komu to chceš odkázat, až zhebneš?“

Nino vypil sklenici do dna. „Johnny, jak jsi k čertu vůbec mohl získat pověst takovýho frajera? Jsi upínej suchar, Johnny! Kristepane, v tomhle městě si přece každej turista užije víc než ty!“

„No dobře. Mám tě dovést ke stolku?“

Nino se na pohovce namáhavě posadil a spustil nohy na koberec. „Dokážu to sám.“ Sklenici upustil na podlahu a celkem jistým krokem došel ke stolku. Rozdavač už byl připraven. Bankéř stál za ním a dohlížel. Pomocník seděl na židli kousek dál od stolku. Číšnice se posadila na jinou židli tak, aby viděla na každý Ninův posunek.

Nino zaklepal kotníky na zelené sukno. „Žetony!“ přikázal.

Bankéř vytáhl z kapsy blok, vypsal lístek a položil ho s malým plnicím perem před Nina. „Tady máte, pane Valenti.“

„Jako vždy, na začátek pět tisíc.“ Nina naškrábal podpis dolů na lístek a bankéř strčil stvrzenku do kapsy. Pak kývl na rozdavače.

Fantasticky hbitými prsty oddělil rozdavač štos černozlatých stodolarových žetonů z podstavce před sebou a za necelých pět vteřin už leželo před Ninem pět vyrovnaných hromádek žetónů, v každé hromádce deset.

Na zeleném sukně bylo šest bílých čtverců, trochu větších než karty; čtverce byly na místech, kde by měli sedět hráči. Nino vsadil na tři čtverce, na každý položil žeton, hrál tedy za tři, za každého sto dolarů. Další kartu už nechtěl, protože rozdavač měl otočenou šestku, smolnou kartu a rozdavač taky prohrál. Nino shrábl výhru a obrátil se k Johnnymu? „Tohle je prima začátek večera, co, Johny?“

Johnny se usmál. Nebylo zvykem, aby hazardní hráč Ninova ražení stvrzoval podpisem, že dostal žetony. U někoho, kdo sází tak vysoko, stačívá přece obvykle jeho slovo. Třeba se obávali, že si Nino jako notorik nedokáže zapamatovat, kolik si vybral. Nevěděli, že Nino si pamatuje všechno.

Nino vyhrával dál a po třetím kole kývl prstem na číšnici. Ta přikročila k baru na druhé straně místnosti a přinesla mu sklenku na vodu, jako obvykle plnou žitné whisky. Nino se napil, sklenici přehodil do druhé ruky, aby mohl pravičkou obejmout číšnici kolem boků, a vyzval ji: „Sedni si ke mně, zlato, a zahraj si; přineseš mi štěstí.“

Číšnice byla překrásná, ale Johnny viděl, že je skrz naskrz studená a vypočítavá, bez zrnka osobnosti, i když se o ni zřejmě snaží. Obdařila Nina širokým úsměvem, ale v ústech se jí sbíhaly sliny na jeden z těch černozlatých žetonů. A co má být, pomyslel si Johnny, proč by neměla nějaké dostat ? Pouze zalitoval, že Nino za své peníze nedostane něco kvalitnějšího.

Nino nechal číšnici za sebe zahrát několik kol a pak jí dal jeden žeton, plácl ji přes zadeček a poslal ji od stolku pryč. Johnny na ni kývl, aby mu přinesla pití. Když mu ho přinášela, chovala se, jako by hrála nejdramatičtější scénu v nejdramatičtějším filmu, co byl kdy natočen. Celé osobní kouzlo soustředila na slavného Johnnyho Fontána. Oči se jí vyzývavě leskly, její chůze byla tak sexy, jako žádná jiná chůze na světě, ústa měla nepatrně pootevřená, jako by se chtěla zakousnout do nejbližšího předmětu své očividné vášně. Každým coulem se podobala samici v říji, jenže to všechno bylo hrané. Johnny si pomyslel, kristepane, zase jedna taková! Byl to ten nejoblíbenější manévr žen, které ho chtěly dostat do postele. Účinkoval pouze tehdy, když byl namol, a v této chvíli nebyl. Obdařil dívku jedním ze slavných úsměvů a řekl: „Díky, zlatíčko.“ Dívka na něho pohlédla, rty rozevřela v děkovném úsměvu, oči se jí úplně zamžily a tělo jí ztuhlo, jak se trupem mírně zaklonila na dlouhých štíhlých nohách v síťovaných punčochách. V těle jako by jí bušilo obrovské napětí, ňadra jako by se jí vypjala a drala se ven z tenké, hluboce vystřižené blůzky. Pak se jí tělo otřáslo lehkým záchvěvem, jako by z něho vyšlehl závan vysloveně fyzické touhy. Mělo to vyvolat dojeni ženy dosahující ukojení jen proto, že se na ni Johnny Fontáne usmál a řekl: „Díky, zlatíčko.“ Výkon to byl výborný, lepší než jaký Johnny kdy viděl. Teď už ovšem věděl, že je to podvod. Ženské, které tohle dělaly, byly podle všech zkušeností těmi nejmizernějšími milenkami.

Johnny za ní hleděl, jak se vrací k židli, a pomaloučku popíjel. Tenhle trik by už nerad ještě jednou spatřil. Dnes večer na to neměl náladu.

Trvalo ještě hodinu, než to Nina začalo zmáhat. Napřed mu poklesávala hlava, pak se začal motat a nakonec se svezl z křesla rovnou na podlahu. Bankéř a rozdavač si toho už všimli při prvním poklesnutí a zachytili ho dříve, než dopadl na zem. Zdvihli ho a odnesli za rozhrnutý závěs, kde byla ložnice.

Johnny přihlížel, jak číšnice pomáhá oběma mužům Nina svléknout a přikrýt pokrývkami. Bankéř spočítal Ninovy žetony a poznamenal si částku do bloku. Johnny upřel pohled na stolek, kde ještě byly rozdavačovy žetony, a zeptal se: „Jak dlouho to takhle chodí?“

Bankéř pokrčil rameny. „Dneska skápl brzy. Jak se to stalo poprvé, zavolali jsme hotelového doktora a ten panu Valentimu něco dal a držel mu kázání. Pak nám Nino nařídil, že příště, až se to stane, nemáme doktora volat; jen ho máme položit do postele, ráno už bude v pořádku. A to také děláme. Má dnes kliku, zase vyhrál, skoro tři tácy.“

„Dobře, ale dnes sem toho hotelového doktora zavoláme, ano?“ řekl Johnny. „Kdyby nebyl u sebe, dejte ho vyvolat z kasina.“

Trvalo skoro patnáct minut, než se tam Jules Segal dostavil. Johnnyho popudilo, že ten chlap nikdy nevypadá jako doktor. Dnes večer měl dokonce na sobě modré, bíle lemované letní tričko, bílé semišové střevíce a žádné ponožky! A s tím tradičním černým lékařským kufříkem vyhlížel zatraceně směšně!

„Měl byste nějak vykoumat, jak nosit to své lékařské nádobíčko v zkráceném pouzdru na golfové hole,“ utrousil Johnny.

Jules na něho souhlasně pohlédl. „No jo, ona je to taky otrava, tahat tenhleten lékařský zásobník stále s sebou. Lidem to přímo nahání hrůzu. Alespoň by se měla změnit ta barva!“

Přistoupil k posteli, kde ležel Nino. Jak otevíral brašnu, řekl Johnnymu. „Díky za ten šek, co jste mi poslal coby konzultantovi. Byl pořádně vysoký. Tolik jsem toho neudělal.“

„To mi ještě chvíli vyprávějte! A vůbec, zapomeňte na to, to už jsou loňské sněhy. Co je Ninovi?“

Jules mu rychle vyšetřil srdce a změřil tep a krevní tlak. Z brašny vytáhl injekční stříkačku, bez okolků ji vpíchl Ninovi do paže a stiskl píst. Ninův spící obličej ztratil voskovou bledost a do tváří se mu vrátila barva, jako by mu krev začala rychleji proudit.

„Moc jednoduchá diagnóza," utrousil Jules. „Měl jsem příležitost ho vyšetřit a udělat několik testů už tehdy, když sem přijel poprvé a omdlel. Dal jsem ho převézt do nemocnice dřív, než nabyl vědomí. Má cukrovku, mírnou, stabilní, na dospělého člověka přiměřenou, která není problém, když si nemocný dá pozor, bere léky, drží dietu a podobně. Jenže on ji prostě tvrdošíjně nebere na vědomí. A také je pevně rozhodnut upít se k smrti. Játra mu už vypovídají službu, za čas mu vypoví službu mozek. Ted zrovna je v mírném diabetickém komatu. Radím vám, dejte ho do ústavu."

Johnnyho zalil pocit úlevy. Příliš vážné to tedy být nemůže, jediné, co Nino musí dělat, je dávat na sebe pozor, „Myslíte jako do jedné z těch institucí, kde člověka odnaučí pít?"

Jules přistoupil k baru na druhé straně místnosti a nalil si. „Ne. Do ústavu. Víte, do cvokhausu."

„Moc vtipné tohle zrovna není," odsekl Johnny.

„Já to myslím vážně," ujistil ho Jules. „Nevyznám se sice ve všech těch psychiatrických fíglech, ale něco vím, patří to k mé profesi. Vašeho přítele Nina budeme moct dát celkem slušně do pořádku, pokud ovšem ještě nemá příliš zasažená játra a to se vlastně dá pořádně zjistit až při pitvě. Jenže jeho skutečná choroba mu trčí v hlavě. Jemu totiž je v podstatě úplně jedno, jestli zemře; možná že by se dokonce rád sám zabil. Pokud se tohle nevyléčí, není pro něj naděje. Proto říkám, dejte ho do ústavu a tam se může podrobit vhodné psychiatrické léčbě."

Někdo zaklepal a Johnny šel otevřít dveře. Stála tam Lucy Manciniová. Přivinula se k Johnnymu a políbila ho. „Ach Johnny, to jsem ráda, že té zase jednou vidím!"

„Je to taky pěkně dlouho, co jsem tu byl naposledy," řekl Johnny. Všiml si, že se změnila. Podstatně zeštíhlela, šaty měla nesrovnatelně vkusnější a výborně jí slušely. Chlapecký účes dával líp vyniknout jejímu obličeji. Vypadala mladší a pěknější, než co ji kdy viděl, a napadlo ho, že by mu mohla při pobytu tady v Las Vegas dělat společnost. Bylo by to báječné, kdyby se mohl ukazovat s takovou prima ženskou. Jenže dřív než zapnul osobní kouzlo, uvědomil si, že je doktorova dívka. Nepřichází tedy v úvahu. Usmál se jen přátelsky a zeptal se: „Hele, co vůbec pohledáváš v noci v Ninově bytě?"

Lucy ho šťouchla do žeber. „Dozvěděla jsem se, že Nino onemocněl a že k němu zavolali Julese. Přišla jsem se podívat, jestli bych snad nemohla nějak pomoct. Nino je v pořádku, viď?"

„Jistě. Vylíže se z toho."

Jules se natáhl na pohovku. „Čerta v pořádku," řekl. „Navrhuju, abychom tu zůstali a počkali, až se probere. A pak ho budeme přesvědčovat, aby se podrobil ústavní léčbě. Lucy, tebe má rád, třeba na tebe dá. Johnny, jestli jste jeho opravdový přítel, tak nám musíte píchnout. Jinak skončí Ninova játra jako exponát v pitevně nějaké lékařské fakulty!"

Lékařův lehkovážný vyjadřovací způsob Johnnyho pohoršil. Co si k čertu o sobě myslí, že je zač ? Už to chtěl říci nahlas, ale vtom se z lůžka ozval Ninův hlas: „Hele, starej kamaráde, co mi takhle dát skleničku?"

Nino seděl na lůžku. Zazubil se na Lucy. „Ahoj, holka, pojď na mou hruď!" A rozevřel doširoka náruč. Lucy si sedla na pelest a objala ho. Nino teď kupodivu nevypadal vůbec špatně, ale téměř normálně.

Luskl prsty. „Tak Johnny, dej mi napít. Do rána je ještě daleko. Kde k čertu je můj hrací stolek?"

Jules si dlouze lokl a řekl Ninovi: „Nemůžete se napít. Váš lékař vám to zakazuje."

„Můj doktor mi může, víte co," zahudroval Nino. Pak naladil zkroušený výraz. „Máuctíčka, Julku, jo to jste vy! Vy jste můj lékař, že jo ? Vás jsem tím nemyslel, kamaráde. Johnny, přines mi sklenku nebo vstanu a dojdu si pro ni sám!"

Johnny pokrčil rameny a přistoupil k baru. Jules prohodil ledabyle : „Povídám, neměl by pít!"

Johnny si uvědomil, čím ho Jules dráždí. Doktorův hlas byl vždy chladný, žádné slovo nezdůraznil, ani v nejvypjatější situaci, mluvil vždy tiše a vyrovnaně. Když varoval, bylo varování obsaženo pouze ve slovech, hlas zněl neustále neutrálně, jakoby lhostejně. Právě to ho natolik naštvalo, že přinesl Ninovi jeho obvyklou sklenici whisky. Než mu ji podal, prohodil k Julesovi: „To ho přeci nezabije, pravda?"

„Ne, nezabije ho to," potvrdil Jules klidně. Lucy na něho úzkostlivě pohlédla, chystala se něco říci, ale vzápětí si to rozmyslela. Nino si zatím vzal sklenici a hodil ji do sebe.

Johnny se usmíval na Nina; dali tomu doktůrkovi za vyučenou! Jenže vtom Nino vyjekl, obličej jako by mu zmodral; nemohl se nadýchnout a lapal po dechu. Tělo se mu vymrštilo jako ryba, obličej naběhl krví a oči vystoupily z důlků. Jules se objevil na druhé straně lůžka, proti Johnnymu a Lucy. Chytil Nina za krk, pevně ho podržel a vpíchl mu nahoru do šíje, tam kde začínal krk, injekci. Nino mu ochabl v rukou, přestal se zmítat, za okamžik klesl zpět na polštář a usnul.

Johnny, Lucy a Jules se vrátili do obývacího pokoje a posadili se k velkému, masivnímu stolku. Lucy zvedla jeden z modrých telefonů a objednala kávu a něco k jídlu. Johnny přistoupil k baru a namíchal si drink.

„Věděl jste, že ta whisky vyvolá tuhle reakci?“ zeptal se.

Jules pokrčil rameny. „Byl jsem si tím skoro jistý.“

„Tak proč jste mě nevaroval?“ vyjel na něho Johnny.

„Varoval jsem vás.“

„Nevaroval jste mě dost důrazně,“ nasupil se Johnny s ledovým vztekem. „Vy jste mi povedený doktor! Na všechno serete! Mně dokonce řeknete, abych poslal Nina do cvokhausu; ani se nenamáháte použít slušného výrazu jako sanatorium. Nejraději to lidem vpálíte mezi oči, co ?“

Lucy hleděla dolů na podlahu. Jules se nepřestal na Johnnyho usmívat. „Umanul jste si, že dáte Ninovi napít, a nic by vám v tom nebylo zabránilo. Musel jste mu dokázat, že nemusíte dát na má varování, na mé příkazy. Vzpomínáte si, jak jste mi po té vaší krční záležitosti nabídl místo osobního lékaře ? Odmítl jsem, protože jsem věděl, že bychom nikdy spolu dobře nevycházeli. Lékař si myslí, že je pánbůh, že je velekněžem moderní společnosti; je to jedna z jeho odměn. Jenže vy byste se nikdy ke mně takhle nebyl choval. Pro vás bych byl jen lokajský pánbůh. Jako ti vaši hollywoodští doktoři. Kde takovéhle lidi vlastně sháníte? Kristepane, znají vůbec něco, anebo je jim všechno fuk? Určitě vědí, co se děje s Ninem, ale přesto mu klidně dávají dál všemožné léky, jen aby se udržel na nohou. Tihle páni doktoři si nosí přepychové obleky a líbají vám zadek, protože jste vlivný filmař, a vy si proto myslíte, že to jsou báječní lékaři. Copak v showbusinessu musí mít doktoři srdce? Nemám pravdu? Hovno jim záleží na tom, jestli bude někdo žít nebo umře. Jenže můj koníček, víte, ať už je jakkoli neodpustitelný, je udržovat lidi při životě. Nezabránil jsem vám dát mu tu whisky jen proto, abyste viděl, co se mu může stát.“ Jules se naklonil k Johnnymu a nezměněně klidným, nevzrušeným hlasem pokračoval: „Váš přítel už pomalu mele z posledního. Chápete? Bez pořádné terapie a přísné lékařské péče nemá naději. Jeho krevní tlak a cukrovka a špatné návyky mohou každým okamžikem vyvolat krvácení do mozku. Mozek mu sám od sebe vyplivne. Řekl jsem vám to dost názorně, že? Ano, mluvil jsem o cvokhausu. Chci, abyste pochopil, co je nezbytné. Jinak totiž nic neuděláte. Řeknu vám to po lopatě. Život svého kamaráda zachráníte jen tehdy, když ho dáte do ústavu. Jinak mu dejte pusu na rozloučenou.“

Lucy zašeptala: „Julesi, miláčku, Julesi, nebuď tak bezohledný. Stačí, když mu to jen povíš!“

Jules povstal. Ztratil obvyklý chlad, shledal Johnny spokojeně. Také jeho hlas ztratil svou klidnou, bezdůraznou jednotvárnost.

„Domníváte se snad, že je to poprvé, co musím v takové situaci mluvit s lidmi, jako jste vy?“ nadhodil Jules. „Kdysi jsem to dělal den co den. Lucy mě napomíná, abych nebyl tak bezohledný, jenže neví, o čem mluví. Víte, říkával jsem lidem: ‚Nejezte tolik, nebo umřete, nekuřte tolik, nebo umřete, nepracujte tolik, nebo umřete, nepijte tolik, nebo umřete.' Nikdo na mě nedal. Víte proč? Protože jsem jim neřekl: ‚Umřete zítra.' No, vám tedy říkám, že Nino může klidně umřít zítra!“

Jules poodešel k baru a namíchal si další drink. „Tak co vy na to, Johnny, pošlete Nina do ústavu?“

„Nevím.“

Jules se u baru rychle napil a znovu si nalil. „Víte, je to podivné, člověk se může k smrti ukouřit, k smrti upít, k smrti upracovat a dokonce k smrti ujíst. To všechno je společensky přijatelné. Jediné, co je lékařsky vyloučeno, je umilovat se k smrti, a přitom společnost dělá všechno možné, aby lidem lásku co nejvíc ztížila.“ Odmlčel se, aby dopil. „Jenže lidi to stejně nemají lehké, alespoň rozhodně ženské. Chodily ke mně ženy, které by už neměly mít další děti. ‚Je to nebezpečné,' tvrdil jsem jim. ‚Mohla byste umřít.' Za měsíc přiběhly, tvářičky růžové, a řekly: ‚Doktore, myslím, že jsem v jiném stavu.' A taky že byly. Řekl jsem jim tedy znovu: ‚Vždyť to je nebezpečné!' Tehdy jsem ještě mluvil důrazně. A ony se na mě usmály a řekly: ‚Když já i můj manžel jsme velmi přísní katolíci!' Tohle řekly!“

Někdo zaklepal a dva číšníci přivezli na servírovacím vozíku jídlo a stříbrné konvice s kávou. Ze spodku vozíku vytáhli skládací stolek a prostřeli ho. Pak je Johnny propustil.

Seděli u stolku, jedli teplé sendviče, které Lucy objednala, a pili kávu. Johnny se pohodlně opřel a zapálil si cigaretu. „Takže vy tedy zachraňujete lidské životy. A co že jste se stal potratářem?“

Tu se poprvé ozvala Lucy. „Chtěl pomáhat dívkám, co se dostaly do maléru, dívkám, které by mohly spáchat sebevraždu nebo udělat něco nebezpečného, aby se zbavily dítěte.“

Jules se na ni usmál a povzdychl. „Tak jednoduché to zase není. Vypracoval jsem se na chirurga. Mám dobré ruce, jak říkají basketbalisté. Jenomže jsem byl tak dobrý, až mi to nahánělo hrůzu. Stačilo, abych nějakému chudákovi otevřel břicho, a hned jsem poznal, že umře. Operoval jsem ho, ale stejně jsem věděl, že se ta rakovina či nádor znovu objeví. Přesto jsem ho poslal domů s milým úsměvem a všelijakými kecy. Nebo ke mně přišla nějaká ubohá ženská a já jí uřízl prs. Za rok přišla znova a já jí uřízl druhý. Další rok

jsem jí vyřízl vnitřnosti, jako když člověk vyloupne semínka z melounu. Po tom všem stejně umřela. A celou tu dobu mě volal manžel a vyptával se: ‚Co říkají testy? Co říkají testy?'

Tak jsem si najal osobní sekretářku, aby brala všechny tyhle hovory. Pacientku jsem spatřil teprve v okamžiku, kdy byla úplně připravena na vyšetření, na testy či na operaci. Trávil jsem s obětí co nejmíň času, protože jsem koneckonců byl velice zaměstnaný člověk. Teprve pak, nakonec, jsem s manželem na dvě minutky pohovořil. ‚Je to na exitus,' řekl jsem. Jenže tohle poslední slovo nějak nikdy nedokázali vnímat. Věděli, co znamená, ale neslyšeli je. Zprvu jsem se domníval, že při něm podvědomě ztišuji hlas, proto jsem je vědomě začal vyslovovat hlasitěji. Ale stejně je nikdy neslyšeli. Jakýsi chlap se mě dokonce zeptal: ‚Co je to k čertu ten sexitus?'„ Jules se rozesmál. „Sexitus, exitus, všechno jedno. A tak jsem začal dělat potraty. Pěkně pohodlně, spokojenost na obou stranách, jako když člověk umyje nádobí a vydrhne dřez. To mi vyhovovalo. Líbilo se mi to, líbilo se mi být potratářem. Nevěřím, že dvouměsíční embryo je lidská bytost, takže v tomhle ohledu jsem neměl problémy. Pomáhal jsem mladým dívkám a ženám, co se dostaly do maléru, a vydělával jsem hromadu peněz. Byl jsem daleko za první linií. Když mě nachytali, připadal jsem si jako dezertér, kterého čapli. Měl jsem ale štěstí, jistý přítel měl vlivné známé a vysekal mě z toho, jenže ve velkých nemocnicích mě už nenechají operovat. Proto jsem tady. A zase dávám dobré rady, na které nikdo nedá. Jako za starých časů."

„Neříkám, že na tu vaši radu nedám," namítl Johnny. „Jen si ji nechávám projít hlavou."

Nakonec Lucy změnila předmět hovoru. „Co vlastně děláš v Las Vegas, Johnny? Dopřáváš si oddych od svých povinností coby hollywoodský filmový nabob nebo tady máš něco na práci?"

Johnny zavrtěl hlavou. „Mike Corleone se chce se mnou setkat a o něčem si promluvit. Dnes večer sem přiletí s Tomem Hagenem. Tom řekl, že chce mluvit také s tebou, Lucy. Víš, oč jde?"

Lucy zavrtěla hlavou. „Zítra večeříme společně. Také Freddie. Nejspíš to bude mít něco společného s hotelem. Poslední dobou to jde s kasinem z kopce, a to by nemělo být. Don si možná přeje, aby se Mike tady na to podíval."

„Prý už si Mike dal konečně do pořádku tvář," poznamenal Johnny.

Lucy se zasmála. „Asi se Kay podařilo ho přemluvit. Když se vzali, nechtěl o tom ani slyšet. Proč asi ? Vypadalo to ohavně a pořád mu teklo z nosu. Mohl si to dát udělat už dřív." Na okamžik se odmlčela. „Corleonovi si k té operaci přizvali Julese. Ke konzultaci a jako dohled."

Johnny přikývl a suše podotkl: „Já jim ho doporučil."

„Opravdu?" podivila se Lucy. „Mike stejně prohlásil, že chce něco pro Julese udělat. Proto nás zve zítra na večeři."

Jules zamyšleně vysvětloval: „Nikomu nedůvěřoval. Přikázal mi, abych si dobře všímal, co kdo dělá. Přitom to byla celkem jednoduchá, obyčejná operace. Mohl ji udělat kterýkoli spolehlivý chirurg."

Z ložnice se ozval jakýsi zvuk a všichni pohlédli směrem k závěsu. Nino přicházel k sobě. Přešli k němu, Johnny si sedl na pelest, Jules a Lucy se postavili k nohám postele. Nino se na ně vyčerpaně zazubil. „Dobrá, už si přestanu hrát na haura. Je mi opravdu mizerně. Johnny, vzpomínáš si, co se stalo před rokem, jak jsme byli s těma dvěma ženskejma v Palm Springs? Přísahám ti, vůbec jsem tehdy nežárlil. Byl jsem rád, že to tak dopadlo. Věříš mi, Johnny?"

Lucy a Jules na sebe pohlédli. Podle toho, co o Johnnym slyšeli a věděli, zdálo se být nemožné, že by byl schopen přebrat děvče tak blízkému příteli, jako je Nino. A proč říká Nino teprve teď, rok potom, co se to stalo, že nežárlil? Oběma problesklo myslí, že Nino se romanticky upíjí k smrti jen proto, že ho nějaká dívka opustila kvůli Johnnymu Fontanovi.

Jules znovu vyšetřil Nina. „Obstarám ošetřovatelku, aby tu s vámi zůstala přes noc. Musíte opravdu strávit několik dní v posteli. Bez legrace."

Nino se usmál. „Dobrá, doktore. Jenom ať ta ošetřovatelka není moc hezká."

Jules objednal ošetřovatelku a pak odešel s Lucy. Johnny si sedl do křesla vedle postele, aby počkal na ošetřovatelku. Nino opět usínal, na obličeji výraz vyčerpání. Johnny přemýšlel o Ninových slovech, že vůbec nežárlil kvůli tomu, jak to tehdy před rokem v Palm Springs s těma dvěma ženskýma dopadlo. Nikdy mu ani nepřišlo na mysl, že by Nino byl mohl žárlit.

Byl už tomu rok, co Johnny seděl ve své přepychové kanceláři, v úřadovně filmové společnosti, kterou řídil, a cítil se tak mizerně jako ještě nikdy v životě. Bylo to překvapující, vždyť první film, který vyrobil a v němž sám hrál hlavní úlohu a Nino jednu z vedoucích, vynášel spoustu peněz. Všechno klaplo. Každý odvedl svou práci. Film stál méně peněz, než předpokládal rozpočet. Každý si na něm nadělal malé jmění a Jacka Woltze připravil o deset let života. Teď měl Johnny dva další filmy ve výrobě, v jednom hrál hlavní úlohu on, v druhém Nino. Nino se báječně vyjímal na filmovém plátně, byl jedním z těch okouzlujících, prosťoučkých milovníků, které si ženské tak rády tisknou k ňadrům. Chlapeček, co zabloudil. Na co sáhl, to

přinášelo peníze; přímo se valily. Padrino dostával svůj podíl prostřednictvím banky a Johnny z toho měl upřímnou radost. Nezklamal padrinovu víru. Jenže dnes mu to zrovna moc nepomáhalo.

Nyní, když se stal úspěšným nezávislým filmovým producentem, měl zrovna tolik moci, a snad i víc, než kolik jí měl jako zpěvák. Krásné ženy ho obletovaly stejně jako před tím, i když z mnohem prospěchářštějších důvodů. Měl vlastní letadlo a žil ještě rozmařileji než dříve; měl totiž zvláštní daňové úlevy, jaké umělci nemají. Tak co ho k čertu vlastně trápilo?

Věděl ovšem, co. Hlava ho bolela, dýchací cesty ho bolely, v hrdle ho svrbělo. Jediný způsob, jak to tam poškrábat a ulevit svrbění, byl zpěv, ale bál se to třeba jen zkusit. Zavolal kvůli tomu Julese Segala, aby zjistil, kdy bude moci klidně zpívat, a Jules mu řekl, že kdykoli bude chtít. Pokusil se a hlas měl tak chraptivý a mizerný, že toho nechal. A příštího dne krk bolel jako čert, ovšem jinak, než dokud mu neodstranili ty uzlíky. Bolel hůř, pálil. Od té doby nezpíval, bál se, že by navždy ztratil hlas, že by si ho zničil.

Jestli tedy nebude už moct zpívat, co mu vůbec ještě zbývá? To všechno ostatní přece nestojí ani za zlámanou grešli! Zpěv je to jediné, v čem se opravdu vyzná. Kdoví, jestli se ve zpěvu a ve svém druhu hudby nevyzná líp než kdokoli jiný na světě. Býval opravdu výborný, to si uvědomoval. Za všechny ty roky z něho vyrostl dokonalý profesionál. Nikdo mu nemusí radit, nikoho se nemusí ptát. Prostě se v tom vyzná. Jaká škoda, jaká zatracená škoda!

Byl pátek a rozhodl se, že víkend stráví s Virginií a dětmi. Jako obvykle jí jen zatelefonoval, že přijde. To proto, aby jí poskytl možnost říci ne. Nikdy neřekla ne. Za všechny ty roky od rozvodu ani jednou. Nikdy by totiž nechtěla zabránit setkání dcer s otcem. Jaká báječná ženská, řekl si Johnny. Byl s Virginií šťasten. I když věděl, že mu na ní záleží víc než na kterékoli jiné ženě, kterou zná, bylo pro oba vyloučeno, aby spolu žili jako muž a žena. Později, až jim bude pětašedesát, až půjde na odpočinek, by možná mohli odejít na odpočinek spolu, spolu se uchýlit do ústraní.

Jenže v konfrontaci s realitou se jeho představy poněkud zhroutily; když přijel k Virginii, zjistil, že je trochu podrážděná a obě děvčata nebyla jeho příjezdem nijak zvlášť nadšena, protože měla strávit víkend s přítelkyněmi na jednom kalifornském ranči, kde mohla jezdit na koních.

Johnny řekl Virginii, aby poslala děvčata na ranč, a s pobaveným úsměvem je políbil na rozloučenou. Jak dobře je chápe! Které děcko by si nevyjelo raději na ranč, kde může jezdit na koních, než aby se muselo poflakovat doma s nabručeným otcem, který chce vždycky prosazovat svou autoritu. Řekl Virginii: „Něco si vypiju a pak také vypadnu.“

„Jak chceš,“ poznamenala. Měla jeden ze svých zlých dnů; byly sice řídké, ale člověk je hned poznal. Život, který vedla, nebyl pro ni nijak snadný.

Všimla si, že si namíchal mimořádně velký drink. „Na co se potřebuješ posílit?“ zeptala se ho. „Všechno ti přece krásně vychází. V životě jsem netušila, že jsi takový dobrý obchodník!“

Johnny se na ni usmál. „Není to tak těžké.“ A současně si v duchu řekl, tak o tohle jde! Rozuměl ženám a právě pochopil, že Virginia má všivou náladu, protože si myslí, že mu všechno vychází podle jeho přání. Ženské snad opravdu nevidí rády, když se jejich mužům daří příliš dobře. Zbavuje je to části jistoty, že si udrží moc, kterou nad nimi vykonávají prostřednictvím lásky, pohlavního návyku či manželských pout. A proto spíš aby ji potěšil, než aby si postěžoval, řekl: „Co z toho k čertu mám, když už stejně nemohu zpívat?“

Mrzutým hlasem mu odpověděla: „Ach Johnny, nejsi už přeci děcko! Je ti přes pětatřicet. Proč si stále děláš hlavu kvůli tomu pitomému zpívání? Stejně si jako producent vyděláš víc.“

Johnny na ni udiveně pohlédl. „Jenže já jsem zpěvák. Zpívám rád. Jak to souvisí s věkem?“

„Stejně se mi tvůj zpěv nikdy nelíbil,“ odsekla Virginia nedůtklivě. „Teď, když jsi dokázal, že umíš dělat filmy, jsem ráda, že ti to už nezpívá.“

Prudkost Johnnyho reakce je oba překvapila. „To je hezké svinstvo, cos mi tu řekla!“ Otřáslo jím to. Jak může Virginia takhle smýšlet, proč ho tolik nenávidí ?

Virginia se usmála; potěšilo ji, že se ho to dotklo, a protože se urazila, že se na ni tak osopil, prohodila: „Jak si vlastně myslíš, že mi bylo, když si kvůli tomu tvému zpěvu všechny holky mohly za tebou uběhat nohy? Jak by bylo tobě, kdybych chodila po ulicích s nahým zadkem a lákala tím k sobě všechny chlapy ? Tohle dělalo tvoje zpívání a já jsem si často přála, abys přišel o hlas a nemohl už nikdy zpívat. To bylo ovšem, ještě než jsme se rozvedli.“

Johnny dopil. „Nic nechápeš. Vůbec nic.“ Odešel do kuchyně a vytočil Ninovo číslo. Rychle s ním dohodl, že spolu odjedou na víkend na jih do Palm Springs, a dal Ninovi číslo jedné dívky, aby ji zavolal. Byla to opravdu svěží mladá kráska, kterou chtěl rozhodně dostat do postele. „Přivede přítelkyni pro tebe,“ upozornil Johnny. „Za hodinu tam jsem.“

Virginia se s ním chladně rozloučila. Vůbec mu na tom nezáleželo, měl jednu z řídkých chvil, kdy měl na ni vztek. K čertu s tím, prostě vypadne na víkend a pořádně si pročistí krev.

V Palm Springs bylo pochopitelně vše v nejlepším pořádku. Johnny tam měl vlastní dům, v tuhle roční dobu vždy otevřený a vybavený služebnictvem. Dívky byly mladé, takže s nimi byla dobrá zábava, a ani nebyly nějak zvlášť vypočítavé. Připojilo se k nim několik přátel a zůstali s nimi u bazénu až do večera. Nino odešel do pokoje, aby se převlékl k večeři a ještě se rychle se svou partnerkou pomiloval, dokud byl rozehřátý sluncem. Johnny na to neměl náladu, proto poslal svou dívku, drobnou plnoštíhlou blondýnku jménem Tina nahoru, aby se vysprchovala. Po hádce s Virginií se nikdy nedokázal s žádnou ženou vyspat.

Odešel do zasklené obývací verandy, kde stálo piano. Když ještě zpíval s kapelou, brnkal si jen tak pro pobavení posluchačů na piano a uměl zahrát několik sentimentálních ufňukaných písniček. Posadil se k pianu a chvíli si velmi tiše pobroukával, sem tam nějaké slovo, ale zpěv to nebyl. Ani si nevšiml, že Tina už je v obývacím pokoji a připravuje mu drink. Pak si sedla vedle něho k pianu. Přehrál několik melodií a Tina prozpěvovala s ním. Nechal ji u piana a odešel se nahoru vysprchovat. Ve sprše si zpíval kratičké party, či spíše je recitoval. Oblékl se a sešel dolů. Tina byla stále ještě sama; Nino se buď zabýval svou dívkou, nebo začal nasávat.

Johnny usedl znovu k pianu a Tina vyšla ven k bazénu. Začal zpívat jednu ze svých starých písní. V hrdle ho nic nepálilo. Tóny vycházely ztlumeně, ale ve správné tónině. Johnny pohlédl k bazénu. Tina tam ještě byla, skleněné dveře byly zavřené, nemůže ho tedy slyšet. Z nějakého důvodu nechtěl, aby ho kdokoli slyšel. Znovu spustil starou baladu, která patřila k jeho oblíbeným písním. Zpíval naplno, jako by vystupoval před obecenstvem, nijak sílu hlasu neomezoval, jenom čekal, až se mu v hrdle přihlásí známý pálivý pocit. Nic se nestalo. Naslouchal svému hlasu, zněl trochu jinak, ale líbil se mu. Byl temnější, byl to sytý mužský hlas, ne jinošský, pomyslel si, temně sytý. S pocitem úlevy dozpíval a zůstal zamyšleně sedět u piana.

Za ním se ozval Nino: „To nebylo zlý, kamaráde, to vůbec nebylo zlý!“

Johnny se prudce otočil. Nino stál ve dveřích, sám. Jeho dívka s ním nebyla. Johnnymu se ulevilo. To, že ho slyšel Nino, mu nevadilo.

„Hm,“ utrousil Johnny. „Zbavme se těch holek! Pošli je domů!“

„Pošli si je domů sám,“ odsekl Nino. „Jsou to milý holky, ani mi nenapadne je urazit. A vůbec, právě jsem se s tou svou dvakrát pomiloval. Jak bych vypadal, kdybych ji poslal pryč, a to ještě bez večeře?“

K čertu s tím, pomyslel si Johnny. Ať si to tedy holky poslechnou, i když ten jeho hlas nebude stát ani za pěťák. Zatelefonoval zdejšímu známému kapelníkovi a požádal ho, aby mu poslal pro Nina mandolínu. Kapelník namítl: „Sakra, v Kalifornii přece nehraje nikdo na mandolínu!“ Johnny na něho houkl: „Jen mi ji sežeň!“

V domě byly nejrůznější nahrávací přístroje a Johnny dal dívkám na starost zapínání a vypínání a řízení hlasitosti. Po večeři se pustil do práce. Nino ho doprovázel na mandolínu a Johnny přezpíval všechny své staré písničky. Plně je vyzpívával, vůbec nešetřil hlas. Hrdlo měl v pořádku a připadalo mu, že by mohl zpívat donekonečna. V oněch měsících, kdy nemohl zpívat, často přemýšlel o tom, jak by zpíval, a říkal si, že bude vyslovovat text jinak než zamlada. V duchu si už mnohokrát všechny své písně přezpíval se složitějšími variacemi i jiným důrazem, ale teď to dělal doopravdy. Občas to při skutečném zpěvu nevyšlo tak, jako když si to přezpívával v duchu; když to vyzpívával nahlas, neznělo to už tak dobře. NAHLAS, pomyslel si. Při nahrávání se neposlouchal, byl soustředěn na přednes. Trochu mu nevycházel takt, ale to nevadilo, to se časem spraví. Má přece v hlavě metronom, který ho nikdy nezklamal! Jediné, co potřebuje, je trochu praxe.

Když dozpíval, přikročila k němu Tina s rozzářenýma očima a dlouze ho políbila. „Teď už chápu, proč maminka chodí na všechny tvé filmy.“ Říct to jindy, bylo to snad to nejhorší, co se dá říct. Tentokráte se Johnny a Nino zasmáli.

Přehráli si záznam a Johnny si konečně mohl poslechnout svůj hlas. Změnil se mu, pořádně se mu změnil, ale byl to nepopiratelně i nadále hlas Johnnyho Fontána. Stal se sytějším a temnějším, jak už sám předtím postřehl, ale dalo se z něho vycítit, že tentokráte zpívá muž a ne jinoch. V hlase bylo víc opravdového citu, víc charakteru. A z technického hlediska zpíval mnohem dokonaleji než kdykoli předtím. Podal vskutku mistrovský výkon. A jestli je tak dobrý teď, když vyšel z cviku, jak dobrý bude, až se zase dostane do formy? Johnny se zazubil na Nina: „Je to opravdu tak dobré, jak si myslím?“

Nino pohlédl zamyšleně na jeho šťastnou tvář. „Je to zatraceně dobrý. Ale počkejme, jak budeš zpívat zítra!“

Johnnyho se dotklo, že Nino projevuje tak málo nadšení. „Ty sprosťáku, dobře víš, že takhle zpívat neumíš! Jen si nedělej starosti se zítřkem! Cítím se báječně!“ Toho večera už ale víc nezpíval. Vzal s Ninem dívky na večírek a Tina s ním strávila noc, ale za moc nestál. Dívka byla trochu zklamána. Ale co, pomyslel si Johnny, v jednom dni přece člověk nezmůže všechno!

Ráno se probudil s pocitem obavy, s nejistou hrůzou, zda to nebyl sen, že se mu vrátil hlas. Později, když si uvědomil, že to sen nebyl, dostal strach, že stejně zase hlas ztratí. Přistoupil k oknu a trochu si

pobroukával, potom stále ještě v pyžamu sešel dolů do obývacího pokoje. Na pianu zabrnkal melodii a za chvíli se pokusil doprovázet ji zpěvem. Zpíval tlumeně, ale v hrdle ho nic nebolelo, nechraptěl, a tak spustil naplno. Hlas měl přirozený a sytý, vůbec se nemusel namáhat. Klidně, zcela klidně se mu tóny linuly z hrdla. Johnny pochopil, že zlé časy skončily, že se nemusí už ničeho obávat. A houby bude záležet na tom, jestli zkrachuje se svými filmy, houby záleželo na tom, že včera v noci s Tinou za nic nestál, houby záleželo na tom, že ho Virginia zase začne nenávidět, protože může opět zpívat. Jen jedné věci zalitoval na okamžik. Že se mu hlas nevrátil ve chvíli, kdy by se pravé pokoušel zpívat svým dcerám; jak krásné by to bylo. Opravdu by to bylo krásné.

Do místnosti vesla hotelová ošetřovatelka s vozíkem plným léků. Johnny vstal a upřeně se zahleděl na Nina, který buď spal, nebo umíral. Pochopil, že Nino nežárlil, že se mu vrátil hlas. Nino žárlil jen proto, ze byl tak šťasten, že se mu vrátil hlas. Že tak o to stál, aby mohl zpívat. Teď už mu totiž bylo úplně jasné, že Nino Valenu nestojí vůbec o nic, ani o život!

kapitola 27

Michael Corleone přiletěl až pozdě večer a podle jeho příkazu ho na letišti nikdo neočekával. Doprovázeli ho pouze Hagen a nový tělesný strážce Albert Neri.

Pro Michaela a jeho doprovod bylo v hotelu rezervováno nejpřepychovější apartmá. Ti, s nimiž se Michael potřeboval sejít, tam na něho už čekali.

Bratři se přivítali vřelým objetím. Freddie hodně přibral, vypadal přívětivěji, bujaře a mnohem floutkovštěji. Měl na sobě dokonale střižený šedý hedvábný oblek s vhodnými doplňky. Vlasy měl krátce přistřižené a pečlivě učesané jako filmový herec, tvář hladce vyholenou a na rukou manikúru. Vypadal úplně jinak, než když ho sem před čtyřmi roky poslali z New Yorku.

Pohodlně se opřel v křesle a s láskou si prohlížel Michaela. „Teď, když sis dal spravit tvář, vypadáš mnohem líp. Manželka tě tedy konečně k tomu dohnala, co? Jak se daří Kay? Kdypak nás sem přijede navštívit?“

Michael se na bratra usmál. „Ty taky vypadáš dobře. Kay sem tentokráte málem přijela, ale čeká druhé dítě a první se bez ní ještě neobejde. A kromě toho jsem přiletěl z obchodních důvodů, Freddie, a zítra večer nebo pozítří ráno se musím vrátit.“

„Napřed si něco sněz,“ řekl Freddie. „Máme tady v hotelu senzačního šéfkuchaře, tak znamenitě jsi určitě ještě nikdy nejedl. Běž se vysprchovat a převléct a já tu zatím dám všechno připravit. Pozval jsem všechny, s kým se chceš setkat. Čekají, až budeš mít na ně čas, pak je už zavoláme.“

„Moa Greena si ponechme až na konec,“ prohodil Michael s úsměvem. „Pozvi na večeři také Johnnyho a Nina. A Lucy s jejím přítelem doktorem. Můžeme si popovídat při jídle.“ Obrátil se k Hagenovi. „Chceš přizvat ještě někoho, Tome?“

Hagen zavrtěl hlavou. Freddie ho nepozdravil zdaleka tak přátelsky jako Michaela, ale Hagen se nedivil. Freddie byl u otce špatně zapsán a pochopitelně vinil consiglioriho, že mu to nedokázal vyžehlit. Hagen by tak byl milerád učinil, jenže nevěděl, proč Freddie upadl u otce v nemilost; před ním don žádné výhrady neprojevil. Jenom dával najevo, že je se synem nespokojen.

Bylo už po půlnoci, když se všichni shromáždili kolem jídelního stolu, prostřeného v Michaelově apartmá. Lucy políbila Michaela a nezmínila se, že po operaci vypadá jeho tvář mnohem líp. Jules Segal si se zájmem prohlížel spravenou líc a řekl Michaelovi: „Dobrá práce. Hezky to srostlo. Je sinus v pořádku?“

„Ano. Díky za pomoc.“

Při večeři byl Michael středem pozornosti. Všichni si všimli, jak se způsobem vyjadřování i vystupováním podobá donovi. Dokonce vzbuzoval stejný pocit úcty a vyvolával stejný pocit strachu, i když se choval zcela přirozeně a úzkostlivě se snažil, aby se každý cítil dobře. Hagen se jako obvykle držel zpátky. Toho nového chlapíka neznali; také Albert Neri se choval velmi tiše a nenápadně. Prohlásil, že nemá hlad, sedl si do křesla u dveří a četl místní noviny.

Když se najedli a něco popili, propustili číšníky. Michael se obrátil k Johnnymu. „Slyšel jsem, že zase dokážeš zpívat jako dřív; prý se ti zase vrátili všichni fanoušci. Blahopřeji.“

„Díky,“ ozval se Johnny. Byl zvědav, proč se s ním vlastně chtěl Michael setkat. Jakou službu budou na něm chtít ?

Michael prohlásil ke všem: „Famiglia Corleonových se hodlá přestěhovat sem do Las Vegas. Chceme prodat náš podnik na dovoz olivového oleje a usadit se tady. Don to se mnou a s Hagenem důkladně zvážil a dospěl k názoru, že budoucnost naší famiglie leží právě tady. Neznamená to, že to provedeme hned teď nebo

v příštím roce. Než se všechno zařídí, mohou uplynout ještě dva, tři, čtyři roky. Ale tohle je náš celkový záměr. Tenhle hotel a tohle kasino patří ze značné části některým našim přátelům, takže tady bude naše základna. Moe Greene nám prodá svůj podíl, a pak už tohle všechno budou vlastnit jenom přátelé famiglie.“

Na Freddieho kulaťoučké tváři se objevil výraz plný úzkosti. „Miku, víš určitě, že Moe Greene prodá svůj podíl ? Nikdy se mi o tom ještě nezmínil a tenhle kšeft ho baví. Neřekl bych, že bude souhlasit.“

Michael klidně řekl: „Udělám mu takovou nabídku, že nebude moci odmítnout.“ Tato zcela klidně pronesená slova vyvolala u přítomných zamrazení. Snad také proto, že byla donovým oblíbeným úslovím. Michael se obrátil k Johnnymu: „Don se spoléhá na tebe, že nám na začátku pomůžeš. Bylo nám vysvětleno, že důležitým faktorem na přilákání hazardních hráčů bude showbusiness. Doufáme, že nám podepíšeš smlouvu na pět vystoupení do roka, pokaždé asi tak na dobu jednoho týdne. Totéž očekáváme od tvých filmových přátel. Prokázals jim hodně služeb, můžeš se tedy teď na ně obrátit.“

„Samozřejmě. Pro padrina udělám všechno, to přece víš, Miku,“ Ale v hlase se mu ozval nepatrný stín pochybností.

Michael se usmál a řekl: „Ani ty, ani tví přátelé na tom neproděláte. Dostaneš několik podílů, a máš-li někoho, koho pokládáš za natolik důležitého, tak je dostane také. A pokud mi snad nevěříš, tak dovol, abych tě ujistil, že ti opakuju donova slova.“

Johnny si pospíšil odpovědět: „Věřím ti, Miku. Jenže zrovna teď se tady na Stripu staví deset dalších hotelů a kasin. Než se do toho pustíte, bude trh už možná přesycen a při konkurenci, která tady bude, budete mít co dohánět.“

Ozval se Hagen: „Tři z těchto hotelů financují přátelé famiglie Corleonových.“ Johnny ihned pochopil, že famiglia Corleonových vlastní ty tři hotely i kasina. A že bude k rozdání hodně volných podílů.

„Hned na tom začnu pracovat,“ ujistil Michaela.

Michael se obrátil k Lucy a Julesovi. „Jsem vám zavázán,“ řekl Julesovi. „Dozvěděl jsem se, že byste moc rád zase začal dělat řezničinu a že vám to pro tu vaši starou potratovou aféru nechtějí v nemocnicích umožnit. Chci to od vás slyšet přímo - chcete to opravdu?“

Jules se usmál. „Jistěže ano. Vy ovšem nevíte, jak to v lékařském světě vypadá. Můžete mít jakoukoli moc, jenže tam na to nedají. Bohužel mi asi nemůžete pomoct.“

Michael roztržitě přikývl. „Jistě, máte pravdu. Jenže jedni mí přátelé, celkem dost známí lidé, hodlají vystavět v Las Vegas velkou nemocnici. Město ji bude potřebovat, rozrůstá se a další vzrůst se přece plánuje. Když se jim to správně vysvětlí, tak vás snad přece jen do operačního sálu vpustí. Ksakru, kolik tak dobrých chirurgů, jako jste vy, dokážou vylákat sem do téhle pouště? Nebo alespoň zpoloviny tak dobrých? Tím té nemocnici jen prokážeme službu. Zůstaňte tady. Prý se chcete s Lucy brát?“

Jules pokrčil rameny. „Až si budu jist, že mám vyhlídky.“

Lucy popíchla Michaela: „Miku, jestli tu nemocnici nevystavíš, umřu jako stará panna!“

Všichni se rozesmáli. Všichni kromě Jukse. Ten upozornil Michaela: „Když takové místo přijmu, tak výhradně bez jakýchkoli podmínek!“

Michael chladně odvětil: „Žádné podmínky. Jsem vám zavázán a jen chci vyrovnat svůj dluh.“

„Miku, nezlob se,“ řekla smířlivě Lucy.

Michael se na ni usmál: „Já se nezlobím.“ Obrátil se k Julesovi: „To, co jste řekl, nebylo zrovna moc chytré. Famiglia Corleonových vás už jednou vytáhla z kaše. Pokládáte mě za takového hlupáka, že bych na vás chtěl něco, co byste dělal k smrti nerad ? Když jsem se doslechl, že se zase chcete vrátit k chirurgii, trvalo mi nějaký čas, než jsem přišel na to, jak vám pomoct. A půjde to. Nic na vás nežádám. Ale snad budete náš vztah pokládat za přátelství a předpokládám, že pro mě uděláte totéž, co byste udělal pro kteréhokoli dobrého přítele. To je má podmínka. Můžete ji ovšem odmítnout.“

Hagen sklopil hlavu a pousmál se. Ani sám don by si nebyl mohl počínat líp.

Jules zrudl. „Miku, takhle jsem to ovšem nemyslel. Jsem vám i vašemu otci velmi vděčen. Zapomeňte na to, co jsem řekl.“

Michael přikývl a řekl: „Prima. Do té doby, než bude nemocnice vystavěna a zahájí provoz, budete hlavním lékařem těch čtyř hotelů. Opatřte si personál. Plat se vám také zvýší, ale to si můžete někdy později projednat s Tomem. Pokud jde o tebe, Lucy, tak chci, abys dělala něco důležitějšího. Třeba bys mohla koordinovat práci všech obchodů, které se otevřou v hotelových arkádách. Z finanční stránky. Anebo bys mohla najímat děvčata, která budeme potřebovat pro práci v kasinech, nebo něco podobného. Kdyby si tě tedy Jules nevzal, budeš alespoň bohatá stará panna.“

Freddie zlostně bafal z doutníku. Michael se k němu obrátil a mírně ho upozornil: „Jsem jenom donův poslíček, Freddie. To, co bude chtít na tobě, ti řekne pochopitelně sám, ale určitě to bude něco dost důležitého, abys byl spokojen. Odevšad slyšíme, jaký pořádný kus práce jsi tady udělal.“

„Tak proč se na mě zlobí?“ postěžoval si Freddie. „Jen proto, že kasino prodělává? Na to já dohlížet nemůžu, to má na starosti Moe Greene. Co k čertu vlastně táta ode mě chce?“

„S tím si nedělej starosti,“ konejšil ho Michael. Obrátil se na Johnnyho. „Kde je Nino? Těšil jsem se, že ho konečně uvidím.“

Johnny pokrčil rameny. „Nino je vážně nemocný. Je ve svém pokoji, stará se tam o něho ošetřovatelka. Ale tady doktor tvrdí, že bychom ho měli dát do ústavu, že se chce zabít. Nino!“

Michaela to opravdu překvapilo. Zamyšleně řekl: „Nino byl odjakživa správný chlap. Nepamatuji si, že by kdy byl někomu provedl nějakou lumpárnu, nebo že by někoho shodil. V životě o nic nestál. Leda o chlast.“

„Hm,“ utrousil Johnny. „Peněz má jako železa, práce by mohl mít, kolik by chtěl, ať už koncerty nebo filmy. Za film dnes dostává padesát tisíc a klidně je rozfofruje. O slávu nestojí. Za všechny ty roky, co spolu kamarádíme, opravdu neudělal nic všivého. A teď se ten uličník upíjí k smrti!“

Jules hodlal něco říci, ale vtom se ozvalo zaklepání. Překvapilo ho, že chlapík sedící v křesle až u dveří nešel otevřít, ale dále si četl noviny. Dveře otevřel Hagen a málem odlétl stranou, jak Moe Greene prudce vtrhl do místnosti, následován dvěma tělesnými strážci.

Moe Greene byl hezký chlap, gangster, který si vysloužil ostruhy jako najatý vrah syndikátu Murder Incorporated v Brooklynu. Později rozšířil své zájmy na hazard, odešel hledat štěstí na Západ, byl prvním, kdo odhadl, jaké možnosti skýtá Las Vegas, a vybudoval jeden z prvních hotelů s kasinem na Stripu. Pořád se ještě uměl nepříčetně rozčilit a v hotelu se ho všichni báli, nevyjímaje Freddieho, Lucy a dokonce Julese. Vyhýbali se mu, jak jen to šlo.

Na pěkné tváři měl zarputilý výraz. Oslovil Michaela: „Čekal jsem, že se tu jednou objevíte, Miku. Musíme si spolu promluvit. Zítra mám moc práce a tak jsem si řekl, že vás musím zastihnout ještě dnes. Co vy na to?“

Michael na něho pohlédl s jakoby přátelským údivem. „Ale ano,“ řekl a kývl na Hagena. „Tome, přines panu Greenovi sklenku.“ Jules si všiml, že chlapík, kterému říkali Albert Neri, si soustředěně prohlíží Moa Greena a vůbec si nevšímá obou tělesných strážců opírajících se o dveře. Věděl, že tady k žádnému násilnému činu dojít nemůže, ne v samotném Las Vegas. Něco takového bylo přísně zakázáno, mohlo by to totiž smrtelně ohrozit celý projekt na proměnu Las Vegas v zákony chráněnou svatyni amerických hazardních hráčů.

Moe Greene přikázal oběma tělesným strážcům: „Opatřte pro všechny tyhle lidi žetony, ať si můžou na náš účet zahrát.“ Zjevně měl na mysli Jukse. Lucy, Johnnyho a Michaelova tělesného strážce Alberta Neriho.

Michael souhlasně přikývl. „To je dobrý nápad,“ Teprve nato vstal Albert Neri ze židle a chystal se vyjít spolu s ostatními.

Když se ti čtyři rozloučili, zůstali v místnosti Freddie, Hagen, Moe Greene a Michael.

Greene postavil sklenici na stůl a s těžko přemáhaným vztekem řekl: „Co znamenají ty řeči, že famiglia Corleonových chce ode mě odkoupit celý můj podíl? Já odkoupím vaše podíly! Mě odsud nevyženete!“

Michael mu řekl smířlivě: „Vaše kasino prodělává, ačkoli pro to nejsou žádné důvody. Zřejmě je nevedete tak, jak by bylo třeba. Možná, že nám by to šlo líp!“

Greene se drsně zasmál. „Vy zatracení Taliáni, člověk vám prokáže laskavost a vezme k sobě Freddieho, když jste na tom byli zle, a teď mě chcete vystrnadit. To si ovšem jenom myslíte! Já se nedám od nikoho hned tak vyhnat a mám přátele, kteří se za mě postaví.“

Michaelova odpověď zněla stále ještě smířlivě: „Vzal jste si sem Freddieho proto, že vám famiglia Corleonových dala hezkou hromádku peněz na zařízení vašeho hotelu. A navíc vám obstarala bankovní úvěr pro kasino. A také proto, že se Molinariho famiglia zaručila za Freddieho bezpečnost a poskytla vám za to nějaké služby. Famiglia Corleonových je tedy s vámi vyrovnána. Nechápu, proč se tak rozčilujete. Odkoupíme váš podíl za jakoukoli rozumnou částku, kterou nám určíte. Co je na tom nespravedlivé? Přitom, jak vaše kasino prodělává, vám tím přece jen prokazujeme službu.“

Greene zavrtěl hlavou. „Famiglia Corleonových už nemá takovou moc. Padrino je nemocný. Ostatní famiglie vás vyhánějí z New Yorku, a proto si myslíte, že vám pšenice pokvete tady. Miku, dobře vám radím, nepokoušejte se o to!“

„Tak proto jste si tedy myslel, že klidně můžete Freddiemu před lidmi nafackovat?“ nadhodil Michael tiše.

Hagen se překvapeně zadíval na Freddieho. Ten zrudl. „Ale Miku, to nic nebylo. Moe to tak nemyslel. Občas se unáhlí, ale on a já jsme dobří kamarádi. Že ano, Moe?“

Greene zostražitěl. „To víš, že jo. Občas musím lidem nakopat do zadku, aby to tu klapalo. Na Freddieho jsem se navztekal, protože si nemohl odpustit, aby neobskočil každou barovou číšnici, a dovoloval jim, aby se flákaly. Trochu jsme se poškorpili a já mu napravil hlavu.“

Michael se s nehybnou tváří otázal bratra: „Napravil ti hlavu, Freddie?“

Freddie se na mladšího bratra zakabonil a neodpověděl. Greene se zasmál a řekl: „Ten sviňák si bral do postele vždycky dvě najednou. Musím ale uznat, Freddie, žes to těm ženským vždycky udělal báječně! Těm, cos je měl v posteli, už nikdo jiný nedokáže vyhovět!“

Hagen si všiml, že tohle Michaela zaskočilo. Pohlédli na sebe. Tak to je zřejmě pravý důvod donovy nespokojenosti s Freddiem! Don byl odjakživa v otázkách sexu puritán. Takové výstřelky jako brát si do postele dvě holky najednou určitě pokládal za zdegenerovanost. Navíc Freddie tím, že se dal fyzicky ponížit chlapíkem, jako je Moe Greene, jen přispěl k dalšímu znevážení famiglie Corleonových. To je jistě další důvod, proč u otce upadl v nemilost.

Michael se zdvihl ze židle a tónem, který nepřipouštěl diskusi, prohlásil: „Zítra se musím vrátit do New Yorku, rozmyslete si tedy tu cenu!“

Greene na něho zuřivě vyjel: „Vy všiváku jeden, to si myslíte, že mě můžete jen tak lehce shodit přes palubu ? Ještě jsem ani nechodil za holkama a už jsem odrovnal víc chlápků než vy! Odletím do New Yorku a sám si s donem promluvím. Něco mu už nabídnu!“

Freddie nervózně řekl Hagenovi: „Tome, ty jsi consigliori, co kdybys promluvil s donern a něco mu navrhl?“

Teprve teď začišela z Michaela na Freddieho a Greena mrazivá síla jeho osobnosti. „Don se už částečně stáhl na odpočinek. Záležitosti famiglie teď vedu výhradně já sám. A Hagena jsem zprostil funkce consiglioriho. Bude jedině mým právním zástupcem tady v Las Vegas. Za několik měsíců se sem přistěhuje i s rodinou, aby dal do běhu všechny potřebné právní záležitosti. Takže všechno, co máte na srdci, vyklopte mně!“

Nikdo neodpověděl. Michael pokračoval formálním tónem:

„Fredie, jsi můj starší bratr, vážím si tě. Ale nikdy víc se už s nikým nespolčuj proti famiglii, Donovi se o tom ani nezmíním.“ Nato se obrátil ke Greenovi: „Neurážejte lidi, kteří se vám snaží pomoct. Raději uplatněte svou energii na to, abyste zjistil, proč kasino prodělává. Famiglia Corleonových do něho nainvestovala hromadu peněz a protihodnotu za to nedostávala. Nepřijel jsem sem proto, abych vás urážel. Nabízím vám pomocnou ruku. Prosím, jestli mi na tu pomocnou ruku plivnete, je to vaše věc. Víc k tomu neřeknu.“

Ani jednou nezdvihl hlas, ale Freddie i Moe Greene po jeho slovech vystřízlivěli. Michael vstal od stolu a upřeně na ně pohlédl; dal jim tím najevo, že je propouští. Hagen přistoupil ke dveřím a otevřel je. Oba odešli beze slova rozloučení.

Příštího rána vzkázal Moe Greene Michaelovi, že svůj podíl na hotelu neprodá za žádnou cenu. Vzkaz přišel vyřídit Freddie. Michael pokrčil rameny a řekl bratrovi: „Chtěl bych ještě před návratem do New Yorku navštívit Nina.“

V Ninově apartmá zastihl Johnnyho při snídani. Jules vyšetřoval Nina za staženým závěsem ložnice. Když konečně rozhrnul závěs, byl Michael Ninovým vzhledem přímo šokován.

Ten člověk se přímo rozpadal. Oči měl zamžené, ústa propadlá, svaly na obličeji ochablé. Michael usedl na pelest a řekl: „Nino, jsem rád, že jsem tě tu zastihl. Don se stále na tebe ptá.“

Nino se zazubil stejně jako kdysi. „Pověz mu, že umíráni. Pověz mu, že showbusiness je nebezpečnější než dovoz olivovýho oleje.“

„Uzdravíš se. Jestli máš nějaké těžkosti, při kterých by ti famiglie mohla pomoct, klidně se mi svěř!“

Nino zavrtěl hlavou. „Nic mě netrápí, vůbec nic.“

Michael s ním ještě chvíli rozprávěl a pak odešel. Freddie je všechny tři doprovodil na letiště, ale na Michaelovu žádost s nimi nečekal do odletu. Když Michael nastupoval s Hagenem a Nerim do letadla, obrátil se k Nerimu a zeptal se ho: „Zapamatoval sis ho dobře?“

Neri si poklepal na čelo: „Moa Greena mám tady uvnitř pěkně zaškatulkovanýho a očíslovanýho.“

kapitola 28

Při zpátečním letu do New Yorku Michael odpočíval a pokoušel se usnout. Marně. Blížilo se nejtěžší, dokonce snad osudné období jeho života. Déle se to už odsouvat nedalo. Všechno bylo připraveno, všechna preventivní opatření učiněna. Dva roky preventivních opatření! Další odklad byl vyloučen. Když minulý týden don caporegimům a ostatním členům famiglie Corleonových oficiálně oznámil, že odchází na odpočinek, pochopil Michael, že mu otec tímto způsobem dává na vědomí, že čas dozrál.

Od návratu domů už uplynuly téměř tři roky a před více než dvěma lety se oženil s Kay. Ty tři roky se dopodrobna seznamoval s rozsáhlou obchodní činností famiglie. Kolik hodin jen strávil s Tomem Hagenem, kolik jich jen strávil s donem! Ohromilo ho, jak bohatá a mocná je famiglia Corleonových. V samém středu New Yorku vlastnila nesmírně cenné nemovitosti, obrovské kancelářské budovy. Pomocí prostředníků spoluvlastnila dvě wallstreetské makléřské firmy a několik bank na Long Islandu, částečně jí patřilo několik továren na výrobu konfekce a k tomu přicházela ovšem navíc její nezákonná činnost na poli hazardních her.

Nejzajímavější skutečností, kterou Michael při zkoumání dřívějších obchodních transakcí famiglie Corleonových zjistil, bylo, že krátce po válce poskytovala famiglia za odměnu ochranu skupině vyrábějící pirátská vydání gramofonových desek. Tito podvodníci zhotovovali a prodávali gramofonové desky slavných umělců tak dokonale, že nikdy nebyli dopadeni. Z těchto desek, prodávaných přímo do obchodů, nedostávali umělci a původní výrobci pochopitelně ani cení. Michael zjistil, že díky pirátským vydáním přišel Johnny o spoustu peněz, protože do doby, než ztratil hlas, patřily v Americe jeho desky k nejoblíbenějším.

Michael se na tuto věc zeptal Hagena. Proč připustil don, aby tihle podvodníci ošidili jeho kmotřence? Hagen pokrčil rameny. Obchod je obchod! Kromě toho byl tehdy Johnny u dona v nemilosti, právě se totiž rozvedl se svou láskou z mládí, aby se oženil s Margot Ashtonovou. Don byl velmi pohoršen.

„A co že toho ti chlapi nechali?“ podivil se Michael. „Chytila je policie?“

Hagen zavrtěl hlavou. „Don jim přestal krátce po Conniině svatbě poskytovat ochranu.“

S podobnými případy se Michael setkal ještě několikrát; don napřed někomu uškodil a pak mu nakonec pomohl. Ne snad z mazanosti či pro strýčka Příhodu, ale proto, že měl příliš mnoho nejrůznějších zájmů, a také možná proto, že takový je už svět, v němž se zcela přirozeně spojuje dobro se zlem.

Michael se oženil s Kay v Nové Anglii; byla to tichá svatba za účasti pouze její rodiny a několika jejích přítelkyň. Pak se přestěhovali do jednoho z domů v longbeachské rezidenci. Michaela překvapilo, jak dobře Kay vychází s jeho rodiči i s ostatními obyvateli rezidence. Pochopitelně ihned otěhotněla, jak se to od správné italské manželky starého ražení očekává, a to také pomohlo. A druhé dítě, které právě bylo na cestě, ledy definitivně prolomilo.

Kay ho bude čekat na letišti, vždycky mu přijížděla naproti, vždycky byla tak ráda, že se už vrátil z cesty. I on byl rád. Jenom tentokráte ne. Ukončení této cesty totiž znamená, že bude muset zahájit akci, na kterou se celé tři roky připravoval. Don bude na něho čekat. Caporegimové budou na něho čekat. A on, Michael Corleone, bude muset vydat rozkazy a učinit rozhodnutí, která určí jeho osud i osud celé jeho famiglie.

Každé ráno, když Kay Adams Corleonová vstala, aby nakrmila dítě, viděla mamu Corleonovou, donovu manželku, jak v doprovodu tělesného strážce odjíždí z rezidence, aby se za hodinu vrátila. Kay brzy zjistila, že tchyně chodí každé ráno do kostela. Po návratu často zaskočila ke Kay na kávu a podívat se na vnouče.

Mama Corleonová pokaždé začala otázkou, proč Kay neuvažuje o přestoupení na katolickou víru, a zcela ignorovala fakt, že Kayino dítě už dali pokřtít v protestantském kostele. A proto se Kay jednou bez ostychu zeptala staré paní, proč chodí každé ráno do kostela, zda to je pro katolíka nezbytné.

Z obavy, že by snad něco takového mohlo Kay odradit od změny víry, řekla paní Corleonová: „Ach ne, kdepak, někteří katolíci chodí do kostela jen na velikonoce a vánoce. Člověk jde, kdy se mu chce.“

„Proč tedy vy chodíte ráno co ráno?“ usmála se Kay.

Mama Corleonová ji svou odpovědí odzbrojila. „Chodím kvůli svému mužovi,“ a ukázala na zem, „aby se nedostal tam dolů.“ Odmlčela se. „Každý den se modlím za jeho duši, aby se dostal tam nahoru,“ a ukázala k nebi. Řekla to s šibalským úsměvem, jako by tím nějakým způsobem jednala proti manželově vůli, nebo jako by to stejně byla ztracená věc. Její italský, jindy tak stařecky skřípavý hlas zněl přitom téměř vesele. A jako vždy, když manžel nebyl přítomen, zachvěl se jí v něm stín neúcty k velkému donovi.

„Jak se daří vašemu manželovi?“ zeptala se Kay zdvořile.

Mama Corleonová pokrčila rameny. „Od té doby, co ho postřelili, to už není on. Všechnu práci nechává na Michaelovi a sám se jako starý blázen piplá se svou zahradou, se svými paprikami a svými rajčaty. Jako by ještě byl sedlák. Jenže takoví jsou prostě mužští!“

Později dopoledne přicházela ke Kay na návštěvu Connie s oběma dětmi, aby si s ní popovídala. Kay měla Connii ráda, její temperament, její zjevnou lásku k Michaelovi. Connie ji naučila vařit některá italská jídla, ale občas přinášela Michaelovi k ochutnání i vlastní, odborněji připravené výrobky.

Také onoho dopoledne se jako obvykle otázala Kay, co si Michael myslí o jejím muži Carlovi. Má Michael opravdu Carla rád, jak se zdá ? Carlo dříve nikdy s famiglií dobře nevycházel, ale za poslední roky se umoudřil. V odborech se opravdu dobře osvědčil, ale musí tak tvrdě pracovat, tak pozdě do noci! Carlo má Michaela upřímně rád, tvrdila vždycky Connie. Ovšem Michaela má vlastně rád každý, tak jak každý má

rád otce. Michael je celý otec. Je opravdu výborné, že Michael převezme rodinný podnik na dovoz olivového oleje!“

Kay už dříve postřehla, že kdykoli Connie mluví o manželovi ve vztahu k famiglii, pokaždé nervózně čeká na nějaké pochvalné uznání o Carlovi. Kay by byla hloupá, kdyby si nebyla povšimla její až téměř úzkostné starostlivosti o to, zda Michael má Carla rád či nikoli. Jednoho večera o tom hovořila s Michaelem a zmínila se o faktu, že nikdo nikdy nehovoří o Sonnym, že se o něm vlastně nikdo nezmíní, alespoň ne před ní. Kdysi se Kay pokusila projevit donovi a jeho manželce soustrast; ti ji vyslechli s málem nezdvořilým mlčením a vůbec na to nereagovali. Pokusila se proto přimět Connii, aby jí o starším bratru něco pověděla, ale bez úspěchu.

Ovdovělá Sandra se přestěhovala i s dětmi na Floridu, kde teď žili její rodiče. Byla učiněna jistá finanční opatření, aby pro ni i děti bylo zabezpečeno pohodlné živobytí, neboť Sonny nezanechal žádný majetek.

Michael jen zdráhavě vysvětlil Kay, co se přihodilo oné noci, kdy zastřelili Sonnyho. Že Carlo zbil manželku a Connie zavolala do rezidence a Sonny zvedl sluchátko a vzteky bez sebe okamžitě odjel. Carlo a Connie tonou proto pochopitelně pořád v obavách, že ostatní členové famiglie ji pokládají za nepřímého viníka Sonnyho smrti. Nebo že z toho viní jejího manžela. Tak tomu ovšem není. Důkazem je, že Connie a Carlo dostali dům v rezidenci a Carlo povýšil - dali mu významné místo v odborovém svazu. A Carlo se napravil, přestal pít, přestal běhat za ženskými, přestal si hrát na chytrého. Famiglia je s jeho prací a chováním za poslední dva roky spokojena.

„Tak proč je někdy večer k nám nepozveš ? Uklidnil bys tak Connii,“ nadhodila Kay. „Chudinka, vždycky je tak nervózní, protože neví, co si o jejím muži myslíš. Tak jí to alespoň řekni. A pověz jí, ať si ty hloupé starosti vyžene z hlavy.“

„To nemůžu,“ odmítl Michael. „V naší rodině o takových věcech nemluvíme.“

„Neměla bych jí to tedy říct já?“ navrhla Kay.

Zmátlo ji, že se na dlouho zamyslel nad něčím, co přece bylo jedině správné. Nakonec řekl: „Raději ne, Kay. Ostatně pochybuju, že by to nějak pomohlo. Connie si tak jak tak bude dělat starosti. S tím nikdo nic nezmůže.“

Kay to zarazilo. Uvědomila si, že Michael se ke Connii vlastně neustále chová trochu odměřeněji než ke všem ostatním, a to přes její lásku k němu. „Přece nekladeš Connii vinu za to, že Sonnyho zabili?“

Michael vzdychl. „To víš, že ne. Je to má sestra a mám ji moc rád. Je mi jí líto. Carlo se sice napravil, jenže stejně není pro ni nejvhodnější muž. S tím se nedá nic dělat. Ale víc už o tom snad nemluvme!“

Kay neměla v povaze dotírat; nechala toho. Zjistila totiž, že Michael se nedá do ničeho nutit, že pak dovede být nepříjemně odměřený. Věděla ovšem, že ona je jediným člověkem na světě, který ho dokáže k něčemu přimět; současně ovšem věděla, že kdyby se o to pokoušela příliš často, připravila by se o tuto moc. A po dvou letech společného života ho milovala ještě víc.

Milovala ho, protože byl vždycky slušný. Divné. Byl ovšem odjakživa slušný ke každému, s kým se dostal do styku, a nikdy, ani v nejmenších věcech si nepočínal despoticky. Zjistila, že mezitím se z něho stal velmi mocný člověk, lidé za ním přicházeli domů a žádali ho o různé služby; chovali se k němu uctivě a s respektem, ale pro jedno si ho cenila nejvíc.

Hned po návratu ze Sicílie se ho celá rodina pokoušela přimět, aby si dal v nemocnici spravit rozbitou tvář. Zejména matka na něho neustále dotírala; při jednom nedělním obědě, když se všichni Corleonovci shromáždili v rezidenci, houkla na něho: „Vypadáš jako filmový gangster! Pro Kristovy rány, už kvůli své ženě si přece dej tu tvář spravit! Aspoň ti už nepoteče z nosu jako nějakému opilému Irovi!“ Don v čele stolu všechno sledoval a zeptal se Kay: „Tobě to vadí?“

Kay zavrtěla hlavou. Don řekl manželce: „Není už v tvých rukou. Nestarej se o to!“ Stará žena ihned zmlkla. Ne snad že by se bála manžela, ale bylo by projevem neúcty pohádat se s ním kvůli takové věci před ostatními.

Jenže Connie, donův miláček, vešla z kuchyně, kde vařila nedělní oběd, do jídelny, tvář rozpálenou od sporáku, a řekla: „Myslím, že by si ten obličej přece jen měl dát spravit. Než ho zranili, byl nejpěknějším mužským z rodiny. Miku, prosím, slib mi, že to uděláš!“

Michael na ni bezmyšlenkovitě pohlédl. Jako by snad opravdu nebyl slyšel jediné slovo z toho, co se tu řeklo. Neodpověděl.

Connie se postavila za otce. „Přiměj ho k tomu!“ řekla donovi. Obě ruce mu láskyplně položila na ramena a začala mu masírovat šíji. Jediná ze všech se chovala k donovi tak důvěrně. Její láska k otci byla dojemná. Byla plná důvěry, jako láska malé dívenky. Don ji poplácal po ruce a řekl: „Už tu umíráme hlady. Napřed postav na stůl špagety a pak si štěbetej!“

Connie se obrátila na manžela: „Carlo, domluv Mikovi, ať si dá tvář spravit. Od tebe si třeba dá říct.“ Její hlas dával najevo, že vztah mezi Michaelem a Carlem je přátelštější než kterýkoli jiný.

Carlo, pěkně opálený, plavé vlasy úhledně otříhané a učesané, usrkával domácí víno. Řekl: „Nikdo nemůže Mikovi radit, co má dělat.“ Od přistěhování do rezidence se z Carla Rizziho stal jiný člověk. Znal své místo ve famiglii a držel se v jeho mezích.

V tom všem bylo něco, čemu Kay nerozuměla, něco, co nepronikalo ven. Jako ženě jí bylo jasné, že Connie dělá všechno možné, aby si otce omotala kolem prstu, počínala si ovšem roztomile a jistě upřímně. Chyběla jí však spontánnost. Carlo jí svou odpovědí jen dal mužsky najevo, že je pošetilá. Michael to všechno ani nezaregistroval.

Michaelova znetvořená tvář Kay ani trochu nevadila, trápila se jen kvůli bolestem, které mu to způsobovalo, Chirurgickým zákrokem na tváři by se vyhojil i sinus. Jenom proto si přála, aby si Michael lehl do nemocnice a podrobil se operaci. Současně však chápala, že z důvodů jemu vlastních si přeje mít tvář nadále znetvořenou. Byla si jista, že to chápe i don.

Proto ji po narození prvního dítěte překvapila Michaelova otázka: „Chceš, abych si dal spravit tvář?“

Kay přikývla. „Znáš přece děti, tvému synu bude tvá tvář určitě vadit, jen jak bude natolik velký, aby pochopil, že není normální. Pokud jde o mě, Michaeli, mně to opravdu vůbec nevadí, ale byla bych nerada, kdyby to mělo vidět naše dítě.“

„Dobrá,“ usmál se na ni. „Provedu to.“

Vyčkal, až se vrátila z porodnice domů, a pak podnikl všechny potřebné kroky. Operace byla úspěšná. Promáčknutí v tváři téměř úplně zmizelo.

Celá rodina měla radost, ale Connie větší než všichni ostatní. Každý den navštěvovala Michaela v nemocnici a vždycky přivlekla s sebou Carla. Když se Michael vrátil domů, bouřlivě ho objala a políbila a s obdivným pohledem prohlásila: „Teď už je z tebe zase můj hezký bratr!“

Jedině don zůstal lhostejný. Pokrčil rameny a poznamenal: „Jaký je v tom rozdíl?“

Vděčná však byla Kay. Věděla, že Michael to učinil proti své vůli. Učinil tak výhradně na její prosbu, neboť ona je jediným člověkem na světě, který ho dokáže přimět, aby jednal proti vlastní přirozenosti.

Onoho odpoledne, kdy měl Michael přiletět zpátky z Las Vegas, přijel Rocco Lampone s limuzínou do rezidence pro Kay, aby ji odvezl na letiště manželovi naproti. Vždycky mu jezdila naproti, když se vracel z cest, zejména proto, že se jí bez něho v opevněné rezidenci stýskalo.

Viděla ho, jak vystupuje z letadla s Hagenem a tím novým člověkem, který pro něho pracuje, Albertem Nerim. Příliš sympatický jí Neri nebyl, svou tichou zavilostí jí připomínal Luku Brasiho. Všimla si, jak vykročil za Michaelem a držel se krok stranou a jak rychlým pronikavým pohledem přejel po celém okolí. Neri také první spatřil Kay a dotkl se Michaelova ramene, aby ho upozornil, kterým směrem se má podívat.

Kay vběhla manželovi do náručí a on ji rychle políbil a pustil. Společně s Hagenem a Kay nastoupil do limuzíny a Albert Neri zmizel. Kay ani nepostřehla, že nasedl do jiného vozu, kde již seděli další dva muži, a že tento vůz jel těsně za limuzínou až do Long Beache.

Kay se nikdy neptala Michaela, jak pořídil. I taková zdvořilá otázka byla pokládána za nemístnou; určitě by jí dal stejně zdvořilou odpověď, ale oběma by jim to připomnělo zakázané území, které bylo z jejich manželství navždy vyčleněno. Kay už to vůbec nevadilo. Když jí však Michael oznámil, že večer musí strávit s otcem, aby ho informoval o cestě do Las Vegas, nemohla potlačit výraz zklamání.

„Opravdu mě to mrzí,“ ujistil ji Michael. „Zítra večer si vyjedeme do New Yorku, půjdeme do divadla a pak na večeři.“ Pohladil ji po břiše; byla už skoro v sedmém měsíci. „Až se ti to narodí, budeš zase uvázaná. K čertu, jsi víc Italka než Američanka! Dvě děti za dva roky!“

Kay mu kousavě odsekla: „A ty jsi víc Američan než Ital! Jsi první večer doma a strávíš ho na obchodní schůzce.“ Řekla to však s úsměvem. „Ale nepřijdeš domů pozdě?“

„Před půlnocí. Když budeš unavená, nečekej na mě!“

„Počkám na tebe,“ ujistila ho Kay.

Toho večera se v rohové kanceláři donova domu sešli don, Michael, Hagen, Carlo Rizzi a oba caporegimové, Clemenza i Tessio.

Atmosféra schůzky nebyla zdaleka tak nenucená jako v dřívějších dobách. Od té doby, co don ohlásil, že odchází na částečný odpočinek a že Michael přebírá vedení všech podniků patřících famiglii, vládlo určité napětí. Nástupnictví ve vedení takového komerčního kolosu, jako byla famiglie, nemuselo být dědičné. V kterékoli stejně mocné famiglii mohli vedení po donovi klidně převzít vlivní caporegimové jako Clemenza a Tessio. Nebo alespoň se jim mohlo dovolit, aby se odtrhli a založili vlastní famiglie.

Kromě toho od uzavření míru s pěti famigliemi moc Corleonovců upadla. Nesporně nejmocnější byla teď v newyorské oblasti Barziniho famiglia; spojenectví s Tattagliovci jí získalo postavení, které kdysi zaujímala famiglia Corleonových. Tato aliance navíc rafinovaně omezovala moc Corleonovců tím, že násilně pronikala

do jejích hráčských oblastí, zkoušela jejich reakci a když viděla, že se jí neklade odpor, zřizovala tam vlastní sázkové kanceláře.

Donův odchod na odpočinek Barziniovce a Tattagliovce velmi potěšil. I když z Michaela třeba vyroste silný soupeř, na dalších deset let se rozhodně nedokáže ve lstivosti a vlivu vyrovnat donovi. Famiglia Corleonových tedy zcela jasně upadala.

Corleonovci opravdu utrpěli citelné ztráty. Z Freddieho se vyklubal pouhý hospodský a sukničkář, což v sicilském nářečí znamená chamtivé dítě, neustále sající z matčina prsu - jedním slovem zženštilec. Sonnyho smrt byla hotovým neštěstím. Jistě, dopustil se omylu, když poslal mladšího Michaela zabít Turka a toho policejního kapitána. I když se to snad z hlediska taktiky zdálo správným, z hlediska dlouhodobé strategie to byla hrubá chyba. Nakonec musel don kvůli tomu vstát z postele. Michael tím přišel o dva roky cenných zkušeností, které mohl nabýt pod otcovým vedením. Jmenování Ira consigliorim bylo snad jedinou bláhovostí, které se don kdy dopustil. Žádný Ir se nikdy nedokáže ve lstivosti vyrovnat Sicilanu. Takový názor převládal ve všech famigliích, a proto si vážily více aliance Barzini-Tattaglia než Corleonovců. O Michaelovi si myslely, že se rázností nevyrovná Sonnymu, i když je jistě inteligentnější, ale přesto ne tak inteligentní jako otec. Prostě - průměrný nástupce a muž, jehož není třeba se příliš obávat.

Státnické umění, s nímž don uzavřel mír, mu sice vyneslo všeobecné uznání, ale protože nepomstil Sonnyho vraždu, ztratila famiglia Corleonových na vážnosti. Usuzovalo se, že takové státnické umění pramení ze slabosti.

Muži, kteří seděli v donově pracovně, tohle všechno věděli, a někteří z nich tomu možná i věřili. Carlo měl Michaela rád, ale nebál se ho tak jako Sonnyho. Clemenza sice uznával, že způsob, jak Michael zatočil se Sollozzem a kapitánem McCluskeym, byl bravurní, přesto však se neubránil pocitu, že Michael je příliš měkký, než aby mohl být donem. Clemenza doufal, že mu bude dovoleno vytvořit svou famiglii, že bude moci z říše Corleonových odštěpit vlastní říši. Jenže don dal najevo, že tomu tak nebude, a Clemenza si příliš dona vážil, než aby ho neposlechl. Pokud ovšem se celá situace nestane nezvladatelnou.

Tessio měl o Michaelovi lepší mínění. V tom mladíkovi vytušil něco jiného: moudře utajovanou energii, muže žárlivě střežícího skutečnou sílu před očima veřejnosti, přísně se držícího donovy zásady, že pro člověka je lepší, jestliže přítel podceňuje jeho dobré vlastnosti a nepřítel přeceňuje jeho nedostatky.

Don a Hagen ovšem nechovali o Michaelovi falešné představy. Don by nikdy nebyl odešel na odpočinek, kdyby nebyl bezvýhradně přesvědčen, že Michael dokáže získat famiglii zpět původní postavení. Hagen byl po uplynulé dva roky Michaelovi učitelem a překvapilo ho, jak rychle Michael pronikl do všech spletitostí rodinného podniku. Pravý syn svého otce.

Clemenza a Tessio měli Michaelovi za zlé, že snížil počet mužstva jejich regimů a neobnovil Sonnyho regime. Teď tedy měla famiglia Corleonových pouze dvě bojeschopné divize s menším počtem mužstva než dříve. Clemenza a Tessio to pokládali zejména vzhledem k útokům Barziniovců a Tattagliovců na jejich říši za vyslovenou sebevraždu. Proto doufali, že se na dnešní mimořádné schůzce, svolané donem, učiní náprava.

Michael začal zprávou o výsledcích cesty do Las Vegas a o Greenově odmítnutí prodat svůj podíl. „Uděláme mu ovšem nabídku, kterou nebude moct odmítnout," řekl. „Jak všichni víte, zamýšlí famiglia Corleonových přenést svou činnost na Západ. Na Stripu nám budou patřit čtyři hotely s kasiny. Bezprostředně se to ovšem uskutečnit nedá. Potřebujeme čas, abychom všechno zařídili." Nato se obrátil ke Clemenzovi: „Pete, na tobě a na Tessiovi chci, abyste ještě rok vytrvali při mně, bez otázek a bez výhrad. Po roce se oba můžete odštěpit od naší famiglie a postavit se na vlastní nohy, založit si své famiglie. Jistě nemusím zdůrazňovat, že zůstaneme přáteli; ani bych se neodvážil urazit vás a vaši úctu k otci tím, že bych jen na minutku o tom zapochyboval. Ale do té doby na vás požaduju, abyste se řídili mými příkazy a neznepokojovali se. V běhu jsou určitá jednání, která vyřeší problémy, o kterých si myslíte, že jsou nevyřešitelné. Mějte tedy ještě chvíli strpení."

Ozval se Tessio: „Jestli chce Moe Greene mluvit s tvým otcem, proč to nedovolit? Don vždycky dokázal každýho přesvědčit; není člověka, který by nebyl uznal jeho důvody."

Odpověděl mu don sám: „Odešel jsem na odpočinek. Michael by ztratil úctu, kdybych zasáhl. A kromě toho je Greene člověk, s kterým bych raději nemluvil."

Tessio si vzpomněl na historku, kterou slyšel - že Moe Greene jednou večer zpolíčkoval v lasvegaském hotelu Freddieho Corleona. Zavětřil zradu. Opřel se v křesle. Moe Greene je mrtvý člověk, usoudil. Famiglia Corleonových si nepřeje ho přesvědčit.

„Zarazí famiglia Corleonových svou činnost v New Yorku úplně?" ozval se Carlo Rizzi.

Michael přikývl. „Prodáváme podnik na dovoz olivového oleje. Všechno, co půjde předat, předáme Tessiovi a Clemenzovi. Ale Carlo, nechtěl bych, aby sis dělal kvůli svému zaměstnání starosti. Vyrostl jsi v Nevadě, znáš celý stát, znáš tamní lidi. Počítám, že budeš mou pravou rukou, až se tam přestěhujeme."

Carlo se pohodlně opřel, obličej zrudlý uspokojením. Jeho čas se blíží, přejde na nejvyšší stupínky moci.

Michael pokračoval: „Tom Hagen už není consigliori. Bude naším právním zástupcem v Las Vegas. Asi za dva měsíce se tam přestěhuje natrvalo i s rodinou. Výhradně jako právní zástupce. Od tohoto okamžiku se na něho už nikdo nesmí v žádné záležitosti obracet. Je právním zástupcem a tím to končí. Všechny další spekulace o Tomovi jsou zbytečné. Tak to chci! A pak, budu-li kdy potřebovat radu, kdo by mi poradil líp než otec?“ Všichni se zasmáli. Ale vzdor žertu pochopili. Hagen je odstaven, nemá už žádnou moc. Každý z nich letmo pohlédl na Hagena, jak reaguje, ale jeho tvář se ani nepohnula.

Clemenza promluvil sípavým hlasem tlustých lidí: „Takže za rok už budeme moct jet na vlastní pěst, je tomu tak?“

„Možná dřív,“ řekl mu Michael nadějně. „Můžete pochopitelně zůstat v naší famiglii, to záleží na vás. Většina naši moci přejde ovšem na Západ, takže by snad přece jen bylo líp, kdybyste měli vlastní organizaci.“

Tessio klidně nadhodil: „V tomto případě bys nám snad mohl dát souhlas, abychom do svých regimů přibrali nový lidi. Ti Barziniovi lotři se mi tlačí do rajónu. Třeba by bylo rozumný je tak trochu naučit dobrým móresům.“

Michael zavrtěl hlavou. „Ne. To by nebylo rozumné. Nevšímejte si toho. O tom všem se bude jednat; všechno se vyřeší, než se odsud stáhneme.“

Jenže Tessio se nedal tak snadno odradit. Obrátil se přímo na dona s rizikem, že vyvolá Michaelovu nelibost. „Promiň mi, padrino, ale třeba mě omluví dlouhý léta našeho přátelství. Myslím si totiž, že ty i tvůj syn se s tou celou nevadskou záležitostí dostanete do pěkný šlamastiky! Jak můžete čekat, že tam budete mít úspěch, jestli tady nebudete mít silný zázemí, který by vás podporovalo? Jedno je spojený s druhým! A jestli se odsud stáhnete, budou mít Barziniovci a Tattagliovci nad náma převahu. Budou mně i Petovi pořádně zatápět a dřív nebo pozdějc budeme muset skákat podle jejich píšťalky! A Barzini není zrovna člověk, který by mi voněl. Tvrdím, že famiglia Corleonových musí svůj tah uskutečnit s pořádným bouchnutím do stolu, ne se přitom krčit u země! Měli bysme posílit naše regimy a dobýt zpátky ztracený oblasti na Staten Islandu!“

Don zavrtěl hlavou. „Uzavřel jsem mír, uvědom si to. Nemůžu zrušit dané slovo.“

Tessio se přesto ještě nechtěl dát umlčet. „Každý ví, že od tý doby nás Barzini pořád provokuje. A kromě toho je novým šéfem famiglie Corleonových Michael; co jemu tedy může zabránit, aby neudělal to, co uzná za vhodný? A pak není přece vázanej vaším slovem.“

Michael mu rázně skočil do řeči. Přímo velitelským tónem mu řekl: „To, co je teď předmětem vyjednávání, ti přinese odpověď na tvé otázky a odstraní tvé pochybnosti. Když ti mé slovo nestačí, zeptej se svého dona!“

Tessio pochopil, že tentokráte zašel příliš daleko. Kdyby se odvážil zeptat se dona, znepřátelil by si Michaela. Pokrčil rameny a řekl: „Myslil jsem na dobro famiglie, ne na svý. Já se už o sebe postarat dovedu.“

Michael se na něho přátelsky usmál. „Tessio, nikdy jsem o tobě ani v nejmenším nezapochyboval. Nikdy. Jenom mi důvěřuji V těchhle věcech se ovšem nemůžu vyrovnat ani tobě, ani Petovi, ale koneckonců mám vedle sebe otce. Nebudu si počínat tak zle, všichni z toho vyjdeme dobře.“

Schůzka skončila. Nejdůležitější novinkou bylo, že Clemenza a Tessio budou smět vytvořit ze svých regimů vlastní famiglie. Tessiovi připadnou hazardní hry a doky v Brooklynu, Clemenzovi hazardní hry na Manhattanu a kontakty famiglie na longislandských dostihových závodištích.

Oba caporegimové odešli; neuklidnilo je to, nebyli docela ve své kůži. Carlo Rizzi ještě chvíli otálel v naději, že konečně nastal čas, kdy se s ním bude zacházet jako s rovným, ale rychle postřehl, že Michael na to ještě nepomýšlí. Ponechal proto dona, Hagena a Michaela o samotě v rohové místnosti. Albert Neri ho vyprovodil z domu a Carlo si všiml, že zůstal stát ve dveřích a sledoval, jak přechází přes osvětlené prostranství rezidence.

Don, Hagen a Michael si vydechli, jak to jen dokáží lidé, kteří už dlouhé roky žijí pospolu v jednom domě a v jedné rodině. Michael přinesl donovi trochu anýzovky a Hagenovi skotskou. Nalil i sobě, což činil jen zřídka.

První promluvil Hagen: „Miku, proč mě z té akce vypouštíš?“ Michaela to zřejmě překvapilo. „Budeš mým mužem číslo jedna v Las Vegas! Budeme vyvíjet jen přísně legální činnost a ty budeš mým právním zástupcem. Může snad být něco důležitějšího?“

Hagen se smutně pousmál. „O tom nemluvím. Mluvím o tom, že Rocco Lampone sestavuje bez mého vědomí tajný regime. Mluvím o tom, že jednáš přímo s Nerim a nikoli prostřednictvím mým nebo některého caporegima. Leda že nevíš, co Lampone dělá.“

Michael se ho klidně otázal: „Jak ses dozvěděl o tom Lamponově regimu?“

Hagen pokrčil rameny. „Neboj se, nikdo nic netuší, vím to jen já. Ve svém postavení totiž můžu vidět všechno, co se děje. Poskytl jsi Lamponovi vlastní zdroj příjmů, dal jsi mu velkou volnost. Proto potřebuje lidi, aby mu v té jeho malé říši pomáhali. Mně však musí nahlásit každého, koho si najme. A také jsem si všiml, že každý, koho zařadí na výplatní listinu, je příliš dobrý na přidělenou práci a dostává trochu víc peněz, než za ni přísluší. Mimochodem sis vybral toho pravého, když sis vybral Lampona. Počíná si perfektně."

Michael se ušklíbl. „Ne tak perfektně, abys na to nepřišel. Lampona ostatně vybral don."

„Prosím," řekl Hagen. „Tak proč mě z té akce vypouštíte?"

Michael se mu podíval do očí a bez obalu odpověděl: „Tome, ty nejsi consigliori pro čas války! Při tom, co chceme podniknout, se mohou semlít všelijaké zlé věci a budeme možná muset bojovat. A navíc nechci, aby ses náhodou dostal do první palebné linie."

Hagen zrudl. Kdyby mu totéž pověděl don, pokorně by to přijal. Jak k čertu dospěl Michael k tak ostrému odsudku?

„Dobře," odpověděl, „jenže já náhodou souhlasím s Tessiem. Myslím, že na to všechno jdeš úplně špatně. Ten krok děláš ze slabosti, nikoli ze síly. To je vždycky zlé. Barzini je jako vlk a až tě začne trhat na kusy, ostatní famiglie nehnou pro Corleonovce ani prstem."

Konečně promluvil don. „Tome, tak nerozhodl jen Michael. Při tom všem jsem mu radil já. Jsou věci, které možná bude třeba udělat, a já za ně rozhodně nechci být odpovědný. To je mé přání, nikoli Michaelovo. Tebe jsem nikdy nepokládal za špatného consigliorilio, ale Santina, nechť mu je zem lehká, jsem pokládal za špatného dona. A kdo by si byl pomyslel, že se z Freddieho stane sukničkář? Tak se netrap. Michael má mou plnou důvěru a ty také! Z důvodů, které nesmíš vědět, je vyloučeno, abys měl jakoukoli účast na tom, k čemu třeba dojde. Mimochodem, upozornil jsem Michaela, že Lamponův tajný regime tvému zraku neunikne. To dokazuje, jak ti věřím."

Michael se zasmál. „Na mou duši jsem nevěřil, že na to přijdeš, Tome."

Hagen pochopil, že se ho snaží usmířit. „Třeba bych nějak mohl pomoct?" nadhodil.

Michael rozhodně zavrtěl hlavou. „Jsi ze všeho venku, Tome!"

Hagen dopil. Před odchodem jenom Michaelovi mírně vytkl: „Jsi skoro tak dobrý jako tvůj otec. Jenom jednomu se ještě musíš naučit!"

„Čemu?" otázal se vlídně Michael.

„Jak říkat ne."

Michael vážně přikývl. „Máš pravdu. Zapamatuju si to."

Po Hagenově odchodu prohodil Michael vesele otci: „Všemu ostatnímu jsi mě tedy už naučil. Teď mi pověz, jak říct lidem ne, aby se jim to líbilo!"

Don vstal a usedl za velký psací stůl. „Lidem, které máš rád, nemůžeš říct ne, alespoň ne často. V tom je to tajemství. A když už jim to ne řekneš, tak musí znít jako ano. Nebo je musíš přimět, aby to ne řekli sami. Musíš tomu obětovat čas a námahu. Ale já jsem ze staré školy, ty jsi nová moderní generace, na mě nedej!"

Michael se zasmál. „Určitě! Ale souhlasíš, aby Tom s tím neměl nic společného, že?"

Don přikývl. „Nesmí být do toho zapleten!"

Michael řekl klidným hlasem: „Myslím, že je načase, abych tě ujistil, že to, co se chystám udělat, není jen pomsta za Apolloniu a Sonnyho. Je to ta jediná správná věc, která se dá udělat. Tessio a Tom se nemýlí, pokud jde o Barziniovce."

Don Corleone přikývl. „Msta je pokrm, který chutná nejlíp, když se sní studený. Nikdy bych ten mír neuzavřel, kdybych nebyl věděl, že jinak by ses nemohl dostat domů. Ale překvapilo mě, že se Barzini přece jen ještě pokusil tě dostat. Snad to bylo dohodnuto ještě před mírovým jednáním a už to nemohl zarazit. Víš určitě, že nešli po donu Tommasinovi?"

„Mělo to tak vypadat. A bylo by jim to báječně vyšlo, ani ty bys nebyl pojal podezření. Jenže vyvázl jsem z toho živý. Ještě jsem dokonce zahlédl Fabrizzia, jak prochází branou a prchá. A samozřejmě jsem si po návratu domů všechno ještě dodatečně prověřil."

„Našli toho pastýře?" otázal se don.

„Já ho našel. Už před rokem. Má v Bufallu pizzerii. Nové jméno, falešný pas a totožnost. Daří se mu moc dobře, tomu pastýři Fabrizziovi."

Don přikývl. „Nemá už tedy smysl déle čekat. Kdy to spustíš?"

„Chci počkat, až Kay porodí. Jenom pro případ, kdyby se něco sepsulo. A chci, aby Tom už byl usazen v Las Vegas, takže by ho s tím vůbec nemohli uvádět do spojitosti. Myslím asi tak za rok."

„Připravil ses na všechny eventuality?" zeptal se don, ale při těchto slovech se na Michaela nepodíval.

„Ty v tom nemáš žádnou úlohu," řekl Michael laskavě. „Za nic neodpovídáš. Veškerou odpovědnost přebírám já. Dokonce bych ti upřel právo veta. Kdyby ses o to teď pokusil, opustil bych famiglii a pustil se vlastní cestou. Za nic neodpovídáš."

Don se na delší chvíli odmlčel a pak povzdychl: „Budiž tedy. Snad právě proto jsem odešel na odpočinek, snad právě proto jsem předal všechno tobě. Svůj úkol na světě jsem už splnil, na víc už nemám sílu. A některé povinnosti nemohou na sebe vzít ani nejlepší z nejlepších. To bychom tedy měli!"

Během onoho roku porodila Kay Adams Corleonová druhé dítě, zase chlapce. Porod proběhl lehce, bez komplikací, a po návratu ji přivítali v rezidenci jako královskou princeznu. Connie darovala novorozeněti hedvábnou, v Itálii ručně šitou výbavičku, nesmírně cennou a krásnou. Řekla Kay: „Našel ji Carlo. Prošťáral všechny newyorské obchody, aby sehnal něco opravdu mimořádného; sama jsem nemohla najít nic, co by se mi líbilo!" Kay jí s úsměvem poděkovala a ihned pochopila, že tahle krásná báchorka je určena pro Michaelovy uši. Byla na nejlepší cestě stát se opravdovou Sicilankou.

Téhož roku také zemřel Nino Valenti na mozkovou mrtvici. Jeho smrt vyvolala tučné titulky v bulvárním tisku, protože film, který s ním natočil Johnny Fontáne, běžel teprve několik týdnů a měl obrovský úspěch; z Nina se stala velká hvězda. Noviny se zmínily, že pohřeb organizuje osobně Johnny Fontáne a že bude soukromý, pouze za účasti příbuzných a blízkých přátel. V jedné senzačně zabarvené zprávě se dokonce psalo, že v jednom interview si Johnny Fontáne kladl vinu za přítelovu smrt; prý ho měl přinutit, aby se dal léčit. Ale v reportérově podání to znělo spíš jako obvyklé výčitky svědomí citlivého, ale nevinného svědka tragédie. Johnny Fontáne učinil ze svého přítele z mládí, Nina Valentiho, filmovou hvězdu, a co víc už může přítel pro přítele udělat ?

Pohřbu v Kalifornii se kromě Freddieho nezúčastnil žádný člen famiglie Corleonových. Přišli na něj Jules Segal s Lucy. Don sice chtěl jet do Kalifornie, ale utrpěl slabší srdeční záchvat, který ho na měsíc upoutal na lože. Poslal místo sebe obrovský věnec. Jako oficiálního zástupce famiglie vyslali na Západ Alberta Neriho.

Dva dny po Ninově pohřbu byl Moe Greene zastřelen v hollywoodském domě své milenky, jakési filmové hvězdy. Albert Neri se objevil v New Yorku teprve měsíc poté. Strávil dovolenou u Karibského moře a do služby se vrátil opálen téměř do černa. Michael Corleone ho přivítal s úsměvem a několika pochvalnými slovy, jež obsahovala i informaci, že od nynějška bude Neri dostávat „příjem" navíc, zisky ze sázkové kanceláře, kterou famiglia vlastní ve Východní čtvrti a která byla považována za neobyčejně výnosnou. Neri byl spokojen; těšilo ho, že žije ve světě, který řádně odměňuje člověka, když splní svou povinnost.

díl VIII

kapitola 29

Michael Corleone se zajistil proti všem nečekaným eventualitám. Jeho plán byl dokonalý, jeho ochranná hradba neproniknutelná. Trpělivě vyčkával a doufal, že na přípravy bude mít ještě celý rok. Jenže rok, který potřeboval, mu nebyl dopřán, protože se proti němu postavil osud, a to způsobem zcela nečekaným. Michaela totiž nechal na holičkách sám padrino, sám velký don.

Jednoho slunečního dopoledne, když ženy byly v kostele, oblékl don Vito Corleone svůj zahradnický úbor: široké šedé kalhoty, vyrudlou modrou košili, obnošený špinavě hnědý plstěný širák se zamaštěnou šedivou hedvábnou stuhou. Za poslední roky don hodně přibral a pěstování rajčat holdoval podle svého tvrzení jen proto, že to sloužilo jeho zdraví. Nikoho ovšem neoklamal.

Ve skutečnosti totiž strašně rád zahradničil; strašně rád se časně zrána díval na svou zahradu. Připomínala mu dětství na Sicílii před šedesáti lety, připomínala mu je bez hrůzy, bez zármutku nad otcovou smrtí. Na fazolkách, spořádaně vyrovnaných v řádcích, už vypučely bílé květy; všechno bylo lemováno silnými zelenými stonky cibulek. Na konci zahrady stál na stráži velký sud, naplněný kravskou močůvkou, nejlepším zahradním hnojivem. Tam dole také stály čtvercové dřevěné, vlastnoručně zhotovené rámy, vypletené pevnými bílými provázky. Po rámech se už plazily úponky rajčat.

Don pospíchal pokropit zahradu. Nesmi přece čekat, až slunce začne příliš hřát a změní vodu v ohnivé krystalky, které by mohly spálit salátové listy, jako by byly z papíru. Slunce je důležitější než voda, ovšem voda je také důležitá; jenže oboje neuvážlivě smícháno může způsobit velkou pohromu.

Don chodil po zahradě a hledal mravence. Kdyby je našel, znamenalo by to, že mu zeleninu napadly mšice a že mravenci po nich jdou a že tedy bude muset použit postřiku.

Zahradu pokropil právě včas. Slunce začínalo hřát a don si pomyslel: „Opatrně, opatrně!“ Ale povšiml si, že zůstalo ještě několik úponků, které je třeba podepřít, a tak se znovu schnul. Jen co tenhle poslední řádek dodělá, vrátí se do domu. Náhle měl pocit, jako by mu slunce sestoupilo až skoro přímo nad hlavu. Vzduch se naplnil tančícími zlatými skvrnami. Michaelův starší syn právě přibíhal zahradou k místu, kde don klečel, a chlapec byl obklopen žlutým oblakem oslňujícího světla. Jenže don se nedal oklamat, na to už byl příliš starý. Za tímto planoucím žlutým oblakem se ukrývala smrt, připravená vrhnout se na něho, a don varovně mávl na chlapce, aby se k ní nepřiblížil. Ještě to stihl! Do prsou ho udeřil perlík a zalapal po dechu. Vzápětí se zhroutil.

Chlapec se obrátil a běžel do domu pro otce. Michael a několik mužů přiběhli od brány rezidence do zahrady a tam našli dona ležícího obličejem k zemi, křečovitě sevřené dlaně plné hlíny. Zdvihli ho a odnesli clo stínu vydlážděného patia. Michael poklekl k otci a uchopil ho za ruku. Jeho lidé zatím zatelefonovali pro sanitku a lékaře.

Don s vypětím posledních sil otevřel oči, aby ještě jednou spatřil syna. Obličej protkaný rudými nitkami mu od těžkého srdečního záchvatu téměř zmodral. Umíral. Ještě jednou vdechl vůni zahrady, žlutý oblak světla ho udeřil do očí a don zašeptal: „Život je tak krásný!“

Osud ho ušetřil pohledu na slzy žen; zemřel dřív, než se vrátily z kostela, dřív než přijela sanitka s lékařem. Zemřel obklopen svými muži, svíraje ruku syna, jehož miloval nejvíc.

Pohřeb byl královský. Všech pět newyorských famiglii vyslalo své dony a caporegimy. Johnny Fontáne se dostal na první stránku bulvárních plátků, protože se přes Michaelovo varování účastnil pohřbu. Dokonce dal tisku prohlášení, že Vito Corleone byl jeho kmotrem a nejskvělejším člověkem, jakého kdy poznal; je mu ctí, že mu bylo umožněno vzdát poslední poctu takovému člověku a houby mu záleží, kdo o tom ví nebo neví.

Rozloučení se zesnulým se konalo po starém způsobu v jeho domě v rezidenci. Amerigo Bonasera ještě nikdy neodvedl tak dokonalou práci. Splatil tak všechny závazky; svého starého přítele a padrina upravil se stejnou láskou, s jakou matka stroji dceru na svatbu. Padaly pochvalné zmínky, že ani smrt nedokázala z tváře velkého dona smazat ušlechtilost a důstojnost a tyto poznámky plnily Ameriga Bonaseru zaslouženou pýchou a zvláštním pocitem moci. Jedině on věděl, jak smrt hrůzně zpustošila donovo vzezření.

Dostavili se všichni staří přátelé a přívrženci. Nazorine, jeho manželka, jeho dcera s manželem a dětmi. Lucy Manciniová s Freddiem z Las Vegas. Tom Hagen s manželkou a dětmi, donové ze San Franciska, Los Angeles, Bostonu a Clevelandu. Rakev nesli Rocco Lampone a Albert Neri s Clemenzou a Tessiem a pochopitelně i s oběma donovými syny. Všechny domy v rezidenci byly plné věnců.

Před branou rezidence byli novináři, fotografové a malý mikrobus; všem bylo jasné, že jsou v něm lidé z FBI s filmovými kamerami, aby celé to divadlo natočili. Novináři, kteří se pokoušeli proniknout dovnitř k vlastnímu obřadu, narazili u brány a plotu na stráže, které na nich žádaly průkazy totožnosti a pozvánku. Ačkoli se s novináři zacházelo s krajní zdvořilostí a dostalo se jim venku i pohoštění, dovnitř vpuštěni nebyli. A kdykoli se pokusili promluvit s někým z odcházejících, střetli se s kamennými tvářemi a zarytým mlčením.

Michael strávil většinu dne v rohové kanceláři s Kay, Hagenem a Freddiem. Uváděli k němu ty, kdo mu chtěli vyslovit soustrast. Michael je přijímal velmi zdvořile, i když ho někteří z nich oslovili jako padrina nebo dona Michaela; jen Kay si povšimla, že se mu rty zkřivily nevolí.

Clemenza a Tessio se připojili k tomuto vybranému kroužku a Michael jim osobně namíchal drinky. Chvíli se hovořilo o obchodních záležitostech a Michael oznámil, že rezidence se všemi domy bude prodána stavební společnosti. S obrovským ziskem - další důkaz donova génia.

Všem bylo jasné, že corleonovská říše se napříště bude rozkládat na Západě, že famiglia Corleonových bude likvidovat své newyorské panství. S tímto krokem se vyčkávalo do donova odchodu na odpočinek anebo do jeho smrti.

Někdo poznamenal, že uplynulo už téměř deset let od doby, kdy se v domě sešlo k slavnostní příležitosti tolik lidí; opravdu, od svatby Connie Corleonové a Carla Rizziho už uplynulo téměř deset let. Michael přikročil k oknu a vyhlédl do zahrady. Tehdy seděl v zahradě s Kay a ani v nejmenším se mu nesnilo, že ho čeká tak nečekaný osud. A jeho umírající otec řekl: „Život je tak krásný!“ Michael si nedokázal vzpomenout, že by se don kdy jen slůvkem zmínil o smrti, jako by si snad smrti příliš vážil, než aby o ní filosofoval.

Nadešel čas odjet na hřbitov. Nadešel čas pohřbít velkého dona. Michael uchopil Kay pod paží a vyšel do zahrady k ostatním smutečním hostům. Za ním šli caporegimové se svými vojáky, následováni všemi prostými lidmi, které padrino zahrnoval po celý život svou přízní - pekařem Nazorinem, vdovou Colombovou a bezpočtem ostatních z jeho světa, jemuž tak tvrdě, ale spravedlivě vládl. Dokonce i někteří jeho nepřátelé mu přišli vzdát poslední poctu.

Michael na to všechno hleděl se sevřeným, zdvořilým úsměvem. Nijak mu to neimponovalo. Dokáže-li ovšem v poslední chvilce života i on říci: „Život je tak krásný!“, pomyslel si, pak přece jen je všechno ostatní podřadné. Dokáže-li i on tolik věřit v sebe sama, pak opravdu už na ničem jiném nezáleží. Půjde v otcových šlépějích, bude se starat o děti, o rodinu, o svůj svět. Jenže jeho děti budou vyrůstat v jiném světě. Budou z nich lékaři, umělci, vědci. Guvernéři. Presidenti. Prostě cokoli. Postará se o to, aby se přidružily k velké rodině ostatních lidí, ale on sám jako mocný a prozíravý otec bude tuto velkou rodinu velmi ostražitě pozorovat.

Den po pohřbu se shromáždili nejvýznamnější členové famiglie Corleonových v rezidenci. Krátce před polednem byli uvedeni do donova prázdného domu. Přijal je Michael.

Bylo jich tolik, že téměř zaplnili rohovou kancelář. Byli tam oba caporegimové, Clemenza a Tessio; Rocco Lampone se svým rozvážným, spolehlivým výrazem; Carlo Rizzi, velmi zdrženlivý, dobře si uvědomující své postavení ve famiglii; Hagen, kterého tato krize přiměla, aby přijel přes svou přísně zákonnou funkci; Albert Neri, který se snažil být pokud možno stále v Michaelově blízkosti, připaloval novému donovi cigarety, míchal mu drinky, prostě dělal všechno, aby famiglii Corleonových vzdor neštěstí, které ji právě postihlo, dával najevo svou neochvějnou věrnost.

Donova smrt byla pro famiglii velkým neštěstím. Bez něj jako by snad ztratila polovinu moci; zdálo se, že při případných jednáních s aliancí Barzini-Tattaglia jí už nekynou skoro žádné šance. Tohle si každý z přítomných uvědomoval a čekalo se na Michaelova slova. V jejich očích ještě nebyl novým donem; toto postavení či tento titul si dosud ničím nezasloužil. Kdyby byl padrino zůstal naživu, snad by byl Michaelovi zajistil nástupnictví; teď je ovšem zaručené neměl.

Michael vyčkal, až Neri všem nalil. Pak klidným hlasem prohlásil: „Chci vám všem říci, že vím, jak vám je. Vím, že jste si všichni mého otce vážili, ale teď si děláte starosti, co bude s vámi, s vašimi rodinami. Někteří z vás se jistě ptají, jakým způsobem ovlivni to, co se stalo, naše záměry i sliby, které jsem vám učinil. Nuže, na to vám odpovím: nijak! Všechno půjde dál, jak jsme to naplánovali.“

Clemenza potřásl svou velkou, střapatou býčí hlavou. Vlasy měl popelavě šedé a jeho obličej s rysy jakoby zalitými silnou vrstvou tuku nebyl na pohled právě hezký. „Teďka se Barziniovci a Tattagliovci na nás nemilosrdně vrhnou, Miku. Buď se s nimi pustíš do boje, nebo musíš začít vyjednávat.“ Každý v místnosti postřehl, že Clemenza Michaela nijak formálně neoslovil, tím méně pak titulem don.

„Vyčkejme, a uvidíme, co se stane,“ řekl Michael. „Ať oni poruší mír první.“

„Už to udělali, Miku,“ ozval se Tessio svým tichým hlasem. „Dnes ráno otevřeli v Brooklynu dvě sázkový kanceláře. Oznámil mi to policejní kapitán, co vede na okrsku seznam chráněných podniku. Za měsíc už nebudu mít v Brooklynu jediný věšák, kam bych si mohl pověsit klobouk!“

Michael se na něho zamyšleně zahleděl. „Udělal jsi s tím něco?“

Tessio zavrtěl malou, fretčí hlavou. „Ne. Nechtěl jsem ti přidělávat další problémy.“

„Správně. Zatím nic nedělej. No, a tohle platí pro vás pro všechny. Zatím nic nedělejte. Na provokace nereagujte. Poskytněte mi několik týdnů, abych všechno urovnal, abych si zjistil, odkud vane vítr. Pak sjednám dohodu tak, aby pro každého z přítomných byla co nejvýhodnější. Potom se naposledy sejdeme a definitivně se rozhodneme.“

Ignoroval jejich překvapení a Albert Neri je začal vyprovázet ven. Michael ještě úsečně dodal: „Tome, ty tu ještě chvíli zůstaň!“

Hagen přistoupil k oknu, které vedlo na volné prostranství před domem. Čekal, dokud Neri nevyprovodil oba caporegimy a Rocca Lampona střeženou branou ven. Pak se otočil k Michaelovi a zeptal se: „Podařilo se ti už převzít všechna politická spojení?“

Michael zavrtěl smutně hlavou. „Všechna ne. Byl bych ještě potřeboval další čtyři měsíce. Už jsme na tom s donem pracovali. Ale mám už všechny soudce, to bylo první, co jsme udělali, a některé významnější členy Kongresu. S politickými předáky tady v New Yorku to šlo pochopitelně jako po másle. Famiglia Corleonových je mnohem mocnější, než si kdokoli myslí, ale přesto jsem doufal, že se mi podaří všechno stoprocentně zabezpečit.“ Usmál se na Hagena. „Ty už sis zatím jistě udělal o všem jasný obraz, vid?“

Hagen přikývl. „Ani mi to nedalo moc práce. Až na to, proč sis přál, abych v tom neměl prsty. Ale pak jsem si nasadil svůj sicilský klobouk a nakonec mi i tohle bylo jasné.“

Michael se zasmál. „Táta řekl, že to uhodneš. Jenže teďka to je přepych, který si nemůžu dovolit. Potřebuju tě tady. Alespoň na několik příštích týdnů. Raději zatelefonuj do Las Vegas a promluv si s manželkou. Jenom jí řekni, že tu musíš zůstat pár týdnů.“

Hagen se zadumaně zeptal: „Jakým způsobem si myslíš, že po tobě půjdou?“

Michael si povzdechl. „Don mě poučil. Prostřednictvím někoho, kdo mi stojí blízko. Barzini mi přichystá léčku prostřednictvím někoho tak blízkého, že ho podle nich ani nemůžu podezírat.“

Hagen se na něho usmál. „To bych mohl být i já!“

Michael mu úsměv vrátil. „Ty jsi Ir, tobě by nevěřili.“

„Mám německo-americký původ!“ ohradil se Hagen.

„To je pro ně totéž jako Ir,“ ujistil ho Michael. „Neobrátí se na tebe a neobrátí se na Neriho, protože Neri je bývalý policajt. A navíc stojíte vy oba příliš blízko mě. Tohle riziko na sebe vzít nemohou. A Rocco Lampone mi zase nestojí dost blízko. Ne, bude to Clemenza, Tessio nebo Carlo Rizzi.“

Hagen tiše prohodil: „Vsadil bych se, že to bude Carlo.“

„Uvidíme. Dlouho čekat nebudeme.“

Dozvěděli se to hned druhého dne ráno, právě když spolu seděli u snídaně. Michael zdvihl telefon v donově kanceláři a když se vrátil do kuchyně, oznámil Hagenovi: „Už to narafičili. Ode dneška za týden se mám sejít s Barzinim. Uzavřít po donově smrti nový mír.“ Michael se zazubil.

„Kdo ti telefonoval, kdo navázal spojení?“ zeptal se Hagen. Oba věděli, že ten člen famiglie Corleonových, který navázal s Barziniovci kontakt, se stal zrádcem.

Michael se na Hagena smutně usmál. „Tessio.“

Po zbytek snídaně mlčeli. Nad kávou potřásl Hagen hlavou. „Byl bych přísahal, že to bude Carlo, nebo snad i Clemenza. Ale o Tessiovi jsem si to nemyslel! Je z nich nejlepší.“

„Je z nich nejinteligentnější. A udělal, co mu připadalo jako jediné rozumné řešení. Přivede mě Barzinimu pod nůž a zdědí famiglii Corleonových. Zůstat při mně znamená podle něj přijít o krk; podle jeho názoru nemůžu totiž zvítězit.“

„A do jaké míry usuzuje správně?“ zeptal se Hagen váhavě po delší odmlce.

Michael pokrčil rameny. „Vypadá to špatně. Jenže otec byl jediný, kdo pochopil, že politické styky a politická moc mají stejnou váhu jako deset regimů. Myslím, že teď už mám v rukou většinu otcova politického vlivu. Jsem ovšem jediný, kdo to ví.“ Povzbudivě se usmál na Hagena. „Však je přiměju, aby mě nazývali donem. Ale z Tessia mi je nanic.“

„Souhlasil jsi se schůzkou s Barzinim?“

„Ano. Ode dneška za týden, večer. V Brooklynu, na Tessiově území, kde budu bezpečný.“ Michael se znovu zazubil.

„Do té doby dávej na sebe pozor,“ varoval ho Hagen.

Poprvé ho Michael chladně odbyl. „Consiglioriho, který by mi dával takovéhle rady, nepotřebuju!“

V týdnu před mírovou schůzkou mezi famigliemi Corleonových a Barziniů dokázal Michael Hagenovi, jak dokáže být obezřetný. Nevytáhl paty z rezidence a nikoho nepřijal bez Neriho po boku. Došlo pouze k jediné mrzuté komplikaci. Conniin nejstarší chlapec měl být biřmován a Kay poprosila Michaela, aby mu šel za kmotra. Michael odmítl.

„Tak zřídka tě o něco žádám,“ naléhala Kay. „Prosím tě, udělej to k vůli mně. Connie si to strašně moc přeje. A Carlo taky. Je to pro ně velice důležité. Michaeli, prosím.“

Viděla, že ho její naléhání rozzlobilo, a čekala tedy, že odmítne. Překvapilo ji proto, když přikývl a řekl: „Tak dobře. Nepřichází ovšem v úvahu, abych opustil rezidenci. Vyřiď jim, ať to zařídí tak, aby kněz toho kluka biřmoval tady. Všechno zaplatím, ať to stojí co to stojí. Kdyby snad měli potíže s duchovními, tak to dá Hagen do pořádku.“

V předvečer schůzky s famiglií Barziniů šel tedy Michael za kmotra synovi Carla a Connie Rizziových. Daroval chlapci velmi drahé náramkové hodinky se zlatým páskem. V Carlově domě se pak pořádala menší oslava, na niž byli pozváni caporegimové, Hagen, Lampone a všichni, kdo bydleli v rezidenci, pochopitelně i donova vdova. Connie byla tak dojata, že celý večer objímala a líbala bratra a Kay. Dokonce Carlo se stal sentimentálním, při každé příležitosti tiskl po zvyku staré vlasti Michaelovi ruku a nazýval ho padrinem. Michael byl neobvykle vlídný a srdečný. Connie pošeptala Kay: „Teď už snad budou z Carla a Michaela opravdoví přátelé. Takováhle příležitost lidi vždycky sblíží.“

Kay stiskla švagrové paži. „Mám z toho takovou radost!“ řekla.

kapitola 30

Albert Neri seděl ve svém bronxském bytě a pečlivě čistil si starou modrou policejní uniformu. Odznak odepnul a položil na stůl, aby ho později vycídil. Služební pistole s pouzdrem ležely na křesle. Tahle stará policejní mechanická práce ho kupodivu těšila; od doby, co ho žena před dvěma lety opustila, se cítil zase jednou šťastný. Bylo tomu jen málokdy.

Oženil se s Ritou, když ještě studovala na střední škole a sám byl policejní bažant. Rita byla plachá, tmavovlasá dívka z přísné italské rodiny - nikdy nesměla zůstat mimo dům déle než do desíti hodin večer. Neri byl do ní hluboce zamilován, do její nevinnosti, cudnosti a temné krásy.

Ze začátku se Rita v manželu jen viděla. Byl neobyčejně silný a Rita poznala, že se ho lidé bojí právě pro tuto sílu i pro jeho nezlomné přesvědčení o tom, co je správné a co nesprávné. Zřídkakdy dovedl být taktní. Když nesouhlasil s postojem nějaké skupiny či názory jednotlivce, mlčel nebo bez okolků vyjádřil své mínění. Nikdy nevyslovil zdvořilý souhlas. Povahou byl pravý Sicilan a uměl se zle rozzuřit; na svou ženu však nikdy.

Během pěti let se Neri stal jedním z nejobávanějších policistů newyorského policejního sboru. A rovněž jedním z nejpoctivějších. Zákon však uplatňoval poněkud osobitými metodami. Nenáviděl chuligány a kdykoli zahlédl tlupu mladých výtržníků, jak v noci ruší veřejný pořádek na rohu ulice a obtěžují kolemjdoucí, rychle a tvrdě zasáhl. Používal k tomu své opravdu mimořádné tělesné síly, jejíž dosah si ani sám pořádně neuvědomoval.

Jedné noci vyskočil v Centrálním parku z hlídkového vozu a postavil si do řady šest chuligánů v černých hedvábných bundách. Jeho kolega zůstal sedět za volantem, a protože znal Neriho, nechtěl s tím mít nic společného. Mládenci - nebylo jim ještě dvacet - zastavovali chodce a žádali je o cigarety; počínali si s mladistvou výhrůžností, ale nikoho se ani nedotkli. A také dotírali na kolemjdoucí dívky oplzlými posunky spíše francouzskými než americkými.

Neri je seřadil podél kamenné zídky, oddělující Centrální park od Osmé třídy. Byl teprve soumrak, ale Neri držel v ruce svou oblíbenou zbraň, velkou baterku. Nikdy se nenamáhal vytáhnout pistoli, nikdy toho nebylo třeba. Zlost mu pokaždé zkřivila tvář do tak brutálně hrozivého výrazu, že pohled na ni a jeho uniformu vyvolal vždycky u chuligánů malou dušičku. A tihle netvořili žádnou výjimku.

Neri se zeptal prvního z nich: „Jak se jmenuješ ?“ Chlapec udal irské jméno. Neri na něj houkl: „Zmizni odsud! Jestli tě dnes večer ještě uvidím venku, tak tě ukřižuju.“ Kývl baterkou a chlapec rychle odešel. Totéž se opakovalo u dvou dalších mládenců. Neri je nechal odejít. Jenže čtvrtý chlapec udal italské jméno a usmál se na Neriho, jako by se dovolával nějakého příbuzenství. Neriho italský původ byl na první pohled zřejmý. Neri se na okamžik na chlapce zahleděl a zeptal se ho zcela zbytečně. „Ty jsi Ital?“ Chlapec se sebevědomě zazubil.

Neri ho baterkou prudce udeřil do čela. Chlapec klesl na kolena. Z rány mu stékala po obličeji krev. Zraněni bylo ovšem jen povrchové. Neri se na chlapce osopil: „Všiváku, děláš ostudu všem Italům. Všem nám kazíš dobrý jméno. Postav se.“ A kopl ho do boku, ne zrovna mírně, ale ne moc tvrdě. „Běž domů a neukazuj se na ulici. Ať už tě v téhle bundě nikdy nepřistihnu! Nebo tě pošlu do nemocnice. A teď maž domů! Máš štěstí, že nejsem tvůj táta!“

S oběma zbylými chuligány se Neri nepáral. Jen je nakopl do zadku a řekl jim, že je tuhle noc už nechce na ulici vidět.

Všechny podobné výjevy se odehrávaly tak rychle, že lidé ani neměli čas se shluknout nebo něco namítat proti jeho postupu. Neri vždycky vzápětí nasedl do hlídkového vozu a řidič ihned odjel. Čas od času ale narazil na nějakého tvrdšího chlápka, který se chtěl rvát a dokonce i vytáhl nůž. Takovíhle chlápci ovšem měli smůlu. Neri je se zběsilou, pohotovou zavilostí zbil do krve a vhodil do hlídkového vozu. Pak je zatkli a obvinili z napadení příslušníka policejního sboru. Obvykle se však s projednáním jejich případu muselo posečkat, až je propustí z nemocnice.

Později přeložili Neriho do rajónu, v němž byly budovy Organizace spojených národů. Hlavním důvodem byla skutečnost, že svému okrskovému seržantu neprojevoval náležitou úctu. Na novém působišti parkovali pracovníci OSN se svými vozy po všech ulicích bez ohledu na policejní předpisy, využívajíce diplomatické imunity. Neri si stěžoval na okrsku a bylo mu řečeno, aby nedělal rozruch a prostě si toho nevšímal. Jenže jedné noci se nedalo jakousi postranní ulicí vůbec projet, tak bezohledně tam byly vozy zaparkovány. Bylo už po půlnoci a Neri vytáhl z hlídkového vozu baterku a rozbil přední skla všech aut na padrť. Ani vysoce postaveným diplomatům se nepodařilo dát si přední skla opravit dřív než za několik dní. Na policejní okrsek se hrnuly protesty a požadavky na ochranu proti takovému vandalismu. Teprve po celém týdnu dalšího rozbíjení předních skel zjistil konečně kdosi, co se vlastně děje, a Alberta Neriho přeložili do Harlemu.

Jednou v neděli krátce nato navštívil Neri s manželkou svou ovdovělou sestru v Brooklynu. Neri, jako ostatně každý Sicilan, k ní choval jakousi dravou protektorskou lásku a chodil k ní alespoň jednou za dva měsíce, aby se ujistil, že se jí daří dobře. Byla mnohem starší než on a měla dvacetiletého syna. Thomas, jemuž chyběla pevná otcovská ruka, jí dělal starosti. Měl několik menších škraloupů a trochu zdivočel. Neri už jednou využil styků na policii, aby chlapce nezatkli pro krádež. Tehdy udržel hněv na uzdě, ale chlapce varoval: „Tommy, jestli bude sestra ještě jednou kvůli tobě plakat, tak tě srovnám sám!“ Bylo to míněno jako

kamarádská strýčkovská výstraha, nikoli jako hrozba. Přestože Tommy patřil k nejtvrdším klukům v oné tvrdé brooklynské čtvrti, strýce Ala se bál.

V sobotu před zmíněnou návštěvou se Tommy vrátil domů velmi pozdě v noci a ještě spal. Matka ho šla do pokoje probudit, aby se oblékl k nedělnímu obědu se strýcem a tetou. Až do kuchyně proniklo otevřenými dveřmi chlapcovo hrubé odmítnutí: „Na to seru, nech mě spát!“ A matka se vrátila s omluvným úsměvem.

Museli tedy jíst bez něho. Neri se zeptal sestry, zda jí chlapec dělá nějaké vážnější starosti, ale zavrtěla hlavou.

Neri s manželkou se chystali k odchodu, když Tommy konečně vstal. Jen bručivě pozdravil a šel do kuchyně. Za chvíli houkl na matku: „Hele, mámo, že bys mi už konečně něco uvařila?“ Jenže to nebyla prosba, nýbrž dotčená výtka zpovykaného děcka.

Matka zaječela: „Kdybys vstal včas k obědu, mohl ses najíst! Kvůli tobě se znovu k plotně nepostavím!“

Byl to nepěkný výstup, pravděpodobně celkem obvyklý, ale Tommy, dosud ještě trochu mrzutý z nevyspání, se dopustil chyby. „Jdi do hajzlu s tím svým rejpáním! Najím se venku!“ Sotva to vyřkl, už toho litoval.

Strýc Al se na něho vrhl jako kočka na myš. Ani ne proto, že právě urazil jeho sestru, ale bylo zřejmé, že takhle mluví s matkou často, jsou-li doma samí. Něco takového se jí před strýcem dosud neodvážil říci. Tuhle neděli si prostě nedal pozor. Jeho smůla.

Před vystrašeným zrakem obou žen uštědřil Neri synovci nemilosrdný, ale opatrný výprask. Zpočátku se mladík pokoušel bránit, ale brzy ustal a prosil o milost. Neri ho fackoval, až mu rty opuchly a zalily se krví. Pak mu zvrátil hlavu a tloukl jí o stěnu. Nato ho udeřil do žaludku, donutil ho lehnout si břichem na podlahu a bouchal mu obličejem o koberec. Oběma ženám potom přikázal, aby na něho počkaly, a odvedl si Tommyho dolů do vozu. Tam si ho vzal na paškál. „Jestli mi sestra ještě někdy poví, žes na ni mluvil tak jako dneska, tak ti tenhle výprask bude připadat jako ženské polibky!“ varoval Tommyho. „Chuligán z tebe nebude, za to ručím. A teď běž nahoru a řekni mé ženě, že na ni čekáni.“

Dva měsíce nato se Neri vrátil z noční služby domů a zjistil, že ho manželka opustila. Sbalila si věci a vrátila se k rodičům. Otec mu řekl, že se ho Rita bojí, že se bojí s ním žít, kvůli jeho vznětlivosti. Neri zkoprněl úžasem. Nikdy ženu neuhodil, nikdy jí ani slůvkem nevyhrožoval, nikdy k ní necítil nic jiného než lásku. Její krok ho tak vyvedl z míry, že se rozhodl vyčkat několik dnů, než za ní zajde, aby si s ní pohovořil.

Jenže na neštěstí se příštího večera dostal ve službě do maléru. Jeho hlídkový vůz obdržel hlášení z Harlemu, že tam došlo k pokusu o vraždu. Vůz ještě nezastavil a Neri jako obvykle už z něj vyskočil. Bylo po půlnoci a Neri držel v ruce svou velkou baterku. Nebylo nijak těžké najít místo zločinu. Před vchodem do jednoho činžáku se kupil houf lidí. Jakási černoška mu řekla: „Ňákej chlap tam podřezal dvě ženský!“

Neri vešel do chodby. Na protějším konci byly otevřené dveře, z nichž proudilo světlo. Neri slyšel sténání. S baterkou v ruce prošel chodbou a vešel do dveří. Jen tak tak že neupadl přes dvě těla ležící na podlaze - asi pětadvacetiletou černošku a černošské děvčátko, snad ani ne dvanáctileté. Silně krvácely z řezných ran na obličeji a těle. V obývacím pokoji našel Neri pachatele. Znal ho dobře.

Byl to Wax Baines, známý pasák, prodavač narkotik a rváč. Oči měl vyboulené účinkem drog, v třesoucí se ruce držel zakrvácený nůž. Neri ho zatkl před dvěma týdny, protože na ulici vážně ublížil jedné ze svých prostitutek. Baines mu tehdy řekl: „Pozor, kamaráde, do toho se nepleťte.“ A Neriho kolega povídal také cosi o tom, že má ty negry nechat, ať se třeba navzájem rozřezají, když se jim chce, ale Neri dopravil Bainese na policejní stanici. Hned příštího dne byl Baines propuštěn na kauci.

Neri nikdy neměl černochy v lásce a služba v Harlemu mu je ještě víc znechutila. Jenom berou drogy a ožírají se, zatímco své ženské nechávají pracovat nebo se kurvit. Takovíhle parchanti přece nejsou na světě k ničemu! Proto Bainesovo zcela zřejmé porušení zákona Neriho rozzuřilo. A z pohledu na pořezané děvčátko se mu udělalo na nic. Chladnokrevně se tedy rozhodl, že tentokráte už Bainese na policejní stanici nedovede.

Jenže za ním už vnikali do bytu svědkové - nájemníci z domu a kolega z hlídkového vozu. Neri nařídil Bainesovi: „Odhoď ten nůž, jsi zatčen!“

Baines se zachechtal. „Kamaráde, bez bouchačky se vám to nepodaří!“ A zdvihl nůž. „Nebo se vám zachtělo tohohle?“

Neri se na něho rychle vrhl, aby kolega neměl čas vytáhnout revolver. Černoch po něm máchl nožem, ale Neriho reflexy byly tak neobyčejně rychlé, že levou dlaní zadržel Bainesův výpad, a současně opsala pravice s baterkou malý, ale zlověstný oblouk. Rána dopadla Bainesovi na levý spánek a černochovi se směšně podlomila kolena jako opilci. Nůž mu vypadl z ruky. Teď už byl docela bezbranný, takže druhý Neriho úder byl neomluvitelný, jak ostatně dokázali svědkové i policejní kolegové při kárném řízení na policejním ředitelství a při následném líčení před trestním soudem. Neri zasadil Bainesovi tak neuvěřitelně prudkou ránu na temeno lebky, že se roztříštilo sklo na baterce, smaltovaný kryt a žárovka vypadly a rozlétly se po místnosti. Bytelný aluminiový obal baterky se promáčkl a jen baterie vevnitř zabránily, že se nerozlomil.

Jeden z vyděšených diváků, černoch žijící v domě a později svědčící proti Nerimu, prohlásil: „Kamaráde, ten negr ale má tvrdou škécu!“

Jenže Bainesova hlava přece jen nebyla dost tvrdá. Úder mu rozrazil lebku a Baines dvě hodiny nato zemřel v harlemské nemocnici.

Albert Neri byl jediný, koho překvapilo, když ho při kárném řízení na policejním ředitelství obvinili z použití nepřiměřené síly. Byl suspendován a bylo proti němu zavedeno trestní řízení. Byl obžalován ze zabití, usvědčen a odsouzen do vězení na dobu jednoho až deseti let. V té době už byl tak zklamaný, navztekaný a pln nenávisti k celé společnosti, že mu to bylo úplně lhostejné. Jak jen se mohli opovážit postavit ho před soud jako nějakého zločince ? Jak jen se mohli opovážit poslat ho do vězení proto, že zabil takovou bestii, jako byl ten negerský pasák? Jak to, že se ani trochu nezajímali o tu ženu a holčičku, které jsou ještě v nemocnici a které Baines pořezal a nadosmrti znetvořil ?

Vězení se nebál. Byl přesvědčen, že se s ním jako s bývalým policistou a zejména vzhledem k druhu provinění bude velmi dobře zacházet. Řada kamarádů z policejního sboru ho ujistila, že se za něj přimluví. Jedině tchán, mazaný Ital starého ražení, majitel rybí tržnice v Bronxu, si uvědomil, že člověk jako Albert Neri nemá velkou naději přežít ve vězení první rok. Může ho zabít kterýkoli spoluvězeň, a nezabije-li, pak on téměř určitě zabije některého z nich. Z pocitu viny, že dcera opustila skvělého manžela pro nějaký ženský rozmar, využil svých styků s famiglií Corleonových (platil za ochranu jednomu z jejích zástupců a donovi posílal darem nejlepší ryby) a požádal, aby zakročila.

Famiglia Corleonových věděla o Albertu Nerim. Stal se už legendárním jako nepodplatitelný a tvrdý policajt; získal si pověst člověka, jehož nelze brát na lehkou váhu, člověka, který dokáže nahnat strach i bez stejnokroje a úřední pistole. O takovéhle lidi jevila famiglia Corleonových vždycky zájem. Skutečnost, že byl policistou, byla zanedbatelná. Mnozí mladí lidé vykročili na nesprávnou cestu a teprve čas či štěstěna je přivedla na tu, která vedla k jejich pravému údělu.

Na Neriho záležitost upozornil Hagena Clemenza, který měl dobrý nos na lidi. Hagen si prostudoval kopii úředního policejního spisu a vyslechl Clemenzu. „Třeba v něm najdeme druhého Luku Brasiho!“

Clemenza rázně přikývl. I když byl velice tlustý, nenesla jeho tvář obvyklý dobrosrdečný výraz tlusťochů. „Taky si to myslím. Na tohle by se měl podívat Mike.“

A než tedy stačili převézt Neriho z dočasného vězení na místo stálého pobytu v káznici na severu státu, bylo mu sděleno, že soudce na základě nových informací a záruk, poskytnutých vysokými policejními důstojníky, jeho případ znovu přešetřil, rozsudek změnil na podmínečný a dal příkaz k jeho propuštění.

Albert Neri nebyl žádný hlupák a jeho tchán žádný milosrdný samaritán. Neri se dozvěděl, co se stalo, a dluh tchánovi vyrovnal tím, že dal souhlas k rozvodu s Ritou. Pak si vyjel do Long Beache, aby poděkoval svému dobrodinci. Návštěva byla pochopitelně předem dohodnuta. Michael ho přijal v knihovně.

Neri vyjádřil dík formálním tónem a byl překvapen a potěšen, jak srdečně ho Michael přijal.

„K čertu, přece jsem nemohl připustit, aby se takhle zacházelo s krajanem ze Sicílie,“ řekl Michael. „Měli vám za to dát metál! Jenže tihle zatracení politici kašlou na všechno, jenom ne na nátlakové skupiny! Nebyl bych ovšem do toho šlápl, kdybych si nebyl napřed všechno neověřil a nezjistil, jak sprostě s vámi naložili. Jeden z mých lidí mluvil s vaší sestrou a ta nám pověděla, že jste si kvůli ní a jejímu klukovi pořád dělal starosti a že jste klukovi napravil hlavu a dbal na to, aby nezludračil. A váš tchán říká, že jste ten nejbáječnější chlap na světě. Tohle člověk slyší zřídka.“ Michael taktně pomlčel o tom, že Neriho opustila žena.

Chvíli rozprávěli. Neri byl odjakživa málomluvný, ale Michaelovi vylil srdce. Michael byl sice jen o pět let starší, ale Neri s ním mluvil, jako by byl mnohem starší, jako by mu mohl být otcem.

Nakonec Michael řekl: „Nemá ovšem význam dostat vás z vězení a pak vás nechat plavat. Můžu vám opatřit nějakou práci. Mám investice v Las Vegas, s vašimi zkušenostmi by z vás mohl být hotelový detektiv. Anebo kdybyste si sám chtěl zařídit nějaký menší podnik, můžu se přimluvit v bance, aby vám dali půjčku na základní kapitál.“

Neri vděčností zrozpačitěl. Hrdě odmítl a pak dodal: „Mám podmíněný trest, musím zůstat pod dohledem soudu.“

Michael ho stroze odbyl: „To je maličkost, tohle zařídím. Na ten soudní dohled zapomeňte. No, a aby banka neměla moc řečí, dám nahradit váš žlutý list jiným.“

Žlutý list je policejní rejstřík trestných činů spáchaných každým jednotlivcem. Obvykle se předkládá soudu, když se uvažuje o výši trestu, který má být vyměřen usvědčenému provinilci. Neri sloužil už dost dlouho u policie, aby věděl, že s mnoha lumpy, předvedenými před soud, zacházel soudce shovívavě jen proto, že podplacené oddělení policejních trestních rejstříků mu předložilo čistý žlutý list. Nebyl tedy ani příliš překvapen, že Michael Corleone může něco takového udělat; překvapilo ho však, že stojí famiglii za takovou námahu.

„Budu-li potřebovat pomoc, ozvu se," řekl Neri.

„Tak dobře," souhlasil Michael a podíval se na hodinky. Neri to pokládal za pokyn k odchodu. Vstal. Ale čekalo ho další překvapení.

„Čas na obětí," konstatoval Michael. „Pojďte se naobědvat se mnou a s mou rodinou. Otec by se s vámi rád seznámil. Půjdeme k němu, Matka určitě připravila nějaké pravé sicilské jídlo - pečené papriky a vajíčka a salám."

Tohle odpoledne bylo nejkrásnější, jaké Neri zažil od dětství, kdy ještě žili rodiče a jemu nebylo patnáct. Don Corleone se choval neobyčejně mile a byl potěšen, když shledal, že Neriho rodiče pocházejí z malé vesnice, vzdálené jen několik minut od jeho rodiště. Rozhovor byl příjemný, jídlo vynikající, červené víno těžké. Neriho napadlo, že se konečně octl mezi svými. Uvědomil si sice, že je jen náhodným hostem, ale pochopil, že by v tomhle světě mohl nalézt stálé místo a být šťasten.

Michael a don ho vyprovodili k vozu. Don mu potřásl rukou a řekl: „Jste skvělý chlap. Tady svého syna Michaela zaučuj u do obchodu s olivovým olejem, stárnu a rád bych odešel na odpočinek. A on ke mně přijde a řekne mi, že chce něco podniknout kvůli tomu vašemu maléru. Tak mu říkám, ať se raději zaučuje do kšeftu s olivovým olejem. Ale on mi nedá pokoj! Říká, podívej, tady je takový skvělý chlap, Sicilan, a oni mu udělají takové svinstvo. A dotírá, nedá mi pokoj, až se o to začnu zajímat sám. Povídám vám to proto, abych vám řekl, že měl pravdu. Teď, když jsme se poznali, jsem rád, že jsme se do toho pustili. Jestli tedy pro vás můžeme ještě něco udělat, stačí jen říct. Rozumíte? Jsme vám k službám." (Když si Neri vzpomněl na donovu laskavost, zalitoval, Se se don nedožil tohoto dne, aby viděl, jakou službu mu prokáže.)

Nerimu netrvalo ani tři dny, aby se rozhodl. Pochopil, že se o něho ucházejí, ale současně pochopil i víc: famiglia Corleonových schvaluje jeho čin, za který ho společnost potrestala. Famiglia Corleonových si ho váží, společnost nikoli. Pochopil, že bude šťastnějším ve světě, který stvořili Corleonové, než v onom druhém světě. A pochopil, že větší mocí vládne famiglia Corleonových, i když dosah této moci je poněkud omezenější.

Znovu navštívil Michaela a vyložil karty na stůl. Nerad by pracoval v Las Vegas, ale rád by přijal místo u famiglie v New Yorku. Dal najevo, že bude sloužit věrně. Michael byl potěšen, to Neri viděl. Dohodli se. Ale Michael trval na tom, aby Neri šel napřed na dovolenou do hotelu famiglie v Miami, kde bude mít hrazeny všechny výlohy. Také mu dal předem vyplatit jednoměsíční plat, aby měl dostatek peněz a mohl si to tam pěkně užít.

Na téhle dovolené okusil Neri poprvé přepych. Zaměstnanci v hotelu ho uvítali se slovy: „Ach tak, vy jste ten přítel Michaela Corleona!" a věnovali mu mimořádnou péči. Jeho příjezd jim byl předem ohlášen. Dostal jedno z nejpřepychovějších apartmá, žádný ubohý pokojíček, jakým se leckdy odbývají chudí příbuzní. Vedoucí hotelového baru ho seznámil s několika krásnými dívkami. Když se Neri vrátil do New Yorku, díval se na život už trochu jinak.

Zařadili ho do Clemenzova regima a tenhle vynikající znalec lidí ho důkladně prověřil. Určitá opatrnost byla na místě. Byl přece jen kdysi policistou. Ale Neriho vrozená zavilost přemohla všechny vnitřní zábrany, které by mohly plynout z faktu, že kdysi stál na druhé straně fronty. Za necelý rok si vysloužil ostruhy. Cestu zpět měl zatarasenou.

Clemenza o něm pěl chválu. Neri je zázrak, nový Luca Brasi. Bude lepší než Braši, vychloubal se; a on ho objevil! Z fyzického hlediska byl Neri schopen fantastických výkonů. Jeho reflexy a koordinace pohybů byly bez konkurence. Clemenza také pochopil, že Neri není člověkem, kterého by mohl řídit někdo, jako je on sám. Proto podřídili Neriho přímo Michaelovi, s Hagenem jako nezbytným mezičlánkem. Tím získal Neri výsadní postavení, za které pobíral vysoký plat; neměl však vlastní zdroj příjmů, jako sázkovou kancelář nebo siť obchodů platících výpalné. O jeho. obrovské úctě k Michaelovi nemohly byt nejmenší pochyby a jednoho dne poznamenal Hagen žertovně Michaelovi: „Tak, teď máš i ty svého Luku!"

Michael přikývl. Byla to jeho zásluha. Albert Neri by za něho položil život. Michael toho dosáhl pomocí triku, s nímž ho seznámil sám don. V době, kdy se zaučoval a trávil dlouhé dny pod otcovým vedením, zeptal se ho jednou: „Jak jsi vůbec mohl používat chlapa, jako byl Luca Brasi? Takového zvířete?"

Don ho tedy poučil: „Na tomhle světě jsou lidé, kteří si přímo říkají o to, aby je někdo zabil. Jistě sis jich už všiml. Vyvolávají hádky v hernách, vztekle vyskakují z aut, když jim někdo třeba jen škrábne o blatník, ponižují a zastrašují lidi, o kterých ani nevědí, čeho jsou schopni. Sám jsem viděl chlápka, úplného blázna, který schválně rozzuřil skupinku nebezpečných mužů a sám se ani neměl čím bránit. Takoví lidé chodí po světě a vykřikují: ‚Zabte mě! Zabte mě!' A vždycky se najde někdo, kdo jim rád vyhoví. Každodenně o tom čteme v novinách. Tihle lidé ale také dokáží pořádně ublížit i jiným. Takovým člověkem byl Luca Braši. Byl ovšem tak vynikající, že ho dlouho nikdo nedokázal zabít. Pro většinu těchhle lidí nemáme uplatnění, ale takový Braši je mocná zbraň, jaké je třeba využít. Protože sám se smrti nebojí a dokonce ji vyhledává, spočívá celý trik v tom, stát se pro něho tím jediným člověkem na světě, od kterého by opravdu nechtěl být

zabit. Pak už se bude bát pouze jednoho - ne snad smrti, ale toho, že ty bys mohl být tím, kdo ho zabije. A v tu chvíli je tvůj.“

Tohle bylo jedno z nejcennějších poučení, kterých se Michaelovi dostalo před donovou smrtí, a Michael je využil k tomu, aby z Neriho učinil svého Luku Brasiho.

A teď se Albert Neri ve svém bronxském bytě chystal, že si opět obleče policejní stejnokroj. Pečlivě ho kartáčoval. Pak vycídí pouzdro na revolver. A také musí oprášit policejní čepici a štítek a vyleštit pevné černé boty. Neri pracoval s chutí. Našel své místo ve světě, Michael Corleone v něho skládá absolutní důvěru a on dnes tu důvěru nezklame.

kapitola 31

Téhož dne zaparkovaly před longbeachskou rezidencí dvě limuzíny. Jeden z velkých vozů měl odvézt na letiště Connii s matkou a oběma dětmi. Rodina Carla Rizziho měla namířeno do Las Vegas, aby tam strávila prázdniny a současně si všechno připravila na trvalý pobyt v tomto městě. Michael to Carlovi nařídil, i když Connie protestovala. Rozhodně neuznal za vhodné oznámit, že do schůzky famiglií Corleonových a Barziniů nechce mít v rezidenci nikoho z příbuzných. Schůzka byla totiž přísně tajná a věděli o ní pouze caporegimové.

Druhá limuzína čekala na Kay a děti, aby je odvezla do New Hampshiru na návštěvu matčiných rodičů. Michael musí zůstat v rezidenci; má příliš mnoho naléhavé práce, než aby mohl odjet.

Večer předtím nečekaně vzkázal Michael Carlovi, že ho ještě několik dní bude potřebovat v rezidenci, ale že hned koncem týdne bude moci odjet za ženou a dětmi. Connie byla zlostí bez sebe. Pokusila se zatelefonovat Michaelovi, ale prý odjel do města, Teď bloudila pohledem po volném prostranství před domem, zda ho neuvidí, ale byl v kanceláři s Hagenem a nikdo ho nesměl rušit. Když Carlo usadil Connii do limuzíny, políbila ho na rozloučenou a pohrozila mu: „Jak tam do dvou dnů nepřijedeš, vrátím se pro tebe!“

Carlo jí odpověděl zdvořilým úsměvem manželské sexuální spolčenosti. „Přijedu,“ ujistil ji.

Connie se vyklonila z okna. „Co myslíš, proč tě Michael potřebuje?“ Ustaraný obličej ji dělal starší a nepůvabnou.

Carlo pokrčil rameny. „Už dlouho mi slibuje nějaký skvělý kšeft. Třeba si chce o tom promluvit. Alespoň to naznačil.“ Ani Carlo nevěděl, že na dnešní večer je stanovena schůzka s famiglií Barziniů.

„Opravdu, Carlo?“ vyhrkla dychtivě Connie.

Carlo jí povzbudivě přikývl. Limuzína se rozjela a projela branou rezidence.

Teprve po jejím odjezdu vyšel Michael ven, aby se rozloučil s Kay a dětmi. Přistoupil k nim i Carlo a popřál Kay šťastnou cestu a příjemné prázdniny. Konečně vyjela i druhá limuzína z brány.

„Mrzí mě, že jsem tě tu musel zdržet, Carlo,“ řekl Michael, „Nebude to trvat déle než dva dny.“

„Vůbec mi to nevadí,“ pospíšil si ho Carlo ujistit.

„To jsem rád. Zůstaň u telefonu a jakmile budu mít na tebe čas, zavolám tě. Musím předtím ještě vyřídit nějaké jiné věcičky. Ano?“

„Jistě, Miku, jistě,“ souhlasil Carlo a odešel do domu, aby zatelefonoval milence, kterou si diskrétně vydržoval ve Westbury; slíbil jí, že se pokusí k ní ještě později v noci přijet. Pak si sedl s lahvi režné a čekal. Čekal dlouho. Krátce po poledni začaly branou projíždět vozy. Z jednoho spatřil vystoupit Clemenzu a krátce nato z druhého Tessiu. Oba z nich vpustila do Michaelova domu osobní stráž. Clemenza vyšel za několik hodin, ale Tessio se už neobjevil.

Carlo vyšel ven trochu se nadýchat čerstvého vzduchu, ale ne déle než na deset minut. Znal všechny strážce, kteří se střídali ve službě v rezidenci, a s některými byl dokonce spřátelen. Doufal, že si s nimi bude moci trochu poklábosit, aby mu rychleji utekl čas. K jeho překvapení však dnes mezi nimi nebyl ani jeden, koho by znal. Všichni mu byli docela cizí. Ještě překvapivější bylo, že službu v bráně měl Rocco Lampone, a jak Carlo věděl, zastával Rocco příliš vysoké postavení ve famiglii, než aby vykonával takovou podřadnou práci, pokud ovšem se nechystalo něco vážného.

Rocco se na něho přátelsky usmál a pozdravil ho. Carlo zostražitěl. Rocco se podivil: „Myslel jsem, že jste odjel na dovolenou?“

Carlo pokrčil rameny. „Mike chtěl, abych tu ještě dva dny zůstal. Má pro mě nějakou práci.“

„Jo tak. Pro mě taky. A pak mi nařídí, abych hlídal bránu! No, co se dá dělat, on je šéf!“ Jeho tón, tak trochu znevažující, naznačoval, že Michael není takový, jaký byl jeho otec.

Carlo to ignoroval. „Mike ví, co dělá,“ řekl. Rocco přijal výtku mlčky. Carlo se rozloučil a kráčel zpátky k domu. Něco je ve vzduchu, ale Rocco neví, co.

Michael stál u okna obývacího pokoje a pozoroval Carla, jak se venku prochází. Hagen mu přinesl sklenku silné pálenky. Michael vděčně usrkoval. Hagen, stojící za ním, mu mírně připomněl: „Miku, už to musíš rozjet. Je načase!“

Michael vzdychl. „Škoda, že k tomu muselo dojít tak brzy. Škoda, že tu táta nezůstal ještě trochu déle.“

„Půjde to jako po másle,“ ujistil ho Hagen. „Pokud jsem něco nezkazil já, tak jiný to zkazit nemohl. Připravils to jak se patří.“

Michael se odvrátil od okna. „Většinu toho naplánoval táta. Nikdy jsem si neuvědomoval, jak byl chytrý. Ale to ty přece víš, ne?“

„Byl jedinečný. Ale tohle je nádhera. Tohle je vrchol. Takže ani ty nejsi žádný břídil.“

„No, uvidíme, jak to dopadne. Jsou Tessio a Clemenza v rezidenci?“

Hagen přikývl. Michael dopil. „Pošli mi sem Clemenzu. Dám mu instrukce osobně. Tessia nechci ani vidět! Jenom mu řekni, že asi za půl hodiny budu připraven odjet s ním na schůzku s Barzinim. Potom si ho už vezmou na starost Clemenzovi lidé.“

Hagen se neutrálním hlasem zeptal: „Nebylo by možné Tessia z toho vynechat?“

„Ne,“ odmítl Michael.

Na severu státu v městě Buffalo byla malá pizzeria v jedné postranní ulici plná zákazníků. Po obědě nával polevil a prodavač vytáhl z výkladní skříně kulatý plechový podnos s několika zbylými kousky pizzy a postavil ho na polici nad velkou cihlovou pecí. Pohlédl dovnitř na koláč, který se tam právě pekl; sýr se ještě nezačal rozpouštět. Když se vrátil k pultu, od kterého mohl obsluhovat i zákazníky na ulici, stál tam mladý chlápek, vypadající jako ostrý hoch. „Dejte mi jednu porci,“ vyzval ho.

Prodavač vzal dřevěnou lopatku a vložil jeden z vystydlých kousků do pece, aby ho ohřál. Zákazník, místo aby čekal venku, rozhodl se zajít dovnitř a dát se obsloužit tam. Krám už byl úplně prázdný. Prodavač otevřel dvířka pece, vytáhl horkou pizzu a podal mu ji na papírovém tácku. Jenže zákazník, místo aby zaplatil, na něho upřeně pohlédl. „Máte prý na prsou velké tetování,“ řekl. „Dokonce vám kousek vyčuhuje z košile. Co kdybyste mi je ukázal celé?“

Prodavač ztuhl. Jako by do něho udeřil blesk.

„Rozepněte si košili!“ vyzval ho zákazník.

Prodavač zavrtěl hlavou. „Nemám žádný tetování,“ prohlásil anglicky se silným cizím přízvukem. „To má kolega, co dělá v noci.“

Zákazník se zasmál. Byl to nepříjemný, drsný, nepřirozený smích. „Nepovídejte, rozepněte si košili, ukažte mi to!“

Prodavač začal couvat, chtěl uskočit za velkou pec. Ale zákazník zdvihl ruku nad pult. Měl v ní revolver. Vystřelil. Kulka zasáhla prodavače do prsou a porazila ho na pec. Zákazník do něho vpálil další kulku a prodavač se zhroutil na podlahu. Zákazník přešel za servírovací pult, sehnul se a prudce trhl košilí, až ulétly knoflíky. Prodavačovu hruď zalila krev, ale tetování bylo vidět, milence v objetí a nůž, který je probodává. Prodavač chabě nadzdvihl paži, jako by se chtěl chránit. Pistolník řekl: „Fabrizzio, pozdravuje tě Michael Corleone.“ Pak natáhl paži s revolverem, až bylo ústí jen několik centimetrů od prodavačovy hlavy, a stiskl spoušť. Potom vyšel z krámu. Na rohu na něho čekal vůz s otevřenými dvířky. Muž do něj naskočil a auto se rozjelo.

Rocco Lampone zdvihl sluchátko telefonu umístěného na jednom z železných sloupků brány. Zaslechl, jak někdo hlásí: „Balík máš připraven,“ a vzápětí to cvaklo, jak volající zavěsil. Rocco nastoupil do vozu a vyjel z rezidence. Překřížil Jonesbeachskou dálnici, tu dálnici, na které byl zavražděn Sonny, a jel dál k nádraží ve Wantaghu. Tam zaparkoval. Další vůz s dvěma muži už na něho čekal. Jeli k motelu u Sunriské silnice, vzdálenému odtud asi deset minut, a tam zabočili na nádvoří. Rocco nechal oba muže ve voze a šel k jedné z chatiček vystavěných ve švýcarském stylu. Kopnutím vyrazil dveře ze závěsů a skočil dovnitř.

Phillip Tattaglia, sedmdesátiletý a nahý jako nemluvně, stál nad postelí, kde leželo mladé děvče. Měl husté, jako havran černé vlasy, ale chlupy na hrudi byly ocelově šedé. Tělo měl měkce buclaté jako načechraný holub. Rocco do něho vpálil čtyři kulky, všechny do břicha. Nato se otočil a vyběhl zpátky k autu. Oba muži ho vysadili u wantaghského nádraží. Tam nasedl do svého vozu a vrátil se do rezidence. Na chvilku zaskočil k Michaelovi a pak vyšel ven a zaujal místo u brány.

Albert Neri, sám v bytě, už měl uniformu v pořádku. Pomalu si ji oblékal, kalhoty, košili, kravatu a sako, opasek a pouzdro s revolverem. Když ho suspendovali, musel odevzdat zbraň, ale z jakéhosi administrativního přehlédnutí mu neodňali odznak. Clemenza mu opatřil novou pistoli, policejní

osmatřicítku, jejíž původ se nedal zjistit. Neri ji rozebral, naolejoval, přezkoušel pojistku, znovu zbraň složil a stiskl spoušť. Pistoli nabil a byl připraven k odchodu.

Policejní čepici vložil do velkého papírového sáčku a přes stejnokroj si oblékl civilní převlečník, aby ho nebylo vidět. Pohlédl na hodinky. Ještě patnáct minut, než pro něho přijede vůz před dům. Těch patnáct minut strávil tím, že bedlivě studoval svůj obraz v zrcadle. Žádný strach. Vypadá jako opravdový policajt.

V autě, které už na něho čekalo, seděli vpředu dva Lamponovi muži. Neri si sedl dozadu. Když se vůz rozjel směrem do středu města a opustil čtvrť, kde bydlel, shodil Neri ze sebe civilní převlečník a nechal ho ležet na podlaze. Vytáhl z papírového sáčku policejní čepici a nasadil si ji.

Na rohu Pětapadesáté ulice a Páté třídy zastavil vůz při chodníku a Neri vystoupil. Vykročil po Páté třídě. Byl to zvláštní pocit být znovu v uniformě a hlídkovat po ulicích tak, jako to kdysi často dělával. Došel až před Rockfellerovo středisko proti katedrále svatého Patricka. Na své straně ulice spatřil limuzínu, kterou hledal. Stála nápadně sama mezi celou řadou červených značek ZÁKAZ PARKOVÁNÍ a ZÁKAZ STÁNÍ. Neri zpomalil krok. Přišel předčasně. Zastavil se, naoko něco zapisoval do pokutového bloku a pak zase vykročil. Přistoupil k limuzíně. Obuškem zaklepal na blatník. Řidič překvapeně vzhlédl. Neri ukázal obuškem na značku ZÁKAZ STÁNÍ a pokynul řidičovi, aby poodjel. Řidič odvrátil hlavu.

Neri sestoupil z chodníku do vozovky a obešel vůz k řidičovu otevřenému oknu. Řidič byl surově vypadající vazoun, jaké Neri s chutí krotil. Naschvál urážlivě mu Neri řekl: „Tak co, chytráku, chcete snad, abych vám strčil předvolání do zadnice, nebo ráčíte popojet?“

Řidič ho odbyl nevzrušeným hlasem: „Raději si to překontrolujte na okrsku. A jestli vám to udělá radost, tak mi ten pokutový lístek klidně dejte!“

„Zmizte mi odsud,“ houkl na něho Neri, „nebo vás vytáhnu z vozu a nakopu vás do zadku!“

Řidič odněkud vykouzlil desetidolarovou bankovku, složil ji do malého čtverce, aby se vešla do dlaně, a pokusil se ji strčit Nerimu do saka. Neri ustoupil na chodník a prstem zakýval na řidiče. Ten vystoupil z vozu.

„Ukažte mi řidičský průkaz a další doklady!“ vyzval ho Neri Původně doufal, že se mu podaří ho přimět, aby zajel s autem za roh, jenže teď to už nepřicházelo v úvahu. Koutkem oka zahlédl, jak po schodech Plazy sestupují dolů na chodník tři pomenší zavalití muži. Byl to Barzini a jeho dva tělesní strážci. Šli na schůzku s Michaelem Corleonem. Jeden ze strážců postřehl, že se cosi děje, a přiběhl se podívat, do jakého maléru se dostal Barziniho vůz. Zeptal se řidiče: „Co je?“

Řidič ho odbyl: „Chce mi dát pokutový lístek, jen klid. Zřejmí je tady nováček.“

V tu chvíli tam dorazil Barzini s druhým tělesným strážcem. Barzini se nabručeně otázal: „Co se tu k čertu zase děje?“

Neri dopsal záznam do pokutového bloku a vrátil řidičovi řidičský průkaz a ostatní doklady. Pak vsunul blok zpátky do kapsy kalhot a zpětným pohybem ruky tasil pistoli.

Vpálil tři kulky do Barziniho mohutného hrudníku dřív, než se jeho tři společníci natolik vzpamatovali, aby se rychle někam ukryli. Mezitím už vběhl Neri do davu a za roh, kde na něho čekal vůz. Vůz proletěl Devátou třídou a zabočil do středu města. Blízko Chelseaského parku přestoupil Neri, který mezitím sundal čepici, převlékl se a oblékl si převlečník, do dalšího auta, které na něho čekalo. Pistoli a policejní uniformu nechal v prvním voze. Ty už někdo odstraní. Za hodinu již byl v bezpečí longbeachské rezidence a hovořil s Michaelem Corleonem.

Tessio čekal v domě zemřelého dona a právě popíjel v kuchyni kávu, když pro něho přišel Hagen. „Mike už na vás čeká,“ oznámil. „Snad abyste zavolal Barzinimu a řekl mu, ať taky vyrazí.“

Tessio vstal a přistoupil k telefonu na stěně. Vytočil číslo Barziniho newyorské kanceláře a úsečně oznámil: „Vyjíždíme do Brooklynu.“ Zavěsil a usmál se na Hagena. „Doufám, že Mike to dneska večer pro nás dobře sfoukne!“

„O tom jsem přesvědčen,“ přisvědčil Hagen vážně. Vyprovodil Tessia z kuchyně na volné prostranství a šel s ním k Michaelovu domu. U dveří je zarazil jeden ze strážných. „Šéf vzkazuje, že pojede jiným vozem. Vy dva máte jet napřed.“

Tessio se zamračil a obrátil se na Hagena. „Sakra, to přece nemůže udělat! Tím je celá má dohoda v hajzlu!“

V tu chvíli je obstoupili další tři strážci. Hagen prohlásil mírným hlasem: „Ani já s vámi nemůžu jet, Tessio.“

Hubený caporegimo ve zlomku vteřiny všechno pochopil. A smířil se s tím. Na okamžik ho přemohla fyzická slabost, ale vzpamatoval se. Řekl Hagenovi: „Povězte Mikovi, že obchod je obchod. Měl jsem ho vždycky rád.“

Hagen přikývl. „To on ví.“

Tessio se na chvíli odmlčel a pak se tiše otázal: „Torné, nemůžete mě z toho dostat? S ohledem na starý časy?“

Hagen zavrtěl hlavou. „Nemůžu.“

Hleděl za Tessiem, jak uprostřed strážců je odváděn do čekajícího auta. Bylo mu z toho trochu nanic. Tessio byl nejlepším vojákem famiglie Corleonových; starý don se na něho spoléhal víc než na kohokoli jiného, s výjimkou Luky Brasiho. Jaká škoda, že člověk tak inteligentní se tak pozdě v životě musel dopustit tak osudně mylného odhadu.

Carla Rizziho, stále ještě čekajícího na rozhovor s Michaelem, začaly neustálé příjezdy a odjezdy znervózňovat. Zřejmě je v běhu něco velkého a zdá se, že ho z toho vynechali. Netrpělivě zatelefonoval Michaelovi. Sluchátko zvedl jeden z tělesných strážců, šel pro Michaela a vrátil se se vzkazem, že si Michael přeje, aby čekal dál, že už brzy na něho dojde řada.

Carlo tedy znovu zavolal milenku a oznámil jí, že určitě ji bude moci vzít později na večeři a strávit u ní noc. Michael řekl, že už ho brzy zavolá; ať už si naplánoval cokoli, déle než hodinu nebo dvě to přece trvat nemůže. Autem potom může být ve Westbury za takových čtyřicet minut. Půjde to. Slíbil jí, že přijede, a sladkými řečičkami ji uchlácholil. Když zavěsil, rozhodl se, že se rovnou převleče, aby pak neztrácel čas. Právě když si navlékal čistou košili, ozvalo se zaklepání. Usoudil, že se ho Michael pokoušel stihnout po telefonu, jenže bylo stále obsazeno, a proto tedy pro něj někoho poslal. Šel ke dveřím a otevřel. A celé tělo mu roztřásl úděsný, zmrazující strach. Ve dveřích stál Michael Corleone s tváří jako anděl smrti, jak ho Carlo tak často ve snech vídával.

Za Michaelem stáli Hagen a Rocco Lampone. Tvářili se vážně, jako lidé, kteří přišli jen velmi neradi, aby oznámili příteli zlou zprávu. Všichni tři vešli do domu a Carlo je zavedl do obývacího pokoje. Už se vzpamatoval z prvního otřesu a v duchu se zlobil, že mu zřejmě povolily nervy. Jenže Michaelova slova ho tak ohromila, že se mu udělalo zle a bylo mu na zvracení.

„Musíš se zodpovídat za Santina!“ prohlásil Michael.

Carlo neodpověděl; tvářil se, jako by nebyl porozuměl. Hagen a Lampone se opřeli každý o jednu stěnu pokoje. Carlo a Michael stáli proti sobě.

„Tys nahrál Sonnyho Barziniovcům,“ řekl Michael dutým hlasem. „Namluvil ti snad Barzini, že na tu komedii, cos zahrál s mou sestrou, nějaký Corleone naletí?“

Carlo, zmrtvělý příšerným strachem, vykoktal bez jediné stopy důstojnosti, bez jakékoli hrdosti: „Přísahám, že jsem nevinný Miku, tohle mi, prosím tě, nedělej, Miku, tohle mi, prosím tě, nedělej.“

„Barzini je mrtev,“ pokračoval Michael klidně. „Také Phillip Tattaglia. Dnes večer chci vyrovnat všechny rodinné účty. Tak mi nevykládej, že jsi nevinný. Bylo by pro tebe lepší, kdyby ses přiznal k tomu, co jsi udělal!“

Hagen i Lampone užasle pohlédli na Michaela. Tak Michael přece jenom ještě nedosáhl úrovně svého otce! Proč jinak by se pokoušel přimět tohoto zrádce, aby přiznal svou vinu? Ta se už stejně prokázala do té míry, do jaké se něco takového vůbec dá prokázat. Odpověď byla jasná. Michael si stále ještě není jist svými právy, stále se obává, aby se nedopustil nespravedlnosti, stále ho trápí ta špetka nejistoty, kterou dokáže odstranit jen Carlovo přiznání.

Odpověď nepřicházela. Michael mu téměř laskavě domlouval: „Nebuď tak vystrašený. Myslíš si snad, že bych ze své sestry udělal vdovu? Myslíš si snad, že bych své synovce připravil o otce? Jednomu z nich jsem přece šel za kmotra! Ne, ty prostě za trest nebudeš smět žádným způsobem pracovat pro famiglii. Teď tě posadím do letadla do Las Vegas a přeju si, abys tam až na další zůstal. Connii budu posílat peníze. To je všechno. Ale nenamlouvej mi, že jsi nevinný. Neurážej mou inteligenci a nevyvolávej můj hněv! Tak kdo s tebou navázal kontakt, Tattaglia nebo Barzini?“

V zoufalé naději, že vyvázne životem, ve sladkém pocitu úlevy, že ho nezabijí, zašeptal Carlo: „Barzini.“

„Dobře, dobře,“ konejšil ho Michael. Kývl pravou rukou. „A teď musíš odjet. Venku čeká vůz a odveze tě na letiště.“

Carlo vyšel z domu první, ti tři těsně za ním. Byla už noc, ale celá rezidence tonula jako obvykle v záplavě reflektorů. Předjelo auto. Carlo viděl, že je to jeho vůz. Řidiče nepoznal. Kdosi seděl na zadním sedadle, ale na opačné straně. Lampone otevřel přední dvířka a pokynul Carlovi, aby nastoupil. Michael řekl: „Zavolám Connii a povím jí, že už jsi na cestě za ní.“ Carlo nasedl. Hedvábnou košili měl zmáčenou potem.

Vůz vyrazil a rychle projel branou. Carlo právě začal otáčet hlavou, aby zjistil, zda zná toho, kdo sedí vzadu. Ale vtom mu Clemenza přehodil přes hlavu svou vražednou smyčku, obratně a elegantně jako děvčátko navlékající kočičce na krk hedvábnou stužku. Prudce zatáhl, hladká šňůra se Carlovi zařízla do kůže, tělo mu povyskočilo do vzduchu jako ryba na udici, ale Clemenza ho pevně přidržoval a utahoval

smyčku, až tělo přestalo odporovat. Náhle se vozem rozšířil nepříjemný zápach - blížící se smrt vyprázdnila močový měchýř a střeva.

Clemenza pro jistotu ještě několik minut držel smyčku přitaženou, pak šňůru uvolnil a uložil ji do kapsy. Pohodlně se opřel o polštáře sedadla a Carlova mrtvola se sesula na dvířka. Za několik okamžiků vytočil Clemenza dolů okno, aby se zbavil zápachu.

Vítězství famiglie Corleonových bylo dokonalé. V oněch čtyřiadvaceti hodinách vyslali také Clemenza a Lampone své regimy proti těm, kdo vnikli na corleonovská území, a tvrdě je potrestali. Neriho poslali, aby převzal velení nad Tessiovým regimem. Barziniho bookmakeři byli zbaveni obživy a dva z jeho hlavních nadháněčů byli zastřeleni právě ve chvíli, kdy se v italské restauraci v Mulberry Street při večeři pokojně šťourali v zubech. Corleonovci také zabili známého podvodníka, specializovaného na klusácké závody, zrovna když se ze závodiště vracel domů, kapsy plné výher. Z newyorských doků zmizeli dva nejznámější lichváři; našli je teprve po mnoha měsících v newjerseyských bažinách.

Michael Corleone si tímto jediným zavilým útokem získal všeobecnou úctu a famiglii Corleonových dobyl zpět její výsadní postavení mezi newyorskými famigliemi. Vážnost mu vynesla nejen jeho vynikající taktika, ale i skutečnost, že většina nejvýznamnějších caporegimů Tattagliovců i Barziniovců přešla vzápětí na jeho stranu.

Pro Michaela to mohl být dokonalý triumf, nebýt Conniina hysterického záchvatu.

Connie přiletěla domů s matkou; děti nechala v Las Vegas. Vdovské dekorum udržela až do okamžiku, kdy limuzína vjela do rezidence. Pak, než jí v tom matka stačila zabránit, se rozeběhla po kamenné dlažbě k Michaelově domu. Vrazila do dveří a Michaela s Kay zastihla v obývacím pokoji. Kay jí vykročila vstříc, aby jí dodala útěchu a sestersky ji objala, ale zarazila se, když se Connie rozkřičela na bratra a s jekem mu metala do tváře nadávky a výčitky. „Ty parchante, ty všiváku, tys mi zabil manžela! Čekal jsi, až nám zemře otec a nikdo ti v tom už nebude moct bránit a tak jsi ho zabil! Tys ho zabil! Vinil jsi ho ze Sonnyho smrti, odjakživa jsi ho z toho vinil, každý ho vinil. Ale po mně jsi ani nevzdechl. Na mně ti stejně nikdy nezáleželo. Co si teď počnu, co si jen počnu?“ Rozvzlykala se. Dva Michaelovi tělesní strážci se za ni postavili a čekali na rozkaz. Ale Michael stál nehnutě a čekal, až se sestra vyzuří.

Kay řekla pohoršeně: „Ale Connie, jsi rozrušená, takovéhle věci neříkej!“

Connii už hysterický záchvat přešel. Do hlasu se jí vloudila vražedná zášť: „Proč myslíš, že byl ke mně vždycky tak chladný? Proč myslíš, že držel Carla tady v rezidenci? Celý čas s tím počítal, že mého manžela zabije. Dokud byl otec naživu, tak se ovšem neodvážil. Otec by mu v tom byl zabránil. Toho si byl vědom. Tak vyčkával. Dokonce šel za kmotra našemu dítěti, jen aby nás oklamal. Bezcitný všivák! A ty si myslíš, že opravdu znáš svého manžela? Víš vůbec, kolik lidí dal spolu s mým Carlem zabit? Jen si přečti noviny! Barziniho a Tattagliu a další. Můj bratr je dal zabít!“

Znovu se vybičovala do hysterie. Pokusila se plivnout Michaelovi do tváře, ale neměla slin.

„Odveďte ji domů a zavolejte k ní lékaře,“ nařídil Michael. Oba strážci ji okamžitě uchopili za paže a vyvlékli z domu.

Kay stála jako solný sloup, úplně vyděšená. Zeptala se manžela: „Proč tohle řekla, Michaeli, proč tomu věří?“

Michael pokrčil rameny. „Je hysterka.“

Kay mu pohlédla do očí. „Michaeli, že to není pravda, prosím té, řekni, že to není pravda!“

Michael unaveně zavrtěl hlavou. „Ovšemže ne. Můžeš mi věřit. Vidíš, dovoluju ti, aby ses mě zeptala na mé věci, a odpovídám ti. Není to pravda.“ Ještě nikdy mu nezněl hlas přesvědčivěji. Pohlédl jí přímo do očí. Aby ji přesvědčil, vzal na pomoc všechnu vzájemnou důvěru, kterou si v manželství za celou dobu vybudovali. A ona už nemohla dál pochybovat. Kajícné se na něho usmála, objala ho a pozdvihla k němu rty.

„Oba se potřebujeme napít,“ prohlásila a odešla do kuchyně pro led. V kuchyni zaslechla, jak se otevřely domovní dveře. Vyšla na chodbu a spatřila, jak do pokoje vcházejí Clemenza, Neri a Rocco Lampone se svými tělesnými strážci. Michael k ní stál zády a Kay proto poodstoupila, aby ho viděla z profilu. Vtom Clemenza pozdravil jejího manžela a přitom použil formálního oslovení: „Done Michaeli.“

Kay přihlížela, jak Michael stojí a přijímá jejich hold. Připomínal jí sochy v Římě, antické sochy římských císařů, kteří na podkladě práva daného bohy vykonávali moc nad životem a smrtí ostatních lidí. Jednu ruku měl opřenou v bok, z profilu tváře mu čišel výraz chladné, povýšené moci, stál pohodlně, až nedbale arogantně a váha těla mu spočívala na mírně rozkročených nohou. Caporegimové stáli před ním. V ten okamžik Kay pochopila, že všechno, z čeho Connie obvinila Michaela, je pravda. Vrátila se do kuchyně a rozplakala se.

díl IX

kapitola 32

Krvavé vítězství famiglie Corleonových se však dovršilo teprve po roce opatrného politického manévrování, kterým se Michael Corleone stal hlavou nejmocnější famiglie ve Spojených státech. Dvanáct měsíců dělil Michael rovnoměrně všechen čas mezi hlavni stan v longbeachské rezidenci a nový domov v Las Vegas. Ke konci tohoto ročního období se konečně rozhodl zastavit veškerou činnost v New Yorku a prodat rezidenci se všemi domy. Proto ještě naposledy přivezl celou rodinu na Východ k poslednímu pobytu. Zůstanou v rezidenci měsíc, sám zlikviduje všechny obchody, Kay se postará o sbalení a odeslání osobních věcí, nábytku a ostatního zařízení. Bude třeba zařídit ještě spoustu jiných drobností.

Ted, když famiglia Corleonových se stala nenapadnutelnou, založil si Clemenza vlastní famiglii. Rocco Lampone se stal caporegimem Corleonovců. Albert Neri byl pověřen dozorem nad bezpečností všech nevadských hotelů patřících famiglii. Také Hagen patřil do Michaelovy Západní famiglie.

Čas pomohl zhojit staré rány. Connie se usmířila s bratrem. Dokonce už necelý týden po oněch strašných obviněních se Michaelovi za svá slova omluvila a ujistila Kay, že v nich nebylo ani zbla pravdy, že to byl jen hysterický výbuch mladé vdovy.

Connie si snadno našla nového manžela; dokonce ani nepočkala rok povinného vdovství a vzala si do postele milého mladého muže, který přišel pracovat do famiglie Corleonových jako tajemník. Byl to mladík ze spolehlivé italské rodiny, ale přitom absolvent nejlepší vysoké školy obchodní ve Spojených státech. Manželství s donovou sestrou mu pochopitelně zajistilo budoucnost.

Kay Adams Corleonová potěšila příbuzenstvo z manželovy strany tím, že začala chodit na katechismus a nakonec přijala katolickou víru. Oba chlapci byli pochopitelně, jak se to vyžadovalo, vychováváni v této víře, ale Michael nebyl právě nadšen. Byl by dal přednost tomu, aby jeho děti zůstaly protestanty; bylo by to americtější.

Život v Nevadě se Kay kupodivu zalíbil. Zamilovala si tamní krajinu, kopce a kaňony se sytě červenými skálami, žhavou poušť, neočekávaná a osvěživě půvabná jezera, dokonce i horké podnebí. Oba chlapci jezdili na vlastních ponících. Měla skutečné služebnictvo, žádné tělesné strážce. A Michael žil normálním životem. Vlastnil stavební firmu, stal se členem podnikatelských klubů a občanských komisí; živě se zajímal o místní politiku, ale veřejně nezasahoval. Byl to příjemný život. Kay byla šťastna, že likvidují newyorský dům a že napříště bude Las Vegas jejich trvalým domovem. Nerada K vracela do New Yorku. Proto při této poslední návštěvě dala všechno co nejrychleji a nejúčelněji sbalit a odeslat a teď, poslední den, cítila stejně naléhavou touhu po odchodu, jakou mívají pacienti v nemocnici, když už je mají po delším pobytu propustit.

Onoho posledního dne se Kay probudila již za svítání. Slyšela, jak venku před domem hučí motory nákladních aut, která měla odvézt ze všech domů nábytek. Rodina včetně staré paní Corleonové odletí do Las Vegas odpoledne.

Když Kay vyšla z koupelny, seděl Michael na posteli opřený o polštář a kouřil. „Proč k čertu musíš chodit do kostela každé ráno?“ zeptal se. „V neděli prosím, ale proč k čertu během týdne ? Jsi ještě horší svíčková bába než matka!“ Zatápal ve tmě rukou a rozsvítil lampičku na nočním stolku.

Kay usedla na pelest a začala si natahovat punčochy. „Jako bys nevěděl, jak to u takových konvertitů chodí! Berou to vážněji.“

Michael se naklonil a dotkl se teplé pokožky na stehně, tam, kde končila nylonová punčocha. „Nech toho,“ řekla. „Jdu dnes ráno k přijímání.“

Ani se ji nepokusil zadržet, když vstala z postele. S lehkým pousmáním prohodil: „Když už jsi tak přísná katolička, proč dovoluješ dětem, aby tak často chodily za kostel?“

To jí bylo nemilé a zbystřila pozornost. Michael na ni hleděl svým „donovským“ pohledem, jak tomu v duchu říkala. „Mají zbytečně moc volna,“ pravila. „Až se vrátíme domů, dohlédnu, aby chodily častěji.“

Před odchodem ho políbila na rozloučenou. Venku se už vzduch pomalu oteploval. Letní slunce vycházející na východě bylo rudé. Kay šla k svému vozu, který byl zaparkován u brány do rezidence. Mama Corleonová, oblečená do vdovské černě, v něm už seděla a čekala. Stalo se vžitým zvykem, že takhle spolu jezdily každé ráno na jitřní.

Kay políbila stařenu na vrásčitou tvář a usedla za volant. Mama Corleonová se jí podezíravě zeptala: „Snídala?“

„Ne,“ ujistila ji Kay.

Stařena pochvalně pokývala hlavou. Jednou Kay zapomněla, že se před přijímáním nesmí od půlnoci nic jíst. Bylo to už dávno, ale od té doby jí stařena nedůvěřovala a pokaždé si to ověřovala.

„Cítí se dobře ?“ zeptala se stařena.

„Ano.“

Kostelík byl prázdný, zalitý ranním sluncem. Barevná okna chránila vnitřek před horkem; bude tu chladno, příjemný oddych. Kay pomohla tchyni vystoupit po kamenných schodech a nechala ji vejít první. Stařena seděla nejraději v první lavici, blízko oltáře. Kay postála ještě další minutku na schodech. V tuhle poslední chvíli vždycky zaváhala, vždycky se trochu bála.

Konečně vešla do chladného přítmí. Konečky prstů smočila ve svěcené vodě, pokřižovala se a vlhkými prsty se lehce dotkla vyprahlých rtů. Před soškami světců, před Kristem na kříži, rudě blikala věčná světla. Kay se sklonila, než vešla do řady, a pak klekla na tvrdou dřevěnou podlážku lavice, aby tam počkala, až dají znamení k přijímání. Sklopila hlavu, jako by se modlila, ale ještě nebyla připravena.

Jen tady, pod zšeřelými kostelními klenbami si dovolila přemýšlet o druhém životě svého manžela. O té hrozné noci před rokem, kdy záměrně zneužil jejich důvěry a vzájemné lásky, aby uvěřila v jeho lež, že nezabil manžela své sestry. Opustila ho; ne kvůli tomu činu, ale kvůli té lži. Příštího dne ráno vzala děti a odjela s nimi k rodičům do New Hampshiru. Aniž komu co řekla, aniž vůbec věděla, co hodlá podniknout.

Michael okamžitě pochopil. Hned první den jí zatelefonoval a pak ji nechal na pokoji. Týden nato zastavila před jejich domem newyorská limuzína. Seděl v ní Tom Hagen.

S Hagenem strávila dlouhé, hrozné odpoledne, nejhroznější odpoledne svého života. Šli na procházku do lesa za městečkem a Hagen k ní nebyl právě ohleduplný.

Kay se dopustila chyby - pokusila se být krutě ironická, a tahle role jí neseděla. „Poslal tě sem Mike, abys mi vyhrožoval?“ zeptala se. „Čekala jsem, že z auta vystoupí několik ‚chlapců' s kulomety, aby mě přinutili k návratu.“

Poprvé od doby, co se znali, viděla Hagena rozzlobeného. „Tohle jsou nejpitomější dětské kecy, co jsem kdy slyšel,“ osopil se na ni. „Od ženy, jako jsi ty, jsem něco takového nečekal. Nech toho, Kay!“

„Máš pravdu,“ uznala.

Šli travnatou venkovskou cestou. „Proč jsi utekla?“ otázal se Hagen věcně.

„Protože mě Michael obelhal. Protože mě zesměšnil, když šel Conniimu chlapci za kmotra. Zradil mě. Takového muže nemohu milovat. S touhle myšlenkou nemohu žít. Nemůžu připustit, aby mé děti měly takového otce.“

„Nechápu, o čem mluvíš.“

Obrátila se k němu, sršíc spravedlivým hněvem: „Mluvím o tom, že zabil muže své sestry. Už to chápeš?“ Na chvíli se odmlčela. „A obelhal mě.“

Šli dál a dlouho mlčeli. Nakonec Hagen řekl: „Ty přece ani nemůžeš vědět, zda to všechno je pravda. Ale předpokládejme, že to pravda je. Uvědom si ovšem, že to netvrdím. Ale co kdybych ti pověděl něco, čím by se snad dalo ospravedlnit to, co udělal? Nebo co by se alespoň dalo pokládat za ospravedlnění?“

Kay na něho vrhla zlostný pohled. „Poprvé vidím tvou právnickou tvář, Tome. A nesluší ti zrovna nejlíp!“

Hagen se zazubil. „Prosím. Ale vyslechni mě. Co jestli Carlo Sonnyho zradil, jestli celou tu situaci navodil? Co jestli ten výprask, který tehdy uštědřil Connii, byl záměrný uskok, aby Sonnyho vylákali ven, protože věděli, že pojede Jonesbeachskou dálnicí? Co jestli Carlo dostal zaplaceno, aby přivedl Sonnyho pod nůž? Co potom?“

Kay neodpověděla. Hagen pokračoval: „A co jestli don, ten velký člověk, nedokázal sám sebe přinutit, aby udělal, co měl udělat - pomstít synovu smrt tím, že dceři zabije manžela? Co jestli tedy tohle bylo pro něho příliš těžké a učinil svým nástupcem Michaela, protože věděl, že Michael mu tohle břemeno sejme z beder, že tu vinu vezme na sebe?“

„Tohle všechno už bylo přece za námi,“ hlesla Kay a slzy jí vytryskly z očí. „Všichni byli šťastní. Proč se nedalo Carlovi odpustit ? Proč se nemohlo nechat všechno při starém, proč nemohli všichni zapomenout?“

Vedla ho přes louku k potůčku lemovanému stromy. Hagen klesl na trávu a povzdychl si. Rozhlédl se, znovu vzdychl a řekl: „V tomhle světě by to šlo.“

„Michael už není ten člověk, za kterého jsem se provdala,“ řekla Kay.

Hagen se krátce zasmál. „Kdyby byl, už by nežil. Byla bys vdova. Neměla bys žádný problém.“

Kay na něho vyjela: „Co k čertu má tohle znamenat? No tak, Tome, alespoň jednou v životě mluv otevřeně! Já vím, že Michael to nedokáže, ale ty nejsi Sicilan, ty můžeš říct ženské pravdu, ty s ní můžeš jednat jako s rovnocennou lidskou bytostí!“

Znovu se rozhostilo mlčení. Po delší chvíli potřásl Hagen hlavou. „Máš na Mika nesprávný názor. Jsi bez sebe zlostí, protože ti lhal. Jenže on tě varoval, aby ses ho nikdy neptala na to, co dělá. Jsi bez sebe zlostí, protože šel Carlovu chlapci za kmotra. Jenže k tomu jsi ho donutila ty. Nakonec to ovšem byl pro něho správný krok, když hodlal proti Carlovi něco podniknout. Klasický taktický krok na získání důvěry oběti.“ Hagen se na ni křivě pousmál. „Mluvím pro tebe dost otevřeně?“ Ale Kay sklopila hlavu.

Hagen pokračoval. „Budu ještě otevřenější. Po donově smrti nachystali na Mika past, aby ho zabili. A víš, kdo jim ho měl přivést pod nůž? Tessio. Proto bylo třeba zabít Tessia. Bylo třeba zabít Carla. Protože zradu nelze odpustit. Michael by jim byl mohl odpustit, ale zrádci neodpouštějí sami sobě a jsou proto pořád nebezpeční. Michael měl Tessia upřímně rád. Svou sestru miluje. Ale byl by zanedbal svou povinnost vůči tobě a svým dětem, vůči celé své rodině, vůči mně a mé rodině, kdyby byl nechal Tessia a Carla naživu. Byli by nebezpečím pro nás všechny, pro celý náš život.“

Kay mu naslouchala a po tvářích jí stékaly slzy. „To tě sem poslal Michael, abys mi tohle všechno pověděl ?“

Hagen na ni pohlédl s nelíčeným údivem. „Ne. Řekl mi, že můžeš mít všechno, co si budeš přát, a dělat všechno, co budeš chtít, jen když se budeš dobře starat o děti.“ Hagen se usmál. „Mám ti od něj vyřídit, že jsi jeho donem. To jen tak zažertoval.“

Kay mu položila ruku na paži. „A nenařídil ti, abys mi řekl i to ostatní?“

Hagen chvíli váhal, jako by se rozhodoval, zda jí má vyjevit celou pravdu. „Stále ještě nechápeš. Kdybys řekla Michaelovi, co jsem ti dnes pověděl, je ze mě mrtvola.“ Znovu se odmlčel. „Ty a děti jste jedinými lidmi na celém světě, kterým nedokáže ublížit.“

Uplynulo dlouhých pět minut. Kay vstala z trávy a oba vykročili zpátky k domu. Když už tam téměř došli, zeptala se Kay: „Můžeš mě a děti vzít po večeři autem zpátky do New Yorku?“

„Proto jsem přijel,“ odvětil Hagen.

Týden po návratu k Michaelovi zašla za knězem, aby ji připravil k přestupu na katolickou víru.

Od oltáře se ozval zvonek, vyzývající k projevu úcty a pokory. Kay, jak ji naučili, se lehce bila sevřenou pěstí v hrud, na výraz pokory. Zvonek se ozval znovu a kostelem se rozlehlo šoupání nohou, jak se věřící zdvihli z míst a přistupovali k zábradlí před oltářem. Kay vstala a připojila se k nim. Před oltářem poklekla a když se opět ozval zvonek, sevřenou pěstí se znovu udeřila do prsou. Kněz stanul před ní. Kay zvrátila hlavu a otevřela ústa, aby přijala oplatku tenkou jako papír. Tohle byla nejhorší chvíle ze všech. Než se oplatka rozpustila a ona mohla polknout a udělat to, kvůli čemu sem vlastně přišla.

Omilostněná prosebnice, očištěná od hříchu, sklonila hlavu a sepjala ruce nad zábradlím oltáře. Trochu pohnula tělem, aby ji tak netlačila kolena.

Z mysli vypudila všechny myšlenky na sebe, na děti, na všechen hněv, všechnu vzpouru, všechny otázky. Pak s hlubokou a z hloubi duše pramenící touhou uvěřit, být vyslyšena, odříkávala příslušné modlitby za spásu duše Michaela Corleona, jak činila každý den od zavraždění Carla Rizziho.

doslov

Puzův román Kmotr, jehož české vydání rozmnožuje počet již více než dvacítky cizojazyčných vydání, patří k nejlépe prodávaným románům dosavadní historie beletrie ve Spojených státech. Rok a čtvrt zde byl na seznamu bestsellerů, z toho téměř půl roku na prvním místě tohoto seznamu. Tento čtenářský zájem byl dále podpořen filmovým přepisem románu, takže se do roku 1972 prodalo kolem jedenácti miliónů výtisků. Obdobně o filmovém přepisu prohlásila společnost Paramount, že to bude zřejmě dosud nejvýnosnější film v historii filmu. (Na základě tohoto prohlášení tvůrci filmu, producent Al Rudy, režisér Francis Coppola a autor scénáře Puzo prosadili provedení revize knih společnosti Paramount koncesovanými účetními znalci, aby snad nebyli ošizeni o část svého právně kodifikovaného podílu na tak výnosném obchodě.) První Puzův román Temná aréna (1955) přes výborné kritiky mu vynesl jen 3500 dolarů. Druhý, Čestný poutník (1965), byl označen listem New York Times za malou klasiku, ale vynesl jen 2000 dolarů. Kmotr (1968), o kterém Puzo soudí, že je literárně horší než oba jeho předchozí romány, mu však vynesl již nedlouho po napsání přes milión dolarů a nadto další vysoké příjmy z podílu na filmu. Tyto finanční rekordy nejsou tedy měřítkem kvality, literární úrovně románu, i když v něm autor nesporně dokázal uplatnit svůj vypravěčský talent. Byl to především výběr tématu, jemuž autor vděčí za to, že se jeho román v jistém smyslu vepíše do literární historie dvacátého století.

Živnou půdou, z níž Puzův Kmotr čerpá, je totiž objektivní, mimořádně závažný proces gigantického růstu a koncentrace moci, zdokonalování organizace rozšíření operační sféry podsvětí zločinu v soudobém světě kapitálu, zejména ve Spojených státech. Ohlas románu byl zejména ovlivněn společenskou závažností

tématu ve vývoji soudobé civilizace, prudkým rozmachem hospodářské a politické moci organizací, které operují ve Spojených státech mimo rámec právního řádu, které hluboce prorostly do hospodářského a politického systému této společnosti, které kontrolují nebo ovlivňují vlivné skupiny jejího státního a s ním i policejního aparátu; a přitom se jedná o společnost nejmocnějšího kapitalistického státu. Román je ilustrací vysoce zneklidňujícího faktu podstatné funkce násilí v americké společnosti, v níž takové jevy jako zavraždění obou členů rodiny Kennedyovy jakožto prostředku k zabránění případným reformám jsou jen nápadnými výhonky procesu, který prorůstá celou společnost a kde legální administrativa na různých úrovních je namnoze zdvojována stínovou vládou syndikátu zločinu s vlastními cíly a specifickými, ale účinnými prostředky k jejich dosažení. Okolnost, že problém organizovaného zločinu se stal vedle války ve Vietnamu a s ní spjatým problémem vojenskoprůmyslového komplexu a vedle černošské otázky celonárodním problémem prvního řádu, se odrazila i v tom, že program boje proti organizovanému zločinu se stal i jednou z páteří obou Nixonových předvolebních programů. (Přičemž výsledky jeho realizace nejsou kvalitativně odlišné od výsledků jeho předchůdců.) Vzhledem k tomu všemu obdobně jako vzestup moci hitlerovského fašismu v Německu naprosto nebyl pouze vnitroněmeckou záležitostí, obdobně rozmach organizované moci amerického syndikátu zločinu není jen vnitroamerickou záležitostí.

Rozvoj zločinnosti procházel ve Spojených státech několika etapami. V období před první světovou válkou převládal tzv. konvenční zločin, charakterizovaný individuální trestní činností, kdy převládaly zločiny proti majetku a kdy násilí bylo relativně druhořadým prostředkem zločinu. Pro druhou etapu, začínající první světovou válkou, byl příznačný přesun k násilným prostředkům, k násilné loupeži, fyzickému zastrašování a vraždám a dále rychlý růst organizovaných zločineckých syndikátů, zejména vytvoření celostátně organizované tajné společnosti Cosa Nostra, lidově nazývané mafie. (Dokonce i jméno organizace zůstalo utajeno státním orgánům po několik desítek let.) Ve vývoji organizovaného zločinu ve Spojených státech lze dosud rozeznávat přibližně tři fáze, kdy v každé moc a operační sféra se kvalitativně rozrůstala. Ve všech fázích patřily k hlavním sférám působnosti syndikátu hazardní hry a černý trh žádaného zboží nedostupného legálně. V první fázi v období mezi dvěma světovými válkami to byl v éře prohibice zejména černý trh alkoholu, ve druhé fázi za druhé světové války černý trh benzínem (podle oficiálních údajů bylo odčerpáváno mafií prodejem lístků na benzín a černém trhu každý den druhé světové války deset miliónů litrů), po druhé světové válce postupně zaujal rozhodující postavení černý trh drogami, zejména heroinem. (O rentabilitě tohoto podnikání si lze učinit představu z údaje, že počátkem padesátých let byl kilogram heroinu nakupován ve Francii za 2.500 dolarů a prodáván na velkoobchodním černém trhu Spojených států za 11.000 dolarů.)2

Podstatným rysem operování Cosa Nostry a jiných organizací zločineckého podsvětí je prolínání protizákonné a zákonné činnosti. Podsvětí zločinu přerostlo přímo ve svérázné a nejmohutnější hospodářskopolitické odvětví, schopné poskytovat klientům zboží a služby, nedostupné obvyklou cestou: dodávky zakázaných drog i nedostupných informací průmyslově špionážního charakteru, poskytování krátkodobých úvěrů a půjček za příslušný lichvářský úrok, dodávky prostitutek všech cenových kategorií na večírky, uvolňování dodávek zboží zablokovaného stávkou, vraždy odborových předáků nebo jejich zastrašování, prosazení klienta do různých vlivných funkcí státního aparátu i prosazení umělce do exponované role v připravovaném filmu atd.3 Zisky Cosa Nostra používá k modernizaci a rozšiřování svých organizací, investuje je do obrovského konglomerátu legálně fungujících hospodářských podniků a konečně a zejména do korupce a kupování politiků, soudců, advokátů a celých policejních sborů.

Podle údajů amerického ministerstva spravedlnosti dosahují roční příjmy 40 miliard dolarů, což se rovná příjmům devíti největších amerických společností dohromady. I kdyby byly zisky poloviční, přesto by znamenaly zisky daleko největšího hospodářského odvětví. Z těchto zisků mafie neplatí daně, zato však jinými cestami platí vlivnou část státního aparátu, a korupce je vedle fyzické likvidace, vydírání a zastrašování hlavní metodou mafie. Politické zázemí je jedním ze základních rysů operování mafie. Na tom, že její předáci jsou jen výjimečně odsouzeni, nemá podíl jen metoda fyzické likvidace očitých svědků, např. vraždy, nýbrž právě i toto politické zázemí. Např. starosta San Franciska bral od mafie ročně 200 000 dolarů; mafie ovládala klíčové přístavní město východního pobřeží Newark, hlavní město státu New Jersey; jen v New Yorku má Cosa Nostra mnoho tisíc příslušníků a její vliv sahá až do nejvyšších politických institucí a ovládá newyorská centra Brooklyn a Long Island; dosud bylo postaveno před soud za spolupráci s mafií kolem půl tisíce starostů a 23 tisíc policistů, což jsou jen zlomky těch, kteří skutečně s mafií spolupracuji.

Syndikát zločinu infiltroval i do odborů a také zde aplikuje své vlastní etické normy.

Třebaže Cosa Nostra nezahrnuje veškerý organizovaný zločin, je přesto jeho dominující silou, jakýmsi státem ve státě. Uveďme hlavni rysy její vnitřní organizace. Je přesně hierarchicky organizována a strukturována na celém území Spojených států, přičemž je spojována mystickým rituálem, kde za jakékoli prozrazení jakékoli informace o organizaci je jediný trest: trest smrti, poprava „zrádce“. Území Spojených

států je rozděleno mezi 25-30 Rodin, „famiglií“, jakýchsi moderních hrabství, kde šéf Rodiny (boss neboli don) vykonává ve své oblasti spolu se členy Rodiny neomezenou moc. Mezi takové oblasti patří Boston, Buffalo, Chicago, Cleveland, Detroit, Kansas City, Los Angeles, Newark, New York City, Filadelfie, Pittsburgh a San Francisco. Jiné oblasti, jako Miami a Las Vegas, jsou „otevřené“, což znamená, že zde může mít své členy a operovat zde kterákoli Rodina bez ohledu na svou základnu. Členy Cosa Nostry spojuje jediná zásada, že musí být italského původu; tito členové tvořící tuto uzavřenou tajnou společnost (kam např. od třicátých let do roku 1954 bylo přijímání nových členů zcela zastaveno)4 spolupracovali s širokým zázemím vnějšího podzemí tvořeného již nejrůznějšími etnickými skupinami. Kolem třetiny členů Cosa Nostry je ve státě New York, který jako jediná výjimka z pravidla je rozdělen mezi pět Rodin. Rodině vládne boss, šéf, který má k dispozici větší počet „poručíků“, z nichž každý je předákem svého praporu. Prapor je složen z „vojáků“, jejichž osobní status závisí do značné míry na jejich osobních zkušenostech, schopnostech a na kontaktech. Někteří vojáci pracují přímo pro své poručíky, jiní řídí své vlastní podniky (nazývané „rackets“). Tak obrovský podnik jako Cosa Nostra fungoval po desítky let v podmínkách zcela nepatrné pozornosti FBI zcela skrytě. Paradoxnost celé situace ilustruje fakt, že oficiálně vševědoucí ředitel FBI Edgar Hoover popíral ještě koncem padesátých let existenci takového celostátně fungujícího syndikátu. Nová situace nastala teprve v roce 1962, kdy shodou řady okolností voják Cosa Nostry Joe Valachi, zatčený Úřadem pro potírání obchodu drogami (Narcotics Bureau) a současně odsouzený šéfem jedné z newyorských Rodin donem Vitém Genovesem k popravě, se pod vlivem mnoha okolností rozhodl jako první člen Cosa Nostry v dějinách promluvit.5 A tak se teprve v roce 1962 FBI dozvěděla jména hlavních bosů Cosa Nostry, v tom i pěti donů newyorských Rodin. Nejobávanější byl don Vito Genovese, který jako zcela netypický případ byl odsouzen začátkem šedesátých let do žaláře pro pašování drog; Josef Bonanno, oficiálně podnikatel v realitách; Carlo Gambiano, oficiálně konzultant v otázkách pracovních vztahů; Josef Profacci, oficiálně dovozce olivového oleje, který řídil svou Rodinu v Brooklynu po více než třicet let a jehož přepychový pohřeb se konal podle nejlepších tradic podsvětí; Thomas Lucchese, majitel továrny na oděvy, naposledy odsouzený v roce 1923. Cosa Nostra nemá šéfa v celostátním měřítku, přestože o tuto funkci usiloval (všemi prostředky typickými pro Cosa Nostru) Vito Genovese před svým odchodem do vězení. Je řízena komisí složenou z devíti až dvanácti nejvýznamnějších donů. Hlavním posláním komise je udržovat spojení Rodin a být nejvyšší instancí ve sporech a konfliktech mezi nimi. Zemře-li don nebo je kterýmkoli způsobem odstraněn, určuje komise muže, který zaujme jeho místo.

To, že Valachi promluvil, otevřelo novou vlnu diskuse o organizovaném zločinu. Byl to vážný úder Cosa Nostře v tom smyslu, že byl podlomen onen zdroj její síly, spjatý s mýtem tajností a mystiky a tím i všemocnosti. Z této nové vlny zájmu veřejnosti o organizovaný zločin také vzešel Puzův Kmotr. Jeho uveřejnění má nesporně své pozitivní stránky. Svým způsobem zpracování román připomíná jakožto „příběh z vnitřku“ příběh Bonnie a Clyde (ve své filmové verzi) a je v mnoha směrech ilustrací cesty, kterou americká společnost ušla od třicátých let: ve srovnaní s vylíčením života a zápasu dvou osamělých gangsterů, pronásledovaných ve třicátých letech americkou policií a nakonec dostižených a zabitých, je vylíčena soudobá moderní mafie, skvěle organizovaná, kdy vůdcové gangu jsou současně váženými šéfy vlivných obchodních firem, na něž je zákon současných Spojených států krátký, kteří tomuto zákonu předhazují pouze malé, případně nepotřebné členy gangu, ale kteří sami naopak tomuto zákonu v mnoha směrech vládnou prostřednictvím silných pozic ve státním aparáte (ve vládách, v soudech, v policii atd.). I když autor nedosahuje záběru Galsworthyho Ságy rodu Forsythů, v jistém směru vylíčením ságy rodu Corleonů umožňuje pochopit rozdíl mezi celou řadou aspektů fyziognomie vládnoucích tříd imperialistické mocnosti devatenáctého století a mezi řadou aspektů fyziognomie vládnoucích tříd nejbohatší a nejmocnější imperialistické mocnosti současnosti. Autorovi se podařilo ilustrovat tímto románem motto v záhlaví celé knihy, motto z Balzaca, že „za každým velkým majetkem je zločin“, že brutalita, násilí a zločin jako produkt americké společnosti se staly součástí amerického života. V románu vyrůstá prakticky řada aspektů společnosti, v níž hranice mezi zákonnou a mimozákonnou stránkou obchodu a hospodářského systému je mnohdy velmi pofidérní a která je ve své podstatě založena na vyhroceném násilí, k němuž ideologický podklad dává ideologie individualismu. Na některých místech románu se objevuje i výrazný ateistický tón: náboženství je ukázáno jako opium, které má přehlušit svědomí při vraždění i jiném násilí.

Na druhé straně však je třeba vidět, že Puzův Kmotr má celou řadu vážných slabin a že mnohé jeho ideologické a politické aspekty jsou pro nás nepřijatelné. Puzo psal román z pozic spisovatele vrostlého do společnosti, v níž koneckonců měřítkem všech hodnot je zisk. V jeho románu zaniká řada podstatných stránek této problematiky organizovaného zločinu, především ty stránky, související tak či onak s politickým systémem. V románu nejsou adekvátně zobrazeny příčiny růstu moci organizovaného zločinu tkvící v tom, že tyto organizace fakticky operují podle stejných zásad jako jsou zásady kapitálu, že zisk je koneckonců kritériem, v němž relativně zaniká význam prostředků k jeho dosažení. Současně však vládnoucí kapitál v té

či oné míře využívá syndikátu ke zlomení nebo oslabení organizací dělnické třídy a jejího odporu proti své politice. Jednou z typických služeb, kterou organizovaný zločin prodává kapitálu, je ovládnutí určitého svazu zaměstnanců, např, tím, že tajně předává vůdcům svazu peníze zaměstnavatelů za to, že např. znemožní připravovanou stávku, atd. Podstatnou roli hrají syndikáty zločinu ve volebním a vůbec politickém boji, kdy zprostředkovávají naprosto diskrétně a zamaskovaně určitou část politické korupce kterémukoli klientu, který si tyto služby zaplatí. Tvoří rovněž významnou část politického lobbyingu, čili organizování politického nátlaku na řešení určitých problémů v zájmu konkrétních finančních nebo politických skupin.

Puzo také přehlíží fakticky tak podstatnou příčinu růstu organizovaného zločinu, jakou byla do konce padesátých let nepatrná a pak relativně slabá pozornost FBI otázkám boje proti syndikátu zločinu. Ostří FBI bylo tradičně namířeno proti bojovníkům za mír a proti jiným demokratickým hnutím. To lze ilustrovat jedním údajem: v roce 1959 pracovali v newyorské pobočce jen čtyři agenti, vyčlenění pro otázky organizovaného zločinu a jejich práce spočívala prakticky jen v registraci informací o známých předácích podniků podsvětí; v téže době pracovalo v téže pobočce čtyři sta agentů, čili stokrát více, na úkolu sledování činnosti newyorských komunistů.6 J. E. Hoover, ředitel FBI, pracoval formálně podle instrukcí generálního návladního, ale prakticky pracoval tak, jako by tato funkce neexistovala. Robertu Kennedymu se podařilo některé nejkřiklavější nedostatky po příchodu do funkce generálního návladního zmírnit, ale to mohlo být vše. Proporce se poněkud změnily, ale nikoli zásadně. Tento podstatný rys problematiky Puzo nemá zájem vzít na vědomí.

Puzo se nesnaží vidět východisko z této situace; černošské hnutí jakožto součást demokratického hnutí v jeho románu prakticky neexistuje. Není jasně ukázána spojitost brutálnosti metod syndikátu zločinu a krutosti používané státní autoritou proti černochům a tzv. příslušníkům podřadných národů nebo proti části studentského hnutí. Není odsouzen vyhrocený individualismus a morálka a lhostejnost k osudu člověka jakožto podstatná součást americké ideologie.

Tím již je řečeno, že Puzo se nepokusil o pohled na organizovaný zločin z hlediska srovnání se socialistickou společností jako společností s jinými zákonitostmi v tomto směru. To je shodné se základními tendencemi buržoazních kriminologických výzkumů, kde hlavni proud hledá příčiny růstu zločinnosti v biologických a psychologických faktorech; a rovněž velká část amerických sociologů podléhá plochému empirismu a obchází teoretické problémy, obchází rozbor sil, které v kapitalistické společnosti determinují tento růst zločinnosti, obchází podstatné determinanty, spočívající v základech a zákonitostech fungování společenského systému. Rozbor kontrastu mezi prudkým růstem organizované zločinnosti v kapitalistických zemích a zejména Spojených státech na jedné straně a podstatně odlišnými trendy kriminality v socialistických zemích, kde přes výkyvné tendence je dlouhodobý trend zločinnosti daleko příznivější,7 to jsou otázky, které důsledně nestavějí ani takové organizace jako Mezinárodni středisko srovnávací kriminologie.

Závěr, že organizovaný zločin lze likvidovat jen likvidací kapitalismu, ale že i v rámci kapitalismu lze projektovat hluboké sociální reformy k omezeni moci organizovaného zločinu pod tlakem zdravých sil dělnického hnutí, je pochopitelně nad síly a ochotu Puza: nevidí jinou perspektivu než modernizaci a další růst moci mafie, v jejímž štábu převezmou vedení modernější bossové z mladé a namnoze universitně vzdělané generace, posouvající těžiště spíše k hospodářským metodám.

Přes tato vážná omezení autorových ideových východisek románu má toto dílo již zmíněné pozitivní stránky, pro něž je vydáváno. Vyjádřil je lapidárně Marlon Brando, filmový představitel dona Corleona: „Jsem rád, že jsem tu roli dostal. Film má co říci o těsném sepětí zájmů finančních společností, hospodářství a politiky. Kdyby byl Corleone černoch nebo žil v socialistické společnosti, byl by už na hřbitově nebo ve vězení. Šéfu mafie se nic nestalo, Cosa Nostra vzkvétá, protože se úspěšně vetřel do vysokých finančních a politických kruhů. Mafie je tak zatraceně americká. Vystihuje to jedna z klíčových vět ve filmu. Než vrah někoho oddělá, řekne mu: ‚Osobně proti tobě nic nemám, je to čistě obchodní záležitost.' Kdykoli to slyším, vidím před sebou McNamaru, Johnsona a Ruska.“ Cíl je tedy získat peníze, nikoli zabít. Vražda je jen incident v programu.

Corleone nežil v socialistické společnosti. Proto mohla vzniknout tato sága rodu Corleonů jako jedna z vizitek kapitalismu druhé poloviny dvacátého století.

Miroslav Soukup

1 Synek (angl., pozn. překl.)

2 Viz Peter Maas, The Valachi Papers, Panther Books, Londýn 1971, str. 216.

3 Ve své další knize The Godfather Papers se Puzo zmiňuje o svém ostrém rozhovoru s Frankem Sinatrou, který ho prý zahrnul nejošklivějšími nadávkami, protože viděl v postavě Johnyho Fontány svou osobu.

4 Právo navrhovat nové členy měli dosavadní členové. Za prosazení za člena bylo dáváno dosavadnímu členovi v konkrétních případech 50 000 dolarů; to ovšem bylo proti „stanovám“ a tam, kde to bylo odhaleno, byl člen, který se takto nechal uplácet, popraven.

5 Mezi hlavní motivy přiznání Valachiho patřila z největší části touha pomstít se donu Vitu Genovesemu za to, že ho podle jeho názoru nespravedlivě odsoudil k smrti jako domnělou „krysu“, a současně chladně kalkulovaná touha po přežití, protože jinak mu hrozila smrt na popravišti za zavraždění nevinného člověka ve věznici, který shodou okolností byl fyzicky podoben členu Cosa Nostry, kterého Valachi měl zabít. Valachi postupně sepsal paměti, nikoli ovšem jako kajícný hříšník, nýbrž jako profesionální zabíječ, schopný jakéhokoli násilí, ale shodou okolnosti též jako člověk s mimořádnou pamětí. Rozhodl se manévrovat teprve poté, když selhaly všechny jeho pokusy navázat spojení s předáky syndikátu jemu přátelskými: odřízla jej od světa a znemožnila naději na záchranu správa věznice zřejmě v souladu s bossem Cosa Nostry Genovesem. Na pozitivním výsledku měl zásluhu i agent FBI Flynn, agent s velkou představivostí a iniciativou, který žil ve vězení s Valachim osm měsíců, dokázal získat důvěru Valachiho, který ho nakonec považoval snad za svého jediného skutečného přítele. Valachi, na jehož hlavu vypsala Cosa Nostra 100 000 dolarů odměny, zemřel přirozenou smrtí v roce 1971 v pohodlném vězení speciálně hlídaném před proniknutím mafie.

O vydání jeho pamětí, které zpracoval novinář Peter Maas v roce 1966, se však rozpoutal tak ostrý politický zápas, že sám president Johnson zvrátil pod tlakem „italsko-americké společnosti pro lidská práva“ původní rozhodnutí pamětí vydat a vydání fakticky zablokoval. Teprve po úporném zápase před soudem byla nakonec ponechána Maasovi možnost vydat paměti v roce 1969 pod názvem The Valachi Papers. I tato kniha, první svého druhu, která prolomila oponu mlčení kolem Cosa Nostry, se stala bestsellerem.

6 P. Maas, tamtéž, str. 32.

7 Organizovaný zločin podobný organizaci typu Cosa Nostra zde přirozeně neexistuje. V Sovětském svazu v roce 1967 počet pachatelů trestných činů na jednotku obyvatel ve srovnáni s rokem 1946 byl poloviční a k podobnému sníženi došlo v jiných socialistických zemích. To pochopitelně neznamená hlásat automatismus při řešení těchto problémů za socialismu ani podceňování budoucích možných nebezpečí, ale přesto jde o problém kvalitativně jiného druhu